

विविध धोण

तथा

पुस्तकसंग्रह.

भाग १ दो.

शीर्षक १-४-०.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાક ૮૦૮૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ વિવિધ દોષ ૧

વિષય ૧ - : ૩૨

જ્ઞાન અને લલિત રસથી ભરપૂર

વિવિધ ધોળ તથા પદસંગ્રહ.
ભાગ ૧ સો.

બહોળા સુધારા વધારા સાથે
પ્રાપ્તમાર્ગીય વૈષ્ણવોને માટે.

સાંશોષક અને પ્રકાશક.
સદ્ગુણાઈ છગનલાલ દેસાઈ.

મંગપોળ, ખતરી પોળ } અગ્રહવાદ.
 ઓદિસ—રીચીરોડ, નં. ૧૧ }
 સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

શ્રીકૃષ્ણાવદ ૫૧૪૮

શ્રીવક્ષભાષ્ય ૪૪૩

શ્રી ગુજરાત પ્રો-ટીંગ પ્રેસમાં, શા. સોમાલલ મંગળદાસે અખ્યું
 ઠે. પાંચકલા-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ચોથી.

५१ २०००

સંવત ૧૬૭૮.

અને ૧૯૨૨

કોમલ રૂ. ૧-૪-૦.

પહેલી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના.

અત્યાર સૂધીમાં ધોળ-પદનાં ઘણાં પુસ્તકો બહાર પડ્યાં છે તેમાં વળી આ એક લઘુ પુસ્તકનો ઉમેરો કરું છું. જેને સર્વે વૈષ્ણવ ભાવિક જનો સન્માનથી સ્વીકારી લેશે, એવી આશા છે.

આવાં ધોળ-પદનાં પુસ્તકોનો વૈષ્ણવ સમાજમાં વધારે પ્રકાશ થવાની જરૂર છે, એમ મને મારા અવલોકન, અનુભવ અને અભ્યાસથી જણાયું છે. ને તે એ કે આવાં બીજાં પુસ્તકો જેતાં તેમાં ઘણાં રસિક ધોળ જણાતાં નહોતાં, જે હતાં તે પૈકી અમુક પ્રસંગને લગતાં ઘણાં ધોળ હોય, પણ તે એવી દશામાં. ગોઠવાયલાં કે એક આ છેડે તો બીજું બીજે છેડે, ને તેમ હોવાથી દાખલા તરીકે-અમુક પ્રસંગને લગતાં ધોળ આજે બોલાવાં છે. તો તે બોળી કાઢવામાં વૈષ્ણવોને ઘણી અગવડ પડે તેમજ કેટલાંક ધોળ પરંપરાથી વચોવદ્ધ મહાનુભાવી વૈષ્ણવોદ્વારા મુખપાઠથી બોલાતાં આવેલાં, જે પ્રગટ થયેલાં જણાતાં નહોતાં તેવાં ધોળ મેં ભાવિક ભક્તોદ્વારા ૫-૭ વર્ષ પૂર્વે મેળવી સંગ્રહ કરી રાખેલો હતો. પણ પ્રસંગવશાત્ તે વખતે પ્રગટ કરવાનું નહિ બની શકવાથી આજે આ પુસ્તક વૈષ્ણવોની સલાહ, મદદ અને કૃપાના બળથી વૈષ્ણવોની સેવામાં મૂકવા ભાગ્યશાળી થયો છું.

આ પુસ્તકની રચના કરવામાં જો કે કોઈપણ જાતનું ખાસ નવીન પાછું નથી, છતાં પણ વૈષ્ણવોને વાંચતાં સરળ પડે, થોડો મહેનતે વધુ લાભ લઈ શકે, અમુક પ્રસંગને લગતાં ઘણાં ધોળ-પણ એકી વખતે એક સાથેજ મળી આવે તેવા હેતુથી તેમાં ૧૬ પ્રકરણો રાખ્યાં છે, જે ઉપરથી આ પુસ્તક કેટલું ઉપયોગી છે. તે સુઝ વૈષ્ણવ બંધુઓની ધ્યાનમાં આવશે. ને તેમ થશે તો મારો શ્રમ સફળ થયો માનીશ.

આ પુસ્તકના પાછળના ભાગમાં શ્રીમદ્ આચાર્યજી મહાપ્રભુજી શ્રીગુસાંધજી, સાતેલાલજી, તથા હાલ ભૂતળ ઉપર મિરાજતા વલ્લભકુળના આળોકના જન્મ દિવસનો નોંધ આપવામાં આવ્યો છે,

વળી આ પુસ્તકમાં શ્રીમદ્ આચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ પૃથ્વી પરિક્રમા કરી અનેક દેશને પાવન કર્યા, માયાવાદીઓ સાથે ધર્મનું ઢંઢયુદ્ધ કરી, દિગ્વિજય મેળવી, પુષ્ટિમાર્ગ સ્થાપિત કરી તે સ્થળમાં પોતાની ૮૪ બેઠકો સ્થાપિત કરી, તે પૈકી કેટલાંક નામદેર થઇ ગયાં છે, ને કેટલાંક હાલ સૂધી પણ ગુપ્ત છે. આવાં પ્રાચીન તીર્થક્ષેત્રથી ઘણા વૈષ્ણવો અગ્નણુ છે. તેથી તે પ્રગટ કરવાના હેતુથી તે સંબંધી સંપૂર્ણ માહિતી દર્શાવનારો કાઠો પાછળ આવ્યો છે. એવીજ રીતે શ્રીમદ્ શ્રીગુસાંધજી (શ્રીવિકુલનાથજી) એ, શ્રીગોકુલનાથજીએ અને શ્રીહરિરાયજી વગેરે આળ-કાએ પણ કેટલેક સ્થળે માયાવાદનું ખંડન કરી, ભક્તિ માર્ગ સ્થાપિત કરી પોતાની બેઠકો પ્રસિદ્ધ કરી છે, તેનું વર્ણન પાછળ આપવામાં આવ્યું છે.

આ પુસ્તક રચવામાં જે ભગવદીયોએ મને સૂચના, સલાહ અને મદદ આપી છે, તેમજ ધોળ-પદ મેળવી, લખી-લખાવી આપીને જે કીમતી મદદ કરી છે તેથી આ તકે તેમનો અંતઃકરણ પૂર્વક આભાર માનું છું.

મનુષ્ય માત્ર ભૂલને પાત્ર છે, તેથી આ પુસ્તકમાં પ્રુદ્ધ સુધારવામાં દષ્ટિ દોષથી ભૂલ રહી હશે, તે ખાતે પ્રિય વૈષ્ણવો પાસેથી ક્ષમા માગું છું.

પ્રભુ કૃપાથીજ આ કૃતિ હાથ ધરવાની પ્રેરણા અને તેને ફળીભુત કરવાનો વખત મળી આવ્યો છે. તો તે કૃપાનું ફળ હું શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્માના ચરણારવિન્દ્યાંજ સપ્રેમ નિવેદન કરું છું.

ચંગપોળ-ખતરીપોળ
અમદાવાદ.
વૈશાખ કૃષ્ણ એકાદશી
સંવત ૧૯૭૦

લી. આપનો દાસાનુદાસ વૈષ્ણવ
લલ્લુભાઇ છગનલાલ દેસાઇના
દીનતા પૂર્વકે જ્યશ્રીકૃષ્ણ.

અનુક્રમણિકા.

પ્રકરણ ૧ છું.

મંગલાચરણ. ... ૧
વૈષ્ણવોનું નિત્ય, નૈમિત્તિક ક્રમ ૩

પ્રકરણ ૨ બું.

૧ પ્રાત સમય ઉડી કરીયે
શ્રી લક્ષ્મણ સુતમાન. ... ૧૫
૨ જે જે શ્રીવલ્લભપ્રભુશ્રીવિકૃલે. ૧૬
૩ જે જે શ્રીવલ્લભનંદન. ... ૧૬
૪ " " ૧૬
૫ પ્રાતઃસમે શ્રીવલ્લભસુતકો ૧૬
૬ શ્રીહરિ નરહરિ કૃષ્ણ કર્ણા. ૧૬
૭ પ્રથમ પ્રભાતે શ્રીગુરૂ વલ્લભ. ૧૭
શ્રીઠાકોરણને જગાવવાનાં ૫૬.
૮ પ્રાતસમે ધર ધરતે દેખનકો ૧૯
૯ જગો કૃષ્ણ યશોદાબુ બોલે ૨૦
કલેઉકે ૫૬.
૧૦ જગતમગન પ્યારેલાલકીજીયે ૨૦
૧૧ ઉઠતપ્રાત કષ્ટ માતજસોદા ૨૦
૧૨ હોંખલખલખાઉ કલેઉ ... ૨૦

મંગલા આરતીકે ૫૬.

૧૩ મંગલ મંગલં વ્રજભૂમી ૨૧
૧૪ મંગલ આરતિ ગોપાલકી ૨૧
નહવાયવેકે ૫૬.

૧૫ કરમોદક માખન મિશ્રી લે ૨૧
મંગલા સન્મુખનાં ૫૬.

૧૬ આજનંદલાલ મુખચંદ્રને ૨૨
ખંડિતાકે ૫૬.

૧૭ ગોવલ્લનગિરિ સધનકંદરા ૨૨

૧૮ કૃષ્ણ દેખોમેરીઆર નાગર ૨૨
વ્રતચર્યાકે ૫૬.

૧૯ હરિયશ ગાવતચલી વ્રજ ૨૨

૨૦ હમારો અંખર દેહુ મુરારિ ૨૩

શૃંગાર કે ૫૬.

૨૧ આવોગોપાલ શૃંગાર ખનાઉર ૩

૨૨ પીતાંબરકો ચોલનાપહેરાવતર ૪

શૃંગાર સન્મુખકે ૫૬.

૨૩ નંદલવનકો ભુષણ માંઠ. ૨૪

૨૪ મોહન મોહની શિરપાગ ૨૪

૨૫ નવલ કદંબ જાંહતર ઠાકે ૨૫

(૫)

ગ્વાલકે પદ.

૨૬ ખેલન જાહુ ગ્વાલ સમ ૨૫

૨૭ મૈયા દાઉખહુત ખિગ્ગયો ૨૫

ભોજન ખોલાયવેકે પદ.

૨૮ દેખારીગોપાલ કહાહેખેલત ૨૫

૨૯ નંદ બુલાવત હેં ગોપાલ ૨૬

૩૦ નેક ગોપાલેં દીખેટર... ૨૬

સંગમિલ ભોજનકે પદ.

૩૧ જેવત નંદકાનહ એકઠોર ૨૬

૩૨ પાંડે ભોગલગાવન ન પાવે ૨૭

મળભક્તકે પદ.

૩૩ પરોસત ગોપી હુમ્મદમારે ૨૭

છાકકે પદ.

૩૪ ઐઠે શ્રીગોવરધનગિરિગોદ ૨૭

૩૫ ખિરાજત ગ્વાલ મંડળી ૨૭

કુંજભોજનકે પદ.

૩૬ ભોજનકરત બાવતે જીયકે ૨૮

ભોગ સરવેકે પદ.

૩૭ ભોજન કર ઉઠેદોઉ ભૈયા ૨૮

૩૮ અચમન કિજીયેકૃપાનિધાન ૨૮

ઉષ્ણકાલકે ભોગ સરવેકે પદ.

૩ છાક ખાય ખાય ધાયજાય ૨૮

ખીરીકે પદ.

૪૦ કૃષ્ણા ખીરી દેતઅજનારી ૨૯

૪૧ પાન ખવાવતકરકર ખીરી ૨૯

ઉષ્ણકાલ ખીરીકે પદ.

૪૨ ખેડે લાલ કાલિંદીકે તીરા ૨૯

રાજભોગ સન્મુખકે પદ.

૪૩ ગરિધરદેખેહી સુખ હોય ૨૯

કુંજકે પદ.

૪૪ ચલો કિનદેખન કુંજકુટી ૩૦

૪૫ ઐઠે હરિ રાધા સંગ ૩૦

ખસખાનેકે પદ.

૪૬ શીતલ ઉસીર ગૃહ ૩૦

રાજભોગ આરતિકે પદ

૪૭ આરતિ ગોપિકા રમણ ૩૧

ઉત્થાપનકે પદ.

૪૮ સુખલશ્વીદામાકલ્હોસખનસોં ૩૧

ભોગ સમયકે પદ.

૪૯ પ્રિતમ પ્રિતીહીતેં પૈયે... ૩૧

આરતિકે પદ.

૫૦ માધોબુકે વદનકી શોભા ૩૧

શંગારવડે હોયવેકે પદ.

૫૧ અંગઆબુપણુજનનીહિતારત૩૨

વ્યારકે પદ.

૫૨ કીજે લાલયહિવાર વ્યાર ૩૨

૫૩ વ્યાર કરત હેં ધનશ્યામ ૩૨

૫૪ દુધ પિયોમનમોહન વ્યારે ૩૨

બીરીકે પદ.

૫૫ સોહત નાસિકા ગિરિધર ૩૩

સેન સન્મુખકે પદ.

૫૬ બનકન કહાં ચલે એસીકા ૩૩

૫૭ બેસર કોનકી અતિ નીકી ૩૩

માનકે પદ.

૫૮ છાંડ દે માનિની શ્યામસાં ૩૩

૫૯ રૂપ રસ પુન્જખરનો કહા ૩૪

પોઢવેકે પદ.

૬૦ કુસુમસેજ પિયપ્યારી પોઢે ૩૪

૬૧ પોઢે રંગ મહેલ ગોવિંદ ૩૪

૬૨ દંપતિ પોઢેઈ પોઢે ... ૩૪

૬૩ શ્રીગોવર્દનવાસી ... ૩૫

પ્રકરણ ૩ જી.

શ્રી યમુનાજીનાં પદ તથા ધોળ.

૧ પ્રિય સંગ રંગભરી ... ૩૬

૨ શ્યામ સુખધામજહાં નામ ૩૭

૩ કહેત અતિસાર નિરધાર ૩૭

૪ નેતભરી દેખ અગ્ન બાનુ ૩૭

૫ ચરણ પંકજ રેણુશ્રીયમુને ૩૭

૬ શ્રીયમુનાસી નાંહી કોઇ ૩૮

૭ શ્યામસંગ શ્યામ ... ૩૮

૮ ધાયકે તનયજો શ્રીયમુનાતીરે ૩૮

૯ ભક્તકી ઇચ્છા પૂરણ... ૩૮

૧૦ શ્રી યમુનાજીકે નામકા ... ૩૮

૧૧ ધન્ય શ્રીયમુના કૃપા કરી ૩૯

૧૨ ચાલોસખી શ્રીગોકુળજય ૩૯

૧૩ ચાલો જળજમુનારે ન્હાવા ૪૦

૧૪ વહાલે કરી વંદુરે ... ૪૧

૧૫ શ્યામજો મળ્યો મુને... ૪૨

શ્રી યમુનાજીની આરતિ.

૧૬ જયજય શ્રીયમુના મા... ૪૩

૧૭ દુઃસ્વભાવથી જતાડો ... ૪૩

૧૮ જયજય મહારાણી જમુના ૪૫

૧૯ શ્રી જમુનાનામ સંભારે ૪૫

૨૦ ધન્ય શ્રી જમુના શ્રીગોકુલ ૪૬

૨૧ ઉત્તમ વ્રત એકાદશી ... ૪૭

શ્રી યમુનાજીકનું ધોળ.

૨૨ નમામિ શ્રીયમુના મહારાણી ૪૭

૨૩ હેતે હરિગુણ ગાઇએ ૪૯

૨૪ શ્રીમહારાણીજીનાં પાનકરને ૫૦

૨૫ ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજી

સુખદાઈમા. ... ૫૦

૨૬ હરનિશ દરશનદીજીએ ૫૨

પ્રકરણ ૪ થું.

૧ ગિરિ કંદરામાંથી પ્રકટથયા ૫૩

- ૨ ધન્ય ધન્ય રાણા રાયસંઘ ૫૪ શ્રી નવનીત પ્રિયાજીનાં ધોળા.
- ૩ ગગા બાપએ તે ઝગડો ૫૬ ૨૪ નંદ આંગન કીડતસુખરૂપ ૭૦
- ૪ શ્રીજી મેરા એસા રસીયા ૫૬ ૨૫ નંદાલય નિજ ધામનાં. ૭૦
- ૫ ચાલો તો શ્રીજી જમએરે ૫૭ ૨૬ શ્રીનવનીત પ્રિયાની ખૂબી ૭૧
- ૬ હોજીરેજીરેપ્રથમસૂરજપોળા ૫૭ શ્રીમથુરેશજીનાં ધોળા.
- ૭ મેરે શ્રીનાથજી પ્યારે ... ૫૮ ૨૭ સખ વજકો રસરૂપ સ્વરૂપ ૭૨
- ૮ જીરે પહેલો વધાવો મ્હારે ૫૯ ૨૮ રસરૂપરંગીલારે, શ્રીમથુરેશ ૭૨
- ૯ દેખ્યોરે મેં શ્યામ સ્વરૂપ ૬૦ ૨૯ શ્રીમથુરેશપધાર્યાશ્રીજીનેધેર ૭૩
- ૧૦ ઓરા આવોને શ્રીનાથજી ૬૧ શ્રીવિકૃતનાથજીનાં ધોળા.
- ૧૧ સાચા સગા હો શ્રીનાથજી ૬૪ ૩૦ દેખ્યોઅંદજીતરૂપ સખીરી. ૭૪
- ૧૨ સૈયર ચિતયોટયું શ્રીનાથજી ૬૪ ૩૧ શ્રીવિકૃતનાથજીવરણાગીઆ ૭૪
- ૧૩ સૈયર ચિતયોયું શ્રીનાથજી ૬૪ ૩૨ શ્રીવિકૃતનાથદગમંકનિરખ. ૭૪
- ૧૪ સૈયર મન મોહું શ્રીનાથજી ૬૫ શ્રી દ્વારકાનાથજીનાં ધોળા.
- ૧૫ શ્રીનાથજીને નિરખી આ ૬૫ ૩૩ આજ હરિ વિહરત કુંજ ૭૫
- ૧૬ તમે જીઓ મારી ખે'તો ૬૬ ૩૪ કાંકરોલીરાયસાગર તીરકે. ૭૫
- શ્રીનાથજીને ખંખા ... ૬૬ ૩૫ શ્રીકાંકરોલીગામનારે વાશી ૭૬
- ૧૭ શ્રીનાથજી તે છેલ્લખિરાજતા ૬૬ ૩૬ શ્રીદ્વારકાનાથ વિનતી સુત. ૭૬
- ૧૮ શ્રીગોવર્દ્ધનધર તેરો ધ્યાન ૬૭ ૩૭ ધન્ય કાંકરોલી ગામરે. ૭૭
- ૧૯ મેવાડમાં, સીંહાડમાં પ્હાડમાંરે ૬૮ ૩૮ બહેતીચાલોનેધએદ્વારકાના ૭૭
- ૨૦ તનમેં શ્રીજી મનમેં શ્રીજી. ૬૮ ૩૯ શ્રીદ્વારકાનાથજી દયાનિધિ. ૭૯
- ૨૧ શ્રીગિરિવરધારીકુંજખિહારી ૬૮ શ્રીગોકુલનાથજીનાં ધોળા.
- ૨૨ મને તો મહારો શ્રીજીનાથ ૬૯ ૪૦ વજપતિ તુમ ખિન ઠાન. ૮૦
- ૨૩ ચાલોચાલોકાલિંદ્રને કાંકડે ૬૯ ૪૧ શ્રીગોકુલનાથ સોશામણા. ૮૦

શ્રીગોકુલ ચંદ્રમાળનાં ધોળ.

- ૪૨ અંગ ક્ષણિ નિર્જાત લજ્જત ૮૦
 ૪૩ શ્રીગોકુલચંદ્રમાળને ગાધએ ૮૦
 ૪૪ શ્રીગોકુલચંદ્ર લાગો છો ૮૧

શ્રી મહનમોહનજીનાં ધોળ.

- ૪૫ વેણુ બળવત સુંદર વદન ૮૧
 ૪૬ મહનમોહન પ્રભુમન વશ્યા ૮૨

શ્રી બાલકૃષ્ણજીનાં ધોળ.

- ૪૭ બાલુડા બાળકૃષ્ણ જોષને ૮૨
 ૪૮ મણિમય ભોમી મહાવનમાં ૮૩

શ્રી નરવરલક્ષ્મીનાં ધોળ.

- ૪૯ શ્રીનરવરલાલ રસાળબાળ ૮૪
 ૫૦ નિશદિનશ્રીનરવરશ્રીનરવર ૮૨
 ૫૧ શ્રીનરવરલાલને વારણેરે ૮૫

૫૨ શ્રી અષ્ટાક્ષરનું ધોળ. ૮૬

૫૩ શ્રીસર્વોત્તમનું ધોળ ૮૦

૫૪ શ્રીસર્વોત્તમ જપનિત્યકરના ૮૩

૫૫ કરીયે શ્રીસર્વોત્તમ રસપાન ૮૩

૫૬ પુષ્ટિમાર્ગ સિદ્ધાંતની સાં-

ભળ કહું એક વાત... ૮૪

૫૭ શ્રીનરવરજીનું ધોળ ૮૫

૫૮ પુષ્ટિમાર્ગનાં પાંચ વાત ૮૬

૫૯ દશ મર્મનું ધોળ ૮૭

૬૦ લક્ષ્મીપોષણ... ... ૮૮

શ્રીવજ્રચોરાશી કોરાશી પદ-

ક્રમાનું ધોળ.

૬૧ પ્રથમ શ્રીવલ્લભ પ્રભુજીને ૧૧૫

પ્રકરણ ૫ મું.

૧ પ્રજા ભયો મહારિકે પુત ૧૨૭

૨ મેન ભર દેખો નંદકુમાર ૧૩૦

૩ નંદરાયકે નવાંનધિઆઇ ૧૩૦

૪ મહામહોચ્છવ શ્રીગોકુલ ૧૩૦

૫ આજ નંદજૂકે દારેભીર ૧૩૧

૬ જીરિયલિહે વધાવનનંદ ૧૩૧

૭ તુમરે ભાગિ સુનો મેરી ૧૩૨

૮ દેવકે ઉદધિ દેવકી સીપ ૧૩૨

૯ મિલિ મંગલ ગાવો માઇ ૧૩૨

૧૦ રાનીજી આપુન મંગલ ૧૩૩

૧૧ રાનીતેરોચીરંજીયોગોપાધ ૧૩૩

૧૨ જસોદા રાની જામે હે ૧૩૩

૧૩ આજ નંદરાયકે આનંદ ૧૩૪

૧૪ આજમહામંગલ મહારાને ૧૩૪

૧૫ તુમ જો મનાવત સોઇદિન ૧૩૪

૧૬ આજવધાઇકો દીન નીકો ૧૩૫

૧૭ ધરધર જ્યાલદેનહે હેરી ૧૩૫

૧૮ આંગન નંદકે દધિ કાદો ૧૩૫

૧૯ સગનસોંકહતજસોદામાઇ ૧૩૬

- ૨૦ શ્રીવજરાજકે ધામવધાઇ ૧૩૭
 ૨૧ આજ કહું તેં શ્રી ગોકુલમેં ૧૩૭
 ૨૨ આજવધાવો શ્રીવજરાજ ૧૩૮
 ૨૩ માઇઆજતો ગોકુલગામ ૧૩૯
 ૨૪ એસો પૂત દેવકી જયો ૧૩૯
 ૨૫ આઠેં ભાદોડી અંધિયારી ૧૪૦
 ૨૬ ભાદોડી અતિ રેની અં. ૧૪૧
 ૨૭ યહ ધન ધર્મહીતેં પાયો ૧૪૧
 ૨૮ હરિજન્મતહી આનંદભયો ૧૪૧
 ૨૯ જસુમતિ તિહારો ઘર ૧૪૨
 ૩૦ જન્મ ત્રિયો શુભ લસે ૧૪૨
 ૩૧ રાવલકે કહે ગોપ આજ ૧૪૨
 ૩૨ શ્રવન સુનિ સજની આજે ૧૪૨

નાર છેદનકે પદ.

- ૩૩ જસોદા તાર ન છેદન દે હો ૧૪૪
 ૩૪ ઝગરન તેંહોં બહોત ૧૪૪

છઠી કે પદ.

- ૩૫ મંગલ લોસ છટ્ટીકો આયો ૧૪૪
 ૩૬ આજ છટ્ટી જસુમતિકે ૧૪૫

પાસનેકે પદ.

- ૩૭ પ્રેમ પર્યંક શયન ૧૪૫
 ૩૮ યહ નિત્ય નેમ જસોદાજી ૧૪૬
 ૩૯ ચક્ષુશ્રવા પ્રીયકો પત્નના ૧૪૬
 ૪૦ હોં જુગપદો નદસવનમેં ૧૪૬

- ૪૧ સામરો સુત પલના ઝુલે ૧૪૬
 ૪૨ હાલરો હુલારો માતા ૧૪૭
 ૪૩ તુમ વજરાનીકે લાલા ૧૪૭
 ૪૪ વારી મેરે લટકન પગ ૧૪૮
 ૪૫ માઇરી કમલનેન સ્યામ ૧૪૮
 ૪૬ અદ્ભુત દેખ્યો નંદભવન ૧૪૯
 ઢાઢિકે પદ.

- ૪૭ હોં વજ માગતોજૂ ૧૪૯
 ૪૮ નંદ જૂ મેરેમન આનંદ ૧૪૯
 ૪૯ હું વજરાજકી ઢાલિન ૧૫૦
 ૫૦ કૃષ્ણ જન્મ સુનિ અપને ૧૫૧

જન્માષ્ટમીનાં ધોળ.

- ૫૧ આનંદ સાગર ઉલટયોરે ૧૫૧
 ૫૨ વજની શોભા હું થું કહું ૧૫૩
 ૫૩ આજ આનંદ નંદજીને ૧૫૩
 ૫૪ શ્રીગોકુળમાં એક નંદનું ૧૫૪
 ૫૫ શ્રીકૃષ્ણ કમળ સુખ નિ. ૧૫૫
 ૫૬ ધન્ય આઠોં અંધારી રાત્ર ૧૫૬
 ૫૭ ધન ધન દહાડોરે આજતો ૧૫૬
 ૫૮ ચાલો સખી નિરખીએ ૧૫૮
 ૫૯ આજસખી વજમાંતેઆનંદ ૧૫૮
 ૬૦ શ્રીગોકુળીયું મૂકીને કંઇ ૧૫૯
 ૬૧ શ્રીગોકુળ સાસરીએ ગતું ૧૬૦
 ૬૨ શ્રીગોકુળ ગામ સોચામઝું ૧૬૧

૬૩ ધન્ય આજની ઘડી... ૧૬૨
 ૬૪ અતિરેઆનંદભર્યા આવો ૧૬૨
 ૬૫ આઈ થેલી મુને કોધો ૧૬૩
 ૬૬ નંદ નંદન રસીકા વર ૧૬૪
 ૬૭ કૃષ્ણજી કામચેતુ દુઝે ૧૬૫
 ૬૮ તેરે આંકે મુગટપર લના ૧૬૫
 ૬૯ મત રોકારે હો કહાના ૧૬૫
 ૭૦ રજાભર્યારે મારા લાલ ૧૬૬
 ૭૧ આજ ગઈતી કાલિંદીને ૧૬૬
 ૭૨ હારે આજ ગઈતી જી ૧૬૬
 ૭૩ ચાલો સખી નિરખીએ ૧૬૭
 ૭૪ વારંવાર મુખડાં જોતી ૧૬૭
 ૭૫ જ્યાંહારે જોઉં ત્યાં સખી ૧૬૮
 ૭૬ અમે આત્યાં તમારેઆશરે ૧૬૮
 ૭૭ વજ મંડલમેં શ્રીહાઉજી ૧૬૯
 ૭૮ સખી સોહામણું નંદનું ૧૭૦
 ૭૯ સખી સોહામણું નંદનું ૧૭૦

પ્રકરણ ૬ કું :

૧ આજ જમતી પર જય ૧૭૧
 ૨ પ્રગટે કૃષ્ણાનન દિગ્ગજ ૧૭૧
 ૩ સુતોરી આજ નવત્ર ૧૭૨
 ૪ શ્રીહરમણુ શ્રદ આજ ૧૭૨

૫ આયે દેવ વિમાનન ચઠ ૧૭૨
 ૬ માધવ માસ એકાદશી ૧૭૩
 ૭ પ્રગટયા એમા શ્રીવલ્લભદેવ ૧૭૪
 ૮ કાંકરવારે તૈલંગ તિલક ૧૭૪
 ૯ શ્રીહરમણુગૃહ મહામંગલ ૧૭૪
 ૧૦ ભક્તિસુધા ખરખતલી ૧૭૫
 ૧૧ કેસરકી ઘોતી પહરે... ૧૭૫
 ૧૨ શુભ વૈશાખ કૃષ્ણએકાદશી ૧૭૫
 ૧૩ જોયેં શ્રીવલ્લભ ધરતેનરૂપ ૧૭૫
 ૧૪ નાતર લીલા હોતી જીતી ૧૭૬
 ૧૫ આજ પ્રગટ ભયે ... ૧૭૬
 ૧૬ શ્રીહરમણુગૃહ પ્રગટ ભયે ૧૭૬
 ૧૭ પ્રગટવૃંદમારગરિતિદિખાઇ ૧૭૬
 ૧૮ પ્રગટે શ્રીવલ્લભ સુખરાસી ૧૭૭
 ૧૯ શ્રીહરમણુસુતને હું નમું ૧૭૭
 ૨૦ શ્રીહરમણુ ઘેર આજરે ૧૭૯
 ૨૧ શ્રીહરમણુ ભટજીનું ધામરે ૧૮૦
 ૨૨ જીરે વૈશાકવદી એકાદશી ૧૮૦
 ૨૩ શ્રીમદવલ્લભ આજ પ્રગટ ૧૮૧
 ૨૪ જીરેતમો શ્રીચિત્રલનાથજી ૧૮૩
 ૨૫ શ્રીહરમણુ ભટજીને ઘેર ૧૮૩
 ૨૬ આજ મારે આનંદ ઉર ૧૮૫
 ૨૭ શ્રીહરમણુ સુતનેરે હેલી ૧૮૫

૨૮ શ્રીલક્ષ્મણુભટજીનાં ભાવે ૧૮૬	૧૧ શ્રીલક્ષ્મણુ સુતકેં સુત ૧૯૯
૨૯ શ્રીગોકુળ ગામ અતિ ૧૮૬	૧૨ જે વસુદેવ કીયે પુરણુ તપ ૨૦૦
૩૦ હું અલિહારી તૈલંગ ૧૮૭	૧૩ પોપ નિર્દોષ સુખ કોપ ૨૦૦
૩૧ ,, ... ૧૮૮	૧૪ ગોવલ્લભ શ્રીગોવર્દન ૨૦૦
૩૨ શ્રીવલ્લભનંદનરે ... ૧૮૯	૧૫ ગાયનસોં રતિ. ૨૦૦
૩૩ શ્રીલક્ષ્મણુ ભટજીને દ્વાર ૧૯૦	૧૬ શ્રીવલ્લભ નંદન રૂપ ... ૨૦૦
૩૪ શ્રીવલ્લભ પ્રગટયા એ ૧૯૧	૧૭ શ્રીવિદ્વલેશ ચરણુકમલ ૨૦૧
૩૫ શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃલ શ્રીજી ૧૯૧	૧૮ કેસરકી ધોતી કડી ... ૨૦૧
૩૬ વૈશાક વદી એકાદશી ૧૯૨	૧૯ જ્યતિ રૂકિમણી નાથ ૨૦૧
૩૭ ઠકરાણી ધાટ રળીયામણો ૧૯૩	૨૦ શ્રીગોકુળ યુગ યુગ યુરાજ ૨૦૨
૩૮ શ્રીવલ્લભવર ધેર આવીયા ૧૯૪	૨૧ વિહરત સાતોં રૂપ ધરે. ૨૦૨
૩૯ શ્રીલક્ષ્મણુ ભટજીના નંદરે ૧૯૪	૨૨ શ્રીવિદ્વલનાથ અનાથ કે ૨૦૨
૪૦ ભજ શ્રીવલ્લભ શરણું... ૧૯૫	૨૩ જોયેં શ્રીવિકૃલ ધરતે ૨૦૩

પ્રકરણુ ૭ સું.

૧ ખહોરી કૃષ્ણુ શ્રીગોકુળ ૧૯૬	૨૬ જ્યતિનાથ વિકૃલ નવલ ૨૦૩
૨ ચહું જીગ વેદ વચન... ૧૯૬	૨૭ શ્રીવલ્લભજાત્રકે ગુણગાઉં ૨૦૪
૩ અખકેં દિનવર વહે ... ૧૯૭	૨૮ ગયે પાપપાપ દૂર દેખત ૨૦૪
૪ સુનોરો આજ નવલ... ૧૯૭	૨૯ શ્રીવિકૃલપ્રભુ જગત ... ૨૦૪
૫ સુખદ સ્વરૂપ શ્રીવિકૃલેશ ૧૯૮	૩૦ આજ ધન્ય ભાગ્ય હમારે ૨૦૪
૭ શ્રીવલ્લભ રાજકુમાર ... ૧૯૮	૩૧ સુધર સહેત્રી મીલ આવો ૨૦૫
૮ પોષકૃષ્ણુનોમીકો શુભદીન ૧૯૯	૩૨ શ્રીવલ્લભ ધેર આજ ... ૨૦૫
૯ શ્રીમદ્વલ્લભકે ધર પ્રભુજે ૧૯૯	૩૩ પોષ નોમે શ્રીવિકૃલનાથ ૨૦૭
૧૦ દાન દેનકો શ્રીવલ્લભ પ્રભુ ૧૯૯	૩૪ આવોતે પરમ સોહાસણી ૨,

૩૫ આજ સૈયરે વધામણાં ૨૦૮	૫ સમ ઉચ્છવકોઉચ્છવ. ૨૨૪
૩૬ પ્રથમ રમરૂં શ્રાવણભનો ૨૦૮	૬ પુત ભયોરીશ્રીવિકૃતગૃહ ૨૨૪
૩૭ શ્રીગોકુલ ગામને ગોંદરે ૨૦૯	૭ ઘર ઘર અતિ આનંદ. ૨૨૪
૩૮ આવો મળો સાહેલડીજી ૨૧૦	૮ પ્રગટયો સમકો વલ્લભ. ૨૨૫
૩૯ શ્રીવલ્લભ રાજકુમાર તમે ૨૧૧	૯ સખ લે ચલોરી વધાઇ. ૨૨૫
૪૦ તેડીગવનો અમારાં મન ૨૧૧	૧૦ એસો પુત કાહુ નહિ. ૨૨૫
૪૧ શ્રીવિકૃતનાથ નામરસ ૨૧૨	૧૧ શ્રીવલ્લભ પ્રગટે ભાગ્ય. ૨૨૫
૪૨ જોજોલાલગોવલ્લ નધારી ૨૧૨	૧૨ અંગોઅંગ આનંદકુલી ૨૨૬
૪૩ આપણુજયેરેશ્રીગોકુલ ૨૧૩	૧૩ શ્રીવિકૃતનાથ વધાઇડીજો ૨૨૬
૪૪ આજ મારે આનંદ હિર ૨૧૩	૧૪ કેસરડીધોતી કડીકસરી ૨૨૬
૪૫ મોહન મત્તપંતા ઘેર ... ૨૧૩	૧૫ મંગલગાવત દેત અશીષ ૨૨૬
૪૬ આજ સખી વ્રજમાં તે ૨૧૪	૧૬ શ્રીવલ્લભ સુતકંસુન જયો ૨૨૭
૪૭ વાહાલો શ્રીવલ્લભ ગૃહે ૨૧૪	૧૭ ગોકુળનાથ પ્રગટ થયા ૨૨૭
૪૮ શ્રીવિકૃતનાથજીસોહામણા ૨૧૫	૧૮ ભલે જન્મ્યા શ્રીગોકુલ ૨૨૮
૪૯ ધન્યધન્યરેઆજનો દિન ૨૧૫	૧૯ આજ મહારે શ્રવણે ૨૨૮
૫૦ જીરેધન્ય ધન્ય આજનો ૨૧૬	૨૦ માગશર માસે અતિ ... ૨૨૯
૫૧ ધન્ય ધન્ય તે આજનો ૨૧૬	૨૧ શ્રીગોકુળીયું મૂકીને ૨૩૦
૫૨ દરખેશ્રીવલ્લભનંદને ગાવું ૨૧૭	૨૨ શ્રીરૂક્મણીજીઓશ્રીવલ્લભ ૨૩૨
૫૩ શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રગટીયા ૨૧૮	૨૩ આજ જન્મ દિવસ છે ૨૩૨
૫૪ આજ આનંદ મહારારે ૨૧૯	૨૪ અગહનમાસમહાળડાભાગી ૨૩૩
૫૫ વંદુ શ્રીવલ્લભનાથનો ૨૨૦	૨૫ આનંદ સાગર હિલટયો ૨૩૫
૫૬ શ્રીમદ્વલ્લભ ઘેરપ્રગટયા સહીરે ૨૨૧	૨૬ શ્રીગોકુળ જોવા સરખુરે ૨૩૫
૫૭ આજઆનંદરેઆજઆનંદ ૨૨૨	૨૭ વહાલા લાગો છો ધાણું ૨૩૬
મકરણ ૮ મું.	
૧ આગમ જન્મ મહોરુચ ૨૨૩	૨૮ શ્રીગોકુળસાસરીયે ગવું ૨૩૬
૨ આજજન્મદિનવલ્લભલાલ ૨૨૩	૨૯ વારીવારી શ્રીગોકુળનાથ ૨૩૭
૩ રૂક્મણી જયોશ્રીવલ્લભ ૨૨૩	૩૦ આજે આનંદનો લાણ ૨૩૮
૪ પ્રાગટ્ય અનુલ પ્રગટ ૨૨૪	૩૧ આવોજી અચલ સોહા ૨૩૯
	૩૨ ચાલોજી રમજરી સુંદરી ૨૦૪

- ૩૩ આવોજી અસલ સોહા ૨૪૦
 ૩૪ મંગળરૂપે મહારાજ મારે ૨૪૧
 ૩૫ આજ સખી હું તોઆનંદ ૨૪૧
 ૩૬ પીયુજી મુજનેવજ જોવાનાર ૨૪૨
 ૩૭ શ્રીલક્ષ્મણમુજને દારે ૨૪૨
 ૩૮ શ્રીવલ્લભલાલકરેસા આછી ૨૪૩
 ૩૯ કીયો તો શ્રીવલ્લભકો ૨૪૩
 ૪૦ હમતોશ્રીગોકુળનાયઉપાસીર ૨૪૪

પ્રકરણ ૯ મું.

- ૧ શ્રીકરણી ધાટસોહામણ્યાર ૨૪૫
 ૨ શ્રીગોવિંદરાયજી રસીયા ૨૪૬
 ૩ શ્રીવિક્રમનાથજીના લાલ ૨૪૭
 ૪ ચાલને ચાલ ઉતાવળી ૨૪૯
 ૫ મુખ છમિ ચંદ્ર ઉજ્યારીર ૨૪૯
 ૬ શ્રીદારકાંનાથજીને લાગું ૨૫૦
 ૭ ધન્ય કાંકરોલી ગામરે ૨૫૧
 ૮ માગશર વદિ ચતુર્દશી ૨૫૨
 ૯ જીરે કારતકમાસવદિ અ. ૨૫૨
 ૧૦ શુભ અષ્ટમીતો દિન... ૨૫૩
 ૧૧ શ્રીકાંકરોલી ગામ... ૨૫૪
 ૧૨ શ્રીકાંકરોલી ગામના વાસીર ૨૫૫
 ૧૩ પ્રગટયા પુરૂષોત્તમ લાલ ૨૫૭
 ૧૪ સુરજ ઉગી ઉદય થયો ૨૫૭
 ૧૫ ધન્ય ધન્યરે શ્રીગોકુળ ૨૫૮
 ૧૬ ધન્ય ધન્યરે શ્રીગોકુળ. ૨૫૯
 ૧૭ મહારે ગુણ ગાવા શ્રી. ૨૫૯
 ૧૮ જીરે કારતક વદી એ૦ ૨૬૦

- ૧૯ હું અલિહારી તૈલંગકુળ ૨૬૦
 ૨૦ શ્રીનટવરલાલને વારણે ૨૬૧
 ૨૧ શ્રીમદનમોહનલાલજી... ૨૬૧
 ૨૨ શ્રીછોટાજીમહારાજનાલાલ ૨૬૨
 ૨૩ જોખોલો શ્રીવજરાયલાલની ૨૬૪
 ૨૪ શ્રીમહાપ્રભુજીને પ્રથમ... ૨૬૫
 ૨૫ ધન્ય શ્રી ચીમનલાલ... ૨૬૭
 ૨૬ નમું નમુંરે શ્રીનરસીંગ... ૨૬૮

પ્રકરણ ૧૦ મું.

- ૧ સખી શરદપુનમની રાત ૨૬૯
 ૨ સખીશરદ પુનમનીરાતરે ૨૭૫
 ૩ સખી આજરેવામે વંદા. ૨૭૭
 ૪ સખી શરદપુનમની રાત ૨૭૭
 ૫ વનમાં વાગેરે વાંસળી ૨૭૮
 ૬ મારા વહાલાના વનમાંજી ૨૭૯
 ૭ રાસમે બિહારી આજ ૨૭૯
 ૮ શરદ રેનજી રહીયા બન ૨૭૯
 ૯ બાંસુરી બગધ આજ ૨૮૦
 ૧૦ બાંસી બાજીરે કાના તેરી ૨૮૦
 ૧૧ એવો નંદકુંવર મનવાલો ૨૮૧
 ૧૨ ઉમા રહોને ગોવાલીયા ૨૮૧
 ૧૩ વહાલા મારા વંદાવનને ૨૮૨
 ૧૪ સખી શરદપુનમની રાત ૨૮૨

પ્રકરણ ૧૧ મું.

- ૧ પકડે વજનન ગિરિધારી ૨૮૫
 ૨ સામરોહજીએ નહિ આયો ૨૮૬
 ૩ રાધાવર ખેલત હોરી ૨૮૬

૪ સાંવરે મોહીરંગમેં રેરી ૨૮૭	૨ સખીઆજનો લહાવો ૨૬૭
૫ નેહ લગ્યો મરો સ્વામ ૨૮૮	૩ નહાનાસરખા શ્રીનાથજી ૨૬૭
૬ વૃંદાવન મોહનદધિલુડી ૨૮૮	૪ મીડડા બોલા શ્રીનાથજી ૨૬૭
૭ મન વસે તો વૃંદાવન ૨૮૮	૫ મહારે મંદીરે પધારો ૨૬૮
૮ મૂરલી વનસ્પ મયજાવેંગે ૨૮૯	૬ ગોકુળની ગોપીગેરે. ૨૬૯
૯ શ્રીકાકર કવંગી આપ ૨૮૯	૭ સાચા સંબંધીકાગોકુળ ૨૬૯
૧૦ શ્રીજમુનાકેનીકટ યજ્ઞ ૨૮૯	૮ શ્રીગોકુળીયું મુડીને કંઈ ૨૬૯
૧૧ દર્શન દો નાથવંજારી ૨૮૯	૯ લાજાતમારો લટકો જોઈ ૩૦૧
૧૨ નંદકે દાર મચી હોરી ૨૮૯	૧૦ હા હારેવારી જાઉં તમને ૩૦૨
૧૩ વૃંદાવન ખેડ મચ્યોભારી ૨૯૦	૧૧ ચતુમુજ છે ચારે ૩૦૨
૧૪ ખેડન દે માયે હોરી ૨૯૦	૧૨ તમારે જોવા સરખું રૂપ ૩૦૨
૧૫ ડકે બાજે નંદ આપ્યા ૨૯૦	૧૩ શ્રીગોકુળ ગામ અતિ ૩૦૩
૧૬ મનમોહન રસીયા આયે ૨૯૦	૧૪ તેડી જાઓ તો અમારા ૩૦૪
૧૭ તુમ બીના મેરી કાન ૨૯૧	૧૫ વદનકમળ જોયું જોણે ૩૦૪
૧૮ તુમ ટેડેમોરી ટેડી ગગરી ૨૯૧	૧૬ નાથ ફેસે ગજકા બંધ ૩૦૫
૧૯ બ્રહ્મભાનકી લલી શામ ૨૯૧	
૨૦ મુખડાંનું માંડણ મોતી ૨૯૧	
૨૧ શ્રીકૃષ્ણ મથુરામે ખસકે ૨૯૨	
૨૨ કહ્યું દોષ નહિ મન મો ૨૯૨	
૨૩ રસીયો રસે બયોરે ૨૯૨	
૨૪ લાગી મને નેહજડીરે ૨૯૩	
૨૫ ઘેલી થઈ ફરેરે ઘેજા ૨૯૩	
૨૬ પ્રીતની વાતડીરે ૨૯૩	
૨૭ કારણ શું એ કહુરે ૨૯૪	
૨૮ રસ રસીયા તણોરે ૨૯૪	
૨૯ સુણ સાહેલડીરે ૨૯૫	

પ્રકરણ ૧૩ મું.

પ્રકરણ ૧૨ મું.

૧ વોકે અંબોડે શ્રીનાથજી ૨૯૬

૧ વિનતીકરંશ્રીવલ્લભપ્રભુ ૩૦૬	૧૦ અખતો પિયઆય મીલો ૩૧૨
૨ વ્રજના જીવનકરં વિનતી ૩૦૭	૧૧ ગોપીજનનારે પ્રાણ મારા ૩૧૨
૩ દામોદર દુઃખડાં કાપોરે ૩૦૮	
૪ મારે અંતસમય અલખેલા ૩૦૯	
૫ કાષ્ઠમને કૃષ્ણ દેખાડોરે ૩૦૯	
૬ ઘેર આવો ગોપીઓના ૩૧૦	
૭ મને કાષ્ઠ મીલાવોરે ૩૧૧	
૮ વ્રજ વલાલુરે વૈકુંઠનહિ ૩૧૧	
૯ વળી વેગે દર્શન આપજો ૩૧૧	

મકરણુ ૧૪ મું.

- ૧ શ્રીદામોદરદાસ હરસાની ૩૧૩
- ૨ કૃષ્ણદાસ મેધનમનમોદ ૩૧૫
- ૩ સંભરવાળા દાસ દામોદર ૩૧૬
- ૪ પદ્મનાભતે દાસ વ્યાસ ૩૧૭
- ૫ પુરુષોત્તમદાસ સદાસુખ ૩૧૭
- ૬ ચારાશી વૈષ્ણુવનું ધોળ ૩૧૮
- ૭ ખસોખાવન વૈષ્ણુવનું ધોળ૩૩૨
- ૮ તાદશી જન જોને જાણીયે ૩૩૬
- ૯ વૈષ્ણુવ નથી થયો તુરે ૩૩૭
- ૧૦ માલે કૃપ શ્રીવલ્લભકે ૩૩૮
- ૧૧ આયેમેરે શ્રીવલ્લભ નામ ૩૩૮
- ૧૨ આયેમેરે શ્રીવલ્લભકે દાસ ૩૩૯
- ૧૩ આયે મેરે નંદ નંદકે ૩૩૯
- ૧૪ હોવારી ધન વલ્લભીયન ૩૩૯
- ૧૫ હું હરિજન કો દાસ ભવો૩૪૦
- ૧૬ કુલનદાસ મહારસકંદ ૩૪૦
- ૧૭ શ્રીવિકૃલનાથ ખસત જીય ૩૪૦
- ૧૮ હરિજનકું હરિનામ. ૩૪૧
- ૧૯ ગદાધરદાસ કપીલકુડા. ૩૪૧
- ૨૦ હરિભક્તસોં ગર્વ ન કરવો૩૪૧
- ૨૧ ભક્તકો સાચો ધન હે હરિ૩૪૨

મકરણુ ૧૫ મું.

અથ જન્મ વૈફલ્ય નિરુપણાષ્ટક.

- ૧ શ્રીવલ્લભ વિકૃલહરિ ન ૩૪૩
- ૨ એકસમે આસનસીધાસન ૩૪૪
- ૩ જપ ગોપાલ કૃપા કરે ૩૪૪

- ૪ ભજ શ્રીકૃષ્ણ શરણુંમમઃ ૩૪૪
- ૫ મનકી ખાત મનમે રહી ૩૪૫
- ૬ લગ્નયો હરી ભક્તનકો ૩૪૫
- ૭ અખ મેરી કોણુ ગતિ ૩૪૫
- ૮ આજ કામ કલ કામ ૩૪૬
- ૯ મનકો વેગપવનતેં ભારી ૩૪૬
- ૧૦ ટાળી નહી ટળે કર્મગતિ ૩૪૬
- ૧૧ નાચ્યો બહોત ગોપાળ ૪૭
- ૧૨ મનરેતેં બહુ વિષપોલ ૩૪૭
- ૧૩ રે મન તું નિઃશંક વ્હે ૩૪૭
- ૧૪ યામે કહા ઘટેગો તેં ૩૪૭
- ૧૫ ભજનવિન પ્રેતજીવતજેસેં ૩૪૮
- ૧૬ રે મન ચિંતા ન કરપેટકી ૩૪૮
- ૧૭ હોં હરિસખ પતિતનકો ૩૪૮
- ૧૮ ખેર ખેર નહિ આવે ૩૪૯
- ૧૯ કેતી કહી સમગ્ધર્મ ૩૪૯
- ૨૦ હરદમ કૃષ્ણ કહે ૩૪૯
- ૨૧ નિશ્ચેના મહેલમાં ૩૪૯
- ૨૨ સખ દિન ગયે વિષયનકે ૩૫૦
- ૨૩ હરિ ન ભજેતિનકેમુખ ૩૫૦
- ૨૪ કેતે દિન હરિ સુમરન ૩૫૦
- ૨૫ તાહીકો શિર નાધયે ૩૫૧
- ૨૬ અખતો સાચે કળીયુગ ૩૫૧
- ૨૭ ગાયો ન ગોપાલ ૩૫૧
- ૨૮ ૩૫૧
- ૨૯ જપ તપ તીર્થ નેમ ધર્મ૩૫૨
- ૩૦ ખોલોભૈયા ગોવિંદકૃષ્ણ ૩૫૨
- ૩૧ ખિનાગોપાલ કોઇ નહિ ૩૫૨
- ૩૨ ભાવિ કાહુપેં ના ટરે ૩૫૨
- ૩૩ સખ દિન હોત ન એક ૩૫૩

૩૪ મનમેરો એકતાકુઆપહા	૩૫૩	૨૫ જેસો હું તેસો તિહારો	૩૬૧
૩૫ ભળે ગોપાલ ભુલમત	૩૫૪	૨૬ અદ્ભૂત નિંદ્રા આપ	૩૬૧
પ્રકરણ ૧૬ મું.		૨૭ શ્રીવલ્લભ શ્રીવલ્લભ	૩૬૨
૧ રૂચિર પદ કમલ	૩૫૬	૨૮ જય શ્રીકૃષ્ણરે ભાઇ	૩૬૨
૨ હોં શ્રીવલ્લભજીકો દાસ	૩૫૬	૨૯ મનરેતું સ્યામસોં કર હેત	૩૬૩
૩ શ્રીવિકૃતનાથ ખસત જીય	૩૫૬	૩૦ ત્યજ મનહરિ વિમુખ	૩૬૩
૪ મરી કૃતિ જીન દેખો	૩૫૭	૩૧ મનરેતું ભુલ્યો જન્મ	૩૬૩
૫ આશરો એક શ્રીવલ્લભ	૩૫૭	૩૨ કાહેકું દેહ ધરી	૩૬૪
૬ લાલનહીકી ચૈયેકૃપા	૩૫૭	૩૩ ભજ સખીભાવભાવિક	૩૬૪
૭ વૃક્ષનકા મત લે	૩૫૭	૩૪ ગોપી પ્રેમકી ધ્વજા	૩૬૪
૮ ભજીયે શ્રીવલ્લભકેચરણ	૩૫૭	૩૫ ગોવિંદ પદ પલ્લવ સર	૩૬૪
૯ શ્રીવલ્લભકૃપાકીજો માહી	૩૫૮	૩૬ લલિત મળદેશગિરિરાજ	૩૬૫
૧૦ શ્રીવલ્લભભલે ભુરે તોઉ	૩૫૮	૩૭ મધુરમળદેશ વશીમધુર	૩૬૫
૧૧ અરેમન શ્રીવલ્લભ ગુણ	૩૫૮	૩૮ જો કામ શ્રીગોકુળ રસ	૩૬૫
૧૨ સખતેં શ્રીવલ્લભનામ	૩૫૮	૩૯ જય શ્રીવલ્લભ જય શ્રી	૩૬૬
૧૩ લીજો મોહા ભુલાય	૩૫૮	૪૦ શ્રીવલ્લભકુળનાખાળકો	
૧૪ જય શ્રીવલ્લભ ચરણ	૩૫૯	ના જન્મ દિવસ	૩૬૮
૧૫ યહ માગોં શંકરપણ	૩૫૯	શ્રીમહાપ્રભુજીનીમેડકોનીયાદી	૩૭૦
૧૬ યહ માગોં ગોપીજન	૩૫૯	૪૨ શ્રીગુસાંધજીનીમેડકોનીયાદી	૩૭૯
૧૭ શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ	૩૫૯	૪૩ શ્રીગિરિધરજી	૩૮૧
૧૮ કૃષ્ણશ્રીકૃષ્ણશરણું મમ	૩૬૦	૪૪ શ્રીગોકુળનાથજી	૩૮૧
૨૯ કૃષ્ણ નીકૃષ્ણમનમાંહી	૩૬૦	૪૫ શ્રીરઘુનાથજી	૩૮૨
૨૦ કહેમન શ્રીકૃષ્ણ શરણું	૩૬૦	૪૬ શ્રીહરિરાયજી	૩૮૨
૨૧ પરમકૃપાલશ્રીવલ્લભનંદન	૩૬૦	૪૭ પરમ ભગવદીયશ્રી હામો-	
૨૨ ભુલજીન જય મન અં	૩૬૧	દરદાસજીનીમેડકોનીયાદી	૩૮૩
૨૩ દહ ઇન ચરણન કેરો	૩૬૧	વચનામૃત	૩૮૪
૨૪ મેરેતો તુમહો શ્રીવલ્લભ	૩૬૧		

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

॥ श्रीभारतकेयलयनि ॥

मंगलाचरण.

श्रीगो^१वर्धननाथपादयुगलं हैर्यगवीनप्रियं ।

निस्थं श्रीम^३थुराधिपं सुखकरं श्रीवि^४ठ्लेशं मुदा ॥

श्रीमद्द्वारवतीशगोकुलपती श्रीगोकुलेंदुं विभुं ।

श्रीमन्मन्मथमोहनं नटवरं श्रीबालकृष्णं भजेत् ॥१॥

१ श्रीनाथञ्च, २ श्रीनवनीतप्रियञ्च, ३ श्रीमथुरेशञ्च, ४ श्रीविठ्ठलेशरायञ्च.
५ श्रीद्वारकानाथञ्च, ६ श्रीगोकुलनाथञ्च, ७ श्रीगोकुलचन्द्रमाञ्च, ८ श्रीमदन-
भोदनसाधञ्च, ९ श्रीनटवरसाधञ्च, १० श्रीबालकृष्णसाधञ्च.

चितासंतानहंतारो यत्पादांबुजरेणवः ।

स्वीयानां तान्निजाचार्यान्प्रणमामि मुहुर्मुहुः ॥२॥

यदनुग्रहतो जंतुः सर्वदुःखातिगो भवेत् ।

तमहं सर्वदा वंदे श्रीमद्वल्लभनंदनम् ॥३॥

सायं कुञ्जालयस्थासनमुपाविलसत्स्वर्णपात्रं सुधौतं
राजग्रज्ञोपवीतं परितनु वसनं गौरमम्भोजवक्त्रम् ।

प्राणानायम्य नासापुटनिहितकरं कर्णराजद्विमुक्तं

वन्देऽर्धोन्मीलिताक्षं मृगमदतिलकं विवृलेशं सुकेशम् ॥४॥

श्रीमद्गिरिधरगोविंदबालकृष्णारुणवल्लभान् ।

रघुयदुकुलाधीशौ घनश्यामान्नमाम्यहं ॥ ५ ॥

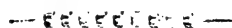
१ श्रीगिरिधरं, २ श्रीगोविंदं, ३ श्रीआलमृणं, ४ श्रीगोकुलनाथं,
५ श्रीरघुनाथं, ६ श्रीयदुनाथं, ७ श्रीघनश्यामं, अरे रीते श्रीनाथं
आदि साते स्वयं, श्रीमदप्रभुं, श्रीगुमांशं आदि साते आणकाने
हंयत् प्रणाम करवा.

પ્રકરણ ૧ હું.

વૈષ્ણવોનું નિત્ય નૈમિત્તિક કર્મ.

પાત્રવાંચે ઉપાધાનમાં ઉઠવું. (પાત્રલી પાંચ ધડી રાત્રિ બાકી હોય તે સમયને ઉપાધાન કહે છે.) તે સમયે ઉડી પ્રથમ માળા તથા અધિકાર પ્રમાણે લીધેલા ઉપવીતને સાંભાળી તેનાં દર્શન કરવાં. ક્ષત્રનારદીય પુરાણમાં કહ્યું છે કે:—

બ્રાહ્મે મુદુર્તે ચોત્થાય પરબ્રહ્મ વિચિન્તયેત્ ॥

બ્રાહ્મમુદુર્તમાં એટલે ઉપર દર્શાવેલા કાળમાં ઉડી, પરબ્રહ્મ એટલે શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું હૃદયમાં પરિચિંતન કરવું. વળી કહ્યું છે કે:—

વંદે સર્વોપનિષદાં સારમેકપદાસ્થિતમ્ ॥

કરસ્ફુરન્મુરલિકાશ્યામલં બ્રહ્મ કોમલમ્ ॥

સર્વ ઉપનિષદોના સારરૂપ અને એક ચરણારવિંદે કરીને સ્થિત એવા સુશોભિત શ્રીહસ્તમાં મુરલી ધારણ કરનાર, મેઘશ્યામ પરબ્રહ્મ પુરૂષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણ, તેમનું ધ્યાન ધરી વંદન કરવું. પછી નીચે પ્રમાણે નામોનાં ઉચ્ચારણ કરવાં:—

૧ શ્રીગોવર્ધનનાથજી, ૨ શ્રીનવનીતપ્રિયજી, ૩ શ્રીમથુરેશજી, ૪ શ્રીવિક્કલનાથજી, ૫ શ્રીદારકાનાથજી, ૬ શ્રીગોકુલનાથજી, ૬ શ્રીગોકુલ ચંદ્રમાજી, ૮ શ્રીમદનમોહનજી, ૯ શ્રીયલદેવજી, ૧૦ શ્રીયમુનાજી, ૧૧ શ્રીગિરિરાજજી, ૧૨ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી, ૧૩ શ્રીમદ્ગોરવામિ શ્રીવિક્કલનાથજી, (તેમના પુત્ર) ૧૪ શ્રીગિરિધરજી, ૧૫ શ્રીગોવિંદરાયજી, ૧૬ શ્રીઆલકૃષ્ણજી, ૧૭ શ્રીગોકુલનાથજી, ૧૮ શ્રીરઘુનાથજી, ૧૯ શ્રી યદુનાથજી, ૨૦ શ્રીધનશ્યામજી, અને ૨૧ પોતાના ગુરુદેવ, આમ એકત્રીસ નામોનાં ઉચ્ચારણ કરવાં, તે પછી દેવદ્રુત્ય કરવું.

શૌચ-શૌચને માટે જળનું મોટું પાત્ર ભરીને, યથાવકાશ ધરતી અથવા ગામથી દૂર શૌચ કરવા જવું. દેવમુમિ, નદી, તળાવ, રાજ માર્ગ વગેરે સાર્વજનિક ઉપયોગના સ્થાનમાં શૌચ કરવા માટે કદીખણ બેસવું નહિ. શૌચ કરવા બેસતાં પહેલાં વસ્ત્રથી મોં, નાક તથા માથાને વીંટવું, ઉપવીત જમણે કાને ચઢાવવું.

एका लिंगे गुदे पंच तथा वामकरे दश ।

उभयोः सप्त दातव्याः पादयोस्तु त्रिभिस्त्रिभिः ॥

અર્થ—મત્ર છદ્રિયને એકવાર, ગુદાને પાંચવાર, ડાબા હાથને દશવાર, ફરી બેઉ હાથ બેગા ફરીને સાતવાર માત્રી સહિત જળથી ધોવા. તે પછી ડાગળા કરવા. ડાગળાનો વિધિ:—

मुत्रे पुरीषे भुक्तांते रेतःप्रसवणे तथा ।

चतुरष्ट द्विषट्द्वयष्टगंडूषैः शुद्धिमाप्नुयात् ॥

અર્થ—પિશાબ ફરીને ચાર, શૌચ ફરીને આઠ, જમ્યા પછી આર, વિષયના અંતમાં સોળ ડાગળા કરવાથી શુદ્ધ થાય છે.

દંતધોવન—દાનણ કરવાનો વિધિ:—

અપામાર્ગે વાદરં વા દ્વાદશાંગુલમત્રણમ્ ॥

કનિષ્ઠાંગુલિવત્ સ્થૂલં પર્વાર્ધકૃતકૂર્ચકમ્ ॥

અર્થ—અંધાડો અથવા બેરડી વગેરે વૃક્ષનાં દાતણુ બાર આંગળ લાંબાં. ટચ્છી આંગળીનાં ટેરવાં જોડલાં ગ્રંથાં લેવાં, દાતણુની રતુતિનો શ્લોક:—

આયુર્બલં યશો વર્ચઃ પ્રજાપશુવસૂનિ ચ ।

બ્રહ્મ પ્રજ્ઞાં ચ મેઘાં ચ ત્વન્નો દેહિ વનસ્પતે ॥

અર્થ—હે વનસ્પતે ! તું મને આયુષ્ય, બળ, યશ, શાન્તિ, પ્રજા પશુ, દ્રવ્ય, જ્ઞાન તથા બુદ્ધિ આપ. આ શ્લોક લાગુ દાતણુ કરવું પછી બાર ડોગળા કરી મુખ શુદ્ધ કરવું. તત્તને દિવસે કાષ્ટનું દાતણુ કરવું નહિ. પણ સારી રાખધી દાંત ઘસીને દાતણુ કરવું.

સ્નાન—નાભાવાનો વિધિ:—પ્રથમ આંખે જળ લગાડી, ચોટલીની ગાંઠ વાળી પ્રાણાયામ કરવો. પછી નીચે પ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:—

**મમોપાસદુરિતક્ષયદ્વારા શ્રીકૃષ્ણપ્રીત્યર્થે, રત્નકલકમ-
યોગ્યતાસિદ્ધ્યર્થે પ્રાતઃસ્નાનમહં કરિષ્યે ॥**

પછી ગંગાદિક્કે તીર્થાનું આવાહન કરવું. તેનો મંત્ર:—

પુષ્કરાદ્યાનિ તીર્થાનિ ગંગાદ્યા સરિતસ્તથા ।

આગચ્છંતુ પવિત્રાણિ સ્નાનકાલે સદા મમ ॥

શ્રીકૃષ્ણવલ્લભે દેવિ યમુને પાપહારિણિ ।

સેવાયૈ સ્નાતુમિચ્છામિ જલેઽસ્મિન્સામિધિં કુહ ॥

આ મંત્ર લાગુ ત્રણવાર સ્નાન કરવું. ટાઢ જળથી ડોગળા

કરી અંતરમાં શ્રીહરિરમરણપૂર્વક સ્નાન કરવું. નહાતી વખતે પગના જળનો તથા એકજળના છાંટાનો બચાવ રાખવો. બોલવું નહિ-નાહ્યા પછી અંગુળથી પહેલાં મોઢું ડૂબવું, પછી આખું શરીર ડૂબવું. પછી ઘોઝેલાં શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરવાં, તથા આટવાં. પછી આસન ઉપર બેસી દેહની શુદ્ધિ માટે ભગવાનનું ચરણામૃત મુખમાં લેવું, પછી આંખે તથા કપાળે લગાડવું. પછી શુદ્ધ જળથી આચમન કરી, ચોટલીની ગાંઠ બાંધવી.

તિલક—પછી ભગવાનના પ્રગાદી દેશર, કમકમ ચંદન દત્તાત્રીમાં ગોળીચંદન મેળતી વૈષ્ણવોએ આર રથાનોમાં આર તિલક કરવાં.

દંડાકારં લલાટે સ્નાન્ પદ્માકારં તુ વક્ષસિ ।

વેણુપત્રનિભં વાહોરન્યદ્દીપાકૃતિ સ્મૃતમ્ ॥

અર્થ—લલાટમાં દંડાકૃતિ એટલે ભગવાનના ચરણના આકારનું તિલક કરવું, વક્ષસ્થળ એટલે હૃદયમાં બીડલા કમળના આકારનું તિલક કરવું, બે બાહુપર વાંસના પત્રના આકારનાં તિલક કરવાં અને બાકીનાં ઠેકાણાંઓમાં દીવાની જ્યોતના આકારનાં તિલક કરવાં. તિલક કરતી વખતે નીચે પ્રમાણે ભગવાનના નામોનો ઉચ્ચાર કરવો.

૧ લલાટમાં તિલક કરતાં “કેશવાયનમઃ કેશવં ધ્યાયામિ” ૨ હૃદયમાં કરતાં “નારાયણાયનમઃ નારાયણં ધ્યાયામિ” ૩ હૃદયમાં કરતાં “માધવાયનમઃ માધવં ધ્યાયામિ” ૪ કંઠમાં કરતાં “ગોવિંદાયનમઃ ગોવિંદં ધ્યાયામિ” ૫ જમણી કેડે “વિષ્ણવેનમઃ વિષ્ણું ધ્યાયામિ” ૬ જમણે હાથે કરતાં “મધુસૂદનાયનમઃ મધુસૂદનં ધ્યાયામિ” ૭ જમણા કાનની મુળે કરતાં “ત્રિવિક્રમાયનમઃ ત્રિવિક્રમં ધ્યાયામિ” ૮ ડાબી કેડે કરતાં “વામનાયનમઃ વામનં ધ્યાયામિ” ૯ ડાબે હાથે કરતાં “શ્રીધરાયનમઃ શ્રીધરં ધ્યાયામિ” ૧૦ ડાબા કાનના મુળે કરતાં હૃષીકેશાયનમઃ હૃષીકેશ

ધ્યાયમિ” ૧૧ પીઠે કરતાં “ પદ્મનાભાયનમઃ પદ્મનાભં ધ્યાયમિ ” ૧૨ શ્રોત્રીએ કરતાં “ દામોદરાયનમઃ દામોદરં ધ્યાયમિ ” એ પ્રમાણે બારે ઠંકાણે ભગવાનનાં દાદશનામ લઈ તિલક કરવાં. બાકી રહેલા કુમકુમ ને ધોઈને તે જળ “ વાસુદેવાયનમઃ ” એ મંત્ર ભણી માથે ચઢાવવું. બ્રાહ્મણોને ઓંકાર (પ્રણવમંત્ર) પૂર્વક ઉપર લખેલાં નામો ભણી તિલક કરવાનો નિષેધ નથી એમ ઉપનિષદમાં કહ્યું છે.

મુદ્રા:—પછી શીતળ ગોપીચંદનની મુદ્રા ધારણ કરવી. તેનો વિધિ. વૈષ્ણવોએ તિલક મુદ્રા ધારણ કર્યા સિવાય કાંઈ પણ સત્કર્મો કરવાં નહિ. તે વિષે શૃદ્ધાનારદીય પુરાણમાં વચન છે કે:—

શંખચક્રાદિરાહતઃ પૂજાં યસ્તુ સમાચરેત્ ।

નિષ્ફલં પૂજનં તસ્ય હરિશ્ચાપિ ન તુલ્યતિ ॥

અર્થ—ગોપીચંદનની શંખ, ચક્રાદિક મુદ્રાથી રહિત થઈ જે ભગવાનનું પૂજન કરે છે, તેનું પૂજન નિષ્ફળ ગણ્ય છે. અને શ્રીહરિ પણ તેના ઉપર પ્રસન્ન થતા નથી.

મુદ્રા કયા કયા અંગમાં કયી કયી ધારણ કરવી તેનો વિધિ. જમણા હાથના મૂળમાં એટલે ખભાથી સહેજ નીચે ચાર ચક્ર, તેની નીચે ફરી એક નામમુદ્રા, તેની નીચે એક શંખ, તેની નીચે ફરી એક નામમુદ્રા, અને તેની આંબુઆંબુ બંને મળી ચાર પદ્મ ધારણ કરવાં. એજ રીતે જમણા સ્તન ઉપર વચમાં માગ રાખી ત્રણ ચક્ર ઉપરા આપરી કરવાં. વચ્ચે રાખેલા માગમાં એક એક એમ બે શંખ કરવા, તેની આંબુઆંબુ બંને મળી ચાર પદ્મ કરવાં. ફરી હૃદયમાં એક નામ મુદ્રા કરવી, તેની હેઠળ આંબુઆંબુએ મળી ચાર સંપ્રદાય મુદ્રાઓ કરવી, પછી બાહ્યમાં તિલકની વચ્ચે નાકના મૂળમાં એક ગદા કરવી, તેના ઉપરા ઉપરી માથાના વાળ સધી ચાર

સમ્રદાય મુદ્રાઓ કરવી, પછી ડાબે હાથે ખભાની હેઠળ ચાર શંખ, તેની હેઠળ એક નામમુદ્રા તેની હેઠળ એક ચક્ર, તેની હેઠળ ફરી એક નામમુદ્રા અને તેની આજુ બાજુ બાબે મળી ચાર ગદાઓ કરવી. તેજ પ્રમાણે ડાબા રતન ઉપર ઉપરા ઉપરી વચમાં માગ રાખી ત્રણ ચક્રો કરવાં, રાખેલા માગમાં એક એક મળી બે શંખ કરવા, અને તેની આજુબાજુએ બાબે મળી ચાર ગદાઓ કરવી. ફરી જમણા કાનની નીચેથી કંઠ સૂધી જરા જરા માગ રાખી ત્રણ ચક્ર કરવાં, તેજ રીતે ડાબા કાનની નીચેથી કંઠ સૂધીમાં વચ્ચે જરા જરા માગ રાખી ત્રણ ચક્ર કરવાં, અને કંઠના તિલકની વચ્ચે એક ચક્ર કરવું. પછી નાભી ઉપર તથા જમણી ડાબી બન્ને કેડો ઉપર તથા પુઠ ઉપર તથા પાછળ બોચીપર તથા તાળવાપર એક એક ચક્ર કરવું.

ભગવત્સેવાના પ્રકાર.

વૈષ્ણવોને ભગવત્સેવા કરવી એ મુખ્ય ધર્મ છે. જે ગાદીના સેવક હોય તે ગાદીના શ્રીમદાચાર્યચરણ શુદ્ધેય પાસે પ્રાતઃકાળથી શયનપર્યંતની સેવાવિધિ સમગ્ર લઈ પછી પોતાના ઘરમાં શ્રીનીસેવા પધરાવવી. ઋતુ અનુસાર પૃથ્વી પ્રીતિપૂર્વક સેવા કરવી, રાજસેવા કરવાની સર્વ પ્રકારે પોતાને અનુકૂળતા ન હોય તો વૈષ્ણવોએ પોતાના શ્રીશુદ્ધેવના સંન્ય રવરૂપની છર્પી ઘરમાં પધરાવી તેમની સેવા કરવી. ઘરમાં મંદિર હોય તો તેમાં એક નાનું સીંહાસન મંદિરના વેલ પ્રમાણે રાખી. તે ઉપર રૂઢએલ ગાદી તકીઆ મુકી, તેપર એક મલમલની આદર બીજાવવી. મુખવસ્ત્ર તકીઆપર ધરી રાખવું. પીંડના તકીઆપર મલમલનું ચુંવાળું વસ્ત્ર ઘડી વાળી ધરવું. પછી ગાદીપર શ્રીનાથજી, આદી ચિત્રજીને પધરાવવા. ઋતુને અનુસરતાં વસ્ત્ર

ધરાવવાં શુભની માળા છત્યાદિ જે શૃંગાર હોય તે ધરવા, તે ઉપર મુગટ, ટીપારો, મોરપીંછ છત્યાદિ ધરવાં. શ્રીમસ્તક ઉપર પાગ ધરવી પછી કુલની માળા ધરી, તુલસી ચરણારવિંદમાં સમર્પવાં. વેણુ હોય તે ધરાવવાં. શુદ્ધ પવિત્ર જળ સ્નાની ભરવા સાફ લાવી રાખ્યું હોય તેમાંથી સ્નાની ભરી, તેપર વસ્ત્ર વીંટી પડધાપર ધરવી. પછી શ્રીમંત્રુજને દર્પણ દેખાડવું પછી મેવો તથા મીઠી યથાશક્તિ જે સમયે જે સિદ્ધ હોય તેનો એક કટોરીમાં ભોગ ધરવો, મંદિરનાં દ્વાર મંગળ કરી બહાર બેસી પ્રાર્થના કરવી કે હે પ્રભો ! શ્રીમદ્દામ્રભુજની કાનીથી તથા શ્રીગુરૂદેવની કાનીથી ભોગ આરોગશે. પછી અષ્ટાક્ષર મંત્રની પાંચ માળા તથા પોતાના શ્રી ગુરૂદેવના નામની એક માળા અવસ્ય ફેરવવી. શ્રીમદ્ભાગવત, શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા તથા પોડશ મંથ જે વાંચતાં આવડતા હોય તો તેનો શયાશક્તિ પાઠ કરવો.

ગણ પંચાક્ષર મંત્ર જપ કરવા જેવી અપરસ હોય તો તેને પણ દરરોજ જપ કરવો. જે તેવી અપરસ ઘરમાં નહિ રહેતી હોય તો નદી, તળાવ, વાવ કે જે જળાશય નજીક હોય તો તેમાં સ્નાન કરી ગણ, પંચાક્ષર મંત્રનો જપ જરૂર કરવો.

વર્ણાશ્રમ ધર્માનુસાર સંધ્યા, ગાયત્રીનો જપ વગેરે જે વૈદિક નિત્ય કર્મ કરવાનાં હોય તે સેવાના અવકાશમાં કરવાં. ત્રણ તાલી વગાડી ભોગ સરાવવો, આચમન સુખવસ્ત્ર કરાવી ખીટી ધરાવવી, આરી ફરી ભરીને ધરવી. શ્રીનાં દર્શન તથા ચરણસ્પર્શ કરી પછી સુખશય્યામાં અથવા ઝાંપીમાં પોઢાડવા, મંદિરનાં દ્વાર મંગળ કરી હંડવત પ્રણામ કરવા. પછી આઠાણુ હોય તો તેમણે પ્રસાદી બનથી બધી-દૈર્ઘ્યેય કરવો, મધ્યાહ્ન સમયે ગ્રાહ અતિથી આગ્યો હોય તો તેને અવસ્ય પ્રથમ ખાદ્યપ્રસાદ સેવાવવો, આ પ્રકારનાં કર્મોનાં ધર્મ છે.

અતિથિ વખતે ન મળે અથવા હંમેશાં તેને પ્રસાદ લેવડાવવાની પોતાની શક્તિ ન હોય તો ગૌ ગ્રાસ વિશેષ કાઢવો, પછી મહાપ્રસાદ લેવો. વૈષ્ણવોએ કદિ પણ અસમર્પિત એટલે અણુપ્રસાદી વસ્તુ ખાનપાનમાં વાપરવી નહિ. સિદ્ધાન્તરહસ્ય ગ્રંથમાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ અસમર્પિ વસ્તુ સર્વથા વર્જન કરવાની આજ્ઞા કરી છે:—

અસમર્પિતવસ્તૂનાં તસ્માદ્વર્જનમાચરેત્ ॥

કદાપિ ઉપર લખેલો પ્રકાર પ્રવાસ, અશૌચ વગેરે ખરી અડ-અણુના દારણથી ન પગાય તો, સંપ્રદાયના ચાલતા સદાચાર પ્રમાણે ભગવતપ્રસાદ તથા ભગવતપ્રસાદી તુલસી તથા ભગવચ્ચરણામૃત ઉપયોગના પદાર્થોમાં મેળવીને તેમાંનો દોષ મટાડી; પ્રસાદી કરી ઉપયોગમાં લેવા. આણેલા સર્વ પદાર્થોમાંથી, થોડા ભાગ પણ પ્રથમ પોતાના ઉપયોગમાં લીધો હોય તો તેમાંનો બાકીનો ભાગ તે અર્ધ-ભુક્ત કહેવાય છે. તેવા અર્ધભુક્ત પદાર્થોના વૈષ્ણવોએ શ્રીપ્રભુની સેવામાં ઉપયોગ ન કરવો. એવી “સિદ્ધાન્ત રહસ્ય” ગ્રંથમાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ આજ્ઞા કરી છે.

સાંગે સેવા આદિ કર્મો કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણવોએ સાંગે સ્નાન કરી, પાછળ ખતાવ્યા પ્રમાણે તિલકમુદ્રા ધારણ કરી, સેવામાં તત્પર થવું. ઉત્થાપનથી શયનપર્યંતની સધળી સેવા સ્નેહપૂર્વક કરવી. શયન થયા બાદ બહાર આવી, પોતાના વર્ણાશ્રમ પ્રમાણે સાયંસંધ્યા ગાયત્રી તથા અષ્ટાક્ષર પંચાક્ષરનો જપ, નીત્યપાઠ યથાવિધિ કરવા પછી મહાપ્રસાદ લઈ પ્રથમ લખ્યા પ્રમાણે મુખશુદ્ધિ કરી ખીડી લાઇ સ્વસ્થ થવું. પછી ગામમાં ભગવત મંડળી કે સત્સમાગમ જ્યાં થતો હોય ત્યાં વૈષ્ણવ બ્રાહ્મણને મુખે શ્રીમદ્ભાગવત, શ્રીસુખોદિનીજી મહાદેવ વિગદો, પોતાના મંથના સિદ્ધાન્ત વગેરે મંથોનું સારી રીતે મથણું

કરવું. સંસ્કૃત ગ્રંથો વાંચી સંભળાવનાર ન મળે તો તેનાં ભાષાંતરો તથા સંસ્કૃત ગ્રંથોના સિદ્ધાંતથી વિરૂદ્ધ ન હોય તેવા ભાષા ગ્રંથો વાંચવા, સંભળવા તથા મનન કરવા. વેદ, ગીતા, ભાગવત, નારદ-પંચરાત્રથી વિરૂદ્ધ ગ્રંથોનું શ્રવણ કદી કરવું નહિ. ગામમાં તેવો સત્સમાગમ કોઈ દેકાણે ન થતો હોય તો ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પોતાના ઘરમાંજ બધા કુટુંબીઓએ ભેગા મળી આગ્રહપૂર્વક સત્સમાગમ તથા ભગવતકીર્તન રમરણ કરવું. એક દિવસ પણ હરિકથા કીર્તન વિનાનો જ્યાં દેવો નહિ. નારદ પંચરાત્રમાં કહ્યું છે કે:—

તાદિનં દુર્દિનં મન્યે મેઘાચ્છન્તં ન દુર્દિનમ્ ॥

યદિનં કૃષ્ણ સંલાપકથાપીયૂષ વર્જિતમ્ ।

[શ્રીનારદ પંચરાત્ર. ૨ રાત્ર. ૨ અ. શ્લો. ૨૪-૨૫.]

અર્થ—શિવજી કહે છે કે હું પાર્વતી ! વાદળે કરીને આચ્છાદિત દિવસ તેને હું દુર્દિન માનતો નથી, પણ જે દિને શ્રી કૃષ્ણ સંબંધી કથા વાર્તારૂપી અમૃતનું પાન કરવાનું ન મળે તે દિવસને હું દુર્દિન (નકામો દિવસ) ગણું છું માટે સત્સમાગમ કરવાનો નિત્ય નિયમ કદી પણ ચુકવો નહિ.

સૂવાનો વિધિ—યથાશક્તિ અષ્ટાક્ષર મંત્રનો જપ કરી પ્રથમ લખેલાં એકવીશ નામોનો ઉચ્ચારણ કરી, ચણામૃત લેઈ સૂવું. ગૃહ-રથાત્રમીઓએ શ્રીભગવાનમાં સદૈવ ઉત્તમ પ્રકારનો રત્નોદ રાખે એવો સુસક્ષણવાન પુત્ર ઉત્પન્ન થવાની ઇચ્છા રાખવી. એકાદશી, દ્વાદશી, અમાવાસ્યા, પૂનમ, શ્રાદ્ધ વગેરે વ્રત તથા પર્યના દિવસોમાં ગૃહ-રથાત્રમીઓએ અવસ્ય કૃતોદય સૂવું.

મત કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણવોએ ક્યાં અને કેટલાં વ્રત કરવાં જોઈએ તેને માટે પશ્ચ-

પુરાણના ઉત્તર ખાંડમાં કહ્યું છે તે વ્લોકઃ—

કૃષ્ણજન્માષ્ટમી રામનવમ્યેકાદશીવ્રતં ।

વામનદ્વાદશીતદ્વમ્મહરેસ્તુ ચતુર્દશી ॥

વિષ્ણુપંચકમિત્યેવં વ્રતં સર્વાધનાશનં ।

નિત્યં નૈમિત્તિકં કામ્યં વિષ્ણુપંચકમેવહિ ॥

અર્થ—કૃષ્ણ જન્માષ્ટમી (૧) રામનવમી (૨) ચાવીસ એકાદશી મળીને એક વ્રત (૩) વામન દ્વાદશી (૪) નૃસિંહ ચતુર્દશી (૫) એ પાંચે વ્રતો વિષ્ણુ સંગ્રહી છે, સર્વે પાપોને દૂર કરનારાં છે અને નિત્ય છે. માટે એ પાંચે વ્રત વૈષ્ણવોએ અવશ્ય કરવાં. તેથી ખીજા અન્ય દેવતાનાં વ્રતો છે તે, તે દેવતાના જે અનન્ય ભક્તો છે તેઓને તે કરવાનાં કહ્યાં છે વિષ્ણુ ભક્તોએ તો પોતાના ઇષ્ટ શ્રીકૃષ્ણચંદ્રને પ્રસન્ન કરવા માટે ઉપર લખેલાં પાંચે વ્રતો અવશ્ય કરવાં.

રામનવમી, વામનદ્વાદશી અને નૃસિંહ ચતુર્દશીના દિવસે ઉત્સવ આંતે પારણાં કરવાનો વિધિ કેટલીક હેઠાણે છે: પણ વ્રત કરવાનો નિયમ તો છેજ. તેમજ એકાદશી વ્રત પણ અવશ્ય કરવું એમ શ્રી આચાર્ય ચરણ શ્રીમહાપ્રભુજીએ ખાસ કરીને આજ્ઞા કરેલ છે. અને તે દશમી વિધા હોય તે ન કરવી પણ ઉદ્યાત્ હોય તેજ કરવી. અમુક એકાદશીનાં વ્રત કરવાં ને અમુક ન કરવાં એવું કંઈ પ્રમાણ નથી શ્રીમહાપ્રભુજીએ તો અધાં વ્રત કરવા આજ્ઞા કરેલી છે તેમાં ન્યુનાધિક કંઈ છેજ નહિ.

માળા ધારણ કરવાનાં વિધિ.

તુળસીની માળા (કંઠી) ધારણ કરવી તે વિધિ નિર્ણયસિંધુમાં મુદ્રાણું વાઙ્ય:—

નિવેશ્ય કેશવે માલાં તુલસીકાષ્ઠસમ્ભવાં ।

વહતે યો નરો ભક્ત્યા તસ્ય નૈવાસ્તિ પાતકમ્ ॥

અર્થ—તુલસીના કાષ્ઠથી બનેલી માળા શ્રોત્રરિને પ્રથમ અર્પણ કરીને પછી જે તે માળાને લાવસક્તિ પહેરે છે તેના શરીરમાં પાતક રહેતું નથી. એ મંત્રથી લગવાનને ધરાવીને પ્રસાદી કરવી પછી તે માળા ધારણ કરવી. તેના મંત્ર નિર્ણયસિંધુમાં પુરાણનો શ્લોક:—

તુલસીકાષ્ઠસમ્ભુતે માલે કૃષ્ણજનપિયે ।

વિભર્મિ ત્વામહં કંઠે કુરુ માં કૃષ્ણવલ્લભમ્ ॥

એ મંત્ર લાણીને માળા પહેરવી—તુલસીમાળાનું માહાત્મ્ય. રકંદપુરાણના માર્ગશીર્ષ માહાત્મ્યમાંનો શ્લોક:—

તુલસીકાષ્ઠમાલામિર્ભૂષિતઃ પુણ્યમાચરેત્ ।

પિતૃણાં દેવતાનાં ચ કૃતં કોટિગુણં કલૌ ॥

અર્થ—પિતૃદાય અને દેવદાયને વિષે તુલસીની માળા પહેરીને કાર્ય કરે તો તેને કળીયુગમાં કોટીગણું ફલ મળે છે. તુલસીની માળા સદૈવ ધારણ ન કરે તો દોષિત થવાય છે, તે વિષે રકંદપુરાણમાં લખ્યું છે કે:—

યેષાં ન તુલસીમાલા તે નરા મૂઢમાનસાઃ ।

અન્નં વિષ્ટા જલં મુત્રં પીયુષં રુધિરં ભવેત્ ॥

અતસ્સર્વેષુ કાલેષુ ન ત્યાજ્યા કંઠમાલિકા ।

ક્ષણાર્થે તદ્વિહીનો યઃ વિષ્ણુદ્રોહી ન સંશયઃ ॥

અર્થ—જેણે કંઠમાં તુલસીની માળા ધારણ કરી નથી તેને મુઢશુદ્ધિવાળા જાણુવા અને તે અન્ન ખાય છે તે વિષ્ટા ખરાખર છે. અને જળનું પાન કરે છે તે મુત્ર ખરાખર છે અને દૂધ પીએ છે તે

લોહિ ખરાખર છે એ કારણ માટે કંઠમાંથી તુલસીમાળાનો કોઈ પણ કાળે ત્યાગ ન કરવો, જે અર્ધક્ષણ માત્ર પણ ત્યાગ કરે તો શ્રીવિષ્ણુનો દ્રોહી થાય છે. તેમાં સંશય નથી.

વૈષ્ણવોએ ત્યાગ કરવા લાયક વસ્તુઓ.

જે વસ્તુ શાસ્ત્રમાં નિષેધ કરેલી હોય તેનો પ્રયત્ન કરીને ત્યાગ કરવો. કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સરતા એ છએ દુર્ચ્છાનો ત્યાગ કરવો. પરસ્ત્રી નર્ક સમાન ગણી કદાપિ તેનો સંગ કરવો નહિ. તેમજ દુર્જન બહિર્મુખ અને નારિતકનો સંગ કરવો નહિ. માતા, જેન, દીકરી વગેરે કોઈ પણ સ્ત્રીની સાથે એકાંતમાં ખેસવું નહિ તેમજ ગુહ્ય ભાષણ કરવું નહિ. પરસ્ત્રીનો સંગ આ લોક અને પરલોકમાં નાશ કરનારો છે. દક્ષમીના વેધવાળી એકાદશી કરવી નહિ, જ્યંતીત્રતો વિધા નિધિઓમાં કરવાં નહિ, તામસી આહાર કરવો નહિ, સૂતકીનું અન્ન, એકાદશાહનું ભોજન, ખારમાનું ભોજન, પ્રેતભોજન વગેરેનો ત્યાગ કરવો. લશણ, ફુંગળી (કાંઠા) ગાજર, કાળીંગડું, તડબુચ, રાતો મુળો, ધોળું વંત્યાક તથા કેદ્ અદે એવા પદાર્થોનો ત્યાગ કરવો. ભુગાર રમવો નહિ. નિષિદ્ધ આહાર કરવાથી બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થાય છે ને બુદ્ધિનો નાશ થવાથી આત્માનો નાશ થાય છે. વળી શ્રીમહાપ્રભુજીએ નિષંધમાં પણ આજ્ઞા કરી છે તે લોક:—

સ્વધર્માચરણં શક્ત્યા । વિધર્માચ્ચ નિવર્તનમ્ ।

ઈન્દ્રિયાશ્વવિનિગ્રાહઃ । સર્વથા ન ત્યજેત્ત્રયમ્ ॥

અર્થ—ગોતાની શક્તિ પ્રમાણે સ્વધર્મનું આચરણ કરવું અને વિધર્મથી (ધર્મથી ઉલટું તે વિધર્મ) દૂર રહેવું, તથા ઇન્દ્રિયરૂપી ધોડાને નિયમમાં રાખવો; એ ત્રણનો કોઈ પણ પ્રકારે ત્યાગ કરવો નહિ.

પ્રકરણ ૨ જી.

પ્રાતઃસમયથી સાંજસુધી બોલવાનાં પદ.

રાગ ભૈરવ. પદ ૧ જી.

પ્રાતઃ સમય હડી કરીએ શ્રી લક્ષ્મણ મુત ગાનઃ	
પ્રગટ ભયે શ્રી વલ્લભ પ્રભુ દેત ભક્તિ દાન.	૧
શ્રી વિઠ્ઠલેશ મહાપ્રભુ રૂપકે નિધાનઃ	
શ્રી ગિરિધર શ્રી ગિરિધર હૃદય ભયો ભાન.	૨
શ્રી ગોવિંદ આનંદકંઠ હલા અરનો ગુણ ગાનઃ	
શ્રી બાલકૃષ્ણ બાલકેલી રૂપકી સુદાન.	૩
શ્રી ગોકુલનાથ પ્રકટ કીયો મારગ વખાનઃ	
શ્રી રઘુનાથ લાલ દેખ મન્મથકી લગન.	૪
શ્રી યદુનાથ મહાપ્રભુ પ્રેમ ભગવાનઃ	
શ્રી ધનશ્યામ પૂરણ કામ પોથીમેં ધ્યાન.	૫
પાંડુરંગ વિઠ્ઠલેશ કરત વંદ ગાનઃ	
પરમાનંદ નિરખી લીલા થકે મુર વિમાન.	૬

રાગ ભૈરવ. પદ ૨ જી.

જે જે શ્રી વલ્લભ પ્રભુ શ્રી વિઠ્ઠલેશ સાથે;
 નિજ જગપર કરત કૃપા ધરત હાથ માથે.
 દોષ સર્વે જુર દરત, ભક્તિભાવ હીમે ધરત;

કાળ સખેં સરત સદા ગાવત ગુણુ ગાયે. ૧

કાહેકો તું દેહ દમત, સાધનકર મુરખજન;
વિદ્યમાન આનંદ તજ ચલત ક્યોં અપાયે. ૨

રસીક ચરણ શરણ સદા, રહેતહે અડલાગી જન;
આપનો કર શ્રી ગોકુલપતિ, ભરત તાડી આયે. ૩

પદ ૩ જી.

જે જે જે શ્રી વલ્લભનંદ, સદ્ગુણ કળા શ્રી વૃન્દાવન ચંદ. ૧

નિગમ ઉચ્ચારત ન લહે પાર, સો કાંદાર શ્રી અંકાજ કે દાર. ૨

શેષ સદ્ગુણ મુખ કરત ઉચાર, વ્રજજન જીવન પ્રાણુ આધાર. ૩

લીલાલી ગિરિધાયો હાથ, છીતરવામી શ્રી વિદ્વલનાથ. ૪

પદ ૪ થું.

જે જે જે શ્રી વલ્લભનંદન સુરનર મુની જાડી પદ રજ વંદન. ૧

માયાવાદ કાયે જી નિકંદન નામ લીયે કાટત ભવ ફંદન. ૨

પ્રગટ પુરુષોત્તમ ચરચત ચંદન કૃષ્ણદાસ ગાવત શ્રુતી છંદન. ૩

રાગ બીલાસ. પદ ૫ થું.

પ્રાતસમે શ્રી વલ્લભ સુતંકા ઉઠતલી રસના લીજીયે નામ. ૧

આનંદકારી પ્રભુ મહા મંગલકારી અશુભ હરન જન પૂરણુ કામ. ૨

યાહીલોક પરલોક કે અંધુ કો કહી શકે તીહારે ગુણુ પ્રામ. ૩

નંદદાસ પ્રભુ રસિક શીરોમણી રાજ કરે શ્રી ગોકુલ મુખ ધામ. ૪

*પદ ૬ ડું.

શ્રીહરિ નરહરિ કૃષ્ણ કરુણા કરી, રાખ્ય રાધાવર ચરણુ શરણુ;

* આ પ્રલાલીયું જીનાગદના નરસિંહ મહેતાનું બનાવેલું છે. તે ઉપરથી સિદ્ધ થાય છે કે પુષ્કિમાર્ગ પ્રવર્તે એમનું વલ્લભાચાર્યજીનું પ્રામલ્ય થયું. તે તે પુરુષોત્તમનો અવતાર થયો, એ ઉપરથી એ નરસિંહ મહેતા પુષ્કિમાર્ગના ભક્તિયા હોવાય છે.

શોક મોહે ગયા જન્મ સંઘગા ટૂથા, દુષ્ટ ચીંતા કરી ઉદર ભરણે. ૧
 દેહ ઇંદ્રી પ્રાણ અંતઃકરણ દારા ધન, સોંપીયાં શરણ તારે;
 જીવવિદ્યા ધર્મ સર્વ શ્રીનાથજી તું, તુજ વિના અવર નહિ વસ્તુ માહાર. ૨
 મારે માત તું તાત તું બાત તું ભૂધરા, તુજ વિના અવર કાને ન બાળું;
 દાસ હું નાથ તું એમ બાણી સદા, દાર બેડો તાહરા ગુણ વખાણું. ૩
 શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃત્ત ભૂતજે પ્રગટીને પુષ્ટિ માર્ગ વિશદ કરશે;
 દૈવી નિજ જીવ જે શરણ જે આવશે. વિના સાધન ઉદ્ધાર કરશે. ૪
 માટે શરણ લો શ્રીહરિ દિન બાણી કરી, સર્વથા દાસને ચરણ રાખો;
 બેઉ કર બેડી નરસંકટો વિનવે, નિત્ય પ્રતિ આવીને વદનદાખો. ૫

પદ ૭ મું.

પ્રથમ પ્રભાતે શ્રી ગુરુ વલ્લભનાં લઈ નામજી;
 શ્રી પુરુષોત્તમ પૂર્ણકામ શ્રી મહાલક્ષ્મી પતિજી. ૧
 શ્રી લક્ષ્મણ રાજકુમાર શ્રી એલંભાજી પુત્ર ઉદારજી;
 શ્રી વલ્લભ પ્રાણઆધાર, ચર્ણચિત્ત લાવીએજી. ૨
 વ્યાપક સંઘજે વિશ્વાધાર સુખદાયક નંદકુમારજી;
 એ અક્ષર બ્રહ્મ અવતાર તે કલાંચકી સેહલાંજી. ૩
 શ્રી ગોપીનાથ અવિધાન એ પૂર્ણ પુરૂષ પુરાણજી;
 એ જોગી જનને, ધ્યાન ધરે ધણાં દોહલાંજી. ૪
 શ્રી રૂક્મણીજી રમણ પદ્માવતી પ્રાણજીવનજી;
 શ્રી વિકૃત્ત તન મન ધન કરીને બાણીએજી. ૫
 એ પુષ્ટિ પદાર્થ સાર શ્રી વૃંદાવન સુંગારજી;
 એમના નખ શીખ રૂપ હરનીશ ઊરમાં આણીયેજી. ૬
 પુર્ણ પ્રિયા કૃષ્ણા યમુના શ્રીમહારાણીજી નામજી;
 એ સર્વે કુખનું પામ મીઠામીઠી કામિએજી. ૭
 શ્રીનંદનીત્રિપ્રિયામામજી શ્રી મધુપાનાથ પાણીજી

- શ્રી વિઠ્ઠલનાથ દયાળ દયા સમુદ્ર લહીએછ. ૮
- શ્રી દ્વારકાનાથજીને ગાવો શ્રી ગોકુલપતિ ગુણુ છાયોછ;
- એ અનાથના નાથ શ્રી ગોકુલચંદ્રમાછ. ૯
- બિરાજે શ્રી મહનમોહન નટવર મન્મથ મનસો ધન્યછ;
- શ્રી આલકૃષ્ણજીના વદન તણી શી ઉપમાછ. ૧૦
- શ્રી ગિરિધરજી ગુણુવંત એડુના પાર ન પામે અંતછ;
- શ્રી ભામની વડુજીના ચિત્ત વિંધે ભક્ત ભાવિયાછ. ૧૧
- જ્ય જ્ય શ્રીગોવિંદ એનો પૂર્ણ પરમાનંદછ;
- શ્રી રાણીવડુજીના આનંદદાયક કલાવીએછ. ૧૨
- શ્રી આલકૃષ્ણ રસરૂપ એમના રવરૂપનણા જશરૂપછ;
- શ્રી કમળાકંઠ અનુપમ ઉપમા શી કહુંછ. ૧૩
- શ્રી ગોકુલેશ શુભ નામ છત્યા માયિક રાખી સુખદામછ;
- શ્રી-પાર્વતી પતિ કામના પૂર્ણ એ સહીછ. ૧૪
- શ્રી રઘુપતિ તેજ ભંગાર એહિના ગુણુયશનો નહિ પારછ;
- શ્રી જનકી જીવનસાર ભક્ત ચિંતામણીછ. ૧૫
- શ્રી જદુપતિ જગજીવન અમનાં પ્રદુહીત પ્રસન્ન વદનછ;
- શ્રી મહારાણી વડુજી ધન્ય કે જે શિર એ મણિછ. ૧૬
- શ્રી ધનરયામજીને ગાવો એ પુષ્ટિ પદાર્થ પાવોછ;
- શ્રી કૃષ્ણાવતીના નાથ હૃદેમાં ધરુંછ. ૧૭
- શ્રી લક્ષ્મી સતભામા ચોભા યમુના કમલા દેવકાછ;
- એ બેટીજી સહિત નિત્ય સંભારવ્તેછ. ૧૮
- શ્રી દામોદરદાસ શ્રી મહાપ્રભુ પદ પંકજ પાસછ;
- એ પ્રકાશ સરદાસ પરમાનંદદાસ છેછ. ૧૯
- અનિ આનંદ કુંભનદાસ હૃદે કૃષ્ણદાસ રસ રાસછ;
- એ માથે ભાત શ્રી વક્ષસ અર્જુન નિવાસ છેછ. ૨૦

નંદદાસ ચતુભુજદાસ ગોવિંદસ્વામી હિતસ્વામિજી;	
એકિના પ્રભુ શ્રી વિદ્વલ અંકુલીત અંતરંગનમીજી.	૨૧
એ સંભારે સુખ થાય ધ્યાને પ્રસન્ન શ્રી વલ્લભરાયજી;	
એ અષ્ટ સખા પદરજ પરસે રહે શી ખામીજી.	૨૨
ચારાશી સંભારે વૈષ્ણવ યસંખાવન ગાંવાજી;	
શ્રી વલ્લભી સૃષ્ટિ વિચારો નિત્યપ્રતિ ક્ષણ ક્ષણજી.	૨૩
શ્રી ગોવર્ધન ધરણ શ્રી રાધિકા રમણજી;	
એ વ્રજવનિતા સુખ કરણ સેવી સુખ માનીયેજી.	૨૪
શ્રી ગોવર્ધન ગોકુળ ધન્ય શ્રી મથુરાંજી મન આણેજી;	
શ્રી વૃંદાવન વખાણો સદુ વ્રજદેશનેજી.	૨૫
શ્રી ગિરિવરધારી લો ચારે જીય વિચારીજી;	
સર્વે વલ્લભી લેજો વિચારી ભક્તિ અશેષ છેજી.	૨૬
શ્રી વલ્લભનો પરિવાર એ છે સૃષ્ટિ શિરોમણિ સારજી;	
તમે સ્મરો વારંવાર નિત્ય નેમયુંજી.	૨૭
હું માગું વ્રજરાજ મુજને સ્મરણ નિત્ય થાયજી;	
જન દયારામ જશ ગાય ધરી ઉર પ્રેમયુંજી.	

શ્રી હકોરજીને જગાવવાનાં પદ.

રાગ ભૈરવ. પદ ૮ સું.

પ્રાતઃસમે ધરધર તેં દેખનકા આર્ષ હું ગોકુલ નારી;	
આપનો કૃષ્ણ જગાય જસાદા આનંદ મંગલકારી.	૧
સમ બજકુલકે પ્રાણજીવન ધન યા સુતકી બક્ષીહારી;	
આસકરણ પ્રભુ મોહન નાગર ગિરિ ગોવર્દનધારી.	૨

રાગ ખીલાસ: પદ ૯ મું:

જંગો કૃષ્ણ યશોદા જી ખોલે, યહ અવસર ટાઇ સાંવે હો:
 ગાયતં ગુણુ ગોપાલ જ્વાલિની, હરખત દહ્યો વિલોવે હો: ૧
 ગોદોહન ધ્વની પુર રહ્યો વજ્ર, ગોપી દીપ સંજેવે હો:
 સુરભી હુંકે વજ્રવ જંગે, અનમિત મારગ જોવે હો. ૨
 વેણુ મધુર ધ્વની મધુવરવાજે, વંત ગલિ કર સેલી હો:
 અપની ગાય સખજ્વાલ દુહતહે, તિહારી ગાય અકેલી હો. ૨
 જંગે કૃષ્ણ જગત કે જીવન, અરુણ નયન મુખ સોહે હો:
 ગોવિંદ પ્રભુ દુહત ઘેનુધારી ગોપવધુ મન મોહે હો. ૪

અથ કલેઉકે પદ. રાગ ભૈરવ. પદ ૧૦ મું.

જગન મગન આરેલાલ કીજયે કલેવા,
 છીકે તે સગરી દધી ઉખલ ચઢ કાઢ લેહો:
 પહરલેહો ઝગુલી ફેંટ ગાંધ લેહો મેવા. ૧
 યમુના તટ ખેલન જાવો ખેલનકે મિસ ભુખ ન લાગે,
 કોન પરી આરેલાલ નિશ દિનાકી ટેવા:
 સુરદાસ મદન મોહન ઘરહી ક્યોં ન ખેલો લાલ,
 દેહો ચક્રોર અંગી હંસ મોર પરેવા.

રાગ ખિલાસ. પદ ૧૧ મું.

ઉદત પ્રાત કષ્ણ માત યશોદા, મંગલ ભાગ દેત દોઉ દોરા:
 માખન મિશ્રી દહ્યો મજાજ દુધ ભરે દોઉ કનક કંટારા. ૧
 કષ્ણક ખાત કષ્ણ મુખ લપટાવત, દેત દુરાય મીલ કરત કલોલા:
 પરમાનંદ પ્રભુ અંધક પરત વ્રગ, ભરતતાલભુજ કરત નીહોરા. ૨

રાગ રામકલી. પદ ૧૨ મું.

હોં બલખલ જગત કલેઉ લાલ કીજે:
 ખીર ખાંક ધૂત અનિ મીઠા હે અર્પણ કોર બહલીજે. ૧

બેની બટેગી સુનો મન મોહન મેરો કહ્યો જે પાતીજો,
ઝાટયો દુધ સઘ ધારીકા સાત ઘુંટલર પીજો. ૨
વારને જાઉં કમલ મુખ ઉપર અંચરાં પ્રેમરસ બીજો,
બોહ્યો જન્ય બેલો શ્રીયમુના તટ ગોવિંદ સંગ કર લીજો. ૩

અથ મંગલા આરતીકે પદ. રાગ ભૈરવ. પદ ૧૩ મું.

મંગલ મંગલં વ્રજભુમી મંગલં.

મંગલ મિહ શ્રીનંદ યશોદાનામસ્વકીર્તન મેતદ્વિશેષતઃ સુજ્ઞાસિત
પાસિતરૂપં. ૧

શ્રીશ્રીકૃષ્ણ ઇતિશ્રુતિ સારનામ સ્વાર્તજનાશયતા પાપહમિતિ મંગલ રાયઃ
વૃજસુંદરી વયસ્ય સુરભી વદં મૃગીગણુ નિરૂપંભાવા મંગલસિંધુ ચયાય. ૨
મંગલમીપત્રિમતયુત મિહણુ ભાપણુ મુન્નતનાસા પુટગતિ મુક્તાદ્વયલ્લભં
કામલ ચલીદંશુલીદલ સંયુત વેણુનિનાદ વિમોહિત વદંદાવન ભુવિન્નતા. ૩
મંગલમખિલં ગોપીશિતુરિતિમંથરગતિ વિભ્રમ મોહિત રાસ સ્થિતગાનં;
ત્વંજ્ય સતતં શ્રીગોવર્દનધર પાલય નિજદાસાનં. ૪

રાગ ભૈરવ. પદ ૧૪ મું.

મંગલ આરતી ગોપાલકી માર્દ.

નિત્ય પ્રતિ મંગલ હોત નિરખ મુખ ચિતવન નયન વિશાલકાઃ ૧
મંગલરૂપ સ્યામ સુંદરકાં મંગલ બ્રહ્મી સુભાલકી,
અતુલ્લુજ પ્રભુ સઘ મંગલ નિધિ બાનિક ગિરિધરલાલકા. ૨

મંગલા સન્મુખનાં પદ. રાગ ખર. પદ ૧૫ મું.

આજ નંદલાલ મુખચંદ નેનન નિરખ પરમમંગલ લયો લવન મેરો
કાટિ કંદર્પ લાવણ્ય એકવ કર વાંડે તળહી જળ નેક હેરો. ૧
સકલ સુખસદ્ન હરખિત વદન ગોપવર પ્રજલદલ મદનદલ સંઘ મેરો;
કહો કાઉ કેસે હું નહિં સુખસુદ્ધ જાને ગદાધરમિત્ર ગિરિધરન ટેરો.

અથ ખડિતાકે પદ. રાગ ખિલાસ. પદ ૧૬ મું.

ગોવર્દન ગિરિ સધન કંદરા રેન નિવાસ કિયો પિય પ્યારી;
ઉઠ ચલે ભોર સુરત રંગ ભીને નંદનંદન વૃપલાન દુહારી. ૧
દતવિગલિત કચમાલ મરગજી અટપટે લુપણ રગમગી સારી;
ઉતઠી અધર મિસ પાધરહી ધસ દુહું દિશ છબી ખાદી અતિભારી. ૨
ધુમત આવત રતિરણજીતે કરિણિ સંગ ગજ ગિરિવરધારી;
ચતુર્ભુજદાસ નિરખી દંપતિ સુખ તન મન ધન કીનો ખલિહારી. ૩

રાગ લલિત. પદ ૧૭ મું.

કપકેખો મેરી ઝોર નાગર નંદકીશોર વિનતી કરત ભયો ભોર;
હમ ચિતવત તુમ ચિતવત નાહી મેરે કરમ કોર. ૧
જન્મ જન્મકી દાસિ તિહારી તાપર દતનો બોર;
સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હારે રોમપર વારો કંચનખોર. ૨

અથ વ્રતચર્યાકે પદ. રાગ રામકલી. પદ ૧૮ મું.

હરિયશ ગાયત ચક્રી વજ્રમુંદરી નદી યમુનાકે તીર;
લોચન લોલ ખાંડ બેટીકર અવણન ઝલકત ખીર. ૧
વેની શિથિલ આર કાંધેપર કટિપટ અંબર લાલ;
હાથન સિયં પુલનકી ડલિયાં ઉર મુક્તા મણિ માલ. ૨
જલ પ્રવેશકર મજ્જન લાગી પ્રથમ હેમકે માસ;
જેસં પ્રીતમ હોય નંદસુત વત કાન્યો યહ આસ. ૩
તપતે ચીર હરે નંદનંદન ચંદ કદંબકી ડરિ;
પરમાનંદ પ્રભુ વરદેવકાં ઉદમ કિયા હે મુરારિ. ૪

પદ ૧૯ મું.

હમારો અંબર દેહો મુરારિ;
લેકર ચીર કદંબ ચઠે યેકે હમ જલમાંજ ઉધારી. ૧
તટપર વિના વસન ક્યોં આવેં લાજ લગનહે ભારી;

ચોલી હાર તુમલીકા દાને ચીર હમ દેહોડરી. ૨

સુંદર શ્યામ કમલદલ લોચન હમ હેં દાસી તુમ્હારી;
જો કછુ કહો સોધ હમ કરીહેં ચરનકમલપર વારી. ૩

અંગ અંગ કંપત મનમોહન વિનતી સુનો હમારી;
સૂરશ્યામ કછુ નેહ કરોજી સોત ગયો તન મારી. ૪

અથ નહવાયવેકે પદ. રાગ દેવગંધાર. પદ ૨૦ મું.

કર મોદક માખન મિથી લે, કુંવરકે સંગ ડોલત નંદરાની;
મીસકરી પકરી નહવાયો ચાલત બોલત અમૃત યાની. ૧

કનકપટા અંગનમેં રાખ્યો, શિત ડાળુ ધર્યો પાની;
કનક કટોરા મેં સોંધો ઉવટનો, ચંદન કંગલ યાની. ૨

યોં લાઈ મંજન હિત જનુની, ચીત ચતુરાઈ ઠાની;
મનમેં મનો કરત ઉંભાળે, દુખીત કેશ અડઝાની. ૩

ગાત સચિકન યોં રાજતહેં, શોભા કહત ન યાની;
અંગ ઉચટનો કછુવન બ્રાજત, માનોં ધન તડિત લપટાની. ૪

આવો મન મોહન મેરે ઢીંગ, ખાત કહું ચોક છાની;
અમોલ ખિલોના તાત તેરે લ્યાયે, બક્ષ અજાડુ નહિ જાની. ૫

રાજકુમાર અધન્હાતતેં ભાળ્યો, તાકી કહું કલાની;
બેની ન ખાઠી વાકી રહી જી તનકરી,(યાકી)દુલહની દેખ હંસાની. ૬

બેઠે આય નહાય પટ પહરે, આનંદ મનમેં આની;
વિષ્ણુદાસ ગિરિધરન સયાનો, માત કહી સોઈ માની. ૭

અથ શૃંગારકે પદ. રાગ ખિલાવલ. પદ ૨૨ મું.

આવો ગોપાલ શૃંગાર બનાઉં;

વિવિધ મુગંધન કરેં ઉચટનો પાછે ઉજી જલ લે જી નહવાઉં. ૧

અંગ અંગોજી ગુહું તેરી બેની પ્રલન ક્યક્ય ભાસ બનાઉં;

સૂરંગપાશ જરતારી તોરા રતનખચિત શિરપેય ગંધાઉં.
ધાંધો ભાસ કુમીરી જાપો હરી કાનર અરજન વિશ્વાઉં) ૨

પટુકા સરસ વેંજની રંગકા હંસુલી હાર હમેલ ખનાઉં. ૩
 ગજમોતિનકે હાર મનોહર વનમાલા લે ઉર પહેરાવું;
 લે દર્પણુ દેખો મેરે પ્યારે નિરખ નિરખ ઉર નયન સિરાઉં. ૪
 મધુ મેવા પકવાન મીઠાઈ અપને કર લે તુમ્હે જમાવું;
 વિષ્ણુદાસકો યહ કૃપાદલ બાલલીલા હોં નિશદીન ગાઉં. ૫

પદ ૨૨ મું.

પીતાંબરકો ચોલના પહેરાવત મૈયા;
 કનક જાપ તા પર ધરી ઝીની એક તનૈયા. ૧
 લાલ ઇજર ચુનાયકી ઓર જરકસી ચીરા;
 પહુંચી રત્ન જરાયકી ઉર રાજત હીરા. ૨
 દાડી નીરખ યશોમતિ ટુલી અંગ ન સમૈયા;
 કાજર લે ખિંદુકા દિયો વજજન મુસદૈયા. ૩
 નંદમાવા મુરલી દઈ કહ્યો એસે બજૈયા;
 જોઇ સુનેગકો મનહરે પરમાનંદ બલજૈયા. ૪

અથ શૃંગાર સન્મુખકે પદ. રાગ બીલાવલ. પદ ૨૩ મું.

નંદબુવનકો ભુવણુ માઇ;
 યશોદાકો લાલ વિર હલધરકોં રાધા રમન સદા સુખદાઇ. ૧
 ઇંદ્રકો ઇંદ્ર દેવ દેવનકો બ્રહ્મકો બ્રહ્મ આધક અધિકાઇ;
 કાલકો કાલ ઇશ ઇશનકો, વરણુકો વરણુ મહાવરદાઈ. ૨
 શિવકો ધન સંતનકો સવસ્વ, મહિમા વેદ પુરાણન ગાઇ;
 નંદદાસકી જીવન ગિરિધર, ગોકુલમંડન કુંવર કન્હાઇ. ૩

અથ કુહલેકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૨૪ મું.

મોહન મોહની શિરપાઇ,
 મોહન માંત વિચિત્ર કંભારી, બીઠામા અનુશાગ. ૧
 ભૂમધલ કમામ કુશલ વિશાકલ કુશલ કમપદમા
 વિપત ન અમાન કુબળા પીમી, કુશલકાલ અકમાળ. ૨

અથ ટિપારેકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૨૫ મું.

નવલ કદંબ છાંડ તર દાડે, શોભિત હેં નંદલાલ;
શીશ ટિપારે કટલાલ કાછિની, પીતાંબર વનમાલ. ૧
નૃત્યત ગાવત ખેતું બળવત, સુરભી સમુદન ગલ;
પરમાનંદદાસકે દાડુર લીલા લલિત ગોપાલ, ૨

અથ ગ્વાલકે પદ. રાગ બિલાવલ. પદ ૨૬ મું.

ખેલન બહુ ગ્વાલ સખ ટેરત;
ચહસુન કાન્હ ભયે અતિ આતુર, દારે તન ફિરફિર જખ હેરત. ૧
વારંવાર હરિ માતહિ બૂઝત, કહિ ચૌગાન કહાંહે;
દધિમચનીકિ પાછે દેખો, લે મેં ધર્યો તહાંહે. ૨
લે ચૌગાન આપને કર પ્રભુ, આયે ધરતેં બાહર;
સુરશ્યામ બુઝત સખ ગ્વાલન, ખેલેંગે કિહિ દાહર. ૩

અથ બલદેવજીકે પદ. રાગ બિલાવલ. પદ ૨૭ મું.

મૈયા મોયે દાઉ બહુત ખિન્નયો;
મોંસોં કહત મોલંકા લીયો, તું યશુમતિ કપાળયો. ૧
કહા કરેં ચહ રિસકે મારેં, ખેલનહુ નહીં ગત;
પુનપુન કહત કાનહે માતા, કાનહે તેરો તાન. ૨
ગારે નંદ યશોદા ગોરી, તુમ કિત સાંવલ ગાત;
ચુટકી દેડે ગ્વાલ હસત હેં, હસત સખા કિલકાત. ૩
તું મોહીકા મારન સીખી દાઉ એ કપાડુ ન ખીન્ને;
મોહનકા મુખરિસ સમેત, ચહ બાતન સુન રીઝે. ૪
સુનહું કાન્હ બલભદ્ર ચવાઉ, જન્મતહીકા કુત;
સુરશ્યામ મોહિ ગોધનકી સોં, મેં જનની તું પૂત. ૫
અથ ભોજન બુલાવેકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૨૮ મું.
દેખોરી ગોપાલ કહાંહે ખેતન.

કે ગાયન સંગ ગયે અગાઉ, કે ખરીક વછરૂ વન મેક્ષત. ૧

કહત યશોદા સખીઅન આગે, પરોસ ધરિહે થારી;
ભોજન આન કરો દોઉ લૈયા, આલક સહિત મુરારી. ૨

એસિ પ્રિત પિતામાતાડી, પલટ ઓટ નહિ કીજે;
વારંવાર દાસ પરમાનંદ, હરિકી ખસૈયા લીજે. ૩

પદ ૨૯ મું.

નંદ ખુલાવત હેં ગોપાલ:

ચક્ષુ સુત વેગ ખસૈયા લેહું ચંચલ નયન વિશાલ. ૧

પરોસ્યો થાર ધરે મગ ચિતવત, સુન ધનસ્યામ તમાલ;
ભાત સિરાત તાત અતિ આતુર, વેગે ચલો પ્યારેલાલ. ૨

હોંવારી નહેને પાયન પર, દોર દિખાવો ચાલ;
છાંડ દેહો મેરે મોહન અટપટી વહ ગતિ મંદમરાલ. ૩

સોઈ રાજા જો પહેલે પહોંચે સુર સુભવન ઉતાલ;
જો જોહું બલભદ્ર અગાઉ, તો હસહું સગ સંગડે ચાલ. ૪

પદ ૩૦ મું.

નેક ગોપાલં દીજો ટેર;

આજ સવેરે કીયો ન કસેઉ, સુરત લઈ ખડિવેર. ૧

દુઢત ફિરત યશોદા મૈયા, કહો કહાં હો ડોલત.
યહ કહિયો ધર જાઉ સાંવરે, ખાવાનંદ તોહિ ખોલત. ૨

છતની ખાત મુનતહી આયે, પ્રીતિ જુ મનમેં જાની;
પરમાનંદ સ્વામીકી જનની, દેખ વદન મુસકાની. ૩

અથ સંગમિલ ભોજનકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૩૧ મું.

જેવત નંદ કાન્હ એકઠારે;

કષ્ટક ખાત લપટાત દુહું કર, ખાલકેલિ રસ ભોરે. ૧

વરા વદનમેં મેલ્યો જગાડી, મિરચ દશન ટકોરે;

તીક્ષ્ણ લગે નયનભર આયે, ખીજત આહિર દોરેં ૨
કુક કપોલન દેત રોહિણી, લીયે લગાય અંકારે;
સરશ્યામકો મધુરેં કારદે, કીને તાત નિહારેં. ૩

રાગ આસાવરી. પદ ૩૨ મું.

પાંડે ભોગ લગાવન ન પાવેં.

કરકર પાક વહી અર્પતહે, તખતખ તૂં છુદિ આવેં. ૧
મેં શ્રદ્ધાકર આત્માણુ ન્યોન્યો, તૂં જે ગોપાલ ખિન્નવે;
વહ અપને કાકુરહે છમાવત, તૂં ચોદિ છુદા આવે. ૨
તૂંયહ આત ન જાનેરી મૈયા, મોહે કિત દોષ લગાવે;
પરમાનંદ વહ નયન મુંદકે, મોહીકાં જી સુલાવે. ૩

અથ વ્રજભક્તકે પદ. રાગ ટોડી. પદ ૩૩ મું

પરેસત ગોખી ધુંધટ મારેં.

કનકજતાસી મુંદર સીમા, આપહે જ્યાંનારે. ૧
જલકમનક આંગનમેં ડાસત, લાવણ્ય મોરે સવારેં;
નંદરાય નંદરાની તેં દુર લાલેં ભલેં નિહારે ૨
ધરકી સોજ મિલાય થારમેં, આગેલે જગ્યાધારેં
પરમ મિલનિયાં મોહન જૂકી, હાંસી મિસ હુંકારે, ૩
ચિરકાછિની જટિત કાંધની, જૂરો ખાંહ ઉધારેં;
પરમાનંદ અવલોકન કારણુ, બીર બહુત સિંધદારે. ૪

અથ છાકકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૩૪ મું.

જેઠે શ્રી ગોવરધન ગિરિ ગોદ,

મંડલી સખા મધ્ય બલ મોહન, ખેલત હસત પ્રમોદ, ૧
લખ અવાર ભૂખ જગ્યા લાગી, ચિતચેં ધરકી કાદ;
ગોવિંદ તહાં છાક લે આયે, પંદ્ર માત ધરોદ. ૨

રાગ સારંગ. પદ ૩૫ મું

ખિરાજત ગ્વાલ મંડલી અહો બલમોહન છાકેખાત

સિદ્ધા બોદન જન્મન રોરી, અંગુરિન ગિચકલ ધરે ઝોર ગોરસકે પાત. ૧
કાકુકો લે દેત સ્થામ કાકુકો ઝડકાવત, કોઠિ ઝટકખાત હાથ તેં તખ
લાલન મુસકાત જાત
રામદાસ પ્રભુકી લીલા લખ દહત શિવ બ્રહ્માદિક, હમ ન ભયેં અહીર
વજમેં યોં કહિ કહિ પછિતાત.

અથ કુંજભોજનકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૩૬ મું.
ભોજન કરત ભાવતે જીયકે નવલ નિકુંજ મહલમેં.
અરસપરસ દોઢ ખાતખવાવત, જો સુખ ઉપજત દોચન દિયમેં. ૧
દીનો કજીર મનોરથ મોહન, દેત સવાર ગ્રાસ મુખ તિયકે;
દંસ ચિતયો જગ રૂપ માધુરી, રહિ ગયો દોર હાથહી પીયકે. ૨
અથ ભોગસરયેકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૩૭ મું
ભોજન કર ઉકે દોઢ ભૈયા.
હરત પખાર શુદ્ધ આચમન કર, ખિરી લેહુ કનહૈયા. ૧
માત યશોદા કરત આરતિ, પુન પુન લેત ખસૈયા;
મરમાન દંદાસકો દાકર, વજજન દેલી કરૈયા.
પદ ૩૮ મું

અચવન ધીજીએ દ્રુપાનિધાન.
યમુનોદક કંચન ઝારી ભર, લાઈ અંદાવલી સુગન. ૧
ખનવ.રોં ભક્તનકાં દીજે, નારદ તુવ ગુણ ગાન;
જેવત યુગલ ઉકે જો પરપર, ગાવત જનકસ્થાન. ૨
અથ ઉષ્ણકાલ ભોગસરયેકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૩૯ મું
છાકે ખાય ખાય ધાય ધાય દ્રુમન ચદત ફેંટા મુખ પોંછત અંગોજ
તહેં કરસોં કર
આવડે દંડાન ડર ડરાવત જાકી આર રોવની ફવામ છાંડ હસે સખ
હર હર. ૧

સખાસખ દેત કુક એકતો વિરામે લુક ખિન્ને રાખીજ ગારી દેત
કાંપતહેં થર થર.
જગજીવન ગિરિધારી તુમ પર વારી લાલ, યાદીપર રાખોં દાઢ કુદે
સખ ધર ધર. ૨

અથ બીરીકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૪૯ મું.

દુઃખોંકાં બીરી દેત વળનારી.
પાન સુપારી કાથો ગુલાબી, લોંગન કીલ સંવારી. ૬
વળનારી ને કુંજલોં કાડી કંચનકીસી વારી;
લે લે ખિરી કરન કમલમેં, કાડી કરત મનુહારી. ૨
કોંદેત લાડલે બીરીલીને, મોલન નંદકુમાર:
પરમાનંદ પ્રભુ બીરી આરોગત વળકે પ્રાણુ આધાર. ૩

પદ ૪૧ મું.

પાન ખવાવન કર કર બીરી,
એક ટકચ્છે મોલન મુખ નિરખત, પલક ન પરત અધીરી. ૧
લસત નિહારત વદન સ્યામકા, તનકી સુધં વીસરીરી;
રસિક પ્રિતમકે અંગસંગ મિલ, જતિયાં ભા અતિ સીરી. ૨

અથ ઉજ્જુકાલ બીરીકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૪૨ મું.

ગંઠ લાલ કાલિંદીકે તીરા.
લે રાધે ગિરિધર દે પડયો યદ પ્રસાદી બીરા. ૧
સમાચાર સુનિયે શ્રીમુખકે, ને કહી સ્યામ શરીરા;
તેરે કારણુ સુનસુન રાખે યે નિરમોલક હીરા. ૨
સુંદર સ્યામ કમલદલ લોચન પહિરેલેં પટપીરા
પરમાનંદદાસકો કાકુર લોચન ભરત અધીરા.

અથ રાગભોગ સન્મુખકે પદ રાગ સારંગ. પદ ૪૩ મું.
ગિરિધર દેખેલી સુખ લોચ.

નયનવંતકો યહ પરમ ફલ, થેહી વિધિ મોહે ત્રૈલોચ. ૧
મહા મરકત મણિ નીલ અંબુજકાં, રૂપ સ્ત્રિયો હે નિચોય;
કૃષ્ણદાસનિ નાથ નવરંગ, મિલેહેં વિરહ દુઃખ ખોય. ૨

અથ કુંજકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૪૪ મું.

ચલો કીન દેખન કુંજકુટી;
મદનગોપાલ જહાં મધ્ય નાયક, મનમથ દેજલ કુટી. ૧
સુરત સમરમેં લરત સખીકી, મુક્તા માલ કુટી;
ઉરજતેં જી કંચુકી ચુર કુટ, ભદ્ર કટિ પટ અંધિ કુટી. ૨
રંસિક શિરોમણી મરનંદ સુત, દીની અધર ધુટી;
પરમાનંદ ગાવિંદ ગાલનકી, નિદિ વંત જુટી. ૩

પદ ૪૫ મું.

ઐકે હરિ રાધા સંગ કુંજભવન અપને રંગ,
હર મુરલી અધર ધરે સારંગ મુખ ગાદ;
મોહન અતિહી સુગનન પરમ ચતુર ગુણનિધાન,
ગનન છુઠ એક તાન ચુકેં ખગદ.
પ્યારી જગ ગણો ખીન સકલ કલા ગુણ પ્રતીયુ,
અતિ નવિન રૂપ સહિત વહી તાન સુનાઈ;
વહલલ ગિરિધરનલાલ રીઝ દદ અંક માલ,
કહત ભલે ભલેં લાલ સુંદર સુખદાઈ.

અથ ખસખાનેકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૪૬ મું.

સીતલ ઉસીર ગૃહ છિરકયો ગુલાબ નિર,
પરિમલ પાટીર ધનસાર વરખત હેં;
સેજ સજ પત્રનકી અતરસોં તરકીની,
અરગલ અનૂપ અંગ મોદ દરસત હેં. ૧
વીંઝના વિચાર સીરી છુટત કુહારે નીકિ,

માનોં ધનમેં ન્હેની ન્હેની ડુહી યરસત હેં;

ચતુર વિહારી પ્યારી રસસોં વિલાસ કરત,

જેજમાસ હેંમત ઝગતુ સરસ દરમત હેં. ૨

અથ રાજભોગ આરતીકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૪૭ મું.

આરતી ગોપિકા રમણુ ગિરિધરનકી, નિરખ વજ્ર યુવતી આનંદ બીની;

મણી ખચિત ચાર ધનસાર પાતી ગરેં, લલિત લલિતાદિ સખી હાથ લીની. ૧

વિરહરત શ્રીકુંજ સુખપુંજ પિયમંમ મિલ, વિવિધ ભોજન કિયે રૂચિ નવીની;

પ્રકટ પરમાનંદ નવલ વિકૃતનાથ, દાસ ગોપાલ લઘુ કૃપા કીની. ૨

અથ ઉત્થાપનકે પદ. રાગ નટ. પદ ૪૮ મું.

મુખત્રીશ્રીદામા કલ્હો સખતસોં અર્જુન શંખ ખજ્રેયે,

ધર જૈવેકી લાહલે બિરીયાં, શ્રીગિરિધરલાલ જૈયે. ૧

ઠોર ઠોર તેં મધુરી ધુનિ ખાજે મધુર મધુર સ્વર જૈયે.

કુંજસદન જાગે નંદ નંદન, મુદિત ખીરા ફલ લૈયે.

હરિદાસવર્ધકે પૂરે મનોરથ, ગોકુલ તાપ નસૈયે;

ભટકત આવત કમલ દિરાવત, પરમાનંદ ખડૈયે.

અથ ભોગસમયકે પદ. રાગ નટ. પદ ૪૯ મું.

પ્રિતમ પ્રિતિહીતેં પૈયે:

યદ્યપિ રૂપ શુભ શીલ સુધરતા, ધન પાતન ન રિઝૈયે. ૧

સતકુલ જન્મ કરમ શુભ લક્ષણુ વેદ પુરાણુ પઢૈયે;

ગોવિંદ વિના રનેહ સુઆલોં, રસના કહાં જી નચૈયે. ૨

અથ આરતીકે પદ. રાગ નટ. પદ ૫૦ મું.

માધોજીકે વદનકી શોભા;

કુટિલ કુંતલ કમલ પ્રતિમાનોં મધુપ રસ લોભા. ૧

બકુટી નેન ધનુષ કંજપર દ્રષ્ટિ ચંચલ મિન;

મકર કુંડલ કિરણુ રવિતેં નકસ વિકસત કીન. ૨

સુરભી રેણુ પરાગ રંજીત મુરલી ધ્વનિ અલિ ગુંજ;
 નિરખ સુભગ સંરોજ મુદિત મરાલ શિશુ સમ પુંજ. ૩
 દશન દામિની વિવિધ મિલ માંગાં જલદ નિકર પ્રકાશ;
 નિગમ વાની નેતિ નેતિ કહે કા શકે સૂરજદાસ.
 અથ શ્રંગારવડે હોવેકે પદ. રાગ ઝારી. પદ ૫૨ મું.
 અંગઆભૂષણ જનની ઉતારત;

દુલરી ત્રીવ માલ મોતીનકી ઉરલે ભુગ્ન શ્યામ નિહારત. ૧
 ક્ષુદ્રાવલિ ઉતારત કટિતે, તેસંધરત મનહી મન વારત;
 રોહિણી ભોજન કરહુ ચઢાઇ વારંવાર કહિ કર કર આરત. ૨
 ભુખે ભએ શ્યામ હલધરપેં યહ પ્રેમ વિચારત;
 સૂરદાસ પ્રભુ માત યશોદા પટ લેં, દુહન અંતર રજ ઝારત. ૩
 અથ ઠ્યાડેકે પદ. રાગ કાન્હરો. પદ ૫૨ મું.
 કીજે લાલ યહિ વાર વ્યાર;

તાતો દાર ભાત ધૂત સાન્યા, ખોવા ખાસોંધી રૂચિકારી. ૧
 મધુ મેવા પકવાન મિઠાઇ, પરાસ ધરી હેં કંચન ચારી;
 જંવત શ્યામ રામ રૂચિ ઉપજી, છપીપર જગજીવન જલહારી. ૨
 પદ ૫૩ મું.

વ્યાર કરત હેં વનશ્યામ;
 મધુ મેવા પકવાન મિઠાઇ, પિરતા દ્રાક્ષ જદામ. ૧
 દુધ ભાત ખોવા ખાસોંધી લે આઇ વજવામ;
 આશકરણુ પ્રભુ મોહન નાગર અંગ અંગ અભિશમ. ૨
 અથ દુધકે પદ. રાગ કાન્હરો. પદ ૫૪ મું.

દુધ પિયો મન મોહન ખ્યારે.
 જલ જલ જનકી ગહેડે જીન કીજે, કમલ નયન નયનનકી તારે. ૧
 કનક કંટારા ભર પીજે સુખ દીજે સંગ લેહો જલભદ્ર ભૈયારે;
 પરમાનંદ મોહી ગોધનકી માં ઉતારી પ્રાત કરંગો વૈયારે. ૨

અથ બીરીકે પદ. રાગ કલ્યાણ. પદ ૫૫ મું.

સોહત નાસિકા ગિરિધર ગજ મોતી;

ખોલત ખીરા ખાત હસત ડોલત અરુણ અધરકી દીની પોતી. ૧

કુંઝા લોલ કપોલ બિરાજત જગમગાત મુખ મંજુલ જોતી;

ગાવિંદ પ્રજ્ઞાનુ શ્રીમુખ નિરખત રસના કહા વરણ મતિજોતી. ૨

અથ સેન સન્મુખકે પદ. રાગ કલ્યાણ. પદ ૫૬ મું.

બન ઠન કહા ચલે ઐસી કો મન ભાઈ સાંવરસે કુંવર કન્હાઈ;

મુખ સોહે જોસેં દુજકો ચંદા છિપ છિપ દેત દિખાઈ. ૧

ચલેહીં જાઉ નેક ઠાડે રહોગે કિન ઐસી સીખ સીખાઈ;

નંદદાસ પ્રભુ અખ ન બનેગી નિકસ જાય ઠકુરાઈ. ૨

રાગ કેદારો. પદ ૫૭ મું.

ખેસર કોનકી અતિ નિકી;

હોડપરી પ્રીતમ અરૂ પ્યારી અપને અપને જીકી. ૧

ન્યાય પર્યો લલિતાદે આગે કોન સરસ કોન શીકી;

નંદદાસ વિલગ જીન માનો કહુ એક સરસ લલીકી. ૨

અથ માનકે પદ. રાગ કેદારો. પદ ૫૮ મું.

છાંડ દે માનિની સ્થામ સુગ રૂઠવો.

રહત તુવ લીન જલ મીન જ્યું સુંદરી,

કરો કર્યોન કૃપા નવ રંગપર તુટવો. ૧

વેગ ચલ યામિની જાત પલ છિન પટત,

કુંજમે કેલી કર અમી રસ છુંટવો,

બલ વિષ્ણુદાસનિનાથ નંદ નંદન કુંવર,

સેજ ચઢ લલન સંગ મદન મઢ ભૂટવો. ૨

પદ પદ મું.

૩૫ રસ પુંજ ખરનો કહા ચાતુરી.

માન મેરો કહ્યો ચતુર ચંદ્રાવલી, નિરખ મુખ કમલ ઉડુ રાજ શંકાતરી. ૧

તિલક મૃગ મદ લાલ દિરદ કીસી ચાલ, દેખ રીઝે લાલ મંદ મુસકાતરી;

સુર નગધરદેલિ અંસપર ભુજ મેલ, મુઝ પદ ઠેલ દે મદન સિર લાતરી. ૨

અથ પોઢવેકે પદ. રાગ કેદારો. પદ ૬૦ મું.

કુસુમ સેજ પિય ખ્યારી પોઢે કરત હેં રસ ખતિયાં;

હસત પરસ્પર આનંદ હુલસત લટક લપટાત છાતયાં. ૧

અતિ રસરંગ ભીને રીઝેરી રીઝવાર, એક તનમન ભષ્મએક મતિ ગતિયાં;

રસિક સુજન નિર્ભય કીડત દોઉ, અંગ અંગ પ્રતિખિંખત દોઉનેકે

વસન ભતિયાં. ૨

રાગ ખિહાગ. પદ ૬૧ મું.

પોઢે રંગ મહેલ ગોવિંદ;

રાધિકા સંગ શરદરજની ઉદિત પુન્ન્યાચંદ. ૧

અનેક ચિત્ર વિચિત્ર ચિત્રત ઢાટિ ઢોટીક ખંદ;

નિરખ નિરખ વિલાસ વિલસત દંપતિ રસદંદ. ૨

મલય ચંદન અંગ લેપન પરસ્પર આનંદ;

કુસુમ વીજના વ્યાર દોરત સજની પરમાનંદ. ૩

રાગ ખિહાગરો. પદ ૬૨ મું.

દંપતિ પોઢેધ પોઢે રસખતિયાં કરન લાગે દોઉ નયના લાગગયે;

સેજ ઉજરી ચંદાહુતે નિર્મલ તાપર કમલ જયે. ૧

પ્રકંત દગ વૃષભાન નંદિની ઝપત ખુલત ઝુકઝાત નયે;

માનો કમલ મધ્ય આલસુત ઐઠે સાંઝ સમય માનો સમુચ ગયે. ૨

આલસ જન આપ સંગ પોઢી પિય હિયે ઉર લાય લયે;

નંદદાસ પ્રભુ મિલી શ્યામ તમાલ ઢિંગ કનકલતા ઉલ્લયે. ૩

॥ અથ શ્રીગોવર્દનવાસિ ॥

સાખી-૧બંક, રસમ, ઝરસ, ષ્ઢ્રષ્ટહો, ૫દર્શન, ૧મન અભિલાષ;
પૂર્ણ, ૮લોક, ૬મનમથ, ૧૦૨૮ણ, ૧૧કુંજસદન, નિજખાસ
શ્યામખરણુ ગિરિવરધરણુ, ગોપીજન ચિત્ત ચોર;
ત્રજરાજ કુંવર જીયામેં ખસો, સુંદર નંદકીશોર.

રાગ ગોડી. પદ ફર મું.

શ્રીગોવર્દનવાસિ-સાંવરે લાલ તુમ વિન રહો ન જાય હો;
ત્રજરાજ કુંવરો લાડીલે, ધ્રુવ.

૧બંક ચિત્તે મુસિકાયકેં લાલ સુંદર બદન દિખાય,
લોચન તલપે મીન જ્યોં લાલ પલ છિન કદપ વિહાયહો. શ્રીગો. ૧

રસમ સ્વર બંધાન સોં લાલ મોહન વેણું બજાય,
સુરત સુહાધ બાંધિકેં નેંક મધુરે મધુરે સ્વર ગાયહો. શ્રીગો. ૨

ઝરસિક રસીલી બોલની લાલ ગિરિ ચઢિ ગૈયાં બુલાય,
ગંગ બુલાઈ ધુમ્મરી નેંક ઉંચી ટેર સુનાયહો. શ્રીગો. ૩

ષ્ઢ્રષ્ટિપરેં જા દિવસતેં લાલ તખતેં રૂચે નહિ આન, (અન્ય)
રજની નીંદ ન આવહી મોહિ વિસર્યોં બોજન પાનહો. શ્રીગો. ૪

૫દર્શનકોં નયના તપેં લાલ વચન સુનનકોં કાન,
મિલિવેકોં હીયરો તપેં મેરે જીયકેં જીવન પ્રાણહો. શ્રીગો. ૫

૬મન અભિલાષા વ્હૈ રહી લાલ લગત નયન નિમેષ,
એકટક દેખું આવતો પ્યારો નાગર નટવર ભેષહો. શ્રીગો. ૬

૭પૂર્ણ શશી મુખ દેખકેં લાલ ચિત્ત ચોંટયો વાહી ઠોર,
૩૫ મુધારસ પાનકેં લાલ સાદર ચંદ્ર ચકોર હો. શ્રીગો. ૭

૮લોક સાજ કુલ વેદકી લાલ છાંડયો સકલ વિવેક,
કમલકલી રવિ જ્યોં બહેં લાલ ક્ષણ ક્ષણ પ્રીતિ વિશેષહો. શ્રીગો. ૮

દમ-મથ કોટિક વારને લાલ દેખી ડમમગી ચાલ;
 યુવતી જનમન ફંદના લાલ અંબુજ નયન વિશાલહો. શ્રીગો. ૯
 ૧૦૫૬ રઠ લાગી લાડીલે લાલ જેસેં ચાતક મોર;
 પ્રેમ નીર અર્પાયકે લાલ નવધન નંદકીશોરહો. શ્રીગો. ૧૦
 ૧૧ કુંજલવન કીડા કરે લાલ સુખ નિધિ મદનગોપાલ;
 હમ શ્રીવૃંદાવન માલતી તુમ ભોગી બ્રમર ભૂપાલહો. શ્રીગો. ૧૧
 યુગયુગ અવિચલ રાખીયેં લાલ યહસુખ શૈલ નિવાસ;
 શ્રીગોવર્દનધર રૂપયેં બલજન્ય ચતુર્ભુજદાસહો. શ્રીગો. ૧૨
 સાખીન્યહ મેરે અભિલાષહે, પૂરો નંદકુમાર;
 યહ છખીપર કોટિક વારણે, તનમન પ્રાણુ આધાર. ૧
 કહા કહુ રસના એકહે, નહી લક્ષ કરોડ;
 કેસે કરકે વણુવું, દાસ સદા કરજોડ. ૨

પ્રકરણ ૩ જી.

શ્રીયમુનાજીનાં પદ તથા ધોલ.

॥ શ્રીયમુનેમહારાણીકીજે ॥

પદ ૧ હું.

પ્રિય સંગ રંગ ભરી કરી કલોલેં.
 સમનકાં સુખદેત પ્રિય સંગ કરત સેન;
 ચિત્તમેં જળ પરત એન તપહીઓલેં.
 અતિહી વીખ્યાત સખ આત ઇનકે હાથ, નામ લેત કૃપાકર અતોલેં; ૧

દરશ કરી પરસ કરી ધ્યાનહીયમેં રહેં, સદા વ્રજનાથ ધન સંગ કોલે. ૨
અતિહી સુખકરન દુઃખ સખકે હરન, એહીલીનો પર ન દેજે કોલે;
એસી યમુને જાની કરો તુમ ગુનગાન, રસીક પ્રીતમ પાયે નયઅમોલે, ૩
પદ ૨ જી.

શ્યામ સુખધામ જ્યાં નામ ધર્મકે;
નીશદીન પ્રાણપતી આયહીયમેં ખસે જોઇ ગાવેં જશ ભામ તીનકે. ૧
યહી જગમેં સાર કહત વારંવાર, સખનકે આધાર ધન નિર્ધનકે;
સેત યમુને નામ દેત અભય પદ દાન રસીક પ્રીતમ પ્રીયા ખસ જો ધનકે.
પદ ૩ જી.

કહેત કૃતિસાર નિરધાર કરેકે;
ધન વિના કોન એસી કરેલેં, સખી હરત દુખદંડ સુખદંડ ખરખે. ૧
બ્રહ્મમંથ જગ હોત યા જીવકોં તંબહી ધનકી ભુજ વામ કરેકે;
દેરી કરી સોર કરી જામ પ્રિયસોં કહે, અતિહી આનંદ મનમેં જુહરખેં ૨
નામ નીરમોલ નગ લે કોહિ ના શકે, ભક્ત રાખત હીયે હાર કરીકે;
રસીક પ્રીતમ પ્રિયાજીકી હોત જાપરકયા સોઇ શ્રીયમુનાજીકા રામ પરખે.
પદ ૪ જી.

નેન ભરી દેખ અખ ભાનુ તનયા;
કેલી પ્રિયસોં કરે ભાગ્યરત વહી પરેં, શ્રમ જલભરત આનંદ મનયા. ૧
ચક્ષત ટેલી હોમ લેત પ્રિયકોં મોહી ધન વીના રહત નહિ એક છીનયા;
રસીક પ્રીતમ રામકરત યમુના પાસ, માનોં નીરધનકો હો જી મનયા. ૩
પદ ૫ જી.

ચરણ પંજરેનુ શ્રી યમુને દેની;
કલીયુગ જીવ હિહારત કારન, કાલત પાપ અવધાર પેની. ૧
પ્રાણપતી પ્રાણસુત આય ભક્તાન હીત સકલ સુખકી તુમ હોજી સુની;
ગાવોંક મજા વિના રહેત નહી એક છીનુ અતિહી આતુર અંચલ જુનેની

પદ ૬ કું.

મી યમુનાસી નાંહી કાઠિં ઓર દાતા.

જો ઇનકી સરણુ જાતહેં દોરીકેં તાહીકાં તીહી છીનુ કરી સનાથા. ૧
યેહી ગુણુગાન રસખાન રસના એક સહસ્ત્ર રસના કયોં ન દેખ વિધાતા, ૨
ગોવિંદ બલી તન મન ધન વારનેં સખનકો જીવન ઇનહીકે જી હાથા.

પદ ૭ મું.

સ્થામ સંગ સ્થામ જૈરહી શ્રીયમુને.

સુરત શ્રમ ખીંદુ તે સીંધુ સીવહી ચલી માનો આતુરઅલીરહી નભવને ૧
કાટી કામવારોં રૂપ નેનન નીહારો, લાલ ગિરિધરન સંગ કરત રવને; ૨
હરખી ગોવિંદ પ્રભુ નીરખી ઇનકી ઓર માનોંનવ દુલહનીઆઇમવને ૨

પદ ૮ મું.

ધાયકે જાય જો શ્રી યમુના તીરે,

તાકી મહીમા અખક્લાં લગી ખરણીયે, જાય પરસત અંગ મેમનીરે. ૧
નીશ દીન કેલી કરત મોહન પ્રીયા સંગ ભક્તનકે હેત જીમીરે,
છીતરવામી ગિરિધરન શ્રી વીઠલેશ, ઇન વીના તેક નહી ધરત ધીરે. ૨

પદ ૯ મું.

ભક્તકી ઇચ્છા પુરણુ શ્રીયમુને જો કરતા.

વિના માગે દેત કહાંલોં કહો હેત, જેસે કાકુકો કાકુ હોત ધીર ધરતા. ૧
શ્રીયમુના પુલીન રાસ વજ વધુ લીયે પાસ, મંદમંદ હાસ્ય મનજી હરતા,
કુંભનદાસ પ્રભુકો મુખ દેખત, યહી જી લેખત શ્રીયમુને જો ભરતા. ૨

પદ ૧૦ મું.

શ્રી યમુનાજીકે નામકો તેઇ જી લેહેં,

જનકી લગન લગી નંદલાલસોં, સવસ્વ દેકે નીકટ રહેહેં. ૧
જનહી મુગમ જાની, વાતમનમેં જી માની, વિના પહીયાન જી કેસેં પૈહેં,
કૃષ્ણદાસની કહે, શ્રીયમુને નામ નૌકા ભક્તી ભવસીંધુ તે મોહી તરહેં. ૨

આ સિવાય શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ, અષ્ટપદી, અને બીજાં પરચુરણ પદ અમારા “વિવિધ ધોળ-પદ સંગ્રહ ભાગ ૨ ભ”માં જોવાં.

ધોળ ૧૧ મું.

- ધન્ય શ્રી યમુના કૃપા કરી શ્રી ગોકુલ વ્રજ સુખ આપજો;
વ્રજની રજમાં અહરનિશ અમને સ્થીર કરીને સ્થાપજો. ૧
- તમે મોહોટાં છો શ્રી મહારાણી, તમે જીવતણી કરેણુ જાણી;
હમને શરણે લેજો તાણી, ધન્ય શ્રી. ૨
- શ્રી વૃંદાવનની વાટમાં, ન્હાવું શ્રી યમુના ઘાટમાં;
વાહાલે રાસ રમાડ્યાં રાતમાં. ધન્ય શ્રી. ૩
- ચાલો તો થઇએ વ્રજવાસી, પરીક્રમા કરીએ ચોરાશી;
માહારા જન્મ મરણની ટળી ફાંસી. ધન્ય શ્રી. ૪
- પંધરાવો સમ સ્વરૂપ સેવા, આરોગાવો મીઠા મેવા;
વૈષ્ણવને લાલ બણો લેવા. ધન્ય શ્રી. ૫
- શ્રીગોકુલ મથુરાંની ગલીઓમાં, માહારાજ મુજને ત્યાં મળીઆ;
માહારા જન્મ મનોરથ સફળ થયા. ધન્ય શ્રી. ૬
- નંદજીનો વાહાલો વનમાળી, કાલીંદ્રીને કાઠે ધેનુ ચારી;
વાહાલો હસી હસી અમ શું લે તાળી. ધન્ય શ્રી. ૭
- ચાલો તો શ્રી યમુના નહીએ, એવા અખંડ વ્રજવાસી થઇએ;
એવી નૌતમ લીલા નીત્ય ગાઇએ. ધન્ય શ્રી. ૮
- સખી સમરોને સારંગ પાણી, વૈષ્ણવને વાહાત્રી એ વાણી;
એ લીલા હરીદાસે જાણી. ધન્ય શ્રી. ૯

પદ ૧૨ મું.

ચાલો સખી શ્રી ગોકુલ જઇએ, નિર્મળ શ્રી યમુનાજી નાહીએ,
૬ અખંડ વ્રજવાસી થઇએ. ચાલો ૧

નિત્ય પ્રતિ જસોદાજી ધાટે, માહા પ્રભુ ઉભા રંગીલી વાટે,
કે પ્રગટયા ભક્ત રસિક માટે. ચાલો ૨

શ્રીગોકુલપતિ દાનદીએ ભારી, અંગીકૃતને વૃષ્ટિ કીધી છે ન્યારી,
સદા પ્રભુ મહા મંગલકારી. ચાલો ૩

પ્રાણજીવન મંદીર રાજે, ભક્ત તણાં મહા દુઃખ ભાજે,
કે આનંદ શ્રી ગોકુળમાં ગાજે. ચાલો ૪

નરણાં ભરી પ્રીતમજી નીરખું જન્મ સ્થળ સફળ કરી પરખું,
વાહાલાજીનાં મુખડાં જોઇ હરખું. ચાલો ૫

શ્રીગોકુલ રંગ તણી રેલી, લતા દ્રુમ પુલી રહી વેલી,
નિરખતાં થઇ રહી ઘેલી. ચાલો ૬

સ્ફાટીકમણી શ્રીગોવર્દન સોહીએ, શ્રીવૃંદાવન જોતાં મન મોહીએ;
ક્યાં સ્થળ જન્મ જન્મ સોહીએ. ચાલો ૭

શ્રીગોકુલ વસીએરે હેલી, માહારાણીજી સહાય કરે વેહેલી,
ખેલું જઇ પ્રીતમજી પેહેલી. ચાલો ૮

શ્રીમહારાણીજી ઘેરાં બહુ ભાવે, ભક્ત સહુ દરશને આવે,
માધવદાસ દેખી સુખ પાવે. ચાલો ૯

ઘોળ ૧૩ મું.

આલો જળ જમુનામારે નહાયા, શ્રી ગિરિધર આવશે ગાયો પાવા. ચા. ૧

ગોવાળની મંડળીરે લેઇને, વાહાલો મારો નાચે તાતા થેઇને. ચા. ૨

સુખની શું કહુરે સુખની, વાત કંઇ વરણી ન જાયે વળની. ચા. ૩

મંજ વરણવામારે ન આવે, એ સુખ અનુભવીઆને આવે. ચા. ૪

અનુભવમાઊરે એને, એ ક્યાંથી જોને તેને. ચા. ૫

એ સુખ પાંડવોની પાસે, એ સુખ અર્જુનને અલિસાસે. ચા. ૬

દાસ વલ્લભનારે સ્વામી, વહાલો માહારો છે અંતરંગમી. ચા. ૭

ધોળ ૧૪ મું.

વહાલે ફૂરી વંદુરે શ્રી મહારાણીજી.	
બહુ અધમ ઉદાર્યારે, એવા જશ જાણીને.	૬
ચૌદ ભોક્તા સ્વામિરે, વસ્ત્રા જ્યાં વાસ કરી,	
પટરાણીજી પોતેરે, રજાં એવા નાથ વરી.	૨
અંગાપદ પામીરે, કે પાવન જગને કરે;	
તે તો શ્રી મહારાણીરે, ગુણે બહુ વિસ્તરીયાં.	૩
યમુનાજી ન્હાવારે, યોગેશ્વર દેહ દમે;	
કીડારસ પૂરણુરે, હરિ નિત્ય રાસ રમે.	૪
શિવજી અજ જેવારે, ખેડા ત્યાં ધ્યાન ધરી;	
સનકાદિક સરખારે, ગાયે ગુણ ગાન કરી.	૫
શ્રી યમુનાજી મહિમારે, કળિ નવ કોષ કહે;	
શેષનામ સરિખારે, ગાતાં ગુણ તેજ મહે.	૧
જશ જાણી વિશેષેરે, કે સુર મુનિ નરનારી;	
તારો તાપે શું જાણેરે, કે એ રસ અધિકારી.	૭
અમૃતજી એવારે કે પીતાં પાપ કરે;	
તે તો વેદની વાણીરે, કે સુર મુનિ આચરે.	૮
નિર ધીર અંબીરેરે, ચાલે મહામોહ ભર્યા;	
મથુરાં મંડળમારે, કે વિદ્યાસે પરવરીયાં.	૯
વૃન્દાવન તારેરે, અતિ બહુ શોભા ધરે;	
તટધીર સમીપેરે ગોપોજન કીડા કરે.	૧૦
શ્રીગોકુલ રસ ભરીયુંરે, કે શોભા સીરે કહું;	
એકના ગુણ ગાવારે, કે દાસ યજ્ઞને રહું.	૧૧
મને આશ ધણેરીરે, કે માતાજી તમારી છે;	
મજ્જાદાસને રહાવારે, કે બાંધ પસારી છે,	૧૨

ઘોળ ૧૫ મું.

શ્યામળો-મન્યા મને શ્રીયમુનાળની કુંજમાં,
લાડીલો મન્યા મને શ્રીયમુનાળની કુંજમાં;
કુંજમાં ગઈતી મને નાંખી દીધી ફંદમાં,
અંગોઅંગ લીજી હું તો રસીયાળના રંગમાં. શ્યામળો.

સાખી. કુંજ સદન સોભામણ્યાં શોભા અપરમપાર,
વ્રજ જીવતીના જીવમાં ખિરાજે શ્રીગિરિધરલાલ,
સાન કરી કહે છે સખી ચાલો વૃંદાવનમાં. શ્યામળો. ૧

સાખી. વૃંદાવન ચાલી સખી પહેરે નવરંગ ચીર,
વાંસલડીની ધુના સુણી નવ રહી ધારણુ ધીર.
શ્રીયમુનાળના ઘાટમાં ને સાહેલીના સાથમાં,
આવીને આવીતી મને લીડી અંગોઅંગમાં. શ્યામળો. ૨

સાખી. વાટ ઘાટ ઊભા રહી કાંકરી મારે કહાન,
સહુ સખીયોના દેખતાં કીધી વહાલે સાન.
ખેડીતી ધર કામમાં ને સુણી ધુની કાનમાં,
ચાલી હુંતો તાનમાં ને રીઝી એના ધ્યાનમાં. શ્યામળો. ૩

સાખી. કામ ધામથી પરહરી નસરી ધરથી બહાર,
એ વહાલાને કારણે મેં તન્યાં કુટુંબ પરીવાર.
લાલની લટકમાં ને બ્રહ્મટીની મટકમાં,
ચાલની ચટક મન વરયું છે મુગટમાં. શ્યામળો. ૪

સાખી. લટક મટક રસીયા તણો મદન મનોહર વેશ,
મોર મુગટ સોભામણ્યા એના ધુધરવાળા કેશ.
દાસ કહે છે કોડ પુરો મારા મનના,
આપો વ્રજવાસ દાસ થાઉં નિજ જનના. શ્યામળો. ૫

સાખી. આશા પુરી સહુ મન તણી, કીધો રાસે વિલાસ,
લાસ કરીને સ્થાપીયાં, રાખ્યાં ચર્ચકમળની પાસ. સ્થામળો. ૬

શ્રી યમુનાળની આરતિ.

ધોળ ૧૬ મું.

જય જય શ્રીજમુનાં મા (૨), જોતાં જન્મ સુધાર્યો;
ધન્ય ધન્ય તમે ધન્ય. જય જય. ૧
સામલડી સુત મુરત માધુરી મા, પ્રેમ સહિત પટરાણી;
પરાક્રમે પુરો મા. જય જય. ૨
ધેવર વન ચાત્યાં મા (૨) ગંભીરે ઘેર્યો મા (૨)
ચુંદડીએ ચટકાલાં પહેર્યો ને હ્લેર્યો. જય જય. ૩
જુજ કંકણ રૂડાં મા, (૨) ગુજરીયો ચુડી મા (૨)
બાબુબધ ને એરખા, પહોંચી રત્ન જડિત. જય જય. ૪
ઝાંઝરને ઝમકે મા, (૨) વિંછીયાને ડમકે મા, (૨)
નુપૂરને નાદે મા હુધરીને વમકે. જય જય. ૫
સોળે શણગાર સળ્યા મા, (૨) નકવેસર મોતી મા, (૨)
આબરણુમાં ઓપો છો, દરપણુ મુખ જોતાં. જય જય. ૬
તટ અંતર રૂડાં મા, (૨) શોભિત જળ ભરિયાંમા, (૨)
મન વાંછિત મોરલીધર, સુંદર વર વરીયાં. જય જય. ૭
લાલ કમળ લપટાણા, (૨) જોવાને ગયાંતાં મા, (૨)
કહે માધવ પરિકમા, વ્રજની કરવાને ગયાંતાં. જય જય. ૮

ધોળ ૧૭ મું.

દુઃસ્વભાવથી છતાડો દુરમતિ ટાળો માણ,
મીઝાપીજન વલ્લભ અતિ વલ્લભ મુને કરો શ્રી યમુનાળ. રેક
અખંડ અનપાયની આપો માં સુદહ પ્રેમ ભક્તિ,

પ્રપન્ન વિસ્મૃતિ પૂર્વક ઘો મા શ્રી કૃષ્ણાશક્તિ;
 માનસી સેવા મુખ્ય બસન ઘો શરણાગત સાચી,
 શ્રીકૃષ્ણ કૃપાએ તું ઘો કિનતા, નહિ કિંચિત કાચી:
 દહ આશ્રય શ્રી વલ્લભવરનો અચલિત મુણ ગાઉં.
 સતત રહે શ્રીકૃષ્ણ નામ મુખ્ય દુઃખી નવ આઉં.
 આપ સમાગમથી મા સકળ સિદ્ધિ દે ગંગાજી. શ્રીગોપીજન. ૧
 કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ મત્સર કરો દુરા,
 શ્રી કૃષ્ણ મીલનમાં અંતરાય જે તે કરીયે ચૂરા;
 અસુર દુષ્ટ કલિકાળ કર્મ પ્રતિબંધક ભય ટાળો,
 કુતર્ક કુભાવ કુવાસના કુકૃતિ ઝટ ખાળો,
 દુઃસંગ દ્વેષ મને જળ પંકજ પ્રમાણુ નવ ભાગે,
 બલિ વિભીષણ પ્રહલાદની પેરે ભય પામી ભાગે,
 કરો કૃપા એવી યે મુજપર ખીરદ બળ સજી. શ્રીગોપીજન. ૨
 મારી ચૂર્ણ કરો સહુ ચિંતા જન્મ મરણ ભય કાપી,
 માયા મોહથકી મુકાવો નિજનંદ આપી;
 સાધન ધર્મ ન કિંચિત છે અનુચિત કૃતિ નન મનની,
 સેવા ને સ્મરણ તમારું કરવા અશક્ય છઉં જનની:
 જેવો તેવો દાસ ક્ષમા અપરાધ કરો મા એ,
 કુપુત્ર તો કદિ હોય એ કુમાતા કદાપિ નવ થાએ;
 શરણ પડ્યો સંતાપ હરો મા વિનંતિ કરું ઝાઝી. શ્રીગોપીજન. ૩
 તુર્ય પ્રિયા શ્રીકૃષ્ણ વલ્લભ ચંમુને જગ માતા,
 નર્ક નિવારણી જમ ભયહરણી ભવ તારણી સાતા;
 સ્વભાવ દુર્જય વિજય કરણી નિજદાસ દુઃખ હરણી,
 સકળ પાપ સંતાપ નિવારણી અતિ આદ્યત કરણી.

શ્રી વલ્લભ શર્યાંગત લલિ મારી પૂજુ કરો તૃષ્ણા,
ભુગલ રૂપ મુજ હૃદે વસાવો કૃપા કરી કૃષ્ણા,
હાસ દયો મારો સુત શ્રીમુખ સુકૃત કહો ગાહ. શ્રીજોષીજન. ૪
ધોળ ૧૮ મું.

જય જય મહારાણી જમુના, જય જય પટરાણી જમુના.
સુંદર સતવાદી નાર, તપ કરી પ્રભુને આરાધિયા;
પ્રીતે પરણ્યા મોરાર. જય જય. ૧
સૂરજ દેવતાની દીકરી, વેદ પૂરાણે વખાણુ;
ભાષને બહાલીરે બહેનડી પસલી આપી છે સાર. જય જય. ૨
રૂપે રૂડાં જળ શામળાં વેગે ચાલે ગંભીર,
તીરે તોરંગ આપતાં વ્રજ વધ્યો વિસ્તાર. જય જય. ૩
ચરણા ચાળીને ચુંદડી, ઉરપર લટકંતો હાર;
કંકણ કુંડળ ને ટીલડી, સન્યા માએ શોણે શણુગાર. જય જય. ૪
તંદાવન વીંટાણ રહ્યું, મથુરાં જળ સ્થળ આધાર;
ગોકુળ મહાવન પાસે વસ્યા, વહાલો મહારો નંદકુમાર. જય જય. ૫
જળ જમુનાનાં ઝીલતાં તૂટ્યા નવસર હાર;
મોતી સર્વે વેરાઈ ગયાં, હીરલો ભાગ્યો છે હાથ. જય જય. ૬
રામઘાટ શ્યામઘાટ, ઠકરાણીઘાટ, બીજા ઘાટ અપાર,
અજણે અધર્મી નાહી ગયો, તેનો માએ કયોરે ઉદાર. જય જય. ૭
અકૃપીશ કુંડ ઉજડ થયા, ભાષનો ભાગ્યો બાણુકાર;
પરાક્રમે ગેલ ચલાવીયાં, વ્રજમાં કીધો વિસ્તાર. જય જય. ૮
નાહી ગાય પેપાન જે કરે, તેને જમનો નહી બાણુકાર;
કરજોડી કહે હરિહાસ, નહાળે વારંવાર. જય જય. ૯

ધોળ ૧૯ મું.

શ્રી જમુના નામ સંભારે, જે કાઈ શ્રી જમુના નામ સંભારે;

તાકો દર્શ રપર્શ કોઇ કરહી, વાહીકો વે તારે. જે કોઈ. ૧

લકિતકો મહિમા અર્જી શકે કોહિ, યમ હા હા કહી હારે;

અતુલુજ પ્રભુ ગિરિધરન લાલકો, નિત્યપ્રતિ વદન નિહારે. જે કોઈ. ૨

ધોળ ૨૦ મું.

ધન્ય શ્રીયમુનાં શ્રીગોકુલ નીકટ ખીરાજે, નિત્ય નવલે રંગે;

વ્રત તો રંગ તણા આબ્રણુ મુંદીર સોહીએ, શ્રી મળીયા હતા વાટે. ટેક.

અલૌકીક ડીગર રાજે, ત્યાંહાં વૈષ્ણવ જન ઘેરે ગાજે;

ત્યાંહાં મંદીર શાલા સુખ છાજે.

ધન્ય. ૧

ત્યાંહાં નિત્ય કીડા નંદલાલ કરે, વ્રજ જીવંતીનાં જીથ હરે;

ત્યાંહાં રમણ રેતી તન તાપ હરે.

ધન્ય. ૨

ન્યાંહાં કુસુમ દ્રુમવનવેલી સોહીએ, જેહન દીઠડં ત્રિજીવન મન મોહીએ;

ત્યાંહાં અખંડ આનંદ નિત્યપ્રતિ હોએ.

ધન્ય. ૩

ત્યાં કમળ કમળ રંગ રસ લરિયાં, પ્રિતમપર અંતર પરવરિયાં;

આવે મધુકર અંત કારજ સરીયાં.

ધન્ય. ૪

ત્યાંહાં ગોવર્ધન ગિરિ સંગ ડાલે, ત્યાંહાં વ્રજવાસી મુખ યશ બોલે,

નહિ તપ તીથ વ્રત તે તુલ્યે.

ધન્ય. ૫

ત્યાંહાં વિશ્રામ ઘાટ મધુપુરી જતા, ત્યાંહાં બેઠક શ્રીવલ્લભ સુખદાતા,

ખીજા ઘાટ અનેક મુનિવર દાતા.

ધન્ય. ૬

ત્યાંહાં ઉતરી શ્રીવસુદેવ આવ્યા, કોયલા ઘાટ શ્રીવલ્લભ મન ભાવ્યા,

એવા જસોદા ઘાટ લખી લાવ્યા.

ધન્ય. ૭

ત્યાંહાં જ્ઞાતાં ઘાટ ત્રિતકા મીઠી, છઠ્ઠી દર્શન વસંત સમે દીઠી,

ત્યાંહાં ગોપ કુપ અધર રસ છુટી.

ધન્ય. ૮

ત્યાંહાં ગોકુળ મહાવન ગિરિધારી, ન્યાંહાં યમલા અર્જુન સુખધારી;

વહાલે પુતના પ્રકટ સંહારી.

ત્યાંહાં ગોકુળ શ્રી મહાપ્રભુ રાજે, બ્રહ્મ છોકર નિત્ય ગુણ ગાજે;
શ્રીઠકુરાણી ધાટ જોઇ લવનાં લય ભાંજે. ધન્ય. ૧૦

ત્યાંહાં જગન્નાથધાટે ન્હાતાં, અષ્ટ સખા બ્રહ્મધાટ નિત્ય ગુણ ગાતાં;
ત્યાંહાં રાવળ રજ નિત્ય પ્રિત્યે જતાં. ધન્ય. ૧૧

ત્યાંહાં દાસ ગોવર્દ્ધન ગુણ ગાયે, કરે કૃપા તે વ્રજવાસી થઇએ;
મન કમ વચને આનંદી થઇએ. ધન્ય શ્રીયમુના. ૧૨

ધોળ ૨૧ મું.

ઉત્તમ વ્રત એકાદશી, સાહેલીરે, આજ મ્હારે અપવાસ જમુનાજી
જઇએ ઝીલવા સાહેલીરે.

રંગીલી ગલી રળીયામણી સાહેલીરે, વૈષ્ણવની બીડબીડ જમુના. ૨

સરખી સૈયર ટોળે મળી સાહેલીરે, હાડે હરખ ન માય. જમુના. ૩

વહુ ખેટી હીડે મલપતાં સાહેલીરે, સૌ કાને દર્શન થાય. જમુના. ૪

સાકર કરા કરા પડ્યા સાહેલીરે, દુધડે વરસ્યા મેલ. જમુના. ૫

ગોકુળ ગામ રળીયામણું સાહેલીરે, સુંદર જમુનાનાં નીર. જમુના. ૬

જમુનાજીમાં ઝીલતાં સાહેલીરે, છુટા મેહેલી કેશ. જમુના. ૭

વ્રજવાસી સામા મળ્યા સાહેલીરે, હરખે, સાહીશું કેશ. જમુના. ૮

પ્રસાદ મેહેલો મોકળા સાહેલીરે, ઠોરતણો નહીં પાર. જમુના. ૯

માધવદાસની વનતિ સાહેલીરે, આપોને વ્રજમાં વાસ. જમુના. ૧૦

અથ શ્રીયમુનાજીકનું ધોલ.

ધોળ ૨૨ મું.

નમામિ શ્રીયમુના મહારાણી, જે જથ ગાય ચરણે ચિત્ત આણી;

તે જીવન સુકલ કરે પ્રાણી.

નમામિ શ્રીયમુના. ૧

શ્રીવક્ષભ વરની છે વાણી, શ્રીયમુનાજી કયાં વખાણી;

સકલ સિદ્ધિના હેતુ જાણી.

નમામિ શ્રીયમુના. ૨

- નવ વન મુખ્ય ધુલ્યાં ધુલે, પ્રીય પદ રેણું જ્વેષ્ઠ ધુલે;
રમણુ શોભિત પ્રભુ અનુકુલે. નમામિ શ્રીમમુના. ૩
- કલિન્દ ગિરિને મસ્તક રાજે, સ્થામ ગૌર અંગ અતિ જાજે;
ઉમંગિ આલ્યાં તે પ્રિય કાજે. નમામિ શ્રીમમુના. ૪
- શૈલ વિલસે પારકી સોહે, ગમન શબ્દ સહુ મન મોહે;
તમ વડે મુકુન્દની રતિ હોયે. જે શ્રી સુરજ સુતા શ્રી મહારાણી. ૫
- જેણે ચૈદ ભુવન પાવન કીધા, શ્રી ગોકુલવાસ આવી લીધા;
હંસાદિક દાસી શોભિત કીધા. નમો શ્રી તુર્ય પ્રીયારાણી. ૬
- ભંવર કંકણુ ભૂળ લહેરી, મુક્તા રેણુ તટ નિતંબ ઘેહેરી;
સ્થામ રંગ કુંચુકી પહેરી. નમો શ્રી તુર્ય પ્રીયારાણી. ૭
- અગણિત ગુણુ ભૂષણુ સોહીએ, શિવાદિક દેવ સ્તુતિ ગાયે;
ધનસ્થામરૂપ પ્રિય મન લાયે. યહ વર માગું શ્રીમહારાણી. ૮
- ધ્રુવાદિકના મનોરથ પૂરે, મથુરા તટ જ્વાલ ગોપી ઘેરે;
કૃપાસિંધુ માંહે મન લહેરે. યહ સુખ હોયે શ્રી મહારાણી. ૯
- કરી ગંગા સમાગમ તમ સાથે, તેથી તે હરિની રતિ આપે;
નિજ દાસને સકળ સિદ્ધિ સ્થાપે. માહારે હૃદયે વસો શ્રીમહારાણી. ૧૦
- તમારી તે તુલનાને કાષ્ઠ પામે, લક્ષ્મી સોત ભાવ કરી મન આણે;
કલિન્દળ તમને હરિ પ્રિયા માને. માહારે હૃદયે વસો શ્રીમહારાણી. ૧૧
- શ્રી યમુના ચરિત્ર અદ્ભુત લય્યાં, જે જન શ્રીયમુના પાન કર્યા;
તેને યમ યાતનાથી રહિત કર્યા, નમોસ્તુ સદા શ્રી મહારાણી. ૧૨
- પય પાન કર્યા તે ભાણેજ થયા, જે દુષ્ટ હતા તે પણ જમ ન ગ્રહ્યા;
તમવડે ગોપીને પ્રભુ મલ્યા. નમોસ્તુ સદા શ્રી મહારાણી. ૧૩
- તમ કૃપા અલૌકિક તન હોયે, પ્રભુ ભક્તિની યોગ્યતા સોહે;
સુર રિપુ મુકુન્દને પ્રિય હોયે. નિત્ય ચરણુ સેવું શ્રીમહારાણી. ૧૪
- તમારી સેવા નિત્ય મન આણે, સુર ધુની તવ સંગમ માને;

યહ મર્મ પુષ્ટિમાર્ગી જાણે. નમો શ્રીયમુના મહારાણી. ૧૫
હે લક્ષ્મી સોત પ્રિયા હરિ, જે સેવા તમારી સદા કરી;
તેને મોક્ષાનંદ આપો ખરી. નમામિ શ્રીયમુના મહારાણી. ૧૬
પ્રભુ ગોપી સાથે રમણુ કર્યા, શ્રમીત બીંદુ તમ સંગમ ભર્યા;
તમારી સ્તુતિ કા કરી શક્યા. નમો શ્રીયમુના મહારાણી. ૧૭
પાઠ અષ્ટકનો જે નિત્ય કરશે, તેહેના સર્વ પાપ ને દુઃખ દળશે;
તેને ભગવદ્ભક્તિ પ્રિય મળશે. નમો સૂર્ય સુતા શ્રીમહારાણી. ૧૮
ભક્તિ કરી સર્વ સિદ્ધિ હોયે, પ્રભુ પ્રસન્ન થઇને જોએ;
એમ શ્રીમુખની વાણી સોહે, નમામિ શ્રી યમુના મહારાણી. ૧૯
હે મહારાણી દાસ દર્શન માગે, શ્રીવલ્લભ પદ રજ રતિ પામે;
પ્રજ્જલુષણુ પ્રભુને શિર નામ, નમામિ શ્રીયમુના મહારાણી. ૨૦

ધોળ ૨૩ મું.

હેતે હરિ ગુણ ગાઇએ, શ્રીયમુનાજી નાહીએ;

ભાગ્ય ભલાં જે ભૂતલ વસ્ત્યાં.

ટક.

જીરે કારણ આ કલીકાળમાં, વૈષ્ણવ જન જાણે. (૨)

પ્રગટ પ્રભુ શ્રીગુસાંઈજી, તે શું મહાસુખ માણે.

ભાગ્ય. ૧

જીરે દાન સમર્પણુ લેછ કરી, જેશું પ્રીતડી જોડી. (૨)

તન મન ધન અર્પણુ કર્યા, ગર્વ ગાંડડી છોડી.

ભાગ્ય. ૨

જીરે પ્રભુ વિના બીજું મને નવ ગમે સેવા અધીકારી. (૨)

વૈષ્ણવદાસ કહીયે તેને, મન દઢ કરી રાખી.

ભાગ્ય. ૩.

જીરે જેનું મન શ્રી વૃંદાવન વસે, લીલારસ ભાવે. (૨)

સ્નેહ બાંધ્યો શ્રી કૃષ્ણશું, ધન્ય ભાગ્ય કહાવે.

ભાગ્ય ૪

જીરે જેહને કૃપા શ્રી મહારાજની, દાન સમર્પણુ આપ્યાં (૨)

નામ મંત્ર સંભળાવીયાં, ભવનું બંધન કાપ્યાં.

ભાગ્ય. ૫

જીરે જેહેણે શ્રીવલ્લભ સુતને ઓળખ્યા, નયણે નિર્મળ દીધ. (૨)

તે દૈવી જીવ કહીયે સદા, ગુણુઃગાય છે મીઠા, ભાગ્ય. ૬
 જીરે વ્રજની પરિક્રમા જે કરે, શ્રીગોવર્દન નિષ્પા. (૨)
 રમણુ રંગીલી ભોમિકા હૈડાં બહુ હરખ્યાં. ભાગ્ય. ૭
 જીરે જે જન શ્રીયમુનાજીમાં ઝીલીયાં, મરગદા દાળી. (૨)
 વ્રજ રજ પરસી આ દેહશું, લીધોજન્મ સુધારી. ભાગ્ય ૮
 શ્રીનાથજી નીખ્યાં નયણાં ભરી, તે પુરવની જે પ્રીતે. (૨)
 તેરે સેવાના કળ જાણુજો, સુખ રનેહની રીતે. ભાગ્ય. ૯
 શ્રી વલ્લભ શ્રી વલ્લભ જે કરે, શ્રીવલ્લભ સુત વાણી (૨)
 હરીદાસચરણ શોભા જેછને, રાખ્યાં પોતાનાં જાણી. ભાગ્ય. ૧૦

ધોળ ૨૪ મું.

શ્રી મહારાણીજીનાં પાન કરને તું પ્રાણીરે. ટેક
 એ છે અધમ ઉદ્ધારણુ જાણી. મહારાણીજીનાં ૧
 એમનું માહાત્મ્ય છે પદ્મ પુરાણેરે, પૃથ્વીપર શ્રી વારાહજી વખાણેરે;
 એતો વ્રજવાસી સુખ માણે. મહારાણીજીનાં ૨
 મુંદર મથુરાંજી નિકટ ખીરાજેરે, મંદમંદ મહાધુનિ ગાજેરે;
 એમનાં દર્શનથી દુઃખ ભાજે. મહારાણીજીનાં ૩
 વિશ્રામ ઘાટે તે આરતિ થાયરે, સામા પ્રભુજીના મુગટ ખીરાજેરે;
 ચોખા હાથીની ગર્જનાએ આવે. મહારાણીજીનાં ૪
 ત્યાં તો વૈષ્ણવની બીડ ભરાયરે, ત્યાંતો આરતિ ધોળ ગવાયરે;
 ત્યાં તો જ્ય જ્ય શબ્દ ઉચ્ચારે. મહારાણીજીનાં ૬
 જે કાઠ પેપાન શ્રી યમુનાનાં કરશેરે, તેનો જન્મ કીંકર ભય ટળશેરે;
 કહે છે રસિક રાધેવરને વરશે. મહારાણીજીનાં ૭

ધોળ ૨૫ મું.

ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજી સુખદાઈમા, સેવકજનને સદા સુહાઈમા. ૧

સુંદર સ્થામ અંગે અતિ સોહેમા, નિરખતાં નીજ જનનાં મન મોહેમા. ૨
 ભાલ વિશાળ કમળ દળ નમનમા, નાસિકા કિર કોકિલ કલખેનમા. ૩
 ધિંબથી અધિક અધર અરૂણામ, કોમલ ગલ સ્થલ ઝલકામ. ૪
 દાડિમ બીજ દંત અતિ ઓપેમા, રતિપતિની મર્યાદા લોપેમા. ૫
 બ્રહ્મી ધનુષ કામનુ રાજેમા, મસ્તક દેશ મધુપ સમ જાજેમા. ૬
 નખશિખ સુંદર અતિ સુકુમારમા, વૈભવ બાહ્યો અંગ અપારમા. ૭
 તરણિ તનયા તરૂણ છે બાલમા, ચંદ્ર મુખીને રૂપ દસાલમા. ૮
 કૃપા કરી ક્ષિતિ ઉપર પધાર્યામા, અનેક પતિત જનને ઉદ્ધાર્યામા. ૯
 કાલિંદિની કીર્તિ જગત વધારીમા, જળ અતિ શિતળને સુખકારીમા. ૧૦
 અનેક દેશને પાવન કરતાંમા, ચરણ શ્રી વ્રજમંડળમાં ધરતાંમા. ૧૧
 તેણે કરી વૈભવ અતીશે વાધ્યોમા, ભક્તનો સકળ મનોરથ સાધ્યોમા. ૧૨
 બેઉ તટ હસ્ત કમળ છબિ જાજે મા, લહેર તે કંકણ રૂપ ધિરાજેમા. ૧૩
 વાલુકા ચમકે ઝમમગ મોતી મા, માણેક હીરાની અતિ ન્યોતિમા. ૧૪
 અંગ અંગ મુક્તાનાં આબ્રણમા, તેતો જળપ્રહીથી આવરણમા. ૧૫
 સખિજીને સંગ કોકિલા મોરમા, સારસ હંસને કીર ચકોરમા. ૧૬
 ત્રિવિધ સમીર સમીપે ચાલેમા, તે તો ત્રિવિધ તાપને ટાળેમા. ૧૭
 બેઉ ત્રટ વૃક્ષલતા રણાં પ્રલીમા, શાખાઓ જળ ઉપર રહી ઝુમીમા. ૧૮
 અધિક સમિપ શ્રીવૃંદાવનમા, કુંજે કુંજે સૌરભ સહિત સુમનમા. ૧૯
 શિતળ સુગંધ સુખદ વહે નિરમા, તીર ખેસે ઠોર ઠોર આબીરમા. ૨૦
 રાણીજીના સૌભાગ્યનો નહિ પારમા, શા શા કહું વૈભવતણા પ્રકારમા. ૨૧
 પ્રભુજીના ગૂઢ રમણ મધ્યે પાતીમા, પ્રિતમસંગ સદા મદમાતીમા. ૨૨
 સદા નિરંતર વ્રજપતિ ખેલેમા, રાણીજીને સદા નિકટ રંગ રેલેમા. ૨૩
 દંપતિ શ્રમ જલસહિત વિહારમા, જલ મધ્ય કિડત વિવિધ પ્રકારમા. ૨૪
 તેણે કરી શત ધણી શોભા બાઢીમા, રાણીજીનો મહિમા અતુલ અગાધેમા. ૨૫

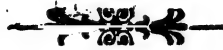
જે જન સદા ધરે ચિત્ત ધ્યાનમાં, તેહને પુષ્ટિભક્ત કરે દાનમાં. ૨૬
 વ્રજપતિ લીલા પ્રગટ દેખાડેમાં, ચરણ કમળ રસ સ્વાદ ચખાડેમાં ૨૭
 અષ્ટમહાસિદ્ધિનું કરે દાનમાં, ભાવે જે કરે અંબુ પાનમાં, ૨૮
 દર્શન સકળ આપદા દાળેમાં, ભક્તને અભય પદારથ આપેમાં. ૨૯
 એવું શ્રી મહારાણીજીનું રૂપમાં, નખશિખ સુંદર પરમ અનુપમાં. ૩૦
 સદા બિરાજે શ્રી વ્રજની માંહેમાં, નિત્યપ્રતિવિલસો વ્રજપતિ ખાંદેમાં ૩૧
 પુષ્ટિ ભક્તની કરજે સારમાં, કૃપા કરી ઉતારો ભવ પારમાં. ૩૨
 નિજ સેવકને એ છે આશમાં, સદા રાખો ચરણ કમળની પાસમાં. ૩૪

ધોળ ૨૬ મું.

હરનિશ દરશન દીજીયે, કલિંદળ હરનિશ દરશન દીજીયે, રેક૦
 બાળ પશુ બુદ્ધીમાં અજ્ઞાનધું પણ આપની,
 આ વિનતિ કરતાં મન ખેંચીજીયે. કલિંદળ૦ ૧
 જનુની પ્રકાર સ્નેહ જીવ ઉપર રાખતાં,
 મારા સાધન વિના તે આપ રીઝીયે. કલિંદળ૦ ૨
 ભક્તને તે ભક્તિ દાતા આપ ભવતારણિ,
 મા પ્રેમનો તે પંથ પતિજીયે. કલિંદળ૦ ૩
 મેઘ શ્યામરૂપે આપ બાનુની સુતા છે,
 આ કારણ એ શ્યામ સ્નેહ ભીજીયે. કલિંદળ૦ ૪
 પર્મ કૃપાળ આપ અધમ ઉદ્ધારણી
 મા પુષ્ટિરસ પાઓ તે કાંઈ પીજીયે. કલિંદળ૦ ૫
 નિજજન ધ્યાન માગે ચર્ણુ કમળનું,
 મા જેમ વૃત ખાંડ મધ્યે કીજીયે. કલિંદળ૦ ૬

પ્રકરણ ૪ થું.

॥ શ્રીનાથજી આદિ સાત વસ્તુનાં ખોલ તથા પદ. ॥

શ્રી નાથજીનાં ધોળ.

શ્રીગોવર્દનનાથજીના પ્રાકટયનું ધોળ. ધોળ ૧ લું.

ગિરિ કંદરામાંથી પ્રગટ થયા પ્રભુ, આપ ગોવર્દનનાથરે;
નંદ જસોમતિ કેરા લાલા, વજ સૌ કીધું સનાથ. ગોવર્દન રસિયારે
મહારે મન વસિયા વજનાથ. મધુરું હસિયારે. ટેક.

શ્રાવણ સુદ પાંચમને દહાડે, થયાં ભુજ દરશનરે;
ગિરિ કંદરામાં ગિરાજે વહાલા, શું કહું પ્રસન્ન વદન. ગોવર્દન. ૧
પણા દિવસ ભુજનું પુજન, ચાલ્યું તે વજ માંહરે;
દૂધ લેઈને સ્નાન કરાવે, મહિમા કહો ન જાય. ગોવર્દન. ૨

છિદ્ર સહિત શીલા ગિરિવરની તેમાં સ્યામ સ્વરૂપરે;
એક ગાય ત્યાં નિત્ય જાય છે, દૂધ શ્રવે તદરૂપ. ગોવર્દન. ૩

એક બ્રાહ્મણની ગાય હતી તેણે, પુછી ગોવાળીઆને પેરરે;
દૂધ ઘટે છે નિત્ય કેમ માહારું, દોહી લેઈ જાય તું ધેર. ગોવર્દન. ૪
ત્યારે ગોવાળીયાએ એમ કહ્યું, ખખર કાઢું નિરધારરે;

ઢાણુ પ્રકાર થાય છે આ ગૌનો, સમજવી કહું સાર. ગો. ૫

સાંજ સવાર ગૌ ટોળામાંથી, ગિરિવર ઉપર જાય રે;
હબી રહીને દૂધ શ્રવે નિત્ય, પ્રાણજીવનને પાય. ગો. ૬

- ગૌ પ્રકાર ગોવાળીઓ જોઇ, બ્રાહ્મણને લાવ્યો સંમરે;
અચરજ જોઇને વિસ્મય થયું મન, કહાવ્યું સૌને ઉત્તમં. જા. ૭
- સૌ વ્રજવાસી ગિરિપર આવ્યા, બોલ્યા મુખથી બોલરે;
કોઇ દેવતા કે દ્રવ્ય હોય એમ, કીધો મુખથી તોલ. જા. ૮
- ગિરિ શીલા ઉચકીને જોયું તો, દીઠા સુંદર સ્યામરે;
પૂછ્યું દેવતા પર્વત કેરા, શું છે તમારું નામ. જા. ૯
- પ્રાણુજીવન ત્યારે એમ બોલ્યા, દેવ દમન મુજ નામરે;
મહિમા ચાલ્યો વ્રજમાં ઝાઝો, પૂર્ણ કરે મન કામ. જા. ૧૦
- હહીં દુધ વ્રજવાસી કેરા, આરોગે નંદલાલરે;
ઝાડખંડમાં જઈ મહાપ્રભુજીને, આરા કરી તત્કાલ. જા. ૧૧
- ધંદ્ર-નાગ-ને દેવદમન તે, પ્રગટ થયા વ્રજ માંહરે;
ગિરિવર ઉપર આપ પધારી, સેવા ચલાવો ત્યાંહ. જા. ૧૨
- શ્રી મહાપ્રભુજી વ્રજમાં પધાર્યા, સદુપાડેને ઘેરરે;
વચન સુણ્યાં ગિરિવર પ્રભુનાં, વાત પૂછી કરી પેર. જા. ૧૩
- સદુપાડે શ્રી માહાપ્રભુજીને કહે છે, પ્રાગટ્યનો પ્રકારરે;
દેવદમન નામે પ્રગટયા છે, મહિમા અપરંપાર. જા. ૧૪
- ગિરિવર ઉપર આપ પધાર્યા, સામા મળ્યા નિજ નાથરે;
અંગો અંગ ભેટી સુખ ઉપન્યું, જોડ્યા પછી એ હાથ. જા. ૧૫
- ગોવર્દન ઉદ્ધરણુ ધીરનું નામ ધર્યું શ્રીનાથરે;
ભોર પીંછનો મુગટ ધરાવ્યો, ખંસી દીધી હાથ. જા. ૧૬
- પાટે બેસાડીને ભોગ ધરાવ્યા, ત્યાંથી પધાર્યા આપરે;
નિજ જન મન આનંદ વધાર્યા, દૂર કીધાં તન તાપ. જા. ૧૭

ધોળ ૨ જી.

ધન્ય ધન્ય રાણા રાયસંધ હો લાલ;

- હારે ધન્ય ધન્યરે મેવાડે દેશ,
કૃપા કરીને શ્રીનાથજી પધારીયા હો લાલ. ૧
- વજ્રમાંથી વહાલોજી પધારીયા હો લાલ,
હારે આતી વસીયારે મેવાડે દેશ. કૃપા. ૨
- તળાવે તે તંબુ તાણીયા હો લાલ,
હારે આવી ઉતર્યોરે મારા વજ્રનો સાથ. કૃપા. ૩
- કુંગર કેરીને વહાલે મંદિર કર્યા હો લાલ,
તહાં બિરાજેરે શ્રીગોવર્દનનાથ. કૃપા કરીને. ૪
- શ્રીનાથજી ને શ્રીદ્વારકાનાથજીનાં જોડલાં હો લાલ,
હારે શ્રીનવનીતપ્રિયાજીરે શ્રીવિદ્યનાથજીની જોડ. કૃપા કરીને. ૫
- શ્રીગોકુલનાથને શ્રીમથુરાનાથનાં જોડલાં હો લાલ,
હારે શ્રીગોકુળચંદ્રમાજીરે શ્રીમદનમોહનજીની જોડ. કૃપા કરીને. ૬
- તહાં મધરોતે ગોવર્દન ભયો હો લાલ,
તહાં તળેટીરે ગોપાળપુર ગામ. કૃપા. ૭
- ઝરણો તે ગોવીંદ કુંડ ભયો હો લાલ,
હારે તાંહાં બનાસરે શ્રી મહારાણીજીનાં નીર. કૃપા કરીને. ૮
- આસોટીયું વૃંદાવન ભયું હો લાલ,
હારે તહાં ઠાંકરોક્ષીરે બંસીગટનો ચોક. કૃપા કરીને. ૯
- કમળ ચોકમાં બુલે ધમર હાથીયા હો લાલ,
હારે તહાં ટોડલેરે રૂડા ટોંકે છે મોર. કૃપા કરીને. ૧૦
- થાળ ભર્યો સગ મોતીએ હો લાલ,
હારે વધાવોરે શ્રીવલ્લભનો પરિવાર. કૃપા. ૧૧
- સાકર કેરા કરા પડ્યા હો લાલ,
હારે ત્યાં દુધડેરે રૂડા વરસ્યા છે મેધ. કૃપા. ૧૨
- મનમ્ય કુંવરીની વિનતિ હો લાલ,

તમે સુણુજેરે શ્રીગિરિધરજી મહારાજ.

કૃપા. ૧૩

સઘળા વૈષ્ણવની વિનંતિ હો લાલ,

અમોને આપોરે શ્રીવજ્રમાં વાસ.

કૃપા કરીને. ૧૪

ધોળ ૩ જી.

ગંગાબાઇએ તે ઝગડા માંડીયો, શ્રીગિરિધરજીનાં લખ્યાંરે પ્રમાણ;

વારી જાઉં શ્રીનાથને

૧

બાદશાહે તે પરવાનો મોકલ્યો, તમે છોડા શ્રીગોકુળ ગામ.

૨

વજ્રવાસીએ મનમાં વીચારીયું. આપણે સામા બાંધો હથિયાર.

૩

નવખંડ તે ભૂમિ આપણી, ચોદીશ ચોખ્ખાજીનું રાજ.

૪

બાબાજીએ શ્રીગુસાંઈજીને એમ કહ્યું, અજબ બાઇને આખ્યાં છે વરદાન.

૫

પાદશાહનું તે અહીં શું ઉપજે, મારી ઇચ્છાએ છોડું શ્રીગોકુળ ગામ.

૬

શિવ શેષ વિરંચિ રટણ કરે, સુરીનર સરખા પાર પીમે નહીં;

અજબ બાઇને થયો છું આધિન.

વારી જાઉં. ૭

વજ્રથકી તે વહાલોજી પધારીયા, આવી ઉતર્યા મેવાડે દેશ.

૮

ગામના રાજને આવીરે વધામણી, આપણા શ્રીનાથજી પધાર્યા નજીક.

૯

રાણા રાયસંગે મનમાં વિચારીયું, આપણે શી શી કરીયું બેટ.

૧૦

વહાલે તળાવે તંજુ તાણીયા, મહી ઉતર્યો શ્રીગુસાંઈજીનો સાથ.

૧૧

વહાલે ડુંગર કોરીને મંદિર કર્યા, માંહે પધરાવ્યા શ્રીગોકુળનાથ.

૧૨

વહુ બેટી તે હીંડે મલપતાં, હીંડે ઝાંઝરને ઝમકાર.

૧૩

બનાસ તે શ્રીયમુના જળ ભર્યા, વડલો તે બનસીબટ.

૧૪

અજબબાઇએ તે વિનતિ એમ કરી, જે કોઇ ગામ શીખેને સાંભળે;

તેનો લીલામાં થાજે વાસ.

ધોળ ૪ જી.

શ્રીજી મેરા એસા રસીઆ, મુજને બોલાવે ધડી ધડી. ટક.

મેરે મુગટ પીતાંબર સોહીએ, બંસી બજાવે વહાલો તાન ભરી. શ્રીજી ૧

સખ સખીઅનમેં રાસ રચ્યોહો, દરશન દેવે વહાલો ધડી ધડી. શ્રીજી. ૨
દોડ દોડ દરશનકું જાવે, ઝાપટ વાગે તડા તડી. શ્રીજી. ૩
ચાર ચોકડો મંદિર ખનાયો, આપ બિરાજો વહાલો છપરતરી. શ્રીજી. ૪
નંદદાસ પ્રભુકી છબી નિરખત, શ્રીજીકે ચરણમાં જાય પડી. શ્રીજી. ૫

ધોળ ૫ થું

ચાલોતો શ્રીજી જમણેરે, શ્રીમુખ સુદર જોવાને

આવો તો તત્પર થયેરે.

શ્રીમુખ ૧

મને ધરમાં લાગે ઘેલુરે, હું તો કાંઈ ન સમજું પહેલુરે. શ્રીમુખ ૨
હું તો ધરનો ધંધો ભુલીરે, હું તો અંગોઅંગે પુલીરે. શ્રીમુખ ૩
મને ભુખે ભોજન નવ ભાવેરે, સેજડીએ નીંદ્રા ન આવેરે. શ્રીમુખ ૪
મારા મનમાં મનમથ વસીઆરે, માઈ કામ સકામે ધસીયુંરે. શ્રીમુખ ૫
મેરલીમાં કામણુ કીધારે, મારાં મન હરીને લીધારે. શ્રીમુખ ૬
કાઈ નંદજીનો લાલ મીલાવોરે, જસોદાજીના પ્રાણુ આધારે. શ્રીમુખ ૭
એવા રસિકરાય ગિરિધારીરે, દાસનો દાસ જાયખલિહારીરે. શ્રીમુખ ૮

ધોળ ૬ થું.

હો જીરે જીરે પ્રથમ સૂરજપોળ જાણોજી, રમા વૈકુંઠ એહ વખાણો. ૧
નવ સીડીયે નવધા ભક્તિજી, શ્રીગોવર્દન ચોક પ્રેમ આશક્તિ. ૨
કમળચોક મહાસુખ કંદજી, સીંધપોળ જોઈ આનંદ. ૩
ખે હંસ ખે હસ્તી બિરાજોજી, ચારે વેદ મહાધુની જાજો. ૪
કમળચોક રાસ કીડા રમણજી, ક્ષિવ આવે ગોપીધરી તન. ૫
ખેહોક મારે શ્રીસ્વામિનીજીનાં મેનજી, ત્યાંહાં તો મુર્છાખાઇ પડ્યાં મીન. ૬
રત્નચોક શ્રીસ્વામિનીજીનાં તનજી, સુરે આવ્યા ચડી વૈમાન. ૭
જગમોહનમાં શ્રીમહારાણીજીનાં મનજી, મણીકાડા જીવતી આસન. ૮
ચોક કીર્તનિઆ મહીજી, દર્શન કરવા આવે સહુ મળી. ૯

વેણુ બાજે કીર્તનિઆ ગાયજી, ત્યાંહાં તો આનંદ ઉર ના સમાય.	૧૦
માનું છડી માંડી પ્રિતેજી, આસપાસ ચિત્રામણુ લીંતે.	૧૧
નિજ મંદિર ગોપ સ્વરૂપજી, પાસે સન્યા મંદિર અનૂપ.	૧૨
શ્રીજીની નીચે વસ્ત્ર સુખકારીજી, માનું હે ચંદ્રાવળી નારી.	૧૩
ચર્ણુ ચોકી ગૌલોક કહેવાયજી, ત્યાંહાં તો દૈવિ હોય તે જાય.	૧૪
પીછોવધ ચંદ્રાવળી જાણેજી, ચંદરવો શ્રી યમુનાં મન આણે.	૧૫
ગાદી સુંદર મન ભાવકજી, પીઠ તકીયા મહાસુખ દાયક.	૧૬
આસપાસ બે તકીયા રાજેજી, મહાસુખ એકાંતે ખીરાજે.	૧૭
એછે શાસ્ત્રતથાં સુખ ધામજી, પડે ચંદ્રાવળીજીનું નામ.	૧૮
બે જોરી સ્વામિનીનાં તનજી, શ્રમ જળ શ્રી મહારાણીજીનાં મન.	૧૯
બે બીડાં શ્રી મહાપ્રભુ દક્ષણા લલો, મુખ વસ્ત્ર મોહન સ્યામ.	૨૦
જુગલ ચર્ણુ શેષજી પધાર્યાંજી, ગિરિરાજ હરિદાસ કહેવાય.	૨૧
એક કળશ શ્રીગુસાંઈજીનું રૂપજી, ઉર સાત ધ્વજ અનૂપ.	૨૨
સન્યા ભોગ મહાસુખ કંદજી, શોભા નયણે નિર્ખી મુખ ચંદ્ર.	૨૩
એવો માર્ગ થયો નહિ થાયજી, શ્રીમહાપ્રભુજીની કૃપા થકી પુષ્ટિ કહેવાય	૨૪
છડીનું ત્યાંહાં તત્કાળજી, ગુણુ ગાયે શ્રીવલ્લભલાલ.	

રાગ ગજલ. ધોળ ૭ મું.

મેરે શ્રીનાથજી પ્યારે, દ્રગનતેં હો જી મત ન્યારે.	ટેક.
દયા કરી દરશ મોય દીજે, કૃપા કરી આપતો કીજે;	
ગલે જમા દદામીકા, કમર પટકા બદામીકા.	૧
સુરંગી પાધ શીર સોહે, લસત બનમાલ મન મોહે;	
લગી કાઠ કાનમેં ફૂતી, તજીમેયે સેજમેં સૂતી.	૨
મેરા દીલ લે ગયા આલી, લગી તનમેં તાલાવેલી;	
મત ભૂલ દેખી તન ગોરા, જગતમેં જીવના ચોરા.	૩

કડીન હે મોહકી જવાળા, વહે જતા હે સંસાર;

સદા પ્રજાધીરાજી ગાવે, છબીપર વારણે જાવે.

૪

વધાવાનું ધોળા ૮ મું.

છરે પહેલો વધાવો માહારે આવીઓ, શ્રીગોકુળ પતિજીને દાર;

માતા જસોદાજીએ હરખે વધાવીઓ, એમના મુખ ઉપર જલિંખલિહાર;

ભલે શ્રીગિરિવરધર જનમીયા. ૧

છરે પ્રજજન સવે આનંદીઆ, મળી વંદીઆ ચરણ સરોજ,

ગિરિધરજી નવલ નંદલાસના, એમ કરતી હું નીશદિન યોજ. ભલે શ્રી.૨

પ્રભુ રૂપ તે નયણે નિહાળતી, મળી ટાળતી ભવનાં દુઃખ;

છરે તનમન ધન સર્વે વારતી, દવે સુલભ થયાં સર્વે સુખ. ભલે શ્રી.૩

છરે દધી દુધ ધૃત મધુ રસ ભર્યાં, મળી નાચે ગાયે નર ને નાર;

દીએ દાન નંદ બહુ રસ ભર્યાં, હરિદાસ શોભા ખલિહાર. ભલે શ્રી.૪

(૨)

છરે ખીજો ને વધાવો માહારે આવીયો,

શ્રીરાવલ હુવોરે આનંદ, શ્રી બ્રખભાન કીરતીજી હરખીયાં,

નિરખી કુંવરી મુખઅંદ્ર, ભલે શ્રીરાધાજી વ્રજમાં પ્રગટીયાં. ૧

છરે પ્રજજન સર્વે ટોળે મળ્યાં, મળી ગાએ સુમંગળ ચાર;

છરે જન્મી કુંવરી પ્રભાવતી, ગુણ રૂપ જગત વીક્ષાત. ભલે શ્રી. ૨

છરે ગદ્ય જસોમતીને વધામણી, રણીયામણી સાંભળી વાત,

હવે નિશદિન નૈણે નિહાળાશું, લીલા રસ સિંધુ અપાર. ૩

છરે સહ મળી કહે શ્રીનંદને, આપણે કીજીએ વર વેહેવિશાળ;

છરે જીવોને કુંવર નંદ લાડીલો, એવાં શ્રીભૂખભાન કુમાર. ૪

છરે એ જોડી અવિચળ સદા, શ્રી વૃંદાવન વિપીન વિલાસ,

છરે કરજોડીને કઈ વિનતિ, હરિદાસ શોભા બધી જાય. ભલે. ૫

(૩)

જીરે ત્રીજો ને વધાવો મહારે આવીઓ,
 શ્રી લક્ષ્મણુ ભટજીને ઘેર, શ્રીએલંબાજીએ ઉદર ધર્યો;
 કળી જીવ ઉદ્ધારણુ એહ, શ્રીવલ્લભ ભૂતલ પ્રકટીયા. ૧
 નિજ ધામથી પ્રભુજી પધારીયા, કરવા સેવક જનની સહાય;
 દ્વિજ કુળ આ દેહ પ્રકટ કરી, એવા અઢલક પરમ ઉદ્ધાર. ૨
 જીરે તિમિર હર્યો ત્રિલોકનો, ઉદયો છે તૈલંગ કુળ સુર;
 જીરે માર્ગ પુષ્ટિ દેખાડીઓ, વસાલે સોંપી સેવા રસ પૂર. ૩
 જીરે શેષ સહસ્ત્ર મુખ સ્તુતિ કરે, નવ લહે એમના ગુણનો પાર;
 જીરે કર જોડીને કરં વિનતિ, હરિદાસ શોભા ખલિ જાય. શ્રીવલ્લભ. ૪

(૪)

જીરે ચોથાને વધાવો મહારે આવીયો,
 ભલે પ્રકટયા શ્રીવિદ્વલેશ, જીરે ભક્ત સકળ મન હરખીયા;
 દાળ્યો અનેક જન્મનો કલેશ, શ્રીવિદ્વલનાથજી પધારીયા. ૧
 જીરે વદન કમળ અવલોકતા, જીરે જગત સકળ વિખ્યાત;
 જીરે ગોદ લેઇને હુકરાવતાં, ધન્ય ધન્ય શ્રીઅંકજી માત. ૨
 જીરે સુરનર મુનિજન હરખીયા, વળી વરખીઆ કુસુમ અપાર;
 શ્રીવલ્લભજીને આંગણે, ત્યાં તો આનંદ મંગળ ચાર. ૩
 જીરે કલિમાં કારણ જાણુજો, વખાણુજો દ્વિજ કુળ રાય;
 હરિદાસ શોભા નિરખે સદા, એ તો આનંદ મંગળ ગાય. શ્રીવિદ્વલ. ૪

રાગ ખિલાવલ. પદ ૯ મું.

દેખ્યોરી મેં સ્યામ સ્વરૂપ.

ટેક.

વામ ભુજ ઉંચે કર ગિરિધર, દક્ષિણ કર કઠિ ધરત અનુપ. ૧
 મુષ્ટિકા બાંધ અંગુષ્ઠ દિખાવત, સન્મુખ દષ્ટિ સુહાધ;

ચરણ કમલ યુગલ સમ ધરકે, કુંજ દ્વાદશ મન લાઇ. ૨
અતિ રહસ્ય નિકુંજકી લીલા, હૃદય સ્મરણ કીજે;
દ્વારિકેશ મન વચન અગોચર, ચરણ કમલ ચિત દિજે. ૩

ધોળ : ૧૦ મું.

ઓરા આવોને શ્રીનાથજી સોભામણારે,
તાલારી ચટકતી ચાલનાં લેઉં લામણારે. ૧
વારણ વનમાં ગયા તે એને જોઇનેરે,
જેમ લાજથી ધની તે ધન ખોઇનેરે. ૨
નખરચંદ્ર ચક્ર ચંદ્રિકા વિકાસથીરે,
ક્ષીણ ભાવ પામ્યો શશી ઉપહાસથીરે. ૩
હસ્ત ચરણ કામલ માને દેખી દુઃખ તણારે,
પદલવ નમ્ર વદન થયાં લાજને ધણારે. ૪
જેહર પાયલ ને વિહિયા પગ પાનનીરે,
શોભા કહેતાં ન અને તે નિરૂપમાનનીરે. ૫
શોભા ખની તનિયાની ધૂણી શ્વેતનીરે,
દેખી ધ્વજ રત્નજ્વલમજ્જિત મીન કેતનીરે. ૬
સુચન કાજનીની છપી છાઇ ચિત્તમારે,
માન મેલી ધણી દીન થઇ નિત્તમારે. ૭
હુદ્ર ઘંટિકા નૂપુરની સાંભળી ધુનીરે,
મેલી સમાધિ વિકલ થયા મહામુનિરે. ૮
કટિ જોઇને લગ્નયા મોટા કેસરીરે,
નાભિ જોઇ ગ્વાપી જડતાને અંગીકરીરે. ૯

૧ નખરચંદ્ર, ૨ લાજમાં કુખેલું, ૩ નાભિનું ઉડાણપણું જોઇને
વાવડીઓ જડ થઇ રહી છે.

ઉદર ત્રિવલ્લીની રમુપમાની ઉપમા નવ મલેરે, વિપુલ વક્ષઃ સ્થલ મેલીને રમા નવ ટલેરે.	૧૦
ખાબુ પોંચી કડાં સાંકળાં હાથ સાંકળારે. હીરા મુદ્રિકા તે કળાનિધિની કળારે.	૧૧
પકંબુ કંઠે કંઠાલરણ્ય હાંસ ત્રવલનીરે, શોભા કહેતાં બુદ્ધિધરી કવિ પ્રખલનીરે.	૧૨
કૌરવુલ પદકની પંકિત ને રત્નની જ્યોતીરે, મન મગ્ન થયું એ તો શોભાની નદીરે.	૧૩
પરત્ન નિકર રચિત બ્રૂણુ તેજ શું કહુરે, વમિહર વ્દશીત રશ્મિ કાંતિ તુલ્ય નવ લહુરે.	૧૪
સ્થામલ અંબ મોતી ગુંગા કુસુમ માલિકારે, દેખી મેધ ઈદ્રિયનુ ખડ થયા શીકારે.	૧૫
દેખી પીતાંબર જંગમચલા ચંચલ થઈરે, ગયાં માનિનીનાં માન ધીરજ નવ રહીરે.	૧૬
શોભા સદન જજ્જિવિશદ વદન કુમુદ દેખતાંરે, કુમુદ પોતાની સુંદરતા નહિ લેખતાંરે.	૧૭
નાસા અધર શોભા શક્તિ નથી ભાખવારે, જેમ કીર વદન બિંબ ફળ ચાખવારે.	૧૮
ચંચલ અરુણ સજલ નયન યુગલ નિરખતાંરે, જરખંજન કમલ મીન રલાં શ્વાસ વરખતાંરે.	૧૯
જીતી કામિની કમાન કાનતે ખરીરે, કુટિલ બ્રહ્મીના ભંગ નેહથી કરીરે.	

૪ શોભા, ૫ શંખ, ૬ એક ભતનું આલરણ્ય, ૭ રત્નોનાં, ૮ સૂર્ય,
૯ ચંદ્રમા, ૧૦ વિજળી, ૧૧ ઉજવળ, ૧૨ એક ભતનું પક્ષી.

મકર કુંડલની ઝલક કપોલ ફલકમારે,	
મન અટકી રહું ખીટલીયાળા અલકમારે.	૨૧
વેસર મુક્તામણિ રજલપન ઉપર એમ લસેરે,	
ચંદ્ર ચુંબવાને તારા આવી અહિં વસેરે.	૨૨
મંદ હસન રજદશન શોભા તો ધણી બનીરે,	
ત્રિભુક વિમલ વજ્ર કાંતિ તેહમાં રૂપશનીરે.	૨૩
લડ શીશપુલ અલકાવલી વાંકનીરે,	
તિલક તણી શોભા ધણી રૂનગ ડાંકનીરે.	૨૪
મેર મુકુટની લટક મનમાં વસીરે,	
શત ચંદ્રની શોભાને જોઇ તે હસીરે.	૨૫
ખર્વ ગર્વ થયો વેણી જોઇ નાગનોરે;	
તેથી વાસ કીધો અધોભૂમિ ભાગનોરે.	૨૬
વેણુરાગથી સરાગ ચિત્તને કીધુરે,	
વેત્ર ધરી નેત્રયુગ્મને તે સુખ દીધુરે.	૨૭
તારાં વચન સુધા કર્ણુ રૂપચક્રમાં ભરીરે,	
ચિત્ત તૃપ્ત નથી થાતું પાનને કરીરે.	૨૮
એવાં રાધાવચન સુણી હરિ આવીઆરે,	
કુંજ કેલિ કરી ધણા મન ભાવીઆરે.	૨૯
હળામળા કુંજપુંજથી સદન ગચારે,	
કરી હાસને વિલાસ એ મગન થયારે.	૩૦
રસરૂપ એવા સ્યામને સ્યામા એહિરે,	
એહિનું ધ્યાન ધરે પ્રેમથી નિજજન સહિરે.	૩૧

૧૩ મુખ, ૧૪ દાંત, ૧૫ એક પ્રકારનું રત્ન, ૧૬ પાતાળ. ૧૭ રસ પીવાનું કાનરૂપી પાત્ર.

હાસ માગે લીલાનંદ મને આપજોરે,
એજ ધ્યાન હૃદે સ્થર કરી સ્થાપજોરે.

૩૨

ધોળ ૧૧ મું.

સાચા સગા છે શ્રીનાથજી સોહાગી માહારે, સાચા સગા છે શ્રીનાથજી. ૧
ખીજું સગું તે સહુ મુખથી કહેવાનું, દુખમાં નહિ આવે કાંઈ સાચજી. ૨
અખિલ બ્રહ્માંડના ઇશ છે એ મહાપ્રભુ, જગતની દોરી છે જેને હાથજી. ૩
એ પ્રભુને છોડી ખીજે જ્યાં જ્યાં ભટકવું, ત્યાં ત્યાં ધુમાડાના બાથજી. ૪
ગોપાલલાલ એમના ચરણમાં જવાને, શરણ પડ્યો છું અનાથજી. ૫

ધોળ ૧૨ મું.

સૈયર ચિત્ત ચોટયું શ્રીનાથજીના ચરણે,
હારે ચાલો જઈએ શ્રીમહાપ્રભુજીના શરણે. ૧
હારે નખચંદ્રિકા દેખીને લાગ્યો ચટકો,
હારે હું તો મોહી જોઈ મુદ્રિકાનો લટકો. ૨
હારે પોડશ ચિન્હ ચરણકમલમાંહે નિરખી,
હારે બની આવરી હૈયામાં બાણું હરખી. ૩
હારે ભૂલી લાન હું તો ધુધરીના બમકે,
હારે લાગ્યો નેહ બેની તુપુરના ઠમકે, ૪
હારે જેમાં ભક્તના સમાજ આવી વસીઆ
હારે જેની સુગંધે થયા છે ભ્રમર રસીઆ ૫
હારે લાલાલહેરીની વિનતિ ઉર ધારી
હારે પ્રભુચરણમાં રાખો હું જાઉં વારી. ૬

ધોળ ૧૩ મું.

સૈયર ચિત્ત ચોર્યું શ્રીનાથજી ધુતારે, કાળજીકુ દોર્યું એ નંદના કુસારે ૧
હારે મને મુરલી સુણાવી વશ કીધી, હારે મને હંદમાં ફસાવી બાંધીલીધી. ૨

હારેએણે અણીયાળી આંખ મને મારી, હારે તેનો હૈયામાંધા પડ્યો છે કારી ૩
હારે વશકરણી ને મીડીએનીવાણી, હારે હુંતો સાંભળીને અણ્ણુમુલે વેચાણી. ૪
હારે એનું મનહર મુખ મોહકારી, હારે એણે મંદ મંદ હસીને મુને મારી. ૫
હારે સખી એ વિનામેં નથી રહેવાતું, હારે દર્દ કાળજીનું કાંઈ નથી કહેવાતું ૬
હારે લાલાલહેરીને તાલા વેલી લાગી; હારેદર્શન આપોને દાસને સોહાગી ૭

ધોળ ૧૪ મું.

સૈયર મન મોહું શ્રીનાથજીના લટકે, હારે એના લટકે, મટકે ને પીરે પટકે. ૧
હારે કીધું કામણુ મુરલીના કટકે, હારે એનાં કુટિલ નેણુ આણુ હૈયે અટકે. ૨
હારે ચમકતી શી ચાલે ચિત્ત ચટકે, હારે એનું રૂપ જોઈ કાળજીનું છટકે. ૩
હારે એની છેલ છખીલી છખી ખટકે, હારે એને જોયા વિના જીવ ઝટકે. ૪
હારે છુટી લટો આવી ભાલપર લટકે, હારેજાણે અધરપાન કરેઆવી ગટકે. ૫
હારે મોટામુનિજનમોહ્યા છે જોને મટકે, હારે તેનો વિરહયતાં ફારીમરંદટકે. ૬
હારે એનાચરણકમળમાંચિત્તલટકે, હારેલાલાલહેરીનેમોલાવી લેશી લટકે. ૭

*ધોળ ૧૫ મું.

શ્રીનાથજીને નિરખી આ ચિત્તકુંચળું છે, હારેમાહારે મનકું મોહનને મળ્યું છે. ૧
હારે વહાલે વાંકી નજરવડે જળ્યું, હારે સખી ત્યારથી આ મન મારે મોહ્યું. ૨
હારે એની અલખેલી આંખ અણીઆળી, હારે રસરંગ ભરેલી રતનાળી. ૩
હારે એની બ્રકુટીમાં ભુરકી ભરેલી, હારે તેથી વ્રજસુંદરીઓ વશ કરેલી. ૪
હારે એની મુરલીમાં મોહની ભરી છે, હારેમહારી શુદ્ધ જુદ્ધિ સાન સૌહારીછે. ૫
હારે સખી નખશિખએકામણુ ભર્યો છે, હારે મહારામનથીમેં વરએ વર્યો છે. ૬
હારે સખી છેલ નખીલો એ ધુતારો, હારેલાલાલહેરીનેપ્રાણુથી એ પ્યારો. ૭

---

* ધોળ ૧૧ થી ૧૫ શ્રીમદ્ગોસ્વામી શ્રીગોપાલલાલજી (લાલાલહેરી)
નાં બનાવેલાં છે.

*ધોળ ૧૬ મું.

તમે જુઓ મારી બેનો શ્રીનાથજીને ખંમા,	
કુશ્મંજ પાધ કેસરીયો વાગો, પટકાપર લાગી હુંમા હુંમા.	૧
લાલ લકુટી કરમાં વાંસળી બિરાજે, ગોપીઓનાં મન બ્રંમા બ્રંમા.	૨
પાંદિ આજુઅંધ બેરખા બિરાજે, મુદ્રિકા ઝલક દંમા દંમા.	૩
ગોળ કપોલ મનોહર સુંદર, શ્રારાધિકાનું મન રંમા રંમા.	૪
નયન વિશાલ બ્રકુટી લર લળકે, અલક ઝલક શંમા શંમા.	૫
પીચકારી લેઇ હોરી ખેલે, ફુલ છડીથી ધંમા ધંમા.	૬
મળની તે ગોપીઓ ગુલાલ લેઇને, ચાલ ચલે છે ઠંમા ઠંમા.	૭
પંચ શમ્દ આજ્ઞાં આજત ત્યાં, ઝાલર ધંટાની ટંમા ટંમા.	૮
સુરપુર વનિતા નિરખી વારત હે, ફૂલ નાખે છે નારદ પ્લહા.	૯
મેવા તે મીશ્રી ભોગ ધરી છે, પ્રેમથી પ્રસાદ પંમા પંમા.	૧૦
શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ લીલા દેખે, અગમ નિગમ ગંમા ગંમા.	૧૧

ધોળ ૧૭ મું.

શ્રી નાથજી તે છેલ બિરાજતાંને.	ટેક.
સખી ચાલો તો જઈએ શ્રીજી શહેરમાંને,	
શ્રી ગોવર્દનનાથજી બિરાજે લીલા લહેરમાંને.	શ્રી નાથજી. ૧
પહેલાં દર્શન તે મંગલાનાં મન હરખીઆંને,	
મહારા નાથનાં સ્વરૂપ નૈણે નિરખીઆંને.	શ્રી નાથજી. ૨
ખીજ દર્શનમાં શુંગાર વહાલે બહુ ધર્યાંને,	
મહારા નાથને શ્રી લક્ષ્મીજી વર્યાંને.	શ્રી નાથજી. ૩
ત્રીજાં દર્શન તે જ્વાલ બાલ ભોગનાંને,	
મુખે મુરલીને છડી લીધી છેલમાંને.	શ્રી નાથજી. ૪

*આ ધોળ શ્રીમદ્ગોસ્વામી શ્રીકન્હૈયાલાલજીમહારાજનું બનાવેલું છે

ચોથાં દર્શન તે રૂડા રાજભોગનાંજે,
વિવિધ ભાતની સામગ્રી સંજોગમાંજે. શ્રી નાથજી. ૫

પાંચમાં દર્શન તે ઉત્થાપનનાં સાંભળ્યાંજે,
શંખ વાગ્યો ને વૈષ્ણવ થયા ઉતાવળાંજે. શ્રી નાથજી. ૬

છઠ્ઠાં દર્શન તે ભોગસંજોગનાંજે, વિવિધ અમૃતમેવા ધર્યાં ઉમંગમાંજે.
સાતમાં દર્શન તે આરતિનાં મન ઈર્ષ્યાંજે,

બીડ ભારી ને વૈષ્ણવ ખડુ મળ્યાંજે. શ્રી નાથજી. ૮

આઠમાં દર્શન તે શયન કર્યાં શ્રીહરિજે,
દર્શન કરીને વૈષ્ણવ આનંદ ભરીજે. શ્રી નાથજી. ૯

ચતુક્ષાલ મટુક્ષાલજીની જોડે છે જો,
શ્રીગિરિધરલાલજી બિરાજે લીલા લહેરમાંજે. શ્રી નાથજી. ૧૦

શ્રીગોવર્ધનલાલજી બિરાજે લીલા લહેરમાં જો,
શ્રીદામોદરલાલજીની છળી છાઈ ચિત્તમાં જો. શ્રી નાથજી. ૧૧

વહુજી ખહેનાજી ને ખેરીજી મહારાજ છે જો,
એમને આઠે દર્શનનો ધણો ભાવ છે જો. શ્રી નાથજી. ૧૨

જે કાઠગાયશિખે ને સાંભળેજો, તેહનો ચરણકમલમાંવાસ છે જો. શ્રી. ૧૩
એમનાં દર્શન થકી સુખ થાય છે જો,

હરિદાસ શ્રીવલ્લભ ગુણુ ગાય છે જો. શ્રી નાથજી. ૧૪

રાગ લાવણી. ઘોળ ૧૮ મું.

શ્રીગોવર્ધનધર તેરો ધ્યાન ધરત લટ છૂટ રહી કાલી નાગનિયાં. ટેક.
મથૂર મુકુટ મકરાકૃતિ કુંડલ, શીશપ્રલ કલગી લરકનિયાં. શ્રીગોવર્ધન. ૧

સુંદર ભાલપર તિલક બિરાજે, ખૂબ જની અલકાવલીયાં;
નાસા મોતી અધર બિરાજે, ચિબુક બિરાજે વાહાલો ઝલકનીયાં. ૨

શ્રીકંઠને હંસલા કંઠલા, કંઠમાળા હાર મોતીન મનીયાં;
દોહ કરમેં બાબુબંધ પોહોંચી, કડાં હસ્ત સાંકળાં મુદરીયાં. ૩

કટિ કિંકિની રૂમ ઝુમ કર આજે હુદ્ર ધંટિકા નેપુર ત્યાં સાજે,
દાડે વજ્ર મુંગાકી માળા, ગુંજ ચંદનહાર વિશાળા. ૪

ચંબેલીકે હાર ગુલાબકી માળા, પુલ્કનકે ગજરા છડી દુસાલા;
વેણુ વેત્ર ધરી દરશ મોચે દીજે, આરસી દિખાવત વ્રજકી ખાલા. ૫

ગોપીવલ્લભ ભોગ ધરાવે, નંદ જસોમતિકે મનકો માન્યો:
પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છમી નીરખત, ચરણકમલ ચિત્ત અનુરાગ. ૬

ઘોળ ૧૯ મું.

મેવાડમાં, સીંહાડમાં, પહાડમાં, મારો શ્રીજી ખીરાજે મેવાડમાં. (૨)ટેક.
વ્રજ છોડીને વહાલો મેવાડે પધાર્યા, દર્શન આપે છે લાડમાં. (૨) ૧
અજળ કુંવરીને કાજે પહાડમાં પધાર્યા, દર્શન આપે છે લાડમાં. (૨)૨
દેશદેશથી જાત્રાળુ આવે, સદાયે ખિરાજે સુખ ચેનમાં. (૨)૩
પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છમી નીરખત, સદાયે ખિરાજે મેવાડમાં. (૨)૪

ઘોળ ૨૦ મું.

તનમેં શ્રીજી, મનમેં શ્રીજી, ગાઉં શ્રીજી સુદર સ્યામ. (૨) ટેક
શ્રીજી માનું, શ્રીજી જાનું 'શ્રીજી તેહી મેરો કામ. તનમેં શ્રીજી. ૧
શ્રીજી માનું, શ્રીજી જાનું, શ્રીજી રાખું હીય ખીય કામ;
શ્રીજી સુખ કર્તા, ભવ દુઃખ હર્તા, શ્રીજીકી ભુજ એક ઉંચી વામ. ૨
શ્રીજી પ્યારે નંદ દુલારે, શ્રીજીકો હે ગોપાલપુર ગામ;
શ્રીજી સ્વામી, અંતર્યામી, શ્રીજી ખીન સગ ભુકો ધામ. ૩
ચલો શ્રીજી ચરણ વ્રજમેં પધારો યાદ કરે ભૈયા બલરામ;
કલ્યાણરાય દર્શનકે પ્યાસે, સદાહી રટે શ્રીજીકો નામ. ૪

રાગ લાવણી ઘોળ ૨૧ મું.

શ્રીગિરિવરધારી, કુંજ બિહારી, ક્યા મેરા દીલ છીન લીયા,
દીલ લગતેસેં ઉસી બખ્તરપર, કીસ તરફ રાખું સખ્ત લીયા. ૧

છેલ જમીલે છીટક ગયે અખ, કીસ ખન દુઢું જાય પીયા;
 સુરત લગી દર્શનકી જખસેં, કુછ બદલુ મુજપેં જી કીયા. ૨
 શ્યામ શ્યામ કર શ્યામ હુધ અખ, ગલરાને લગતાહે હીયા;
 ખે શીકર કયા હુયે નાથ મોયે, સ્વપ્નેમેં દરદશનજી દીયા. ૩
 લટક ચાલપર અટક રહ્યા દીસ, જસનરહ આશક નશા પીયા;
 ઉસી નાં િએહોશ હુધ અખ, નહિ રહના દેં હાથ હીયા. ૪
 તેનોં ખસ ગમ સુરત માંવરી, જસદીન તુમ મેરા અંગ છીયા;
 કહેત નિજજન મુનો નાથ મોય, નિર્મલપેં કયા જીલમ કીયા ? ૫

ધોળા ૨૨ મું.

મને તો માલારો શ્રીજનાથજીએ પ્યારો, એતો સદાહી મગન મતવાજો મને
 ડોલ તિપારીમાં બીડ લરાણી તો, વૈજલુવ ખહોત લરાયે;
 આપડીયાતો આપટ મારે, પાપ શરીરનાં જાયે. મને. ૧
 મયુર મુકુટ પીતાંબર પીળાં તો, કાંને કુંડળ વાજો;
 હજમી ઉપર હીરલો સોહીએ તો, હાથે કડાં આજીવાજો. મને. ૨
 ખીર ખાંડ ધૂત ભોગ ધરાવે, ને મેવા ખહોત મંગાયો;
 ચંદન ચોકીપર થાળ ધરાવે, તો ભોગ આરોગે ખંસીવાજો. મને. ૩
 લટપટી પાથ કેસરીયા વાગા, તોરે તાર હજારો;
 ડુગડુગી ઉપર સોહીએ કલગી, તો આપ ગિરાજે મુરલીવાજો મને. ૪
 દે કર વેડી કરત હું વિનતિ, ઇતની અરજ મોરી માનો;
 માધવદાસ પ્રભુ એટલું માગે, લક્ષ ચોરાશીથી ટાલો. મને. ૫

ધોળા ૨૩ મું.

ચાલો ચાલો કલિદીને કાંડે, ગિરિધારી ચારે ગાય:

શ્રી નાથજીને નિરખીએ ૧

હરિના શીશ પ્રલતી શોભા ધણી, એમને ઊગલડે શુંગાર. શ્રીનાથ. ૨

હરિને લાલ તિલક સોહે કેસરી, એમના ખીટળીઆળા છે કેશ.	૩
હરિના બોલ સદા રસ મીઠા એમની આંખણી અમૃત.	૪
હરિને કાને કરણુકુલ શોભતા, એમનાં કુંડલ રત્ન જડાવ.	૫
હરિને હડપચીએ હીરલો ઝગમગે, એમના તેજ તણો નહિ પાર.	૬
હરિને કંઠે તે માલા શોભતી એમને ઉર ગજ મોતીના હાર.	૭
હરિને બાંહે બાબુઅંધ એરખા, એમની પહોંચી છે રત્ન જડાવ.	૮
હરિને પીળાં પીતામ્બર શોભિતાં, બહાલે ઓઢ્યા ઉપરણા સાર.	૯
હરિને કેહેડે સોહીએ કટિમેખલા એમના ઝાંઝરનો ઝમકાર.	૧૦
હરિને ચરણે ચાખડી શોભતી, એમની ચતુરાઇની છે ચાલ.	૧૧
હરિને હાથે સોહીએ લાલ લાકડી, એ તો ધેનું ચરવાને જાય.	૧૨
હરિને સંગે તે સરખા ગોવાળીયા, ત્યાં વાહાલો મધુરીશી મુરલી વાય.	૧૩
વાહાલો શ્રીવૃંદાવનની કુંજમાં ત્યાંહાં ખેલે શ્રીનંદકુમાર.	૧૪
એ સ્વરૂપની શોભા જોઇને, બલિહારી જાય માધવદાસ,	૧૫

આ સિવાય આવાંજ બીજાં શ્રી નાથજી આદી સાતે સ્વરૂપનાં (અમ્રકટિત) રસિક ધોળ-પદ માટે “ વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ ભાગ ૨ જે ” એ પુસ્તકમાં જોવાની વાચક વર્ગને બલાલશ્ય કરૂં છું.

શ્રી નવનીતપ્રિયાજીનાં ધોલ તથા પદ.

રાગ બિલાવલ પદ ૨૪ મું.

નંદ આંગન કીડત મુખરૂપ

ગૌર વર્ણુ દક્ષિણ કર માખન, છુટરૂન ચલત અનૂપ. ૧

વ્રજ યુવતિ પ્રતિબંધ નેક નહિ, સખ દેખત ઉર લાવે;

દ્વારકેશ પ્રભુકું લે ગોપી, તનકી તાપ નસાવે. ૨

ધોળ ૨૫ મું.

સાખી. નંદાલય નિજધામનાં ને, કરીએ દર્શન ચાલ;

બાલ વિનોદ સોહાવનો, શ્રીનવનીતાપ્રય લાલ.

વલ્લભુ. મુખ જખી લાગે મને પ્યારી, શ્રીનવનીતલાલ (૨)

મારા લાડીલા લાલની બલિહારી. શ્રી નવનીતલાલ. ૧
ધુધરવાળા કેશ ધુસર શીશપર સોહે, અલકાવશી તિલક મન મોહે. ૨
અરુણ કમલ નેત્રમાં અંજન ફેલ્યાં, રૂદન કરી બહાર્યા છે રેલ્યાં. ૩
પ્રમાણમાં તે જીમખી તારા જોત ઝલકે, નાસા બેસર મોતી લરકે. ૪
નવનીત આરોગે મુખ કપોલ જલેસી, યહ જખી મનડમાં પેસી. ૫
ફુલરી હાંસ કંઠલા કંઠે લરકે શોભા ભારી, કટિ કિંકિણી ધુધરીયાળી. ૬
બાળુ કડાં પ્હોંચી કુમકાંજ ફરકે, નંદ જસોદાજી જોઇ હરખે. ૭
ચરણકમલમાં નૂપુર ઝણકારા, શ્રીનંદ જસોદાજી નિરખે વારંવારા. ૮
શ્રીમદનમોહન શ્રીમાલકૃષ્ણલાલ, શ્રીનવનીતપ્રિયાજી રમે ખ્યાલ. ૯
રત્ન જડિત ચોકમાં ધુદુરૂન લીલા ખેલે, ઝુગન સુસન રમે મુખે મેલી. ૧૦
ફુધના દંતુલી બીજ મુખમાંજ દીસે, કીલકી કીલકીને બ્હાલો હસે. ૧૧
બીંજન પ્રકારેભોગ આવે મુખ મોડી, શ્રીહસ્તકમલ વચ્ચે વચ્ચે ખેલે. ૧૨
આચમન કરાવતાં ધર પકડવાને જાય, મુખ વચ્ચે કરી જે મુખ થાય. ૧૩
એક સ્વરૂપ શ્રીજસોદાજીની પાસે, એક સ્વરૂપે રમે રાસ. ૧૪
જગમોહન સીંધપોળ મન મોહે, કૃષ્ણ ભાંડાર પરસતાં ત્યાં સોહે. ૧૫
આઠે દર્શનમાં ભોગ આવે છે મુખે. સમર્થ શું વર્ણવી શકું મુખે? ૧૬
કૃષ્ણ કમળા બાલલીલા સહુ નીરખે, જન્મ સફલ કરી હરખે. ૧૭

ઘોળ ૨૫ મું.

શ્રી નવનીતપ્રિયાની ખૂબી ન્યારી, ઓ સખી જીવો શ્રી. ૧
શામળી સુરત એની મોહિની મૂર્તિ, મનહર મુખપર વારી. ૨
નિત્ય પ્રતિદુષ દહીં નવનીત લેખને, ભોગ ધરાવે વ્રજનારી. ૩
તનક સેવા કરે કાષ્ઠ રાઈકણુ જેવી, તેને મેરૂ સમાન લે છે પારી. ૪
પ્રકટ બિરાજે પ્રભુ વલ્લભકુલમાં, ભાગ્ય મુળતિનાં ભારી. ૫
ગોપાલલાલ પ્રજુની જખી નિરખી, ચરણ કમલ બલિહારી. ૬

શ્રીમથુરાનાથજીનાં ધોલ તથા પદ.

રાગ ખીલાવલ. પદ ૨૭ મું.

સગ્ન વ્રજકો રસરૂપ સ્વરૂપ;

ચાર ભુજ ચારોં કર આયુધ, કમલ સ્વામિની રૂપ.

ચક્ર તેજ ચંદ્રાવલીભુકો, શંખ શ્રીયમુના જાણો;

ગદા કુમારી સ્યામ વર્ણ વધુ, દ્વારકેશ મન આણો.

ધોળ ૨૮ મું.

રસ રૂપ રંગીલારે, શ્રીમથુરેશ કહું;

ગુણનાગરવીલારે, ચરણકમલમાં રહું.

ઝાઢિં પ્રેમ ભરીનેરે, પ્રેમરસ મિધુ ભર્યા;

થાઢિં અંતર આતુરરે, ઈંદુ અજવાળાં કર્યા.

તેજ ત્રિભુવન કેરાંરે, વ્રજજનને પ્યારાં;

કવિ વરણે શું ત્યાહેરે, લેયનના તારા.

ભુજ ચાર ઘિરાજેરે, વર્ણવું શી શોભા;

આયુધ તેમાં રાજેરે, જોતાં મન થાય લોભા.

પદ્મ પ્રાણપતિનુંરે, મુખ્ય સ્વામીનીજી જાણો;

ગદા કહીએ કુમારિકારે, સ્યામાજી મન આણો.

ચક્ર તેજ ચંદ્રાવળીનાંરે, યુનિરૂપા સંગે;

શંખ શ્રીયમુના મહારાણીરે, સ્યામસુંદર રંગે.

ગુપ્ત ભાવથી મનમાંરે, કરે ચિંતવન હરખે;

રસકુંજની લીલારે, પ્રેમસહિત ખરખે.

શ્રીજો ભાવ પ્રસિદ્ધ છેરે, પદ્મ જન તાપ હરે;

ગદા દુષ્ટ ગંહારેરે, સુદર્શન રક્ષા કરે.

મહિમા છે અગણિતરે, શંખ ભક્ત કાજ રાંરે.

ધ્યાન રાખે હૃદયમારે, સ્હેજે મંસાર તરે.	૯
કાંઈકે વર્ણવું પ્રકરણરે, જેમ પ્રાકટય થયું:	
શ્રીમથુરેશ શામળીઆનું, સ્વરૂપ ન જાય કહ્યું.	૧૦
એક સમે શ્રીમહાપ્રભુજીરે, બિરાજે શ્રીયમુનાતીરે;	
ત્યાંતો તૂટયો કરેડોરે, દીકા સ્યામ શરીરે.	૧૧
દોડીને પાસે આવ્યારે, કહ્યું મારી સેવા કરો;	
શ્રીમહાપ્રભુ હસી બોલ્યારે, ન્હાનું તમે રૂપ ધરો.	૧૨
સ્વરૂપ તાડ સમોવડરે, સેવા કયમ થાશે ?	
કલિયુગના જીવધીરે, ક્યાં લગી પહોંચાશે ?	૧૩
આવી ગોદમાં બેઠારે, ચિણુક લગી આવ્યા ત્યારે;	
કૌતુક ત્યાં બુલ્યારે, દીકા એવા સ્વરૂપ જ્યારે.	૧૪
પદ્મનાભદાસ કેરારે, મનોરથ પૂર્ણ કર્યા;	
ચમત્કાર દેખાડ્યારે, ત્યારે એવાં રૂપ ધર્યાં.	૧૫
વ્રજ ચિન્હ શ્રીઅંગમારે, લાગ્ય હોય તે જાણે;	
પુષ્પિભક્તકૃપાધીરે, નિજજનન મન આણે.	૧૬

ધોળ રટ મું.

શ્રીમથુરેશ પદ્માર્માં શ્રીજીને ઘેર પાહુનારે;	
પાહુના (૨) અતિ હરખાવનારે, આનંદ વધાવનારે.	શ્રીમથુરેશ. ૧
શ્રીરણુછોડસાલ શ્રીકાટાવાળા, તે સંગાથે શ્રીગોપાલલાલ;	
સજી સ્વારી પરમ રસાલા (૨) સ્થળ સ્થળ મંગલ ગાવનારે.	૨
દીપમાલિકા હટડી સાજી, શ્રીવિદ્વલેશ, મથુરેશ બિરાજ;	
લલિતલાલ શ્રીનવનીતપ્રિયાજી, સખે મન ભાવનારે.	શ્રીમથુરેશ. ૩
જુગતે શ્રીગોવર્ધનલાલ, શ્રીરણુછોડ, ગોપાલ, દલાલ;	
ગોપેશ્વર, મધુસૂદન, ગોપાલા, શ્રીગિરિધરલાલ સોભામણારે.	શ્રીમથુરેશ. ૪

મહનરૂપ શ્રીદામોદર સોહીયે, શ્રીવલ્લભલાલ અતિ મન મોહીએ;
સુંદર લાડ લગાવનારે. શ્રીમથુરેશ. ૫

અબકૂટકો ઓચ્છવ ભારી, શ્રીદ્વારકાનાથ સજી સ્વારી,
શ્રીમાલકૃષ્ણલાલ લાવ્યા લારી, શ્રીદ્વારકેશલાલ ખેલાવનારે. શ્રીમથુરેશ. ૬
સૂરનર મુનિજન જોવા તરસે, તેવો ઓચ્છવ ત્યાં અતિ વરસે;
લકત મળી પદપંકજ પરસે સમજન કરે વધામણારે. શ્રીમથુરેશ. ૭
સંવત ૧૯૬૫ માં વાણી વિમળ વસી નિજ ઘટમાં;
ધ્વજ સમીપ ખન્યું ઝટપટમાં, હરખ હૈયે અતિ જાવનારે. શ્રીમથુ. ૮
નયણે નાથને નેહથી નિરખી, પ્રીત કરીને પ્રીતે પરખી;
દાસનો દાસ દાન અતિ હરખી, હરખ હૈયે અતિ જાવનારે. ૯

શ્રીવિકૃલનાથજીનાં ધોલ તથા પદ.

રાગ ખીલાવલ. ધોળ ૩૦ મું.

દેખ્યો અદ્ભુતરૂપ સખીરી, સૂરસુતાકે સાથ;
વિવશ બયે દેખકર સુંદર કટિપર રહી ગયે દોહ હાથ. ૧
તાતે ગૌર ચિત્ર સ્યામલ તન, ઉપમા કહેત ન આવે ગાથ;
દ્વારકેશ પ્રભુ યહ વિધિ દેખે, મેતો કર લીયો જન્મ સનાથ. ૨

ધોળ ૩૧ મું.

શ્રીવિકૃલનાથજી વરણાગીઆ, ઓ સખી જુઓ શ્રીવિકૃલનાથજી. ૧
મયુરમુકુટ જેના શિરપર સાહે, તેજથી ત્રિભુવન જગીઆ. ૨
એકિને તજીને કોઈ અવર આરાધે, એ સમાન ખીજ નહિ અલાગીઆ. ૩
ચરણકમલની સેવા કરતાં પૂરશે મનોરથ માગીઆ. ૪
ગોપાલકૃષ્ણ નિત્ય શ્રીમુખ નિરખો, સુજાતિ સાથ સોહામીઆ. ૫

હુમરી. ધોળ ૩૨ મું.

શ્રીવિકૃલનાથ દ્રમ બાંક નિરખ મેરે, તન મનકી શુદ્ધ બૂલ મધ;

- સંગ સ્વામિની બિરાજે શ્રીયમુને, દોહિ કર કટિપેં નિહાર રહી. ૧
- નવધન જલદ ગૌર સાંવલ તન, બ્રહ્મી ધનુષ ઉપમાણુ કંઠ; ૨
- નેન ચપલ અલકેં ધુધરાણી, સંકેત નિકુંજ ખતાપ દષ્ટ. ૩
- શ્રી વિઠ્ઠલવર વિઠ્ઠલેશ સ્વરૂપ એક, દોહિ શરણાંગત ઉનકીમેં; ૪
- નિજ રસ દાન દેત અભયતા, તાપ નિવારણુ ચેહી સષ્ટ. ૫
- જીમલ સ્વરૂપ ધ્યાન હિર અંતર, ઓર ન સૂઝે ખાત નષ્ટ; ૬
- પદ અંજુજ નિજ નિશવાસર, દોહિ સ્વરૂપમેં વિવસ ભષ્ટ. ૭

શ્રીદ્વારિકાનાયજીનાં ધોળ તથા પદ.

રાગ ખિલાવલ. પદ ૩૩ મું.

- આજ હરિ વિહરત કુંજ નિકેત; ૧
- દુર્મુર આય યુગલ દગ મીચે, પ્યારી જીવ ઉપજ્યો હેત. ૨
- હસ્તકમલ તારી દે મોહન, દોહિ જીવ રસ હિર લેત; ૩
- દ્વારકેશ પ્રભુ શ્યામવર્ણુ વપુ, અદ્ભુત બલો ખન્યો સંકેત. ૪

ધોળ ૨૪ મું.

- કાંકરોલી રાય સાગરતીર કે વસે માહારો વાલમોરે લોલ; ૧
- દર્શન દે છે દીન દયાળ કે, શ્રીદ્વારકાંનાથજીરે લોલ. ૨
- સાથે વ્રજવાસીની બીડ કે, મંદિર સોલ્યામણાં રે લોલ; ૩
- સેવા કરે છે શ્રીગોકુલનાથ કે, સંસારીને તારવારે લોલ. ૪
- વાહાલો મારો પ્રાતઃ સવારે ના'યકે, પ્રભુની કરે આરતિરે લોલ; ૫
- આઠે દર્શન દે છે નાથ કે, સેવકને કારણેરે લોલ. ૬
- સન્મુખ રહે છે શ્રી ગોકુલનાથ કે, શ્રીદ્વારકાધીશનેરે લોલ; ૭
- ખડુ સંપતની અતિ પ્રીત કે, સારસ ચાકીએરે લોલ. ૮
- ક્ષણ ક્ષણ ધરીયા નવલા રંગ કે, ખાનક બેહુનેરે લોલ; ૯
- ધન્ય ધન્ય ભરતખંડ કે, ભાગ્ય બ્રમિનણારે લોલ. ૧૦

માયાવાદી કીધા ત્યાગ કે, ભાર ઉતારીઓરે લોલ;	
સુરનર ખોલે જ્યજ્યકાર કે, દુંદુભિ ગડગડેરે લોલ.	૬
ધન્ય ધન્ય નરનારીનો દેહ કે, જેણે એહને ઓળખ્યારે લોલ;	
દાસ મનોહર નાચે આપ કે, નિર્ભય ચક્રીરે લોલ.	૭

ધોળા ૩૫ મું.

શ્રીકાંકરોલી ગામનારે વાસી, તેં તો વાહાલા મુજને કીધી દાસી.	૧
પૂર્વ જનમનીરે પ્રીતે, એ રસ માણું છું રંગ રીતે,	
નિર્ભય ચક્રતેરે નાચું, ન્યારે શ્રીજગજીવણને જાચું.	૨
એ વિના સરવેરે કાચું, નિગમ કહે છે એ છે સાચું;	
દયા કરી છે રે દયાળે, કૃપા કરીને પ્રભુ જીવપર ભાળે.	૩
મહાસુખ પામ્યારે જોતાં, હવે મહારાં ભટકણુ ભાગ્યાં ગાયાં;	
તર્યાનું ઠેકાણુંરે એ છે, દાસ મનોહર નિરખી કહે છે.	૪

નાગ લાવણી. ધોળા ૩૬ મું.

શ્રીદારકાંનાથ વિનતિ સુન લીજે, દાનજન મેં શરણુ પડી;	
તન મન આતુર ભમ જલાવરી, સુનાએ વિનતિ એહી થડી-	૧
પરમ દયાળ અતુલ સુખસાગર, દીન જનનંદ કૃપાનિધિ;	
ગજપેં ધાયે ગરુડ છોડકે, મેં શરણુગત ચેલિ વિધિ.	૨
ભક્તનંદે હિત સુખકે કારન, શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધરી;	
અહીં આંજ મેરી દઢ કરીકે, નહિ છૂટે અખ લગ્ન પરી.	૩
રોમ રોમ ભરપૂર દોપસાં, મદ ઉન્મત લોભા કામી;	
નહિ પ્રભુ મેં તિહારે કાયક, સખ થટકે અંતરગમી.	૪
રાજશિરોમણિ કુંવર કાડિલ, દેત દંડ અપને ગમી;	
આત્રક આશ લગી થન ઉપર, સમય પાય ગરબ પાની.	૫
શ્રીગિરિગોવર્ધન કર પર ધાર્યો ભક્તનકી રક્ષા કારન,	

વ્રજવનિતાકું વિપ્રયોગ, કરાવન કીનો ગોચારન.	૬
ચરનરેન હિયે બસે નિરંતર, તાતેં મેં નિશ્ચય કીની;	
શ્રીવલ્લભ કરુણામય સાગર, નિજજનકું મહ નિધ દીની.	૭

ધોળ ૩૭ મું.

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, વાહાલો વસે વ્રજના ધણીરે,	૧
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, શ્રીદારિકાનાથની શાભા ધણીરે.	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, પુરુષોત્તમ સેવા કરેરે.	૨
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, રળીયામણો રાયસાગરરે,	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, દુનિયાં દરશન જાય છે રે.	૩
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માનિની મંમળ ગાય છે રે;	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, આનંદ આનંદ થાય છે રે.	૪
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, જે જીવ સરણે જાય છે રે;	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માધવદાસ ગુણ ગાય છે રે.	૫

ધોળ ૩૮ મું.

બહેની ચાલો જોઈએ શ્રીદારિકાના ધસનેરે;	
ચરણકમલ ઉપર ધરીએ જઈ શીશનેરે.	૧
નખરત્ન કિરણ બૂધણ ચાશે એહનેરે,	
સેવા કરી સફલ કરીએ આ દેહનેરે.	૨
વિરહતાપ તપ ભક્ત હૃદય સમનેરે;	
શીતળ કરવા ધર્યું હસ્તમાંહે પદ્મનેરે.	૩
ગદા સદા ધરી દુષ્ટને વિદારવારે;	
પદ્માકાંત ભક્ત ત્રિવિધ દુઃખ હારવારે.	૪
હૃદય તિમિર નિકટ ટાળવાને પ્રેમથીરે,	
હસ્ત સુદર્શન ધર્યું છે ચક્ર નેમથી રે.	૫

દેવી જીવ જંદ પંક અંક ગંજવારે,	
ધર્યો અંજી તત્વ કંજી હસ્ત કંજમારે.	૬
દેવા ચાર તે પુમથ પુષ્ટિમાર્ગનારે,	
ધર્યા હસ્ત ચાર મેધ અભય વૃષ્ટિનારે.	૭
હસ્ત ચરણ નેત્ર શોભા લેવા જળ વિષેરે;	
પદ્મ પુંજ કંઠ મગ્ન તપે જનિ મિષેરે.	૮
જાનુ જંઘ યુગલ શોભા કહેતાં કેમ બનેરે,	
ચિત્ત વિવશ થઈ શોભા સુધામાં સનેરે.	૯
ચતુર્વદન જનન સદન નાભિ હદ તણીરે,	
શોભા કહું એવી બુદ્ધિ માહારી શું ધણીરે.	૧૦
ચુંગાર રસ તરંગીણી તરંગ નીતનીરે,	
સુંદર ઉદર ત્રિવલી છે એવી મારી મતિરે.	૧૧
હૃદય કમલ તો ગંભીર દેખીને રમારે,	
કાંત વદન જોવા વાસ કીધો જોહમારે.	૧૨
એવું ઈંદ્ર નીલ વિમલ વક્ષઃ સ્થળ લસેરે,	
કંઠે કાસ્તુભ મણી કર્ણાંકુર જોવો વસેરે.	૧૩
શ્યામ ચીખુક વિશ્વદ વજ્ર તો એવો કહુંરે.	
છીંદીવર ઉપર બેઠો છે કવિ છુતિ બહુરે.	૧૪
વિદ્રુમ અધર કાંતિ દંતપંક્તિ તો પ્વરેરે.	
દાડિમ બીજ ઉપમા પૂરણ ત્યારે તે કરેરે.	૧૫
સુંદર નાસા પાસે મુક્તામણી એમ લસેરે,	
કીર હંસ અસૂયાથી મુક્તાને લખેરે.	૧૬
કુટીલ નિશિત અસીત જુકુટીના ભંગનીરે,	
ઉપમા બની મુખ્ય રસ વિપુલ તરંગનીરે.	૧૭

વિવિધ રત્ન જટિત કોટ મુગટની છટારે,	
જાણે ચંદ્ર પર કોટિ મિહિરની ધટારે.	૧૮
નિજ લગ્ન ચિત્ત ચંચળા લપટી રહીરે,	
વિમલ અંબરની શોભા તો એવી ચધરે.	૧૯
નાના રત્નના આકલ્પ શ્યામલ અંગમાંરે,	
જાણે તારા લસે રવચ્છ અંબર મંગમાંરે.	૨૦
એવા સુંદર શ્રીખાલકૃષ્ણજીના લાડીધારે,	
દેખી ક્ષીણ ચર્મ કલ્પાપતિની કલારે.	૨૧
સાથે રાધા સદા યમુનાજીના રૂપથીરે,	
થયા બેય એવા જાણે રસ ભૂપતિરે.	૨૨
જીવન પ્રાણ પ્રજા સુંદરીના એ હરિરે,	
એની આજ્ઞા લગ્નયા મોટા કરીરે.	૨૩
એની સેવા સદા ભક્તિભાવથીરે,	
શ્રી પુરુષોત્તમજી નિત્ય નવા ચ્હાવથીરે.	૨૪
ધન્ય કાંક ગામ તીર છે જોહનુંરે,	
રાયસાગર ધણું મજ નીર છે તેહનું રે.	૨૫
હાસ કહે મને જાણ જાણીને તારજોરે,	
માહારા કોટિ કોટિ દોષ તમ વારજોરે.	૨૬

ઘોળ ૩૯ થું.

શ્રીદારિકાનાથજી દયાનિધિ, સોહાગી માહારે શ્રીદારિકાનાથજી.	૧
શ્રીમહાપ્રભુજીએ સોંપેલી દૈવી સૃષ્ટિને, અંતરંગ પોતે માની લીધી.	૨
વેદ સરખા જોહના બેઠ ન જાણે, તો આપણે શું જાણીએ સેવાવિધિ.	૩
કાંકરોલી ગામ રૂડાં રાય સાગર છે, દયાનિધિએ ત્યાં દયા કીધી.	૪
સાલાલહેરી પર કરજી કરીને, ચરણ કમલની સેવા દીધી.	૫

શ્રી ગોકુલનાથજીનાં ધોઝ તથા પદ.

રાગ ખિલાવલ. પદ ૪૦ મું.

વ્રજપતિ તુમ ખિન કોન કરે.

હિત મધવાકો માન ભંગ કર, છત વ્રજગોપીન ગોપ કરે. ૧

ખેનુ ખજવત કર પર ગિરિવર, વામ ભુજ લે શંખ ધરે;

દ્વારકેશ પ્રભુ ગૌર વર્ણ વપુ, નિગમ પ્રશસિત વિપત હરે. ૨

ધોળ ૪૧ મું.

શ્રીગોકુલનાથ સોહામણા, સોહાગી માહારે શ્રીગોકુલનાથ.

જે જન એમની ભક્તિ કરે છે, તાપ મટાવે છે તે તણા. ૧

શિવધ્વજાદિક પાર ન પામે, શેષ સહસ્ત્ર ધરે દણા. ૨

દેવતાને દુર્લભ તે થયા છે સુન્નલ, ભાગ્ય ખુલ્યાં છે આપણાં. ૩

નખશિખ સુંદર રૂપ એમનું નિરખો, શોભા વિષે કાંઈ નથી મણા. ૪

ગોપાલલાલ શ્રીગોવર્દનધારી, વારંવાર લેઉં એકિનાં ભામણાં. ૫

શ્રી ગોકુલચંદ્રનાથજીનાં ધોઝ તથા પદ

રાગ ખિલાવલ. પદ ૪૨ મું.

અંગ છબિ નિરખત લજત અનંગે. ટેક.

ચરણ કટિ ત્રીવકું નમિત કર નંદસુત, દેત રસ દાન લલિત ત્રિભંગે. ૧

પુષ્ટિ પંથ સ્થાપ મર્યાદ ઉલ્લંઘ કર, ચિન્હ પ્રકટિત વિવિધ અંગ અંગે. ૨

પ્રેમ આસક્તિ રત્ન મૂર્છા વિવશ, વિવિધ પરિ વેષ જીવેણ સંગે. ૩

શ્યામ સુકુમાર તન ચિતવન લલિત,

અવનિપર લટક જખ ચલત તખ માન ભંગે;

પરમ મોહન દ્વારકેશ પ્રભુ મધુર અતિ, ગોકુલાધીશ ઉચ્છલિત તરંગે. ૪

ધોળ ૪૩ મું.

શ્રીગોકુલચંદ્રનાથને આપખે, સાહેલી આવો શ્રીગોકુમ,

- કામવન વસી વાહલો કામના પૂરે છે, દર્શન કરીને સુખ પામ્યો. ૧
લૌકિક લાજ સહુ વેગળી મૂકીને, શરણુ રહીને સુખી થઈયો. ૨
અનંત જ્ઞાતાંડના પતિને વરીને, અખંડ સોહાગી કહાઈયો. ૩
લાલાલાહુરી એ પ્રાણજીવનની, સેવા કરીને હરખાઈયો. ૪

ઘોળ ૪૪ મું.

- શ્રીગોકુલચંદ્ર લાગો છો વહાલા, મોહીરે જોઈ નેન તણા ચાળા. ૧
વાહાલારે તાહારી નેનકટારી વાંકી, તે તો મારે કાળજડે દાખી. ૧
ચરણુરજ કેરી હું અલિલાખી, દાજરે મને લલિત ત્રિલંગી ઝાંખી. ૨
ચરણુ કટિ ત્રીવા નમિત કીધાં, કારણુ રસ દાન ભક્તને દીધાં. ૩
આપ વિના કરણુ તે કોણુ કરે, કાલારે પાત્ર માંહેરે રસ ભરે; ૪
ચરણુદર્શન મરગદા લોપી, તેથીરે મન સ્થિર થયાં ગોપી. ૫
પીતામ્બર ફરકે છે સાઈ, ચોર્યુરે ચિત્ત પ્રાણુપતિ મહાઈ. ૬
ચરણુ લગી પરસી છે વનમાલા, કામણુગારા દીસો છો નંદલાલા. ૭
ચરણુ નખ ચંદ્ર પ્રકાશ જોઈ, તેજરે તેને મદન રહ્યો મોહી. ૮
નૂપુર ધુની તાન સહિત વાગે, નાદ સુણી કામદેવ જાગે. ૯
સુંથન કટિ કાછતી છે ભારી, મુચુટની ભટક પર જાઉં વારી. ૧૦
વર્ણુવ્યું સ્વરૂપ સૂક્ષ્મ રીતે, કરો કૃપા ગાઉં પૂરણુ પ્રીતે. ૧૧
સદા રસ રાસ મધ્યે રમતા, એતો પ્રભુ નિજજનને ગમતા. ૧૨

શ્રીમદનમોહનજીનાં ધોલ તથા પદ.

રાગ બિલાવલ. ૫૬ ૪૫ મું.

- વેણું બળવત સુંદર વદન;
સુનતહીં તેં હૌર આઈ પુછતહેં કયોં છાંડે સદન ? ૧
ધર્મછાંડ નિજ ધર્મ કિયો હમ, તુમ કયોં ગૌર ભયે નંદનંદન;
હૌરકેશ પ્રભુ હમ સખ જાનત ન્યાય કહત હો મન્મથકંદન. ૨

ધોળ ૪૬ મું.

મદનમોહન પ્રભુ મન વસ્યા, સાહેલી માહારે. મદન.

યમુના કીનારે જળ ભરવાને ગઈતી, મુજને દેખીને આવ્યા ધસ્મા. ૧
આગળ આવીને માહરો અંચળ પકડ્યો, મુખ મલકાવી મધુરૂં હસ્મા. ૨
નજીંદ હત્યારી માહારે સંગ હતી તેથી, આંખ મેં ખતાવી તોય ના ખસ્મા. ૩
લાલાલહેરીએ શિવ પ્રહારને દુર્લભ, વ્રજગોપીના પ્રેમમાં હસ્મા. ૪

શ્રી ચલ્લકૃષ્ણાનાં ધોલ. ધોળ ૫૭ મું.

ખાલુડા ખાલકૃષ્ણ જોઈને, આ મન મોહું ખાલુડા.

આજ ગઈ હતી નંદલુવનમાં, શુદ્ધ શુદ્ધ સાન આવી જોઈને. ૧
રાત દિવસ મને રટણ લાગ્યું એનું, કહેવાતું નથી દુઃખ કોઈને. ૨
ખાન પાન ગાન તાન કથું નથી ગમતું, ધરમાં ફરું છું ધેલી હોઈને. ૩
લાલાલહેરીને ધણી ચર્ધ છે આતુરતા, દર્શન વિના રહું રોઈને. ૪

ધોળ ૪૮ મું.

મણિમય ભૂમિ મહાવનમાં શ્રીજસોદાજી ધર સોહે. ટેક.

શ્રીખાલકૃષ્ણજી ખેલે છે. માખણ મીશ્રી મુખ મેહેલે છે;
એવી ખાલલીલા રસ રેલે છે.

મણિમય. ૧

હળવે હળવે ધુટુરન ચાલે, પ્રતિષ્ઠિત જોઈને તે જાલે.

એવાં અદ્ભુત મુખ જનનિને ચાલે.

મણિમય. ૨

નરપુર કટિ કિંકિણિ વાળે છે, શબ્દ મુણીને રતિપતિ લાળે છે;

એવી હિપમા નંદ ધેર જાળે છે.

મણિમય. ૩

ઝગુલી ટોપી અંગે ઓપી, મુખ શોભા જોઈ રહ્યાં ગોપી;

તેણે કુળ મરજદા સહુ લોપી.

મણિમય. ૪

વહાલો રત્નજટિત મુલે પલના. મુલાવે સૌ વ્રજની લલના;

મુખ જોયા વિના ન પડે કલના.

મણિમય. ૫

વાહાલે ચક્ર પૂતનાને મારી, રતન પાન કરીને તે તારી;

એ જીવીપર નિજજન ખલિહારી.

મણિમય. ૬

શ્રી નટવરલાલનાં ધોળ.

ધોળ ૪૯ થું.

- શ્રીનટવરલાલ રસાલ ખાલ સ્વરૂપ ધરી.
કીધા નિજ જનને ધણા ન્યાલ ખાલ ચરિત્ર કરી. ૧
- કરે વૃત્ત ભૃત્ય સુખદાન સત્ય સ્વરૂપ હરિ,
હરે માનિની કેરાં માન પ્રેમ કટાક્ષ કરી. ૨
- કટિ મણિમય કિંકિણી ઝાલ નૃપુર શબ્દ ધણું,
શ્રુતિ સુખ પરમ વિશાળ એક સુખ કેમ ભણું ; ૩
- માટ વામ કર કંઠ લીધું મિષ્ટ મૃદુ,
લીધું દક્ષિણ કર નવનીત શોભા કેમ વદું. ૪
- પદ પદ્ય કામળતા ભાર જીતી પદ્ય પ્રભુ,
કીધું તે શિર પદ આધાર તો એ છે પોતે વિભુ. ૫
- અરુણ અધર ને પાસ દંત બે એમ લસે,
જાણે નવપલ્લવને પાસ કુંદ કલિ જુગલ વસે. ૬
- શુભ નાસાને પાસ મુક્તાકલ વિલસે,
જાણે શુક ચંચુને પાસ મલ્લિકા કોપ લસે. ૭
- નયન નલિનની ઢોર કાજલ શોભા લખી,
જાણે હિમચો રસ શૃંગાર રાધા વદન દેખી. ૮
- બ્રહ્મકી કામ કમાન પાસે બિદુ અંજનનું,
જાણે હિમચો મિલિંદ નિદાન ભય દ્રગ ખંજનનું. ૯
- સુખ છદીવર પાસ શામલ કુટિલ ચલે,
અલક નિહર રસ આસ આવ્યા મધુપ મલે. ૧૦
- કરણ ફુલ જુગ કર્ણ હીરાયે રચિત જાણે;
મુખશરી તનું સૌખ્ય તપન શિશુ બે શું માણે. ૧૧

- ભુજ ભુજ ભુજ બધ રત્ન કર કટક ધર્મા,
 ચપલ હસ્ત સુખ કંદ ખેલે પ્રેમ ભર્મા. ૧૨
 કંઠે મુક્તામાલનું ઝાલ પદક વચ્ચે બહુ વિલસે,
 શશધર તારા સાથ મેઘપર શું હુલસે. ૧૩
 બાળ ભાવથી નમ્મ ખોલે છે મુગ્ધ મુખે,
 છાયા દેખી હસે સુખ મગ્ન ભક્ત જન પૂર્યા સુખે. ૧૪
 ખેલે ખેલ રસાળ બાળનાં જલ લેધ;
 જઈ મણિમય આંગન માંદ્ય અગણિતાનંદમયી. ૧૫
 કરે રાજનગરનું રાજ સ્યામ પ્રભુ સાથે લઈ,
 સાર્યા સેવક જનનાં કાળ ચરણારવિંદ માથે દઈ. ૧૬
 એણીપેરે લીલા અનંત અનંત ન જાય કહી,
 સર્વ સુખ દાતા ભગવંત ગ્રંથ ચિત્ત ચાર સહી. ૧૭
 આપે સુખ સંયોગ અપાર અચળ નિજ ભક્ત મણિ,
 દુઃખ દાળ્યાં અપરમપાર સુખ સંપત આપી ધણી. ૧૮
 આપે પુત્ર પૌત્ર પરિવાર સેવા અનુભવને,
 દાળે દુર્લ્લક્ષિનો તાર બનાવે છે જે ભવને. ૧૯
 નિજ જનના જીવન પ્રાણ માગું કરજોડી,
 આપો ચરણ કલમનું ધ્યાન ભવ બાધા તોડી. ૨૦

ધોળ ૫૦ મું.

નિશ દિન શ્રી નટવર શ્રી નટવર નામ ઉચ્ચારીએરે,
 ધરીએ સ્યામ સુંદરના ચરણ કમલનું ધ્યાન. નિશદિન. ૮૬.

સાખી—નટવરજી તમે નંદના, ઘણું વધાર્યું વહાલ;

તમારા દર્શન વિના મારો જીવ ઘણો અકળાય કે,
 વહાલા છો ધણારે. ૧

સાખી—નટવરજી તમે નાનડા, મહિ માંખણના ચોર,

માંખણ કાજે નટ્યુ કર્યું, તમે એવા નંદકુમારકે, નટવરનાનડારે. ૨

સાખી—નટવર વહાલા છે ઘણા, તમે વિના ન સોહાય:

દર્શન દુર્લભ દેવને, તમે દયા કરીને રાજનગર પવારીઆરે. ૩

સાખી—શ્રી રઘુનાથજી મહારાજે પવરાવીઆ, એવ્યા શ્રી છોટાલાલ:

શ્રી વગરાયજીએ સુખ આપીઆં, તેનો કહેતાં ન આવે પારકે
કહી કંઈ નવ શકુરે. ૪

સાખી—ડોશીવાડાની પોળમાં આપ વિરાગન ત્યાં;

વૈષ્ણવ સૌ દર્શનકું, ત્યાંતો આવે નર ને નારકે અતિ હર્ષે ભર્યારે. ૫

સાખી—નટવર નટવર જે કહે, જે કેમ નરને નાર;

મન વાંચિત ફળ પામશે, એમ કહે છે દાસનો દાસ
અતિ ઉમંગશુરે. ૬

ધોળ ૧૧ થું.

શ્રી નટવરલાલને વારણેરે,

મુંદર શ્રી છોટાલાલ બલિહારે લાલ.

શ્રીનટવર. ૧

રાજનગર રણીઆમણેરે,

તેહની મુંદર શોભા સારીરે લાલ.

શ્રીનટવર. ૨

છપ્પન ભોગ સોભામણેરે,

કાંધો બુદ્ધિ બહુ વિચારે લાલ.

શ્રીનટવર. ૩

સૈફા ચંવત બહારમાંરે,

ચતુર ચોરાણુવા શુભકારીરે લાલ.

શ્રીનટવર. ૪

વેગે વૈશાખ માસમાં રે,

સુદી સાતમને સોમવારે લાલ.

શ્રીનટવર. ૫

દેશ દેશથી આપીઆંરે,

સહુકા આપ્યાં નરને નારીરે લાલ

શ્રીનટવર. ૬

ઉત્તરથી હરિ આવીયારે,	
શ્રીગોકુલનાથજીની ગાદી ભારીરે લાલ.	શ્રીનટવર. ૭
શ્રીલક્ષ્મણલાલને જોઈનેરે,	
સહુકાને પ્રીતિ ધણી છે પ્યારીરે લાલ.	શ્રીનટવર. ૮
દક્ષિણથી દુઃખ કાપવારે,	
આવ્યા શ્રીકલ્યાણરાય હિતકારીરે લાલ.	શ્રીનટવર. ૯
પૂર્વથી પ્રભુ પધારીઆરે,	
શ્રીત્રિકમળ માધવરાય ગિરિધારીરે લાલ.	શ્રીનટવર. ૧૦
પશ્ચિમેથી પ્રભુ પધારીઆરે,	
આવ્યા શ્રીમગનલાલજી મહારાજરે લાલ.	શ્રીનટવર. ૧૧
શ્રીમદુલાલ મથુરાનાથજીરે,	
ખીજ ખાળક જઈ ખસિહારીરે લાલ.	શ્રીનટવર. ૧૨
સહેજે સાતને તારીઆરે,	
તેહને મહેર કહી મહારાજે લાલ.	શ્રીનટવર. ૧૩
સહેજે દાસ જમનાને દયા કરીરે,	
હેતે લીધો છે ઉઠાડીરે લાલ.	શ્રીનટવર. ૧૪

શ્રી અષ્ટાક્ષરનું ધોલ.

ધોળ પર મુ.

આ કલિમાં કારણ એક અષ્ટાક્ષર ભારી,	
શ્રીવલ્લભ શ્રીમુખથી પ્રકટયા સૃષ્ટીતારી, અષ્ટાક્ષર ભારી.	ટેક.
શ્રીવલ્લભવંશની કૃપા થકી કંઈ અષ્ટાક્ષર વર્ણુનરે;	
શ્રીમુખથી પ્રકટયા એ શ્રીવલ્લભ, એ વેલને કંઈ પ્રણામ.	૧
આ દૈવી જીવપર દયા વિચારી, રસ વર્સાવી ભારીરે;	
શ્રીવિકૃલ પ્રભુજીએ કૃપા કરીને, અંથ પ્રકટયા જઈ વારી.	૨

- અષ્ટાદશ ક્યાં શ્લોક પ્રકટયા શ્રીવલ્લભ રાજકુમારે;
મહાગૃહ રસ પ્રકટ ક્યાં, જહિં વંશ સહિત બલિહારી. ૩
- પ્રથમ શ્લોકમાં પ્રકટ બતાવ્યું, શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું રૂપરે;
કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ નેતિ કરીને, સદા જગો રસરૂપ. ૪
- આનંદ ને વળી પરમાનંદનું, સુખ અષ્ટાક્ષર માંહરે;
નિશ્ચિત ને વળી નિધડક થઇને, ભજે મજે ત્રજરાય. ૫
- શ્રીમહાપ્રભુજીએ સાત ભક્તિનાં દાન કર્યે આ મંત્રરે;
મહાઅધોર કલિ જીવ ઉદ્ધારવા, સાતે ભક્તિનો એ જંત્ર. ૬
- સાત ભક્તિનાં નામ વખાણું, શ્રવણ વળી કીર્તનરે;
સ્મરણ ને વળી શ્રવણ ભક્તિ પાંચમી છે અર્ચન. ૭
- પાદ્મસેવા વંદન દાસત્વ એ સર્વે મળીને સાતરે;
મહાપરાક્રમી સાતે જણને એક એક મલી રિખ્યાત. ૮
- શુક, પરીક્ષિત, પ્રહલાદ, શેષજી, લક્ષ્મી ને પૃથુરાજરે;
હનુમાન આદે સાતે જણને, એકએક ભક્તિ એ કીધાં કાળ. ૯
- એવા મહોટાને બહુ પરાકાષાથી, પ્રાપ્ત થયું રત્નરે;
આ દૈવી જીવ પર દયા વિચારી, અષ્ટાક્ષર ઇન્દ્ર ધન્ય ૧૦
- આ સાતેમાંથી એકે સાધન, આ કલિના જીવ શું કરશેરે ?
અષ્ટાક્ષર મહામંત્ર જખ્યાથી, ભવસાગર ને તરશે. ૧૧
- જે દિવસથી ગુરુકૃપાથી અષ્ટાક્ષર મળ્યું દાનરે;
તે દિવસથી જીવત પર્યંત, રૂંડું રાખ્યું ધ્યાન. ૧૨
- શ્વાસોત્પ્વાસ ને હરતાં ફરતાં, અષ્ટાક્ષર સુખ ગાયરે;
નિદ્રા જાગરણ રસ્તે આવતાં, અહોનિશ આત્માં જાય. ૧૩
- આનંદ ને વળી પરમાનંદનું, સુખ મ સુખ થાયરે;
મહાઅસૌક્ય લીલાનો અનુભવ કરી લીલામાં જાય. ૧૪

- પ્રથમ શ્લોકમાં શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃત, કૃપા બહુ ગૂઢ કીધીરે;
નિજ સૃષ્ટિને દાન આપીને સર્વે કામના સિદ્ધિ. ૧૫
- બીજા શ્લોક સદા સવદા, શ્રીકૃષ્ણ રમરણુ કરતુંરે;
જમના દૂતનું કાંઈ ન ચાલે, લેશ માત્ર નહિ ડરવું. ૧૬
- અગાધ ભક્તિ અષ્ટાક્ષરની, મહાપાતક સહુ નાસેરે;
ગા બ્રાહ્મણ સ્ત્રી બાળકની હત્યા, તે સહુ ત્રાસે નાસે. ૧૭
- ત્રીજા શ્લોકમાં મહાત્મ્ય જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય જપવારે;
જમના દૂત પડે નહિ દષ્ટે, એવો અષ્ટાક્ષર ઓળખવા. ૧૮
- કાળ કર્મ તેહેને નહિ બાંધે, ઉલટા અનુકૂળ થાયરે;
માયા મોહ ના વ્યાપે તેને, જે અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાય. ૧૯
- જ્ઞાન અજ્ઞાનને શ્રીકૃષ્ણભજનથી અગણિત પાપ સહુ જાયરે;
અગ્નિમંદની વાત વિચારો, મહાપાપી પાવન થાય. ૨૦
- આયામાં “ શ્રી ” સહિત અષ્ટાક્ષર વર્ણુવ્યું, શ્રીવિકૃલેશરે;
નિજ સૃષ્ટિ ઉપર હેતુ વિચારી, ગુરુરૂપે ઇશના ઇશ. ૨૧
- નિષ્પક્ષ વડે નિરધાર કરીને, પ્રકટ કર્યા મહારાજરે;
પાંચમા શ્રીમુખવચનથી, શ્રીવલ્લભે કીધાંકાળ. ૨૨
- શ્રીગિરિરાજધરણે ચિંતા મટાડવા, મહામંત્ર પ્રકટાવ્યોરે;
જેમ રૂનો ઢગલો ચીનગી બાળે, તેમ જીવના દોષ મટાડવા. ૨૩
- દાપરમાં પ્રભુ પ્રકટ થઈ, પૃથ્વીનો ભાર ઉતારવારે;
તેમ કલિમાં આ અષ્ટાક્ષરથી, વધાલે સકળ સૃષ્ટિને તાર્યા. ૨૪
- શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃલેશે કૃપા કરીને, પુષ્ટ રસ પ્રકટાવ્યોરે;
માળા તિલક જાપ અષ્ટાક્ષર, પંચાક્ષર ધ્યાન ભાવ્યા. ૨૫
- છઠ્ઠા શ્લોકમાં અષ્ટાક્ષરના. અક્ષર વર્ણુવ્યા ત્રણરે;
શ્રીકૃષ્ણ નામને મુલાગ્ય સાથે, દૃઢ કરી મન તું પરણ. ૨૬

- ‘ શ્રા ’થી અખંડ સૌભાગ્યની પ્રાપ્તી, મળે અલૌકિક ધન્યરે;
 ‘કૃ’ શબ્દ પાપ તાપને ટાળે, ‘ખ્લુ’ શબ્દ ફળ અન્ય સાધન. ૨૭
 સાતમા શ્લોકમાં શરણ ત્રણ એ, અક્ષર વર્ણુઆ આપરે;
 પ્રથમ શબ્દથી લક્ષ્યોરાશી, ટાળી મિટાવ્યા તાપ. ૨૮
 ‘ર’કાર શબ્દથી મહાઅલૌકિક, લીલાનું થાય જ્ઞાનરે;
 ‘ણુ’ કારથી અન્ય આશ્રય છુટે, દૃઢ ભક્તિમાં રહે ધ્યાન. ૨૯
 આઠમા શ્લોકમાં બે મમ એ, કૃપા ગૂઢ બહુ કીર્તીરે;
 પ્રથમ ‘મ’ એ દૃઢ પ્રીતી બતાવી, યોગે સૌગંધ સિદ્ધિ. ૩૦
 નવમા શ્લોકમાં માહાત્મ્ય જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાયરે;
 શ્રીજી શ્રીવલ્લભના ચરણ, સ્પર્શિત સેવે દૃઢ થાય. ૩૧
 દશમા શ્લોકમાં માહામંત્રથી, રોગ પાપ સહુ જન્યરે;
 ઋદ્ધિ-સિદ્ધિ સહુ ધરમાં આવે, પરમાનંદ સુખ થાય. ૩૨
 એકાદશમે આનંદ ને વળી પરમાનંદ પૂર્ણરે;
 સ્નેહ કરી અષ્ટાક્ષર જાણે, તેને રોગજન્યરનું ચૂર્ણ. ૩૩
 દ્વાદશમાં વળી પ્રેત ભૂત, પિશાચ સંવે ને શીઘેરે;
 ચારે શત્રુનો ડર નહીં તેને, અષ્ટાક્ષર રાખો ઢીંગે. ૩૪
 ત્રयोदशમાં કુક્રિયા ક્રોધ અષ્ટાક્ષરથી ત્રાસેરે;
 આનંદમૂર્તિ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર, નિજ ભક્તને રાખો પાસે. ૩૫
 ચતુર્દશમાં સર્વે પ્રકારનું, દુઃખ મટે સુખ થાયરે;
 અહોરાત્રિ શ્રીકૃષ્ણભજનથી, ઉભયલોક સુખ ગાય. ૩૬
 પંચદશમાં શ્રીવલ્લભ પ્રભુને, શરણ થઈ મુખ આયરે;
 સર્વમંત્રનો રાજશિરોમણિ, ભજે સ્વર્ગ મટે વજ્ર થાય. ૩૭
 અષ્ટ દશમાં અષ્ટાક્ષરનો ગુપ્ત તે જાપ થાયજો;
 માહાત્મ્ય જાણી શ્રદ્ધાપૂર્વક ભજે પાપ કલેશ સહુ જાય. ૩૮

સત્તરમાં સહુ સૃષ્ટિના ઉપર, હેત કરી પ્રભુ પ્રકટયારે;
 વેદ શાસ્ત્ર પુરાણુ આઘનો, સાર સહુ મન ભાવે. ૩૬
 અષ્ટાદસમો શ્લોક શ્રીવિકૃત પ્રભુજીએ પૂર્ણ કીધોરે;
 અષ્ટાક્ષરમાં નિધિ જાણી, સકળ મનોરથ સીધો. ૪
 એવે વહાલે નિજ સૃષ્ટિપર દયા વિચારી ભારીરે;
 ગુરુકૃપાથી વર્ણન કીધો જય દાસનો દાસ બલિહારી. અષ્ટાક્ષર ૪

શ્રી સર્વોત્તમજીનું ધોઠ.

ઘોળ ૫૪ મું.

ભલે પ્રકટયા શ્રીવત્સભદ્રેવ, શ્રીપુરૂષોત્તમ ભૂતલ ફરીજી,
 નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીજી. ૧
 કરે નિગમ નિરૂપણુ એમ, તે સાકારની સ્તુતિ કરીજી;
 મહા કલિકાલાદિક દોષ પંડિતની દષ્ટિ તિમિર ભરીજી. ૨
 મહિમા નવ જાણે જેહ, તે કહીએ ખરામુર અરિજી;
 વહાલે દયા કરી મુખરૂપ, નિજલીલા પ્રકટ કરીજી. ૩
 જેની વાણી અતિદુર્ભેધ, થાય સુખોષ જેણે કરીજી;
 તેનાં અષ્ટોત્તર શતનામ, તે કહીએ મહા અધ હરિજી. ૪
 જેના ઋષિવર અગ્નિકુમાર, જગતિ છંદ નામે ધરીજી;
 શ્રીકૃષ્ણ કમલ મુખ દેવ, ખીજ દષ્ટિ કરુણા ભરીજી. ૫
 જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહીજી;
 આપે અધરામૃતની સિદ્ધ, તે મધ્યે નિશ્ચય કરીજી. ૬

ઢાળી.

વહાલો* ૧આનંદ પરમાનંદકહેવાય, ૩શ્રીકૃષ્ણકમલમુખ૪કૃપાનિધિથાય.

* જે શબ્દ ઉપર ૧ થી ૧૦૮ સુધી આંકડા મુકવામાં આવ્યા છે તે શ્રીઆચાર્યજી શ્રીમહાપ્રભુજીનાં નામ સમજવાં.

વહાલો ૫૬વી ઉદ્ધારણુ પ્રયત્ન ઉપાય, જેના ૬૨મરણુમાત્રથી આર્તિ જાય. ૮
 ૭ શ્રીભાગવત ગૂઢાર્થ પ્રકટાય, ૮ સાકાર બ્રહ્મનો વાદ સ્થપાય. ૯
 ૯ વેદપારંગ ચાદબુવન કહેવાય, ૧૦ માયાવાદ નિરાકૃત સહુ મિત્રિ ગાય. ૧૦
 ૧૧ સર્વવાદિ નિરાસ કીધા તે લખાય, ૧૨ ભક્તિમાર્ગ સરસકમલ વિકસાય. ૧૧
 ૧૩ સ્ત્રીશ્રદ્ધાદિકને ઉદ્ધારવા સમર્થ, જેના સાધનબલથી ન થાય અર્થ. ૧૨
 ૧૪ અંગીકારમાત્રથી સર્વસ્વ કીધે, કીધા શ્રીગોપીજન પતિને પ્રિયે. ૧૩
 ૧૫ અંગીકાર કરે મર્યાદાનુસાર, ૧૬ મહાકરુણાવંત ૧૭ સમર્થ અપાર. ૧૪
 વહાલો ૧૮ અદેયદાન દેવાને ચતુર, ૧૯ મહાઉદાર ચરિત્ર કરે બહુ પૂર. ૧૫
 લીલા દેખાડી ૨૦ પ્રાકૃતની જેલ, તે મિત્રે મોહ્યા સુર રિપુ તેલ. ૧૬
 ૨૧ વૈશ્વાનર ૨૨ શ્રીવલ્લભ છે નામ, ૨૩ વહાલો મુંદર ૩૫ ૨૪ સ્વજન હિત કામ. ૧૭
 ૨૫ કૃષ્ણભક્તિ કરે જન શિક્ષાકાળ, આપે ૨૬ અખિલ છટ શ્રીવલ્લભરાજ. ૧૮
 ૨૭ સર્વલક્ષણથી સંપન્ન વિવેક, ૨૮ શ્રીકૃષ્ણ જ્ઞાન દાતા ૨૯ ગુરુ એક. ૧૯
 પોતાના ૩૦ આનંદચક્રી બહુ પુષ્ટ, એના ૩૧ કમલ પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ. ૨૦
 ૩૨ કૃપાદષ્ટિની વૃષ્ટિથી હરખ્યાં મન, તે દાસદાસી ૩૩ પતિપ્રિય છે અનન્ય. ૨૧
 ૩૪ રોપદષ્ટિ કરે ભક્તિ શત્રુ પ્રજાલ ૩૫ ભક્ત સેવંતા સુખ સેવા રસાલ. ૨૨
 જીરે ૩૬ ભક્તિ વિના નહિ સેવાસાધ્ય, તે કારણથી કહીએ ૩૭ દુરારાધ્ય. ૨૩
 જેના ૩૮ ચરણસરોજ દુર્લભ દરશાય, તેના ૩૯ ઉત્તમપ્રતાપ ત્રિલોકકહેવાય. ૨૪
 ૪૦ વચનામૃત કરી પૂર્યા સેવકના અર્થ, ૪૧ શ્રીભાગવત અમૃતમયન સંમર્થ. ૨૫
 તેનો ૪૨ સાર કહીએ પ્રજામુંદરીનો ભાવ, તે પરિપૂર્ણ છે દેહ ભરાવ. ૨૬
 ૪૩ સાન્નિધ્યમાત્ર કરે કૃષ્ણપ્રેમ, ભક્તિ ૪૪ મુક્તિ દેવાનું એકુને નેમ. ૨૭
 એક ૪૫ રાસલીલામાં તેનું તાન, પ્રભુ ૪૬ કૃપા કરીને કરે કથાનું દાન. ૨૮
 વહાલો ૪૭ વિરહના અનુભવને હેતે કાળ, સર્વત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ. ૨૯
 ઉપદેશ કર્યો ૪૮ ભક્તિમાર્ગ આચાર, લોકમાંહે કર્યો ૪૯ કર્મમાર્ગ પ્રચાર. ૩૦
 વેદ શાસ્ત્ર કલાં ૫૦ યજ્ઞાદિક દાન, તેનું ફલ મર્યાદા ભક્તિ નિદાન. ૩૧

૫૧ પ્રભુ પૂર્ણાનંદ છે ૫૨ પૂરણકામ, સરસ્વતીના ૫૩ પતિ દેવ ઇશ ૫૪ અભિરામ
 વહાલે ૫૫ સહસ્ર કલાં પુરુષોત્તમ નામ, ૫૬ નિજજનને આશ્રયનું છે ધામ. ૩૩
 ૫૭ ભક્તિમાર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ, બહુઅંધ કરીને ટાળ્યો અંશયનો લેશ. ૩૪
 જેને પામવાનેછોડ્યા ૫૮ પ્રાણુથી પ્રિયે, એવા ભક્ત ૫૯ સમાજ બિરાજેશ્રીએ
 આપે ૬૦ સાધનકરે નિજ દાસને કાજ, એવા સમર્થ ૬૧ શ્રીવલ્લભહારાજ. ૩૬
 કરવા ૬૨ ભક્તિપ્રચારક ભૂતસ માંહી, ૬૩ વશ ક્રીધા પિતા થઇને પ્રહીયાંહીક
 સર્વે ૬૪ સામર્થ્ય ધર્યું પોતાને વંશ, ગર્વ દૂર કરી ૬૫ ટાળ્યો અંશયનો અંશ.
 ૬૬ પ્રભુ પતિવ્રતાના પતિ સાક્ષાત, કરે યહ ૬૭ લોક પરલોક દાન વિખ્યાત ૩૬
 જેના અંતઃકરણ છે ૬૮ ગૂઢઅપાર, ૬૯ અંગીકૃતને જણાવ્યો મનનો વિચાર.
 ૭૦ ઉપાસનાદિક માર્ગ જે અન્ય, તેનો મોહ ટાળીને ક્રીધા સેવક અનન્ય. ૪૧
 કર્યો નિશ્ચય જે ૭૧ ભક્તિ સર્વથીવિશેષક્રીધો ૭૨ શરણુમાર્ગનો ભુવો ઉપદેશ.
 ૭૩ શ્રીકૃષ્ણના મનની જાણે વાત, ૭૪ લીલાકુંજ બિહારી પરિપૂર્ણ ગાત. ૪૩
 ૭૫ કથારસ મમે સદા છે ચિત્ત, ૭૬ વિસર્યું મૌ તે થકી બીજું વિત્ત. ૪૪
 પ્રિયછે ધાણું ૭૭ વ્રજને ૭૮ વ્રજનો વાસ, કરે ૭૯ પુષ્ટિલીલા એકાંત ૮૦ વિલાસ.
 કરે ૮૧ ભક્તેચ્છા પરિપૂર્ણ દાન, નહિ નિજ ૮૨ લીલાનું કોઇને જ્ઞાન. ૪૬
 અતિ ૮૩ મોહિત જેનું શીલ ધાણું, નહિ લોક ૮૪ વિશે આસક્તિ અણુ. ૪૭
 નિજ ૮૫ ભક્તવિષે આસક્તિ છે એક, પ્રભુ ૮૬ પાવન ક્રીધા પતિત અનેક.
 જે કરે ૮૭ પોતાના ગુણનું ગાન, તેના હૃદયકમલ રહેવાનું સ્થાન. ૪૯
 નિજ ૮૮ યશસ્વી અમૃત લહરી, તેથી ભીંજવી સર્વ રસ વાસના હરિ. ૫૦
 પ્રભુ ૮૯ પોતે સર્વ થકી છે પર, ન કરે તુલ્યતા કોઇ અવર. ૫૧
 ૯૦ લીલારસ અમૃત તરંગ બહુ, ભીંજ્યા છે ભક્તશરીર સહુ. ૫૨
 રચિ આવે ૯૧ ગિરિગોવર્દન વાસ, તે ૯૨ લીલામાં અતિશય ઉદ્ધાસ. ૫૩
 કરે ૯૩ યસ ભોગ ને ૯૪ યસ કમ, આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ ૯૫ ધર્મ. ૫૪

પ્રભુ ૯૧સત્ય વચન હો + ૯૭ત્રિગુણાતીત,
 નીતિ ૯૮ચતુરાષ્ટ્ર છે અતિ અગણિત. ૫૫
 કરવા ૯૯પોતાની કીર્તિ પ્રકાશ, કરવા ૧૦૦વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય. ૫૬
 અતિતુચ્છપુત્રજે ૧૦૧માયાવાદ, કરી ભસ્મામિ સ્થાપ્યોછે* ૧૦૨બ્રહ્મવાદ. ૫૭
 + ૧૦૩અપ્રાકૃતભૂપણની અતિકાંતિ હસતાં ૧૦૪મુખ શોભેછે બહુ ભાંતિ. ૫૮
 ૧૦૫પ્રભુ તિન લોકના ભૂપણ સાર, પ્રકટયા ૧૦૬ધરણીનું ભાષ્ય અપાર. ૫૯
 ૧૦૭પ્રભુ સુંદરતા છે અતિ અનુપ, કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ ૬૦
 સૌ માગે છે પોતાના જન, ૧૦૮ચરણારવિંદની રજ જે ધન. ૬૧
 એ ક્યાં એકસોનેઆઈ નામ, શ્રીવલ્લભ અનંદનું છે ધામ. ૬૨

વલ્લભ.

જે કાઈ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયેરે, તેનું મન પહેલું સ્થિર થાયેરે. ૬૩
 અધરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે, તેમાં મંશયનો નહીં નામેરે. ૬૪
 એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે લીનરે, તેના ફલમાં મુક્તિ છે લીનરે. ૬૫
 તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે, શ્રીકૃષ્ણરસે મન ભરવોરે. ૬૬
 શ્રીવિદ્યલગ્નચરિત એ નામેરે, જે ગાયે પૂરે તેનાં કામેરે. ૬૭
 તેનો જન્મ સફલ કરી લેમેરે, જેનાં પ્રજાભૂષણ સુખ દેમેરે. ૬૮

રાગ કાફી. પદ ૫૪ મું.

શ્રીસર્વોત્તમ જપ નિત્ય કરના હો (૨)
 સકલ શાસ્ત્રકો સાર થેડી હે, ત્રિવિધ તાપ સખ અધ હરનાહો. શ્રી ૧
 પુષ્ટિ પદાર્થ યાહીતેં પૈયત, યાહીતેં ભવસાગર તરના હો;
 રંગીલે ત્રીકમ પ્રિય જાઉં બલિહારી, કાલદંડસે ના ડરના હો. ૨

પદ ૫૫ મું.

કરીયે સર્વોત્તમ રસપાન (૨)
 પ્રશંસા કરી શકે કાન કવિ એસો, શ્રીમુખ કરત વખાણ. કરીયે. ૧

અતિશય કરુણા કરી આ કલિમેં, દીયો દૈવી જીવનકો દાન;
 એક એક અક્ષર હેં અધરામૃત, ગુપ્ત રહસ્ય ગુણગાન. કરીયે. ૨
 અર્ધ નિમેષ વિલંબ ન કરીયે, રેન દિવસ આઠો જામ;
 રસીક પ્રીતમ જાકે રંગ રંગ્યો, સો હે લકત નિધાન. કરીયે. ૩

શ્રીસિદ્ધાન્તરહસ્યનું ધોલ.

ધોળ પદ મું.

પુષ્ટિમાર્ગે સિદ્ધાંતની, સાંભળ કહું એક વાત;
 શ્રાવણ સુદ એકાદશી, વચન કહ્યાં જે રાત. ૧
 શ્રોમદ્ વલ્લભને મન ઈચ્છા ઉપની એલ;
 આસા ધ્વજસંબંધની પ્રભુજીએ કીધી તેલ. ૨
 પોતાના જન જાણીને, ચિંતા ધરી મન માંડ;
 આતુરતા દીડી ધણી, શ્રીજી પધાર્યા ત્યાંડ. ૩
 શ્રીપૂર્ણ પુરૂષોત્તમ તમે છો, જીવ છે દોષસહિત;
 તે ઉદ્ધારણુ કારણે, પ્રભુજી ધરજો ચિત્ત. ૪
 ત્યારે શ્રીજી એમ ખોલીયા, સાંભળો વલ્લભરાય;
 નામ સમર્પણુ જે કરે, તેનાં પ્રાયશ્ચિત જાય. ૫
 જીવન્મત હોય જે કાઈ આવે તમારે શરણુ;
 તે ઉપર કરુણા કરી, રાખીશ મારે ચરણુ. ૬
 પવિત્રું કરી સત્તતું, પહેરાવ્યું શ્રીજગદીશ;
 કેસરી રંગે રંગીયું, તાર ત્રણસેં ત્રણ વીસ. ૭
 મીશ્રી ભોગ ધરાવીને, વસ્ત્ર પહેરાવ્યાં તેણીવાર;
 કોર છેડા કર્યા કેસરી, ધોતી ઉપરણા સાર. ૮
 સેવક જન મુખ કારણે શ્રીજીએ કીધો શ્રમ,
 નામ સમર્પણુ આપીને, રાખ્યો વૈષ્ણવ ધર્મ. ૯
 શ્રીગિરિધારીજી મંદિરે પધાર્યા, એ મુખ કહ્યાં નવ જામ;
 હરિદાસ શોભા જોધને, આનંદ મંગલ ગાય. ૧૦

શ્રીનવસ્તનનું ઘોળ.

ઘોળ ૫૭ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભ શ્રીમહાપ્રભુને નમુંજી, શ્રીવિકૃલેશ પ્રભુ લાગું પાય;
 શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુંજી, શ્રીવજ્રભૂષણજી પરમકૃપાળ. શ્રીમદ્. ૧
 શ્રીવલ્લભદેવે મહાકરૂણા કરીજી, જેથી જીવનનું કારજ થાય;
 સર્વે વૈષ્ણવની કૃતિ એહ છેજી, સઘળા ચિંતા નિવૃત્ત થાય. શ્રીમદ્. ૨
 દૃઢ આશ્રય શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખીએજી, ચિંતા નવ ધરીએ લગાર;
 સર્વે આત્મા શ્રીજીને સમર્પીએજી, એ છે ભક્ત તણા આધાર. શ્રી. ૩
 પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી, જીવ કીધા છે અંગીકાર;
 લૌકિકની ગતિ ન આપે કદાજી, પ્રભુ નથી જોતા અધિકાર. શ્રીમદ્. ૪
 નામનિવેદન કીધા થકીજી, પ્રભુ રાખે પોતાની પાસ;
 વશ ન થાય એ પ્રભુ કા થકીજી, વશ થઈ રહ્યા વલ્લભી પાસ. શ્રી. ૫
 નિવેદનમંત્રનું રમરણ નિત્ય કરવુંજી, સર્વદા ભગવદી સાથ;
 અવૈષ્ણવની સંગે ન ફરવુંજી, કૃપા થાય તાદૃશીય હાથ. શ્રીમદ્. ૬
 ફક્તની ચિંતા નવ રાખીએજી. પ્રભુ સર્વેશ્વર કહેવાય;
 સર્વના આત્મા શ્રીજી સાક્ષી છેજી, દૂર ભક્તથી કેમ કહેવાય ? શ્રી. ૭
 પ્રભુને ગમે તે ખરૂં એમ જાણવુંજી હરિનું બિરદ છે દિનદયાલ:
 સ્ત્રીપુત્રાદિક પુષ્ટિમાં આણવાજી, યોગ્યતા ન વિચારે દયાળ. શ્રી. ૮
 નિવેદન કરવું સર્વે સંગાથશુંજી, અન્યવિનિયોગની ચિંતા ન આણ;
 અગ્નિની હોય કિંવા ગ્નનશુંજી, સમજું છું અધિક એવું ન જાણ. શ્રી. ૯
 જેણે આત્મનિવેદન કીધું છેજી, તેના ઉદ્ધારમાં સદેહ ન આણ;
 પ્રાણ સંગાથે શ્રીમહાપ્રભુજીને દીધું છેજી, તેથી સંશય મનમાં ન આણ. ૧૦
 સમર્પણમંત્ર મહાસમર્થ છેજી, ના જાણુશો ઝોઘી વાત;
 એ કાષ્ઠ અંશકલા નથી પૂર્ણ છેજી, શ્રીજી શ્રીપુરુષોત્તમ સાક્ષાત. શ્રી. ૧૧
 પ્રભુ પોતે સર્વથી પર છેજી, વળી મહાસમર્થ છે એ નાથ;
 ભક્તના દુઃખ હર્તા સુખકારી છેજી, ચિંતા નવ કીજીએ માથે નાથ. ૧૨

લૌકિક વૈદિક જે કર્મ છેજી, તે હરિ સિદ્ધ થવા દે નહિ;
 તો એ સેવા સમર્પણુ ધર્મ છેજી, તેથી મન દૂર કીજે નહી. ૧૩
 પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી, વળી જીવનું કીધું શું હોય;
 પ્રભુ કરે તે સુખ માની રહીએજી, સાક્ષી થઇ રહે સુખ હોય. ૧૪
 દીનતાભાવ મનમાં રાખીએજી, ખીજા સાધનનું નથી કામ;
 સર્વદા સેવા કરી શ્રીજી સાધવાજી, ગુરુની આજ્ઞા થકી એ કામ. શ્રી. ૧૫
 ગુરુની આજ્ઞા ઉદ્ધવન નવ કીજીએજી, શ્રીજીની ઇચ્છા એ થાય તે થાય;
 આપણું મન ગુરુને દીજીએજી, પ્રભુથી વ્યધીક રાખીએ ભાવ. શ્રી. ૧૬
 સેવા કરો નિત્ય ચિત્ત પ્રીતશુંજી, તો સુખી થાશો આ જીગમાંહે;
 પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કદા નવ સુણેજી, ન ઉદ્વેગ ધરો મન માંહે. ૧૭
 તોયે ધીરજ રાખી સેવા કરવીજી, પ્રભુ સુખકર્તા છે મત્ય;
 એમની લીલા જોઈ ચિંતા દૂર કરવીજી, વૈષ્ણવને એરે જીગત્ય. ૧૮
 એકાદશ ઈન્દ્રિય પ્રભુને સન્મુખજી સેવામાં દિવસ તે રાત;
 એકે ઈન્દ્રિય વિમુખ નવ કીજીએજી, સર્વાત્મા ભક્તિ કરો અહો રાત. ૧૯
 “શ્રીકૃષ્ણ: શરણું ભ્રમ” સદા જાપોજી, ન વિસારશો પક્ષ એક માત્ર;
 એ જીગતેથી ચિંતા દૂર કરોજી, થાશો શ્રીજીના કૃપાપાત્ર. શ્રીમદ્. ૨૦
 શ્રીમહાપ્રભુજી કહે અમારી એ મતિજી, વળી એ જ છે નિર્ધાર;
 સર્વે વૈષ્ણવ રાખજો ચિત્ત ધરીજી, શ્રીવલ્લભજી પ્રાણુઆધાર. શ્રી. ૨૧
 એ અમુત્ય રત્ન જે કાંઈ ચિત્ત ધરેજી, તેને પુષ્ટિભક્તિ દદ કલ હોય;
 જે આ ધોળ ગાયે ચિત્ત ધરેજી, તેને પરમ આનંદ સુખ હોય. શ્રી. ૨૨

પુષ્ટિમાર્ગનાં પાંચ તત્ત્વનું ધોળ.

ધોળ ૫૮ મું.

પુષ્ટિમાર્ગનાં પાંચ તત્ત્વ જે નિત્ય ગાયજી,

તેના જન્મ જન્મનાં પાપ સર્વે જાળજી.

૧

શ્રીજી શ્રીનવનીતપ્રિયાજી સુખકારીજી,

સમરો શ્રીમયુરનાથ કુંજગિહારીજી.

૨

શ્રીવિકૃલેશરાય શ્રીદારકેશરાય ગિરિધારીજી,	
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી શ્રીમદ્દનમોહનપર વારીજી.	૩
ખીજું તત્ત્વ શ્રીવલ્લભકુલને ભજીએજી,	
કુડા લોક લાજની કાન સર્વે તજીએજી.	૪
ત્રીજું તત્ત્વ શ્રીગોવર્ધનધર નિત્ય ગાયેજી,	
શ્રીનટવરલાલનું ગમતું સર્વે થાયજી.	૫
ચોથું તત્ત્વ શ્રીયમુનાજીને જાણેજી,	
કરો સ્નાન જલ ને પાન એ સુખ માણેજી.	૬
પાંચમું તત્ત્વ શ્રીવ્રજભૂમિને ગાધીએજી,	
નિત્ય ઉડી વૈષ્ણવ જન પદરજ પાઈએજી.	૭
પાંચે તત્ત્વનું ધ્યાન નિરંતર કીજેજી,	
તો મનવાંછિતનાં ફલ સર્વે લીજેજી.	૮
પાંચે તત્ત્વ શ્રીધ્વજાદિકને દુર્લભજી,	
શ્રીવલ્લભપ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણુ કર્યા સર્વે સુલભજી.	૯
એ શોભા જોઇ હરિદાસ જય બલિહારીજી,	
એ લીલા ગાજો નિત્ય નર ને નારીજી.	૧૦

પુષ્ટિમાર્ગનાં દસ મર્મનું ધોઢ. ધોળ પદ મું.

પુષ્ટિમાર્ગ તણા મર્મ દશ જાણીને, નિત્ય આચરણુ કરી હૃદે વિચારે;
 તો તેને વશ થાયરે શ્રીહરી, પ્રેમની વલડી ત્યહાં વિસ્તારે. ૧

પ્રથમ એક મર્મ શ્રીમહાપ્રભુ જાણીને. દઢ વિશ્વાસ કરી વચન પાળે;
 અવર સાધન સમ લૌકિક કામના, એમની કૃપા વિના ફલ ન જાળે. ૨

ખીજો મર્મ તે કેવલ શ્રીગુરુ વાયક, વિશ્વાસ આચરણે કરવું;
 જે જે વાણી શ્રીવલ્લભ ઉચ્ચરે, તે તે વિચારીને મન ધરવું. ૩

ત્રીજો મર્મ તે શ્રીકૃષ્ણના નામનો, માહાત્મ્ય દઢ ઘઈ સકલ સારે;

અનેક પ્રકારના ધમ કોઈ ઉચ્ચરે, તે કોટિમાં અંશ તેને ન ભારે. ૪
 ચોથો મર્મ તે વિશ્વાસ આણી કરી, પ્રભુજી કરશે તે અતિ રૂંડ;
 શ્રીરાધિકા રમણુ શ્રીવજ્રવિહારી, હરિભજન કરવું અન્ય જાણી કડું. ૫
 પાંચમો મર્મ શ્રીકૃષ્ણુ શરણુગતિ લૌકિક વૈદિક પરિત્યાગ ભાવે;
 નિરપેક્ષ ભાવના સર્વ વિષે રાખે, ત્યારે શ્રીકૃષ્ણુને દ્યારે આવે. ૬
 છઠ્ઠો મર્મ તે કેવલ નામનો, સર્વ પ્રકાર ગુણુ ગાન કરીએ;
 જ્ઞાનદ્વારા કરી સકલ લીલા ખરી, શ્રીવજ્રનાથને હૃદે ધરીએ. ૭
 સાતમો મર્મ તે અંતરિક્ષ સેવા, અસનાત્મક વ્રજમાંહી ફરીએ;
 ભાવાત્મક ત્યાં વપુ પોતાતાણું, તે સખી ભાવણું જાણી વરીએ. ૮
 આઠમો મર્મ તે કીડારસ ભાવના અંતરમાં અનુભવ કરવો;
 જેમ જેમ સખી સંગે કીડેરે સાંવરો. તેમ તેમ રસ હૃદે ભરવો. ૯
 નવમો મર્મ તે દ્વૈત દલ ભાવના, તાપકલેશ મનમાંરે લાવે,
 એ દલ દશા વ્રજસુદરી ભોગવે, તેમ તેમ એહિને અનુભવ કરાવે. ૧૦
 દશમો મર્મ તે દીનતાભાવનો, સર્વ ભાવ કરી હૃદે દુઃખ આણે;
 અનેક પ્રકાર નાનાવિધ છે ધણા, તે શ્રીકૃષ્ણુ કૃપાવિના કોઈ ન માને. ૧૧
 એ દશ મર્મ જે કોઈ ગાય ને અનુભવે, તેને શ્રીકૃષ્ણુ આધીન થાયે;
 શ્રીવલ્લભ મહાપ્રભુ નિપટ કરુણા કરી, આપના દાસની ખાંભ સાહે. ૧૨

મક્ત કવિવર્ય દયારામકૃત મક્તિપોષણ.

ધોળ ૬૦ મું.

શ્રીગુરુ વલ્લભ દેવને, હું પ્રથમ કરું પ્રણામ,
 શ્રીવિદ્વલ શ્રીકૃષ્ણુ શ્રીયમુને, મહાપૂર્ણ કામ,
 પૂણુ કામ દામોદરદાસ, અષ્ટ સખા પૂરો ઉર વાસ;
 શુભમતિ ઘો અનિપરમ પવિત્ર, ભક્તિસુપોષણુ ગાઉ ચરિત્ર
 સેવો શ્રીકૃષ્ણુ કૃપાલ.

ચાર વેદ ષટ શાસ્ત્રનો, વારે વારે ક્યોરે વિચાર;
 ઉપનિષદના અર્થનો, શોધતાં નિકળ્યો એ સાર.
 નિકળ્યો સાર શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ, સત્સંગમાં કરવી આસક્તિ;
 શ્રીપૂર્ણ પુરુષોત્તમને યુગલ ચરણે, સર્વ સમર્પાને રહેવું શરણે સેવો. ૨
 નહિ કોઈ જોઈતી સમોવડી, કોઈ ઇશ નહિ જોઈતે શીશ,
 સર્વ વસ્તુ જે થકી થઈ, જે કોઈ કહાવે સર્વના અધીશ;
 સર્વાધીશ વદે સહુ જોઈતે, નિગમ નેતિ નેતિ કહે છે તેહને,
 શેષ મહેશ વિધિ શ્રીઅગમ્ય, તેને કહીએ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ—સેવો. ૩
 શ્રીપુરુષોત્તમને પરહરી, જેનું અન્ય અમર મન મોહે;
 (તે) કામદૃષ્ટા મળી મૂકીને, મહિષીપુત્રનું પય દોહે,
 દોહે ગાય મુકી મૂઠ પાટો, તસ્યો ગંગાનીરે ખોદે ખાડો;
 તેમ પૂર્ણ ત્યજ અવર આરાધે, મેહેનત માથે પડે કાંઈ ન લાધે—૪
 રાખી ભરોસો અન્યતો, ન કરે આશ્રય અવિનાશ;
 ઇચ્છે અખિલ દુઃખ વામવા, વળી એય થવા મન આશ;
 આશ કરે તરવા દધિ પૂર, શ્વાનનું લાથ ઝડી લંગુર;
 તે જોવો પામશે સાગર પાર, તરશે તેવો હરિવિમુખ સંસાર—૫
 કોડી ઉપાસન મલીનનું, જનનું તાત્ર મુદ્રા સમ ગણો;
 રૂપેયો સુરસેવના, વ્યુહ કંચન મોહોર પ્રમાણો;
 કંચન મોહોર વ્યુહ હરિ હીરો, એમ અંશ અંશી સમજ રહો;
 સર્વ એ દ્રવ્ય હીરાથી થાય, (પણ) હીરો કયો કોઈએ નવ કહેવાય—૬
 જગત્ વૃક્ષ તેનું મૂળ હરિ, મૂળ પોષે વૃક્ષ પોષાય;
 પ્રતિશાખા જલ સિંચીએ, તેથી તરૂં તૃપ્તિ ના થાય,
 તૃપ્તિ ના થાય વૃથા શ્રમ પહોંચે, સમજણ આપે ત્યારે પછી શોચે;
 મુખદ્વારા સહુ ઈન્દ્રિય સંતોષે, ભોજન અંગ લેખ્યું કોઈને ન પોષે—૭
 જુઓ રવભાવ શ્રીકૃષ્ણનો, જનના અવગુણને ગુણ ગણે;

અવળું પડે અન્યદેવને, સામું દે દુઃખ શત્રુ પ્રમાણે;
 પ્રમાણુ નહિ ફલ દેતો જાય, હરિનું આપ્યું કદિ નાશ ન થાય;
 અમર અલ્પ વર અધિક પ્રયત્ન, પ્રભુ કાડી સાટે દે રત્ન—સેવો. ૮
 વેળુ પીલતાં જો તેલ નીકળે, જળ મધ્યે નવનીત હોય,
 મૃગજળથી જો તૃષા ટળે, તોય ભક્તિ વિના ભદ્ર ન હોય;
 ભદ્ર ન હોય હરિ વિના કદાપિ, અલય ન હરિ વિના કા શકે આપી;
 હું નથી કહેતો પોકારે છે વેદ, સમરો શ્રીકૃષ્ણ ટળે સહુ ખેદ—સેવો. ૯
 મંત્ર આધીન સહુ દેવતા, યોગે વિરાટ પણ વશ થાય;
 ઝાની અક્ષરને જાંઘ મળે, પુરુષોત્તમ પ્રેમે પમાય;
 પ્રેમભક્તિવશ પૂર્ણાનંદ, એ ન પડે અન્ય સાધન કંઈ;
 શ્રીમુખે લાખ્યું શ્રીગીતા માંહે, ના માનો તો જો જો ત્યાંહે—સેવો. ૧૦
 શ્રવણ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, રમરણ સેવન અર્ચન;
 વંદન દાસત્વ સખ્યતા, વળી આત્મનિવેદન;
 આત્મનિવેદન નવધા કહિએ, પ્રેમલક્ષણા દશમી લહીએ;
 એ ભક્તિ સહુ સાધન તાજ, (મુકુટ) જે પામે વશ થાય પ્રજ્ઞરાજ—૧૧
 શ્રવણ પરીક્ષિત શુક કરી, કીર્તન રમરણ પ્રસાદ,
 શ્રી સેવન પૂજન પૃથુ, વંદન અદ્ભૂત આલ્લાદ;
 આલ્લાદ માન્યો કપીશ કિંકરતા, સખ્યતા ભક્તિ સુભદ્રાભર્તા;
 આત્મનિવેદન બલિએ કીધી, ગોપીજને પ્રેમલક્ષણા લીધી—સેવો. ૧૨
 નામ કેશવનું કાનમાં, પડતાં સહુ થાયે પવિત્ર,
 શરદ્ગુણના મંગથી જેમ નિર્મલ નીર વિચિત્ર;
 વિચિત્ર જલ તેમ જાતિ જાણો, સર્વ શુચિ સઘ નામે પ્રમાણુ;
 શુદ્ધ સુવર્ણ જેવું અમિએ થાય, માંજે આપે તેનો મેલન જાય—સેવો. ૧૩
 નામ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, કલિમાં સહુ સાધન ત્યાજ્ય;

ભવસાગર તરવા તણી, સહુને એ સુખપથ પાળ્ય;
 પાળ્ય પ્રકટ શ્રમ નહિં ધણું સહેલું દામ વિના ફલ થાય સહુ પહેલું;
 સર્વે અવસ્થામાં સહુ કાર, અધમ ઉત્તમ સહુને અધિકાર—સેવો. ૧૪
 સત્ યુગે જે ફલ ધ્યાનથી, થાતું ત્રેતામાં યજ્ઞથી જેહ;
 દ્વાપરે પૂજો પામતા સહુ, કલિ હરિનાર્તને તે ;
 તેથી અવિક પણ ફલ ગુણુ ગાતાં, તો ચું થયું તપ તીરથ (માં) ન્હાતા;
 મણિ મળ્યો તે શોધે શીઠ કાડો, વિના વિચારે મરે મૂઠ દોડી—સેવો. ૧૫
 કલિરૂપી આશૌચમાં, કાઈ કર્મનો નહિ અધિકાર;
 અડે ના સૂતક નામને, નિર્ભય નિત્ય કરીએ ઉચ્ચાર;
 ઉચ્ચારમાત્રે અભયપદ આપે, સકલ પાપમંતાપને કાપે;
 વેદ શાસ્ત્ર સહુ પુરાણુ પુકારે, તો હરિ હરિ તું શેના ઉચ્ચારે ? ૧૬
 નામે અન્નમિલ ઉદ્ધાર્યો, નામે શિવે તાર્યા બહુ પાપી;
 અવળે નામે વાદમીકિ તાર્યો, અર્ધે ગુણિકા ગત્ય આપી;
 આપી ગત્ય છત્યાદિક બહુને, જેણે કર્યો આશ્રય તે સહુને;
 જે અક્ષરમાં બાંધ્યો સાર, જેણે લલ્લો તે પામ્યો પાર—સેવો. ૧૭
 સ્નેહ સહિત શ્રીકૃષ્ણનું, કથા કીર્તન ન્યહાં નિત્ય થાય;
 કાઠી તીર્થ આવી ત્યાં વસે, જેનું લાગ્ય હોય તે ન્હાય;
 ન્હાયો તેમાં તે પવિત્ર પ્રમાણો, તે વિના અર્ચને સૂતર નાંખો;
 જીવતા શય સરખા સહુ તેહ, મૂલે સાર કર્યા કરી સેવતા;
 નટવર છબી નંદલાલની, એહેવું, ચિંતન કરે ચિત્ત માંચ;
 મયૂર મુકુટ શિર તિલક કુંડલ, નકવેસર ચિણુક સોલાય;
 સોહે કૌસ્તુભ મુક્તા વનમાલ, કંકણુ કર ગ્રહી મુરલી રસાલ;
 પીતાંબર કટિમેખલા સોહે વપૂર, નખશિખ છબિ મન મોહેઉર—સેવો. ૧૮
 સોળ ચિન્હ પદ પંકજે, દક્ષણે નવ વામે સાત;

સ્વસ્તિક અષ્ટકોણ જંબુકળ યવ, પત્રીધ્વજ ઉર્ધ્વરેખ વિખ્યાતઃ
 વિખ્યાત અંકુશ અંબુજ મન્છ વ્યોમ, કલશ ઇંદ્રધનુ તે અર્ધસોમ;
 ત્રિકોણ ગોપદ ષટ્દશ ધ્યાન, નિત્ય કરે નિર્ભય પદ દાન-સેવો. ૨૦
 જેમ નટની દષ્ટિ દોરમાં, પશ્ચિહારીની ખેડા માંહે;
 ચિત્ત પરસ્પર જાગરું વળગ્યું રહે ત્યાંનું ત્યાંહે;
 ત્યાંહાં તેમ મન પ્રભુમાં નિત્ય દેવું, સંસારમાં સાક્ષિવત્ રહેવું;
 જગત જાણે જે એ છે જંજળી, રાખે હૃદે ત્રોકમશું તાળી-સેવો. ૨૧
 કંસ શિશુપાલ પૂતનાદિકે, વૈરભાવે સમર્પા શ્યામ;
 એ વિના નાનાભાવથી, સમર્પે સર્પા સર્વે કામ;
 કામ થયાં તુન્છ ભાવે જ્યારે, શું કહેવું રનેહે રમરે પછી ત્યારે ?
 ચિત્ત અચળ જેનું કૃષ્ણમાં લાગ્યું, (તો)ભવ સંકટ સહુ તેનું જાગ્યું. ૨૨
 અન્ય સાધને ક્રેય આપણું, પણ શ્રીહરિને શું મુખ ?
 સેવામાં આનંદ ઉભયને, માટે ભજનાનંદ તે જ મુખ્ય;
 મુખ્ય સેવન તે સુખી પ્રભુ કરવા, લોક વેદના ભય નવ ધરવા;
 પૂજા તે ચાલે શ્રુતિ પ્રમાણ, સેવા તે જોડમાં રનેહ પંધાણ-સેવો. ૨૩
 એકવાર આખા જન્મમાં શ્રીકૃષ્ણ નામ રમરાય;
 તો દર્શન યમદૂતનું કદી સ્વપ્ને પણ નવ થાય;
 થાય જો ભાવ સહિત નિત્ય ધ્યાન, તો પછી શું કહું જાગ્યું માન ?
 ઉર હરિ નહિ તો તપે શું થાય, જો છે તો કરે કષ્ટ પલાય-૨૪
 આપ્યું ઉરસ્થળ મૂકીને, રમા ચરણસેવા નવ ચૂકે;
 હૃદે રહિત કદી હરિ કરે, પણ પદ આશ્રિત નહીં મૂકે;
 મૂકે ના અંધિ છે ભક્તિ નિવાસ, માટે અવલંબે સહુ દાસ;
 એ ભક્તિ છે અતિશય દુર્લભ, પ્રાપ્ત થયે સર્વે પદ સુલભ-સેવો ૨૫
 હરિ વ્યાપક; લહી સર્વમાં, નવ આણુબો મપનો દોષ,

મન કર્મ વચને જેમ બને, તેમ કરવો સર્વને સંતોષ;
 સંતોષે પ્રાણી પ્રભુ પ્રસન્ન, તેથી સુખી પોષે હરિજન;
 સધળે દયા એ પૂજા પ્રભુ કેરી, દેહીને દુભવે તે કૃષ્ણનો વેરી-૨૬
 *એક પણ પ્રણામ શ્રીકૃષ્ણને, જન્મ ધરી જેણે કીધો;
 અશ્વમેધ દશ અવલૂચના, ફલ ઉપર પગ તેણે દીધો;
 દીધો પગ શા માટે કે'વાય, યજ્ઞ કરે તોયે જન્મ તો થાય;
 કૃષ્ણ પ્રણામીને નહિં દેહ, મુક્તિ અધિકતા અહેમાં એહ-સેવો. ૨૭
 નમન કર્યું નંદલાલને, રનેહે મન કર્મ વચને જેણે,
 ધર્મ સાધન પૂર્ણ સહુ કર્યા, નિશ્ચય જાણુજો તેણે,
 તેણે કર્યું હરિપદ અનુકૂલ, દુઃખ પાપનું ટાળ્યું મૂલ,
 દીનભાવે કર્યું વંદન હરિને, તે જનનિગર્ભ ન આવે ફરિને. સેવો. ૨૮
 દાસપણમાં સૌભાગ્ય છે, પતિ પુરુષોત્તમ જેને માથે;
 ધણી છતે વિધવાપણું ધ્રુવગાની માન્યું મન સાથે,
 મન સાથે માને જે હું ભૂપ, ભક્ત પૂજે જાણી રાણીનું રૂપ;
 પણ પતિ સુખ સ્વપ્ને નહીં એને, એજે એ અથડાય છે શેને-૨૯
 દાસપણે (જે) આનંદ છે, તે નથી મળે જગદીશ;
 ગાનીનું સુખ એવું જાણુજો, પાધ આશે છેદાવે શીશ;
 શીશ છેદ્યા પછી મુકુટ ક્યાં ધારે, સહુ મૂર્ખ કાઢ મનમાં ન વિચારે.

* એ વિધે બિષ્મસ્તથરાજમાં મહાત્મા બીષ્મપિતામહે બાણરાય્યા
 ઉપર શયન કરતાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સ્તુતિ કરેલી છે તેમાં તેમણે શ્રીકૃષ્ણ
 ભગવાનને ફક્ત એક જ વાર પ્રણામ કરવાનું મહાત્મ્ય કેટલું છે તે નીચેના
 શ્લોકથી જાણાવ્યું છે.

एकोऽपि कृष्णस्य कृतप्रणामो दशाश्वमेधावभूये न तुल्यः ॥

दशाश्वमेधात् पुनरेति जन्म कृष्णप्रणामो न पुनर्भवाय ॥

જાણે જો જલપાનનો સ્વાદ, જન જુદો રહી પામે આસ્વાદ—૩૦

યજ્ઞે યજ્ઞે યજ્ઞે તો બ્રહ્માનંદ કહેને;

મનુષ્યો વ ટાળ્યો કરો શાને;

જાણે નવાન નવા બ્રહ્માત્મા, કરમ બેલ્યો જનક સ યુગ્યતા પામી;

બોલે તે બીજો કહેવાય, ઇશ્વર જીવ કદો નવ થાય— સેવો. ૩૧

આહો ભાગ્ય આહો ભાગ્ય ધન્ય, વ્રજ જન પરમ પવિત્ર,

પૂર્ણ બ્રહ્મ સનાતન, પરમાનંદ થયા જેના મિત્ર;

મિત્ર થઇ સવે સુખ દીધું, સર્વ ભાવે કારણ બહુ કીધું,

શેષ મહેશ વિધિ શ્રી અલબ્ય, તે ફલ શ્રીગોપીજન લબ્ય—સેવો. ૩૨

દેહ પ્રાણ ઈન્દ્રિય અંતઃકરણ, ધર્મ દારા ગૃહ ધન;

પુત્ર, આત્મા, સહ, સર્વ સમર્પી જગજીવન;

જગજીવન સર્વાત્માભાવે, સેવા કરે સદા સદજ સ્વભાવે;

તેજ ગમે પ્રભુ જ્યમ સુખી થાય. આત્મનિવેદન એ કહેવાય—૩૩

સર્વ વસ્તુ છે શ્રીકૃષ્ણની, જેની છે તેને શે ન સમર્પે;

આત્મા સહિત અર્પણ કરી, હરિદાસ થાની શીદ ડરપે;

ડરપે છે કાલયા રહે તે ઉચાટે, (તે) પરનું માન્યું પોતાનું તે માટે;

જેથી અંધારો તે વસ્તુ દે મુકી. વારી માં જાણીશ એ રાડ ચુકી. ૩૪

રૂપ ગુણ દ્રવ્ય ત્રણ એ, કારણ પ્રીતિ થવાનાં કલ વે;

એ ત્રણ વિકાર રહિત સદજ, સ્તેલ તે શ્રીકૃષ્ણને ભાવે;

ભાવે એ પ્રેમે વહાલો વશ થાય, નેતે મુકી કાણુ દૂર ન થાય;

તે જતે સુખ માન્યું મન એલ, જ્યમ ત્યમ થાય સુખી પ્રભુ તેહ. ૩૫

પ્રેમ આસક્તિ વ્યસન એ, ત્રણ રૂપ સ્તેલનાં લહીએ;

તે ઉપર ચોથી તન્મયતા, તે થકી કાંઈ ના કહીએ;

કહીએ પ્રેમનું લક્ષણ એહ, ન્યારે મળે ત્યારે તેનો તે સ્નેહ;

વિયોગ થાય ત્યારે તપે તંન, ત્યાંહાંનું ત્યાંહાં વળગ્યું રહે મન-૩૬
 એક વાર આખા દિવસમાં પણ, મળ્યા વિના નવ રહેવાય;
 જો ના મળે તો વિકલ થાય' આસક્તિ એ તો કહેવાય,
 કહેવાય વ્યસન આવું જ્યારે થાય, સ્લામા સ્લામી હૃદયો વિધાય;
 તન્મયતા તે મૃત્યુસમાન, એ આરે આવે આપે હરિદાન-સેવો. ૩૭
 પ્રેમ લક્ષણા વળી દ્રગ રુચિ, સ્મૃતિ અભિવ્રાયા ઉદ્વેગ આર;
 વ્યાધિ પ્રતાપ તે ઉન્માદ ત્રણે, આસક્તિના પ્રકાર;
 પ્રકાર વ્યાધિ તણા એ કહિએ, જડતા ને વળી મૂર્છના લક્ષિએ;
 તન્મયતાનું લક્ષણ એક, મૃત્યુ સાદશ્ય પણ મરણ ન છેક. ૩૮
 જાતિ જુએ તો આહિરની તેમાં અપજા અધમ અવતાર;
 એ વેદાદિ નહોતી ભણી, નહોતો ઉત્તમ કર્મ અધિકાર;
 અધિકાર વણ એક પ્રેમપ્રતાપ, ક્યાં આધીન શ્રીકૃષ્ણજી આપ;
 ગોપીની પદરજ વંદે ઈશ, પ્રેમલક્ષણા તે સહુને શીશ. સેવો. ૩૯
 સેવા મંગત હરિભક્તની, કરે પ્રેમ ભક્તિ ઉત્પન્ન;
 તે કરે કૃતાર્થ એકલી, નવ જોઇએ કાઈ સાધન,
 જોઇએ ન વય વિદ્યા વિત્ત વર્ણ, રૂપ પરાક્રમ પવિત્રાયરણ;
 કહેશે જોયા નથી કહો કાંયે કામ, તો સુણો પ્રકટ ખતાવું નામ. ૪૦
 ધ્રુવજીને ક્યાં વય હતું, ક્યાં હતું સુદામાને ધન ?
 કુખજીને હતું રૂપ ક્યાં, ઉગ્રસેન થું પુરુષાતન ?
 પુરુષાતન નહોતું ઉગ્રરાય, ગજને ક્યાં હતી વિદ્યાય;
 પારધિમાં ક્યાંથી શુભ આચરણ, કેવળ ભક્તિ પામ્યા ગિરિધરણ. ૪૧
 દ્વાદશગુણ સંયુક્ત છે, દ્વિજ પંડિત સરખો ક્રોધ;
 (પણ) પદ્મનાભ પદ વિમુખ છે, તેથી શ્વપચ ભલેરો સોય;
 શ્વપચ ભલો જોહેને કૃષ્ણ આસક્તિ, મનકર્મ વચને કરે હરિભક્તિ;
 કુલસંહિત શ્રેય પામ્યો તેહ, વિપ્ર શકે ન કરી શુચિ દેહ. સેવો. ૪૨

શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ અંક છે, ખીજાં સાધન સર્વે શૂન્યઃ
 અંક વિના સર્વે અક્ષર છે, સદગુન્ય શૂન્ય દશગુન્યઃ
 દશ ગણા બિંદુ આઘ અંક એક, અંક વિના શું શૂન્ય અનેકઃ
 ભક્તિ કરી તેણે સર્વ કાંઈ કીધું, ભક્તિવિના ખીજું કાંઈ ના સીધું. ૪૩
 નૃગભૂપે ગાદાન કર્યા કેટલાં, કાંઈ ગણનાં ના આવે પારઃ
 એક દિવસ આજુ દોપ પડ્યો, કૃકલાસ થયો અવતારઃ
 અવતાર અધમ થઈ જંગ લાંસી, ગાદાન પુણ્ય ગયું ક્યાં નાસી ?
 દાન કર્યા તોય પામ્યો દુઃખ, શા માટે જે હતો ભક્તિ વિમુખ- ૪
 પ્રાચીનઅર્હિય ભૂપને, જુઓ કીધા યત્ન અપારઃ
 ઉર્વી મખાંકિત સહુ કરી, તોયે કાંઈ ન દીઠો સારઃ
 સાર ભાળ્યો એ જે જે પશુ પાડ્યા, તે રહ્યા હણવા નારદશ દેખાડ્યાઃ
 ભય દેખી લીધું સુર ઋષિ શરણ, ભક્તિ કરીને પામ્યો હરિ ચરણ. ૪૫
 ભક્તિ તારે ચંડાલને, જેમાં કોય ન શુભ આચરણઃ
 શું થઈ કહેવું તેલનું ઉદ્ધારે અધમ અન્ય વર્ણઃ
 વર્ણ સર્વે ઉદ્ધારે જગત, નીચ ઉંચ જે નિજ આસક્તઃ
 એક અંગભક્તિ ભદ્રદાય, અચરજ શું ! પ્રભુ ઐય થાય-સેવો. ૪૬
 ભક્તિ નાકા તારે સર્વને, જે કોઈ શરણે આવે શુચિ પાપીઃ
 અન્ય સાધન દારૂ તુંબિકા, ગ્રહ સભય તરે કો* કદાપિઃ
 તરે કદા જયે કામાદિ ગ્રહાથી, સમર્થ નહિ આજુ તારવા સારથીઃ
 વિબુધ વિચારી જુઓ નિજ મન, ભક્તિ ભક્તી કે સાધન અન્ય. ૪૭
 ભક્તિ મણિ જ્ઞાન દીપ છે, ટાલે ઉભય ખરે અધકારઃ
 મણિ અભય દ્યુતિ અચલ છે, દીપકને તો ભય છે અપારઃ
 અપાર ભય વાઘથી વામે, તેલ પાત્ર ખાતી વણ લય પામેઃ
 જ્ઞાન સભય તો અન્ય કોણ માત્ર ? નિર્ભય ભક્તિ સકલ સુખપાત્ર. ૪૮

જા તે ભક્તિસ્વરૂપ છે તેને માયા ન પીડે લેશ;
 યેઝી સ્ત્રી મોહાય નહિ, મોહ પામે પુરુષ વેશ;
 રૂપ યાન વૈરાગ્યને યોગ તેને પીડે અભરૂપી રાગ;
 કારણ બ્રહ્મ થાય છે તેહ, ભક્તને અચળ હરિયું સ્નેહ. સેવો. ૪૯
 રખે નેત્ર નંદનાલને, શ્રુતિ કથા રંટ મુખ નામ;
 સિકા સુંદે પ્રેમયું, પ્રસાદી તુલસી પુષ્પ દામ;
 મ ગ્રહણ કરે કરે હરિ સેવા, દોડે ચરણ પ્રભુ દર્શન લેવા;
 ન ધ્યાન નટવર છાંત્રી સ્યામ, સર્વાંગે કરે દંડ પ્રણામ. સેવો. ૫૦
 ક્ષિતિ વિના કેવલ કૃતિ કરે, (તેને) ફલ પરલોક ન થાય;
 શિવર પવન ભક્ષી રહે, જુઓ મત્સ્ય તીર્થ જલ ન્હાય;
 ન તીર્થ બીજ મૃગ વનવાસી, અંધ ગ્રહે દંડ કાસદ જાય કાશી;
 પ દડવત નટ સિદ્ધ વંશ, દર્શ તપોધમ ભાવ ના લેશ-સેવો. ૫૧
 કૃષ્ણ શ્રીગુરુ ભગવદીય, એ તણે ક સ્વરૂપ; એ
 સંવારા જ્યમ સુરસરી, તેમાં ભેદ નહિ તદ્રૂપ;
 દ નહિ તણુ નામજ માત્ર, જોતાં વિચારી એક જ ગાત્ર;
 તેહ વિવેક સેવા સરે અર્થ, અવસર અમૂલ્ય જુઓ શીદ અર્થ. પર
 સંગ સર્વનો છે, તેનો મૂલ ન જાણે મર્મ;
 દીપ દીપ મજે થયો, દીપ સમતા મળી વણુ શ્રમ;
 મવિન્ન શ્રીનાથ મિત્રાવે કદપનું કામ તે પલકે સરાવે,
 ચ નીર મળતાં ગંગા સંગ, એમ સમોવડી દે સત્સંગ-સેવો. ૫૩
 વ હરિ સંગના સુખની, સમતા નહીં કાય;
 વર્ગ તણા અપવર્ગનું, સુખ પણ સમોવડ નવ હોય;
 વ હોય સમતા મોક્ષાનંદ, તો ક્યાંહાં જન ઇચ્છિત સુખ મંદ;
 ય અનુભવીને આશ્રય થાય, પણ અણુ ગંદેહ છે નહિં રાય. ૫૪

શ્રીમંગાળ હરે પાપને, શશી તાપ હરે ગયે શરણુ;
 દારિદ્ર ટાળે સુરતરુ મળી ત્રણે કરે ત્રણ હરણુ;
 હરણુ કરે ત્રણુ તે તત્કાગ, મળતામાં હરિજન દયાળ;
 જ્ઞાને તાપ હરે દર્શને દોષ, દૈન્ય ટાળે ઉપજ્જી સંતોષ-સેવો. ૫૫
 યોગ યજ્ઞ જપ તપ વ્રતો, બહુ કીધે કષ્ટ કર્મ;
 જ્ઞાન ધ્યાન અતિદાનથી, તીર્થ આચરતા ધર્મ;
 ધર્માધ્યયન વેદશાસ્ત્ર પુરાણુ, કોટિ સાધનથી ન પરમ કલ્યાણુ;
 શ્રેય ન થાય ઉપાય અનેક, વિના મહત્ પદરજ અભિષેક— ૫૬
 હરિજન તે હરિરૂપ છે, તેને મૂર્ખ નિજ સમ જાણે;
 જેમ શશી સાગરમાં હતો, માન્યો મીને મીન પ્રમાણે;
 મીન પ્રમાણે થયો નહિ સોમ, મકર રહ્યું જલ તે વસ્યો ઓમ;
 તેમ વૈષ્ણવ વૈકુઠે જાશે, અધમ તે અહિના અહિ અથડાશે. ૫૭
 ચાર વર્ણમાં શ્રેષ્ઠ સર્વથી, બ્રાહ્મણ વર્ણ વિખ્યાત;
 તે સહુના પણ કહોવે શિરોમણિ, મ્હોટા મુનિવર સાત;
 તે સાને કરે ધ્રુવની પરિક્રમા, ધ્રુવ સુત ક્ષત્રી ને તે સુતપ્રત્ના,
 ત્રિભુવ વિચાર કરો તમો એહ, ભક્ત મોટા કે બ્રાહ્મણ દેહ ? ૫૮
 બ્રહ્માદિક વ્રજભક્તની, પદરજ વંદે ગુણુ ધામ;
 દુર્વાસા ઋષિએ દીન થઈ કર્યો અંબરીષને પ્રણામ,
 કર્યો પ્રણામ જ્યારે અથડાયા, વળી શમરી પદજલ દિજ નહાયા;
 હરિજનથી મ્હોટું નહીં કાવ, દુભવે તે દુષ્પ પામે પત જોય. ૫૯
 સંત સેવ્યે નારદ થયા, જુઓ દાસીસુત હરિમંત,
 તે સુરઋષિના સંગથી, શમી વ્યાસના હિરની અંગન;
 અગન મટી સમજાયા મર્મ, શ્રીભાગવત રચ્યું છાંડીને કર્મ;
 કલેશ ટાળે કરે પ્રભુજન પ્રીત, દુભવેથી શાનું સુકરીત. સેવો. ૬૦

યોગી તરે કદા એકલો, હરિજન તારે સહુસંગી;
 સિદ્ધ ઉદાસી રહે સદા, હોય સંત મુદર રસરંગી;
 રંગે રસિક સેવે ગુણ ગાય. પોતે પીએ મુધા સામાને પાય;
 ભક્ત સ્નેહી સૌનું સારે કામ, ધ્યાની સાથે કામનો નહિ કામ. ૬૧
 સર્વ પ્રાણી ઉપર દયા, આણુવો નહિ કામનો દોષ;
 વશ કરાવી ઈન્દ્રિય સહુ, યદ્યપ્ત લાભ સંતોષ;
 સંતોષ ધરી વદની સત્યવાણી, દૃઢ આશ્રય પ્રભુ દીનતા આણી
 દુષ્ટસંગથી રહેવું દૂર, વસવું સદા હરિજન હજુર. સેવો. ૬૨
 દુષ્ટસંગ તેને જાણીએ, જે ભૂલાવે ભગવંત,
 સ્નેહ કરાવે શ્રીકૃષ્ણ થું તેને કહીએ સાચા સંત;
 સંત સાચા તેની સગંત કરીએ, અસમર્પિત અન્યાશ્રયથી કરીએ;
 હું હરિનો હરિ મહારા નાય, એ નિશ્ચય કરવું મન સાથ. સેવો. ૬૩
 અન્યાશ્રય અસમર્પિત, એ જે મ્હોટા દુસ્તર રોગ:
 સર્વ વસ્તુ શ્રીનાથને અરપી, ઉચ્છિષ્ટ કરવો ભોગ;
 (ઉચ્છિષ્ટ) ભોગ કરવો હરિભક્તની સંગે, એક જ શ્રીકૃષ્ણ સેવવા રંગે;
 દૃઢ આશ્રય ગુરૂદેવનો ધરવો, ગોવત્સપદવત્ ભવોદધિ તરવો. સેવો. ૬૪
 ગુણની ઉપર ગુણ કરે, એ તો રીત જગતમાં પ્રકાશ:
 (પણ) અવગુણ સામે ગુણ કરે, તે મ્હોટા હરિદાસ;
 દાસ દોષ સહુના સંતાડે, ગુણ હોય અલ્પ તે અધિક દેખાડે,
 સાગર લાંછન વિષ શિવે પીધું, શશીયશ પ્રકટ લલાટે દીધું. સેવો. ૬૫
 વિશ્વંભર વશ તેહને, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસ:
 હિત ઇચ્છે સહુ જગતનું, નવ ધરે કામની આશ:
 આશા ધરે એક શ્રીગોપાલ, વ્યતિત કરે હરિસેવામાં કાલ;
 એવા ગુરૂનો લક્ષ્યે ઉપદેશ, ધરિએ સાચો વૈષ્ણવનો વેશ. સેવો. ૬૬

ધ્યાન મૂળ રૂપ શ્રીગુરુ, પૂજનનું મૂળ ગુરુ પાય;
 મંત્ર મૂળ ગુરુ વાક્ય છે, મૂળ મોક્ષનું ગુરુ કૃપાય,
 ગુરુ કૃપા વાંછિત ફલ થાય, હરિ રહે તો ગુરુ કરે સહાય;
 ગુરુ કોપે ક્યાંઈ નહિ ઠેકાણું, અધિક આચાર્યથી કાંઈ નવ જાણું. ૬૭
 ક્રોધી ગુરુ તો નૃસિંહજી, કામી હોય તો શ્રીકૃષ્ણ કહીએ;
 લોભ દાખે તો વામનજી, પણ હરિ સાચા એ લલિએ;
 લહિએ એ પાપે દાખેજે દુષ્કૃત, તો પણ માનીએ તે થકી ગત્ય;
 જોણે સોંપી આપ્યા શ્રીજગદીશ, તેનો ઋણી સદા તે શિષ્ય. સેવો. ૬૮
 ભોજન વસનની ચિંતા કરી, વૈષ્ણવે ના થાવું ઉદાસ,
 વિશ્વંભર પૂરે વિશ્વને, તે કેમ ભૂલે નિજ દાસ:
 દાસ આશ પૂરે સહુ વળુ માગે, વળુ કહે સહાય કરે અનુરાગે ?
 હરિ જનતાં કાંઈ નવ રહે ખામી, નથી અજાણ્યા અંતર્યામી. ૬૯
 અજાણ્ય ગુલમ્હેરી બલ વિપે, પક્ષિણી રટે મુખ હરિનામ,
 ખાન પાન માટે નવ કરે, છુટે મુખથી સુંદર શ્યામ;
 શ્યામે વિચારી કર્યું તેહને સુખ, ચરણ ચરવા કર્યા મોરનાં મુખ:
 પુચ્છે વદન કર્યું ઉંટની ગ્રીવા, શ્રીહરિ યુક્તિ કરી જલ પીવા. ૭૦
 અજગરને અનાયાસે હરિ આપે, આહાર આનનમાં લાવી:
 સકરખોરને સાકર સાગર, ખેટમાં દે છે મિલાવી,
 મેળવે ચાતકને જલ સ્વાતી, ગિરિ શૃંગ વૃક્ષ પોખે કોઇ ભાતી,
 સ્ત્રીસ્તને પય કર્યું પોષવા બાલ, તે તુંને નહિ ભૂલે જગ ગોપાલ. ૭૧
 ભક્ત મનોરથ સર્વે પૂરે પ્રભુ, કઠિણ સરળ ગુરુ નાહાના;
 પૂર્યા જોહનાં તેહનાં નામ કહું, તું પૂછે કહાંનાં કહાનાં;
 કહાન ગયા કુમળપતિ થાવા, પાર્થપત્ની થયા જલ પાવા,
 પૂરી પુત્ર થૈ અદીતિની આશ, પાંડવ કાયં કર્યું થઇ દાસ. સેવો. ૭૨

છીદાર ઉઘસેનના થયા, દારપાળ બલિં ભુપ;
 નરસૈયાના આપનું શ્રાદ્ધ સાર્યું, સેના માટે નાપિક રૂપ;
 રૂપ મહાર દામજી સારું, નાભાનું છાપરું છાયું ચારું;
 વારી વલ્લું ત્રિલોચન ઘેર, મીરાંઆછનું પીધું ઝેર-સેવો. ૭૩

ધમ્મે રૂંડું પ્રભુ જગતનું, કેમ કરે કુંડું નિજ દાસ;
 જે કરશે તે ભલું તાલરું તું ધર દહ વિશ્વાસ;
 વિશ્વાસ રાખ કલ્પના મુક, સેવા સ્મરણમાં નવ ચૂક;
 નહિ મળે ફરી અવસર આપો, હરિ ભજી દ્યો મનુપાદેહ દ્વાવો. ૭૪

દુઃખ થાયે હરિ સેવતાં, તે મુધાસમુ પ્રમાણો;
 વિષય ભોગવતાં સુખ છે, તે વિપ સરખું સહુ જાણો;
 જાણો જેમ ખમ ખલુતાં મીડી, ક્ષણ પછી આગ ઉડે અગીડી;
 ઓસડ પીતાં કટુ તર્ત લાગે, રોગ ગયા પછી આનંદ જાગે— ૭૫

શ્રીગિરિવરધર સેવતાં ભય રાખવો ભુપતિસમાન,
 આળક સમ વાતસલ્યતા, ધરવો સ્નેહ તે જર સમાન;
 જર સમાન પ્રિય પ્રભુ લાગે, તો દુઃખ જન્મ જન્મનાં લાગે;
 પ્રેમ પીયૂષ પીધું તે જાણે, નથી સ્વાદ કોઈ એહ પ્રમાણે-સેવો. ૭૬

જે પ્રતિકૂળ પ્રભુ સેવતાં, તેને તજીએ ના વળગીએ વ્યર્થ,
 જનની જનક પતિપુત્ર વ્રાત, ગુરુ છોડ્યા યદ્યપિ સમર્થ,
 સમર્થ તાત તજ્યો પ્રલ્હાદે, ભરતે માત મૂકી હરિ સ્વાદે;
 પતિ ઋષિપત્ની વિભીષણ વ્રાત, ગુરુ ના ગણ્યા બલિએ સાક્ષાત—૭૭

દેવ પિતૃ ને મનુષ્ય ઋણ, ત્યાં લગી માણસને કહેવાય;
 જ્યાં લગી સર્વાત્મભાવે, શ્રીકૃષ્ણને શરણે ન જાય;
 શરણે ગયે સર્વે ઋણ છૂટે, ચિત્રગુપ્તનું લેખું ત્રૂટે;
 કાળ કર્મનેા ભય નહિ તહેને, શીશ ધણી સમર્થ હરિ જહેને-સેવો. ૭૮

કર્તુ અકર્તુ અન્યથાકર્તુ સમર્થ શ્રીહરિ રાય;
 ના થવાનો કરે પદાર્થ થનારો મટિ જાય,
 મટિ ગયું જે વસિષ્ઠે વિચાર્યું, તે સમે વન જે સમે રાજ ધાર્યું,
 બ્રહ્માના મૂત એ ત્રિકાલના જ્ઞાની ઈચ્છાયે વચન તેનું પણ હાનિ. ૭૬
 સહસ્ર ભુગ્નપતિ રાખશે, તેને હણશે શું જે ભુગ્નવાળો,
 તે જ પુરુષ જ્યારે મારશે, ત્યારે કોઈ નથી રખવાળો;
 રખવાળો રિપુ છે નહિ કોઈ, સઘળી વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણથી હોઈ;
 કર્તા હર્તા એક શ્રી વ્રજરાય, એના કર્યા વિના કાંઈ ન થાય. સેવો. ૮૦
 કર્યું થાય શ્રીકૃષ્ણનું, કોયી ન ઘટે લવલેશ;
 તે જ પ્રમાણે સુખ દુઃખ, લાલાલાભનો સંશય લેશ;
 લેશ રહે નહિ તે સમે શુદ્ધિ, જેવું હોનાર તેવી થાય ભુદ્ધિ;
 થનાર તેતો સહજે પણ થાય, કર્તા નથી શીદ તું પરતાય-સેવો. ૮૧
 હરિજંત્રી તું જંત્ર છે, જેમ વાળે વળગે તેમ;
 કાષ્ટ પુતળી નૃત્ય કરે, સૂત્રધાર નચાવે જેમ;
 તેમ વિધિ નિષેધ સહુ હરિ હાથે, તું મૂર્ખ તાણી લે શીદ માથે;
 વિચાર જે જીવનું કર્યું હોય, તો દુઃખ જગતમાં થાય ન કોય. સેવો. ૮૨
 જેની રચના જોઈને, ઘણો મોહ ઉપજે છે મન;
 તે કર્તામાં કમી શી હશે ? તું જેને વિચારી જન;
 જન થશે પણ મનોરથ તારો, ઘાટે શું મોહો તું જે જડનારો;
 તેને મળે પૂર્ણાનંદ થાશે, ભવ વૈખલવ તૃષ્ણા ટળી જશે-સેવો. ૮૩
 કરવા પ્રસન્ન ચાહે કૃષ્ણને તો, અભિમાન અલગું નાખ;
 શીઘ્ર દયા કેશવ તણી, ઈચ્છે તો દીનતા રાખ;
 રાખ દીનતા એક જ કરીને, કરવા કૃપા મન થાશે હરિને;
 બોતેર કોટિએ ના સર્વ કામ, દીનતા એક અંધાયા દામ. સેવો. ૮૪

શીલાબુદ્ધિ શાલિગ્રામમાં હરિસ્વરૂપ તે ધાતુ પ્રમાણે;
 મનુષ્ય લહે ગુરુદેવને, જાતિ ભાવ વૈષ્ણવમાં આણે;
 આણે મહાપ્રસાદ પ્રતિ અન્ન, હરિચરણોદક ન પ્રીછે જન;
 વર્ણાશ્રમ તજે ન લે હરિનામ, ઈત્યાદિકનો નરકમાં ઠામ. સેવો. ૮૫
 નિગમ ચાર પટ શાસ્ત્ર અષ્ટાદશ પુરાણ ચૌદ વિદ્યાય;
 વ્યાકરણ નવ યત્રીશે લક્ષણ, જાણે ચોસઠે કળાય;
 કળા રાગ છત્રીશે ગાય, વિશદ કીર્તિ ચક્રવર્તિ રાય,
 પણ નથી ભક્તિ જો નંદકુમાર, તો સહુ ધુળ મળ્યું વિકાર સેવો. ૮૬
 શ્રમ કરી સહુ વિદ્યા ભણિઓ, મહા પંડિત કહાવ્યો જગત;
 પણ તેનો સાર સમજ્યો નહિ. ન થયો ભગવંતનો ભક્ત;
 ભક્તિ વિના શ્રમ એ ફલ સાર, જેમ રાસલ વહે ચંદનભાર
 જેમ અહિ મણિદ્યુતિ મેળવે આહાર, તેમ તે ઉદર ભરે ધિકાર. ૮૭
 સ્પર્શમણિના પુર વિષે; રચ્યું ચિંતામણિમય ધામ;
 કલપવૃક્ષની વાડ ગાય ઘેર, કામદુધા જેનું નામ;
 કામદુધા અક્ષયપાત્ર અતુલ, નવનિધિ અષ્ટ મહાસિદ્ધિ અનુકૂલ;
 પણ નથી વલ્લભ શ્રીવ્રજનાથ, તો તો એટલું મળે ધસવા હાથ. સે. ૮૮
 કૃષ્ણ કીર્તન નહિ કર્યુંમાં. તે શ્રવણ રાદડા કહિએ;
 નિરખ્યા નહિ જેણે નેત્રે હરિ, કેડી પિચ્છ ચાંદલા તે લહિએ;
 લહિએ દાદુર જીજ્ઞાસુ હરિ નવ ખોલે, કરપદ સેવારહિત શય તોલે;
 વૃક્ષ જીવન આસ ધમણ સમાન, ગ્રામ શુકર સમ છે ખાનપાન. સે. ૮૯
 જગ દર્પણ જેનાર તું, સામું દીસે જેવું તુજ પાસે;
 દુષ્ટ ને દુષ્ટ સાધુ ને સાધુ, ભવ આદર્શમાં ભાસે;
 ભાસે તે સહુ નિજમાં છે જાણો, દોષરહિત દુનિયા પરમાણો;
 એવે વિવેકે જો રહેવાય, રાગ દ્રેષ નહિ કે ચક્રી ચાય. સેવો. ૯૦

જીવ સર્વ હરિ અંશ છે, તહેના વિચિત્ર ભાંતિ સ્વભાવ;
 સર્વથી હળિમળિ ચાલીએ. એ તો છે સંજોગ નદી નાવ;
 નાવ તરંગ નદી એમ જાણે, કાથી ના બગાડીશ એ દિવસનો પરાણો;
 સહુને સદા એક સ્થલ નથી રહેવું, કટુક વચ : માટે દ્રાઘને ન કહેવું. ૬૧
 કાંઈ પ્રભુ પાસે ન માગીએ, માગે પસ્તાવો થાય;
 ઉદાસી આવે નાથને, વ્યાપાર સરીખું જાણાય;
 જાણાય એવું માટે રમે જાઓ, સેવો શ્રીકૃષ્ણ ધરી સ્નેહ સાચો,
 વણ માગે સહુ આપે એ સ્વામી નથી અગ્નિયા અંતર્યામી. સેવો. ૬૨
 દાસી સુતના સહુ પિતા, રાણી સુતનો તો એક રાય;
 ભક્તિ અંશ શ્રીકૃષ્ણ જ સેવે, ને માયિક સર્વને ધાય;
 ધાયે તોયે કર સાહે ન કોય, કામ પડે ત્યારે અંતે રોય;
 આવાગમનમાં સદા અથડાય, દ્રા કાળે હરિ વિના ગત્ય ન થાય. ૬૩
 નાનો પદાર્થ મોટો દેખાડે, ને પાકાને દાખે કાચો;
 ઉગ્ર હોય તેને અણુ ખતાવે, ને જુઠો મનાવે સાચો;
 સાચો ભાસે એ જ માયાનું રૂપ, એણે કીધા વશ રંકને ભૂપ;
 એને જીત્યાનો છે એક ઉપાય, સાચું શરણુ લ્યો શ્રીવજરાય. સે. ૬૪
 માયા છે ઘંટી ખિલડો હરિ, તહેમાં જીવ ચરાચર અત્ર;
 જે પડ્યું તે પીસાય છે, તું જોની પ્રકટ લોચન;
 લોચન જો એક બચે છે તેહ, ખીલ સમીપે રહે છે જોહ;
 જે આણુ ત્યાંથી ખસ્યો કણુ આધો, તે તત્કાલ દળાવા લાગ્યો. ૬૫
 પરવારી સહુ કામથી, કાઠ મૃત્યુ ન પામ્યો જનંત;
 આ કીધું આ કરવું છે, એમ કરતાં આવશે અંત;
 અંત આવ્યો હરિ ક્યારે ગાશે ? ચેત ચેત નહિ તો પસ્તાશે;
 મરણુ નહિ આવે કાનમાં કહીને, જશે ઓચિંતું અંધારું થઇને. ૬૬
 ઉત્તર વચન તે માનવું, પૂર્વનું નહિ પ્રમાણુ;

છેલ્લું રચ્યું શ્રીભાગવત, સહુ પહેલાં અન્ય પુરાણ;
 પુરાણ પૃથક્ પૃથક્ કર્યા વ્યાસે, તોયે રહેતું ઉર ભરિયું ઉદાસે;
 મર્મ ખતાવ્યો નારદ મિત્ર, સુખ થાશે રચ્યો ભક્તિ ચરિત્ર. સેવો. ૬૭
 પુષ્ટિપંથ પ્રભુ શ્રીવલ્લભકુલ, જન્મએ તહેને શરણ;
 નામ નિવેદન મર્યાદા ધરી, સંતીએ શ્રીગિરિધરણ;
 શ્રીગિરિધર ગુરુ વૈષ્ણવ પ્યાર, ધરી ગતિ કરે માર્ગ અનુસાર;
 મનુષ્યજન્મનો એ છે સાર, જે માને તે પામે પાર. સેવો. ૬૮
 મહામંદમતિ જીવ કલિના, સર્વ ક્ષાત્ર ક્યાં ખોળે ?
 માટે સકલ સિદ્ધાન્ત સાર, તે શોધી કીધો છે ટોળે;
 ટોળે કરાવ્યો પ્રભુ મતિ દીધી, નિજ જન જાણીને કરણા કીધી;
 ભક્તિપોષણ ધર્યું અન્યનું નામ, કથે સુણે સરે સર્વનું કામ. સેવો. ૬૯
 એકસોતે એક ચંદ્રાવળા, એ અન્ય તણા છે સાર;
 પ્રતિ પદ શુભ સિદ્ધાન્ત ભર્યું છે, વાંચીને કરજો વિચાર;
 વિચારતાં વલ્લભ હરિ ચાશે, સર્વે કલેશ સમુળાં ઝાશે;
 આચરણ કરતાં આનંદની હેલી, ભક્તિ શ્રીકૃષ્ણની કરજો જોલી. ૧૦૦
 મહાનદી શ્રીનર્મદા તટે ચંડીપુર મહાધામ;
 જ્ઞાતિ નાગર સાઠોદરો કિજ, ભટ્ટ દયાશંકર નામ;
 નામ વલ્લભી વૈષ્ણવદાસ, ગુરુ પ્રતાપે અન્ય કર્યો પ્રકાશ;
 શીખે સાંભળે જે જન ગાય, તેને મનવાંછિત ફળ થાય. સેવો. ૧૦૧

* અથ વ્રજચોરાશી કોશની પરિક્રમાનું ધોળ.

ધોળ ૬૧ મું.

પ્રથમ શ્રીવલ્લભ પ્રભુજીને જાણુંરે, શ્રીગુરુદેવના ચરણ ચિત્તઆણુંરે;

* આ ધોળ વૈષ્ણવોએ હમેશાં ઘરમાં ગાવાનો નિયમ રાખવો કે જ્યાં
 ભવિષ્યમાં ત્યાં જવાનું થાય તો દરેક યાત્રાનાં દર્શનનો લાભ મળે અને

વ્રજભૂમિનાં ચરિત્ર વખાણું; ચાલો વનયાત્રાનાં સુખ લઇએરે. ૧

શ્રીગુસાંધજીએ કીધો વિચારરે, વનયાત્રા કરવી નીગધારરે;

વ્રજભૂમિની લીલા અપાર. ચાલો ૨

શ્રીવિકૃલ્લખજી પરમ દયાળરે, સેન આરતી કરી તત્કાળરે;

સાથે લીધા શ્રીવલ્લભલાલ. ચાલો ૩

સંવત સોળસેની સાલરે, બાહરવા વદિ દાદશી સારરે;

વાહાલો ઉતર્યા શ્રીમનુનાજી પાર. ચાલો ૪

પધાર્યા શ્રીવિકૃલ્લનાથરે, ચાલ્યો રસિક વૈષ્ણવનો સાથરે;

સૌને મસ્તક ધરીયા છે હાથ. ચાલો ૫

ત્યાંથી આવ્યા શ્રીમથુરાંજી માંદરે, હાથ જોડ કરી છે ત્યાંહેરે;

વિશ્રાંત ઘાટ શ્રીમનુનાજી નહાયે, ચાલો ૬

શ્રીવલ્લભ પ્રભુજીની જોડક છે ત્યાંહેરે. દર્શન કરીને ત્યાં ભોગ ધરાયરે;

પછી પરીક્રમા કરવાને જાયે. ચાલો ૭

કાંઈ સ્થળ બાકી રહી ન જાય, તેમજ તેથી લીલાનું સ્કુરણ હૃદયમાં થાય, તેથી અઘોરિક આનંદ મળે, કદાચ વનયાત્રા કરવાનો વિચાર થાય તો, શ્રીગોસ્વામિબાલકો સાથેજ જવું કે જેથી યાત્રામાં દર્શનાદિક સુખ, શ્રી કૃષ્ણચંદ્રે કરેલી લીલાનો અનુભવ અને શ્રીગોપીજનની પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ વગેરે પ્રકારનો જે લહાવો તે શ્રીગોસ્વામી બાલકો સાથે પરિક્રમા કરવા થીજ મળશે એવો મારો પોતાનો અનુભવ છે ને તેથીજ આ સ્થળે મેં સુજ્ઞ વૈષ્ણવોને વિનંતિ કરી છે

૧ સૌથી પહેલાં પહેલવહેલીજ શ્રીગુસાંધજી (શ્રી વિકૃલ્લનાથજી) એ સંવત ૧૬૦૦ (વ્રજ) બાહરવા વદી ૧૨ ના દિવસથી પરિક્રમા કરવાનું સરૂ કર્યું હતું જે અઘાપિ પર્યંત પણ એજ પ્રમાણે ચાલે છે.

ત્યાંથી સતધરા માંહે જઇએરે. બીજા અનેક ધામ સર્વે કહીએરે;
કૃપ સમ સાગર કૃષ્ણ કૃપ લહીએ. આલો ૮

ત્યાંથી મધુવન જઇતે રહીએરે, ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક કહીએરે;
ભોગધરી તાલવન જઇએ. આલો ૯

કમોદવનમાં તે દર્શન કરીનેરે, જ્વાલમંડળી કરીતે છાક ધરીએરે;
શ્રી મહાપ્રભુની બેઠક અનુસરીએ. આલો ૧૦

સાંતનવનમાં સાંતનકુંડ નાહારે; ત્યાં પ્રભુ સાત વરસના આપ્યારે,
ત્યાં તો સતુવાના ભોગ ધરાવ્યા. આલો ૧૧

બહુલાવનમાં પધાર્યા પ્રભુ આપરે, ત્યાં થયો ગાય સિંહનો મેળાપરે;
કૃષ્ણકુંડ નાહીતે ટાપ્યા તાપ. આલો ૧૨

ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકનું છે ધામરે, ત્યાં બહુલા ગાયનો છે ઠામરે;
દર્શન કરતાં પૂર્ણ કરે કામ. આલો ૧૩

ત્યાંથી જીપ્પિન ગામમાં જઇએરે, શ્રીબલદેવજીનાં દર્શન કરીએરે;
રેણુકુંડ બલભદ્રકુંડ નહીએ. આલો ૧૪

શ્રીકુંડ નાહીતે પાવન થઇએરે, રાધાકૃષ્ણ કુડે જઇ નહીએરે;
શ્રીવલ્લભ વિકૃલની બેઠક ચિત્ત લઇએ. આલો ૧૫

રાજ કદમ મુકુટ દર્શન કરીયારે, ચવર કૃષ્ણવટ જોઇ મન હરીયારે;
ત્યાં કૃષ્ણકૃપે જળ ભરિયાં. આલો ૧૬

ત્યાં પાંચ પાંડવનાં છે ઝાડરે, છટ્ટા વૃક્ષ નારાયણ અવતારરે;
ત્યાં વેણુનાદ કર્યો છે સાર. આલો ૧૭

શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે ચિત્ત ધરીયેરે, ત્યાં ભોગ ધરીતે અનુસરીયેરે;
ત્યાંથી શ્રીજીનાં દર્શન કરીયે. આલો ૧૮

નારદકુંડ કુસુમોખર વનરે, ત્યાં છે રત્ન સિંહાસન ધન્યરે;

ત્યાં હિલ્લવળ થયા છે પ્રસન્ન.

ચાલો ૧૯

ત્યાંથી માનસી ગંગા જઈ નહીયેરે, મોટા ચકતીર્ય ત્યાં કહીયેરે;

શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડકે જઈયે.

ચાલો ૨૦

ત્યાંહાં પ્લહકુંડનાં સ્નાનરે, દાન ઘાટી લીધાં પ્રભુ દાનરે;

વજ્રધુવતીનાં રાખ્યાં છે માન.

ચાલો ૨૧

ત્યાંથી ચારકુંડ તે કહીયેરે, રણભોયન પાપભોયન નહીયેરે,

ધર્મરોચન ગોરોચન જઈયે.

ચાલો ૨૨

લીધી જમુનાવતાની વાટરે, ત્યાં શ્રીયમુનાજીનો ઘાટરે;

અડીંગમાં દાન લઈને ફેડયાં માટ.

ચાલો ૨૩

ત્યાંથી ગામ પરાસોલી જઈયેરે, વડ ચંદ્ર દૂપ ત્યાં કહીયેરે,

ત્યાંહાં ચંદ્રસરોવર નહિયે.

ચાલો ૨૪

ત્યાં પ્લહરજની કરીને કીધો રાસરે, વજ્રલક્ષ્મીની પૂરી છે આશરે;

ખટ માસની કીધી છે રાત.

ચાલો ૨૫

ત્યાં ખેડક શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલવરનીરે, ત્યાં સામગ્રી ભોગ ધરવીરે;

ત્યાં સેવા કરો પુલગરની.

ચાલો ૨૬

મંકર્ષણ ગાંધર્વ કુંડ નહિયેરે, શ્રીમલદંવજનાં દર્શન જઈએરે;

આન્યોરમાં શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડક કહિયે.

ચાલો ૨૭

ત્યાંથી ચાલી ગોવિંદકુંડ નહિયેરે, ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડકે દર્શન કરિયેરે;

ત્યાં તો જન્મતણાં દુઃખ ખોઈએ.

ચાલો ૨૮

શ્રીજીના હસ્તાક્ષરનાં છે ચિન્હરે, ત્યાં મુકુટ ટોપીનાં દર્શનરે;

ત્યાં ચતુરાનાગાનાં છે વન.

ચાલો ૨૯

અપ્સરા કુંડ થઈ સ્યામ ઢાક જઈએરે, ત્યાં શ્રીજી ચરાંવ છે ગાયરે;

ત્યાં મુગંધી શિલા કહેવાયે.

ચાલો ૩૦

સિંહાસન ઘટિયા બહુ મન ભાવેરે, ત્યાં પાધના પેય ધરાવેરે;

- પ્રભુ નવ કાંકરી રમ્યા તે સુહાવે. ચાલો ૦ ૩૧
- સુરભિ ગાય તણા પુર નિરખોરે, ઐરાવત હાથીના પગપખોરે;
શ્રીજીના ચરણચિન્હ જોઈ હર્ષો. ચાલો ૦ ૩૨
- સિંદૂરી શિક્ષાએ સિંદૂર થાયેરે, શ્રીપ્રિયાજીની માંગ ભરાયેરે;
ત્યાં ગાજની વાજની શિક્ષા કહેવાયે. ચાલો ૦ ૩૩
- પુંછરી થઈને સુરભિ કુંડ નહિયેરે, ત્યાં રામદાસજીની ગુફા કહીયેરે;
ગોવિંદસ્વામીની કદખંડી જાણ્યે. ચાલો ૦ ૩૪
- શ્રીગોવર્ધન પૂજા કરવાનું છે કામરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક સુખધામરે;
ત્યાં ગોપાલપુર છે ગામ. ચાલો ૦ ૩૫
- ત્યાં છે સાત મંદિર તે કહીયેરે, શ્રીગુસાંછજીની બેઠકે જાણ્યેરે;
એ તો નયને નીરખી સુખ પાળ્યે. ચાલો ૦ ૩૬
- શ્રીગિરિરાજની પૂજા કરવીરે, ત્યાં સામગ્રી ભોગ ધરવીરે;
સુંદર શિક્ષા જોઈને અનુસરવી. ચાલો ૦ ૩૭
- દંડવતી શિક્ષાએ દંડવત કરીયેરે, ત્યાં રૂદ્રકુંડ જાણ જોઈએરે;
દાક યોગાનમાં ચિત્ત દાખ્યે. ચાલો ૦ ૩૮
- ત્યાંથી જન અજન વૃક્ષ જાણ્યેરે, ત્યાં વ્રજભક્તે પુછ્યું તે કહીયેરે;
ત્યાંથી પ્રભુજી પધાર્યા તે સુખ લાગ્યે. ચાલો ૦ ૩૯
- ગુલાલ કુંડમાં ગુલાલ બહુ વરસેરે, તે જોઈ મનકું હરખેરે;
શ્રીમહાપ્રભુની બેઠકે સુખ દરસે. ચાલો ૦ ૪૦
- વિલછૂ કુંડ કહીએ શુભ નામરે, કદમ ખંડી ગાંઠયોલી છે ગામરે;
એ ગોવર્ધનનાં સર્વે છે ધામ. ચાલો ૦ ૪૧
- પરમંદરા કૃષ્ણકુંડ ધામરે, ત્યાં શ્રીદામા સખાનું છે ગામરે;
ત્યાં પ્રભુ જાક આરોગ્યા પૂરી હાંમ. ચાલો ૦ ૪૨
- અદ્રિકુંડ આદી અદ્રિધામરે, તારામુણીલાનું છે કામરે,

- અલક ગંગા નદીનું છે નામ. ચાલો ૦ ૪૩
- નવનીતનો પર્વત રસખાણુરે, ઇંદ્રોલીમાં ચોરી ગાય ઇંદ્રે જાણુરે;
ઇંદ્રકુંડ કૂપ ત્યાં વખાણુ. ચાલો ૦ ૪૪
- કામવનની પરિક્રમા કહીએરે, ત્યાં વિમલ કુંડમાં નહીએરે;
લુક લુક આંખ મિયામની જાએ. ચાલો ૦ ૪૫
- ચરણ પહાડી ચરણ પ્રભુ ધરિઆરે, વજ્રલક્ષ્મીને ચક્રિ કરીયારે;
છાક આરોગ્યા હરખ મન ધરીયા. ચાલો ૦ ૪૬
- નંદખટમાં પ્રભુજી ખેઠારે, સુરભિ કુંડમાં નહાવા પેઠારે;
ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુની ખેડે જાએ બેટયા. ચાલો ૦ ૪૭
- ત્યાંથી ખિસલની શિલાપર આવ્યારે, વ્યેમાસુરની ગુફા ત્યાં જાવારે;
દૈત્ય મારીને ગાય ગોપ લાવ્યા. ચાલો ૦ ૪૮
- ભોજન થાલીએ ભોજન કીધારે, સખા મંડલીમાં અહુસુખ દીધારે;
માનસિકુંડમાં આચમન લીધાં. ચાલો ૦ ૪૯
- હવે ગામ કહિએ કનવારોરે, ત્યાં પ્રભુ આરોગ્યા કુંડવારોરે;
વજ્રલક્ષ્મીનાં કારજ સાર્યાં. ચાલો ૦ ૫૦
- કદમખંડી સુનહરાની સારીરે, ત્યાં રાસ રમ્યા ગિરિધારીરે;
ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડક સુખકારી. ચાલો ૦ ૫૧
- ચિત્ર વિચિત્ર શિલા શુભ ધામરે. ત્યાં અલક્ષ્મીજીનો ઉંચો ગામરે;
ત્યાં રાસ રમ્યા અલ્પરામ. ચાલો ૦ ૫૨
- ત્યાંહાં દેહકુંડનાં સ્નાનરે, ત્યાંહાં સુવર્ણ કેરાં દાનરે;
દ્રિજ જાતનાં કર્યા સન્માન. ચાલો ૦ ૫૩
- હવે ત્યાંથી જાએ અરસાનેરે, કરો ભાતોખરનાં સ્નાનરે;
ત્યાં રાજ કરે બ્રહ્માન. ચાલો ૦ ૫૪
- શ્રીરાધાજી રૂપનિધાનરે, તેહની અષ્ટ સખી છે સુખાણુરે;

તે તો બહુવિધનાં કરે ગાન. ચાલો ૦ ૫૫
 ત્યાંથી ચોવારી ચોવારી જઈએ, ત્યાં રત્નકુંડ દોહની કુંડ કહીએ;
 વળી મોહની કુંડ ત્યાં લહીએ. ચાલો ૦ ૫૬
 માનગઢમાં તે માન મનાવ્યારે; દાનગઢમાંતે દાન યુકાવ્યારે;
 દધિને માટે નૃત્ય કરાવ્યાં. ચાલો ૦ ૫૭
 ગેહવરવન સાંકડી ખોર આવ્યારે, ત્યાંથી પ્રભુજી વનમાં સિધાવ્યારે;
 શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડક મન લાવ્યા. ચાલો ૦ ૫૮
 વિદ્યાસગઢમાં વિદ્યાસ રાસ કર્યારે, મોરકુટિમાં મોરરૂપ ધરિઆરે;
 નૃત્ય કરી શ્રીરાધાનાં મન હરીયાં. ચાલો ૦ ૫૯
 ત્યાંથી પીરીપોખર ચાલોરે, જઈને સંકેતવનને નિહાળોરે;
 શ્રીમહાપ્રભુની ખેડકમાં ચાલો. ચાલો ૦ ૬૦
 ત્યાંથી સંકેતવનમાં પધાર્યારે, પ્રેમસરોવરે પ્રેમવધાર્યારે;
 વજ્રલક્ષ્મીનાં કારજ સાચાં. ચાલો ૦ ૬૧
 ત્યાં શ્રીગુસાંઈજીની ખેડક જાળેરે, શ્રીમહાપ્રભુની ખેડક ત્યાં ખીરાળેરે;
 કૃષ્ણકુંડ કદમખંડીમાં ગાળે. ચાલો ૦ ૬૨
 ત્યાં શ્રીચંદ્રાવલીજીની કુંજરે, ત્યાં ચંદ્રાવલી છે કુંડરે;
 શ્રીગુસાંઈજીની ખેડક રસપુંજ. ચાલો ૦ ૬૩
 લલિતા વિશાખાના કુંડ જોઈએ, તેડની કુંજ જોઈને મન મોહો;
 પૂરનમાસી જોઈ સુખ હોય. ચાલો ૦ ૬૪
 શ્રીજસોદાજીને મંદિર જવુંરે, ત્યાં શ્રીપ્રભુજીને જોઈ આવુંરે;
 ત્યાં પ્રભુજીએ જોયા છે હાઉ. ચાલો ૦ ૬૫
 ચાલ્યા મધુસૂદનકુંડની વાટરે, ત્યાં મલિ વલોવ્યાનાં છે માટરે;
 ત્યાંજી ચરણ પહાડીનો ઘાટ. ચાલો ૦ ૬૬
 ત્યાંથી પાનસરોવર આવ્યારે, ત્યાં ગાય વાજાને જલ પીવરાવ્યારે;

- ત્યાં શ્રી મહાપ્રભુની ખેડકમાં સિધાવ્યા. ચાલો ૬૭
છોકર કદમ્બવૃક્ષ સ્થલ લીલારે, ત્યાં ગાય વાછડાં બાંધવાના ખીલારે;
જમ્જને મોતી કુંડમાં ઝીલ્યા. ચાલો ૬૮
ગાયોને મોતીની માળા પહેરાવીરે, તે તો પ્રભુજીને મન ભાવીરે;
ત્યાંથી ટેર કદમ પર આવ્યા. ચાલો ૬૯
- વિલાસવટની લીલા સુખકારીરે, વેણી ગુંથી શ્રાકુંજવિહારીરે;
ત્યાં કુંડલ વનની છબિ છે ભારી. ચાલો ૭૦
ત્યાં શ્રીનંદ જશોદાજી નિરખોરે, બલરામ કૃષ્ણ જોષ હરખોરે;
નંદગામની લીલા પરખો. ચાલો ૭૧
- આગળ આવ્યા કરહલાગામરે, તેતો ઉપવન કહીએ નામરે;
ત્યાં કૃષ્ણકુંડ છે ધામ. ચાલો ૭૨
- ત્યાં કરી રાસલીલા નિર્ધારરે, ત્યાં છે કદમખંડી બહુ ભારીરે;
શ્રીમહાપ્રભુની ખેડક પર ચારિ. ચાલો ૭૩
- ત્યાંથી આંજન ગામમાં રહીએરે, આંજનોખરમાં જઈ નહીએરે;
આંજન કુંડ વિહાર સુખ લખએ. ચાલો ૭૪
- તેની પાસે પીસાયો ગામરે, ત્યાં જલ આરોગ્યા પૂર્ણ કામરે;
ગોપીજને કર્યો વિશ્રામ. ચાલો ૭૫
- આગળ કહીએ ખિદરવન ગામરે, ત્યાં ગાયો ખદેડી સુંદર શ્યામરે;
ત્યાં માર્યો બકાસુર ઠામ. ચાલો ૭૬
- ત્યાંથી પરાસોલી કુંજમાં જઇએરે, કાકિલાવન કૃષ્ણકુંડ કહીએરે;
ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડકમાં રહીયે. ચાલો ૭૭
- ત્યાંથી ચાલી કોટવન જઇએરે, તેને પાસે જવકવન કહીએરે;
આગળ જવક બટ જોષ લહીએ. ચાલો ૭૮
- કાકિલાકુંડનાં જળ હુલ્યારે, ત્યાં કમલ કુમુદિની દુલ્યારે;

ત્યાં અનેક ભ્રમર રસ ભૂલ્યા. ચાલો ૦ ૭૬

ત્યાં છોટી ખેન છે સારીરે, આગળ જમ જીવો ચરણ પહોડીરે;

તેને ગોવર્દન પ્રભુ ધારી. ચાલો ૦ ૮૦

ચરણકુંડ ચરણગંગા જોયારે, ત્યાં પ્રભુ પોતે દહી વલોવ્યારે;

ત્યાં માખણ કાઢીને આવોડ્યા. ચાલો ૦ ૮૧

દધિગામ ને દધિકુંડ કહીએરે, જમને શીતળકુંડમાં નહીએરે;

શ્રી મહાપ્રભુની ખેડકે દર્શન પમએ. ચાલો ૦ ૮૨

ત્યાંથી કાટવનમાંહે આવ્યારે, સૂરજકુંડ જોમને મન લાવ્યારે;

ત્યાં શ્રીયશોદાજીને રાસ દેખાડ્યા. ચાલો ૦ ૮૩

શેષશાયીમાં ક્ષીરસાગર ભરીયારે, ત્યાં શેષજીની સન્યા કરીયારે;

લક્ષ્મીનારાયણનાં રૂપ ધરીયાં. ચાલો ૦ ૮૪

પ્રભુજી બલભદ્ર સાથે આવ્યારે, શ્રીયમુનાજી પુલિન સિધાર્યારે;

ખત્રીશ વાર શ્રીયમુનાજીમાં નાહ્યા. ચાલો ૦ ૮૫

ત્યાંથી લાલબાગમાં પધાર્યારે, ત્યાં વ્રજભકતે શૃંગાર કરાવ્યા રે;

લાલ વસ્ત્ર ભૂષણ પહેરાવ્યાં. ચાલો ૦ ૮૬

ત્યાંથી ચીરઘાટ માંહે આવ્યારે, ત્યાં વ્રજભકતે શેહેરા ધરાવ્યારે;

ખેલન વનમાં ખેલ કરાવ્યા. ચાલો ૦ ૮૭

ખેલ કરીને આરતી કરાવીરે, ત્યાંથી રામઘાટપર આવ્યારે;

શ્રીબલદેવજીયે રાસ રચાવ્યો. ચાલો ૦ ૮૮

રાસ મૂકી હળમૂશળ લાવ્યારે, શ્રીયમુનાજી વાંકા ચલાવ્યારે;

ત્યાં ઉલટાં નીર વહાવ્યાં. ચાલો ૦ ૮૯

ભૂષણવન નિવારણવન આવ્યારે, ગુંજવનથી અક્ષયવટ આવ્યારે;

ત્યાં ગોપીકુંડમાં નાહ્યા. ચાલો ૦ ૯૦

તપોવનમાં વિરહ બહુ ધરિયારે, આંસુ નેત્રમાં નીર જ ભરીયારે;

તત્કાળ નિવારણ કરીયાં.

આલો. ૬૧

ગોપીધાટે સ્નાન જ કરીયારે, ચીર ઘાટે ચીર પ્રભુ હરીયારે;

ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુની બેઠકે પરવરિયાં.

આલો. ૬૨

નંદઘાટથી વચ્ચવન લીધારે, ત્યાં રાસરમણ પ્રભુ ખેલ્યારે;

શ્રીમહાપ્રભુની બેઠકે રંગ રેલ્યા.

આલો. ૬૩

ત્યાંથી શ્રીવૃંદાવનમાં જઈએ, તહાં કાલીમર્દન કહીએ;

કદમવૃક્ષ કાલી ઘાટ લહીએ.

આલો. ૬૪

સેવા કુંજ સિંગાર ખટ આવ્યારે, શ્યામવેદ મુરલીમાં પ્રભુ ગાયારે

વાંસ વૃક્ષ ઋચ્યા સુખ પાયા.

આલો. ૬૫

ત્યાંથી કેશી ઘાટ પર જઈએ, ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજી પિરાળ્યા તે કહીએ;

ત્યાં શ્રીભાગવતનાં સુખ લઈએ.

આલો. ૬૬

આગલ ધીર સમીર ઘાટ જઈએ, ત્યાંથી ખંસીખટમાં આવ્યારે;

જોઇ રાસલીલા મન ભાવ્યા.

આલો. ૬૭

ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુની બેઠક સુખદાઇ, શ્રીવિકૃતવરની બેઠક મનભાઇ;

ત્યાં નિત્ય વિહાર સુહાઇ.

આલો. ૬૮

ત્યાંથી મધુવન જઈને નિરખારે, ત્યાં રાધાખાગ જોઇ હરખારે;

વેણુકૂપે વેણુનાદ પરખો.

આલો. ૬૯

વેલવનમાં અનેક દુમ વેલીરે, માટવનમાં માટ દધિ રેલીરે;

ત્યાં સિંગાર કરાવ્યા સાહેલી.

આલો. ૧૦૦

ભાંડિરવન ને ભાંડિરખટ જઈએ, પ્રદગ્ધૈત્યનો વધ ત્યાં કહીએ;

ભાંડિર દૂપના જલે ત્યાં ન્હામયે.

આલો. ૧૦૧

ત્યાંથી બીજેલા ગામને જણારે, ત્યાં શ્રીપ્રભુજીની ખગીચી વખાણારે;

ત્યાં વ્રજભકતનાં સુખ ચિત્ત આણો.

આલો. ૧૦૨

ભદ્રવનમાં બહુ સુખ દીધારે, ગૌ ઘાટે પ્રભુ જળ પીધારે;

દાવાનળનાં પાન ત્યાં કીધાં.

આલો. ૧૦૩

- માનસરોવર માન મનાવ્યારે, ત્યાં કુંજ લતા ફૂલ જાણારે;
ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે આવ્યા. ચાલો ૧૦૪
- ત્યાંથી પિપરોલી ગામ આવ્યારે, શ્રીમુસાંજીએ રાસ કરાવ્યારે;
માનિકશિલાએ ભોગ ધરાવ્યા. ચાલો ૧૦૫
- ત્યાંથી લોહવન કૃષ્ણકુંડ આવ્યારે, ત્યાં લોહાનાં દાન કરાવ્યારે;
કૃષ્ણકૃપનાં જલે નહવરાવ્યા. ચાલો ૧૦૬.
- ત્યાંથી ગોપાલપુરમાં જઈએ, ત્યાં રાવલ ઉપવન કહીએ;
શ્રીલાડીલીજીનાં દર્શન કરીએ. ચાલો ૧૦૭
- નંદી વંદી દેવી છે સારીરે, શ્રીનંદરાયજીની ગોખર વારીરે;
કરે ગાયોની રખવારી. ચાલો ૧૦૮
- ત્યાંથી શ્રીખલદેવજી જઈએ, ખલભદ્રકુંડમાં નહીએ;
ત્યાં મનવાંછિત ફલ પછએ. ચાલો ૧૦૯
- ત્યાંથી હથોરા ગામ સુખદાઈરે, ત્યાં શ્રીનંદરાયજીની અથાઈરે;
ત્યાં વ્રજવાર્તાની ચર્ચા ચલાઈ. ચાલો ૧૧૦
- ચિંતાહરણઘાટ સુખકારીરે, ત્યાં વ્રજભક્તની ચિંતા નીવારીરે;
શ્રીયમુનાનીર વાટે અહુ લારી. ચાલો ૧૧૧
- બ્રહ્માંડઘાટે પ્રભુ માટી ખાતારે, શ્રીખલદેવજીએ કહી સર્વે વાર્તારે;
તે જણ્યું શ્રીયશોદાજી માતા. ચાલો ૧૧૨
- મહાવન શ્રીનંદરાયજીનું ગામરે, ત્યાં છટ્ટીપલનાના છે કામરે;
નંદકૃપ પૂજવાનો છે ધામ. ચાલો ૧૧૩
- ત્યાં ચમલાઅર્જુનને તાર્યારે, ત્યાં નલકુંવરને ઉદ્ધાર્યારે;
ત્યાં અનેક દૈત્ય પ્રભુએ માર્યા. ચાલો ૧૧૪
- વલ્લભઘાટ ઉતરેશ્વર ઘાટરે, જોયો વાજના ટીલાનો ઠાકરે;
વલી કહીએ જસોદાઘાટ. ચાલો ૧૧૫
- ચાલી નિરખો શ્રીગોકુલગામરે, એ છે નિજ લીલાનું ધામરે;

- કરે સર્વેનાં પૂરણકામ. ચાલો ૧૧૬
 વાંસ દરવાજો કરણરૂપ આવ્યારે, ત્યાં પ્રભુજીએ કાન વિંધાવ્યારે;
 ચિંતામણિ માધો મન ભાવ્યા. ચાલો ૧૧૭
 ત્યાં શ્રીગુસાંઇજીની ખેડક કહીએરે, સાત મંદિરનાં સુખ લઇએરે;
 શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડકે જઇએ. ચાલો ૧૧૮
 શ્રીનવનિતપ્રિયાજી પાલને ઝુલેરે, નંદ મહોત્સવ જોઈ મન કુલેરે;
 સુર નર મુનિ જન કૌતક ભુલે. ચાલો ૧૧૯
 ત્યાં ધ્વજ છોકર સુખ છાજેરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડક ખિરાજેરે;
 ત્યાં શ્રીમહારાણીજી ગાજે. ચાલો ૧૨૦
 ગોવિંદઘાટ ઠકુરાણીઘાટ જઇએરે, ત્યાં શ્રીયમુનાજીમાં નાહીએરે;
 ગૌઘાટ અષ્ટખંભા કહીએ. ચાલો ૧૨૧
 હાથ જોડ શ્રીયમુનાજીમાં કરીએરે, ખલુ આનંદ ઉરમાં ભરીએરે;
 હવે કારજ સરવે સરીયાં. ચાલો ૧૨૨
 જે કોઇ નિશ દિન મનથી ગાયરે, વનયાત્રાનું ફલ તેને યાગરે;
 શ્રીમહાપ્રભુજીને સોહાએ. ચાલો ૧૨૩
 સદા શ્રીગોકુલમાંહે રહીએરે, શ્રીમહાપ્રભુજીના ગુણ ગાઇએરે;
 શ્રીવિકૃલના ચરણ ચિત્ત લઇએ. ચાલો ૧૨૪
 શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલે પૂરી આશરે, રાખ્યા ચરણકમલની પાસરે;
 દાસ માગે શ્રીગોકુલવાસ. ચાલો ૧૨૫
 ઇતિ શ્રીમજ્જિમારાશી કોશની વનયાત્રાનું ધોળ સંપૂર્ણ.

આ સિવાય શ્રીનાથજી આદિ સાતે સ્વરૂપનાં ધોળ, રાસપંચા-
 ધ્યાયી, બ્રમરગીત, વેણુગીત, ગોપીગીત, યુગલગીત, વનયાત્રાનું ધોળ
 વગેરે અમારા તરફથી “ વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ ભાગ
 ૨ નં ” અહાર પડ્યો છે તેમાં જોવું.

પ્રકરણ ૫ મું.

॥ શ્રીજન્માષ્ટમીની વધાઈ પદ તથા ધોલ વગેરે ॥

શ્રી જન્માષ્ટમીની વધાઈ.

રાગ દેવગંધાર. પદ ૧ છંદ.

વજ્ર ભયો મહારિકે પૂત જળ્ય મહ વાત સુની,
સુનિ આનંદે સખ લોક ગોકુલ ગણિત ઈગુની;
વજ્ર પૂરવ પૂરે પુન્ય રૂપીકુલ સુથિર રથુની,
અહ લક્ષ્મી નક્ષત્ર ખલિ સોધી કીની વેદધ્વનિ.
સુનિ ધાઈ સખે વ્રજનારી સહજ સિંગાર કિયે,
તન પહરં નૌતન ચીર કાજર નેન દિયે;

૧

કસી કંચુકી તિલક લલાટ શોભિત હાર હિયે,
કરકંકણ કંચન ચાર મંગલ સાજ હિયે.

૨

વે અપને અપને મેલ નિકસી ભાંતિ ભલી,
માનો કલાલ મુનિનકી પાંતિ પિંજરન ચૂર ચલી;
વે ગાવે મંગલ ગીત મિલિ દશ પાંચ અલી,
માનો ભોર ભયો રવિ દેખિ પ્રલી કમલકલી.

૩

ઉર યઅંચલ ઉડત ન જાન્યો સારી સુરંગ સુહી,

મુખ ૧ માંડયો રરેરી રંગ ૭ સેંદુર ૪ માંગ છુહી;
 શ્રમ શ્રવનન પતરૂલ દતરોના વેની સિથલ ગુહી,
 શિર વરખત કુસુમ ૭ સુદેશ માનો મેઘ ૮ પુહી, ૪
 પીય પહેલે પહેાંચી જાય અતિ આનંદ ભરી,
 લાઇ બીતર ભવન બુલાય સખ લશિશુ પાય પરી;
 એક વદન ઉધારિ નિહારત દેત અશીષ ખરી,
 ચિરંજીવો જસોદાનંદ પૂરણ કામ કરી. ૫
 ધન્ય ધન્ય દિવસ ધન્ય રાત્ર ધન્ય યહ પ્રહર ધરી,
 ધન્ય ધન્ય મહરીજૂકી કુખિ ભાગ્ય સુહાગ ભરી;
 જન જાયો એસો પૂત સખ સુખ ફલન ફરી,
 ચિર થાપ્યો સખ પરિવાર મનકી શલ હરી. ૬
 સુનિ જ્વાલન ગાય ૧ ૭ બહોરિ બાલક બોલિ લિયે,
 ગુહિ ગુંજ ધસિ ૧ ૧ વન ધાતુ અંગ અંગ ચિત્ર ૧ ૨ ઠયે;
 શિર દધિ માખણ કે માટ ગાવત ગીત નયે,
 સંગ ઝાંઝ મૃદંગ બજવત સખ નંદ ભવન ગયે. ૭
 એક નાયત કરત કુલાલલ છીરકત હરદ દહી,
 માનો બરખત ભાદોં માસ નદી ધૂત દૂધ વહી;
 જોકો જહીં જહીં ચિત્ત જાય કૌતિક તહીં તહીં,
 રસ આનંદ મગન જ્વાલ કાલુ બદત નહીં. ૮
 એક ધાઇ નંદ જૂપેં જાય ૧ ૩ પુનિપુનિ પાય પરે,
 એક આપ આપુહી માંઝ લસિ લસિ ૧ ૪ અંક ભરે;

૧ લગાયો. ૨ કંકુ. ૩ હાંગલોક. ૪ શ્રીમંત. ૫ અંચલ ૬ કાનકો
 આબૂખણ. ૭ સુંદર. ૮ બિંદુ ૯ બાલક. ૧૦ પત્રી. ૧૧ ગેર. ૧૨ બનાયે.
 ૧૩ ફિરિફિર. ૧૪ છાતીતે લગાયકે ભેટનો.

- એક અંબર સખહી ઉતારિ દેત નિઃશંક ખરે,
એક દધિ ડોરચન ઓર ૪ દુધ સખનંક શીશ ધરેં. ૯
- તખ નંદ ન્હાય લયે હાડે અરૂ ૫ કુશ હાય ધરેં,
ધસિ ચંદન ચાઈ મંગાય વિપ્રન તિલક કરે,
નાંદીમુખ પિતર પૂજય અંતર શોચ હરેં,
૧ વર ગુરૂજન દ્વિજન પહરાય સખનંકે પાય પરે. ૧૦
- ગન ગંયા ગિની ન જાય તરૂણુ સુવચ્છ ખઠી,
નિત્ય ચરે જમુનાજૂકે ૭ કાજ દૂને દુધ ચઢી;
ખુર રૂપે તાંખે પીઠ સોને સીંગ મઢી,
તે દીની દ્વિજન અનેક હરખિ અશીષ પઢી. ૧૧
- તખ અપને મિત્ર સુખંધુ હસિ હસિ ખોલિ લિયે,
મયિ ૮ મૃગમદ ૯ મલય કપૂર માથે તિલક કિયે;
ઉર મણિ માલા પહરાય ૧૦ વસન વિચિત્ર દિયે,
માનો ખરખત માસ અષાઢ દાદુર મોર જીયે. ૧૨
- વર ખંદી માગધ સૂત આંગન લવન ભરે,
તે ખોલે લે લે નામ હિત કાઢ ના વિસરે;
જીન જો જાચ્યોં સો દીનો રસ નંદરાય ઢરે,
અતિદાન માન ૧૧ પરધાન પૂરણુ કામ કરે. ૧૩
- તખ રોહિની અંબર મંગાય સારી સુરંગ ધની,
તે દીની વધુન બુલાય જેસી જાય ખની;
વે અતિ આનંદિત બહોરિ નિજમહ ગોપ ધની,
મિલિં નિકસી દેત અશીષ રુચિ અપુની અપુની. ૧૪

તથા ઘર ઘર ભેરી મૃદંગ પટલ નિશાન બજે,
 વર બાંધી વંદન માલ અરૂં પવન કલશ સજે;
 તથા તાદિનતેં વે લોગ મુખ સંપત્તિ ન તજે,
 સુની સૂરે સખનકી યહ ગતિ જે દરિયરણુ ભજે.

૧૫

પદ ૨ જી.

નેન ભર દેખો નંદકુમાર.

જસુમતિ કૂખ ચંદ્રમા પ્રગટયો, યા વ્રજકો ઉજિયાર. ૧

વન જન જાઉં આજ કાઉં, ગોસુત ઓર ગાય ગુવાર;
 અપને અપને ભેખ સખે મિલિ, લાવો વિવિધ સિંગાર. ૨

હરદ દૂધ અક્ષત દધિ કુમકુમ, મંડિત કરો દુવાર,
 પૂરો ચોક વિવિધ મુક્તાક્ષ, ગાવો મંગલ ચાર. ૩

ચહુ વેદધુનિ કરત મહામુનિ, હોત નક્ષત્રવિચાર;
 ઉદયો પુન્યકો પુંજ સામરો, સકલ સિદ્ધિ દાતાર. ૪

ગોકુલવધુ નિરખિ આનંદિત, સુંદરતાકો સાર;
 દાસ ચતુર્ભુજ પ્રભુ સખ મુખનિધિ, ગિરિધર પ્રાન આધાર. ૫

પદ ૩ જી.

નંદરાયકેં નવ નિધિ આર્ષ;

માથે મુકુટ શ્રવન મનિ કુંડલ, પીત વસન અરૂં ચાર જુગાઇ. ૧

બાજત બીન મૃદંગ શંખ ધુનિ, ઘસિ અરગજ અંગ ચઢાઇ;
 દધિ પીવત ઓર ચંદન છિરકત, રપટિ પરતહેં લેત ઉઠાઇ. ૨

અક્ષત દૂધ લિયે ચડ ઠાડે, દારન બંદનમાલ બંધાઇ;
 સૂરદાસ સખ મિલે પરસ્પર, દાન દેત નંદ અધાઈ. ૩

રાગ ખિલાવલ. પદ ૪ થું.

મહા મહોચ્છય શ્રીગોકુલ ગામ.

પ્રેમમુદિત જીવતિ જશ ગાવત, સ્યામસુંદરકો લેલે નામ. ૧

જહાં તહાં લીલા અવગાહત, ખરિક ખોર દધિ મંથન કામ;
કરત કુલાહલ નિશ અરૂ વાસર, આનંદમે વીતત સખ જામ. ૨
નંદગોપસુત સખ સુખદાયક, મોહન મૂરતિ પૂરન કામ;
ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરિધર આનંદનિધિ, સખી રવરૂપ શોભા અભિરામ.

પદ ૫ મું.

આજ નંદજૂકે દારે બીર;
ગાવત મંગલ ગીત સખે મિલિ, પ્રકટેહે સુંદર ખલવીર. ૧
એક આવત એક જનત વિદાગ્દૈ, એક કાડે મંદિરકે તીર;
એકનંકાં ગૌદાન દેતાહેં, એકનંકા પહિરાવત ચીર. ૨
એકનંકાં પુલ માલ દેતાહેં, એકનંકા ઘસી ચંદન તીર;
સુરદાસને નવ નિધિ પાછ, ધન્ય જસોદા પુન્ય શરીર. ૩

રાગ આસાવરી. પદ ૬ ડું.

જુરિ ચલીહેં વધાવન નંદ મહર ધર સુંદર વ્રજકી આલા;
કંચન ચાર હાર ચંચલ છળિ, કલિન પરત તિલિં કાલા. ૧
હલ હહે મુખ કુમકુમ રંગ રંજત, રાજત રસકે એના;
કુંજન પર ખેલત માનો ખંજન અંજનયુત અને નેના. ૨
દમકત કંકે પદિક મનિ કુંડલ, નવલ પ્રેમ રંગ ખોરી;
આતુર ગતિ માનો ચંદ ઉદે ભયો, ધાવત ત્રિખિત ચંકારો. ૩
ખસિ ખસિ પરત સુમન શીશનને, ઉપમા કલા ખખખાનો;
ચરન ચલન પર રિજિ ચિકુરવર, વરખત પુલન માનો. ૪
ગાવત ગીત પુતીત કરત જગ, જસુમતિ મંદિર આધ;
વદન વિલોકિ ખલૈયાં લે લે, દેત અશીષ સુહાધ. ૫
મંગલ કલશ નિકટ દીપાવલિ, કાંચ કાંચ દેખિ મન બૂલ્યો;
માનો આગમ નંદ સુવનકે, સુવન પુલ વ્રજ પૂલ્યો. ૬

તાપાછેં ગન ગોપ ઓપસોં, આયે અતિસેં સોહે;
 પરમાનંદ કંદ રસ ભીને, નિકર પુરંદર કોહે. ૭
 આનંદ ધન જ્યોં ગાજત, રાજત યાજત દુંદુભી ભેરી;
 રાગ રાગની ગાવત હરખત, ખરખત સુખકી ઢેરી. ૮
 પરમ ધામ જગ ધામ શ્યામ, અભિરામ શ્રીગોકુલ આયે;
 મિટ ગયે દંદ નંદદાસનકે, ભયે મનોરથ ભાયે. ૯

પદ ૭ મું.

તુમરે ભાગિ સુનો મેરી ગોપી, ભયો એસો લાલ હમારે;
 અખ ચિરંજીવો ભાગિ સખનંદ, ખેલો મેરે તુંમારે. ૧
 હોં સુખ દેખોં તુમ સુખ દેખો, પ્યાવો દુધ મલ્હાવો;
 મેરે લાલકી તુમ સખ લાભી, ઉવટિ નહવાય ખેડાવો. ૨
 તુમ લેહુ ગોદ લગાવો જાતી, મુખ સુખો આર ખિલાવો;
 શ્રી વિકુલ ગિરિધરન લાલકોં, ગંગા કરન શિખાવો. ૩

પદ ૮ મું.

દેવક ઉદ્ધિ દેવકી સીપ, વસુદેવ સ્વાંતિ જલ ખરખ્યો હો;
 ઉપજ્યો સુવન વિમલ મુકતાદલ, સુનિ સુનિ સખ જગ હરખ્યો હો. ૧
 નિરમોલિક નગ હાથ જસોદા, નંદજીકો ચિત્ત આકરખ્યો હો;
 વિધિ નારદ શિવ શેષ ઝંવેરી, નિનયેં જત ન પરખ્યો હો. ૨
 સુરનર મુનિ જંકા ધ્યાન ધરતહેં, સો વ્રજજીવતિન નિરખ્યો હો;
 સોદ શ્યામા ઉરહાર ખિરાજત, કંદ્યાન શ્રીગિરિધર સરખો હો. ૩

રાગ ધનાશ્રી પદ ૯ મું.

મિલિ મંગલ ગાવો માછ.

આજ લાલકો જન્મદિવસહે, યાજત રંગ વધાછ.

આંગન લીધો ચોક પુરાવો, વિપ્ર પઢન લાગે વેદ;
કરો શિંગાર શ્યામસુંદરકો, ચોવા ચંદન મેદ. ૨
આનંદ ભરી નંદજૂઝી રાની, ધુલી અંગ ન સમાઈ;
પરમાનંદદાસ નિહિં ઓસર, બોહોત ન્યોજાવરિ પાછ. ૩

૫૬ ૧૦ મું.

રાનીજી આપુન મંગલ ગાવે.
આજ લાલકો જન્મદિવસહે, મોતીન ચોક પુરાવે. ૧
ગામ ગામતે જાતિ આપની, ગોપીન ન્યોતિ જીજ્ઞાસે;
અન્વાચાર્ય મુનિ ગર્ગ પરાશર, તિનપેં વેદ પઢાવે. ૨
હરદી તેજ સુગંધ સુવાસિત, લાલે ઉવટિ ન્હવાવે;
હરિ નન ઉપર વારિ ન્યોજાવરિ, જન પરમાનંદ પાવે. ૩

૫૬ ૧૧ મું.

રાની તેરો ચીરંજીવો ગોપાલ.
બ્રેગિ ખંડો અદિ હોય વિરધ લટ, મહરિ મનોહર ખાલ. ૧
ઉપજિ પર્યોં યહ દૃષ્ટિ ભાગ્ય પલ, સમુદ્ર સીપ જેસેં લાલ;
સખ ગોકુલકે પ્રાનજીવન ધન વેરિનકે ઉર સાલ. ૨
સૂર કિતોં જીય સુખ પાવતહે, દેખત શ્યામ તમાલ;
રજ આરજ લાગો મેરી અખિયન, રોગ દોષ જંજાલ. ૩

૫૬ ૧૨ મું.

જસોદા રાની જાણો હે સુત નીકા.
આનંદ ભયો સકલ ગોકુલમેં, ગોપવધુ લાછ ટીકા. ૧
અક્ષત દુખ રોચન વંદન, નદે તિલક દહીકા;
અંચલ વારિ વારિ મુખ નિરખત, કમલનેન પ્યારો જીકા. ૨

અપને અપને લવનતે નિકસી, પહેરે ચીર કુસુંખીકા;
યાદવેંદ્ર વ્રજકુલપ્રતિપાલન, કંસ કાલ લયભીકા. ૩

રાગ સારંગ. પદ ૧૩ મું.

આજ નંદરાયકે આનંદ લયો.
નાચત ગોપી કરત ફલાહલ, મંગલ ચાર ઠયો. ૧
રાતી પીયરી ચોલી પહેરે, નાતન શ્રુમક સારી;
ચોવા ચંદન અંગ લગાયે, સંદુર માંગ સંવારી. ૨
માખન દુધ દહો ભરિ ભાજન સકલ ગ્વાલ લે આયે,
જાજત યેન પખાવજ મહુવરિ, ગાવત ગીત સુહાયે. ૩
હરદ દુખ અક્ષત દધિ કુમકુમ, આંગન ખાઠી કીચ;
હસત પરસ્પર પ્રેમ મુદિત મન, લાગ લાગ ભુજ ખીચ. ૪
ચઠું વેદ ધુનિ કરત મદામુનિ, પંચ શબ્દ હમટોલ;
પરમાનંદ બહયો ગોકુલમેં, આનંદ હૃદય કલેલોલ. ૫

પદ ૧૪ મું.

આજ મહામંગલ મહારાનેં,
પંચ શબ્દ ધુનિ બીર બધાઇ, ઘર ઘર વે રખવાનેં. ૧
ગોપી ગોપ પરસ્પર છિરકત, દધિકે માટ ઢહરાનેં. ૨
નામકરન જળ કિયો ગર્ગ મુનિ, નંદ દેત બહુ દાનેં;
પાવન જશ ગાવત કટહુરિયા, જલિ પરમેશ્વર માને. ૩

પદ ૧૫ મું.

તુમ જો મનાવત સોઈ દિન આયો,
અપનોં બોલ કરો દિન જસુમતિ, લાલ ધુટુરત ધાયો. ૧
અબ ચલિહેં પાયન ઠાડે બહે, મહરિ બળય બધાયો;
ધર ધર આનંદ હોત સખનકે, દિન દિન બહત સવાયો. ૨

છતનોં વચન સુતત નંદગતી, મોતિન ચોક પુરાયો;
 બાજત તૂર તરની મિલિ ગાવત, લાલ પટા બેઠાયો. ૩
 પરમાનંદ રાતી ધન ખરચત, જ્યોં વિધિ વેદ બતાયો;
 જાહનકો તરસત મેરી સજની, ગલિ અંગુરિયન લાયો. ૪

પદ ૧૬ મું.

આજ વધાઇકો દીન નીકા,
 નંદધરની જસુમતિ જયોડે, લાલ લાવતો જોકો. ૧
 પંચ શઝદ આજે બાજત, ઘર ઘર તેં આયો ટીકા;
 મંગલ કલશ લિયે વ્રજસુંદરિ, જ્વાલ બનાવત છીકા. ૨
 દેત આશીપ સકલ ગોપીજન, ચિરજીવો કોટિ વરીસો;
 પરમાનંદનાસકો કાકુર, ગોપ બેખ જગદીશો. ૩

પદ ૧૭ મું

ઘર ઘર જ્વાલ દેતહું દેરી.
 બાજત તાલ મદંગ આંસુરી, દોલ દમામા ભેરી. ૧
 લુંટત અપટત ખાત મિદામ, કલિ ન શકત કોઉ ફેરી.
 ઉન્મદ જ્વાલ બદત નલિ કાહુ, વ્રજવનિતા સખ ઘેરી. ૨
 ધ્વજ પત.કા તોરન માલા, સખે મિંગારી શેરી.
 જય જય કૃષ્ણ કલત પરમાનંદ પ્રગટયો કસકો વેરી. ૩

પદ ૧૮ મું.

આંગન નંદકે દધિ કાદો,
 છીરકત ગોપી જ્વાલ પરસ્પર, પ્રગટે જગમેં જાદો. ૧
 દુધ લિયો દધિ લિયો, લિયો ઘત માખન માટ સંયુત;
 ઘર ઘર તેં સખ ગાવત આવત, ભયો મહરકેં પૂત. ૨

ખાજત તૂર કરત કાલાલલ, વારિ વારિ દેં દાન;
 જ્યો જસોદા પૂત તિહારો યહ ધર સદા કલ્યાન. ૩
 છિરકે લોગ રંગીલે દાસે, હરદી પીત મુવાસ;
 મેહા આનંદપુજ સુમંગલ, યહ મજ સદા હુલ્લાસ. ૪

પદ ૧૮ મું.

મખનસોં કહતિ જસોદા માય, જન્મદિન લાલંકા શીરિ આયો.
 જખ વીતે સખ માસ, ખહોરિ પુનિ આયો ભાદોં;
 દિન આઠેં ખુધવાર હોત, ગોકુલ દધિ કાદોં;
 બોલિ લઈ મજસુંદરી, હિલિમિત્રિ મંગલ ગાય;
 ખાંધતિ ખંદન વાર મનોહર, મોતિન ચોક પુરાય. ૧
 કેશર ચંદન ધોરી કાન્હ, ખલિ પ્રથમ નહવાયે;
 નાનાવસન અનૂપ કનીક ભૂપન પહરાયે;
 રોરીકા દીકા દિયો, અંજન નેન લગાય;
 દેત ન્યોછાવરિ રોહિની કુલી અંગ ન માય, ૨
 ખજત ખધાઇ દાર નગારે, મેરી દોલા;
 મજ કુતલલ હોઇ ઉમંગ્યો, માનો સિંધુ કલોલા;
 ભઇ દુંદુભિકા ગર્જના, સુરવિમાન ચઢી આયે;
 શિવ વિરંગિ સ્તુતિ કરે, સુર સુમનન ખરખાય. ૩
 ગામ ગામતેં વિપ્રભાટ, ગંધર્વ જી આયે;
 જાકા જેસો ચાઉ દાન, નિત તેસો પાયે;
 ભલી ભાંતિ પૂજ કરી, નીક નંદ જમાય;
 દે આશીષ ધરકાં ચલે, સોધેસોં લપટાય.
 એસી લીલા દેખિ, ફિરત પ્રલે અજવાસી;
 પ્રલી ઘેન અર વચ્ચ કલી દ્રમ મંજ પવાગી.

ગોવરધન કુલ્યો સદા, કુલી શ્રાપમુનાં વહાઇ;
રામદાસ મન કુલ લઇ, શ્રીગિરિધરકો જશ ગાઇ. ૫

રાગ કાફી. પદ ૨૦ મું.

શ્રીવ્રજરાજકે ધામ વધાઇ ગાજહી;
ધુનિ સુની ઉડી અકુલાય મેધન જ્યોં ગાજહી. ૧
જહાં તહાંતેં ચલી ધાય અટકી નંદ પોરપેં;
વે ગાવે મંગલ ગીત, ભયે સ્વર ધોરપેં.
નૌતન સાજ સિંગાર, કીયે અંગ અંગમેં,
વસન લહરીયા ભાંત, કીયે બહુ રંગમે. ૨
ધુંમ મચી સીંધ દ્વાર, હેરી દેઃ ગાવહી;
પ્રેમ ઉમંગી વ્રજનાર, ગીતે નહીં કાવહી. ૪
કાઉ નાચે કાઉ ગાય, કાઇ કર : તારી : દે;
કાઉ શિરતેં દધિમાટ, ફેર કરકાદ દે. ૫
નંદ નચાવત ગ્યાલન, નાચત બડે જૂપહી;
સખ તન રસ આવેશ, ભયે એક રૂપહી. ૬
ગયક સુની અનેક, જુરે નંદ : ધામતેં;
મન વાંછિત અતિ દેત, હીગમનિ દાનમે. ૭
દેત આશિષ જીયો, વ્રજરાજકો લાડીલો;
જ્યોં ચંદ્ર સૂરજકો તેજ, તપે સુખ પાઠીલો. ૮
શ્રીવદ્ધલકે ચરણકમલ સુખ પાવહી;
તોએ રસ તા રસિક, સદા ગુન ગારહી. ૯

રાગ ભાર. પદ ૨૧ મું.

આજ કહુતેં યા ગોકુલમેં, અદ્ભુત અરખા આઇ હો;
મજિગજુ હેમ હીર ધારાકી, વ્રજપતિ અતિ ઝર લાઇ હો. ૧

વાની વેડ પદત દ્વિજ દાદુર, દિયે હરખિ હરિયારે;	
દધિ ઘૂત નીર ક્ષીર નાના રંગ, વહિ ચલે ખાર પનારે.	૨
પટલ નિશાન ભેરિ સંહનામ, મહાગરજકી ઘોરે;	
ભાગધ સૂત વદત ચાત્રક પિક ખોલત ખંદીભોરેં.	૩
ભૂખન વસન અમોલ નંદળુ નર નારિન પહરાયે;	
શાખા ફલ દલ ઝુલનમાનો ઉપવન ઝાલર લાયે.	૪
આનંદ ભરી નાયત નરનારી, પડે રંગ રંગ સારી;	
વરન વરન વાદરન કપેરી, વિદ્યુત ન્યારી ન્યારી.	૫
દ્રિદ્ર દાવાનલ ખુંઝ સખનકે, ગગ્યક સંરાવર પૂરે;	
ખાદી સુખગ સુખસકી સરિતા, દુરિત તીર તડ ચૂરે.	૬
ઉલ્લસો લલિત તમાલ ખાલ, એક ભઈ સખન મનઝુલ;	
છાયાહિત અકુલાઈ ગદાધર, તકયો ચરનકો મૂલ.	૭

રાગ ગારી. પદ ૨૨ મું.

આજ વધાવો શ્રીવજરાજકે રાનીજી ગયોહે મોહન પૂત.	૧
માસ ભાદોં ઘોસ આડેં રોહિની યુધવાર;	
જસોદાકી દૂખિ પ્રગટે શ્રીકૃષ્ણ લીયો અવતાર.	૧
ખહોત નારિ સુહાગ સુંદરી, સળે ધોપકુમારી;	
સજન પ્રીતમ નામે લેલે, દેત પરસ્પર ગારી.	૨
પુત્ર માનો ભયે ઘર ઘર, નિર્તાત કામેં કામ;	
નંદ દારેં ભેટ લે લે, ઉમગ્યો ગોકુલ ગામ.	૩
સથિયે શ્યામા ધરત દારેં સાત સીંકે ખનાય;	
નવ કિશોરી મુદિત વહે વહે, ગહત જસોમતિ પાય.	૪
ચોક ચંદન લીપિકેં, આરતિ ધરીહે સંજે ;	
કહત ધોખકુમાર એસો આનંદ જો નિત્ય હોય.	૫

એક માનિની મંગલ ગાવે, લીલા ગાવેં આલ;	
એક માખન દૂધ દધિ લે, છિરકત ફિરતદે આલ.	૬
એક હેરી દે દે નાચે એક ઝટકે ધાઇ;	
એક કાહુ બદત નાંહિ, એક ખિલાવત ગાઇ.	૭
એક નારી વૃદ્ધ આલિક, એક જોખન જોર;	
એક કાહુ બદત નાંહિ, એક લસત મુખ મોરી.	૮
કૃષ્ણ જન્મ પ્રેમસાગર, હોત ધોપવિલાસ;	
દેખિ વળકી સંપદા, જન પુલે માધોદાસ.	૯

રાગ જોજોવંતી. પદ ૨૩ મું.

માઇ આજતો ગોકુલ ગામ, કેસો રલો કુલિકેં;	
ગ્રહ પુલે દીસે જોસે, સંપત્તિ સમૃદ્ધકેં.	૧
કુલી પુલી ઘટા આઇ ધર દર ધૂમિકેં;	
પુલી પુલી બરખા હોત, ઝર લાયો બૂમિકેં.	૨
પુલ્યો પુલ્યો પુત્ર દેખિ, લિયો ઉર લૂમિકેં;	
પુલિ હે જસોદા માય, દોટા મુખ ચૂમિકેં.	૩
દેવતા અગ્નિ પુલે, ધૃત ખાંડ હોમિકેં;	
કુલ્યો દિસે દધિકાદોં ઉપર સોં બૂમિકેં.	૪
માલિન ખાંધે બંદન માલા, ધર ધર ડોલિકેં;	
પાટંબર પહરાય અધિકે અમોલકેં.	૫
પુલેહેલંડાર સખ દારે, દીયે ખોલીકેં;	
નંદરાય દેત પુલે, નંદદાસ ખોલિકેં.	૬

રાગ કાન્હરો. પદ ૨૪ મું.

એસો પૂત દેવકી જાયો;	
ચારોં, બુજ આરિ આમુધ ધરે, કંસ નિકંદન આયો.	૧

- ભરી ભાદોં આધિ રાતિ અષ્ટમી, દેવકી કંથ જગાયો;
દેખ્યો મુખ વસુદેવકુંવરકો, પ્રુદ્યો અંગ ન સમાયો. ૨
- અપ્પ લે જાહુ વેગિ યાહિ ગોકુલ, બોહોત ભાંતિ સમુઝાયો;
હૃદય લગાય ચુભિ હરિકો મુખ, પલના મેં પોઢાયો. ૩
- તપ વસુદેવ ક્રિયો કર પલના, અપનેં શિષ ચઢાયો;
તારે ખુલે પહેરવા સોએ, જાગ્યો કાઢિ ન જગાયો. ૪
- આગે સિંધ શેષ તા પાછે, નીર નાસિકા આયો;
હૂંક દેત અલ્લિ મારગ દીનો, તપ તરવન જલ આયો. ૫
- નંદ જસોદા સુનો વિનતિ, સુત જિન જાનિ પરાયો;
જસુમતિ કહ જાઉં ઘર અપને, કન્યા લે ઘર આયો. ૬
- પ્રાત ભયો ભગિનીકે મંદિર, પ્રોહિત કંસ પઢાયો;
કન્યા ભઈ કૃષ્ણિ દેવકીકે, સખયિન શબ્દ સુનાયો. ૭
- કન્યાનામ સુન્યો જળ રાજ, પાપી મન ન પત્યાયો;
ક્રોધ ઉપાય કંસ મન કાંખ્યો, રાજ બોહોત રિસાયો. ૮
- કન્યા મંગામ્ લખ રાજને ઘોખી પટકન આયો;
ભુજા ઉખારિ લે ગમ્ ઉરતે, રાજ મન વિલખાયો. ૯
- વેદહુ કલ્હો સ્મૃતિહુ ભાખ્યો, સો ડર મનમેં આયો;
સુરદાસ પ્રભુ ગોકુલ પ્રગટે, ભયો ભકતન મન ભાયો. ૧૦

પદ ૨૫ મું.

- આઠેં ભાદોંકી અંધિયારી;
ગરજત ગગન દામિની કાંધતિ ગોકુલ ચલે મુરારિ. ૧
- શેષ સહસ્ર ફન ધુંદ નિવારત, સેત છત્ર શિર તાન્યો;
વસુદેવ અંક મધ્ય જગજીવન, કલા કરેગો પાન્યો. ૨
- જમુના થાલ ભઈ તિહિં એસર, આવત જાત ન જાન્યો;
પરમાનંદદાસકો માર, દેવ મનિન મન માન્યો. ૩

પદ ૨૬ મું.

ભાદોંકા અતિ રેનિ અંધીઆરી;
 દાર કપાટ વાટ ભટ રોકે, દિશ દિશ કંથ કંસ ભય ભારી. ૧
 ગરજત ગગન મહાડર લાગત, ખીચ વહે જમુના કારી;
 તાતેં યહ સોચ જિય આવત કયોં દૂરિહે શશિવદન ઉંઝરી. ૨
 દેખો ધોં એસો સુત વિષ્ણુરત, કહો કેસેં જીવે મહતારી. ૩
 સુનિ સુનિ દીન વચન દેવકીકે, દીનખંધુ લકતન ભયહારી;
 કટિ ગયે નિગડ ઉઘરિ ગયે ગોપૂર, સૂર સુમધવા વૃષ્ટિ નિવારી. ૪

પદ ૨૭ મું.

યહ ધન ધર્મહીતેં પાયો:
 તીકે રાખિ જસોદા મૈયા, નારાયન વ્રજ આયો. ૧
 જા ધનકો મુનિ જપ તપ ખોજત, વંદહુ પાર ન પાયો;
 સો ધન ધર્યો ક્ષીરસાગરમેં, અલ્લા જાય જગાયો. ૨
 જા ધનતેં શ્રીગોકુલ સુખ લહિયત, સગરે કાજ સંવારે;
 સોધન વાર વાર ઉર અંતર, પરમાનંદ વિચારે. ૩

પદ ૨૮ મું.

હરિ જન્મતહી આનંદ લયો:
 નવ નિધિ પ્રગટ ભઇ નંદદારે, સખ દુઃખ દૂરિ ગયો. ૧
 વસુદેવ દેવકી મતો ઉપાયો, પલ્લનામાં જ લયો;
 કમલા કંથ દિયો હુંકારો, જમુના પાર દયો. ૨
 નંદ જસોદાકે મન આનંદ, ગર્ગ ખુલાય લયો;
 પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, ગોકુલ પ્રકટ લયો. ૩

પદ ૨૬ મું.

જસુમતિ તિહારો ધર સુખસ ખસો.

સુનિરિ જસોદા યા દોટા કો, નહાતણી જિન વાર ખસો. ૧

કોઉ કરત વેદ ધ્વનિ મંગલ, કોઉ અતિ આનંદ લસો:

નિરખિ નિરખિ મુખ કમલનેનકો, આનંદ પ્રેમ લિયે હુલસો. ૨

દેત આશીય સકલ ગોપીજન, કોઉ ગાઓ કોઉ વિહસો:

પરમાનંદ નંદ ધર આનંદ, પુત્રજન્મ લયો જગત જસો. ૩

રાગ નાયકી. પદ ૩૦ મું.

જન્મ લિયો શુભ લગ્ન વિચાર:

દૃષ્ટુ પક્ષ ભાદોં નિશ આકેં, નક્ષત્ર રોહિની ઓર બુધવાર. ૧

શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધિરાજત, કુંડલ મનિ ઉજ્યાર:

મુદિત ભયે વસુદેવ દેવકી, પરમાનંદદાસ અલિધાર. ૨

રાગ ખિહાગ. પદ ૩૨ મું.

રાવલકે કહેં ગોપ આજ વ્રજ ધુનિ ઓપ,

કાન દે દે સુતોં યાજે ગોકુલ મંદિરાર;

જસોદાકેં પુત્ર લયો વૃપભાનજૂસોં કલ્હો,

ગોપી જ્વાલ લે લે ધાયે દૂધ દધિ ગગરા. ૧

આગેં ગોપવંદ વર પાછે ત્રિય મન હર,

અલિ ન શકત કોઉ પાવત ન ડગરા;

ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરધારી કો જનમ સુનિ,

કુલે કુલે દિરત નારદ જેસેં લંવરા. ૨

પદ ૩૨ મું.

શ્રવણ સુનિ સજની યાજે મંદિરાર, આજ નિશ લાગત પરમ સુહાઈ;

અતિ આવેશ હોન નન મનમેં. શ્રીગોકુલ ખજત અધાર્ષ. ૧

- દે દે કાન સુનત અરૂં પુલત, રાવલ કે નરનારી;
નંદગતી ઢોટા જાયો હે, હોત કુલાહલભારી. ૨
- અતિ ઉંચે ચદિ ટેર સુનાવત, પસારિ ઉકે જે ગ્વાલ;
ગૈયાણા બગદાવોરે ભૈયા, ભયો નંદકે લાલ. ૩
- આનંદ ભરિ અકુલાય ચલી, સખ સહજ સુંદરી ગોપી;
પાદુભાવ જસોદાસુતકો તામેં તન મન ઓપી. ૪
- ચંચલ સાજ સિંગાર ચંદમુખી, ચંચલ કુંડલ હારા;
હાથન કંચન થાર ખિરાજત, પગ નૃપુર ઝનકારા. ૫
- ખરખત કચ કુસુમન શોભિત અલી, દરશ ચોંપ જીય ભાઇ;
ગાવત ગીત પુતીત કરત જગ, જસુમતિ મંદિર આઇ. ૬
- ધનિ દિન ધનિ યહ રાતિ આજકી, ધનિ ધનિ યહ સખ ગોરી;
શ્યામસુંદર ચંદે નિરખત માનો, અખિયાં ત્રિખિત ચંકોરી. ૭
- શોભા જુત આઇ કીરતી, અપને ગ્રહ માની વધાઇ;
જનક જન ધન ધન જ્યોં ખરખત, ભાન ગોપ તહાં આયે. ૮
- આય જુરે સખ ગોપ ઓપસોં, ભયો જે મનકો ભાયો;
પંચામૃત શીશનતેં હારત નાચત નંદ નચાયો. ૯
- નાચત ગ્વાલ ખાલ રસભીને, હરદ હલીં ભરી રાજે;
દાંત નિશાન ઉતભેરી દુંદુભિ, હરખી પરસ્પર આજે. ૧૦
- ખગ મૃગ દુમ દિશ દિશ ભવનનમેં, દેખિયત હેં સરસાને;
પ્રાનનકે આયે હૃદય જ્યોં યોં વ્રજ જન હુલસાને. ૧૧
- ધ્વજ બદન માલાલંકૃત, નંદભવનમેં સોહે;
વ્યોમ વિમાનન બીર ભઇ લખી, અમરનકો મન મોહે. ૧૨
- મહારાજ વ્રજરાજ નંદપેં, જે માગ્યોં સો પાયો;
જાકેં જોમેં પૂત ભયો તાકો, ન્યાય જગત જસ જાયો. ૧૩

જનકો સુખ સુમિરત ધ્વજાદિક, યોં હુલસે વ્રજ ગેહી;
કહિ ભગવાન હિત રામરાય પ્રભુ, પ્રગટે પ્રાનસનેહી.

૧૪

નારછેદન કે પદ. રાગ દેવગંધાર. પદ ૩૩ મું.

જસોદા નાર ન છેદન દેહોં,
મનિમય જટિત હાર ગ્રીવાકા, વહ આજહોં લેહોં. ૧
ઓરનકેં હેં સકલ ગોપ મેરે, એક ભવન તુમ્હારો;
મટ જો ગયો સંતાપ જનમોકા, દેખ્યો નંદદુલારો. ૨
ખોહોત દિનનકી આશા લાગી, ઝગરન ઝગરો કીનોં;
મનમેં વિહસતહે નંદરાની, હાર હિયેકોં દીનો. ૩
જોકો નાર આદિ ધ્વજાદિક, સકલ વિશ્વઆધાર;
સૂરદાસ પ્રભુ ગોકુલ પ્રગટે, મેટનકોં જૂ ભાર. ૪

પદ ૩૪ મું.

ઝગરિન તેં હોં બહોત ખિળાઇ,
કચન હાર દિયે નહિ માનત, તુંહી અનોંખી દાઇ. ૧
વેગિ તું નાર છેદિ બાલકકો, જાત વિચાર ભરાઇ;
સત સૈંયમ તીરથ વ્રત કીને, તખ યહ સંતતિ પાઠ. ૨
દીજો વિદા જાઉં ઘર અપને, કાલી સાંઝકી આઈ;
સૂરદાસ પ્રભુ ગોકુલ પ્રગટે, ભક્તનકે સુખદાઇ. ૩

અથ છટ્ટીકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૩૫ મું.

મંગલ દોસ છટ્ટીકા આયો,
આનંદે વ્રજરાજ જસોદા, મનહું અધન ધન પાયો. ૧
કુંવર ન્હવાઇ જસોદા રાની, કુલદેવીકે પાય પરાયો;
બહુ પ્રકાર વિંજન ધરિ આગેં સખ વિધિ ભલો મનાયો. ૨
સખ વ્રજનારી વધાવન આઇ સુતકો તિલક કરાયો;
જય જયકાર હોત ગોકુલમેં પરમાનંદ જશ ગાયો. ૩

पद ३६ भुं.

- आज छद्दी जसुभतिङ्गे सुतकी, यलो वधावन माछ;
 भूपन वसन साज भंगल ले, सङ्गल सिंगार अनाछ. १
 लक्ष्मी लांत विधि डरी, भेस अउसुत पायो नंदराछ;
 पुन्य पुंज पुले वज्रवासी, धर धर होत अधाछ. २
 पूरन काम लभे निज जनङ्गे, छुवेगे जश गाछ;
 परमानंद वात लछ मनकी, मुद भरणद नसाछ. ३

अथ पालनेके पद. राग रामकली. पद ३७ भुं.

प्रेङ्ख पर्यंकशयनं.

- चिर विरह ताप हर मति रुचिरमीक्षणं, प्रकटय प्रेमायनम् . १
 तनुतरद्विजपंक्तिमतिललितानि हसितानि तव वीक्ष्य गायकीनाम् ,
 इयदवधि परमेतदाशया समभवज्जीवितं तावकीनाम् . २
 तोकता वपुषि तव राजते दृशि तु मदमानिनीमानहरणम् ,
 अग्रिमे वयसि किमु भाविकामेऽपि निजगोपिकाभावकरणम् . ३
 ब्रजयुवतिहृदयकनकाचलानारोदुमुत्सुकं तव चरणयुगलम् ,
 तेनमुहुरुन्नमनमभ्यासमिव नाथ सपदि कुरुते मृदुलमृदुलम् . ४
 अधिगोरोचनातिलकमलकोद्ग्रथितविविधमणिमुक्ताफलविरचितम् ,
 भूषणं राजते मुग्धतामृतभरस्यादि वदनेन्दुरसितम् . ५
 भूतटे मातृरचितां जनविदुरतिशयितशोभया दृग्दोषमपनयनम् ,
 वचनरचनोदारहाससहजस्मितामृतचयैरात्रिभरमपनयन . ६
 पालय सदास्मानस्मदीयश्रीविट्ठले निजदास्यमुपनयन . ७

પદ ૩૮ મું.

યહ નિત્ય નેમ જસોદાજી મેરે તિહારોલાલ લડાવનકોં;
 પ્રાત સમય પાલને જુલાઈ, શકટ ભંજન જશ ગાવનકોં. ૧
 નાયત કૃષ્ણ નચાવત ગોપી, કરકે તાલ બળવનકોં;
 આશકરન પ્રભુ મોહન નાગર, નિરખી વદન.સચુ પાવનકોં. ૨

પદ ૩૯ મું.

૧ચક્ષુઃ શ્રવાપ્રિયકો પલના લલના તિહીમાં જ જુલાવતહેં;
 યુવનિમુખપંકજ અંક ચિત્તે મિલિંકે ક્ષિતિંકા સુત ગાવતહેં. ૧
 વ્રજરાજત્રીયા કર ડોર ગ્રહી હરવે હરવે હુલરાવતહેં,
 દાસ ગોપાલ સમે વ્રજભામિનિ મીલી એસેહી લાડ લડાવતહેં. ૨

રાગ ખિલાવલ. પદ ૪૦ મું.

હોંજી ગઈહી નંદલવનમેં, દેખ્યો અદ્ભૂત પલના;
 ગજમેલિતનકે ઝુમિકા ખાંધે, એકે સુંદર લલના. ૧
 પિત ઝગુલીયા અતિહી બનીહં, ભૂપનકી છળિ નિરખી પ્રિજલલના;
 કેશોદાસ નંદ સુવન જળ્ય તેં દેખે, મોહિ તપતેં કલના. ૨

પદ ૪૧ મું.

સામરો સુત પલના ઝુલે, નિરખિ નિરખિ જસુમતિ જીય કુલે. ૧
 નેન વિશાલ બ્રુકુટી મસિ રાજે. નિરખિ વદન ઉડુપતિ જીય લાજે. ૨
 કડુલા કંક રચિર પોંહોંચી કર, સુલગ કપોલ નાસિકા બિખાધર;
 ભાલ તિલક લર લટકન સોહે, મંદ હસન સખકોં મન મોહે. ૩
 માખન મિશ્રી મેલી ચટાવેં, વારંવાર પ્રમુદિત ઉર લાવેં;
 ગિરિધરકુંવર જનની હુલરાવે, ચત્રભુજદાસ વિમલ જશ ગાવે. ૪

પદ ૪૨ મું.

- હાલરો હુલારાવે માતા, બલિ બલિ જાઉં ઘોખ સુખ દાતા. ૧
અતિલોં હિત કર ચરન સરોંજે, જે બ્રહ્માદિક મનસા ખોજે. ૨
જસુમતિ અપનો પુન્ય વિચારે, વાર વાર મુખ કમલ નિહારે. ૩
અખિલજીવનપતિ ગરુડાગામી, નંદસુવન પરમાનંદ સ્વામી. ૪

રાગ આસાવરી. પદ ૪૩ મું.

- તુમ બજારાનીકે લાલા, અહો દધિ મયતિ સુલાઇ કે લાલા, ધ્રુવ
દિવ્ય કનિકે પાલનોં લાલ, રતનજટિત નગ પીરઃ
ગજમોતિનંકે જુમિકા લાલ, ઉપર દક્ષન ચીર. ૧
ધ્રુવરૂવન ચલત સુલાવને, લાલ પગ નૂપરંકા નાદઃ
કટિકિંકિની રૂન જુન કરે, લાલ સુનત જનની અહલાદ ૨
આધે આધે વચન સુલાવને, લાલ સુનત જનની મન મોદઃ
મુખ ચુંબન સ્તનપાનદે, લાલ લે બેઠાવતી ગોદ. ૩
કુલ્હે સુરંગ સિર તાફતાકી લાલ, ઝગુડી પીત સુદેશઃ
કંઠ વધનખા કર પોંચીયા, લાલ શોભીત સુંદર વેશ. ૪
તિલક ખુલ્યો ગોરાચના, લાલ ધુંધરવારે કેશઃ
નાની નાની દક્ષિયાં દે દુધકી, લાલ દેખિયત હસત સુદેશ. ૫
કાજર લોચન આંજિ કે, લાલ ભોંહ મદુક દે ધડિઃ
અપનોં લાલ કાહુ દેખન ન દેહોં, જન કોઉ લાવો દીઠ. ૬
પ્રથમ હતી તુમ પૂતના, લાલ શકટ લંજન ત્રન મારિઃ
યમલાઅર્જુન તારિકેં, લાલ અખ કિન છાંડો આરિ. ૭
મેરે લાલકી મૈયા બજારાનિ, બાપ ગોપકુલરાજઃ
ધનિ ધનિ તુમારે બલભદ્ર લૈયા, કરત સકલ સુખ કાજ. ૮
મેરે લાલકી ગૈયા અતિ બાઠી, ચરન વંદાવન જાઈઃ

- પાંચો પીવેં નદી યમુનાંકાં, કંચન ખર વે ખાઇ. ૯
- મેરે લાલ હો પ્યારે લાલ (તુમ) કંસ મારિ ગઢ લેહુઃ
મથુરા ફેરો વજરાય દુહાઈ, ગોપ સખન સુખ દેહુ. ૧૦
- લિયે ઉઠાય ધજરાજ ગોદ કરિ. દે ઉગાર હદેં લાય;
બહોયોં લીયે જનનિ ગોદ કરિ, અસ્તન ચલે હેં ચુચાય. ૧૧
- કહત યશોદા સુતો મેરે ગોવિંદ, લેહું કનિયાં ચઢાય;
જો ઝુલો તો પલને ઝુલાઈ, નાતર આંગન ખેડિ ખિલાય. ૧૨

પદ ૪૪ મું.

- વારિ મેરે લટકત પગ ધરો છતિયાં.
કમલનેન બલિ ગઈં વદનકી. શોભિત નેન્હી નેન્હી દે દૂધકી દતિયાં. ૧
- યહ તેરી યહ મેરી, યહ આખાનંદજીકી, યહ અલબદ્દ લૈયાકી;
યહ તાકી જો ઝુલાવે તેરો પલના:
યહાં તે ચલી ખરખાત પિરત જલ પરહરો રદન હસો મેરે લલના. ૨
- રનક ઝુનક પગ આજત પેજનિયાં, અલબલ કલબલ બોસો મૃદુ બનિયાં;
પરમાનંદ પ્રભુ ત્રિભુવન ડાકુર, જય ઝુલાવે આખા નંદજીકી રનિયાં. ૩

પદ ૪૫ મું.

- માછરી કમલનેન શ્યામસુંદર ઝુલતહેં પલના.
બાલલીલા ગાવત સખ ગોકુલકી લલના. ૧
- લાલકે અરૂન તરૂન ચરનકમલ, નખ મનિ શશિ જોતિ;
કુચિત કચ બ્રમરાકૃત, લર લટકત ગજ મોતિ. ૨
- લાલ અંગુઠા ગહિ, કમલ પાન મેલત મુખ માંહિ;
અપનો પ્રતિબિંબ દેખિ, પુનિ પુનિ મુસિકાઇ. ૩
- રાનિ જસુમતિકે પુન્ય પુંજ વાર વાર લાલે,
પરમાનંદ સ્વામી ગોપાલ, સુત રનેહ પાલે. ૪

રાગ દેવગંધાર. પદ ૪૬ મું.

અદ્ભુત દેખ્યો નંદલવનમેં, સરિકા એક લલા:
કહા કહું અંગ અંગ પ્રતિ શોભા, કૌટિક કામ કલા. ૧
ગાવતિ હસતિ હસાવતિ ગ્વાલિની ઝુલવત પકરી ડલા:
પરમાનંદદાસકે કાકુર, મોહન નંદલલા.

અથ ઢાઢીકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૪૭ મું.

હોં વ્રજ માગનોજૂ વ્રજ તજ અનત ન જાઉં. ધ્રુ ૦
ખડે ખડે ભૂપતિ ભૂતલ મલિયાં, દાતા સુર સુગનનજુ:
કર ન પસારેં શીશ ન નાઉં, યા વ્રજકે અભિમાન. ૧
સુરપતિ, નરપતિ, નાગલોકપતિ, મેરે રંક સમાનજુ:
ભાંતિ ભાંતિ મેરી આશા પૂજ્યત, યે વ્રજજન જીજમાન. ૨
મેં વ્રત કરી કરી દેવ મનાયે, અપની ધરૂની સંયુતજુ:
દિયો વિધાતા સખ સુખદાતા, ગોકુલપતિકે પુત. ૩
હોં અપનો મન લાયો લેહોં, કિત ઓરાવન વાતજુ:
ઐરનકોં ધન ધન જ્યાં ખરખત, મો દેખન હસિ જાત. ૪
અજ સિદ્ધિ નવનિધિ મેરે મંદિર, તુમ પ્રતાપ વ્રજછશજુ:
કહત કહ્યાન મુકુંદ તાત કર કમલ ધરો મમ શીશ. ૫

પદ ૪૮ મું.

નંદ જૂ મેરે મન આનંદ લયો, સુનિ ગોવર્દન તેં આયો;
તુમારેં પુત્ર લયો હોં સુનિકેં, અતિ આતુર ઉડી ધાયો ૧
ખંદીજન ઓર બિહુક સુનિ સુનિ દેશ દેશતેં આયે;
એક પહલેંહીં આશા લાગી, બહોત દિનનકે જાયે, ૨
તુમ દીને કંચન મનિ મુક્તા, નાના વસન અનૂપ:
મોહિ મિત્રે મારગમેં માનોં, જાત કહું કે અપ. ૩

- દીજે મોહિ કૃપા કરિ સોધ, જે હાં આયો માંગન;
જસુમતિ સુત અપને પાયન ચલિ, ખેલન આવે આંગન. ૪
- કાટિ દેહું તો પર્યો રહુંગો, વિનુ દેખે નહીં જાઉં;
નંદરાય સુનિ વિનતિ મેરી, તખલિ ખીદા બલેં પાઉં. ૫
- તુમ તો ધરમ ઉદાર નંદજૂ, જે માંગ્યો સો દીનોં;
એસો ઓર કાન ત્રિભુવનમેં, તુમ સરસા કા કીનોં. ૬
- મદનમોહન મૈયા કહિ બોલે, યહ સુનિકે ધર જાઉં;
હોતો તુમ્હારે ધરકો ઢાઢી, સૂરદાસ મેરો નાઉં.

રાગ કાફી. પદ ૪૯ મું.

- હું વ્રજરાજકી ઢાઢિન વ્રજમે આપ હો,
સુનિ જયો જસુમતિ પૂત, સુધામતેં ધાધ હો. ૧
- ઢાઢિન રૂપ અનૂપ સખે મન ભાધ હો,
માનો ઉર્વશી ઈંદ્ર અખાડેતેં આપ પકાધ હો. ૨
- લધ બીતર ભવન બુલાધ જહાં નંદરાની હે,
શીશ નવાધ અશીષ દે વંશ વખાની હે. ૩
- તાસ પખાવજ આવજ, ખાજત ખાંસુરી;
નિર્તાત થેઈ થેઈ સો ગાવત ગાંસુરી. ૪
- નંદકે આંગન માનોં નિર્તાત મોહની;
રીઝિ રહી નંદરાની સખે વિધિ સોહની. ૫
- દીની નછ નકવેસરિ ખેંદી જરાયકી;
દીની કંચન જેહરિ પંકજ પાયકી. ૬
- ઢાઢિન દેત અશીષ જીયો તેરો લાડિલો,
યુન ગાય ચતુભુજદાસ સર્વ સુખ આડિલો.

રાગ મારૂ. ૫૬ ૫૦ મું.

- કૃષ્ણજન્મ સુનિ અપને પતિસોં, હસિ દાદિન યોં ખોલીજૂ;
જાઉ જાઉ તુમ નંદનૃપતિંકં, દાન ટ્રાકરી ખોલીજૂ. ૧
- તુમકોં મિલેગો વાગો ખીડા, ઓર દક્ષના ભરિ ઝોરી;
હમકોં લૈયો નખશિખ ગહનોં, જેહરિ સલિત એક જોરી. ૨
- લૈયો કંથ જુગતિસોં લૈયો, હમ ચદિવેકોં ડોલી;
છોડીસી ભેંસિ સુવન સીંગનકી, ટહલ કરનકોં ગોલી. ૩
- સાજ સહિત એક ધુડિલા લૈયો ગૈયા દૂધ અતોલી;
સુંદર મો એક હસ્તી લૈયો, હરિતન સંગ અમોલી. ૪
- સિન્યા સહિત એક દુલિયા લૈયો, ઓર પાનનડી દોલી;
ખીરી કરી કરી મોહિ ખવાવે, લૈયો સંગ તંખોલી. ૫
- જન્મ જન્મ કાહી નહીં જાઓં, ફિરિ નહીં માંડોં ઝોલી;
નંદલાલ નંદરાયકો દાદિ, ભયો અજ્ઞાનિક દોલી. ૬

શ્રી જન્માષ્ટમીનાં ઘોળ. ઘોળ ૫૧ મું.

- આનંદસાગર ઉલટયોરે લોલ, શ્રીવસુદેવ દેવકીને દાર જો;
આઠમ ભાદરવા વદી રે લોલ, રોહિણી નક્ષત્ર ધુધવાર જો, ૧
- પ્રકટયા શ્રીકૃષ્ણ મન ભાવતારે લોલ. ટેક.
- પીળાં પીતાંબર પહેરીયારે લોલ, ઓઢયા ઉપરણા સાર જો;
મસ્તકે મુકુટ ખિરાજતારે લોલ, કુંડલ જળકે છે કાન જો. પ્ર. ૨
- ભાલ તિલક મૃગમદતણારે લોલ, ખીટલીયાળા કેશ જો;
ચારે ભુજએ આયુધ ધર્યારે લોલ, શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ જો. પ્ર. ૩
- નાકે નકવેસર શોભિતારે લોલ, ચુની છે લાલ ગુલાલજો;
અધર ઉપર મોતી ઢળકતારે લોલ હડપચીએ હીરલાની કાંતિજો. પ્ર. ૪

બાંહે બાબુબંધ બેરખારે લોલ, પોહોંચી છે રત્ન જડાવળે; :
 હાથે હાથકુલ સોહે મુદ્રકારે લોલ, ઉર ગજ મોતીના હાર ને. પ્ર. ૫
 કહેડે સોહે કટિમેખલારે લોલ, ચરણે ઝાંઝરનો ઝમકારને;,
 એવા પ્રભુજીને નિરખતારે લોલ, દુઃખ ગયાં સર્વે દૂરને. પ્ર. ૬
 વસુદેવ દેવકીજી હરખીયાંરે લોલ, નિરખ્યાં શ્રીમુખસ્વરૂપને;
 એવા પ્રભુને ક્યાં રાખશુંરે લોલ, કાપ્યો છે કંસરાય ભૂપને. પ્ર. ૭
 ત્યારે બાલક એમ બોલીયારે લોલ, સાંભળો અમારી વાતને;
 નંદ તણા દરબારમાં રે લોલ, મેલી આવો મુજને તાત ને. પ્ર. ૮
 કન્યા લઈને વહેલા આવળેરે લોલ, સરશે તમારાં કાજ ને;
 તે તમે કંસને દેખાડળેરે લોલ, મોડશે એનાં માન ને. પ્ર. ૯
 એમ ફહીને માયા ફેરવીરે લોલ, ધર્યું છે બાલસ્વરૂપ ને;
 વિસ્મય થયાં વસુદેવ દેવકીરે લોલ, સ્વર્નું થયું કે સત્ય ને. પ્ર. ૧૦
 ભાગી ભુંગળ ખોટ્યાં બારણારે લોલ, સુતા છે સહુ દરવાન ને;
 મસ્તક ધરી હરિને નિસર્યારે લોલ, લીધી શ્રીગોકુલની વાટ ને. પ્ર. ૧૧
 ઝરઝર વરસે છે મેહુલા રે લોલ, ચહુંદિશ ચમકે છે વીજ ને;
 આગળ સિંહ ધડુકતા રે લોલ, શેષનાગે કીધી છે છાંય ને. પ્ર. ૧૨
 શ્રીયમુનાજી વહે છે ભરપુરમાં રે લોલ, ઉડે છે લહેર તરંગ ને;
 ચરણકમલ હરિના સ્પર્શશુંરે લોલ, નીચાં થયાં છે નીર ને. પ્ર. ૧૩
 દીધો માર્ગ ચાલ્યા ઉતરી રે લોલ, પહોંચ્યા શ્રીનંદદરબાર ને;
 સુતા દીઠા સહુ સાથનેરે લોલ, મનમાં કીધો છે વિચાર ને. પ્ર. ૧૪
 શ્રીયશોદાજીની ગાદમાં રે લોલ, પોઢાડ્યા શ્રીગિરિધરલાલ ને;
 કન્યા લેઈ પાછા વળ્યા રે લોલ, નેજે પ્રભુજીના ખ્યાલ ને. પ્ર. ૧૫
 જગ્યાં જસોદાજી તે સમે રે લોલ, નિરખ્યા શ્રીસુંદરસ્થામ ને;
 નંદ અતિધનું હરખીયા રે લોલ, આપ્યાં છે રત્ન કેરાં દાન ને. પ્ર. ૧૬

ધેર ધેર તોરણુ ખાંધિયાં રે લોલ, માનિની મંગલ ગાય જો;
 સહુ વ્રજ ઉમગ્યો પ્રેમસું રે લોલ, આનંદ ઉત્સવ થાય જો. પ્ર. ૧૭
 હલદર દહી મૃત દૂધની રે લોલ, મચી છે તહાં કાંઈ કીચ જો;
 તાળી પાડે ને ફેરે ઝુદડી રે લોલ, નાચે છે સહુ નર નાર જો, પ્ર. ૧૮
 બ્રહ્મા મહાદેવ મુનિ દેવતા રે લોલ, બોલે છે જ્ય જ્યકાર જો;
 દેવનાં તે દુંદુભિ વાગીયાં રે લોલ, વરખે છે કુસુમ અપાર જો. પ્ર. ૧૯
 એ સુખ શોભા શી કહું રે લોલ, કહેતાં ન આવે પાર જો;
 શ્રીવલ્લભચરણ પ્રતાપશું રે લોલ, હરિદાસ જાણ અભિહાર જો. પ્ર. ૨૦

ઘોળ પર મું.

વ્રજની શોભા હું શી કહું, નંદ ધેર આનંદ ઉમગ્યો;

પ્રકટયા શ્રીગિરિધરલાલ (૨) ટેક.

વ્રજની. ૧

નોખત વાગેરે નવરંગી, સોહે રાજદાર;

ટોડલે તોરણુ ખાંધિયાં, ઝુમખ ઝલકે છે ગોખ. વ્રજની. ૨

દીપક જ્યોતિ જળહજો, પુરી મેલ્યા છે ગોખ;

ઉત્સાહે ભર્યાં આંગણાં, ઉપમા હરિને હાથ. વ્રજની. ૩

ખાવનચંદન ધોરિ ધોરિ, પૂર્યાં મોતીના ચોક.

નાનું સરખું ગોઠળીયું, આવાં રૂડાં નંદજીનાં રાજ. વ્રજની. ૪

કહેતી નગરીમાં નિસર્યાં, સાથે હળધર વીર;

વહેતી નગરીમાં નિસર્યાં, સાને સરખો શૃંગાર. વ્રજની. ૫

ગિરિધર ગાયો ચરાવતા, સુંદર જમુનાને તીર;

માધવદાસની બિનતિ આપો વ્રજમાં રે વાસ. વ્રજની. ૬

ઘોળ ૫૩ મું.

આજ આનંદ નંદજીને દારે, વ્રજમાં થઈ છે લીલા લહેરે. ૧

ગોપી અતિરે ઉલટ ભરી આવેરે, થાળ મોતીનો ભરી લાવેરે. ૨

વહાલાને વિવેકે વધાવેરે, વહાલા ત્રિભુવનનાથ કહેવાયરે.	૩
વહાલો હસ્તનાં ધાવણુ ધાવેરે, વહાલો ગોપીઓને લાડ લડાવેરે.	૪
એવાં હેત ગોપીપર કીધારે, દધિ માખણ ચોરીને પીધારે.	૫
વહાલા મથુરામાં શું મીઠું રે, એવું કુખ્જમાં શું દીઠું રે.	૬
વહાલો કુખ્જની મંગે મોહારે, વહાલો ગોપીઓની સાથે મોહારે.	૭
ગોકુળ આવોને વ્રજના વહાલારે, તમે નંદ જસોદાના લાલારે.	૮
ગોકુળ આવોને વ્રજના વાસીરે, તમે પ્રાણુ સોખ્યા છે માશીરે.	૯
ગોકુળ આવોને ગિરિવરધારીરે, તમારી વાટ જુવે છે વ્રજનારીરે.	૧૦
વહાલા જમુનાજીને ધાટેરે, તમે વસ્ત્ર હર્યા શા માટેરે.	૧૧
વહાલે ગિરિ જોવર્દન ધાર્યોરે, એવો મદ દંદ્રનો ઉતાર્યોરે.	૧૨
વહાલા વૃંદાવનની વાટેરે, તમે મહી લુટ્યાં શા માટેરે.	૧૩
વહાલો શ્રીયમુનાજીને તીરેરે, વહાલે મોરલી વગાડી ધીરે ધીરેરે.	૧૪
ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજીનો આરોરે, મહારો સફલ કર્યો જનમારોરે.	૧૫
વૃંદાવન રમીયા રાસરે, પૂરી સર્વ ગોપીની આશરે.	૧૬
બલિહારી જન્ય માધવદાસરે, માગે ચરણકમળની આશરે.	૧૭

ધોળ ૫૪ મું.

શ્રીગોકુળમાં એક નંદનું ધામ, ત્યાં પ્રકટયા શ્રીસુંદરચામ;	
કરવા સેવકજનનાં કામકે, ધન્ય જસોદા માવડીરે.	૧
અંધારી આઠમ અજવાળી તે રાત્ર પ્રકટયા વનમાળી,	
મંગળ ગાય સહુ વ્રજની નારીકે,	ધન્ય ૨
તરીયા તોરણ બાંધ્યાં છે દ્વારે, સાથીઆ શુભ તણેા નહિ પાર;	
દધી છાંટે સહુ નરને નારકે.	ધન્ય ૦ ૩
દુંદુભિ દેવનાં વાજાં વાગે, પશુપક્ષી સહુ પાવલે લાગે;	
શ્રીકૃષ્ણની ભકિત સદા મુખ માગે કે.	ધન્ય ૦ ૪

- સહીયર સહુ મળી વારણે જાય, ઘેરઘેર વાત વધામણી થાય;
શ્રીયશોદાજીને હૈયે હર્ષ ન માય કે. ધન્ય૦ ૫
- સહીઅર સહુ ત્યાં ગાતી આવે, વસ્ત્ર આબૂપણુ હરખે પેહેરાવે;
મગ્ન થઈ મંદિરમાં માલાલે કે. ધન્ય૦ ૬
- જન્યક જન મળી જશ જ ગાય, નંદ બધાઇમાં ન્યાલ જ થાય;
એહત્રા આપણે મુખે ના કેહેવાય કે. ધન્ય૦ ૭
- વ્રજજન ન્યાલ થયાં તે કીજે, એમના ભાગ્યનો પાર ના લીજે;
પુષ્ટિમાં ધાત્યાં નંદજીને હૈયે કે. ધન્ય૦ ૮
- વેદ કહે એતો પૂર્ણબ્રહ્મ, કોઈ ના જાણે એનો મર્મ;
શાં સુકૃત કર્યાં નંદજીએ ધર્મતો. ધન્ય૦ ૯
- દીન પુંડળ દિન હર્ષમાં જાય, શ્રીગોકુલમાં ખેલ બહુ થાય;
શ્રીવલ્લભ વેદ પુરાણે ગાય કે ધન્ય જસોદા માવડીરે. ધન્ય૦ ૧૦

ધોળ ૫૫ મું.

- શ્રીકૃષ્ણકમલમુખ નિરખવા, ચાલો શ્રીનંદજીને ઘેરરે;
જસોદાએ શ્રીકૃષ્ણ જન્મીઆ, હરખીઆ નંદજી મેહેરરે. ૧
- ચૌદ જીવન કેરાં ભૂપણાં, નંદસુત શ્રીગોકુળ આવ્યા રે;
કુલી ફરે વ્રજસુંદરી, ગોપી ગોવાળાને મન ભાવ્યારે. ૨
- ગોપિકા સર્વ ટોળે મળી, હરિને વધાવાને જાણરે;
અંતર ધટ ઉતાવળા, હરિને જોવાની અપેક્ષાયરે. ૩
- પુન્ય પવિત્ર પ્રભુજી તણાં, ગાય છે નૌતમ ગીતરે;
ગીત ગાયે ને સ્વર સોહાયે થયાં છે એકાગ્ર ચિત્તરે. ૪
- ભેટ લાવ્યાં બહુ ભામિની, ચાંદલો લાલાને કીજરે;
હરખતાં નિરખતાં પ્રીતયું, મોહનને ઉછંગે લીજરે. ૫
- લીડ ભઇ ધર આંગણે, નંદ જસોદાને મન ભાવ્યારે;

વજ્રભૂમિનાં સુખ શાં કહું, નાથને મોતીડે વધાવ્યારે. ૬
 માંવવદાસના પ્રભુજી, પરિવાર સ્થિર કરી સ્થાપોરે;
 દાસ ઉપર દયા કરીને વાસ વ્રજમાંહે આપોરે. ૭

ધોળ પદ મુ'.

ધન્ય આઠોં અંધારી રાત્રિકે ભાદરવા વદીરે લોલ:
 ધન્ય મથુરાં ધન્ય ગોકુલ ગામકે, ધન્ય જમુનાં નદીરે લોલ. ૧
 ત્યાં પ્રકટયા શ્રીસુંદરશ્યામકે, કમલદલભોગ્યનારે લોલ;
 પુરવાવજ્રજનન કેરી હામકે, ભક્તદુઃખ મોચનારે લોલ. ૨
 પ્રકટયા મથુરામાં ચંદુરાયકે, શ્રીવસુદેવ ગ્રહેરે લોલ;
 નિરખે દેવકીજી મુખચંદ્રકે, મન આનંદ લહેરે લોલ. ૩
 વિનતિ કરી કહે ધન્ય આજ કે, એવા પ્રભુ નિરખીઆરે લોલ;
 આંગણે ઉભા શ્રીવસુદેવ કે, અતિધણું હરખીયારે લોલ. ૪
 રતન તણાં કરવા બહુ જતન કે, કહો ક્યમ કીજીયેરે લોલ;
 એહવું સ્વરૂપ દૂર કરી નાથકે, બીજું વધુ લીજીએરે લોલ. ૫
 પ્રભુજીએ કીધું બાલસ્વરૂપ કે, કહે છે તાતનેરે લોલ;
 મુજને ગોકુળમાં જઈ સોંપોકે, જસોદા માતનેરે લોલ. ૬
 ભાગી ભોંગળ ખોલી કમાડ કે, કે કારાગ્રહ તણારે લોલ;
 જેહેના કૃષ્ણ સરીખા પુત્ર કે, તેહને શી મળુરે લોલ. ૭
 સુતા દ્વારપાલ સર્વ સાથ કે, કર્યું કૌતુક હરિરે લોલ;
 આજા માગી શ્રીગોકુળ કે, માયા અવતરીરે લોલ. ૮
 મસ્તક લીધા શ્રીચંદુરાયકે, ચાલ્યા શ્રીગોકુળ ભણીરે લોલ;
 વરસે મેઘ ધરી રહ્યો છત્ર કે, શેષ સહસ્ત્ર ફણીરે લોલ; ૯
 પધાર્યા નંદતણે દરબાર કે, સૂતાં સહુ દીડારે લોલ;
 પોઢાડયા શ્રીયજોદાશ્વતી સેજ કે, ગિરિધર મીઠડારે લોલ. ૧૦

- કન્યા લીધી શ્રીવસુદેવ કે આગ્યા મથુરાં ફરીરે લોલઃ
જસોદા જગ્યાં દીઠા પુત્ર કે, કહે હર્ષ ભરીરે લોલઃ ૧૧
- તેડો સગાં કુટુંબી આજ કે, સહુ વજ સાથનેરે લોલઃ
તેડો બહેન તમારી ચાર કે, નવળદે માતનેરે લોલઃ ૧૨
- આપો મણિ માણેક ભંડાર કે, આભરણુ જોડનેરે લોલઃ
આપો દિજ જનને બહુ દાન કે, ગૌ વચ્ચ તેડનેરે લોલઃ ૧૩
- આંગણે નંદ તણે અતિ બીડ કે, આગ્યાં વજજન તહીરે લોલઃ
આંધી કચ્છ ખેલે નરનાર કે, હરદ ધૂત દૂધ દહીરે લોલઃ ૧૪
- એવા ઓચ્છવ નિત્ય અખંડ કે, શ્રીવલ્લભ ખારણેરે લોલઃ
હાઠે હર્ષ તણો નહિ પાર કે, વૈષ્ણવ ગય વારણેરે લોલઃ ૧૫
- શોભા જોઈ કહે હુરિદાસ કે, દર્શન નિત્ય આપજેરે લોલઃ
તમારી લીલા નિત્ય અપાર કે, હૃદયમાં આપજેરે લોલઃ ૧૬

ધોળા ૫૭ મું.

- ધન ધન દહાડોરે આજનો, ધન શ્રી ગોકુળગામઃ
ધન ધન નંદ જસોમતિ, પ્રગટ્યા મુંદરસ્યામ. ધન ધન૦ ૧
- શ્રાવણુ માસ સોહામણા, નોની તિથિમાંરે નામઃ
વજમાં ચાલી વધામણી, ખરચ્યા દશગણા દામ. ધન ધન૦ ૨
- વજમાં પ્રેમસર ઉલટયો, ટાળવા દુનિયાનાં દોષ.
ઋષિને તેડેરે રાયજી, જુગતે જોવાને જોષ. ધન ધન૦ ૩
- આનંદ ઓચ્છવ અતિ ધણો, ગોપીઓ ગાયે છે ગીતઃ
માણેક મોતી ને હીરા તણાં, આપ્યાં હેમનાં દાન. ધન ધન૦ ૪
- કુલ્યાં કાલ્યાંરે સહુ ફરે કુલ્યાં શ્રીગોપીરે જનઃ
કુલ્યાં શ્રીયમુના જોઈને કુલ્યાં શ્રીકૃદારે વન. ધન ધન૦ ૫
- સુરનર સ્વપ્ને દેખે નહિ, શીવજી અરખારે સંતઃ

ખલા નિગમ જાણે નહિ, કાંઈએ ન પામેરે અંત. ધન ધન૦ ૬
મોહોટાં ભાગ્ય આહીરનાં, શોભા કહી નવ જય;

પ્રેમે પ્રકટયા શ્રીનાથજી, ગુણ ગાય માધવદાસ. ધન ધન૦ ૭

ઘોળ ૫૮ મું.

ચાલો સખી નિરખીએ નંદકુમાર, લટકતા આવે હરિ દીનદયાલ.

જો જો હરિ છેલ જખીલા હરિની ચાલ,

કાચેને ચતુરે ધડી હરિની ચાખડીરે લોલ. ૧

એસણીએ કંઈ ધરેરે મુનિવર પ્યાન, લોકમાં કાંઈ લખ્યાંરે નાગરવેડ પાન;

ચરણ સંક્રામલ કંકુ વર્ણુવાન, કારીગરેકારીને ફરતીમેહેલી પાંખડીરેલોલ. ૨

પાનીયે કંઈ હંસ પોપટ ને મોર, મસ્તક ભમરી ને ઉપર મોર;

તેની આગળ શોરે અમારોતોલ, જીણી જીણીધુધરી શબ્દકરેધણોરે લોલ. ૩

સાંકળીયું કાંઈ ગાંડીરે સોનાદેરે તાર, હીરા માણેકે ગુંથ્યા હરિના હાર;

કુલપેંઆછેરાકાધાવહાલેભાર, પીળાંતેપચરંગીગિરાજે હરિનેપ્રમતાંરેલોલ. ૪

લંગરમાં કાંઈ સૂર્ય રત્ન ને ચંદ્ર, હાથે છે હીરલો ને પહોંચીયે નંગ;

તે લો દેખી મહારૂં મન થાય ઉછરંગ,

આંગળીયોમાં વીંટી ને અંગુડીમાં આરશીરે લોલ. ૫

કાષ્ઠના કકડાની કાંધી વહાલે સાર એટલેને શીઠ લીએ અમારી સંભાળ;

પોહોળીઆના પુણ્ય તણો નહિ પાર;

પેહેરીને પધાર્યા ગોવાળીયાની ઘેરમાંરે લોલ. ૬

એક એકની સાનમાં સમજી જાય, જોહેને જોવા ભાવ હોય તેવા ગુણ ગાય.

પ્રથમ નિરખું ને પછી લાગું પાય,

શ્રીવલ્લભ કુલને નાથે તે સહુને લીધા લેહેરમાંરે લોલ. ૭

ઘોળ ૫૯ મું.

આજ સખી વ્રજમાં તે આનંદ હુવોજી;

આપણા શ્રીનાથજીને જઈ જીવોજી, ૧
જેને કાજે તલસંતા બહુ દહાડીજી, તે દાર મેદ્યાં છે ઉઘાડીજી. ૨
વ્રજત્રિયા વેગે કરો શ્રંગારજી, પેહેરોને નાતમ મોતીના હારજી. ૩
આવે છે વ્રજસુંદરીનો વાહાલોજી, તેને તે નયણાં ભરી નિહાળોજી. ૪
માનિની હળીમળી મંગલ ગાયજી, માધવદાસ બલિહારી જાયજી. ૫

૫૬ ૬૦ મું.

શ્રીગોકુળયું મૂકીને કંઈ જઈએ નહિ, વસો વસીએ ચરણકમલની છાંયજો;
શ્રીયમુનાજીનાં સુંદર તટ રળીઆમણાં,
ત્યાં મહારા વહાલજીનાં પરમ રમણ સુખધામ જો. શ્રીગો. ૧
જસોદા ઘાટે આનંદસાગર ઉલટયો, સુખસાગરમાં ઝીલે ભક્તસમાજ જો;
શ્રીકકરાણી ઘાટે બેઠક સુંદર શોભતી, સદા બિરાજે શ્રીવલ્લભપરમ ઉદારજો.
શ્રીગોકુળીયાની વૃક્ષ લતા સહુ નમી રહી,
ચરણ સ્પર્શવા શ્રીગોકુળપતિ મહારાજ જો;
ગિરિ ગોવર્દન રત્ન ખચિત સોહે ધણું,
આઘ વૃન્દાવન નિત્ય રમણના ઠોર જો. શ્રીગો. ૨
આનંદ મંગલ મહારસ સિંધુ ઉલટયો, કુંજકુંજપ્રતિ ખેલે શ્રીનંદકુમારજો;
જે નયણે શ્રી ગોકુલીયું નિરખ્યું સહી,
તે નૈણાનાં ભાગ્ય તણો નહિ પાર જો. શ્રીગો. ૪
શ્રીવલ્લભ ઘાટે પ્રીતમજી ખેસે ધણું, કુંજગલીમાં ભીડ તણો નહિ પારજો;
રંગીલી ગલી શ્રી ગોકુળપતિ મંદિર જતાં,
પ્રીતમજી ત્યાં વળી લે છે દાન જો. શ્રીગો. ૫
જગમોહનમાં બેઠક સુંદર શોભતી, મનોરથ પૂરે શ્રીગોકુળનો નાથજો;
રમણ રેતીમાં રાસમંડલ રચના કરી,
નિરખી હરખી જીવ દૃતાર્થ થાય જો. શ્રીગો. ૬

બેટ પહેરામણી ભાવસહિતત્યાંહાં સહુકરે, તેને વહાલો આપેવજ માંવાસજો;
 ધહેરાં જળ અતિ દીસે સુંદર શોભિતાં,
 એવી રીતે કહે છે શ્રીવલ્લભનો દાસ જો. શ્રીગો. ૭

બેર બેર શ્રીયમુનાજીને વિનતિ કરે, નિત્ય પ્રીતિ રાખોયરણુકમલની છાંયજો;
 નિજ ભક્તનકી નિજ દાસી હું તમતણી,
 કિંકરી કહે મને આપો શ્રીવજ માં વાસજો. શ્રીગો. ૮

ધોળ ૬૧ મું.

શ્રીગોકુલ સાસરીએ જાવું, મોહનવરનું આવ્યું આણું;
 લખ્યું શ્રીહસ્ત તણું ભાવ્યું. શ્રીગોકુળ. ૧

જાવું છે લટકે ને મટકે; મોહનવર જોઈ જોઈ મન અટકે;
 પાયે નૂપુરીયાં ઇમકે. શ્રીગોકુળ. ૨

આભરણુ પહેર્યાં છે અંગે, સખીજન શોભે છે સંગે;
 મોહન વર જોઈ જોઈ મન રંગે. શ્રીગોકુળ. ૩

વાટઝલીતો જીવે છે વહાલો, સખી વેગે વેહેલેરાં ચાલો;
 નૈણાં ભરી પ્રીતમવર નિહાળો. શ્રીગોકુળ. ૪

સાસરીયું મને વહાલેઈ લાગે, ત્યાંહાં મારી કામવાસના ભાગે;
 મોહનવર જોઈ જોઈ રહ લાગે. શ્રીગોકુળ. ૫

સખી મારે આ અવસર રૂડો, અવિચલ અખંડ પહેર્યો ચુડો,
 માહારે શ્રીગોકુળપતિ વર રૂડો. શ્રીગોકુળ. ૬

અદ્ભુત લહેર તરંગ ભારી, શ્રીયમુનાજી ભરવી છે ઝારી;
 મોહનપર વારંવાર વારી. શ્રીગોકુળ. ૭

શ્રીવલ્લભનામ સદા રટવું, નિત્ય સુગતિમાં રહેવું;
 સેવા શ્રોત્રણુકમલ સેવું. શ્રીગોકુલ. ૮

ધોળ ફર મું.

- શ્રીગોકુળ ગામ સોહામણું, રૂડાં જમુનાનાં નીર;
શ્રીગિરિધર ગાયો ચરાવતા, જ્યેષ્ઠા હળધર વીર. શ્રીગો. ૧
- મયુર મુકુટ મસ્તક ધર્યાં, બાંધી કસુંબલ પાધ;
શિશુ પ્રલે શોભા ધણી, વેણી વાસુકી નાગ. શ્રીગો. ૨
- હર હટકન શીરપેચ છે, કુડલ ઝળકે છે કાન;
વાંકાં તે નયણાં સોહામણાં, બ્રહ્મકી કામનાં બાણ. શ્રીગો. ૩
- અલક તિલક અલકાવલી, ધુધરવાળા છે કેશ;
નંદ જસોદાના લાડીલા, વહાલો મ્હારો નટવર ભેખ. શ્રીગો. ૪
- નકવેસર મુકતામણિ માલિ નંગ જડ્યાં લાલ;
હડપચીએ હરીલો ઝગમગે, અધરબિંબ રસાલ. શ્રીગો. ૫
- બાંહે બાબુબંધ બેરખા, ઝૂમક લટકે છે સાર;
કડાં પોહોંચી ને હાથ સાંકળાં, ઉરગજ મોતીના હાર. શ્રીગો. ૬
- કટિમેખલા કટિ કાછની, સોહે લાલ ધન્યર;
ચરણે વાગે ધુધરા, વાગે ઝાંઝરનો ઝમકાર. શ્રીગો. ૭
- કરલકુટી મુરલી ધરી, ઉભા યમુનાને તીર.
મુંગે તે સરખા ગોવાળીયા, રાખી રોકી વ્રજનાર. શ્રીગો. ૮
- ટોળે મળી સૌ સુંદરી, મહી વેચવાને જાય;
મારગડો રોકી રહ્યા, રૂડા જાદવરાય. શ્રીગો. ૯
- મટુકી ફેડીને મહી દોળીયાં, તોડયો નવસર હાર;
રૂડી મારી નવરંગ ચુંદડી, કરીએ ક્યાં જઈ પોકાર. શ્રીગો. ૧૦
- છેડમેા છેડો છેલ કહાનજી ઘેર થાય છે અવાર,
ઘેર સામુજી ખીજશે, ગાળ દેશે ભરથાર. શ્રીગો. ૧૧
- સર્વ સખી વિનંતિ કરે, લાગે હરિને પાય;
તમે જીત્યાને હમે હારીયાં, હાસ દેખી ગુણ ગાય. શ્રીગો. ૧૨

ધોળ ૬૩ મું.

- ધન્ય આજની ધડી રળીયામણી,
હારે મારે વહાલોળ પધાર્યાની વધામણી હોજરે. ૧
- હારે હુંતો કદલીના સ્થંભ રોપાવતી,
હારે મારા વહાલાજીના મંડપ રચાવતી હોજરે. ૨
- હારે પૂરે પૂરે સોહાગણુ સાર્થીયો,
હારે જેમ મલપતો આવે હરિ હાથીયો હોજરે. ૩
- હારે હું તો મોતીડાના ચોક પુરાવતી,
હારે મારા વહાલાજીની આરતિ ઉતારતી હોજરે. ૪
- હારે હુંતો કુલડાના કોટ ચણાવતી,
હારે માહરા વહાલાજીની સેજ ખિચાવતી હોજરે. ૫
- હારે હું તો જઈ શ્રીવલ્લભકુલને વારણે;
હારે મહેતા નરસંઘઆનો સ્વામી ઉભો આરણે હોજરે. ૬

ધોળ ૬૪ મું.

- અતિરે આનંદ ભર્યા આવો મારે અંગે, શ્યામસુંદરવર ખેડા છો મંગે. ૧
- મુખડાં જોયા વિના પાણી નવ ખીઉંરે, રસિક સુંદરવર જોઈ જોઈ જીવુંરે. ૨
- રસિક સુંદર વર શી રહ લાગી, જન્મોજન્મ મારી ભાવડ ભાંગી. ૩
- સગપણુ તો શામળીઆનું સાચું, ખાટી સર્વે દીસે છે કાચું. ૪
- મુજને ન વારે અમારીરે માડી, દર્શન કરવા જઈશું દહાડી. ૫
- કહેશે તેને કહેવારે દઈશું, આપણે સર્વે સાંભળી રહીશું. ૬
- નંદના કુંવર તમે ન કરો વડાધરે, મોટા થયા માંડ માંખણુ ખાધરે. ૭
- નંદના કુંવર તમે બહુ રંગ રસીયા, અમારે કારણ વહાલો વ્રજમાં વસીયા. ૮
- અતિરે આનંદ ભર્યા નંદધેર જઈશું, દર્શન કરીને સુખીયાં થઈશું. ૯
- ધણારે દિવસના વાયદારે વળીયા, વલ્લભ પ્રભુ શ્રીગોવર્દન મળીયા. ૧૦

ઘોળ ૬૫ મું.

- આઘ ઘેલી મને કીધી શ્રીનંદજીના નદે,
નાંખી મને રનેહ તણા રસ ફંદે. આઘ ઘેલી. ટેક ૧
- સાહેલી હું તો શ્રીયમુનાજી ગઘ હતી પાણી,
ત્યાં તો દીઠા નંદકુંવરને લોભાણી;
એ તો મારા અંતરની વાત ગયા જાણી. આઘ ઘેલી, ટેક. ૨
- વહાલે મારે વાંકી નજર વડે જોયું,
સાહેલી માંડે ત્યારથી અધિક મન મોત્યું;
કાળજી માંડે કુટિલ કટાક્ષે પરોયું, આઘ ઘેલી. ૩
- વહાલાજીની વશીકરણુ ભરેલી મીઠી વાણી;
સુણી હું તો મૂલ વિનાની વેચાણી;
જાણે પ્રીત પીડા ન જાયે વખાણી. આઘ ઘેલી. ૪
- વહાલાજીની અલખેલી આંખ અણીઆળી,
૩૫ રસ રંગની ભરેલી રતનાળી;
ભુરકીની ભરેલી બ્રકુટી વાંકી ભાળી. આઘ ઘેલી. ૫
- મોહનજીનું મુખડું મદન મોહકારી, અંગો અંગ માધુરી મનોહર ભારી;
મંદ મંદ મધુરં હસીને મને મારી, આઘ ઘેલી, ૬
- નટવર નખશિખ કામણુ ભર્યા છે, આવડા રૂપાળા કાણે ધડયા છે;
મેં તો મારા મન થકી તમને વર્યા છે. આઘ ઘેલી. ૭
- મોહનજીની મુરલીમાં મોહનીભરી છે, તેણેમને ધણી વિરહવ્યાકુલ કરી છે;
સાહેલી મારી શુદ્ધિ બુદ્ધિ એણે હરી છે. આઘ ઘેલી. ૮
- કાળજીનું દરદ નથી કાઢીને કહેવાતું,
જાગી લાય રોમ રોમ નથી રે સહેવાતું,
કર કરો હિપાય સખી નથીરે રહેવાતું. આઘ ઘેલી. ૯

તાલાવેલી લાગી હવે તરફડી મરાશે, ક્યમે કરી મેળવ મોહન સુખ થાશે;
લાજ ના લગાડ સખી જીવ મારો જશે. આઘ ઘેલી. ૧૦

વિરહ અગ્નિમાં બળે છે સમજ સાહેલી,
ખાન પાન બાન કષ્ટ લાજ સૌ મેલી;
રાખે એની થાયે અવસ્થા છેલ્લી. આઘ ઘેલી. ૧૧

એવામાં દયાના પ્રીતમજી પધાર્યા, અંક ભરી કુંજસદનમાં સીધાર્યા;
વિરહાગ્નિના તાપ સર્વે નિવાર્યા. આઘ ઘેલી. ૧૨

ઘોળ ૬૬ મું.

નંદનંદન રસીલા વર લાડીલારે, ત્રજવનિતાના પ્રાણુ આધાર,
મૂકો માર્ગ જવા ઘો કહું છું ક્યારનીરે. ટેક૦

અમને વાર ઘણેરી થાય છે વિકલારે, દેખે લોકડીયાં ને જાયે મારીલાજ, મૂકો
સાખી—પાલવ શું પકડી રહ્યા, માથે મહીનાં માટ;

સાસુડી સંતાપશે, ઘેર જોઇ રહ્યાં હશે વાટ.

ઘેરે નણુદલ છે બહુ ખોલકારે, મારે પેરે પેરે મોહન કેરાં બાણુ, મૂકો. ૨

સાખી—પાલવ શું પકડી રહ્યા, માથે મહીનાં માટ;

સાસુડી સંતાપશે, ઘેર જોઇ રહ્યાં હશે વાટ.

ઘેરે નણુદલ છે બહુ ખોલકારે, મારે પેરે પેરે મોહન કેરાં બાણુ. મૂકો. ૨

સાખી—એક બીજને પુછતાં, કરતાં કાન ઉપાય;

કામજીગારે કાતુડે, અધવચ્ચ લુટયાં આજ.

આવાં દાણુ લીધાં નથી કાંઈ સાંભળ્યારે, આવી નવલી રીતો ન હોય. ૩

સાખી—રકઝક ત્યાં બહુ થઇ પડી, ગોપી ને ગોવાળ;

મદુકી ફેડી કા'તુડે, ગોપી થયાં નિહાલ.

દધિ દૂધ પ્રજુ સર્વે આરોગીયારે, ગોપી ગયાં છે જસોદાજીને દાર. ૪

સાંખી—ગોપી નંદભવન ગયાં, જ્યાં બેઠાં જસોદામાય;

વીતેલી સરવે કહી, વન તણી કથાય.

એવો લાડકવાયો છે તમારો કા'નુડોરે, અમ સરખાં સાંખીને ઘેર જાય. ૫

સાંખી—જસોદાએ કહ્યું સાનમાં, સમજવી વળખાલ;

હૃદય ભરાયું પ્રેમથું, ગોપી થયાં નિહાલ.

માધવદાસના દાસની વિનતિરે, અમને દેજો શ્રીવજ્રમાં વાસ. મૂકા. ૬

૫૬ ૬૭ મું.

કૃષ્ણજી કામધેનું દુઝે અમારે, નિત્ય અમૃત રસ પીજેરે;

નિત્ય અમૃત રસ પીજે મારા વા'લા' નિત્ય. કૃષ્ણજી ૧

ખાણુ ખરચ ને ચારો ન માગે, એનો દોહનારો દુખીયો ન થાયરે;

આરણ્ય ના રહે અમારા કુલમાં, વાછરું મરી ન જાય રે. કૃષ્ણજી. ૨

જગના જીવન તમે જીગતે જીજવો, દહિં દૂધ ઘૃત ધણું આપેરે;

વદલભના સ્વામી પ્રભુ રસિકશિરોમણિ, ભવનાં બંધન કાપેરે. કૃ. ૩

૫૬ ૬૮ મું.

તેરે બાંકે મુકુટ પર લતાહી ઝુક રહી, છખી ન્યારી ગિરિવર ધારી. ટેક.

મોર મુકુટ પીતાંબર સોહે, કુંડલકી છખી હે ન્યારી. તેરે બાંકે. ૧

શ્રીયમુનાંકે નીરે તીરે ઘેન ચરાવે; બંસી બજવે ગાવે રંગ તારી, તેરે. ૨

શ્રીવૃંદાવનમે રાસ રચ્યો હે, સોળ સહસ્ત્ર ખીચ ગિરિધારી. તેરે. ૩

શ્રીપુરંચોત્તમ પ્રભુકી છખી નિરખત, હાંરેતેરીસામરીસુરતપરજાઉંવારી. ૪

૫૬ ૬૯ મું.

મત રોકારે હો કહાના, મેરે દધિ બેચન જના જના જના; મત.

મત રોકારે હો કહાના, હો મત છોડોરે હો કહાના. ટેક.

ગારીરે ગાગર મેરી, ઉજલો દધિ મેરો;

મેરે દધિ: બેચન જના જના જના.

મત રોકારે. ૧

અમે મહીઆરી રાજ કંસકી કહેવાયે;

તમે દાન માગો શેના શેના શેના.

મત રેકારે. ૨

જઞ પોકાં રાજ કંસકે આગે, તમે દાન માગો શેના શેના શેના. મત. ૩

પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છખી નિરખત, ચરણકમલ લપટાના લપટાના. મત. ૪

પદ ૭૦ મું.

રજ ભર્યાં મારા લાલ લાડીલા, ઘેનુ ચારીને ઘેર આવ્યારે. ટેક.

માતા જસોદાજી આરતિ ઉતારે, રાઘ લૂણુ કરી વારેરે. રજ. ૧

મામે મારી મોક્ષ પમાડયો, પૂતનાના પ્રાણુ જ સોખ્યારે. રજ. ૨

પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છખી નિરખત, તન મન ધનને વાંકેરે. રજ. ૩

પદ ૭૧ મું.

આજ ગઘતી કાલિંદીને તીરે, ભરવા પાણીરે;

તીરે ઉભા છે હળધર વીરે, સારંગપાણિરે. ૧

શોભે ઝુલડાનો તોરો શીશરે, કમ્પંચલ ફેંટોરે;

ઉભો ડોલરીયો દિલદાર, રંગીલો ઓઠે રેટોરે. ૨

કર્યાં તિલક કેસરનાં ભાલરે, ઝુલડાની માળારે;

વહાલો ચાલે છે ગજગતિ ચાલરે, દીસે છે રૂપાળારે. ૩

શોભે સર્વે ગોવાળની સાથે, ઉભો અલખેલોરે;

જેણે જોયો દયાનો નાથરે, રૂપ રસ રેલોરે. ૪

પદ ૭૨ મું.

હારે આજ ગઘતી શ્રીયમુનાજીને તીરે, જોયા ગિરધારીરે;

જળ ભરવા ગયાંતાં રાધે પ્યારી, તેની સંગે વ્રજનારીરે. ૧

મહારા વહાલાજીનો નટવર ભેખડે, મુરલી વગાડીરે;

ધેલાં કીધાં છે ગોપીઓનાં મનરે, સાંભળો મારી માડીરે. ૨

એ'ના માથેકુરંગીલો ફેંટોકે, ફેંટા વચ્ચે તોરોરે;

૨ કલગીમેં શીશ કુલ રાજે, કે નંદજીનો છોરોરે.	૩
૧ હુતો લેછને ગર્ભતી માથેકે, પાણીડનો બેદોરે;	
૨ મારે છે નેનાં ફરાં આણુરે, લાગે છે સનેડોરે.	૪
૩ મૂકા તમે નટવરલાલરે, કાલન માલારો કેડોરે;	
૪ લા ઘોને શ્રીયમુનાજીનાં નીરરે, છાંડા મ્હારો છેડોરે.	૫
૫ કારાં ડહાપણ હું સરવે બાણુરે, નંદજીના લાલારે;	
૬ કારા મુખડાની મીડી મીડી વાતોકે, છેલ છોગાળારે.	૬
૭ વિઠ્ઠલપ્રભુ પ્રાણુ આધારરે, મોલી વજખાલારે;	
૮ કારાં સર્વસ્વ તન મન ધનરે, પ્રાણુ થકી વહાલારે.	૭

પદ ૭૩ મું.

સખી નિરખીએ ગિરિધરલાલ, પારણીયામાં જુલે શ્રીમદનગોપાળ;	
ખનેકેશ તે પરમ રસાળ, શામળીઆના અંગે ઝગુલે રળીઆમણીરે ૧	
યાં તે સાજે શ્રીનંદજીને દાર, રત્ન જડીત ખની જુમક ચોર;	
૧ મી માળા ટંકાઇ તેણીવાર, શુક પીક મોર રમકડાં તૈયાર;	
૨ પેઠી લાલને જુલાવે, જસોદા માવડીરે લોલ.	૨
૩ ને હળીમળી મંગલ ગાય, નિરખી કમલ મુખ મન હરખાય;	
૪ આનંદ ઉર ન સમાય, વસ્ત્રાભૂષણ ને મસ્તકપર દામણીરે લોલ ૩	
૫ ત્યાં આઘ્યા સંગ લેઈ ગ્વાલ, હરદીને દુધ દધિ છિરકે રસાળ.	
૬ ને નાચે છે દેઈ દેઇ તાળ, નંદકે આનંદ લયો જે કન્હૈયાલાલ	
૭ ઠુલપ્રભુ નિરખી આપે છે વધામણીરે લોલ.	૪

પદ ૭૪ મું.

વાર વાર મુખડાં જોતી નંદલાલજીનાં વાર વાર.	ટેક, ૧
ગણે ગુંજના હાર મણિમાલા, ચોકી જડાવ છે પોતી.	૨
મસ્તકપર અલકાવલી રાજે, નાકે છે નિર્મલ મોતી,	૨
શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ નંગનંગા, પાધ ઉપરણા ને ધોતી.	૩

પદ ૭૫ મું.

ન્યાંહાને રે જોઈં ત્યાં સખી આરે, મારા પ્રજના વહાલા.	ટેક.
વેદ પુરાણમાં લખીયા રે.	મા'રા પ્રજના. ૧
પહેરે પિતાંબર પીળાં રે,	મા'રા પ્રજના. ૨
પ્રજવનિતા મન મોહેરે,	મા'રા પ્રજના. ૩
પાઘડીના પેચ નિહાળો રે,	મા'રા પ્રજના. ૪
દર્પણુ લઇ મુખમાં નિહાળો રે,	મા'રા પ્રજના. ૫
જળ જમુનાની તીરે રે,	મા'રા પ્રજના. ૬
મહી હુંટયાં હલધર વીરેરે.	મા'રા પ્રજના. ૭
વૃંદા તે વનની વાટેરે.	મા'રા પ્રજના. ૮
દાણુ માગો છે શેના માટેરે.	મા'રા પ્રજના. ૯
તમે તે ક્યાંથી પધાર્યારે,	મા'રા પ્રજના. ૧૦
મારા મારગ વચ્ચે વસીઆરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૧
તમે તો સોળ સહસ્ર નારી વચ્ચે ધસીઆરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૨
તોયે કહેવાય બ્રહ્મચારીરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૩
ગોકુલીયે ગૌ ધેનું ચારીરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૪
તમે તો ક્યાંના દાણીરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૫
મા'રી નવરંગ ચુંદડી તાણીરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૬
માધવદાસ જાય બલિહારીરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૭
લીલા અતિ કુંજબિહારીરે.	મા'રા પ્રજના. ૧૮

પદ ૭૬ મું.

અમે આવ્યાં તમારે આશરે અલખેલાળ;
હવે શું કરીયે જઇ સાસરે અલખેલાળ.
ફેરા તણું ફલ એ મળ્યું અલખેલાળ,

મન ગમતું મુજને મળ્યું અલખેલાળ.	૨
હીરલો લાધ્યો હાથમાં અલખેલાળ.	
તમે શાભો સૈયરના સાથમાં અલખેલાળ.	૩
તમારું શ્યામળું અંગ અડશોમાં અલખેલાળ;	
ગુણવતીને લાંછન લગાડશોમાં અલખેલાળ.	૪
જો જાણશે મારી માવડી અલખેલાળ;	
કાન્હા સાથે પ્રીત શી આવડી અલખેલાળ.	૫
અમે કાળજી આંખમાં આંજશું અલખેલાળ;	
તમે નૈશાની ચોટા નાંખોમાં અલખેલાળ.	૬
હુંતો દાન નહિ આપું દોકડો અલખેલાળ;	
અમે જવાબ આપીશું રોકડો અલખેલાળ.	૭
હું બ્હીવરાવી બ્હીતી નથી અલખેલાળ,	
હું ઓશીયાળી કાઢતી નથી અલખેલાળ.	૮
હું ઓશીયાળી પ્રભુ તમ તણી અલખેલાળ;	
વહલબના સ્વામી છો ધણી અલખેલાળ.	૯

રાગ લાવણી. ઘોળ ૭૭ મું.

વ્રજમંડલમે શ્રીદાહિજ બિરાજે, કરે વ્રજકી રખવારીરે (૨) ૨૬.
 કરે રખવારી, મહિમા ભારી, સંગ રેવતી પ્યારીજ; દેખો સંગ;
 લટપટી પાગ કેસરીયા વાગા, ચંદન તિલક ખોર લગીજ; દેખો ચંદન. ૧
 મયુર મુકુટ પીતાંબર સોહીએ, હીરા પટકા રતન જડ્યો; દેખો હીરા,
 કાનન કુંડલ ગલેમે માળા, હીરા ચિયુક રતનજડીજ; દેખો હીરા. ૨
 પાપન ઝાંઝર, હાથન કડુલા, કુંદની હીરા રતન જડીજ; દેખો કુંદની,
 વૈષ્ણવ આવે દર્શન પાવે, ભીર ભઈ અતિભારીજ; દેખો ભીર. ૩
 હાંડા કરાવે છત્ર ધરાવે, ખોલે જ જોકારીજ; દેખો ખોલે, ૪

માંખનમીશ્રી ભોગ લગાવે, ભાંગ પીવે અતિ ભારીજી; દેખો ભાંગ. ૫
પુરૂષોત્તમ પ્રભુકી છબી નિરખત, ચરણકમલ અનુરાગીજી; દેખો. ૬

ધોળ ૭૮ મું.

સખી સોહામણું નંદનું આંગણું રે, પ્રકટયા પૂર્ણ પ્લહ. ૧
મેલે ખાલચરિત્ર ખાલમાંરે, તેનો કાંઈ ન જાણે મર્મ. ૨
નચાવે નંદરાણી આનંદમાંરે, કાંઈ તાનમાં તાળી લેઇ. ૩
નાચે નાચ વજનારનોરે, કાંઈ થનક થનક થેઈ થેઈ. ૪
વાગે વાગ્ગં વિધવિધનારે, કાંઈ ધમકે ધુધર માલ. ૫
પહેરી લે'રમાં આછાં આંગલાંરે, કાંઈ નાચતી દોડી તેમ. ૬
ગડે પડે ખાય ગોટીકલાંરે, આનંદમાં ઉભા થાય. ૭
તેનો ભેદ ન જાણે વેદમાંરે, વા'લો માગી માંખણ ખાય. ૮
લીલા લાડકાની જોઇનેરે, કાંઈ મોહીને રહ્યું મન. ૯
વદલભના સ્વામી રસીયારે, કાંઈ વસીયા મા'રે મન. ૧૦

ધોળ ૭૯ મું.

સખી સોહામણું નંદનું આંગણું રે, કાંઈ મળ્યો ગોપીનો સાથ.
ઉભી લે છે આલિંગન રે, કાંઈ નિત્ય નેમ છે મન;
વારો વારો માતાજી કા'નનેરે, આતો બહુ કરે ભંજવાડ.
મેલે માંકડલાંતી મંડલીરે, કાંઈ ગિરધારી ગોપાલ;
મોટા હોય તો તેને વારીએરે, આતો થઇને છુટે ખાળ.
જતન કરીને જળવજ્રેરે, એને રાખજો ધેરને ધેર;
હવે રાખશે નહિ કાંઈ સુંદરીરે, એની કરશું રૂડી પેર.
અટક્યાળો શો એવડોરે, એને દેખીને શું થાય;
વદલભના સ્વામી રસીયારે, કાંઈ વસીયા ગોકુલ ગામ.

આ સિવાય બીજાં આરમાસિક સધળા ઉત્સવોનાં પદ, કીર્તન
જોવાં હોય તેમણે અમારું “વિવિધ ધોળ તથા પદસંગ્રહ ભાગ
૨ જો” એ પુસ્તક જોવું.

પ્રકરણ ૬ કું.

શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીની વધાઈ તથા ઘોળ.

રાગ દેવગંધાર. પદ ૧ કું.

આજ જગતિ પર જય જયકાર.

પ્રકટ ભયે શ્રીવલ્લભ પુરુષોત્તમ, વદન આમિ અવતાર. ૧

ધન્ય દિન માધવ માસ એકાદશી, કૃષ્ણપક્ષ રવિવાર;
શ્રીમુખ વાક્ય કલેવર સુંદર, ધર્યો જગમોહન માર. ૨

શ્રીભાગવત આત્મ અંગ જીનકે, પ્રકટ કરણ વિસ્તાર;
દુંદુભિ દેવ બળવત ગાવત, સુરવધુ મંગલ ચાર. ૩

પુષ્ટિ પ્રકાશ કરેંગે ભૂપર, જનહિત જગ અવતાર;
આનંદ ઉમગ્યો લોક તિહુંપુર, જન ગિરિધર બલહાર. ૪

પદ ૨ જી.

પ્રકટે કૃષ્ણાનન દિગ્દર્શ,

માધવ માસ કૃષ્ણ એકાદશી, આયે આમિ સ્વરૂપ. ૧

દૈવી જીવ ઉદ્ધારણ કારણ, આનંદમય રસરૂપ,
વક્ત્રલ પ્રભુ ગિરિધર પ્રભુ દોહ, તેઈ એઈ એક સ્વરૂપ. ૨

પદ ૩ જી.

સુતોરી આજ નવલ બધાયો હે.
શ્રીલક્ષ્મણગૃહ પ્રકટ ભયે હેં, શ્રીવક્ત્રલ મન ભાયો હે. ૧
બાજત આવજ દોલક મહુવર, ધન જ્યોં દોલ બળયો હે;
કોકિલ કંઠે નવલ વનિતા, મિલ મંગલ ગાયો હેં. ૨
હરદિ તેલ મુગંધ સુવાસિત, લાલન ઉખટ ન્હવાયો હે;
નખ શિખલોં આભૂષણ ભૂષિત પીતાંબર પહરાયો હે. ૩
અસન વસન કંચન મણિ માણિક, ધર ધર યાચક પાયો હે;
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધર દૃપાનધિ, પલનામાંજ બુલાયો હે. ૪

રાગ ખિલાવલ. પદ ૪ થું.

શ્રીલક્ષ્મણગૃહ આઈ નવનિધિ. ટેક.
પ્રકટે જન પૂરન પુરૂષોત્તમ, દાર જીહારત ફિરત અષ્ટ સિદ્ધિ. ૧
બાજત નિશ્ચાન ભેર સહેનાઈ, દેખિયત તહાંઈ સકલ રિદ્ધિ.
સગુણદાસ પ્રભુ જન્મ શ્રવણ સુન, દેખન કારણ આયે હર વિધિ. ૨

પદ ૫ મું.

આયે દેવ વિમાનન ચઢ ચઢ.
મહામહોત્સવ દરશ કરનકોં, એક એકતેં આગેં બઢ બઢ. ૧
બિન ગિરધર ધન સખ કોહિ નાહીં, કહો કોહિ બાતેં કહુ ગઢ ગઢ;
સગુણદાસ પ્રભુ જન્મ શ્રવણ સુન, દેત આશીષ મુનિ મંત્રન પઢ પઢ. ૨

રાગ આસાવરી. પદ ૬ કું.

- માધવમાસ એકાદશી શુભદિન, શ્રીલક્ષ્મણ કુલ આયે હો,
નંદનંદન જસોં કહિયત સો દિજવરરૂપ કહાયે હો. ૧
- ખાલકલીલા વ્રજમેં કીની, સોઈ આય ફિર કીને હો;
યશોમતિ જે સુખ પાવત, સોઈ ઈલંભાંકો દીને હો. ૨
- બકી વિદારણુ તખ્તી કીનો, અખે અવિદ્યા ગમાયે હો;
શકટ વિભંજન વ્રજમેં કીનો, અખ સંસાર નસાયેહો. ૩
- તૃણાવર્તકોં મારે તખ્તી, અખ જન ભ્રમ મિટાયેહો,
નામકરણુ તખ દિજવર દીનોં, અખે અભયપદ પાયો હો. ૪
- ચોરી કરી મન હર્યોણુ તખ્તી, અખ અનન્ય જન કીને હો;
તખ કુખેરસુતકોં ગતિ દીની, અખ વિષયિનકોં ગતિ દીને હો, ૫
- તખ ઘેનુક ગર્દભહી માર્યો, અખ માયાવાદ નિવાર્યો હો;
તખ કાલિયવિષધર વશ કીનો; અખ દુર્જીદિ પ્રહાર્યો હો. ૬
- સખાસંગ વ્રજ ફેરે વનમેં, અખ ભવદુઃખ જે ટાર્યો હો;
પૃથ્વી પરિક્રમા અખ કરિ પ્રભુ, સખ અનર્થકોં માર્યો હો. ૭
- તખ દાવાનલ દુઃખ હરે અખ, ભવકે તાપ નસાયે હો;
તખ પ્રલંબ હત કિયો દુષ્ટમતિ, અખ સખ કપટ મિટાયે હો. ૮
- વેણુનાદકર તખ વશ કીને, અખ ભાગવત વિચારે હો;
તખ વ્રજભક્તનકોં ફલ દીનો, અખ અન્યાશ્રયતેં ટારે હો. ૯
- દિજપત્નીકોં લિયો તખ્તી અન્ન, અખ નિજજનકોં સુખ દીયો હો;
ગોવર્દન તખ્તી કર ધાર્યો અખ, જગત ઉદ્ધારણુ કીયો હો. ૧૦
- રાસ રસિક સુખ ગોપીનકોં તખેં, બહુ વિષકર સુખ દીનોહો;
ભજનાનંદ ખતાયકેં અખ; શ્રુતિ સ્મૃતિ દદ કીનો હો. ૧૧
- મહ વિષ કીડા કરી મહાપ્રભુ, સખજન શુભપદ પાયો હો;
શ્રીવલ્લભપદ રજ મહિમાતેં, જન ગોવિંદ મશ માયો હો. ૧૨

રાગ જૈતશ્રી. પદ ૭ મું.

પ્રકટયા એમા શ્રીવલ્લભદેવ,	
શ્રીલક્ષ્મણુલટ ગૃહ હેં વધાધ્યાં, મંગલ સુહેલરા.	૧
ગાવે એમાં ગીત રસાલ, સખે સુહાગિનિ આધ્યાં.	૨
બ્રાહ્મણુ એમા વેદ પઢાય, દેત અશીષ સુહાધ્યાં.	૩
મોતિન એમા ચોક પુરાય, બંદનવાર બધાધ્યાં.	૪
ધર ધર એમા મંગલચાર, ધ્વજ કલશ ફેહેરાધ્યાં.	૫
દેવન એમા દુદુલિ બળય, પોહોપ અંબુલી બરખાધ્યાં.	૬
દિને એમા બહુ વિધ દાન, નરનારી પેહેરાધ્યાં.	૭
ધન્ય ધન્ય એમા એલંભાગાર, આશા સખે પુજાધ્યાં.	૮
સખદિન એમા સુખ સંપત્તિરાજ, હુરિજીવન મન ભાધ્યાં.	૯

રાગ સારંગ. પદ ૮ મું.

કાંકરવારે તૈલંગતિલક દિજ, વંદો શ્રીમદ્લક્ષ્મણુનંદ.	
શ્રીવજ્રાજશિરોમણિ સુંદર, ભૂતલ પ્રકટે વલ્લભચંદ.	૧
અખગાહત શ્રીવિષ્ણુસ્વામિપંથ, નવધાલકિત રત્ન રસકંદ;	
દર્શનહા પ્રસન્ન હોત મન, પ્રકટે પૂરણુ પરમાનંદ.	૨
કીર્તિ વિશદ કહોલોં વરણા, ગાવત લીલા શ્રુતિ સુર છંદ;	
સગુણુદાસપ્રભુ પટગુણુસંપન્ન, કલિજન ઉદ્ધરણુ આનંદ કંદ.	૩

પદ ૯ મું.

શ્રીલક્ષ્મણુગૃહ મહામંગલ ભયો, પ્રકટે શ્રીવલ્લભ પૂરણુકામ;	
માધવમાસ કૃષ્ણપક્ષ શુભ લગ્ન ઉદિત એકાદશી દુસરો ચામ.	૧
મંગલ કલશ ચોક મોતિનકે, વિવિધ વિચિત્ર ચિત્ર બને ધામ;	
મંગલ ગાવત મુદિત માનિની, નખશિખ રૂપ કામસી વામ.	૨
મિટયો તિમિર દુઃખદંડ જગતકો, ભાર ભયો માનોં મિટ ગધ ચામ;	
માણેકચંદ પ્રભુ સદા બિરાજો, આય વસો શ્રીગોકુલ ગામ.	૩

પદ ૧૦ મું

ભક્તિસુધા ખરખતડી પ્રકટે, શ્રીવલ્લભ દ્વિજરાજ;
 માધોમાસ કૃષ્ણ એકાદશી, પિય પુનીત દિન આજ. ૧
 કરુણાવંત અતુલ સુખસાગર, સંગ લિયે સકલ સમાજ;
 બંધુ કુમુદ અનુચર ચકોરકે, ભયે મનોરથ કાજ. ૨
 આનંદરૂપ જગતકે ભૂષણ, લસત સખન શિરતાજ;
 વિષ્ણુદાસ ગુણ ગણિત થકિત ભયે, પડિત પાવત લાજ. ૩

પદ ૧૧ મું.

કેસરકી ઘોતી પહેરેં કેસરિ ઉપરના ઓઢે,
 તિલક મુદ્રા ધરે જૈકે શ્રીલક્ષ્મણલલ્લ ધામ.
 જન્મ ઘોસ જન જન અદ્ભૂત રુચિ માનમાન,
 નખશિખકી શોભા ઉપર વારોં કાટિ કામ. ૧
 સુંદરતા ધનિકાઇ તેજ પ્રતાપ અતુલતાઇ,
 આસપાસ યુવતિજન કરતહેં ગુનગાન,
 પદ્મનાભ પ્રભુ વિલોક ગિરિવરધર વાગધીશ,
 યહ અવસર જે હુતે તે મહાભાગ્યવાન. ૨

પદ ૧૨ મું.

શુભ વૈશાખ કૃષ્ણ એકાદશી, શ્રીવલ્લભ પ્રભુ પ્રકટ ભયે;
 દૈવી જીવન કે ભાગ્ય વિસ્તરે, નિરખત તનકે તાપ ગયે;
 પુષ્પભક્તિ રસ નિજ દાસનકોં, અતિ ઉદાર મન દાન દયે;
 માણિક્યદંડ હીયે વસો નિરંતર, શ્રીવલ્લભ આનંદમયે.

રાગ નટ. પદ ૧૩ મું.

જો પેં શ્રીવલ્લભ ધરતે ન રૂપ,
 અર્થ શ્રી ભાગવતકો કહિ શકતો, પતિત પરતે સખ કૂપ. ૧

અથ ગજવન વપુ વસન ન પાવત, નામ સૂતત મૃગ ભૂપ;
વિષ્ણુદાસ ચરણુન છાયા તર, અકુલાનો ભવ ધૂપ.

રાગ ગોરી. પદ ૧૪ મું.

નાતર લીલા હોતી જુની.

જો પેં શ્રીવલ્લભ પ્રગટ ન હોતેં, વસુધા રહેતી સુની. ૧

દિન દિનપ્રતિ નઘ નઘ છબિ લાગત, જ્યોં કંચન નગ ચૂની;

સગુણદાસ યહ ધરકો સેવક, યશ ગાવત જાકો મુનિ. ૨

રાગ કાન્હરો. પદ ૧૫ મું.

આજ પ્રકટ ભયે શ્રીવલ્લભરાજ;

સુત સુખ નિરખત અતિ મનહિ મન, પુલે શ્રીલક્ષ્મણુભટ્ટ દ્વિજરાજ. ૧

મંગલ કનક કલશ ધર નારી. લાઘ સખ મંગલકો સાજ;

દેત દાન કંચન મણી માણેક, પૂરે સખકે મનકે કાજ. ૨

નાચત ગાવત કરત કુલાહલ, ગિનત નહિ મન રાજ રાય;

શ્રીવજ્રપતિ પિય સદા પિરાજો, દાસરસિક જહાં બલ બલ જાય. ૩

પદ ૧૬ મું.

શ્રીલક્ષ્મણુગૃહ પ્રકટ ભયેહેં, શ્રીવલ્લભ પરમાનંદરૂપ,

બલવાદ ઉદ્ધારણુ કારણુ, ગોપીપદ પતિ રતિ પતિ ભુપ. ૧

મહાભાગ્ય પૂરણુ દૈવી જન, જનકે હિત અવતાર લિયો;

પ્રકટ અમલ દેખત નિજજનકો, માયામતકો તિમિર ગયો, ૨

અપને દીન જન કંચણુમય, વચનામૃત પોખે સંતન સખ;

નંદરાયકી ફેરિ દિખાઇ, ગિરિધરકી લીલાહી જે તખ. ૩

રાગ ખિહાગ. પદ ૧૭ મું.

પ્રકટ બહે મારગ રીતિ દિખાઇ.

પરમાનંદ સ્વરૂપ કૃપાનિધિ, શ્રીવલ્લભ સુખદાઇ. ૧

કર શ્રંગાર ગિરિધરન લાલકો, જખ કર વેણુ ગહાઇ;	
લે દર્પણ સન્મુખ ઠાડે બૈ, નિરખ નિરખ મુસકાઇ.	૨
વિવિધ ભાત સામગ્રી હરિકાં, કર મનુહાર લિવાઇ;	
જલ્લ અચવાય સુગંધસહિત, મુખ ખીરી પાન ખવાઇ.	૩
કર આરતી અનોસર પટ દે, બેઠે નિજ ગૃહ આઇ;	
બોજન કર વિશ્રામ છિનક લે, નિજ મંડલીજી ખુલાઇ.	૪
કરત કૃપા નિજ દૈવીજીવનપર, શ્રીમુખ ખચન સુનાઇ;	
વેણુગીત પુન યુગલગીતકી, રસ ખરખા ખરખાઇ.	૫
સેવા રીત પ્રીતિ નિજજનકી, જનહિત જગ પ્રકટાઇ,	
દાસ શરણુ હરિ વાગધીશકી, ચરણુ રેણુ નિધિ પાઇ.	૬

પદ ૧૮ મું.

પ્રકટે શ્રીવલ્લભ સુખરાશી,	
પ્રાચી દિશા જ્યોં ચંદ્ર પ્રકટ હોઇ, ત્યોં શ્રીઅંગ પ્રકાશી.	૧
દેખ સ્વરૂપ રતિપતિ લાજતહેં, મોહિ સખ સુરવનિતા;	
ભક્ત ચક્રાર મમ રસ પીવત, તન શુદ્ધિ કોઈ ન જનિતા.	૨
પ્લહવાદ દઢ બૂપર કરકે, દુષ્ટન મતિહી વિદાર;	
ગજગતિચાલ નિરખ વલ્લભકી લીમ કીયો ખલહાર.	૩

ધોળ ૧૯ મું.

શ્રીલક્ષ્મણુ સુતને હું નમું, ને કરું તે પ્રણામ;	
વાણી તે મુજને આપજો, જેમ ગાઉ જશ વિસ્તાર,	૧
મનમાં તે આનંદ અતિ ધણો, મુખડે કલ્હો નવ જાય;	
કૃપા હોય જો તમ તણી, તો દાસ કાંઈક ગાય.	૨
શ્રીલક્ષ્મણુભદ્રજી તાત એમના, શ્રીપલ્લભાજી માત;	
પ્રકટ લીલા તમ તણી, સાંભળો કહું એક વાત.	૩

- શ્રીલક્ષ્મણલટ્જના સ્વપ્નામાં શ્રીજી પધાર્યા ઘેર;
 વિશ્વાધાર તમ ઘેર પ્રકટશે, તેની કરજો પેર. ૪
- કાશીએ જાઓ વેગે કરી, શ્રીધલ્લમાજી લેજો સાથ;
 પૂર્ણ પુરુષોત્તમ પ્રકટશે, માર્ગમાં એ નાથ. ૫
- સાત વર્ષ અહીંયાં રહો, તોયે ન પ્રકટ થાય;
 ગર્ભવંતાં દુઃખ પામશે, શ્રીધલ્લમાજી માય. ૬
- વચન લઈ માથે ચડાવ્યું, પ્રભુ તમે કહો છો સત્ય;
 તમારું કહેવું સત્ય છે, અમારે ચાલવું નિરધાર. ૭
- ત્યાંથી વહાલોજી પધારીયા, માળા તે આપી બે;
 એક કંઠી કંઠે ધરી, બીજી જપ કરવાની જોડ. ૮
- લક્ષ્મી સુંદરી ને ભાવડી, મણિકા એકસો ને આડ;
 એ માળા નિત્ય ફેરવવી, ગ્રંથનો કરવો પાડ. ૯
- ઉપરણો શ્રીઅંગનો શ્રીજીએ આપ્યો સાર;
 તે વસ્ત્ર લેઈ ઓઢાડજો, આલકને વળી ત્યાંય ૧૦
- તેજ ઉઘાડીનેજોયું, દીકાં વસ્ત્ર અમૂલ્ય;
 સ્વપ્નું અમારું સત્ય છે, હવે ચાલવું નિરધાર. ૧૧
- ત્યાંથી પ્રભુજી પધારીયા, ચંપારણ્ય રહ્યું ગાઉ ચાર;
 રાતે રસોઈ ત્યાં કરી, મનમાં કરી વિચાર. ૧૨
- શ્રીકૃષ્ણજી ને શ્રીપ્રિયાજી બેઠે, સુંદરી મૌ સાથ;
 બેઠેને દર્શન આપીયાં, મલ્યા સ્વપ્નામાં એ નાથ; ૧૩
- તંબોળ લઈ શ્રીપ્રિયાજીએ આપ્યું, જન્મ ધુટી બાળ;
 રસના વળશે તે તણી, બીજી વાણી તણો નહિ પાર. ૧૪
- પ્રાકટ્ય શ્રીવલ્લભ દેવનું, આનંદ કહ્યો નવ જાય;
 દેવલોકે દુંદુભિ વાગીયાં, પુષ્પની વૃષ્ટિ ધાય. ૧૫

પ્રકટ થઈ પરાક્રમ કીધાં, વળી આનંદ છે અપાર;

નામનિવેદન આપીને, કર્યો પુષ્ટિ અંગીકાર.

૧૬

સેવા વિવિધ કરી શીખવી, લક્ષ્મી પૂરી આશ;

જુગ જુગ જીવો માહરા વહાલમા, બલિહારી તે માધવદાસ.

૧૭

ધોળા ૨૦ મું.

શ્રીલક્ષ્મણુ ઘેર આજરં વધામણાં;

પ્રકટયા શ્રીવલ્લભરાયરે, સૈયર સૌ દીજીયે વધામણાં.

૧

પ્રથમ શ્રીનંદ ઘેર પ્રકટીયા વધામણાં, દ્વિતીયે દ્વિજવર અવતારરે.

૨

પંદરસેં પ્રાંત્રીસ સંવતે વધામણાં, મધ્યાહ્ન સમે સુખરાશિ રે.

૩

વૈશાખ વદી એકાદશી વધામણાં, શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર રે.

૪

અંપારણ્ય સોહામણાં વધામણાં, અગ્નિનો કુંડ ધન્ય ધન્ય રે.

૫

બાળસ્વરૂપે મધ્ય કુંડમાં વધામણાં, ચરણુ અંગુષ્ઠ મુખ માંચ રે.

૬

દેવનાં તે દુંદુભિ વાગીયાં વધામણાં, પુષ્પની વૃષ્ટિ થાયરે.

૭

માતે દીધા તાતના ઉછંગમાં વધામણાં, વત્યો છે જ્ય જ્યકાર રે.

૮

શ્રીલક્ષ્મણુ તાત આનંદીયા વધામણાં, હરખ્યાં શ્રીધલંભાજી માતરે.

૯

ધાઇને તે નંદ ઘેર આવીયાં વધામણાં, નાળ વધેરવાને કાજરે.

૧૦

ધાઇને તે પુત્ર લીધા ગોદમાં વધામણાં, મુખચુખન છૂટી દુધ ધાર રે.

૧૧

શ્રીજીનો કેસરી ઉપરણો વધામણાં, કંડીને ચર્વિત ઓગાળ રે.

૧૨

રત્નજડિત કેરે પાલણે વધામણાં, ઝુલાવે શ્રીધલંભાજી માત રે.

૧૩

નંદ યશોદાજી આવીયાં વધામણાં, ગોપી જ્વાલ સકલ સમાજરે.

૧૪

એક નાચે ને ફરે પુદડી વધામણાં, ગોરસની મચીયેલ કીચ રે.

૧૫

એક ગાયે ને સર્વે ઋક્ષતાં વધામણાં, મંગલ વધાઇ રસાલ રે.

૧૬

કદલીના સ્થંભ રોપાવીયા વધામણાં, તોરણ બાંધ્યાં છે દ્વાર રે.

૧૭

મોતીના એક પુરાવીયા વધામણાં, કુંકુંમ કેસર સાર રે.

૧૮

નામકરણ ગર્ગમુનિએ કર્યા વધામણાં, શ્રીવલ્લભ આચાર્ય સુખરાશિરે ૧૯
 નામસમર્પણ આપીયાં વધામણાં, કરગ્રહી સોંપ્યા છે નિજ નાથરે. ૨૦
 ગૂઢ સ્વરૂપે નિજ સ્વામિની વધામણાં, નરદેહ ધરી છે અમ કાળરે. ૨૧
 અંગીકૃત જન સર્વે જાણશે વધામણાં, વિમુખને એ રસ દૂર રે. ૨૨
 અમૃત કલ્પવૃક્ષ દ્રુમ ફળેા વધામણાં, શાખા પત્ર ફલ રસરૂપરે. ૨૩
 આપ સેવે તે સેવા શિખવે વધામણાં, અંગાર ભોગ પ્રકાર રે. ૨૪
 આપ ચરણ રજ કિંકરી વધામણાં, જન્મો જન્મની હું દાસરે. ૨૫
 ગાય શિખે સુણે સાંભળે વધામણાં, હોય શ્રીવજ્રમાં વાસ રે. ૨૬

ધોળ ૨૧ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભદ્રજનું ધામરે, દીસે અતિ સુખકારી;
 કાકરખંભાગામરે, તે ઉપર જાઉં વારી. ૧
 છે તૈલંગા આલણુરે, મહાયુગ પવિત્ર જાણો;
 એમના કુલ મધ્યેરે, શ્રીવલ્લભ પ્રકટયા જાણો. ૨
 શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાઉરે, આનંદ પ્રેમ ભરી;
 તૈલંગકુલમંડનરે, શ્રીલક્ષ્મણ તાત સહી; ૩
 શેષનાગ સરીખારે, જેહને મુખ સહસ્ર ફણી. ૪
 તે તો પાર ન પામ્યારે, લીલાસસિંધુ તણી;
 અગ્નિકુંડ પ્રકટયારે, તે લીલા ન જાય કહી. ૫
 અગ્નિ મધ્યે રમતારે, માતાજીએ દીડા ન્યારે;
 એ છે સુત માહારારે, ધાઇને આવ્યાં ત્યારે. ૬
 અગ્નિએ માર્ગ દીધોરે, માતાજીને આવ્યાં જાણી;
 ખેડ કર સાહીનેરે, કુંવરને લીધા તેડી. ૭
 અમરાપતિ જીએરે, રતન વિમાન ચડી,

દેવદુંડુભિ વાજેરે ચઢુંદીશ લાગી ઝડી.	૮
સુરવનિતા સહુકારે, જોવાને આત્મા મળી;	
આંજલિ ભરી ભરીનેરે, કે પુષ્પની વૃષ્ટિ કરી.	૯
સેવકસુખ સાડરે, કે કરુણાસિંધુ ભરી;	
ફરી પ્રજા પ્રકટયારે, કે દિગ્ગ વર રૂપ ધરી.	૧૦
એ શોભા જોઇનેરે, કહે હરિદાસ ફરી;	
વજ્રમાં વાસ આપજેરે, કે વિનાંતિ ચિત્ત ધરી.	૧૧

૫૬ ૨૨ મું.

જીરે વૈશ્ણવ વદી એકાદશી રે, જીરે શ્રીવલ્લભજી પધરાઆની પેરેરે;
શ્રીલક્ષ્મણજી ધેર સોહલોજી ૧
જીરે શ્રીએલ્લાંમાજીએ મનમાં વિચારીયુંરે, જીરે સુતને પધરાવીએ ધેરેરે; શ્રી. ૨
જીરે આગ્નિકુંડે આર્ગજ આપીઓરે, જીરે ખેલિ સ્તને વહેછે પયની ધારેરે. ૩
જીરે નિજજન સરવે હિદારવારે, જીરે ભક્તિનો કાષો ઉપદેશ રે. શ્રી ૪
જીરે બલસંબંધ કરાવીઆં રે; જીરે સેવા કરાવી છે પ્રીતરે. શ્રી ૫
જીરે પુષ્ટિમાર્ગની વિવિધ ગતિરે, જીરે કોને તે નવ કહેવાય રે. શ્રી ૬
જીરે એવા તે કુલમાં શ્રીકૃષ્ણ પ્રકટિયારે, જીરે અઢગક શ્રીવલ્લભરાયરે. શ્રી ૭
જીરે નિઃસાધન જનહિત એ પ્રભુરે, જીરે પ્રકટ દેખાડી છે રીતરે. શ્રી ૮
જીરે એહુના કારણ હરિએ દેહ ધરીરે, જીરે તેમાં તે સંશય નહિ લગારે. ૯
જીરે અધમ તે જીવ ઉદારવારે, જીરે શ્રાવણભ શ્રી વિકૃલેશરે. શ્રી ૧૦
જીરે એહિના ચરણકમલ સેવીએરે, જીરે છાંડીએ સકલ કલેશરે. શ્રી ૧૧
જીરે હરિદાસ શોભા પ્રભુની નિરખતારે, જીરે ચરણકમલ ધરી ખ્યાનરે. ૧૨

ધોળ ૨૩ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભ આજ પ્રકટ હુવારે, કૃષ્ણાનન દિગ્ગવર અવતાર. ૧
તાત શ્રીલક્ષ્મણજી અતિઆનંદ ભયારે; ધન્ય ધન્ય માત ઇલાગાર. ૨

- માધવ માસ કૃષ્ણ એકાદશીરે, શુભ દિન શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર. ૩
 દૈવી જીવ અનેક ઉદ્ધારવારે, પૂર્ણ પ્રલભ પ્રકટયા નિર્ધાર. ૪
 રાસરમણલીલા રસ રંગ ભર્યારે; સદા મન પ્રસન્નવદન રસરૂપ. ૫
 શ્રીભાગવતપ્રતિપદમણિવરભૂષિતારે, રાજત સકલ શૃંગાર અનૂપ. ૬
 ચરણકમલની શોભા શી કહુંરે, ઝગમગ દશ નખ ચંદ્રપ્રકાશ. ૭
 ચરણકમલ કોમલ અતિ શોભિતારે, વૈષ્ણવજન શિર સદાનિવાસ. ૮
 લલિત જુગ જુગ જગ સોહામણ્યારે, પૂરણ વેદ સકલ શુભ સાર. ૯
 નાભિ ગંભીર લલિત રોમાવલીરે, શું કહું શોભાનો નહિ પાર. ૧૦
 વિશદ હિરન્યગ પર મુક્તાવલીરે, યજ્ઞોપવીતની કાન્તિ અપાર. ૧૧
 ત્રીનરેખા ત્રીવા સુંદર બનીરે, સોહિયે તુલસીની માળ સુધાલ. ૧૨
 જુગ જુગ દંડ અજનન અવિલંબિતારે, આપે ભક્ત અભયપદ દાન. ૧૩
 સુંદર હસ્તકમલ લટકે કરીરે, કરે ભક્તને નાના ઉપદેશ. ૧૪
 ચિષ્ણુક નાસા અધર અતિ મોહનીરે, અદભૂત ગોળ કપોલ સુભાલ. ૧૫
 નેત્રકમલ બ્રહ્મી રણીઆમણીરે, કૃપાદષ્ટિ અવલોક વિચાર. ૧૬
 વિશાળ ભાલ ખીચ તિલક સોહામણ્યારે, કેશ અંબોડો કવ્યો સુહાર ૧૭
 કેસરીયા ધોતી ને ઉપરણ્યારે, જય જય શ્રીલક્ષ્મણસુત મહારાજ. ૧૮
 છોકર લેહેકે બેહેકે માધુરીરે, બિરાજે શ્રીગોવિંદ ઘાટ સમાન. ૧૯
 વૈષ્ણવનાં મન અતિ આનંદ ભર્યારે, કરે વિવિધ મંગલ જશગાન ૨૦
 ખાજે તાલ મૃદંગ ગતિભેદશુંરે, વીણા તાનમાન બંધાન. ૨૧
 ગોકુલ ધરધર અતિઆનંદ બહુરે, ભૂતલ વતર્યો જય જયકાર. ૨૨
 જયજયજય કરી બોલે સૌ મલીરે, ઉચ્ચરે શ્રીલક્ષ્મણસુત ગાન. ૨૩
 એ લીલા નિત્યપ્રતિ મનમાં વસોરે, જન્મોજન્મ આપો પ્રજવાસ. ૨૪
 શ્રી વલ્લભગુણ ગાઉં પ્રેમશું રે, પ્રજાધીશ મન સદા હૃલ્લાસ. ૨૫

ધોળ ૨૪ મું.

- જીરે તમો શ્રીવિકૃલનાથજીના તાત; પ્રીતે શું પ્રણમુંજી;
તમો જીવોરે સોહ્યામણા નાથ પ્રભુ તમને નમુંજી. ૧
- પધાર્યા શ્રીલક્ષ્મણુ ઘેર વપુલીલા ધરીજી;
કલિજીવની કરવા પેર કરૂણા નિજ કરીજી. ૨
- વિચારીજી અદ્ભુત વાત જગત ઉદ્ધારવાજી;
ભવમિંધુમાં ચાતાંજી પાત જીવ નિસ્તારવાજી. ૩
- સોહ્યામણા માધવમાસ વદ વૈશાખમાંજી;
કરંતાજી શુક્રપિક વાત આંખા શાખમાંજી. ૪
- જીરે વદ પક્ષ વ્રત દિન સાર તિથિ એકાદશીજી;
આ દેવ પુરોહિત વાર લીલા મન વસીજી. ૫
- આ ગગને દુંદુભિનાદ ચાતાં સુરપતિજી;
ગાવંતાજી મધુરે સુર ગાન તે સુંદરીજી. ૬
- અનુપમ રૂપ અગાધ શોભા સિંધુનીજી;
આ કારણુ દૈવી કહાય બ્રહ્મમંથ'ધનાંજી. ૭
- શ્રીવલ્લભ ધરીયાં નામ શ્રીવલ્લભ સર્વનેજી;
આ વારજી કોટિક કામ હરતા ગર્વનેજી. ૮
- સ્વરૂપ ને સેવા દાન લીલામાં વર્ષાંજી. ૯
- ઉપાસિક ભક્ત અનેક પદરજી જોહનાજી;
આ તે પ્રભુ પામીએ કેમ પ્રીત ને રનેહમાંજી. ૧૦
- મારા વહાલા શું માધવદાસ માગે વળી વળીજી;
મુને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ એ સુખ ક્યાંઈ નહિજી. ૧૧

ધોળ ૨૫ મું.

- શ્રીલક્ષ્મણુભટ્ટજીને ઘેર એ કુલ દીવોરે,
ભલે પ્રકટયા શ્રીવલ્લભરાય એ બાણું જીવોરે. ૧

- એમના સુત છે જેહ અતિશય રૂઝારે,
 નહિ નામે એમને શીષ તે જન કુઝારે. ૨
- શ્રીઅંકાંજી કૂખે અવતર્યા સુખકારીરે,
 શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિકૃલનાથ એ પરવારીરે. ૩
- બલદેવ શ્રીગોપીનાથજીને જાણોરે;
 શ્રીકૃષ્ણ શ્રીવિકૃલનાથ એ વ્રજરાણોરે. ૪
- શ્રીપુરુષોત્તમજીને પ્રેમ ધરીને ગાયરે,
 તેના જન્મો જન્મનાં પાપ સર્વે જાયરે. ૫
- શ્રીવિકૃલનાથજીના સાત કુંવર સુખદાતારે,
 કલિયુગમાં પુષ્ટિપ્રકાશ કરે વિખ્યાતારે. ૬
- શ્રીગિરિધરજી ગુણવંત સહુને ગમતારે,
 જમ જીવો શ્રીજી નવનીતપ્રિયાશું રમતારે. ૭
- શ્રીમથુરાનાથ મનોરથ પૂરે મનનારે,
 સમરો શ્રીનટવરલાલ જાય દુઃખ તનનારે. ૮
- શ્રીગોવિંદરાયજી રસમગ્ન રસ ભરી નિરખોરે,
 એમને મંદિરે શ્રીવિકૃલેશરાય જોઈ જોઈ હરખોરે. ૯
- શ્રીઆલકૃષ્ણજી કૃપા કરીને સુખ આપોરે,
 શ્રીદ્વારિકાનાથજીનાં રૂપ હૃદયમાં સ્થાપોરે, ૧૦
- શ્રીવલ્લભ ગોકુલનાથે સેવ્યા ગિરિધારીરે;
 જેણે રાખ્યો માલાપ્રસંગ તે પરવારીરે. ૧૧
- શ્રીરઘુપતિજી છે રૂઝા જોઈને મન મોહરે,
 એમને મંદિરે શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી સોહરે. ૧૨
- શ્રીજદુપતિજી છે જીગતે જોવા જોવારે,
 એમને મંદિરે શ્રીઆલકૃષ્ણજી ફરી સુદર સેવારે. ૧૩

શ્રીધનશ્યામ પૂર્ણકામ એ ધણું રસીયારે,
શ્રીમદનમોહનજી મહારાજ મહારે મન વસિયારે. ૧૪
એ શોભા જોઇ હરિદાસ જય બલિહારીરે,
એ લીલા ગાળે નિત્ય નરને નારીરે. શ્રીલક્ષ્મણ. ૫
ધોળ ૨૬ મું.

આજ મહારે આનંદ ઉર ન સમાયજી, પ્રકટયા શ્રીવલ્લભરાજ સુકુમારજી. ૧
ભૂતલભાગ્યતણો નહિ પારજી, દૈવીતે જીવનો કરવા ઉદ્ધારજી. ૨
મંદિર માંહે તે ચોક પુરાયજી, તોરણ બારણીએ બંધાયજી. ૩
હુંએ કરું વિધવિધના ચુંગારજી, હરખે તેડાવું તે સૈયર સાથજી; ૪
નાચું ગાવું તાલી પાડું હાથજી, કોને કહું કહું તે નવ કહેવાયજી. ૫
છબિપર જન રસિક બલિ જયજી, આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી. ૬

ધોળ ૨૭ મું.

શ્રીલક્ષ્મણસુતનેરે હેલી, એમને નિરખું સર્વે પહેલી. ૧
એમના ગુણનેરે ગાશે; તેહના ભવનો ફેરે જાશે; ૨
સુત ગોપીનાથ શ્રીવિકૃલ જયા, જાણીએ કલ્પવૃક્ષની છાયા. ૩
પ્રકટયા દૈવીજીવ અધિકારી, મુખ છબી ઉપર જાઉં બલિહારી. ૪
મારું ચિતકું એશું બાંધ્યું, એમની ચરણકમલ રજ માગું, ૫
ચરણે રાખો શ્રીવલ્લભનાથ, મહારે મસ્તક ધરજો હાથ. ૬
શ્રીમહાલક્ષ્મીજી મહાવર આપો, મારા ભવનાં બંધન કાપો. ૭
પૂરવા સેવક જનના કોડ, એમને સાતકુંવરની જોડ. ૮
સાતે કુંવરે છેરે એવા, સાતને સમસ્વરૂપની સેવા. ૯
શ્રીગોવર્દનનાથજીરે પિરાજો, સેવા સાત સ્વરૂપની રાજો. ૧૦
એ શોભા જોઇ હરિદાસ ગુણ ગાએ, એ છબી લોચન માંહી સમાએ.

ધોળ ૨૮ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટનાં ભાવેલીજે ભામણાં, તૈલંગતિલક ને વિપ્રશિરોમણિ ભૂપજે
 એહુના સુત શ્રીવલ્લભનાં લેઉં વારણાં, દ્વિજવર રૂપે પ્રકટયા અનલ અનૂપજે.
 ધર્મધુરંધર જે સુત શ્રીવલ્લભદેવના, પ્રકટયા કરવા વેદતણો વિસ્તારજે,
 ગુણસમુદ્ર ભરિયા શ્રીગોપીનાથજી, હળ મુશળધર હળધરનો અવતારજે.
 શ્રીગોવર્દ્ધનધરધીર વીર બલદેવના, રસના રૂપી કહીએ શ્રીનંદકુમારજે;
 તે પુરૂષોત્તમ પ્રકટયા શ્રીવિક્ષનાથજી, નિર્ગુણુ બ્રહ્મ તે સગુણુ રત્નેહી સારજે.
 શ્રીવિક્ષનાથજીના સાતેલાલ સોહામણા, સાથી મ્હોટાશ્રીગિરિધરજીમહારાજજી
 શરણુ ગયાને સોંપે તે શ્રીનાથજી, કરવા સુંદર સેવા કરાં કાજજે. ૪
 શ્રીગોવિંદરાય તણાં મન પ્રસન્ન હુલ્લાસમાં, આવે તેને આપે આનંદદાનજે;
 શ્રીબાલકૃષ્ણજી કામલ અંગે રસે ભર્યાં, કરાવે છે અધરસુધારસપાનજે. ૫
 શ્રીગોકુલનાથ જણાવે યુગમાં જીવને, એવા પોતે કહીએ શ્રીપરમ કૃપાલજે;
 શ્રીરઘુપતિ રૂપે રૂડા નયને નિરખતાં, વદનસદનની ભુલ્યા લે મંભાળજે. ૬
 જોવા સરખા દીસે શ્રીજદુનાથજી, એ છે બહેની અબલાનો આધારજે;
 દેખી દૈવી જીવ સદા ધનશ્યામજી, રેડે ઉપર અમૃત રસની ધારજે. ૭
 સાતે સ્વરૂપ તણો વંશ સદા મંસારમાં, પ્રકટ બિરાજે શ્રીપુરૂષોત્તમ પરિબ્રહ્મજે;
 જમનાદાસ અધમ તે છે આઘનો, તે શું જાણે શ્રીવલ્લભકુલનો મર્મજે. ૮

ધોળ ૨૯ મું.

શ્રીગોકુલ ગામ અતિ શોભિતાં, શોભિતાં મંદિર માળીઆં;
 ચોક ચિત્રામણુ શોભિતાં, શોભિતાં જડિત ને જળીઆં. ૧
 મણિ માણેક સ્થંભ શોભિતા, શોભિતા હીંડોળા ખાટરે;
 પાટીએ પચરંગી શોભિતા શોભિતા ધુધરીના ધાટરે. ૨
 ત્યાંહારે બિરાજે શ્રીવલ્લભરાજ્યા, બલી મળી વૈષ્ણવની જોડરે;
 પ્રેમે પ્રભુજી પધારીઆ, પૂર્યા નિગમના કોડરે,

કુમ કુમ થાળરે કરે ધરી, ભરી મુક્તાફલ સારરે;
 ત્રજ ત્રિયા વેગે વધાવાને, આવે છે માંડલા મોડરે. ૪
 અમિ થકી વાહાલો પ્રકટીયા, કીધો છે અતિ ઘણો શ્રમરે;
 એવા પ્રભુજીને નિરખીને, કાઇ ના જાણે તેહનો મર્મરે. ૫
 શ્રીવલ્લભચરણે જે નમે, તેની તે પોહોતે આશરે;
 માધવદાસની વિનતિ રાખજો દૃઢ વિશ્વાસરે. ૬

ધોળ ૩૦ મું.

હું ખલિહારી તૈલગંકુલ દીપક, શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ;
 તે કુલ પ્રકટયા શ્રીવલ્લભદેવ, જગત્ સિત કારણેરે લોલ. ૨
 એમના બે સુત પરમ કૃપાલ, કે ચતુર શિરોમણિરે લોલ;
 શ્રીગોપીનાથ શ્રી વિકૃલનાથ, કે એમ શિર એ ઘણીરે લોલ. ૨
 તે શ્રીવિકૃલનાથને સાત, કુંવર પ્રકટયા સહીરે લોલ;
 જાણીએ પોતે સાત સ્વરૂપ, કે ધરીને પ્રકટયા મહીરે લોલ. ૩
 શ્રીગિરિધરજી પરમ સુશીલ, કે સુભટ અતિ શોભિતારે લોલ,
 શ્રીગોવિંદરાય તણો મુખચંદ્ર, કે ભક્તજન લોભતારે લોલ. ૪
 શ્રીબાલકૃષ્ણજીનાં અતિશય નીલ, કે ચરણચિત લાવીએરે લોલ;
 શ્રીગોકુલનાથજીના ચરણની રેણુ, કે જગતમાં કહાવીયેરે લોલ. ૫
 ચતુરશિરોમણી શ્રીરઘુનાથ, કે તેના ગુણ ગાઇએરે લોલ;
 શ્રીયદુનાથજીના ચરણસરોજ, કે તેને દુર્લાભ ધારીયેરે લોલ. ૬
 સમર્થ વેદ તણો અતિ વર્ણવ, કે ગુણ ધનસ્યામનારે લોલ;
 રાખો ચરણકમલની છાંય, કે પોહોએ મન કામનારે લોલ. ૭
 સાત સ્વરૂપ તણો નિજ વંશ, કે જગતમાં બિરાજજોરે લોલ;
 સકલ સ્વરૂપના ચરણની રેણુ, કે અમર શિર ગાજજોરે લોલ. ૮
 એ શ્રીવલ્લભના નિજવંશ, કે જગતસિત કારણેરે લોલ;
 શ્રીમજબૂપજી જોઇ મુખચંદ્ર, કે જાણે વારણેરે લોલ. હું ખલિહારી ૯

ધોળ ૩૧ મું.

- હું બલિહારી તૈલંગકુલ દીપક, શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ;
જે કુલ પ્રકટયા શ્રીવલ્લભદેવ, જગત હિતકારણેરે લોલ. ૧
- માધો માસ કૃષ્ણ એકાદશી ભર વૈશાખનીરે લોલ.
પ્રકટ ધરીયું અમિ મધ્ય કે, અગ્નિરૂપ સહીરે લોલ. ૨
- સવંત પંદરસેં પાંત્રીસ કે, વાર રવિ ખગેરે લોલ;
સર્વે સર્વા સેવકનાં કાળ કે, વ્રજજન આવી મળ્યારે લોલ. ૩
- જીવને આપ્યાં દાન અનેક, કે વાર ન લાગી ધણીરે લોલ;
પુષ્ટિમાર્ગ ચાલ્યો મરજદ કે, મરજદ દ્વાણેરે લોલ. ૪
- જગતને દદ કરવાને કાળ કે, શ્રીજી આવી મળ્યારે લોલ;
વાક્ય કહ્યું શ્રીકૃષ્ણની પ્રત્યે કે, બેઉ એકાંત મળ્યારે લોલ. ૫
- જીવ હેત રાખ્યો નિર્ધાર, કે લાઘ ચરણે ધરોરે લોલ;
લાવી સોંપો અમારા ચરણ, કે દદ કર રાખયું રે લોલ. ૬
- એવા વચન સુણીને હસીયા, કે જીવને દયા કરીરે લોલ;
નિશ્ચય વચન કહ્યાં પ્રમાણ, કે ત્રણવાર ફરી ફરીરે લોલ. ૭
- પછી વિચાર્યું દીનદયાલ, કે તાંહાં હરસાણી સહીરે લોલ;
પ્રજવા લાગ્યા દીનદયાલ, કે કહો કષ્ટ કહા સુનિરે લોલ. ૮
- ત્યારે શિશુ નમાયું દાસ, કે હું સમજ્યો નહિરે લોલ;
કૃપાનાથે કૃપા કરી કહ્યું કે સાંભળ દદ કરીરે લોલ; ૯
- ભક્તજન ઉપર દયા ધણેરી, કે હરસાણીયે લલિતરે લોલ;
ભક્તને આપ્યાં દાન અનેક, કે મન આનંદ ધણેરે લોલ. ૧૦
- વહાલે ઉદ્ધાર્યાં જીવ અનેક, કે જીગ વિસ્તારનેરે લોલ;
પ્રથમ હરિ હલધર પ્રકટયા, કે રસના શી કહુંરે લોલ; ૧૧
- માંયાવાદીનો ટાળ્યો ભાર, કે પ્રભુ સમર્થ સહીરે લોલ;

પ્ર. ૬ કુ. શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીની વધાઇ તથા ધોળ. ૧૮૯

ત્યાંથી આગળ ચાલ્યો વિસ્તાર, કે સાત મધ્યે રત્નમણિરે લોલ. ૧૨

વ્રજનો જીવન એ વિશ્રામ કે શ્રીગોકુલનાથ ધણીરે લોલ;

જેણે જીત્યા ખલ પાખંડ, શાહજહાંગીર સહીરે લોલ. ૧૩

આપી ગજમુક્તાની માળા કે, પ્રભુ રાખે નહીરે લોલ;

લઇને સોપીશ્રીયમુના મધ્યે, કે શ્રીયમુનાજીએ હાથે ઝહીરે લોલ. ૧૪

ત્યારે કહી જહાંગિરને વાત, કે શાહે માની સહીરે લોલ;

માળા દેજો અમારી નાથ, કે બદલે ફરી કરૂંરે લોલ. ૧૫

શાહને લઈ ખેઠા પ્રભુ નાવ, કે રૂપ જમુનાએ ધર્યુંરે લોલ.

માળા આપી તત્ક્ષણ હાથ કે શાહ રીઝ્યો ધણું રે લોલ. ૧૬

એ સુખ નિરખે વહ્નિભદ્રાસ, કે મન આનંદ ધણોરે લોલ. હું બલિં

ધોળ ૩૨ મું.

શ્રીવલ્લભ નંદનરે વાહાલા લાગો છો,

જેહવું રમરણ કરતાં રે દુઃખડાં લાગો છો. ૧

પુરૂષોત્તમલાલજીરે પ્રીતે આવો છો

જેછ રૂપ રસાણુરે મનમાં લાવો છો. ૨

માહારા કીયા જન્મનાંરે, સુકૃત ફળીયાં છે,

મહારાં જન્મ જન્મનાંરે દુઃખડાં ટળીયાં છે, ૩

અમને નામસમર્પણુરે વહાલે આપ્યાં છે,

મારા પૂર્વજન્મનાંરે પ્રાયશ્ચિત કાપ્યાં છે. ૪

મારા મંદિર પધારોરે મનડામાં વસીયા છો,

વહાલા હેત કરીનેરે હૈયામાં હસીયા છો. ૫

મેં તો રૂપ રસાણુરે જીગતે જોયું છે,

હરિ હૈયે વસીયારે મનકું મોહ્યું છે. ૬

વહાલે પાધ સોરંગીરે શિરપર ધરીઓ છે,
 આભૂષણ અંગેરે આપે ધરીઓ છે. ૭
 કુમકુમનાં તિલકરે ભાલે કરીઓ છે,
 વહાલો મંદિર અમારેરે મલપતા આવે છે, ૮
 પ્રભુદાસને પ્રીતેરે લાડ લડાવે છે,

ધોળ ૩૩ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટને દાર ચાલો તો જોવા જઈએજી,
 જન્મદિવસ છે આજ મળીને ગામજીએજી. ૧
 વાજે છે દોલ નિશાન નોખત વાજે અતિ નવી,
 થાય દુંદુભિના નાદ વેદની ધ્વનિ ત્યાં હવી. ૨
 અંદીજન બહુ કરે ગાન વૈષ્ણવ જય વારણે,
 મોતીના ચોક પુરાય તોરણ ખાંધ્યાં બારણે. ૩
 શ્રીવલ્લભને નવરાત્ર્યા, કેસરચંદન ધર્યાં;
 મર્દન કર્યાં પ્રલેલ, સેવકજનનાં મન હર્યાં, ૪
 ઉજ્જોદક પ્રભુજી નાહી, અંગવસ્ત્ર કર ધર્યાં;
 કેસરી ધોતી ઉપરણા સાર, પ્રભુજીએ પહેર્યાં. ૫
 કુમકુમ ભાલ તિલક અક્ષત સાહે પીળા;
 પીઢાયે બેઠા શ્રીવલ્લભ, વૈષ્ણવ નિરખે લીલા. ૬
 જોવાને દેવતા આવ્યા, માર્કેડની પૂજા સમે,
 શ્રીફલ ફેફળ સાર, દક્ષિણા જે જેને ગમે. ૭
 સગાં કુટુંબ સહુ સાથ, ભોજન કીધાં પ્રીતશું;
 અંદીજન વિવિધ પ્રકાર, ખીડાં આપ્યાં રીતશું. ૮
 સર્વ વૈષ્ણવજનને પ્રસાદી જુઠણુ દીધી છે;
 એ શાલા જોઇ હરિદાસ પ્રીતે કરી પીધી છે, ૯

ધોળ ૩૪ મું.

- શ્રીવલ્લભ પ્રકટયા એ પ્રકટયા, શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીને ઘેરરે.
 થઈ રહી છે લીલા લેહેરરે, પુષ્ટિની કરવા પેરરે, શ્રીવલ્લભ ૦ ૧
- થયાં અવનિ ઉપર અજવાળારે, ત્રિલોકનાં તિમિર ટાળ્યારે:
 વાહાલે વેણુ અમારાં પાળ્યારે. શ્રીવલ્લભ ૦ ૨
- આદરથી આવ્યા હરિ ઘેરરે, પોતાનાંની કરવા પેરરે;
 શિખવી સેવા કીધી મેહેરરે. શ્રીવલ્લભ ૦ ૩
- માયામત કીધો ખંડરે, પાખંડીને દીધો દંડરે:
 એહુનો યશ વાધ્યો નવ ખંડરે. શ્રીવલ્લભ ૦ ૪
- એ શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીના નંદરે, વાહાલોપૂર્વ જન્મના ચંદરે:
 વરતાવે છે અતિ આનંદરે. શ્રીવલ્લભ ૦ ૫
- એ શ્રીધર્માગારજીના લાલરે, વાહાલે વૈષ્ણવ ઉપર કીધો વાહાલરે;
 વાહાલે દાન દીધાં કીધાં ન્યાલરે. શ્રીવલ્લભ ૦ ૬
- નવખંડમાં નવા નવા દેશરે, એમના ગુણ ગાય નિગમ મહેશરે:
 એમનો પાર ન પામે શેષરે. શ્રીવલ્લભ ૦ ૭
- સુખડાંની લેહેરો જાયરે, ત્યાંતો આનંદ ઉર ન સમાયરે,
 હરિદાસ વલ્લભના જશ ગાયરે. શ્રીવલ્લભ ૦ ૮

ધોળ ૩૫ મું.

- શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃલ શ્રીજી શ્રીયમુનાં શ્રીનવનીતપ્રિયાજી,
 સેવા કરો આનંદમાં ભીજી તો, રીઝશે શ્રીગોપીપતિજી, ૧
- દઢ આશ્રય શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખો, અષ્ટાક્ષર નિશદિન મુખ ભાખો:
 અણુસમપિત વસ્તુ રખે આખો તો રાખજો ગુરુ ચરણે મતિજી. ૨
- ભગવદીયતો સત્સંગ જ કરજો, દયા સર્વે કોઈ ઉપર ધરજો;
 વૈષ્ણવની રીતે અનુસરજો; તો ધરજો ટેક ધણી એકનીજી, ૩

- હરી ગુરૂ વૈષ્ણવ સરખા લેખો લિખ ભાવ રૂદે નવ દેખો;
 દાસપણું ત્રણેનું ગ્રહણે, તો તન મન ધન વિવેકશુંળ. ૪
- પ્રકૃષ્ઠિત મને હરિના ગુણ ગાળે, કપટ દંભયત્રી અળગા રહેળે;
 દુષ્ટસંગયત્રી દુર પળાળે, તો નહાળે પદરજ હરિ ભક્તિમાંળ. ૫
- દીનતા ભાવ અંતરના સ્નેહી, પ્રભુ પ્રસન્નતાનું કારણ એહી;
 નિશ્ચય માનળે નહી સંદેહ તો, દેહ દમો શા કારણેળ. ૬
- મનુષ્યજન્મ મહાદુર્લભ જાણો, તેથી દુર્લભ હરિના ચરણ વખાણો;
 એ જે પામી સેવારસ માણો તો, જાણળે જીવ્યા જગતમાંળ. ૭
- શ્રીવલ્લભપ્રભુ માહારા સ્વામી, પ્રાણજીવન ધન્ય અંતર્યામી;
 અક્ષરબ્રહ્મ તણા એ ધામીતો, દાસ દુયો જાય વારણેળ. ૮

ધોળ ૩૬ મું.

- વૈશાખ વદી એકાદશી, પ્રકટયા શ્રીવલ્લભરાય; (૨) વૈશાખ. ૧
- સુરિનર મુનિજન હરખીયા, હરખ્યો વ્રજ સહુ સાથ. (૨) વૈશાખ. ૧
- દેવનાં દુંદુભિ વાગીયાં, ગાજ્યાં ભેરી મૃદંગ; (૨)
- અપ્સરા નૃત્ય કરે ધણું, ગાન તે ગાંધર્વ સંગ. (૨) વૈશાખ. ૨
- નિજ સ્વરૂપે પધારીયા, અંપારણ્ય મોઝાર; (૨)
- સિંહાસને પધરાવીયા, કીધો અનમંડલાકાર. (૨) વૈશાખ. ૩
- તાત નિરખી વિસ્મય થયા, મંડલ મધ્ય સ્વરૂપ; (૨)
- મુખપર રવિ શશિ વારણે, શોભા અતિશય અનુપ. (૨) વૈશાખ. ૪
- શ્રીલક્ષ્મણજીભદ્રજી વિમાસીને, ઓળખ્યા પુનમચંદ; (૨)
- પુત્રભાવે હુલરાવીયા, ઉછંગે ગોવિંદ. (૨) વૈશાખ. ૫
- વ્રજની માંહે ગુપ્ત, પ્રકટયા બીજી તે વાર; (૨)
- લોક પ્રસિદ્ધ જણાવીયું, આન્યા ગર્ભવાસ. (૨) વૈશાખ. ૬
- મંડલ દર્શનમાત્રથી, ઉદ્ધાર્યા જીવ અનેક. (૨)
- શ્રીવલ્લભ નામ ધરાવીને, રાખ્યો સર્વેનો ટેક. (૨) વૈશાખ. ૭

પાર ન પામું લીલા તણો, રસના એ ક્યમ કહેવાય; (૨)
હરિદાસ શોભા નિરખીને, પ્રેમ મુદિત ગુણ ગાય. (૨) વંશાખ. ૮
ધોળા ૩૭ મું.

કકરાણી ઘાટ રળીયામણારે, છોકર લહેકે બહારે.
મારું શ્રીગોકુલ રળીયામણું રે. ટેક.
શ્રીવલ્લભ બિરાજતારે, શ્રીવિકૃત્તનાથજીના તાતરે. મારું શ્રીગોકુલ. ૧
ગુણવંતા શ્રીગોપીનાથજીરે, અગ્રજનો અવતારરે, મારું શ્રીગોકુલ. ૨
ગુણનિધિ શ્રીવિકૃત્તનાથજીરે, શ્રીકૃષ્ણ તણો અવતારરે. મા. ૩
શ્રીગિરિધર, ગોવિંદરાયજીરે, શ્રીભામની, રાણીજીના કંથરે. મા. ૪
બલવંત શ્રીઆલકૃષ્ણજીરે, શ્રીકમલાવતી વહુજીના કંથરે. મા. ૫
ગુણનિધિ શ્રીગોકુલનાથજીરે, શ્રીપાર્વતી વહુજીના કંથરે. મા. ૬
યવનને જીતી વળ્યારે. રાખ્યો માલાનો ધર્મરે. મા. ૭
શ્રીરઘુપતિ, યદુપતિ જન્મ્યારે, શ્રીગ્ગનકી, મહારાણીજીના કંથરે મા. ૮
ગુણવંત શ્રીધનશ્યામજીરે, શ્રીકૃષ્ણાવતી વહુજીના કંથરે. મા. ૯
શ્રીલક્ષ્મી ને સન્યસામા ખેડિરે, અગ્રજને અનુસારરે. મા. ૧૦
શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યારે, સેવા કરે સુખસારરે. મા. ૧૧
શોભા, યમુના, કમલા, દેવકારે, શ્રીકમલા ખેડીજીના તાતરે. મા. ૧૨
શ્રીગોકુલથી શ્રીજી આવતારે, ચઢતાં શ્રીગોવર્દન નાથરે. મા. ૧૩
શ્રંગાર ધરીને દર્પણ કરેરે, શ્રીમદનમોહન મુસકાયરે. મા. ૧૪
ભોગ ભરાવે શ્રીજીને ભાવતારે, શ્રીયમુના જળાઝારી હાથરે. મા. ૧૫
આરતિ ઉતારી દંડવત્ કરેરે. માલા ધરે વજ્રરાજરે. મા. ૧૬
પાટ અનુસર ત્યાં થયારે નમી નમી દંડવત્ થાયરે. મા. ૧૭
શ્રીગોવર્દનથી શ્રીજી ઉતરેરે, સાતે કુંવરની છે બેડેરે. મા. ૧૮
ખંસી ને અટના ચોકમારે, વહાલે કર્યો વેણુનાદરે. મા. ૧૯

શ્રી વૃંદાવનની કુંજમાં, રાધા રમે સુખરાશરે. મા. ૨૦

રમશું રાધાજીના રાસમાં, તાલી શ્રીગિરિધર લાથરે. મા. ૨૧

ધોળ ૩૮ મું.

શ્રીવલ્લભ વર ઘેર આવીઆ, આજ સખી શ્રીવલ્લભ વર ઘેર આવીઆ,
દેવીજીવનાં ભાગ્ય વિસ્તરીયાં, પોતે તે પ્રકટ પધારીયા. આજ સખી. ૧
કેસરી તે ધોતીને કેસરી ઉપરણા, કુમકુમને પગલે પધારીયા. આજ સખી. ૨
પુરુષોત્તમ પ્રભુડાં છખી નિરખત, ચરણકમલ શિરનામીયા. આજ સખી. ૩

ધોળ ૩૯ મું.

શ્રીલક્ષ્મણલક્ષ્મણના નંદરે, સમરે શ્રીવલ્લભને:

શ્રીએલંભાગારૂણા લાલરે, સમરે શ્રીવલ્લભને;

શ્રીતૈલંગકુલ દ્વિજ નાયકરે, સમરે શ્રીવલ્લભને;

સાખી—શ્રીવલ્લભ વિકૃલ્લને નમું, શ્રીગુરુને લાગું પાય;

કરજોડી કહે વિનંતિ, દયા કરે શ્રીયમુનાયરે- સમરે. ૧

સાખી—ભૂતલદ્વિજ વપુધારીકે, શરણે લીધા નિજદાસ:

અલ્પસંબધ કરાવીને ઉદ્ધાર્યો જીવ અપારરે. સમરે. ૨

સાખી—શ્રીમદ્વિકૃલ્લનાથજી, શ્રીગોપીનાથ સોહાય;

ચરણકમલની રજ થકી, મલાપતિત પાવન થાયરે. સમરે. ૩

સાખી—શ્રીમદ્વિકૃલ્લનાથના, સાતે લાલ સોહાય;

દર્શન કરતા માત્રમાં, નસાડે અધ અજાનરે. સમરે. ૪

સાખી—શ્રીગિરિધર ગોવિંદજી, શ્રીઆલકૃષ્ણ રસરંગ;

શ્રીગોકુલપતિ અતિ ગુણનિધિ, જોણે રાખ્યો માલાનો પ્રસંગરે. ૫

સાખી—શ્રીરઘુપતિ, યદુપતિ જોષ્ઠને, મન મારે હરખાય:

શ્રીધનશ્યામ સ્વરૂપની લીલા વરણી ન જાય રે. સમરે. ૬

સાખી—સાને સ્વરૂપ સોહામણાં, લીલા અપરમપાર:

દાસ ઉપર દયા કરે, આપો ચરણકમલમાં વાસરે. સમરે. ૭

ધોળ ૪૦ મું.

ભજ શ્રીવલ્લભઃ શરણું મમઃ

કર કરુણા ભૂતલમેં પ્રકટે, દૈવી કાજ શરણું મમ. ૧

આસા દમ દયા કરીકે પ્રભુ, તુમ ખિન ખને નહિ કાજ;
વૈશાખ વદિ એકાદશી દિન, આયે આપ શરણું મમ. ૨

તીન ખેર પૃથિવ પરિક્રમા, સ્થાવર જંગમ કાજ;
માયાવાદ્દેશ કર ખંડન, રથાપી ભક્તિ શરણું મમ. ૩

અપ્રાક્ષર પંચાક્ષર દેક, કીને ભક્ત સનાથ;
દેવદમનંકે આન્નિધ સોંપે, લાથોલાથ શરણું મમ. ૪

પરમ અનુગ્રહ કરંકે આયે, સેવા સકલ સમાજ;
તાદશીસોં છુક હીલ મીલકે, પ્રસાદ કાજ શરણું મમ. ૫

અન્યાત્રયકે લેશ જન કરે, પુષ્ટિપ્રયોગ દિનરાત;
ત્રયા કાલ જન જન દેડે, તુમ કાલ વ્રાત શરણું મમ. ૬

કથાત્રવાળુ કીર્તન મુખતે કહો, યા સમાન નહિ ઓર;
મુખ શિશ ચરન ધર સેવે, નહિ ઓર શરણું મમ. ૭

પ્રકરણ ૭ મું.

શ્રીગુસાંઘજીની વધાઈ તથા ધોળા.

રાગ દેવગંધાર. પદ ૧ લું.

- ગોહોરી કૃષ્ણ શ્રીગોકુલ પ્રકટે, શ્રીવિદ્યનાથ હમારે.
 દાપર વસુધાભાર હર્યો હરિ, કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારે. ૧
- તપ વસુદેવગૃહ પ્રકટ હોયંક, કંસાદિક રિપુ મારે;
 અપ્પ શ્રીવલ્લભગૃહ પ્રકટ હોયંક, માયાવાદ નિવારે. ૨
- એસો કવિંકા હે જગ મહિયાં, વરણે ગુણનં તિહારે.
 માણેકચંદ પ્રભુંકા શિવ ગોજત ગાવત વંદ પુકારે. ૩

પદ ૨ જું.

- ચાહું જુગ વંદવચન પ્રતિપાયો.
 ધર્મગ્ધાનિ લયો જપ્પહી જપ્પ, તપ્પતપ્પ તુમ વપ્પ ધાયો. ૧
- સત્યયુગ સેત વારાહરૂપ ધર, હિરણ્યાક્ષ ઉર કાયો,
 ત્રેતા રામરૂપ દશરથગૃહ, રાવણુકુલ સિંધાયો. ૨

- દ્વાપર વજ્ર જુડતે રાખ્યા, મુરપતિ પાપન પાયો;
કંસાદિક દાનવ સખ મારે, વસુધાભાર ઉતાર્યો. ૧
કલિયુગ શ્રીવલ્લભગૃહ પ્રકટે, માયાવાદ નિવાર્યો;
મણિકુચ્યંદ્ર પ્રભુ શ્રીવિદ્લ, પુરૂષોત્તમરૂપ નિદાર્યો. ૪

પદ ૩ જી.

- અમકેં દિગ્ગવર જો સુખદીનો.
તમકેં નંદ યશોદાનંદન, જો હરિ આનંદ કીનો. ૧
તમ કીનો ગોપાલરૂપ અખ, વંદસ્મતિ દદ ચીનો;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિદ્લ, ભકિત સુધારસભીનો. ૨

રાગ રામકલી. પદ ૪ થું.

- સુનોરી આજ નવલ અધાયો હે.
શ્રીવલ્લભગૃહ પ્રકટ ભયે, પુરૂષોત્તમ જાયો હે. ૧
નયનકા ફલ લેઉ સખી, ભયો મનકા ભાયો હે;
શ્રી ગિરિધરલાલ ફેર પ્રકટે હે, ભાગ્યને પાયો હે. ૨
મણિમાલા વંદન માલા, દાર દાર અધાયો હે;
શ્રીગોકુલમેં ઘરન ઘરન, પ્રતિ આનંદ જાયો હે. ૩
દિગ્ગકુલચંદ્ર ઉદિત સખ વિશ્વકા, તિમિર નસાયો હે;
ભકત ચક્રાર મગન આનંદિત, હીયો સિરાયો હે. ૪
મહારાજ શ્રીવલ્લભજી, દાન દેત મન ભાયો હે;
જો જાકે મન હુતી કામના, સો તિન પાયો હે. ૫
જાકે ભાગ્ય ફલે યા કલિમેં, તિન દરશન પાયો હે;
કર કરુણા શ્રીગોકુલ પ્રગટે, સુખ દાન દિવાયો હે. ૬
મર્યાદા પુષ્ટિપંથ સ્થાપનકાં આપતેં આયો હેં;
અખ આનંદ વધાયો હેરી, દુઃખ દૂર વહાયો હે. ૭

રાણી ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય, સુહાગ ભરીજીન ગોદ ખિલાયો છે,
રસિક ભાગ્યતે પ્રકટ ભયે, આનંદ દરસાયો છે. ૮

રાગ ખિલાવલ. પદ ૫ મું.

સુખદ સ્વરૂપ શ્રીવિક્રમેશ્વરાય.

વેદ વદત પૂરણ પુરુષોત્તમ, શ્રીવલ્લભગદ પ્રગટે આય. ૧

લટપટી પાંચ મહારસ બીને, અતિસુંદરવર સદાજ સુભાય;

છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિક્રમ, અગણિત મહિમા વરનિ ન જાય. ૨

પદ ૭ મું.

શ્રીવલ્લભરાજકુમાર જે જે શ્રી.

જે જે ગિરિધર શ્રીગોવિંદ, શ્રીઆલકૃષ્ણ રમાલ. ૧

શ્રીગોકુલપતિ, રઘુપતિ યદુપતિ, શોભિત શ્રીધનસ્થામ;

કરુણામય કલ્યાણુરાય પ્રભુ, ભકતન પૂરન કામ. ૨

મુરલીધર આદિ સખ આલક, યદ સખ અલ્પસમાન;

સગુણદાસ યા ધરકો સેવક, ગાયત વેદ પુરાન. ૩

રાગ આસાવરી. પદ ૮ મું.

પૌપદ્મણુ નવમીકો શુભ દિન, પૂત અંકાજૂ જાયો છે.

સુન સુન નિજ જન સખ આનંદે, હરખત કરત વધાયો હો. ૧

નારદાદિ અલ્પાદિક હરખે, શુક મુનિ અનિ સચુ પાયે હો;

શ્રીભાગવત વિવચન કરેજે, ગૂઢ અર્થ પ્રકટાયે હો. ૨

કલિકે જીવ ઉદ્ધારણ કારણુ, દિગ્વપુધર ભુવ આયે હો;

અનિ ઉદ્ધાર શ્રીલક્ષ્મણુનંદન, દેતદાન મન ભાયે હો. ૩

કરત વેદ ધ્વનિ વિપ્ર મહામુનિ, જાતિ કર્મ કરવાયે હો;

માણિક્યંદ શ્રીવિક્રમપ્રભુકે, વિમલ વિમલ યશ ગાયો હો. ૪

પદ મું.

- શ્રીમદ્વલ્લભંક ધર પ્રભુ જો, ફિર અવનાર ન ધરતે હો. ૧
તો હમસરિયે મદ પતિત જન, કહો કેસે વિસ્તરતે હો;
બિન પાયે વ્રજપતિપદપંકજ. કહાકી સેવા કરતેહો,
શ્રીગિરિધરન રાધિકા વર વિના, રસના કહા ઉચ્ચરતે હો. ૨
શિવ સુરેશ દિન મણિ ગણેશંક, હોય કનોંડે ડરતે હો;
અતિ આતુર પુન અકે તુલસે, રાગનંકે પાયન પરતે હો. ૩
જ્ય હમ હું લોગનકી નામ ધર ધર ભટકત ફિરતે હો;
કર્મયોગ પુન જ્ઞાન ઉપાસન, ઇનલિમેં પચિ મરતે હો. ૪
કહા ભયો નિજ બિરહ જનંકે, પતિત જનન ઉદ્ધરતે હો;
રુચિરરૂપ અલ દાસનારાયણ, ત્રિપિત નયન ક્યાં કરતે હો. ૫

રાગ ધનાશ્રી. પદ ૧૦ મું.

- દાન દેનકાં શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, બોલ બોલ સમલિનંકા લેત;
મણિ માણિક ગદનો પટ ભૂષણ, મનવાંછિત ફલ સમલિન દેત. ૧
અહોરો ગોકુલદિન વપુ ધાર્યો, પ્રગટ ભયે નિજજનંક હેત;
દાસ ગોપાલ આજ્ઞેં સખ વ્રજ, પ્રેમકે પુંજકો આંધ્યો સેત. ૨

રાગ સારંગ. પદ ૧૨ મું.

- શ્રીલક્ષમણસુતકેં સુત જયો, મંગલ ચાર અધાર્થ આજ્ઞત;
દુંડુભિ ભેર દોલ સદનાઇ, વીણા વેણું મધુર અતિ રાજ્ઞત. ૧
યહ સુત દેવ કુસુમ અરખાવત, બ્યોમાવમાન ભીર ભઇ છાજત;
જયજય શબ્દ હોત પુર વીથન માનો સંહ ગુંજરત ગાજત. ૨
થાપે દેત દારદારન પ્રતિ, કેસર લરહ દુધ દધિ રાજ્ઞત;
શ્રીવિકૃલકો જન્મ ભયો સન દુઃખ સંતાપ દૂર ભય ભાજત. ૩

પદ ૧૨ મું.

જે વસુદેવ કિયે પૂરણ તપ, સો ફલ ફલિત શ્રીવલ્લભ દેહ;
જે ગોપાલ હુતે ગોકુલમેં તે અમ આન વસે કર ગેહ. ૧
જે વે ગોપવધુહી વ્રજમેં, સો અમ વેદઋચા ભષ હેં:
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ, તેષ એષ ગેષ તેષ કહૂ ન સદેહ ૨

પદ ૧૩ મું.

ઘોષ નિર્દોષ સુખકેશ સુંદર માસ, કૃષ્ણ નૌમી સુભગ નવ ધરિ દિન આજ
શ્રીવલ્લભ સદન પ્રકટ ગિરિવરધરન, ચારુ વિધુવદન જામિ શ્રીયવિદ્વતરાજ. ૧
ભીર ભાગધ ભષ પદત મુનિજન વેદ, ગ્વાલ ગાવત નવલ વસન ભૂપણસાજ;
હરદ કેસર દહી કીચકો પાર નહી, માનો સરિતા વહી નીર નિર્જર આજ. ૨
ઘોષ આનંદ ત્રિય વૃંદ મંગલ ગાવે, બજત નિર્દોષ રસ પુંજ કલમદ્ ગાજ:
વિષ્ણુદાસ શ્રીહરિપ્રગટ દ્વિજરૂપધર, નિગમપથદઢથાપ ભકતપોષણકાજ. ૩

પદ ૧૪ મું.

ગોવલ્લભ શ્રીગોવર્દનવલ્લભ, શ્રીવલ્લભ ગુણ ગણે ન જાઇ;
ભૂવકી રેણુ તરૈયા નભકી, ધનકી જુદે પરત લખાઇ. ૧
જનકે ચરણકમલરજ વંદિત, સંતત હોત સદા ચિત્ત આઇ;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ, નંદનંદનકી સખપર છાઇ. ૨

પદ ૧૫ મું.

માયનસોં રતિ ગોકુલસોં રતિ, ગોવર્દનસોં પ્રીતિ નિવાહી.
શ્રીગોપાલ ચરણ સેવારતિ, ગોપસખા સખ અમિત અથાઇ. ૧
ગોવાણી જો વેદકી કલ્પિત, શ્રીભાગવત ભલે અવગાહી;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ, નંદનંદનકી સખપર છાંહી. ૨

પદ ૧૬ મું.

શ્રીવલ્લભનંદન દ્વપ અનૂપ, સ્વરૂપ કલ્પો ન જાઇ.

પ્રકટ પરમાનંદ ગોકુલ ખસતહેં, સખ જગતકે સુખદાઇ.

ભકિત મુકિત દેત સખનંકાં, નિજજનકોં કૃપા પ્રેમ ખરખત અધિકાઇ;
સુખમેં સુખરૂપ સુખદ એક રસના, કહાલોં વરનો ગોવિંદ ખલજાઇ. ૨

પદ ૧૭ મું.

શ્રી વિઠ્ઠલેશ ચરણકમલ પાવન ત્રેલોક કરણ,

દસપરસ સુંદરવર વારવાર વંદે.

સમરથ ગિરિરાજધરણ લીલા નિજ પ્રગટ કરણ,

સંતન હિત માનુષતનું ટુંદાવન ચંદે. ૧

ચરણોદક લેત પ્રેત તત્ક્ષણેં મુકત ભયે,

કરુણામય નાથ સદા આનંદનિધિ કંદે;

વારને ભગવ.નદાસ વિહરત સદા રસિક રાય,

જય જય યગ બોલ બોલ ગાવન શ્રુતિ છંદે. ૨

પદ ૧૮ મું.

કેસરી ઘોલી કટિ કેસરી ઉપરેના આઢેં,

નિતક મુદ્રા ધરે કાઠે મંદિર ગિરિધરકે.

દોઉ જનકી પ્રીતિ કહૂ કાઠુયેં ન કહી ગત,

ઉત નંદનંદન દત વદનલ વરકેં. ૧

કરકેં શુંગર આજ લાડિલે ગોપાલ જૂકો,

લેતહેં ખલાય વારવાર દોઉ કરકેં;

બેઉ મુસિદાત જન પ્રુલે ન સમાત ગાત,

કહે હરિદાસ મેં નિહારે દગ ભરકે. ૨

પદ ૧૯ મું.

યતિ રૂકમણિનાથ પદ્માવતી પ્રાણુપતિ, વિપ્રકુલ છત્ર આનંદકારી,
૧૫ વલ્લભવંશ જગત નિરતમ કરત, કટિ ઉરુરાજ સમ તાપ હારી. ૧

જયતિ ભક્તજન પતિ પતિતપાવન કરના, કામીજન કામના પૂરણચારી.
 મુક્તિશંક્ષીયજન ભક્તિદાયક પ્રભુ, સકલ સામર્થ્ય ગુણ ગણનભારી. ૨
 જયતિ સકલતીરથ ક્ષિતિ નામ સ્મરણ માંત્ર, પાસ વ્રજ નિત્ય ગોકુલ વિહારી
 નંદદાસનિનાથ પિતા ગિરિધર આદિ, પ્રકટ અવતાર ગિરિરાજધારી.

પદ ૨૦ મું.

શ્રીગોકુલ યુગયુગ રાજ કરો.

યહ સુખ ભજન પ્રતાપ તેજનો, છિન ઇત ઉત ન ટરો. ૧

પાવનરૂપ દિખાય મહાપ્રભુ, પતિતન પાપ હરો;
 વિશ્વ વિદિત દીની ગતિ પ્રેતન, કયો ન જગત ઉદ્ધરો. ૨

શ્રીવલ્લભકુલકમલ અમલ રવિ, યશ મકરંદ ભરો;
 નંદદાસ પ્રભુ પદ્મગુણ સંપન્ન શ્રીવિદ્વલેશ વરો. ૩

પદ ૨૧ મું.

વિહરત સાતોં રૂપ ધરેં.

સદા પ્રકટ શ્રીવલ્લભનંદન, દ્વિજકુલ ભક્તિ વરો. ૧

શ્રીગિરિધર રાગધિરાજ, વ્રજરાજ ઉદ્યોત કરે;
 શ્રીગોવિંદ ઈંદુ જગદિન્દન, સિચત સુધા અધરેં. ૨

શ્રીઆલકૃષ્ણ લોચન વિશાલ, દેખી મનમથ કોટિ કરેં;
 ગુણ લાવણ્ય દયાલ કરુણાનિધિ: શ્રીગોકુલનાથ ભરેં. ૩

શ્રી રઘુપતિ યદુપતિ ધનસાંવલ મુનિજન ચરણ પરેં;
 છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિદ્વલ, જિહ્વિં ભજ અખિલ તરેં. ૪

રાગ નટ. પદ ૨૨ મું.

શ્રીવિદ્વલનાથ અનાથકે તારણ,
 શ્રીવલ્લભગૃહ પ્રકટરૂપ યદ, ધર્મો ભક્ત હિત કારણ. ૧

દીનબંધુ સહજહી, જગત ભક્તિ વિસ્તારણ;
 યતુભુજ પ્રભુકે નિજમત, ચલત લાલ ગિરિધરણ. ૨

૫૬ ૨૩ મું.

જોયેં શ્રીવિકૃલ રૂપ ન ધરતે.

તો કેસેં યા ધોર કલિયુગ કે, મહાપતિત નિસ્તરતે. ૧

સેવા રીતિ પ્રીતિ વ્રજજનકી, શ્રીમુખતેં વિસ્તરતે;

શ્રીવિકૃલ નામ અમૃત જિન લીનોં રસના સરસ સુદલને. ૨

કાર્તિ વિશદ સુનિ જિન શ્રવણન, વિષયવિપ પરહરતે;

ગોવિંદ બલ હરશન જિન પાયો, ઉમંગ ઉમંગ રસ ભરતે. ૩

૫૬ ૨૪ મું.

હમતો શ્રીવિકૃલનાથ ઉપાસી.

સદા સેવું શ્રીવલ્લભનંદન, કહા કરે જન્ય કાશી. ૧

દનહી છાંડ જો આર ધાવે, સો કહીએ અસુરાસી;

છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ, આની નિગમ પ્રકાશી. ૨

૫૬ ૨૫ મું.

હોં ચરણાર પચકી હૈયાં.

કૃપાસિધુ શ્રીવલ્લભનંદન, વહ્યાં જાત ગાલિ બહિયાં. ૧

નવનખ ચંદ્ર શરદ મંડલ છબિ, હરત તાપ સ્મરત મનમહિયાં;

છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ, સુયશ વખાન સકલ શ્રુતિ નહિયાં. ૨

૫૬ ૨૬ મું.

જયતિ નાથ વિકૃલ નવલ ચારૂ લોચન કમલ અમલ રસ તાહિડોં સર્વ બ્યાપી.

જીત મયાવાદ દશેાં દિશિ વિશ્વંસ કર, લાલ ગિરિધરન દદ ભક્તિ સ્થાપી. ૧

જયતિ શુકવચન શ્રુતિવચન તાહિડોં સાર, ભજન વિસ્તાર કર કૃષ્ણ જાપી;

અભય દીનોં લેખ હરિદાસ વર્ધ બેખ, કૃષ્ણદાસ પંચવર્ણ જાપ જાપી. ૨

પદ ૨૭ મું.

શ્રીવલ્લભલાલકે ગુણ ગાઉં.

માધુરી માધુરી મૂર્તિ દેખે આનંદસદન મદનમોહન, નયન ચેન પાવિં ૧

શ્રીવલ્લભનંદન જગતવંદન શીતલ ચંદન તાપ હરણ,

ચેહી મહાપ્રભુ ઇષ્ટ કરન ચરણન ચિત લાઉં;

છીતસ્વામી મન વચ કર્મ પરમ ધર્મ ચેહીમેરે, વલ્લભ લાડિલો લગાઉં. ૨

પદ ૨૮ મું.

ગયે પાપ તાપ દૂર દેખત દરસ પરસ ચરણ.

હોં તો એક પતિત તિહારો પતિતપાવન ગિરદહો તુમ, જગતકે ઉદ્ધરણ. ૧

સ્તુતિ શેષ કર ન સકે, સકલ કલા ગુણનિધાન,

જનતહોં તિહારી સખ વિધિ અનુસરણ;

છીતસ્વામી ગિરિવરધર તેસેઇ શ્રીવિદ્વલેશ,

હોંતો તિહારી જન્મ જન્મ શરણ. ૨

રાગ કાન્હરો. પદ ૨૯ મું.

શ્રીવિદ્વલપ્રભુ જગત ઉદ્ધારણ, દેખો ભૂતલ આયેરી:

નખશિખ મુંદર રૂપ કહા કહું, કોટિક કામ લગાયે. ૧

અનેક જીવ કિયે જો દૃતાર્થ, શ્રવણ સુનત ઉક ધાયે;

શરણમંત્ર શ્રવણ સુનાઇકે, પુરૂષોત્તમ કર ગૃહ આયે. ૨

શેષ સહસ્ર મુખ નિશદિન ગાવે, તેઉ પાર ન પાયેરી:

છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિદ્વલ, પ્રેમ પ્રતિત સખ ધાયેરી. ૩

પદ ૩૦ મું.

આજ ધન્ય ભાગ્ય હમારે, પ્રકટે શ્રીવિદ્વલનાથ,

દર્શન આત્ર તાપ તનકે ગયે, ભવસાગર તેં તારે. ૧

શમશ્વ ભાગ વદન પૂરણ ચંદ. દેખિયત જગ ઉજિયારે,

છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિદ્વલ, વલ્લભરાજ લલારે.

રાગ નાયકી. પદ ૩૧ મું.

સુધર સહેલી મિલ આંવો ગાવો મંગલ ગીત;
પુત્ર ભયો શ્રીવલ્લભપ્રભુકે, જે આખત નવનીત.
આંગન મોતીન ચોક પુરાવો, ચીતો ભીંત પછીત;
સાંધે કુંકુમ ઉખટ ન્હવાંવો, પહરાવો પટ પીત.
પૌષ અસિત નાંમીકાં શુભ દિન, લગે સરસ જલાં સીત;
શ્રીવિકૃલ ગિરિધારી કૃપાનિધિ, વાજે વધાંવો જીત.

પદ ૩૨ મું.

શ્રીવલ્લભ ઘેર આજ વધામણારે, મલિયો રસિક વૈષ્ણવનો સાથ;
પોષમાસ વદ નોમે શ્રીનાથજીરે, ભૂતલ પ્રકટયા શ્રીવિકૃલનાથ. ૧
મદનભેરિ સરણાધયો ને દુંદભિરે, વીણા તાલ મદંગ ઉપંગ;
શ્રીમંડલ સારંગી ને ખંજરીરે, વાજે પંચ શબ્દ દરબાર. ૨
નલ નિશાન ખળવં શુર સુરીરે, હરખ્યા વરમે કુસુમ સુદેશ;
નાચં નટ દેશીગત્ય ભેદસુરે, ગાંધર્વ ઉલટિત સંગીત રસાલ. ૩
પોડશ વર્ષની સકલ વ્રજસુદરીરે, નવસત અંગ સન્યા શગણાર;
નવરંગ લેહેંગા ચાલી ને ચુદડીરે, પાયે નપુરનો ઝણુકાર. ૪
કટિ કેસરિ ને સોહે કિંકિણિરે, કંકણ ચુડી ખલકં પાણુ;
દાડમ દંત ચિયુક મધ્ય બિંદુકારે, કોકનિપુણ ગુણ ચતુર સુગણુ. ૫
સુર વનિતા સમેવડ આવે નહિરે, મૃગમદ અધર પ્રવાલ સુરંગ;
લોચન અંજન રંજીત રસ ભર્યારે, વાર ખંજન મીનકા રંગ. ૬
નકવેસર મુક્તામણિ ફરહરેરે, કુંકુમ રંજીત તિલક સુલાલ;
કનક કલશ કેસર રસ ભર્યારે, શ્રવણ જડિત મણિ કંચન ઝાલ. ૭
કૃય જુગ મેં મંગીત ખીચ સુરસુરીરે, સુખદ જલ જમુના કંચન માલ;
ક્રમોદ વિમાન ચટ્ટાને જાણે આવીયારે, કરપર સોહે વનિતા વૃંદ, ૮

કંચન થાલ ભરી ગજમોતીયેરે, પ્રેમ વિવશ પ્રભાં અંગો અંગ;
 ચાલે મદ ગજ હંસ સોહામણારે, ઉકુગણુ આવત પૂરણુ ચંદ. ૯
 ગાતા મંગલ ધાલ સોહામણારે, આઘ્યાં શ્રી અંકાશ્રુતે પાસ;
 સકલ મનોરથ આજ સદલ થયારે, નિજ જન વાંધ્યો મન હુધાસ. ૧૦
 તિલક કરે ને વધાવં પ્રેમયુરે, આરતી ઉતારે વ્રજની નાર;
 તનમન પ્રાણુ કરે બલિહારનેરે, મુખ જોઈ સુંદરવર સુકુમાર. ૧૧
 ચાવા ચંદન કેસર છાંટણારે, મંડપ આંખ્યો વિવિધ વિતાન;
 ધ્વજ પતાકા તોરણુ ખારણેરે, મુનિ જન કરે વેદ ધુનિ ગાન. ૧૨
 જોતિષ નિપુણુ ગર્ગમુનિ આવીયારે, જન્મપત્રિકામાં લખ્યો વિચાર;
 સાત લાલ એ પ્રભુ ધર પ્રકટશેરે, તેનો થાશે બહુ વિસ્તાર. ૧૩
 કલિના જીવ અનેક ઉદ્ધારશેરે, દશેદિશ થાશે જશ વિસ્તાર;
 કેવલ દેવી જીવ ઉદ્ધારવારે, ભૂતલ પ્રકટયા શ્રીકૃષ્ણુ અવતાર. ૧૪
 ખંદી માગધ ભાટ જયક મળ્યારે, આપે શ્રીવલ્લભરાજ ઉદાર;
 મનવાંછિત પટ ભૂપણુ ધન બહુરે, ગાવે ગુણીજન કરે ઉચ્ચાર. ૧૫
 ગુણુ ગાયે શ્રીવલ્લભનાથનારે, દ્વારે ઉભા દીએ આશિય;
 સાંભળીને જયક આવ્યા સર્વે દેશનારે, પ્રકટયા પૂર્ણુ બ્રહ્મ જગદીશ. ૧૬
 શ્રીગિરિધરણુ શ્રીવિદ્વલનાથયુરે, જે જન જાણે મનનો ભેદ;
 તે ખજા અસુર કહીએ તેની ગતિ નહિરે, કહે પુરાણુ પુકારે વેદ. ૧૭
 પ્રભુજી મારી મતપત રાખજેરે, ત્યાં લગી પ્રાણુ રહે આ દેહ;
 શ્રીવિદ્વલનાથ સદા ચિત્તમાં વસોરે, નિત્ય પ્રતિ ક્ષણુંક્ષણું અધિક રનેહ. ૧૮
 ધર્મ વિમુખ બહુ આ કલિકાલમાંરે, કલિપત કરે મહાપાખંડ;
 તેનો સંગદોષ લાગે નહિરે, માણુ અવિચલ ભક્તિ અખંડ. ૧૯
 શ્રીવિદ્વલનાથ સદા મનમાં વસોરે, વૈષ્ણવપદરજ વલ્લભદાસ;
 કરે કૃપા હું કરું વિનતિરે, જુગ જુગ દેજો વ્રજમાં વાસ. ૨૦

ધોળ ૩૩ મું.

પોપ નોમે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, હારે વહાલો પ્રકટયા શ્રીવલ્લભદારજી;
એમને જોવાને થઇ વ્યાકુલી, હારે વહાલે કીધી સેવકની સારજી. ૧

પ્રથમ શ્રીનંદ્યેર પ્રકટીયા, હારે વહાલે પૂર્વા શ્રીયશોદાજીના કોડજી;
રમતાં સખા સહુ સાથમાં, હારે વહાલો હરિલલધરજીની જોડજી. ૨

હવે વલ્લભસુત એ થયા, હારે વહાલો શ્રીગોપીનાથજીના બ્રાતજી;
ગોદમાં લેઇને હુલરાવતા હારે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅંકાજી માનજી. ૩

જોડુનાં સુખ કોઇ કહી નવ શંક, હારે ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજીની રેતજી. ૪

જ્યાં વહાલો ધેનુ ચરાવતા, હારે વહાલે કીધો છે રાસવિલાસજી;
તેજી વગાડી વ્રંદાવનમાં, હારે વહાલે પૂરી વ્રજસુંદરીની આશજી. ૫

રાસખિહારી વ્રજવલ્લભા, હારે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસજી;
કરજોડીને કરે વિનતી, હારે વહાલા શાભા જીએ છે હરિદાસ જી. ૬

ધોળ ૩૪ મું.

આવાને પરમ સોહાસણી, મળી મંગલ ગાઇએ;
આજ આનંદ મહારે અતિ ઘણો, સર્વે વાજાંત્ર વાઇએ. ૧

પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, જન્મનો છે દહાડો;
મોતી તે કેરા સાથીઆ. મંદિર માંહે કહાડો. ૨

મણિમુક્તાફલ કેવડો, વચ્ચે ચોક પુરાવો;
શ્રીવલ્લભજી દાન આપે ઘણાં, કહેતાં ન આવે પાર. ૩

માટ યાચકો મળી ઘણા બોલે જયજયકાર
ભગવદીય મન આનંદ ઘણો, કુલ્યાં અંગ ન સમાય. ૪

માધવદાસના પ્રભુના, યશ સહુ કોઇ ગાય.

ધોળ ૩૫ મું.

- આજ સૈયરરે વધામણાં, વ્રજ વાગ્યાં નિશાન;
 પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, થયાં કાટિ કડયાણુ. ૧
- ચાલની ચાલ ઉતાવળી, લાલને જોવાને જમ્યે,
 તન તલપે મન ભેળીને, આપણે આનંદ લખ્યે. ૨
- અમીરે ભરી હરિની આંખડી, નૈણાં છે રે રસાલ;
 ચરિત્ર કરે મન ભાવતાં, પારણે પોહોડયા દયાલ. ૩
- એ તો નિંદ્રા નહી કરે, સેવાના છે રસીયા;
 માધવદાસના પ્રભુજી, મહારે મન વમીયા. ૪

ધોળ ૩૬ મું.

- પ્રથમ સ્મરું શ્રીવંદ્યલતો પરિવારે વહાલાજી;
 કંઈ તમચક્રી ઉતરવું મારે પાર મારા વહાલાજી. ૧
- પ્રથમ પડવે શ્રીગોવર્ધન ગિરિધારીરે વહાલાજી,
 જીરે તમ દીઠે સુખ થાય હૃદેમાં ભારી મારા વહાલાજી. ૨
- ખીજે શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને ગાઉંરે વહાલાજી,
 જીરે હરખી નિરખી હર્ષ દૈયામાં લાઉં મારા વહાલાજી. ૩
- ત્રીજે શ્રીમથુરાનાથ જગિણે ગિરાજીરે વહાલાજી;
 જીરે પૂર્યા મનોરથ પૂર્ણ અમ શિર જાજે મારા વહાલાજી. ૪
- ચોથે શ્રીવિક્ર્ણેશરાય રસિલાને નિરખારે વહાલાજી;
 જીરે જુગલસ્વરૂપ ગિરાજે સરખા સરખો મારા વહાલાજી. ૫
- પાંચમે શ્રીદારિકાનાથજી કરે રાન્યધાનીરે વહાલાજી;
 જીરે શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધર્યા મનમાંની મારા વહાલાજી. ૬
- છઠે શ્રીગોકુલનાથ ધર્યા ગિરિરાજરે વહાલાજી;
 જીરે ઇંદ્રદમન મદ મોડયો સરિયાં કાજ મારા વહાલાજી. ૭

સાતમે શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી વેણુધારીરે વહાલાજી;
 વહાલે કર્યો છે રાસ વિલાસ તેડ્યાં વ્રજનારી મારા વહાલાજી. ૮
 આઠમે શ્રીમદનમોહનજી ગોરે નન મોહરે વહાલાજી;
 જીરે યુગલ સોહામણા સંગે વ્રજવધુ મોહે મારા વહાલાજી. ૯
 નવમે શ્રીગિરિધરજી છે ગુણના ભંડારરે વહાલાજી;
 જીરે શરણે જઈ રહ્યો તેા ઉતરીએ લવપાર મારા વહાલાજી. ૧૦
 દશમે શ્રીગોવિંદરાય રસિકાને નિરખુરે વહાલાજી;
 વહાલે સેવ્યા શ્રીવિઠ્ઠલેશરાય હૈયામાં હર્ષ મારા વહાલાજી. ૧૧
 એકાદશી મેં શ્રીઆલકૃષ્ણજી દિઠારે વહાલાજી;
 કાંઈ દર્શન કરતાં લાગો છો ધણા મીઠા મારા વહાલાજી. ૧૨
 દ્વાદશી શ્રીગોકુલનાથજી સુખકારીરે વહાલાજી;
 વહાલે રાખ્યો માલાનો ધર્મ તે પરવારી મારા વહાલાજી. ૧૩
 ત્રયોદશી શ્રીરઘુનાથજીને ગાઉરે વહાલાજી;
 જીરે જનકી જીવનનાથ ચરણ ચિત્ત લાઉં મારા વહાલાજી. ૧૪
 ચતુર્દશી શ્રીચંદ્રનાથજી જુગ જાણારે વહાલાજી;
 એને નમે છે મહોટા ભૂપ રાય તે રાણા મારા વહાલાજી. ૧૫
 પૂનમે શ્રીધનસ્યામજી રૂપની રાશરે વહાલાજી;
 એ શોભા જોઈ બલિ જાયે માધવદાસ મારા વહાલાજી. ૧૬

ધોળ ૩૭ મું.

શ્રીગોકુલગામને ગોંદરે સાહેલીરે આશી ઝાકઝમાળ;
 શ્રીગુમાંધજી ગોકુલમાં પધારીયા સાહેલીરે. ટેક. ૧
 મંડપ છાયા મોઘરે સાહેલીરે, મોતીના ચોક પુરાય;
 તોરણ બાંધ્યાં બારણે સાહેલીરે, કદલિના સ્થંભ રોપાય. ૨
 રંગીલી ગલી રંગીઆમણી સાહેલીરે, બીતર બીડ ન માય;

- ગુજરાતી આવે મલપતા સાહેલીરે, વૈષ્ણુવ સોરઠ દેશ. ૩
 ગોકુલ ગામ રળીયામણું સાહેલીરે, શ્રીયમુનાજી લહેરે જાય.
 વૃંદાવન સોહ્યામણું સાહેલીરે, ળંસીયટનો ઝાક. ૪
 માધવદાસ માગે સદા સાહેલીરે, શ્રીગોકુલમાંડી વાસ. ૫

ધોળ ૩૮ મું.

- આવો મળો સાહેલડીરે, હૈંડે હરખ ન માય;
 માંહોમાંહે વધામણુંજ પ્રકટયા શ્રીવિક્રમગય. ૧
 નવસત આભરણ અંગે સજ્યાંજ, આડ્યાં શ્રીવજની નાર;
 અતિ આનંદ ઉમંગે લય્યાંજ, પહેંડ્યાં શ્રીવલ્લભદાર. ૨
 ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભ ધણીજ, ધન્ય શ્રીઅંકજ માત;
 શ્રીગોકુલચંદ્ર પ્રકટીયાજ, શ્રીગોપીનાથજના જ્ઞાત ૩
 માગશર માસ સોહ્યામણોજ, સોહ્યામણો નવમીનો દિન;
 દ્રુષ્ટુપક્ષે ઉદે હવાજ, શ્રીગોકુલ માંડી રતન. ૪
 દાપર માંડી ઝોળખ્યાજ, હૈંડે હતી હામ;
 તે પ્રભુજ પધારીયાજ, પૂરવા મનના કામ. ૫
 રાત દિવસ મેંચે સદાજ, અત્માદિક મહેશ;
 દર્શન માત્ર પામે નહીં જ, સ્વમાંતર લવલેશ. ૬
 શેષ સદસ્ય મુખ સ્તુતિ કરે જ, નિગમ ન પામે પાર;
 તે પ્રભુજ પધારીયાજ ટાળવા જમિનો ભાર. ૭
 સેવકને સુખ આપવાજ, અખલાના આધાર;
 ઘેર ઘેર ઉત્સવ અતિ ઘણોજ, મોતીના ઝાક પુરાય. ૮
 કેસર કુમ કુમ છાંટણુંજ, તોરણુ આંધ્યાં દાર;
 દૈવીનાં દુઃખ ટાળવાજ, પ્રકટયા ખીજ વાર. ૯
 વાજંત્ર વાગે અતિ શોભીતાંજ વીણા તાલ મૃદગ,
 આનિની મંગલ ગાયેજ, હૈંડે ધરી ઉમંગ. ૧૦

ગાયે ગીત સોઘામણાંજી, પ્રકટયા શ્રીવિક્ષનાથ;
 દાન આપે વિવિધ તણાંજી, ઉદાર શ્રીવલ્લભનાથ. ૧૧
 તૈલંગતિલક ત્રિભુવન ધણીજી, શ્રીગોકુલપતિ આધાર;
 અંદોળન અહુ યશ ભણેજી, ચિરંજીવો રાજકુમાર. ૧૨
 શ્રીવલ્લભજીના લાડીલાજી, શ્રીપદ્માવતી વહુજીના કંથ;
 ભગવંત ભાવં ભેટતાજી, એવા અઢલક કરણાવંત. ૧૩
 વદન કમલ અવલોકતાંજી, પહોંચી મારા મનડાની આશ;
 માધવદાસ માગે સદાજી, શ્રી ગોકુલ માંડી વાસ. ૧૪

ધોળા ૩૯ મું.

શ્રી વલ્લભ રાજકુમાર તમે કાંઈ કીધુંરે.
 મ્હારૂં ચિત્તવિત્ત શ્રીગોકુલનાથ હરીને લીધુંરે. ૧
 ગિરિધારીએ ઘેલી કરી મને આજ ન ભાવે અન્ન રે;
 ધન્ય કુંવર શ્રી અકાંજીના જનયા, તેથી મોઢું માઈ મન. તમે. ૨
 લોભાણાં લોભી રહ્યાં, ને નંદકુંવર રંગ રેલરે;
 રસીયા કાંધાર લીમના મારી અરજ સુણો અલખેલ. તમે. ૩

ધોળા ૪૦ મું.

હરમે શ્રીવલ્લભનંદન ગાવુંજી, શ્રીવિક્ષનાથને વારણે જાવુંજી. ૧
 એમના તે નામ તણો મહિમાયજી, સકલ અમંગલ અળગાં થાયજી ૨
 વલાલે મારે પુષ્ટીનાં દીધાં દાનજી, ટાળ્યાં ટાળ્યાં જીવતણાં અજ્ઞાનજી. ૩
 કીધો કીધો મરામ્હોટા ઉપકારજી, દૈવી તે જીવનો કીધો વિસ્તારજી. ૪
 મનડાની આશા પુર્ણ કીધીજી, શિક્ષા તે સેવા કરવાની દીધીજી. ૫
 મીટયો મીટયો અસુર તણો આવેશજી, કીધોકીધો ભક્તિ તણો ઉપદેશજી ૬
 જીવને બ્રહ્મસંબંધ કરાવ્યાંજી, જે થકી પુરુષોત્તમ મન ભાવ્યાંજી. ૭
 વાર્યાવાર્યા અન્યઆશ્રયે જીવ જતાજી, રાખ્યારાખ્યાઅસમર્પિતવસ્તુખાતાજી ૮
 શ્રીમદ્ભાગવતરૂપ પ્રકાશ્યુંજી, તે થકી તત્ત્વ વેદનું ભાખ્યુંજી. ૯

ખાંધી ખાંધી ભક્તિસિંધુની સેતજી, કાધું કાધું દૈવી જીવનું હેતજી. ૧૦

સાત કુંવરતણા એ તાતજી, શ્રીગોપીનાથજી દેરા એ બ્રાતજી. ૧૧

શ્રીઅંકાંજના ગર્ભતણા એ રતનજી, પધાર્યાંજી ભક્તોનું કરવા જતનજી. ૧૨

તે મણિ ભક્તતણે શિરમોહીએજી, નિરખતાં નિજજનનાં મનમોહીએજી. ૧૩

શ્રીમદ્વિઢલના જે દાસજી, તેમના તે પદરજની આશજી. ૧૪

વળી વળી એહજી વિનતિ કીજેજી, દાસરસિકને અભયપદ દીજેજી. ૧૫

ધોળ ૪૧ મું.

શ્રીવિઢલનાથ નામ રસ અમૃત, પાન સદા તું કરે રસના.

વારંવાર કહું હું તોસું, થેહી નેમ જે ધરે રસના. ૧

એ રસમાં પ્રતિપંથ પડે તો તાસું તું અતિ ડરે રસના. ૨

હરિકો વિમલ યશ ગાને નિરંતર, જાત વિધન સખ ટળે રસના. ૩

ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરધરનલાલંકાર, આનંદ ઉરમાં ભરે રસના. ૪

ધોળ ૪૨ મું.

જે જે લાલ ગોવર્ધનધારી, સુંદર રૂડાં નામજી:

શ્રીપુરુષોત્તમ પ્રકટ થયા, શ્રીવિઢલ રૂપનિધાનજી. ૧

ટાંજે મળી સર્વે તારણીને, સજ્જેની સોજે શૃંગારજી:

થાળ ભરી મુક્તાક્રમેને, વધાવો શ્રીવલ્લભલાલજી. ૨

વધાવીને શ્રીમુખ નિરખો, નિમિષ ન અગગા થાઓજી:

પ્રેમસુધારસ પીઓરે પત્રિણી, હળી મળી મંગલ ગાઓજી. ૩

શ્રીવ્રજસુંદરીના જીવન વહાલા સેવકના સુખકંદજી:

ખત્રીશમાં એકો નહીં ઓધું, સોળ કળા મુખ ચંદજી. ૪

શ્રીવલ્લભસુત જે વહાલા કરીએ, તો ભવસાગર તરીએજી:

અન્ય દેવ ઉપાસના તજીએ, તો વર વિઢલ વરીએજી. ૫

તન મન ધન સમર્પણ કરીએ, વૈષ્ણવને અનુસરીએજી:

માધવદાસ એટલું માગે, શ્રીગોકુલમાં અવતરીએજી. ૬

ધોળ ૪૩ મું.

આપણે જઈએં શ્રીગોકુલ ગામ, સાહેલીરે શ્રીજીને નિરખીએ:
 ઊંરે જીવતિનાં જૂથ ટોળે મળ્યાં, ગોપીએ સજીયારે નવસત યુગાર. સા. ૧
 ગોપી વેગે તે ચાલે ઉતાવળાં, જઈ જોઈએં અનુપમ નાથ. સા. ૨
 ગોપીએ કંચન ધાળ કરે ગ્રહોં, માંડી ભરીયારે સુકતાકળ સાર. સા. ૩
 મહારે મનરે મથુરાં ચિત્ત ગોકુલમાં મ્હારે જીવડારે રહ્યો શ્રીજીની પાસ ૪
 ગોપી ચરણકમલ રજ લેઈ રહ્યાં, વહાલો આપેરે અલયપદ દાન. ૫
 ત્યાં તો સાત મંદિર સાંઘામણાં, ગોપી આચારે ફકરાણીને ઘાટ. સા. ૬
 મથુરામાં તે વાજંત્ર વાગીયાં, ગોકુલમાંરે ગડગડીયાં નિશાન. સા. ૬
 વારિળઉં શ્રીવલ્લભ સુતને વારણે, બલિહારીરે જય માંધવદાસ. સા. ૮

ધોળ ૪૪ મું.

આજ મ્હારે આનંદ ઉર ન સમાયજી, પ્રકટયા શ્રીવર વલ્લભ મુકુમારજી. ૧
 ભૂતલ ભાગ્યતણા નહી પારજી, દૈવી તે જીવનો કરવા ઉદ્ધારજી. ૨
 મંદિર માંહે તે ચાક પૂરાયજી, તોરણ આરણીએ અંધાયજી. ૩
 હુંએ કરે વિધવિધના શણગારજી, હરખે તેડાવું તે સદીઅર સાથજી. ૪
 નાચું ગાવું તાળી તે પાડું હાથજી, ધ્રોને કહું કહું તે નવ કહેવાયજી. ૫
 જાગિપર જન રસિક બલિગ્નયજી, આજ મ્હારે આનંદ ઉર ન સમાજી ૬

ધોળ ૪૫ મું.

મોહન મલપંતા ઘેર આચારે,
 મ્હારે ઘેર પુરુષોત્તમ પધાર્યારે, મેં તો લઈને મોતીઉં વધાચારે. ૧
 વહાલે મ્હારે કર્ણાની દષ્ટિએ જોયુંરે, આઈ મ્હારે એ વરયું મનમોહુંરે ૨
 પડ્યું મ્હારે નંદના કુંવર સાથે પાનુંરે, હવં હુંતા ક્યમકરી રાખીશજાનુંરે ૩
 દુર્જનને કહેવું હોય તે કહેજોરે, જ્ઞાલા મ્હારા હૃદયકમલ વચ્ચે રહેજોરે. ૪
 ધન્ય ધન્ય ગોકુલના ગિરધારીરે, વહાલાને જોવા મળી વ્રજનારીરે. ૫

હારે હું તો વલ્લભકુલની દાસીરે, હારે વહાલા કૃપા કરો વ્રજવાસીરે. ૬
વહાલે મ્હારે વ્રજમાં તે આપ્યો વાસરે, હારે બલિહારીજય માધવદાસરે. ૭

ધોળ ૪૬ મું.

આજ સખી વ્રજમાં તે આનંદહુવોરે, આપણા શ્રીનાથજીને જઈ જુઓરે.
જેને કાજે તલસંતા બહુ દહાડીરે, તે દ્વાર મેઘ્યાં છે હિધાડીરે. ૧
વ્રજત્રિયા વેગે કરો શૃંગારરે, પહેરોને નૌતમ મોતીના હારરે. ૩
આવે છે વ્રજમુંદરીનો વહાલોરે, તેને તે નયણાં ભરિ નિહાળોરે. ૪
માનિની હળીમળી મંગલ ગાયરે, માધવદાસ તે બલિહાર જાયરે. ૫

ધોળ ૪૭ મું.

વહાલો શ્રીવલ્લભ ગ્રહે પ્રગટીયા, સુંદિર વરજી.
શ્રીવલ્લભ ધરીયાં નામરે, સુંદિર વરજી. ૧
એમનું રૂપ રસાત્ર ધણી આતુરી, સુંદિર વરજી;
એમનું મુખ જંવાને થઈ આતુરી, સુંદિર વરજી. ૨
એમને સહેજ કરતુરી તિલક ભાલરે, સુંદિર વરજી;
એમનાં લોચન લાલ ગુલાલરે, સુંદિર વરજી. ૩
એમને આગન બાહુએ હરી, સુંદિર વરજી;
એમની કટિ પર વાઈ કેસરી, સુંદિર વરજી. ૪
એમના ચરણકમલ શોભા ધણી, સુંદિર વરજી;
ત્રૈલોક્યજન માથે એ ધણી, સુંદિર વરજી. ૫
એમને કેસરી ધોતી સોહીએ, સુંદિર વરજી;
એમને તેજે ત્રિભુવન મોહીએ, સુંદિર વરજી. ૬
એમનો ઉપરણો છે જરકશી, સુંદિર વરજી,
સુરવનિતા જીબી દેખી હસી. સુંદિર વરજી. ૭
એમ કહી પુષ્પવૃષ્ટિ કરે, સુંદિર, એ સુખ જાઈ હૈંદુ ઠરે સુંદિરવરજી
પુષ્પવ્રતા બહુ પાસરે, સુંદિર; ત્યાં શ્રીહરી રમીયા રાસરે. સુંદિરવરજી.

ભાગ્યળડાં વ્રજવાસીનાં સુંદર વરજી.

વાલાલા શું રમતાં રાસરે, સુંદર વરજી.

૧૦

બેલુ કરનેડીને વિનવું, સુંદર શ્રીયમુનાજીને હું નમું. સુંદરવરજી. ૧૧

શ્રીયમુનાજી જ્ઞેયાની આશરે, સુંદર વરજી;

મુને આપજો વ્રજમાં વાસરે સુંદર વરજી.

૧૨

હરિદાસ શોભા જ્ઞેતાં સુંદર વરજી;

મહારા મનના મનોરથ સહુ પોહોત્યા સુંદરવરજી.

૧૩

ધોળ ૪૮ મું.

શ્રીવિકૃતનાથજી સોહામણારે, એમના લીજએ પેરે પેરે ભામણારે. ૧

દિજ કુલમાં વડાલો પ્રકટીયારે, દેખી નિજજન મન અતિ હરખીયારે. ૨

રાજ્ય શિરોમણિ રાજ્યારે, દેખી સોળ કળા શશી લાજ્યારે. ૩

સનજન સર્વ સંતોખીયારે એતો અમૃત વાણીએ પોખીયારે. ૪

તન મન ધન કરે વારણેરે પ્રભુ પ્રકટયા ભક્તાં કારણેરે. ૫

કોડ પૂર્યા વડાલે ભક્ત તણારે સુખ પામ્યા માંહોમાંહે અતિ ધણારે. ૬

દાસનો દાસ કરે વિનતિરે, ચિરંજીવો શ્રીગોકુલપતિરે. ૭

ધોળ ૪૯ મું.

ધન્ય ધન્યરે આજનો દિન, આજની રાત્રિ રણીઆમણીજી;

પધાર્યા શ્રીવિકૃતનાથ, વેગે તે આપો વધામણીજી;

૧

જીરે ઉલટ અંગ ન માય આજની શોભા અતિ ધણીજી;

જીરે માનિની તે મળીરે આજ જખી નિર્ખવા પ્રભુ તણીજી.

૨

જીરે હીરે તે માંડલા મોડ કનક કલશ શિરપર ધરીજી;

જીરે એક કરે પુષ્પની માલ ખીજે કરે કુમકુમ ભરીજી.

૩

જીરે તે ઉપર શ્રીફલ સાર મુક્તા થાળ સંગે ભરીજી;

આરા વહાલાને વધાવાને જાઉં ઉમંગી ઉમંગી આનંદ ભરીજી. ૪

છરે ચિરંજીવોરે શ્રીયુગસકિશોર આ જોડી અવિચલ સદાજી;
ખલિહારી શ્રીવિકૃત્તનાથ કાડ પૂરો મહારા મન તણાજી. ૫

ધોળ ૫૦ મું.

છરે ધન્ય ધન્ય આજનો દિન, શ્રીવિકૃત્તનાથ પધારીયાજી;
સુણી સુરનર હરખ્યા મન કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારીયાજી. ૧

છરે ધન્ય ધન્ય શ્રીવદ્ધલ તાત, પ્રકટ પુરુષોત્તમ સુત હવાજી;
જોતાં જાણુંરે અદ્ભુત વાત, પૂરણ પ્રીતે પામવાજી. ૨

છરે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅંકાજી માત, કુંવર કર હુલારીયાજી;
છરે એના મુખમાં તે સાયર સાત, શ્રીયશોદાજીતે દેખાડીયાજી. ૩

છરે એના મુખમાં તે બીડી ખરાસ, વૈષ્ણવજનને આપીયાજી;
વહાલે આપ્યાં તે અર્વિંતનાં દાન, લવનાં અંધન કાપીયાંજી. ૪

છરે ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજીનાં નીર, નિત્ય નિત્ય નાથ કીડા કરેજી;
વહાલો ઓઢેરે ઉપરણા માર દીકડે મારાં મન કરેજી. ૫

છરે ધન્ય ધન્યરે વ્રજવાસી લોક વદન નિહાળે વળી વળીજી;
જોતાં જાણું તે કારણ કાંય મંગળ ગાએ હુળી મળીજી. ૬

છરે ધન્ય ધન્યરે શ્રીગોકુલગામ, વ્રજ નાયક વાસો વસેજી;
હવં સરીઆરે સેવકનાં કાજ, મરણદી મનમાં હસેજી. ૭

છરે ધન્ય ધન્યરે ઓચ્છવ આજ, શ્રીવદ્ધલજીને આરણજી;
ત્યાંહાંતો વાગેરે તાલ પખાજ, અંદીજન ખડુ જશ લણેજી; ૮

છરે ધન્ય ધન્ય માગસરમાસ, ઉત્તમ વદ નવમી લલીજી;
સુખ પામ્યોરે સહીયર સાથ, લીલા દેખી નિત્ય નવી નવીજી. ૯

ખલીહારીરે જાય માધવદાસ એ શોભા મહારે મનવસીજી.
સેવકજનનાં સરીયાં કાજ એ લીલા સઉને મન ડસીજી. ૧૦

ધોળ ૫૧ મું.

ધન્ય ધન્ય તે આજનો દિન, આજની રાત્રિ રળીયામણીજી;

- પધાર્યા શ્રીવિકૃલનાથ, વેગે તે આપો વધામળીજી. ૧
- આપણે સદારે સોહાગણી નાર આપણા શિર પર એ ધણીજી;
તમો પહેરોને નૌતમ ચીર સુંદરી નવસમ વર્ષ તણીજી; ૨
- તમો પેહેરોને આભરણ અંગ સરખા સરખી મહચરીજી;
સખી એક કરે પુખ્તની માલ બીજે તે કરે કુમકુમ ભરીજી. ૩
- ઉપર શ્રીફળ ફેફળ સાર કનક કલશ કેસર ભર્યાજી;
માહારા વાહાલાજીને નિરખવા જાઉં નિરખી હરખી મહારસ ભર્યાજી. ૪
- જેના જોયા શ્રીયુગલકિશોર દેહની દશા ગદ વીસરીજી;
જોયા શ્રીરુકિમણીવહુજના કંથ ઉર ઉપર અખી ભરીજી. ૫
- જોયા શ્રીપદ્માવતી વહુજના કંથ તે દીકે મહારાં મન ફરેજી;
મહારૂં માંગ્યું આપોને મહારા નાથ મનડા તણાં કારજ સરેજી. ૬
- સદા શ્રીગોકુલ માહારાં વાસ પ્રભુની જખી માહારે મન વસીજી;
ખલિહારી તે માધવદાસ એ લીલા માહારે મન વશીજી. ૭

ધોળ પર મું.

- હરખે શ્રીવલ્લભનંદને ગાવુંજી શ્રીવિકૃલનાથને વારણું જાઉંજી.
- જેહેના નામ તણો મહિમાયજી સકલ અમંગલ અજગાં થાયજી ૨
- જેણે તે પુષ્ટિનું કીધું છે દાનજી દાળ્યું જીવતાં અજ્ઞાનજી. ૩
- કીધો કીધો મહામોહોટો ઉપકારજી દૈવી તે જીવનો કીધોવિસ્તારજી ૪
- મનડાંની આશા પુરણું કીધીજી શિક્ષા તે સેવાકરવાની દીધીજી. ૬
- મટયો મટયો અસુરતણો આવેશજી કીધો કીધો ભક્તિતણો ઉપદેશજી ૭
- જીવને બ્રહ્મસંબંધ કરાવ્યાજી જે થકી પુરુષોત્તમ મન ભાવ્યાજી ૭
- વાર્યાવાર્યાઅન્યઆશ્રયજીવળતાજી રાખ્યારાખ્યાઅસમર્પિતવરતુખાતાજી ૮
- શ્રીમદભાગવત ૩૫ પ્રકાશજી તેહ થકી તત્વ વેદનું ભાખ્યજી ૯
- આંધી આંધી ભક્ત સિંધુની સેતજી કીધું કીધું દૈવી જીવનું હેતજી ૧૦

સપ્ત તે લાલ કેરા તાતજી શ્રીગોપીનાથ તણા જે બ્રાતજી. ૧૧
 શ્રીચંકાજીના ગર્ગતણા ઐરતજી પધાર્યા ભકતોનું કરવા જતજી ૧૨
 તે મણિભકત તણે શિર સોહીએજી નિરખતાં નિજ જનનાં મનમોહીએ
 શ્રીમદ્વિક્રમના જે દાસજી તેમના તે પદ રજની આશજી ૧૪
 વળી વળી એહ જ વિનતિ કીજેજી, નિજ સેવકને અભયપદદીજેજી ૧૫
 હરખે તેડાવું તે સહીયર સાથજી નાચુ ગાઉ તાળી તે પાડું હાથજી ૧૬
 કાને કહું કહું તે નવ કહેવાયજી, જીખીપર જનરસિક અલ જાયજી ૧૭
 ધોળ પડ મું.

શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રકટીયા, શ્રીગોકુલનારે નાથ

એવા પ્રભુજીને નવ આળખ્યા, પછે ઘસસો બેઉ હાથ.

પ્રાણી પરાક્રમ તેં શું કર્યું.

૧

પાઓ ઉત્તમ દેહ, જુગમાં જીવન શ્રીનાથજી,

નયને નિરખ્યા નહીં તે, કલિમાં કારણ શ્રીનાથજી.

૨

પ્રાતઃસ્મૃતે નવ ઉઠીઓ, નવ ગાયા ગુણુરે ગોવિંદ:

મંગળા આરતિ ઉતારતાં, ન જોયા શ્રીમુખચંદ.

પ્રાણી. ૩

શ્રીમુખની શોભા શી કહું, મહારં મુખ રસના છે એક:

મનમથ દેખીને લાજીઓ, પાનળે પેદા જમ શેષ.

પ્રાણી. ૪

કાને તે કુંડલ શોભિતાં, શિરપર શોભે છે પાગ:

ઉપર ચંદ્રિકા મયુરની વેણી વાસુકી નાગ.

પ્રાણી. ૫

નયનાં તમારાં શ્રીનાથજી, જંઘ જંઘ શું કહે વખાણુ:

જંઘતાં શુધયુધ જુલી ગયો, દેયામાં ઉપજ્યું હેત.

પ્રાણી. ૬

નાકે તે નકવેસર શોભિતાં, લલાટે તિલક રસાલ:

તે પર સોહે અલકાવલી, લટકણુ લટકે છે ભાલ

પ્રાણી. ૭

અધરની ઉપમા હું શી કહું, ચિયુક ઝતકે છે કાન;

કંઠે સોહે હાંમડી, ઉરગજ મોતીના હાર.

પ્રાણી. ૮

મોહન મુરલી વગાડતાં, કંઠે વૈજંતી માલ. પ્રાણી ૯
 ખાંહે બાજૂખંધ ખેરખા, ફરંકે કુમતાં ચાર; પ્રાણી. ૧૦
 હાથમાં હેમતી કક્ષી, પહેંચી છે હીરાજડાવ. પ્રાણી. ૧૦
 કોમલ કરપર ઝમમગે, રત્નજડિતના ચાક; પ્રાણી. ૧૧
 તાપર અનુપમ મુદ્રિકા, દેખી મોહ્યા ત્રૈલોક. પ્રાણી. ૧૧
 ખીજી શોભા હું શી કહું, નખશિખ હીરાના હાર; પ્રાણી. ૧૨
 રત્નિશાળી કોટિક વારણે જખી ઉપર જઈ અલિહાર. પ્રાણી. ૧૨
 વામજીવનએ વિકલેશ, લટકે ધર્યો ગિરિરાજ; પ્રાણી. ૧૩
 ઇંદ્રતણા મદ મોડીયો, સાર્યા વ્રજજનનાં કાળ. પ્રાણી. ૧૩
 કેહેડે સોહે કટિમેખલા, ધુધરી વ્રમકે ખેઉ પામ; પ્રાણી. ૧૪
 કંચનવરણી છે કાજની, ચંદ્ર પ્રકટયો આકાશ. પ્રાણી. ૧૪
 યુગલચરણે પહેર્યો જોડલાં, મોજડીએ મોતીની હાર; પ્રાણી. ૧૫
 રમકઝમક વાગે ધુધરી, અણુવટ વીંછુવા રસાલ. પ્રાણી. ૧૫
 એવા પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા, નવ કીધાં હૈયામાં હામ; પ્રાણી. ૧૬
 ભૂતલ મધ્યે અવતર્યો, કરવા માતાને ભાર. પ્રાણી. ૧૬
 વ્રજની રજમાં લોટયો નહિ, ન કીધાં શ્રીયમુનાજલપાન; પ્રાણી. ૧૭
 મોહન મુરલી વગાડતાં નવ કીધા સન્મુખ કાન. પ્રાણી. ૧૭
 કલિંદીને કાંઠે સુંદર યમુનાને તીર; પ્રાણી. ૧૮
 શ્રીગિરિધર ગાયો ચરાવતા, ન જોયા હલધરવીર. પ્રાણી. ૧૮
 મંકેતવનની શોભા વણી ત્યાં પ્રભુ ખેલે છે રાસ; પ્રાણી. ૧૯
 એ સુખ અપલાને આપીએ, અલિહારી માધવદાસ પ્રાણી. ૧૯

ધોળ ૫૪ મું.

આજ આનંદ માહારારે અંગમાં, રસ વાધ્યો રૂડા રંગમાં;
 પધાર્યારે શ્રીવિકૃલ્નાથ, નજરે ભરી ભરી નિરખીએ.

ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભતાતને, ધન્ય ધન્ય શ્રીઅંકાજી માતને:

જેણે જયારે શ્રીજગતા આધાર

નજરો. ૨

ધન્ય ધન્ય શ્રીચમુનાજીનાં નીરને, ધન્ય ધન્યરે લહેર તોરંગને;

ધન્ય ધન્યરે શ્રીકુરાણી ઘાટ,

નજરો. ૩

ધન્ય ધન્ય શ્રીવૃંદાવનને, ધન્ય ધન્ય કદમ ફેરી છાંયને;

વહાણે કીધોરે કાંઈ વેળુનો નાદ.

નજરો. ૪

ધન્ય ધન્ય ગોકુલીયાની ગલીયોને, ધન્ય ધન્ય શ્રીખ્યામાળુના બુથને;

ગોપી મળીનેરે મંગલ ગાય.

નજરો. ૫

ધન્ય ધન્ય શ્રીવ્રજના જીવણને, ધન્ય ધન્ય વ્રજ સર્વ સાથને;

ખસિહારીરે જય માધવદાસ.

નજરો. ૬

પદ ૫૫ મું.

પંદુ શ્રીવલ્લભનાથજીનો વંશજી, પૂરણ બ્રહ્મ શ્રીકૃષ્ણજીનો અંશજી;

જેમ રવિકુલ રઘુ રાવવજી, વળી ચંદ્રવંશી જદુ જદવજી

તેમ છે તૈલંગાતલક કુલજી, શ્રીવિકુલનાથજી પ્રકટયા ગોકુલજી.

સંવત પંદરસેં ખોતેરની સાલજી માગશર વદ નવમીને બ્રગુવારજી

ઘટી એકવિશને પલ પચીશજી, હસ્ત નક્ષત્ર ઘટી સાડત્રીશજી;

પલ ચુંવાલી તૈતલ કર્ણજી, જન્મ્યા તે સમે શ્રીશામલ વર્ણજી;

જેમ નંદરાય જસોદાજી હરખ્યાજી, તેમ શ્રીવલ્લભ અંકાજીએ નિખ્યાજી

બાલ લીલા કરીને જાડ લડાચ્યાજી, પછી તો વહુજી એ પરણાવ્યાંજી.

વડાં વહુજી શ્રીરૂકમણીજી કહીએજી, પુત્ર જી તે બેટી ચાર તે તણાંજી.

શોભા, કમત્રા બેટી એ વડેરાંજી, જમના, દેવકા બેટી એ નાનેરાંજી.

બીજાં શ્રીપદ્માવતી વહુજી, તેહુના પુત્ર એક શ્રીધનશ્યામજી;

શ્રીરૂકમણી વહુજીએ પુત્ર ખટગ્નયાજી, યુગલ સેવા સહિત લખાયાજી,

પ્રથમ પ્રકટયા ચંચિરિધારીજી, સેવા શ્રીનવનીતરાયની ધારીજી;

શ્રીમધુરાંનાથ સદાએ સુખકારીજી, શ્રીનટવરલાલ તે કુંજખિહારીજી.
 બીજા તે પુત્ર શ્રીગોવિંદરાયજી, સેવા શ્રીવિક્ષણનાથજી મુકુંદજી,
 ત્રીજા તે પુત્ર શ્રીઆલકૃષ્ણજી સેવા શ્રીદારકાંનાથજી સમર્થજી.
 ચોથા તે પુત્ર શ્રીગોકુલનાથજી, સેવા શ્રીગોકુલનાથજીની સાથજી;
 પાંચમા પુત્ર શ્રીરઘુવીર કહીએજી, સેવા શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીની લઈએજી
 છઠ્ઠા પુત્ર શ્રીચંદ્રનાથજી મહારાજજી. સેવા શ્રીઆલકૃષ્ણજીની પિરાજીએ;
 શ્રીપદ્માવતી વહુજીના તન ધનસ્યામજી, શ્રીમદનમોહનજી લીલાસુખધામજી,
 એ લીલાએ શ્રીગોકુલ ઓપ્યુંજી, તૈલંગ બીજું વૃન્દાવન રોપ્યુંજી;
 મૂલ શ્રીવલ્લભરાય દ્રુપાલજી, શ્રીવિક્ષણકલ્પવ્રક્ષ રસાદજી.
 પ્રસર્યો તે સમ શાખાએ જગતજી, નિત્ય નવાં નવાં ફૂલ તે પત્રજી;
 એ રવાદ પ્રસર્યો અંગો અંગજી, નિરખ્યા તે નિત્ય નવલા તોરંગજી,
 સુણી ધાયાં ચોદિશાથી નરનારજી, આગ્યા છે ચરણ શરણ વર્ણ ચારજી
 પ્રાપ્ત ભાગ્ય હોય તો થાયજી. પ્રાપ્ત પ્રીત વીના ક્યાંથી થાયજી.
 દયા કરી દાન શ્રીકૃષ્ણજીએ દીધાંજી, તે તો મેં શ્રવણ કંદ્રિયે કહી લીધાંજી
 રાખતી તે મનમાં ઘણી ઘણી આશજી, નિશ્ચય કરવો એ તરતજે નિવાસજી
 જ્યાં મહી પાંચમી જે ડાલેજી. છાયા કરી શ્રીદેવજીનંદ લાલજી;
 જેમ રઘુકુલ યદુકુલ આનંદજી, ગંગા પ્રભુ શ્રીગોકુલચંદ્રજી.

પદ પદ મું.

શ્રીમદવલ્લભ ઘેર પ્રકટયા સહીરે, શ્રીવિક્ષણવર નંદકુમાર;
 આ ગુપ્ત ભાવ રસ જગત પ્રકટ કર્યોરે, કલિયુગમાં દિગ્વર આવતાર. ૧
 આજ્ઞા પ્રથમ કરી પ્રકટયા હરિરે, તમઘેર અમ પ્રાકટ્ય નિર્ધાર;
 આજ દૈવીજન મન અતિઆનંદ થયોરે, જગમાં થાશે જશ વિસ્તાર ૨
 આ શુદ્ધ ધામ ચરણાટ વખાણીએરે, ચરણચિન્હ અંદિત સુખકંદ;
 આ લીલા સ્ફુટિ તે પ્રકટિ નિકુન્જનીરે, ત્યાં પ્રકટયા શ્રીવૃન્દાવન ચંદ ૩.

આ પૌષ કૃષ્ણ નવમી દિન શુભ ધરીરે, સંવત પંદરસેં યોતેર;
 કરી કરુણા ભૂતલ પ્રકટયા હરિરે, કરવા દૈવી જનપર મેહર. ૪
 આ આપ રૂપ કહિએ નિજ સ્વામીતીરે, પ્રકટરૂપ શ્રીગોવર્દનનાથ;
 તેથી મૃગમદ તિલક સોહામણારે, જાગિ નિરખી જન થાય સનાથ. ૫
 આ સેવકસેવ્યભાવથી ઉદય થયારે, શ્રીવલ્લભ ધેર શ્રીવિદ્યેશ;
 આ કમલ લોચન કરુણા રસથી ભયારે, મુખ જોતાં દુઃખ જાય કલેશ ૬
 આ બાલસ્વરૂપ ભૂપ ત્રીજોકનારે' પ્રકટયા પુષ્ટિ કરવા પ્રકાશ;
 શ્રીવ્રંદાવન લીલા નિજ રૂપથીરે, જ્યાં રસિક રસ રમતાં રાસ. ૭
 આ કોટિ તિમિર અથ હતાં એ પ્રભુરે, નિન પ્રતિ કરીએ સ્મરણુ ધ્યાન,
 નિજજન નિજરસ રસના તો લહેરે, કરીએ નિજ લીલાનું દાન. ૮

ધોળ પાઠ મું.

આજ આનંદ રે આજ આનંદ ઉર ન સમાય રે,
 વ્રજ ધેર ધેરે વ્રજ ધેર ધેર ઉત્સવ થાય રે. ૧
 એવા સુંદર રે એવા સુંદર શ્રીવલ્લભ લાલ રે,
 બ્હાલો નખશિખ રે બ્હાલો નખશિખરૂપ રસાલ રે, ૨
 આંગણીયામાં રે આંગણીયામાં કેસર છિરક્યાં રે,
 નિરખી વૈષ્ણવ રે નિરખી વૈષ્ણવનાં મન હરખ્યાં રે. ૩
 ધન્ય ધન્યરે ધન્ય શ્રીઅક્ષાજી બરલાગીરે,
 એહિની રત્નરે એહિની રત્નકૃષ્ણ જોત જગી રે. ૪
 પારણિયે રે પારણિયે તોરણુ સોહામણાં રે,
 શોભા જોધને રે શોભા જોધ હરિદાસ લિયે ભામણાંરે. ૫
 હરિદાસરે હરિદાસ પ્રભુના ગુણ ગાય રે,
 મહારા મનનારે મદાગ મનના મનોરથ થાય રે. ૬

પ્રકરણ ૮ મું.

શ્રી ગોકુલનાથજીની વધાઇ તથા ઘોળ.

રાગ દેવગંધાર. પદ ૧ શ્રું.

- આગમ જનમ મહોત્સવક દિન ભયો સખન ઉચ્છાલઃ
મંગલ સાજ કરત મનોરથ, અપને અપને ચાલ. ૧
- નિત નૌતમ સિંગાર કરત મન, આઢ્યો મોદ અથાલઃ
આઇ આઇ ઇહ ભાંતિ મુહાગિની, નિરખત વસ્ત્રભનાલ. ૨

પદ ૨ શ્રું

- આજ જનમ દિન વસ્ત્રભલાલ.
નેલ સુગંધ ચુપરી સોંધેસો, ન્હાયે રસિક રસાલ. ૧
- કેસર રંગ ઉપરના ઘોતીઃ ઓર મુકતાફલ માલઃ
આરતીકા સુખ દેહું વૃંદાવન, ભકત જનન પ્રતિપાલ. ૨

રાગ સારંગ. પદ ૩ શ્રું.

- રુકિમનિ જયો શ્રીવસ્ત્રભલાલ.
અગલન સુદી સાતમ શુભ દિન, અતિ પ્રકટયો ભકતન પ્રતિપાલ. ૧
- કાન મુકૂત કીને શ્રીવિકૃલ, શ્રીગોકુલનાથ નિહાર્યો ખાલઃ
વૃંદાવનકે ચંદ ઉભય ભયો, ભકત જનન પ્રતિપાલ. ૨

પદ ૪ મું.

પ્રાકટ્ય અતુલ પ્રકટ ભયો સુતીકે, જ્યાં તહાંતે સુંદરી ઉઠ ધાધ;
 બધાધ બધાધ બધાધ કહતહે, મોદ ભરી મંદિરમે આધ. ૧
 ધનિ રુકમણી તેરી કૂખ સુહાગીન, ભાગ્યન યદનિધિ ભૂતલ આધ;
 અષ્ટસિદ્ધિ નવનિધિ અલૌકિક, યા દેખત હમ પાધ વધાધ. ૨
 મગન ભધ નિજ અંગ ન સમારતી વારત તનમન પ્રાન સમેતી;
 અનેક મનોરથ કામે ભાવતે ન્યોછાવર કરી સંપત્તિ દેતી. ૩
 ચિરંજીવો જુગ જુગ યહ આલક, યા ધરકી સુખ સંપત્તિ આદો;
 દર્શન દાનકી લિક્ષા માગત દાસ ગોપાલ દાર રહ્યો ઠાડો. ૪

પદ ૫ મું.

સખ ઉચ્છવંદો ઉચ્છવ આયો.
 અતિપ્રજ્વલિત આનંદ મગન મન, છિન છિન બદત સવાયો. ૧
 જરતારી પાટંબર અંબર, દેરહી દેર લગાયો,
 નિર્મોલિક આભુષણ લેલે, પ્રાનપ્રિયા પહેરાયો. ૨
 કાહુ કહ્યુ અલિલાપ ન રાખ્યો, જો મનકે મન ભાયો.
 આરતિ કરી કરી નિરખી નિરખી મુખ, સખંકે, હીયો સીરાયો. ૩
 વરસ ઘોસલોં ધર ધર મંગલ મંગલ સાજ ખનાયો;
 વૃંદાવન મનોરથ પૂરન કરી, શ્રીવલ્લભલાલ લગાયો. ૪

પદ ૬ મું.

પૂત ભયોરી શ્રીવિકૃત્તગ્રહ, આજત આજે તાલ;
 નરનારી મિલ નાયત ગાવત, વારત મુક્તા માલ. ૧
 છીરકત કેસર ચંદન વંદન, સોધે સગવળી રંગીહે ખાલ,
 વૃંદાવનકો ચંદ પ્રકટ ભયો, ભકતજનન પ્રતિપાલ. ૨

પદ ૭ મું.

ધર ધર અતિઆનંદ વધાયો.

- શ્રીવિઠ્ઠલનાથગુરુસાધકે ધર, રુકિમની ઢોટા જાયો. ૧
- નરનારી મિલી નાચત ગાવત, ભયો ભકતન મન ભાયો;
અપને પ્રાણનાથકો નેનન, નિરખત હીયો સીરાયો. ૨
- દેત આશીષ રહસી મન સુંદરી, આનંદ મંગલ ગાયો;
ધનિ ધનિ માત તાત તુમ યહ સુત, પૂરે ભાગીન પાયો. ૩
- રહ્યો ન મન અલિલાષ કષ્ટુ અખ, શ્રીવલ્લભલાલ ભગ્યો;
શ્રી વૃંદાવનકો ચંદ હમારે, શ્રીગોકુલનાથહી આયો. ૪

પદ ૮ મું.

- પ્રકટયો સખકો વલ્લભ માઇ. ૧
- આનંદહુકે આનંદ ઓચ્છવ, ધરધર હોત વધાઇ. ૧
- નરનારી મિલ નાચત ગાવત, પુલી અંગ ન સમાઇ;
વૃંદાવનકો ચંદ બિરાજે, શ્રીગોકુલમની રાઇ. ૨

પદ ૯ મું.

- સખ લે ચલોરી વધાઇ,
શ્રીરુકિમનીજીકે પુત્ર પ્રકટ ભયો, દેખોરી તુમ માઇ. ૧
- મંગલ સાજ સમારી આરતી, નિરખો સુંદરતાર્ક;
વૃંદાવનકો ચંદ પ્રકટ ભયો, ભકતજનન સુખદાઇ. ૧

પદ ૧૦ મું.

- એસો પૂત કાઠ નહિ જાયો,
જેસો રાની તેરો ઢોટા, ભાગ્ય ખડેતેં પાયો. ૧
- જાકો અંત ન કોઇ પાવત, સો તેરે ધર બેઠેઇ આયો;
વૃંદાવનકો ચંદ પ્રકટ ભયો; જાન્યો તાહી જનાયો. ૨

પદ ૧૧ મું.

- શ્રીવલ્લભ પ્રકટે ભાગ્ય હમારે, પ્રગટે ભાગ્ય હમારે,
ભયે મનોરથ મનકે ચીતે, શ્રીરુકિમણીલાલ નિહારીયે. ૧

કહી ન જાય અંગો અંગકી શોભા ઉમંગી રસની ધારે;
શ્રીગોકુલપતિકી યા છબી ઉપર, પ્રજ્ઞદાસ અપનપો વારે. ૨
પદ ૧૨ મું.

અંગોઅંગ આનંદ કુલી, શ્રીરુક્મણી.
નિરખતહી શ્રીવલ્લભ વલ્લભ મુખ. ગયો સક્ત દુઃખ લુલી. ૧
એસો દોટા લયો ન દેખ્યો, કાહુદેવ સમતૂલી;
શ્રીવૃંદાવનકો ચંદ પ્રકટ લયો, લકતન જીવન મૂલી. ૨

પદ ૧૩ મું.

શ્રીવિકૃલનાથ વધાર્ધ, દીજે શ્રીવિકૃલનાથ;
રાણી રુક્મણીજીએ દોટા જાયો, નિરખી લાલ હું આધ. ૧
જકે લીયે શ્રીગોવર્દન આયો, તકિ નિજ ધર એઠે પાયો;
શ્રીવૃંદાવનકો ચંદ પ્રકટ લયો, શ્રીગોકુલમણિરાય. ૨

પદ ૧૪ મું.

કેસરકી ઘોતી કટિ કેસરી ઉપરના ઓઠે
ગોકુલરા કાડે નિજ મંદિરમેં સોઠે. ૧
મુંદર વિસાલરૂપ ભૂખન સોઠે અનુપ,
અંગ અંગ શોભા દેખી કાટિક મદન મોઠે. ૨
કુંડલ પિરાજે કાન ઉપમાકો નાહીન આન;
ભાવ ભરે લટકતહે, યા છબીકો કાહે. ૩
ખંટા ઝાલર આજે આરતિ હાથ ન રાજે;
વાર વાર નિરખ નિરખ પ્રજ્ઞપતિકો જોહે. ૪

પદ ૧૫ મું.

મંગલ ગાવત દેત આશીય;
નિરખ નિરખ ઉર લેત ગલેયા, જીવો કોડ વરિશ. ૧

ધન રૂકમની તેરી કૃપ સુહાગિની, એસો પુત્ર દીયો જુમદીશ;
રાગકરો વૃંદાવન વલ્લભ શ્રીગોકુલકે ધસ. ૨

૫૬ ૧૬ મું.

શ્રીવલ્લભસુતકે સુત જાયો, શ્રીગોકુલેશ સુખ રાસ;
પુષ્ટિમાર્ગે પથ દઢ કર રાખ્યો, ગોકુલ કીનો વાસ. ૧
સેવા કર નિજ જનહી શિખાવત, અસે આપ હરિ પાસ;
આમસુંદર પદરજ પ્રતાપતે, ગાવત હેં નિજદાસ. ૨

૫૬ ૧૭ મું.

શ્રીગોકુલનાથ પ્રકટ થયારે, આયો મહા આનંદ;
મહારા તનના તાપ ગયારે. ૧
સખીયો સર્વ મળી ઘેર આવોરે, મોતીના ચાક પુરાવોરે. આયો. ૨
કંકુના હાથ દેવરાવોરે, મંગલ કલશ ભરાવોરે. આયો. ૩
કદલી ખંભ રોપાવોરે, તરીયા તોરણ બંધાવોરે. આયો. ૪
રૂડા મંડપ રચાવોરે, ચીરના ચંદરવા બંધાવોરે. આયો. ૫
શેરીયે કાચ ઢળાવોરે, સુગંધ અગર ઉખેવોરે. આયો. ૬
મોટા સમીયાના બંધાવોરે, મોતીની ઝાલરો ટંકાવોરે. આયો ૭
સખીયો સહુ મળી ઘેર આવોરે, મંગળ ધોળ ગવરાવોરે. આયો ૮
મોટી જનમો પથરાવોરે, ગાદી મુકા ખીછાવોરે. આયો ૯
દીવા જ્યોત પ્રકટાવોરે, આજ આનંદ વધાવોરે. આયો ૧૦
શ્રીગોકુલનાથને પધરાવોરે, એ છે શ્રીરૂક્મણીજીના જયારે. આયો ૧૧
એ છે વૈષ્ણવજનનાવહાલારે, એ છે શ્રીવિક્રમનાથજીના લાલારે. આયો ૧૨
વહાલે પુષ્ટિપ્રાકટ્ય કીધું રે, વહાલે ભકતને દાન દીધું રે. આયો ૧૩
વહાલે પ્રજામાંપૂર્યો વાસરે, જન્મ્યા સુદીસાતમ માગશર માસરે. આયો ૧૪
વાહાલે સહુની પુરી આશરે, બલિહારી માધવદાસરે. આયો. ૧૫

ધોળ ૧૮ મું.

બલે જન્મ્યા શ્રીગોકુલનાથજીરે જેવા આઘ્યો આઘ્યો વ્રજવાસીનો સાથજીરે
 સેવક જન સર્વે ઉભા છે દારજીરે, દર્શન દીજે હમારા આધારજીરે. ૨
 મલી માનુની મંગલ ગાયજીરે, ત્યાં તો ઘેર ઘેર ઓઝ્ઝવ થાયજીરે ૩
 વાજંત્ર તે યહુ વિધનાં વાજેજીરે, શ્રીગોકુલ સધજેકું ગાજેજીરે. ૪
 એવું શ્રીવિઠ્ઠલજીને દારે જાજેજીરે, પ્રકટયા સેવક જનને કાજેજીરે. ૫
 મલી માગધ આંગણે આવેજીરે, અતિ આનંદે વ્રજજનને પહેરાવેજીરે ૬
 દે આશિષ દિજ કુલમાં પ્રકટયો દીવોજીરે,
 સદા શ્રીવિઠ્ઠલજીનો કુંવર ચિરંજીવોજીરે, ૭
 વહાલે મારે શ્રીગોકુલમાં કીધો છે વાસજીરે.
 જન્મ્યા સુદી સાતમ માગશર માસજીરે. ૮
 સેવક જનની પોહોચાડી મારે વાલે આથજીરે,
 યક્ષીહારી જમ માંવવદાસજીરે. ૯

ધોળ ૧૯ મું.

આજ મહારે શ્રવણે સાંભળ્યું હેલીરે, પધાર્યા શ્રીગોકુલનાથ મહારી બેહેનીરે;
 ચાલો જોઈએ શ્રીગોકુલનાથને. ૧
 તોડે તે તોરણ પાંધીયાં હેલીરે, ચોક ચિત્રામણ સાર. મારી બેહે. ચાલો. ૨
 પીળાં પીતામ્બર પહેરીયાં હેલીરે, સન્યા તે સોળ શણગાર. મારી બેહેનીરે.
 કાણે તે હસ્તી શણગારીયા, હેલીરે,
 કાણુ રામ તેજી તો ખાર મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૪
 કાણુ તે ઘોડવેલ જોતરી હેલીરે,
 કાણુ રામ રથે સુખપાલ, મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૫
 શ્રીગોકુલગમને ગોંદરે હેલીરે, થઇ રહ્યો ધંધાટ; મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૬
 વિષ્ણુ તે વેદ ધુનિ આચરે, હેલીરે,

જશ બોલે ચારણુ ભાટ, મહારી બેહેનીરે. ચાલો. ૭

શિળા કદમકેરી છાંયડી, હેલીરે,
સુંદર શ્રીયમુનાનાં તીર, મહારી બેહેનીરે. ચાલો. ૮

શ્રીગિરિધારીજી ગજે ચડ્યા, હેલીરે,
શ્રીગોવિંદરાયજી તેજી તોખાર, મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૯

શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાલુડા, હેલીરે, ધોડવેલે અસવાર, મહારી બેહેનીરે. ૧૦
શ્રીગોકુલપતિ મધ્યમણિ, હેલીરે,

રાખી નિગમકેરી લાજ, મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૧૧

શ્રીરઘુપતિ જદૂપતિ ઝુમણાં, હેલીરે,
શ્રીધનશ્યામલાલજી કંઠ કેરા હાર, મહારી બેહેનીરે. ચાલો. ૧૨

બેઢિ બાંધવ બેઠા ગોડડી, હેલીરે, વહુ બેટી દે છે આશીષ, મહારી બેહેનીરે.
વજ્ર મંડળ સદૃ ઉલટયું હેલીરે, સેવક પાળા સાથ, મહારી બેહેનીરે. ૧૪

શુકન તો સામા મળ્યા, હેલીરે, ગોપ વધુ વચ્છ ગાય. મહારી બેહેનીરે ૧૫
માર્ગમાં માલણુ મળી, હેલીરે, કંઈ આરોપ્યા હાર. મહારી બેહેનીરે. ૧૬

માલા જીતીને ઘેર આવીઆ, હેલીરે, વત્યો છે જોજોકાર, મહારી બેહેનીરે
દેવનાં દુંદુભિ વાગીયાં હેલીરે, પુષ્પની વ્રણિ થાય મહારી બેહેનીરે. ૧૮

કંચન કલશ કેસર ભર્યા હેલીરે, મોતીડે પૂર્યા થાલ. મહારી બેહેનીરે. ૧૯
સોહાસણુ આવે સહુ મળી, હેલીરે,

વધાવા શ્રીવલ્લભલાલ. મહારી બેહેનીરે. ચાલો. ૨૦
માધવદાસની વિનતિ, હેલીરે,

આપો શ્રીગોકુલવાસ, મહારી બેહેનીરે. ચાલો. ૨૧
ધોળ ૨૦ મું.

માગસર માસે અતિ અનુપમરે આજે સોહેલો;

તેવું અભિનયું રૂપરે.

આજે. સોહેલો. ૧

તેમાં જન્મ્યા શ્રીગોકુલભૂપરે, પ્રકટયા ભકતના આધારરે.	આજે. ૨
ધન્ય ધન્ય સપ્તમી શુભ સારરે, તેહેનું વચન ન આવે રૂપરે.	૩
તે ધન્ય કૃષ્ણદાસી ભકતરે, જે છે વહાલાસું અનુરકતરે.	૪
હૃદયર ફેર્યો હાથરે. આવો મેરે શ્રીગોકુલનાથરે.	૫
ત્યારે શ્રીરૂકિમણી એમ બોલ્યારે, ગુંજ અંતરપટ ખોલ્યારે.	૬
તે ભલે ગોકુલનાથ પાચારે, મેરે જ્યામેં જીય આચારે.	૭
પ્રકટયો આનંદનો ઉદ્યોતરે, તેની અભિનવી જોત્યરે.	૮
શ્રીશોભાજીએ આરતિ કીધીરે, અચલ સુહાસણી આશીષ દીધીરે.	૯
ગાયે ગીત બહુ પેરરે, હોય શ્રીવિદ્યજીને ઘેરરે.	૧૦
વાજાંત્ર વાજે અવનવી ભાંતરે, પૂર્યા ચોક સાથીયા દ્વારરે.	૧૧
ધન્ય ધન્ય સપ્તમી મહાભાગ્યરે, પ્રકટયો ભકતનો સુહાગરે.	૧૨
ધન્ય ધન્ય શ્રીરૂકિમણીજી માતરે, જન્મ્યા જગત વિખ્યાતરે.	૧૩
ત્રયાગ નગર રસભર્યુરે, પ્રકટય અભિનવું કર્યુરે.	૧૪
ભકતના ભાવ શું કહીરે, તેનો કહેતાં પાર ન લહીરે.	૧૫

ધોળ ૨૦ મું.

શ્રીગોકુલિયું મૂકીને કંઈ જમ્યે નહિ,
 વાસો વસીએ ચરણકમલની છાંય જો;
 શ્રીયમુનાજીનાં સુંદર તટ રણિયામણાં.
 ત્યાં માહરા વાહાલાજીના પરમ રમણ સુખધામજો. શ્રીગોકુલ. ૧
 જસોદા ધાટે આનંદસાગર ઉલટયો,
 સુખસાગરમાં ઝીલે ભકતસમાજ જો;
 શ્રીઠકગણી ધાટે ખેઠક સુંદર શોભતી,
 સદા ખિરાજે શ્રીવક્ષભ પરમ હિદાર જો. શ્રીગોકુલ. ૨
 શ્રીગોકુળીયાની વૃક્ષલતા સહુ નમી રહી,

ચરણરૂપશવા શ્રીગોકુલપતિ મહારાજ જો;
ગિરિગોવર્દ્ધન રત્નખયિત સોહો ધણું,
આઘટ્ટંદાવન નિત્ય રમણના ઠામ જો.

શ્રીગોકુલ. ૩

આનંદ મંગલ મહારસસિંધુ ઉલટયો,
કુંજકુંજ પ્રતિ ખેલે શ્રીનંદકુમારજો;
જો નયણે શ્રીગોકુળીયું નિરખ્યું સહી,
તે નયણાંના લાગ્ય તણો નહિ પાર જો.

શ્રીગોકુલ. ૪

શ્રીવલ્લભધાટે પ્રીતમજી ખેસે ધણું,
કુંજગલીમાં ભીડ તણો નહિ પાર જો;
રંગીલી ગલી શ્રીગોકુલપતિ મંદિર જતાં,
પ્રીતમજી ત્યાં વળી લે છે દાન જો.

શ્રીગોકુલ. ૫

જગમોહનમાં ખેડક સુંદર શોભતી,
મનોરથ પૂરે શ્રીગોકુલનો નાથ જો;
રમણુરેતીમાં રાસમંડલ રચના કરી,
નિરખી હરખી જીવ કૃતાર્થ થાય જો.

શ્રીગોકુલ. ૬

ભેટ પહેરામણી લાવ સહિત સહુ ત્યાં કરે,
તેને વહાલો આપે વ્રજમાં વાસ જો
ધહેરાં જલ અતિ દીસે સુંદર શોભતાં,
એવી રીતે કહું છે શ્રીવલ્લભદાસ જો.

શ્રીગોકુલ. ૭

ઘેર ઘેર શ્રીયમુનાજીને વિનનિ કરે,
નિત્ય પ્રતિ રાખો ચરણકમલની છાંય જો;
નિજજાતનકી ગિજ દાસી હું તમતણી,
કાંકરી કહે મને આપો શ્રીવજમાં વાસ જો.

શ્રીગોકુલ. ૮

ઘોળ ૨૨ મું.

શ્રીરૂકમણી જાયો શ્રીવલ્લભ પુત્ર, વધાવો વ્રજરાયને.

સખી શ્રીગોકુલના ભૂપ, વધાવો વ્રજરાયને.

એમનું મહામનોહર રૂપ, વધાવો વ્રજરાયને.

૨૬.

એક સકલ સોહાસણી, મળી વ્રજ કેરી નાર;

એક આવે ઉતાવળી, વિસરી વિવેક વિચાર;

એકના મનમાં મોદ ભર્યા, મળી મંગલ ગાયે ચાર. વધાવો. ૧

એક એકની ઝાલે આંગળી, પહેર્યા પીતાંબર સાર;

એકે દક્ષણીનાં ચીર પહેર્યાં, ચોળોએ મોતીના હાર;

એકને ચરણે ચુંદડી, એકે સજ્યા સોળે શણગાર. વધાવો. ૨

એક નાચે ને એક ગાય, એક અળવે તાલ;

એકને વાગે ધ્રુધરા, તેનો શબ્દ રસાલ;

એક નાર ના બદે કોઇને, ઉમંગી ઉમંગી જશ ગાય. વધાવો. ૩

એક કુમકુમ હાથા દેતી, તોરણ બાંધ્યાં છે દાર;

એકે કદળીના રથંબ રોપ્યા, સાથીયા શુભ સાર;

એક અતિ આનંદશું બોલે છે જોજોકાર.

વધાવો. ૪

એક ચોક ચંદને પુરતી, ગોત્ર ભાલ છત્રીશ,

એક કુમકુમ તિલક કરતી, એક દેતી આશીષ;

એક ઉતારે આરતી, જાયો શોભા બેટીજના વીર.

વધાવો ૫

એમ કહે છે વ્રજસુંદરી, પ્રકટયા ભક્તને કાજ;

એક વદન નિહાલતી, અવલોકે વારંવાર;

એક માગે વધામણી, બલિહારી માધવદાસ.

વધાવો ૬

ઘોળ ૨૩ મું.

આજ જનમદિવસ છે રે લેલી. શણગાર સજ્જું સર્વે પહેલી. ૧

જાઉં શ્રીવિદુલજીને દાર, ત્યાંતો ભકતની બીડ અપાર.	૨
વાળે તાલ ને જાંઝ મદંગ, વળી વાળે છે માંગલી મંગ.	૩
વાળે ઢોલ દમામા ને બેરી. મોટી નોખત ધ્રુમે છે ધેરી.	૪
ત્યાંતો તો નૃત્ય કરે નરનારી, આભૂષણ શોભે છે ભારી.	૫
નારી ધોળ ગાયે મુજરાતી, પુલ્લી ફરતી ને અંગ ન સખાતી.	૬
ત્યાંતો મોતીના ચોક્ક પુરાયે શ્રીવલ્લભવર કેસરે ન્હાયે.	૭
ધસી ચંદન કેસર ધોળ્યાં, ફુલેલ શ્રી અંગે ચોળ્યાં.	૮
ઉષ્ણ જલશું સ્નાન તે કીધાં, વૈષ્ણવજને ચરણામૃત લીધાં.	૯
અંગવસ્ત્ર શ્રીઅંગેજ કરીયાં, ધોતી ઉપરણા કેસરી ધરીયાં.	૧૦
મારે વાહે આભૂષણ ધરીયાં, દેખી વૈષ્ણવનાં મન ઠરીયાં.	૧૧
માર્કેડની પૂજારે કીધી, વિપ્રજનને દક્ષિણા દીધી,	૧૨
ઈંડીપોંડી ને આરતિ કીધી, ન્યોછાવરી વારીને દીધી.	૧૩
હરિદાસ શોભા સખકારી, હરખી નિરખીને જાઉં બલિહારી.	૧૪

ધોળ ૨૪ મું.

અગહન માસ મહાઅડલાગી, આજે સોહેલો.	
સુદી સપ્તમી સુહાગી, આજે સોહેલો.	૧
વાર બલો બ્રથુવાર આજે સોહેલો:	
નિશ ધટિકા છપન પલ્લ અનુરાગી. આજે સોહેલો.	૨
સંવત સોલસેં શુભ અષ્ટ, આજે સોહેલો;	
પ્રાદુર્ભાવ બયો પુષ્ટ પુષ્ટ, આજે સોહેલો.	૩
દૈવી જીવ લખે પ્રભુ સ્પષ્ટ, આજે સોહેલો;	
મીટયો વિરહાનલકો કષ્ટ, આજે સોહેલો.	૪
કૃપા શક્તિ કૃષ્ણાદાસી, આજે સોહેલો;	
શ્રીગોકુલ પતિજીકી ઉપાસી, આજે સોહેલો.	૫

- પ્રાગટ્ય સમય બાણી રહી પાસે, આજે સોહેલો;
 શ્રીકૃષ્ણભણીજી જન્મે સુખરાશી, આજે સોહેલો. ૬
 શ્રીમુખ નિરખી હરખ ભેર ઝુલી, આજે સોહેલો;
 કૃષ્ણદાસી અંતર પટ ખોલી, આજે સોહેલો. ૭
 આયો ત્રાગેકુલનાથ ગેાં ખોલી, આજે સોહેલો;
 મુણી ધાધ વ્રજજનકી ટાલી, આજે સોહેલો. ૮
 ધન્ય શ્રીવિકુલનાથ ગુસાંધ, આજે સોહેલો;
 સુત પાયે શ્રીવલ્લભરાય, આજે સોહેલો. ૯
 ધન્ય ધન્ય શ્રીકૃષ્ણભણીજી માર્ઠ, આજે સોહેલો;
 જનકી અમૃત કુખ સિરાધ, આજે સોહેલો. ૧૦
 ગામ અડેલ ત્રીવેણી તીર, આજે સોહેલો;
 મુંદર શ્રીયમુનાજીકે નીર, આજે સોહેલો. ૧૧
 પ્રકટયો શ્રી શોભાજીકે વીર આજે સોહેલો;
 મીટી રસભક્તનકી પીર આજે સોહેલો. ૧૨
 મુંદર રૂપ અનુપમ સોહે આજે સોહેલો;
 વ્રજજન નિરખી હરખી મન મોહે, આજે સોહેલો. ૧૩
 ઉમંગ ભરી સખ શ્રીમુખ જોયે, આજે સોહેલો;
 ધનકે આગ્ય સમોવડ કે હે, આજે સોહેલો. ૧૪
 મુની ધાર્ઠ સખ વ્રજકી નારી, આજે સોહેલો;
 ગાવતી ગીત બજાવત તારી, આજે સોહેલો. ૧૫
 નાયત ઉમંગ ભરી સુકુમારી, આજે સોહેલો;
 સંગ ઝાંઝ પખાવજ થારી, આજે સોહેલો. ૧૬
 દેવ આશીષ સખ વ્રજબાલ, આજે સોહેલો;
 જીવે શ્રીકૃષ્ણભણીજી નિદારો લાલ, આજે સોહેલો. ૧૭

દારિન પાંધત પાંદનમાલ, આજે સોહેલો,
તિલક દીયો ભકતનકે ભાલ, આજે સોહેલો. ૧૮
મિશ્રી વદનકમલમેં ધરહી, આજે સોહેલો;
મિલત પરસ્પર અંકજ ભરહી, આજે સોહેલો. ૧૯
ઉત્સવ ધર ધર પ્રતિ સખ કરહી, આજે સોહેલો;
શ્રીગોકુલપતિ પદ અનુસરહી, આજે સોહેલો. ૨૦

ધોળ ૨૫ મું.

આનંદસાગર ઉલટયો સખી આજ મહારે મન માંલરે,
અંગો અંગ પ્રુલ્યાં અતિ ધણાં સખી કહ્યાં તે કાનાં નવ જાયરે
ભલે પ્રકટયારે શ્રીગોકુલનાથ, શ્રીવિકૃલનાથ, ઘો હેલી હરિને વધામણાં. ૧
પાવન અંદન બહુ વળી વચ્ચે ચોક નાવત્રી જતરે
પાછળ ફરતાં પ્રુલડાં વચ્ચે વેલડીની જતરે:
સોહાસનરે સોહાસનરે મેલો ઢળકંતા હાથ; લટકતા હાથ. ઘો હેલી. ૨
બહુ રત્નમાલહીરે જડયાં મોતીડે પૂર્યા યાળરે;
કુમકુમ ભર્યાંરે ક્યોલડાં માંહી પુષ્પ ફેરી માળરે;
સોહાસણુરે સોહાસણુરે ગાય મંગલચાર, ગીત રસાલ. ઘો હેલી. ૩
આનંદ ઉપન્યો અતિ ધણો સખી આણીએ નવરંગરે;
બાજીંત્ર વાગે અવનવાં સખી ઢોલ ભેર મૃદંગરે;
આજ મન ઉપન્યોરે મન ઉપન્યોરે સખી અતીશે આનંદ. ઘો હેલી ૪
પ્રીતે પ્રભુજી નિરખીયા શ્રીગોકુલપતિ મહારાજરે;
હરિદાસ કહે મહારા તન તણા પહોત્યા મનોરથ આજરે;
હવે સરીયારે, હવે સરીયારે, એવકનાં કાજ, વૈષ્ણવનાં કાજ. ઘો હેલી. ૫

ધોળ ૨૬ મું.

શ્રીગોકુલ જોવા સરખુરે, રૂડા રસ રંગ ભર્યા:

એવાં જોઈ જોઈ મનડાં હરખ્યારિ લાગ્ય સાલાગ્ય ભર્યાં; ૧
 શ્રીયમુનાજી વહે છેરે નિરખતાં મહારાં મન ધ્યાં;
 એ તો સદા નિરંતર રમણુ કરે છેરે ભક્તનાં કારણ સર્વા. ૧
 શ્રીયમુનાજી નિર્મલ ન્હાજોરે અતિ અનુરાગીયાં;
 ભાવોભવ ભય નિવારોરે શિરપર ગાજ્યાં ૩
 અંગીકૃત કીધારિ વહાલે મારે દાન આપ્યાં;
 શ્રીગોકુલપતિ મહિમા ભારીરે શ્રીવલ્લભવર નામ ધર્યાં ૪
 એવા પ્રભુ મંગલકારીરે પ્રેમે અમો વર વર્યા
 મને વેગે આણ્યાં મોકલજોરે પ્રભુ હું તમારી સેવા કરું;
 કાંઈ કંઈકર દાસ તમારોરે ચરણરજ શીશ્ય ધરું.

ધોળ ૨૭ મું.

વહાલા લાગોછો ધણું વહાલા વલ્લભલાલ વહાલા લાગો છો,
 કેસરીયા ધોતી માહારા પ્રભુજીને સોહીયે છૂટા મહેલ્યા છે કેશરે ૧
 કેસરી ઉપરણા માહારા વાહાલાજીને સોહીએ ચાલ લટકતી ચાલે. ૨
 કેસરીયા પાંચ મારા પ્રભુજીને સોહીએ મુખડાં છં પુનમ ચંદ. ૩
 શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાલાજી કહીયે રાણી રૂદ્રમણીજીના જયા. ૪
 ગોભા બેટીજીના વીરજી કહીયે પારવતી વહુજીના કંથ. ૫
 કીકીમાં કામણુ કીધું માહારા વહાલા મારું મન હરિને લીધું. ૬
 દૈવી જીવને હિત પ્રાપ્ત્ય લીધું અનેક જીવ ઉદ્ધાર્યા. ૭
 કર જોડીને કહે ગોપાલદાસ રાખો ચરણની પાસ. વલ્લભલાલ ૮

ધોળ ૨૮ મું.

શ્રીગોકુલ સાસરીયે જનું આણું તો મોહનવરનું આવ્યું;
 લખ્યું શ્રીહસ્તતણું ભાવ્યું. શ્રીગોકુલ ૧
 જનું છે લટકે ને મટકે મોહનવર જોઈ જોઈ મન અટકે

પાયે નૃપુરીયાં ડમકે.

શ્રીગોકુલ. ૨

આભરણુ પહેર્યોં છે અંગે, સખીજન શોભે છે મંગે;

મોહન વર જોઇ જોઈ મન રંગે,

શ્રીગોકુલ. ૩

વાટલડી તો જોવે છે વહાલો, સખી વેગે વહેલેરાં ચાલો;

નૈણાં ભરી પ્રીતમજી નિહાળો.

શ્રીગોકુલ. ૪

સાસરીયું મને વહાલેઈ લાગે, ત્યાં મારી કામવાસના ભાગે;

મોહનવર જોઈ જોઈ રહ લાગે;

શ્રીગોકુલ. ૫

સખી મહારે આ અવસર રૂડો, અવિચલ અખંડ પહેર્યોં ચુડો;

મહારે શ્રીગોકુલપતિ વર રૂડો.

શ્રીગોકુલ. ૬

અદ્વિત લહેર તરંગ ભારી, શ્રીયમુનાજલ ભરવી છે ઝારી;

મોહનપર વારંવાર વારી.

શ્રીગોકુલ. ૭

શ્રીવલ્લભ નામ સદા રટવું, નિત્ય સુગતિમાં રહેવું;

સદા શ્રીચરણ કમલ સેવું.

૮

ધોળ ૨૯ મું.

વારી વારી શ્રીગોકુલનાથ તમારા લટકાને. ટેક.

લટકે શ્રીગોકુલ ગામ વસાવ્યું ને, મોટા મંદિરનું રાજરે;

સહુ સેવકને ચરણે રાખો, ચૈદ જીવનના નાથ દરશન જઈએ. વારી. ૧

પીળાં પીતાંબર પરવટવાળાં, ઓઢ્યા ઉપરણા સારરે;

કેસર કેરાં તિલક ખિરાજે, શિરપર કેસરી પાધ. દરશન. વારી. ૨

કંઠે સોહોએ કુમ કુમી ને, હીરાકંઠી અતિ ભારીરે;

કંઠે મોતનકી માલા ખિરાજે, કુંડલ ઝળકે કાન. દરશન. વારી. ૩

સુંદર સારાં કડાં ખિરાજે, પહોંચી રતન જડાવરે;

ખાંહે બાબુખંધ ખેરખા ખિરાજે, એવા વહાલાને સહુમાર. દરશન. ૪

શ્રીમદનમોહનજી આપ ખિરાજે ને, શ્રીઅમલકૃષ્ણ નાથની જોડરે;

શ્રીનવનીતપ્રિયાજી આપ ખિરાજે, ખડાં વૈષ્ણવનાં ભાગ્ય. દરશન૦ ૫
 સાતે સ્વરૂપ શ્રીગોકુલમાં ખિરાજે, જાણીએ ગૌલોક પુરીરે;
 મોટ મંદિર શ્રીગોકુલનાથજી ખિરાજે, સામા શ્રીવિકૃલનાથજીના લાલ. ૬
 શ્રીગોકુલનાથજીને પાર્વતીવહુજી, નિત્ય નવી આરતી પૂરેરે;
 લટકે શ્રીગોકુલનાથ આરતિ ઉતારે. સેવકને સુખ આપે. ૧૭

ધોળ ૨૦ મું.

આજે આનંદનો લાજુ ઉદય થયોરે, પોતે પ્રકટયા શ્રીગોવર્દનનાથ,
 હેતે પ્રીતિથી વધાવીયે શ્રીનાથનેરે.

સાખી—શ્રીગોકુલગામ સોહામણું, તટ જીમનાને ત્યાંય;

સુંદર જગ્ન શીતલ ધણાં, કાલિંદીનાંત્યાંય.

એવા રમણુ સ્થલમાં ખિરાજે મારો વાલમોરે, ત્યાંતો થઈ રહ્યો.

આનંદ અપાર, હેતે પ્રીતિથી.

૨

સાખી—ચૈાદ લોકના રાજ્યા. વહાલા અવળ સવળ કરનાર,

ધર્મ ધોરિંધર પ્રકટીયા, એવા શ્રીવિકૃલ પ્રાણાધાર.

એવા શ્રીનાથજીના ચરણકમળમાં આપણેરે, નીતિભક્તિથી વસીયે સદાય.

સાખી—નિજ તિલક માલા ધરી, જાણે વત્યો જે જે કાર;

અન્ય ધર્મ અળગા કરી, રાખી વેદ મરગદ.

એવા શ્રીવલ્લભવિકૃલ પ્રભુજીને હું નમુંરે, એતો વારી વારી લેછેરે દાણુ. ૪

સાખી—વ્રજ ઉપર દંદ્ર કોપીયો, ગિરિ લીયો ઉઠાય;

મદ ઉતાર્યો મધવાતણો, એવા શ્રીકુંજખિહાર.

એવા શ્રીગોવર્દનધારી પ્રભુને વિનવુંરે, વાસો વસીયે વ્રજમાં સદાય. ૫

સાખી—સરખા સરખી આપણે, મળી સહુ સમાજ;

પ્રીતિથી નિહાળીએ, શ્રીવલ્લભવરને આજ.

એતો પ્રકટયા બે ભક્તલિત કારણેરે, જા નમીયે વારંવાર. હેતે. ૬

ધોળ ૩૧ મું.

આવાંજી અચલ સોહાસણી, મલી સહીઅર સમાણી;	
શ્રીગોકુલનાથજીને નિરખીએ, જગવલ્લ જાણી.	૧
હાલિંદીજીને કાંઠે, શ્રીગોકુલ ગામ;	
ત્યાં ખિરાજે શ્રીવલ્લભરાજ્યા, પરિપૂરણ કામ.	૨
શ્રીવલ્લભકુલમંડન, ખંડન પાખંડી;	
જેણે જીત્યો કલિકાલમાં, કલિરૂપ કુદંડી.	૩
નખ શીખ સુંદરતા તણો, કાંઈ પાર ન જણો;	
સુર મુનિ નારદ શારદા, કવિ કાણુ વખાણે.	૪
સુરલ સુદેશ સોહામણો, શિર વાળ વિશાલ;	
વદનકમલ પાસે રહે, જણે મધુકર માલ.	૫
લલિત લલાટ રસ ભર્યું, હરિચંદન રેખા;	
બ્રહ્મદી કામ કમાનની, વિંધે પ્રાણુ વિશેષા.	૬
વાધ્યો વ્રજવનિતાઓને, ઉર અંતર ભેદ;	
તત્ક્ષણુ નયન નિરખતાં, કુલમંડલ હેદ.	૭
લોચન લાલ પ્રસન્નતા, શ્રુતિમંડલ પરસ;	
કરુણાભર શિંગાર સાર, બહુ રસ વરસ.	૮
નવલ નિરૂપમ નાસિકા, ગલસ્થલ ઝલક;	
કંચનમણિ કુંડલતણી, આભા અતિ ચલક.	૯
અધર અમૃત ભર્યાં, દંત દાડમ ખીલ્યાં;	
વાક્યસુધારસ વૃષ્ટિથી, બ્રહ્માદિક ભૂલ્યા.	૧૦
કરપદ ગ્રીવા ઉદરની, ઉપમા શી દીજે;	
ત્રિભુવન માંહે કાંઈ નહિ, એઉની સમાવડ કીજે,	૧૧
શોભા જોતાં સુખ હોય તેતો મન જણે;	

ગુગો મિઠાઇ તણો, કેમ સ્વાદ વખાણો.	૧૨
અનુભવી વિશુ આનંદનું, કેમ રૂપ જણાય;	
તાની વિરમી રહ્યા, ત્યાં કવિ કેમ ગાય.	૧૩
જુગ જુગ જીવો જગત પ્રભુ, સેવક સુખકારી;	
નારાયણ ગુણરૂપની, જાય બલિહારી.	૧૪

ધોળ ૩૨ મું.

ચાલોજ રસભરી સુંદરી, જઈ જોઈએ વલક્ષ્મજી;	
અગમ નિગમ જાણે નહિ, એવા છે રે દુર્લભજી.	૧
કંદર્પ કોટિલાવણ્ય કહીયે, મમાવાદ ખંડનજી;	
જીવનિધિ જે કુલનાથજી ધણી શોભા સુંદરજી.	૨
વ્રજસુંદરીજીનો વાલમો, શ્રીવિકુલ સુત કહીયે;	
તેજે ત્રિભુવન મોહી રહ્યા એહને જોવાને જઈએ.	૬
ખાળ ખેલ લીલા કરે, રૂકિમણીજી લાડ લડાવે;	
નિજજન બહુ સુખ પામીયા, પ્રેમે દર્શને આવે.	૪
શ્રીગોકુલ ગામ સોહામણ્યાં, શ્રીનાથજી પધાર્યા;	
ભક્તને મન આનંદ ધણો, ત્રણ લોક ઉદ્ધાર્યા.	૫
અંગો અંગની શોભા શી કહું, કરણ મુક્તાકલ;	
તેનખાણ મૂકે ધણ્યાં, નયણ્યાં છે રે રસાલ.	૬
વદી ના ચક્ર કામલ રસ ભર્યા, એવા છે રે બિહારી;	
નારાયણ ગુણરૂપની, જાયે બલિહારી.	

ધોળ ૩૩ મું.

આવોજ અચલ સોહામણી, મલી મંગલ ગાઇએ;	
આજ આનંદ મહારે અતિધણો, સર્વે વાજંત્ર વાઇએ,	૧

પ્રાકટયા શ્રીગોકુલનાથજી જન્મનો રે દહાડો;
 મોતી કેરા સાથીઆ મંદિરમાંહે કહાડો. ૨
 મણિમુકતાફલ કેવડો વચ્ચે ચોક પૂરાવો;
 શ્રીવિઠ્ઠલજી દાન આપે ધણું કહેતાં ન આવે પાર, ૩
 ભાટ જયક મળ્યા ધણા, ખોલે જય જય કાર;
 ભગવદી મન આનંદ ધણો, પુલી અંગ ન સમાય ૪
 માધવદાસના પ્રભુના જશ સહુ કોઈ માય ૫
 ધોળ ૩૪ મું.

મંગલરૂપે મહારાજ મારે મન વસીયાજી;
 ઘેર આવો છખીલા લાલ હો રંગના રસીયાજી. ૧
 બુધે તે શુદ્ધે બુધ સર્વે જૂલીજી,
 હુતો જોઇ શ્રીમહાપ્રભુજીનાં રૂપ અંગોઅંગ કુલીજી. ૨
 બ્રહ્મરૂપે તો બ્રમણા મનની ભાગીજી,
 શ્રીવલ્લભવરની સાથ લગની લાગીજી. ૩
 શુક્રવારનાં સુખ ધણાં શાં કહીએજી,
 શ્રીગોકુલનાથજીને ચરણે ચક્રાર થઇ રહીએજી, ૪
 શનિવારે સંતાપ ગયા સૌ નાશીજી,
 હુતો ભવોભવ વલ્લભલાલ તણી થઈ દાસીજી. ૫
 આદિત્યે આનંદ ઉર ના સમાયજી.
 શ્રીગોકુલનાથજીના રૂપ કહ્યાં નવ જાયજી, ૬
 સોમે તે સોળ શણગાર સન્યા મેં અંગેજી,
 લાલાલહેરી શ્રીગોકુલેશ સંગ રમવા રંગેજી. ૭

ધોળ ૩૫ મું.

આજ સખી હુતો આનંદ પામી અખિલ જીવનપતિ ગરૂડારે ગામી;
 પધાર્યા છે અંતર્યામીરે ચાલો દર્શન જર્ણએ. ૧

પુલની ગાડી ને પુલના તકીયા, પુલની સેજ બિછાઇએ. ચાલો. ૨
 ચીરના ચંદરવા ને મંડપ મોટા, બંદનવાર બંધાઇએ. ચાલો. ૩
 માનિની ગાવે ને ચોક પુરાવે, મંગલ કલશ ભરાઇએ. ચાલો. ૪
 સોના રૂપાનાં તે પુલડે વધાવો, છત્ર ચમર તે ઢોળાઇએ. ચાલો. ૫
 વરધોડો વાલમજીતો આવ્યો, કીર્તન ધોળ તે ગાઇએ. ચાલો. ૬
 કાનજી આવે ને મોટા મંડપ રચાવો, હીરજીભાઇને બોલાઇએ. ૭
 વાજંત્ર વાજે ને સર્વે સુધાયે, જાંઝ મૃદંગ બજાઇએ. ચાલો. ૮
 શ્રી વિકૃતપ્રભુ વૈષ્ણવ મળીને શ્રીકલ, ભેટ ધરાઇએ. ચાલો. ૯

ધોળ ૩૬ મું.

પિયુજી મુજને વ્રજ જોવાના કાડ કે, વેગે આણ્યાં મોકલારે;
 આવ્યો આવ્યો સાસરીયાંનો સાથ કે, તેણે મુજને એમ કહ્યું. ૧
 આજ પિયુજી છેરે સોહાગ તો, છત્ર ચમર ઢળેરે;
 આજ વ્રજમાં છેરે આનંદ તો, રાય રાણા આડંગ કરેરે. ૨
 મુખીયો છે સધલેડો સાથ તો, વાર ભલી એઉ તણીરે;
 જઇ જુઓ શ્રીમંદિર માંભ તો, શ્રીનાથજીની સેવા કરેરે. ૩
 જઇ જુઓ શ્રીએકક માંભ તો, શ્રીગાદી મુઠે શોભતારે;
 જઇ જુઓ રાજદરબાર તો, મુખડેથી સાગર ઉલટયોરે. ૪
 જઇ જુઓ શ્રીયમુનાજીની તીરતો, વીરો શોભાજી તણોરે;
 ઘેરી રાજને કરેરે પ્રણામ તો દેખી માઈ મન ઠરેરે. ૫
 એરે લીલા છેરે અગાધ તો, મુખડેથી મારે શું કહુરે;
 વળી માંગે માધવદાસ તો ચરણની સેવા દીજીએરે. ૬

ધોળ ૩૭ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટજીના દારે, ચાલો તો જોવા જઈએ;
 જન્મદિવસ છે આજે, મલીને મંગલ ગાઇએ. ૧

આજે છે ઢોલ નિશાન, નોખત આજે અતિ નવી;	
યાય છે દુંદુભીના નાદ, વેદની ધુની ત્યાં લવી.	૨
અંદીજન બહુ કરે ગાન, વૈષ્ણવ જન્ય વારણે;	
મોતીના ચોક પુરાય, તોરણ ખાંધ્યાં આરણે.	૩
શ્રીવલ્લભવરને નવરાગ્યા, કેસર અંદન ધસ્યાં;	
મરદન કરીયાં પુલેલ, શેવકજનને મન વસ્યા.	૪
ઉષ્ણોદક પ્રભુજી ન્હાયા, અંગવસ્ત્ર અંગ ધર્મા;	
કેસરી ધોતી ઉપરણા, શ્રીપ્રભુજીએ પહેર્યા.	૫
કુમકુમ ભાલ તિલક અક્ષત સોહે પીળા;	
પીઠાયે બેઠા શ્રીવલ્લભ, વૈષ્ણવ નિરખે લીલા.	૬
જેવાને દેવતા આવ્યા, માર્કંડની પૂજા સમે;	
શ્રીફલ ફેફલપાન દક્ષણા જેને જે ગમે.	૭
સગાં કુટુંબ સહુ સાથ, ભોજન કીધાં પ્રીતશું;	
અંદીજન વિવિધ પ્રકાર, ખીડાં આપ્યાં રીતશું.	૮
સરવં વૈષ્ણવજનને, પ્રસાદી જીઠણ દીધી છે;	
એ શોભા જેતાં હરિદાસ પ્રીતે કરી લીધી છે.	૯

૫૬ ૩૮ મું.

શ્રીવલ્લભલાલ કરે સો આછી. (૨)	
અપને જન પર કૃપા કરતહે, જીવકા બુદ્ધિ કાચી. શ્રીવલ્લભ.	૧
જે ઇનકો દબ કર પકરત હે, તાકી બુદ્ધિ શીરે નહિ પાછી;	
શ્રીવિકૃણેશ કહે શ્રીગોકુલપતિમે, લગન હોઇ જો સાચી.	૨

૫૬ ૩૯ મું.

કાચોતો શ્રીવલ્લભજીકો હોય. (૨)	
ઔર ન દુસરો મા જગ માંહી, દેખત નાહી મોય. કાચોતો.	૧

શ્રીગોકુલપતિકા પ્રતાપ જગમેં, અખંડ દિપક લોય;
 સ્મરણુ ભજન કરો નિત પ્રતિ, નમો પદાંબુજ દોય. કાચોતો. ૨
 અન્ય રૂએ નહિ મોકો સ્વપ્ને, ઇનકો શ્રીમુખ જોય;
 શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ વલ્લભરૂપ હૃદયધર, નિધડક રહીયે સોય. કાચો. ૩

પદ ૪૦ મું.

હમતો શ્રીગોકુલનાથ ઉપાસી. (૨)

યમુનાજલ નિત્ય પાન કરે ઉઠે, મુખ નિરખે સુખરાશી. હમતો. ૧
 ગયા પ્રયાગ કષ્ટ કામ નહિ હે, નહિ કામ કષ્ટ કાશી.
 જદા સેવું શ્રીવલ્લભ વલ્લભ, કહા કરૂં જઈ નાશી. હમતો. ૨
 ઓર ડીકાને મન નહિ લાગત, હમ શ્રીગોકુલકે વાસી;
 ઇનકે ચરણુ હે સખ તીરથ, ભક્તિ મુક્તિ અતિ ખાસી. હમતો. ૩
 બ્રહ્મસંબંધ ભયો જપ્પહીતે તપ્પહીતે જીય ભાસી;
 શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ શ્રીગોકુલેશકે, ચરણકમલકી દાસી. હમતો. ૪

પ્રકરણ ૯ મું.

શ્રીગોસ્વામી બાલકોનાં ધોળ.

ધોળ ૧ છું.

શ્રીકુરાણી ઘાટ સોહામણોરે છોકર લેહેકે છે દારરે,

મહારં શ્રીગોકુલ રતિમામણરે. ૧

શ્રીવલ્લભવંશ બિરાજતારે, શ્રીવિકૃલનાથજીનો સાથરે. મહારં. ૨

ગુણુનિધિ શ્રીગોપીનાથજીરે, હલધરનો અવતારરે. મહારં. ૩

ગુણુનિધિ શ્રીવિકૃલનાથજીરે, શ્રીકૃષ્ણતણો અવતારરે, મહારં. ૪

શ્રીરુદ્રમણીવહુજીના કંથરે, શ્રીપદ્માવતી વહુજીના કંથરે. મહારં. ૫

ગુણુવંતા શ્રાગિરંધરલાલજીરે, શ્રીભામિનીજી વહુજીના કંથરે. મહારં. ૬

ગુણુવંતા શ્રીગોવિંદરાયજીરે, શ્રી રાણીજી વહુજીના કંથરે. મહારં. ૭

ગુણુવંતા શ્રીગાલકૃષ્ણજીરે, શ્રી કમલાવતી વહુજીના કંથરે. મહારં. ૮

ગુણુવંતા શ્રીગોકુલનાથજીરે, શ્રી પાર્વતી વહુજીના કંથરે. મહારં. ૯

અજીતને જીતી વળ્યારે, રાખ્યો માલાનો ધર્મરે. મહારં. ૧૦

ગુણુવંતા શ્રીરઘુનાથજીરે, શ્રીજનકીજીવહુજીના કંથરે. મહારં. ૧૧

ગુણુવંતા શ્રીજીનાથજીરે, શ્રીમદ્દાસજીવહુજીના કંથરે. મહારં. ૧૨

ગુણવંતા શ્રીધનસ્યામજીરે, શ્રીકૃષ્ણાવતીવહુજના કંથરે.	મહાર્. ૧૩
લક્ષ્મી સતભામા બેહુરે, અગ્રજની અનુહારરે.	મહાર્. ૧૫
શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યારે, સેવા વિવિધ પ્રકારરે.	મહાર્. ૧૫
શોભા, યમુના, કમલા, દેવકારે, જોને સાત બંધુ સોહાગરે.	મહાર્. ૧૬
શ્રીગોકુલથી શ્રીજી પધારીયારે, ચઢવો શ્રીગોવર્દન ટેકરે.	મહાર્. ૧૭
સીંહાડર્મા શ્રીજી પધારીયારે, આપે શ્રીગોવરધનનાથરે.	મહાર્. ૧૮
શ્રીજીની સેવામાં સોંપીયારે, સાત કુંવરની જોડરે.	મહાર્. ૧૯
ભોગ ધરાવે શ્રીજીને ભાવતારે, શ્રીયમુના જલ ઝારી હાથરે.	મહાર્. ૨૦
આચમન કરાવી ખીડાં ધર્યારે, આરતિ ઉતારે પ્રજનાથરે.	મહાર્. ૨૧
દર્પણ ધરે મન મોદશુરે, માળા પહેરાવે હાથરે.	મહાર્. ૨૨
ખંસીખટના ચોકમારે, માહારે વાહાલે કર્યો વેણુનાદરે.	મહાર્. ૨૩
રમવું રાધાના રાસમારે, તાળી શ્રીગોવરધન હાથરે.	મહાર્. ૨૪
કરજોડીને કંઈ વિનતિરે, નમી નમી દંડવત થાયરે.	મહાર્. ૨૫
માવવદાસની વિનતિરે, આપો શ્રીગોકુલ વાસરે.	મહાર્. ૨૬

ધોળ ૨ જી.

શ્રીગોવિંદરાયજીરે રસીયા, મા'રા હાંદે કમલમાં વસીયા.	૧
શ્રીમુખ સુંદરરે દાસે, નિજજનનાં મન જોવા ઇચ્છે.	૨
લાલે તિલકરે ખિરાજો, બ્રહ્મી ધનુષ સમાન ખિરાજો.	૩
કાને કુંડલરે ઝલકે, જાણે ચપલા વીજળી ચમકે.	૪
હળવે મધુરંરે બોલે, એ વચનામૃત નહિ કો તોલે.	૫
સ્યામલ વરણેરે સોહાગે, નિરખતાં ભવ દુઃખડાં ખોમ્મએ.	૬
સુંદરતાનીરે સીમા, લોચન તલપે અમૃત પીવા.	૭
શ્રીવિઠ્ઠલેશ્વરાયજીરે માથે, જુગ જુગ જોડી ખિરાજો સાથે.	૮
શ્રીવિઠ્ઠલેશ્વરાયજીરે લાલા, શ્રીગોકુલહિતસવળ સત ધણ વહાલા.	૯

- પુત્ર શ્રીગોપેશ્વર હોગાળા, શ્રીલક્ષ્મી નરસિંહ દીનદયાળા. ૧૦
 અનુભવ અંથ તણો વિસ્તાર, શ્રીહરિરાયજી પ્રકટયા બીજવાર. ૧૧
 એ સુખ નિજજનને ધણું દે છે, શ્રીભાગવત સદા નિરંતર કહે છે. ૧૨
 પ્રકટયા શ્રીપુરુષોત્તમ અવતાર, એમની લીલા અપરંપાર. ૨૩
 એમના ગુણનેરે ગામએ, ચરણકમલ રજ લેવા જઇએ. ૧૪
 એવા સ્વામીશ્રી સમર્થ માથે, પ્રકટયા દેવી જીવને કાળે. ૧૫
 સઠળ મનોરથરે સોધ્યા, મનવાંછિત ફલ માગ્યાં ઇચ્છે. ૧૬
 શ્રીમજ્જીમુપણનારે સ્વામી, ચરણકમલ વંદે શિરનામી. ૧૭

ધોળ ૩ જી.

- શ્રીવિકલનાયજીના લાલ છે અતિ લટકાળા,
 વૈષ્ણવના પ્રાણુ આધાર સહુને છે વહાલા ૧
 શ્રીગોવિંદરાયજીના પુત્ર સહુકો એમ કહે છે,
 વહાલે દીધાં અઢળક દાન મનવાંછીત દે છે. ૨
 શ્રીગોપેશ્વરજીના આત રૂપે રૂડા છે,
 નિરખે નહિ જે નરનાર તે નર કુડા છે. ૩
 એવાં પ્રકૃક્ષિત વદન વિશાળ શું કહું શોભાને,
 જણે ઉગીયા પૂનમચંદ ચયું મન લોભાને. ૪
 એમનું સુંદર લાલ વિશાળ તિલક શોભે છે,
 નિરખીને આંખે મોરાર ચિતડાં લોભે છે. ૫
 શ્રીકંઠે માલ કુસુમતણી અતિ રાજે છે,
 નિખતાં વૈષ્ણવજનનને મોહ ઉપજવે છે. ૬
 ચંચલતા ચાલે ચાલ જારિ દિસે છે,
 જણે મદમજ કમલ સમાન મન જોઇ હીસે છે. ૭
 જમ્બી ઉપર જાઉં અલિહાર હું તમને વારે,

પ્રકટયા શ્રીવિકુલનાથ સેવકજનના સારં.	૮
મને હરખ ધણેરો થાય છે ગુણ ગાવાને,	
મહારા તનના તાપ સમાવ ભવ દુઃખ જવાને.	૯
છેલછખીલા લાલ છે અતિ સારારે,	
હીંડ છે લટકા કરતા કામણુગારારે.	૧૦
સીંહાડ નગરમાં વાસ સહુકો જાણે છે,	
જશ થયો જમત વિખ્યાત દાસ વખાણે છે.	૧૧
શું કહું પ્રજાજીવણ ગુણ તમારારે,	
અવગુણ ના જોશો નાથ પાણા અમારારે.	૧૨

ધોળ ૪ થું.

ચાલને ચાલ હિતાવળી, લાલને જોવાને જામ્યો,	
મનકું તે પ્રેમે ભેળાને, સહુ મુખીઆંરે ચમ્યો	૧
ન્હાનડીઓ શ્રીદારકેશજી, મારે હધડે વસીયા;	
વહાલોજી નિદ્રા નહિ કરે, સેવાના છે રસીયા,	૨
અમીરે ભરી હરિની આંખડી, અતિ છે અણિયાળી;	
સામું જોવાને સુંદરી, લાલે મીઠડી માંડી,	૩
ચાંચ જાણે પોપટ તણી, એમના નાકની દાંડી;	
જાણે પરવાળાં અધર છે, દીસે એમ રાતલડી.	૪
મસ્તક નવરંગ મોળીયાં, શોભે કમળને વાને;	
એ પાસ શોભીતા લાલને, મોતી ઝળકે છે કાને.	૫
ઓઢણુ આછી લોખડી, કોટે કનકડી માળા;	
એક જીભ્યા શું કહું, એમના અંગના ચાળા.	૬
ચિતકું તે મારૂં ચોરીયું, મૂરલીને નાદે;	
કાળી ધોળી બોલાવતા, એમને સર્વે સાદે.	૭

એવો કાઠ સાંભળ્યો નથી, નયને નવ દોઠો;	
હોડે છે મોડામોડતે, અતિ લાગે છે મીઠો.	૯
સનકાદિક સેવે સદા, એનો રસ છે રૂડો;	
ધરમાં રહી શું કીજીએ, સંસાર છે કુડો.	૯
મનુષ્ય દેહ પામીને, રૂડું રત્નજ લીધું;	
શ્રી ગિરિધરલાલ જીવનશું, મા'રે ચિત્તજ બાંધ્યું.	૧૦
જીગ જીગ જીવો મા'રો વાંઘમો સેવક સુખકારી;	
નારાયણ ગુણ રૂપને, જાઉં બલિહારી.	૧૧

*ધોળ ૫ મું.

સુખ છળા ચંદ્ર ઉજારી,	
શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ આંખડી અમીત અણિયાળી.	૨૩.
મહાધૂણિત સ્યામ શ્વેત રતનારી;	
ખંજન કુરંગ નાખું વારિ.	શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ. ૧
પ્રફુલ્લિત વદનકમલ કરુણામય,	
કહેતાં ગુણ શારદા હારિ,	શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ. ૨
ત્રિનાથજીકેરા સિદ્ધ કરાવ્યા અલંકાર.	
આપનાં તે નેત્ર નિહારી.	શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ ૩
સેવા કરો શ્રીદારકાષીય પ્રભુની,	
પ્રેમ આનંદ મન ધારિ.	શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ. ૪
શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજીને પારણે જુલાવતાં,	
મનમાં અતિ આનંદ વધારી.	શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ. ૫
જન્મ ઓચ્છવમાં થયા શ્રીપશોદાજી,	
દુષ્ઠ ધાર સ્તને થઇ ન્યારી.	શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ. ૬

જ્યા ધોળ બડે શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજી (શ્રી ગુસાંમજીના ત્રીજા લાલજીનું છે.)

પ્રસન્ન થયા તાતચરણ શ્રીગુસાંધજી,		
કહ્યું માગો મનથી વિચારી.	શ્રીખાલકૃષ્ણલાલ.	૭
શ્રીવિકૃલ્નનંદન ત્યારે એમ બોલ્યા કે,		
આપની કૃપા રહો અપારી.	શ્રીખાલકૃષ્ણલાલ.	૮
શ્રીમદ્ગુસાંધજીએ કૃપા કરી બાપીયું,		
નંદ મહોત્સવ તમ ઘેર ભારિ.	શ્રીખાલકૃષ્ણલાલ	૯
કંથ શ્રીકમલાવલુજીના કહેવાઓ છો,		
નિજજન જય ખલિહારી,	શ્રીખાલકૃષ્ણલાલ.	૧૦

ઘોળ ૬ કું.

શ્રીદ્વારિકાનાથજીને લાગું પાયકે, મતિ દેજો ભલીરે લોલ;		
શ્રીખાલકૃષ્ણજીનો જન્મ પવિત્ર તે ગાઇએ સહુ મળીરે લોલ.		૧
સંવત સોળસેને ખટકે કૃષ્ણ સહીરે લોલ;		
આસો માસે નંદકુમાર કે, ફરી પ્રકટયા મહીરે લોલ.		૨
રાણી રૂકમણીમાતને કુખકે, લાલજી પ્રકટીયારે લોલ;		
શ્રીવિકૃલ્નાથજી દેજે દાનકે, જયક સહુ હરખીયારે લોલ.		૩
સાંભળી આનંદ નરને નાર કે, સહુ મળી આવીયારે લોલ,		
કાંધે દંધીનાં શીકાં ધર્મી કે, સહુ મન બાવીયારે લોલ,		૪
શ્રીવલ્લભ રાજકુમારને ઘેર કે, દંધીકાદો મચ્યોરે લોલ,		
શ્રીવિકૃલ્નાથજીને ત્યાંય કે, બધાઇનો રંગ રચ્યોરે લોલ.		૫
એક એક નરને એક એક નારકે, હાથ તાળી દીએરે લોલ;		
નાએ ગાવે ઓચ્છવ થાય કે, સહુ જે જે કહેરે લોલ.		૬
નાએ ઠાઠી સુદળે મુળનકે, ઝાંઝ લેઇ હાથમારે લોલ;		
વાજે ઝાંઝ મૃદંગ હિપંગકે, કવિતા કરી તાળમારે લોલ.		૭
ગાવે વૈષ્ણવજન નરનારકે, ઘોળ પ્રકટયા તણારે લોલ;		

સુટાવે શ્રીવલ્લભનંદ ઉદારદે, મિષ્ટાન્ન મોદકા ધણીરે લોલ,	૮
શ્રીગિરિધરજી પ્રદુક્ષિત મનદે, ગોવિંદ હરખીઆરે લોલ;	
આવ્યા દેવ બેસીવૈમાનકે, કુસુમ બહુ વરણિઆરે લોલ.	૯
આવ્યા જોશી સહસ્ત્ર પ્રવિણકે, લાલ પ્રકટયા સુણીરે લોલ:	
અમને ખટપુત્ર કન્યા એકકે, એમ કહે છે મુનિરે લોલ.	૧૦
આવ્યા ગર્ગાદિક માહા મુન્યકે, ધુની કહે વેદનીરે લોલ;	
શ્રીગોસ્વામી કરી પરમ ઉદારદે, આખી વધમણીરે લોલ.	૧૧
આવી ગોકુલની સહુ નાર કે, જુઠું જુઠું મળીરે લોલ;	
જોયા શ્રીમુખ શ્યામસ્વરૂપકે, આશિષ દે સહુરે લોલ.	૧૨
ચિરંજીવો શ્રીવિદ્યરાજકુમારકે, ભક્તશિર ગાજજોરે લોલ:	
પ્રભુજી સેવા કરજો નિત્યકે, ગોકુલમાંહી માલાજોરે લોલ.	૧૩
અવિચલ ચપલતા રહેજો નિત્યકે, ભક્ત હૃદયરાવજોરે લોલ:	
હું હું ચરણ સેવકનો દાસકે, કૃપણ પાપી ધણીરે લોલ.	૧૪
રાખો ચરણકમળ. પાસકે, અરદ તમ તણીરે લોલ.	
બલિહારી જય માધવદાસકે, દ્રોણ નિવારજોરે લોલ.	૧૫

ધોળ ૭ મું.

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, વહાલો વસે વ્રજના ધણીરે;	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, શ્રીદારકાંનાથની શોભા ધણીરે.	૧
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, પુરુષોત્તમ સેવા કરેરે;	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, રણિયામણો રાય સામરરે.	૨
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, દુનિયા દરશન જય છેરે;	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માનુની મંગળ ગાય છેરે.	૩
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, આનંદ ઓઝવ થાય છેરે;	
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, જે જીવ શરણે જય છેરે.	૪

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, તેહનું જીવતર સફલ થાય છેરે;

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માધવદાસ ગુણ ગાય છેરે.

૫

ધોળ ૮ મું.

માગશર વદી ચતુર્દશી સાહેલીરે, શુભ વેલા શુભ વાર;

શ્રીવિક્રમવર જૂતલ પ્રકીઆ સાહેલીરે. ટેક.

૧

ધન્ય ધન્ય માત આરોમતી સાહેલીરે, પુરુષોત્તમ અવતાર.

૨

ઘેર ઘેરે પોહોતી વધામણી સાહેલીરે, હરખ્યો તે સહુ સાથ.

૩

તોરણ બાંધ્યાં બારણે સાહેલીરે, ઘેર ઘેર ઓગળ્ય થાય.

૪

ધન્ય ધન્ય એ કાંકરોલી એ સાહેલીરે, માનિની મંગલ ગાય.

૫

જયક સહુ ટોળે મળ્યા સાહેલીરે, સુણી અનુપમ વાત. શ્રીવિક્રમ.

૬

વિધિથું વેદ સ્નાન કરે સાહેલીરે, દાન આપે પ્રજનાથ. શ્રીવિક્રમ.

૭

ધોળ ભર્યા સગમેતીએ સાહેલીરે, આત્મ્યાં શ્રીવ્રજની નાર.

૮

વિપ્ર વેદ ધુતી ઉચ્ચરે સાહેલીરે, દે છે સહુ આશિષ. શ્રીવિક્રમવર.

૯

વધાવા આવે સહુ લાલને સાહેલીરે, હેડે હરખ ન માય.

૧૦

દાદીજીએ લીધા ગોદમાં સાહેલીરે, નિરખે સખજો માય.

૧૧

વૈષ્ણવ ગાય આનંદસું સાહેલીરે, આજે શ્રી જગદીશ. શ્રીવિંવર.

૨

દેવનાં દુદુંભી વાગીયાં સાહેલીરે, પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય. શ્રીવિક્રમ.

૧૩

દૈવી જીવને કારણે સાહેલીરે, ફરી લીધો અવતાર. શ્રીવિક્રમ.

૧૪

શરણે લીધા જીવને સાહેલીરે, લીલાનો નહિ પાર. શ્રીવિક્રમવર.

૧૫

દાસવલ્લભ જય વારણે સાહેલીરે, પુરુષોત્તમ અવતાર; શ્રીવિક્રમ.

૧૬

ધોળ ૯ મું.

જરે કારતક માસ વદી અષ્ટમી, જરે પ્રકટયા શ્રીગિરિધરલાલ.

આનંદ મને અતિ ધણો. ૧

જરે શ્રોષ સફલરે ગાજી રહું, વાળેઝેરે નિશાન.

આનંદ ૨

જીરે ઘેર ઘેર હરખ વધામણાં, જીરે ઘેર ઘેર ઓચ્છવ આજ. આનંદ. ૩
 જીરે મંગળ સજ કરો માનની, વ્રજનારી વધાવા જાય. આનંદ. ૪
 જીરે ગોકુલ ગુંડીરે ઉછળે, જીરે તરીયા તોરણ અંધાય. આનંદ. ૫
 જીરે દાન આપે કેસરી રાયજી, જીરે ગજ રથ અશ્વ ને ગાય. આનંદ. ૬
 જીરે ગોકુલગામ રણિયામણું, રણિયામણું શ્રીયમુનાજીનાં નીર. આનંદ. ૭
 જીરે ક્રિડા કરે શ્રીગિરિધરલાલજી, જીરે રત્ન મંગાજીના વીર. આનંદ. ૮
 જીરે એ પ્રભુને નવ ઓળખ્યા, તેહનો ફેરો પડ્યો મંસાર. આનંદ. ૯
 જીરે એ પ્રભુને જોણે ઓળખ્યા, તેહના ભાગ્ય તણો નહિ પાર. આનંદ. ૧૦
 આશપુરી વહાલે ભક્તની, બલિહારી જાય માધવદાસ. આનંદ. ૧૧

ધોળા ૧૦ મું.

શુભ અષ્ટમીનો દિન કહીએ સારરે.	વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભૂષણનું પ્રાકટ્ય નિર્ધાર.	મારા વહાલાજી. ૧
વ્રજભૂષણજી રૂપે રૂડા દીસેરે,	વહાલાજી.
આ માંડે મનકું જોવાને ધણું હીસે.	મારા વહાલાજી. ૨
શ્રીપદાવતી કુખે અવતર્યા સુખકારીરે.	વહાલાજી.
એ લીલા ગાળે નિત્ય નર ને નારી.	મારા વહાલાજી ૩
શ્રીવ્રજભૂષણજી વિઠ્ઠલવરના લાલરે.	વહાલાજી.
આ અંતર અમને બહુ લાગે છે વહાલ.	મહારા વહાલાજી. ૪
શ્રીવ્રજનાથજી જોઇ હરખે મન મોહરે,	વહાલાજી.
શ્રીચાંદમતી માજી કૃત્યા અંગે અંગે.	મારા વહાલાજી ૫
શ્રીગોકુલનાથજી કૃત્યા અંગે ડોલેરે.	વહાલાજી.
આ વૈષ્ણવ ઉભા જે જે શબ્દ બોલે.	મારા વહાલાજી. ૬
કેસરીયા ધોતી સોહીએ સુંદર નાથરે,	વહાલાજી.
જીપરણો ઓઢ્યો છે લટકે છે અથ.	મારા વહાલાજી.

કેસર કેરાં તિલક ખિરાજે ભાલરે,	વહાલાજી,
શ્રીકૃષ્ણે સોહીએ ગુંજકેરા હાર.	મારા વહાલાજી. ૮
શ્રીવ્રજભૂષણ શ્રીગિરિધારીલાલના તાતરે.	વહાલાજી
આ પ્રાતઃસમે હિડી કીધા પાક.	મારા વહાલાજી. ૯
શ્રીદ્વારકાંનાથજી સેવો છો ઘણી રીતેરે,	વહાલાજી,
શણુગાર આપો ને ભોગ ધરો ઘણી પ્રીતે.	મારા વહાલાજી ૧૦
શ્રીવ્રજભૂષણજી શ્રીચંદ્રાવલી વહુજીના કંથરે.	વહાલાજી,
નેનકટાક્ષે ભાગે એ ગુણવંત.	મારા વહાલાજી. ૧૧
શ્રીહરિ અમારે હૈરે હરખ ન માયરે,	વહાલાજી.
આ ધંધુકાના વૈષ્ણવ તમને ગાય,	મારા વહાલાજી. ૧૨
શ્રીવ્રજભૂષણજી દુખડાંના છો જાણરે,	વહાલાજી.
પ્રીતલડી સાથે અંધાણા પ્રાણ.	મહારા વહાલાજી, ૧૩
શ્રીવ્રજભૂષણજી ગિરિધારી ગઢના રાજરે,	વહાલાજી,
આ દાન આપે ને લાગે જાજા વહાલા.	મારા વહાલાજી. ૧૪
સોળ કલા તો સંપૂર્ણ કહેવાયરે,	વહાલાજી,
આ મુખડાં જોતાં દુખડાં સર્વે જાય.	મારા વહાલાજી. ૧૫
ગાડો ઘેલો હું કાંઈ નવ જાણુંરે.	વહાલાજી.
શ્રીવિક્રમવરની કૃપા હોય તો માણું.	મારા વહાલાજી. ૧૬
કાલો ઘેલો હું દાસ તમારો જાણીરે,	વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભૂષણજી વેગે લેજો તાણી.	મારા વહાલાજી. ૧૭
એ શોભા જોઈ હરિદાસ ખલિહારી જામરે,	વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભૂષણને દીઠે મહાસુખ થાય.	મારા વહાલાજી. ૧૮

પદ ૧૧ મું.

શ્રીકૃષ્ણે સોહીએ ગુંજકેરા હાર,
ત્યાંતો ખિરાજે શ્રીદ્વારકાંનાથ ભાલ;

પ્રકટયા શ્રીવ્રજભૂપણલાલજીરે.

હરી વાલો સેવક કારણ પ્રકટયારે, ઇચ્છા ધરીને મન સંધાથે લાલ. પ્ર. ૨
શ્રીપદાવતીવહુજીયે લાલજી જનમીયારે,

જીગર્મા વતરો જ્ય જ્યકારે લાલ.

પ્રકટયા. ૩

સંવત અઠારસેં ચોત્રીસનારે,

ચૈત્રસુદ આઠમ રાનિવારે લાલ.

પ્રકટયા. ૪

સિંહ લમ નક્ષત્ર પુનર્વસુરે, પોણીજી ધડી સેય પ્રમાણે લાલ. પ્ર. ૫

લગ્ને બ્રહ્મરૂપિતિ આઆ સીંહનારે, ત્રીજે શનિચર તુલાના લાલ. પ્ર. ૬

પાંચમે કેતુ આઆ ધનનારે. આઠમે શુક શુક રવિ મીનના લાલ. પ્ર. ૭

નવમે મંગલ આઆ મેષનારે;

અગીઆરમે રાહુ ચંદ્ર મીથુનના લાલ.

પ્રકટયા. ૮

એવેને જોગે વાહાલો જનમીયારે,

શ્રીવિકૃલ વરને હરખ ન માય લાલ.

પ્રકટયા. ૯

શ્રીચારોમતી માજી હરખ્યાં બણુંરે,

સહુને દે છે આદરલાવ લાલ.

પ્રકટયા. ૧૦

વૈષ્ણવ યુથે મૂથે મળ્યા બણારે, આવી વહાલાને હુલારાવે લાલ. પ્ર. ૧૧

કંચનથાળ ભર્યો સગ મોતીએરે, આવી વહાલાને વધાવે લાલ. પ્ર. ૧૨

બાંધો તોરણ પુરો સાથીયારે, ગુણીજન ગાય મધુરે ગાને લાલ. પ્ર. ૧૩

દાસવદ્દલ ઉપર દયા કરીરે, રાખો ચરણકમલની છાંયે લાલ. પ્ર. ૧૪

ધોળ ૧૨ મું.

શ્રીકાકરોલી ગામના વાસી એ મોતીવાળા,

હું હું પૂર્વજ-મની દાસી, માઈ માગ્યું આપો મારા નાથજી. ટેક. ૧

શ્રીગોકુસનાથના લાલ, એ મોતીવાળા.

વહાલા પ્રાણથકી લાગો વહાલા.

માઈ માગ્યું. ૨

શ્રીપાર્વતી માજનાજ્યા,એ મોતીવાળા,વહાલે મુજનેલગાડીમાયા. માઈં ૩
 શ્રીઆરુમતી વહુજના કંથ, એ મોતીવાળા, છો દયાલુ કરજાવંત. માઈં. ૪
 શ્રીજમુના બેટીજના તાત, એ મોતીવાળા, સૌ જણે છે સાક્ષાત. માઈં. ૫
 શ્રીમુખ જણે પૂનમચંદ, એમોતીવાળા, દીસે અણીઆળાંલોચન. માઈં ૬
 આ રૂપ તમારાં જોઇ, એ મોતીવાળા, માઈં મન રહ્યું છે મોહી. માઈં. ૭
 આ રૂપ રસ ખસ લઈયા, એ મોતીવાળા, એપ્રીતમ જોયાની ખાંત. માઈં. ૮
 નિત્ય નૂતન તમારા છંદ, એ મોતીવાળા, છો પૂરણ પરમાનંદ. માઈં. ૯
 શ્રીપુરુષોત્તમજી રંગી,એમોતીવાળા, છો જન્મજન્મનાસંગી. માઈં. ૧૦
 છો અનેક નારિનાનાથ, એ મોતીવાળા, માહારેતમ ઉપરછે દાવ. માઈં. ૧૧
 તમારે તો અનેક નારી, એમોતીવાળા, તોયે કહેવાય વ્રહ્મચારી. માઈં. ૧૨
 ગાઈં છું પૂર્વની પ્રીત, એ મોતીવાળા. રાખો શ્રીકૃષ્ણતી રીત. માઈં. ૧૩
 જણ્યું છું પૂર્વના છંદ,એ મોતીવાળા, કુરૂપ કુખ્જશું કીધો સંગ. માઈં. ૧૪
 અમારે તો આ શો સંગ, એ મોતીવાળા, તમારે તોઅનેક પકંગ. માઈં. ૧૫
 મારા અવગુણઆડો આંક, એ મોતીવાળા,હુંથુંકાદુ તમારોવાંક. માઈં. ૧૬
 વિગેમ તણાંદુઃખ દોલ્યાં, એમોતીવાળા,સંયોજેલાગે હરી સોહલા.માઈં. ૧૭
 શ્રીદ્વારકાંનાથજીનામંદિરમાં,એમોતીવાળા,ચાલોછોગજગતિચાલ. માઈં. ૧૮
 નિરખું તમારીચાલ, એમોતીવાળા, મીઠીનજરકરોતોચાઈંચાલ. માઈં. ૧૯
 સૃષ્ટિને સમર્પણઆપ્યાં, એમોતીવાળા, ભાવોલવનાંમધનકાપ્યાં. માઈં. ૨૦
 સેવકને આપ્યાં સુખ, એમોતીવાળા, દરશનકરતાં ભાગી બ્રુખ. માઈં. ૨૧
 એવા પરમ ઉદાર દયાળ, એ મોતીવાળા.

વહાલા અખળાની કરજો સંભાળ.

માઈં માગ્યું. ૨૨

માગ્યું તમસાથે સદા પ્રીત, એમોતીવાળા,મનોરથકરજો મારાસીદ. માઈં ૨૩
 કર જોડીને કહે દાસ, એ મોતીવાળા, રાખો ચરણકમલનીપાસ. માઈં. ૨૪

ધોળ ૧૩ મું.

- પ્રકટયા પુરુષોત્તમલાલરે, સાંભળ મારી સાહેલી;
વહાલા છે આનંદકારીરે, વાત કરે હશી હરિ. ૧
- એવા વૈષ્ણવજનનાં ભુથરે, નિરખે છે નયણાં ભરી;
એવા પુરુષોત્તમ પાતળીયારે, લીધું છે સર્વસ્વ હરિ. ૨
- એવા ચતુર શિરોમણિ જાણુરે, સાન કરી સમજાવે છે;
રસિયો છે રસનો ભોગીરે, પ્રેમે પ્રિત ઉપજાવે છે. ૩
- પેલાં દુરિજનીયાના દીલમારે, દાઝ ઘણેરી આવે છે;
તમારૂં શ્રીમુખ જોયા વિનારે, વિરહ ઘણું સંતાપે છે. ૪
- ધરમાદિ તો નથી ગમતારે, આંગણીયે નથી રહેવાતાં;
વહાલા તમો વિના મહારાજરે, અજગાં નથી રહેવાતાં. ૫
- માહારા કામણુગારા કહાનરે, વારે વારે શું કહીયે;
અમો અપ્પલાનું શું જોરરે, રૂદન કરી યાકી રહીયે. ૬
- મરકલડે મોહ પામી છુંરે, અંગે આતુરતા ઢળે;
મને બીજું ન આવે નજરેરે, સાંભળ માહરી સાહેલી. ૭
- સહીઅર સંદેશો કહેજોરે, વિનતિ મહારા વાલાને;
સમજાવી અમને કહેજોરે, શ્રીગોકુલનાથજીના લાલાને. ૮
- પ્રભુ દયાનિધિ દયાલરે, કાંકરોલીના છો વાસી;
પ્રભુ પ્રિત કરી પધારોરે, ચરણકમલની હું દાસી. ૯

*ધોળ ૧૪ મું.

- સૂરજ ઉગી ઉદય થયો સવે સંસારીને મોહ રહ્યો;
લાલા લહેરી તું રંગીલો. ટેક. ૧
- કાને કુંડલ મકરાં મોતી હુંતો શ્રીદ્વારકાનાથજીનાં મુખ જોતી. ૨

* આ ધોળ બરાડાવાળા શ્રીગોપાલલાલજી. (લાલાલહેરી) મહારાજનું છે.

શેરીએ શેરીએ ફુલડાં વેર, આવતાં જતાં હું તમને ઘેરે: ૩
 મારે ઘેર આવજો દહાડી દહાડી, મારે ઘેર ફુલ ચંપાની છે વાડી. ૪
 મારે ઘેર આવો લટકે મટકે, લવિંગ સોપારી આંધુ દો પટકે; ૫
 મારે ઘેર આવો હરિ રમજમતા, તમે મારી સાસુ નણુંદને મન ગમતા ૬
 મોરા આવો ચોટી ઓળું, પલંગે પોદો તો પ્રભુને વા દોળું. ૭
 મારે ઘેર આવો હસે મસે, દૂધ સાકરિયાં પાઉં રસે રસે, ૮
 મારે ઘેર આવો તો રમાડું, ધરમાં પધારો તો જમાડું. ૯
 મેંતો તમ સાથે પ્રીતિ આંધી, છોડાવી નવ છુટે હીરની ગાંડી, ૧૦
 દાસ વલ્લભ કહે ચરણેલાગું, તેથી મારાજન્મોજન્મના લય ભાગું ૧૧
 ધોળ ૧૫ મું.

ધન્ય ધન્યરે શ્રીગોકુલ ગામ અતિ રળીયામણું.

કાષ્ઠએ દીકારે શ્રીપુરુષોત્તમજી લાલ, જમુનાજીમાં ઝીલંતા; ૧
 વહાલો શરીરે ઉરાડે નીર, ગોપીઓને મન ગમતા. ૨
 વહાલો બોલે મધુરા બોલ મુખમાંથી મોતીડાં ગરે; ૩
 વહાલો ચાલે ચમકતી ચાલ કંકુનાં પગલાં પડે. ૪
 ધન્યધન્ય શ્રીમાહારાણી માની કુખ, જોહતી કુખે રતન જડ્યાં; ૫
 એવાં કાષ્ઠનાં નથી શ્યામ સ્વરૂપ, થોડે થોડે કનકે ધડ્યાં. ૬
 એમનાં મુખડાં પુનમચંદ્ર, દેખી માહારાં મનડાં કર્યાં; ૭
 એમનાં અણીયાળાં લોચન, ગાલે રૂડાં ગલીઆં પડ્યાં. ૮
 વહાલે છુટા મહેલ્યા કેશ, કેસરી તિલક ગન્યાં; ૯
 વહાલે મોતી કેરા શણગાર, પોતાને અંગે ધર્યાં. ૧૦
 મારે રહેલુંરે શ્રીગોકુલગામ, સાસરીયું ખાડું; ૧૧
 બેની શું કરીએ સંસાર, એ મહેલું મોહોડું. ૧૨
 ખલિહારી જય માધવદાસ, શ્રીવિદ્યવરને; ૧૩
 રાખજો ચરણકમલની પાસ, દયા કરી નીજ જનને. ૧૪

× ધોળ ૧૬ મું.

ધન્ય ધન્યરે શ્રીગોકુલ ગામ રંગભેર લીચરોરે, ન્યાં પ્રકટી રતન
કેરી ખાણ. રંગભેર. ૧
શ્રીદાદિજના લાલ, રંગભેર. શ્રીદાદાજી પ્રાણ આધાર. રંગભેર. ૨
શ્રાવણ સુદી દશમી સાર, રંગભેર. પ્રકટયા ધરણીનું ભાગ્ય. રંગભેર ૩
શ્રીલક્ષ્મણલાલ મહારાજ, રંગભેર. વૈષ્ણવના પ્રાણ આધાર. રંગભેર ૪
દૈવીને દીધાં દાન, રંગભેર. સેવકાં સરીયાં કાળ. રંગભેર. ૫
સોહે કેસરી તિલક સુભાલ, રંગભેર. ધોતી ધરી કેસરીયા લાલ. રંગભેર ૬
ઉપરણો જોઈ મનમોહે, રંગભેર. માંહે શોભા અનુપમ જાજે. રંગભેર ૭
કહે દાસનોદાસ કરજોડી, રંગભેર, પ્રભુ પુરો મારા મનના કોડ. રંગભેર. ૮

÷ ધોળ ૧૭ મું.

મારે ગુણ ગાવા શ્રી કન્હૈયાલાલ કે, સુખતિ સાથમારે લોલ;
વહાલો મારો લટકંતા પધાર્યા કે, ચાલ સોહામણીરે લોલ. ૧
વહાલાજીએ ધોતી પહેરી સારકે, ઉપરણો ઓઢ્યો કેસરીરે લોલ;
એહુની શોભા આક્રમ જોરકે, હું ક્યાં લગી કહુરે લોલ. ૨
વહાલાજીને જરીદાર પટકા સોહે, ઉપર ઓઢી પામરીરે લોલ;
વહાલાજીએ ટેડી આંધી પાષકે, જમો જરકશીરે લોલ. ૩
વહાલાજીએ તોરા મેલ્યા સારકે, એઉ ખાણુએરે લોલ;
વહાલાજી તો તાળી દધ ગવરાવે કે, સૌ દરશન કરેરે લોલ. ૪
વહાલાજી તો તિઆરીમાં ખિરાજે કે, સા દરશન કરેરે લોલ;

● આ ધોળ શ્રીગોકુલનાથજીના ટિકેન શ્રીલક્ષ્મણલાલ મહારાજનું છે.

+ આ ધોળ શ્રીગોકુલનાથજીના ટિકેન શ્રીકન્હૈયાલાલ કે જેમનો જન્મ
વિષ્ણુ સં. ૧૬૨૫ ના શ્રાવણ વદી ૮ નો છે. અને શ્રીગોકુલમાં સવત ૧૬૨૬
ના કારતક વદી ૧૧ ગોઠ પધાર્યા તેમનું છે.

કૃપા કરો કરુણાની દષ્ટ કે, માની લિજીએરે લોલ;
હાસી માગે વારંવારકે, ચરણસેવા દીજીએરે લોલ.

૫

ધોળ ૧૮ મું.

જીરે કારતક વદી એકાદશીરે, જીરે પ્રકટયા શ્રીકન્હૈયાલાલરે,
આનંદ મને અતિ ધણેરે. ૧
જીરે ધોષ સકલ ગાજી રહુંરે, જીરે વાગે છે રે નિશાનરે. આનંદ ૨
જીરે ઘેર ઘેર હરખ વધામણીરે, જીરે ઘેર ઘેર ઓચ્છવ થાયરે. આનંદ ૩
જીરે મંગલ કલશ તે સજ કરીરે, વ્રજનારી વધાવાને જાયરે. આનંદ ૪
જીરે ગોકુલ સર્વે ગાજી રહુંરે, જીરે તરીયા તોરણ દ્વારરે, આનંદ. ૫
જીરે ખેલ કરે શ્રીકન્હૈયાલાલજીરે, ચંદ્રાવલી માજીના લાલરે. આનંદ ૬
જીરે એવા પ્રભુને જોણે ઓળખ્યારે, તેના ભાગ્ય તણે નહિ પારરે. આ. ૭
જીરે મનોરથ પૂરે એ ભક્ત તણારે, બલિહારી જય દાસનોદાસરે. ૮

ધોળ ૧૯ મું.

હું બલિહારી તૈલંગકુલ દીપક, શ્રીકન્હૈયાલાલનેરે. લોલ;
પ્રકટયા પોતે પરમદયાલ, જગતહિત કારણેરે. લોલ. ૧
કારતક વદિ એકાદશી દીનકે, શ્રી ગોકુળ પધારીયારે. લોલ.
શ્રીચંદ્રાવલીજી માજીની ગોદકે, પ્રભુજી ખિરાજીયારે. લોલ. ૨
શ્રીગોકુલ ગડગડીયાં નિશાન, આનંદ સૌને અતિ ધણેરે. લોલ,
મંદિર કદલી ખંભ રોપાયકે, તોરણ આંધીયારે. લોલ. ૩
- આખ્યાં આખ્યાં લટકતાં વ્રજનારી, પ્રભુને વધાવીયાંરે. લોલ.
વહાલા મારા ભક્ત તણે ઘેર જાય કે, શીતલ સ્વભાવનારે. લોલ. ૪
શ્રીકન્હૈયાલાલજીના ચરણની રેણું કે, ઉર ધરી લિજીએરે. લોલ.
વહાલા મારા દાસ કરે છે વિનતિ કે, માની લિજીએરે. લોલ. ૫

ધોળ ૨૦ મું.

શ્રી નટવરલાલને વારણેરે સુંદર શ્રીઝાટાલાલ અક્ષિદારેરે લાલ. શ્રી ૦ ૧
 રાજનગર રણીયામણુરે, તેલની સુંદર શોભા સારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૨
 છપ્પનભોગ સોભામણુરે, કીધો બુદ્ધિ બહુ વિચારેરે લાલ. શ્રી ૦ ૩
 મૈકુ સંવત અઠારમાંરે ચતુર ચોરાણુવો યુલકારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૪
 વેગે વૈશાખ માસમાંરે, સુદની સાતમને સોમવારેરે લાલ. શ્રી ૦ ૫
 દેશો દેશથી આવીયારે, સહુકા આત્યાં નર ને નારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૬
 ઉત્તરથી હરી આવીયારે, શ્રીગોકુલનાથજીની ગાદી ભારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૭
 શ્રીલક્ષ્મણલાલને જોઈનેરે, સહુકાને પ્રીતિ વગી છે પ્યારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૮
 દક્ષિણથી દુઃખ કાપવારે, આત્યા શ્રીકલ્યાણુરાય હેતકારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૯
 પૂર્વથી પ્રભુ પધારાયા, શ્રીનાકમજી માધવરાયગિરિધારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૧૦
 પશ્ચિમથી પ્રભુ પધારોયારે, આત્યા શ્રીમગનલાલજી મધારાજરે લાલ. શ્રી ૦ ૧૧
 શ્રીમદુલાલ મયુરાનાથજીરે, શ્રીજી આલક જનકે અક્ષિદારીરે લાલ. શ્રી ૦ ૧૨
 સેજે સાતને તારીયારે, તેહેને મહેર કરી મધારાજરે લાલ. શ્રી ૦ ૧૩
 સેજે દાસ જમનાને દયા કરીરે હેતે લીધો છે ઉઠાડીરે લાલ. શ્રી ૦ ૧૪

ધોળ ૨૧ મું.

શ્રીમદનમોહનલાલ આગળ વિનંતિકીધી, રાજનગર પધાર્યાની આજ્ઞા લીધી
 શ્રીનાથજી પધાર્યાની શી કહું વીધી, શ્રીઆલક્ષ્મણલાલે મધ્ય આગીમાં ૧
 રાજનગરમાં વધાઈઓ ગવાય, વૈષ્ણવ મ
 શ્રીવજરાયજી પ્રભુ સામા જય
 બેઠક ધામ ભૂમિના ધન્યરે તે રંગ ખેલ રેલ
 જય જય શબ્દ બોલે વૈષ્ણવ જન. વીગ ૧ જા. લે. ૩
 રાજ બેઠીજી પારણે બુલે, સાત સ્વરૂપની મધ્ય ગિરાજે:
 જોશોભા માહારા નાથ ઘેર ખાજે. શ્રીબાલકૃષ્ણલાલે. ૪

મંડલા સમે વહાલો મંદિર પધારે, અધિકારીને મન આનંદ થાય;
 જલધરામાં ઠંડાર ફેસરે ન્હાય. શ્રીખાલકૃષ્ણલાલે, ૫
 શ્રીમહાલક્ષ્મીવહુજીતી કુળે રત્ન જ્વળા, શ્રીવજ્રકાર માણ્યે ગોદ ખેલાવ્યા
 એમને મસ્તક શ્રીનટવરલાલ પવરાવ્યા. શ્રીખાલકૃષ્ણલાલે, ૬
 શ્રીરધુનાથજીના કહીએરે ભ્રાત, સેવા વિના બીજી જાણે નહિ વાત:
 શ્રીરાજ ખેડજીના અંખડ તાત. શ્રીખાલકૃષ્ણલાલે, ૭
 શ્રીપદ્માવતી વહુજીના કંથજ કહીએ. એ વાલાલાને શરણે જઈ રહીએ;
 ઠાટી જન્મનાં પાપ નિષ્કળ થઈએ. શ્રીખાલકૃષ્ણલાલે, ૮
 શ્રીગુરુપ્રતાપે હું તો વિનતિ કરું છું, ચરણકમલ પ્રભુ ચિત્ત ધરું છું.
 એમની કૃપાશઙ્કા વજ્રમાં ફરું છું, શ્રીખાલકૃષ્ણલાલે સુખ આપીયારે. ૯

ધોળ ૨૨ મું.

ખાંછોટાજી મહારાજના લાલ મારે મન વસીયા,
 વહાલે પુષ્ટિ કરી પ્રકાશ, સેવાના રસીયા. ટેક. ૧
 શ્રીનટવરલાલ શ્રાવ્યામલાલની કૃપા છે માથે ભારીરે,
 રાત દિવસ સેવા ને રમરણુ શ્રીગોવિંદરાય સુખકારી. મારે ૨.
 મહાસુદિ તેરશે પ્રકટયા નામ ધર્યા વજ્રાયરે;
 અસૌકિક આનંદિ વહાલો, મુખ દીઠે સુખ થાય. મારે ૩
 શ્રીરાણી વહુજીએ જન્મીયા શ્રીકાકાજી મહારાજના લાલરે
 જૂતલ ઉપર લલ પધાર્યા દેવી કીધા ન્યાલ. મારે ૪
 શ્રીરધુનાથજી મહારાજના નાતિ કહીએ, શ્રી કાકાજી મહારાજના લાલરે
 શ્રીવજ્રકાર માણ્યે ગોદે ખેલાવ્યા, વૈષ્ણવને ધણું વહાલા. મારે, ૫
 સેવકના સુખકારી વહાલો શ્રીમહાલક્ષ્મી વહુજીના કંથરે;
 શ્રીખાલકૃષ્ણલાલજીના દાદાજી, શ્રીરધુનાથલાલજીના દાદાજી;
 વહાલો ભણે શ્રીસુખોદિનીજીના અન્ય. મારે, ૬

- શ્રીપદાવતીવહુજી શ્રીગ્ગનકાવહુજીના, સસરા આનંદકારીરે;
 શ્રીરાજ ચંદા બેટીજીના તાતજી, વૈષ્ણવને ભડંસો ભારી. મા'રે. ૭
- પ્રાતઃસમે દંત ધાવન કરતા, વૈષ્ણવને ચર્ણ સ્પર્શ દીધારે;
 ઉતે જલે સ્નાન કરીને, શ્રીમુખે પાઠ કીધા. મા'રે ૮
- ધોતી પહેરી ધોતી ઓઢી, તિલક મુદ્રા ધરેરે;
 પેડો છટાવીને પધારીયાને, શ્રી હસ્ત ખાસા કરે. મા'રે ૯
- રસોઈ ધરમાં પધારીયાને, વહુબેટીઓને આગા દીધીરે;
 દાદાજી બે લાલજી વહુ બેટી મલીને, રસોઈની સેવા કીધી. મા'રે. ૧૦
- પછી મંદિરમાં પધારીયાને, સઘળી સેવા કરેરે;
 શ્રીનટવરલાલ શ્રીશ્યામલાલ જગાડીઆ. જારીમંગલ ભોગ ધરે. ૧૧
- ભોગ સરાઆ બીડાં ધરી, મંગલા આરતિ કીધીરે;
 શીતકાલના રૂઢના વાધા, શ્રંગારની થાલ લીધી. મા'રે. ૧૨
- સિંહાસનથી ચોકી પધરાવીને, સ્નેહથી શ્રંગાર કરે રે;
 માલા પહેરાવીને વેણુંજી ધરાવ્યા, ગોપી વલ્લભ ભોગ ધરે. ૧૩
- ગોપી વલ્લભભોગ સરાઆ જારી રાજભોગ ધર્યારે;
 ધુપ દીપ તુલસી સમખ્યા, શંખાદિક કરીયા. મા'રે ૧૪
- સમયાનુસારે ભોગ સરાવ્યાને, શ્રીહસ્તે બીડાં લીધારે;
 સંન્યા મંદિરની સઘળી સેવા, બે લાલજીએ કીધી. મા'રે. ૧૫
- જારી બંટા દોહોરા સંન્યા ને, કલ્પની માલા ધર્યારે;
 દર્પણ દેખાડીને શ્રીમુખ નિરખી, રાજભોગ આરતી કરી; મા'રે. ૧૬
- જ્ય જ્ય કરતા વૈષ્ણવ આવ્યા, અલૌકિક દર્શન થાયરે;
 આ સુખ જોતાં સઘળું રુકું, લૌકિક વાસના જાય. મા'રે. ૧૭
- મુખીઆજીએ માલા પહેરાવીને, ગોદમાં બીડાં દીધાં રે;
 અનોસર કરીને બહાર પધાર્યા, તાળાં મંગલ કીધાં. મા'રે. ૧૮

- કુમ્હાં હાથ ઉપર પધાર્યા ને, વત્યો જ્યજ્યકાર રે;
 વહુ મટીએને પુછાવ્યું, ભોજનની કેટલી વાર. મા'રે. ૧૯
- મદ ક્યા સખડી અનસખડી, ખાટાં ખારાં લીધાં રે;
 એ જ્યાં સંધ્યાનાં રાખનાં, જોડે ભોજન કીધાં. મા'રે. ૨૦
- જાવ્યા ને, શ્રીદસ્ત ખીડાં લીધાં રે;
 થોડાંવાર પાદાન જાગ્યા, શખતાદની આજા કાઢી. મા'રે. ૨૧
- સ્નાન કરી મંદીરમાં પધારીને, ઝારી ઉત્થાપન ભોગ ધરી રે;
 ભોગ આરતીનાં દર્શન ખોલ્યાં, શ્રંગાર વિન્ય કીધા. મા'રે. ૨૨
- ઝારી ભરી સેનભોગ ધર્યા, દુસરા ભોગ આગ્યા રે;
 ઝટુ પ્રમાણે સાં સામગ્રી, સમયે ભોગ સરાગ્યા. મા'રે ૨૩
- ખીડાં આંગણવીને દર્શન ખોલ્યાં, તીયારીમાં કિર્તન થાય રે;
 વૈષ્ણવ મો દર્શન કરે ને, સેન આરતિ થાય. મા'રે ૨૪
- પોઢાડીને બહાર પધારી, તાલાં મંગલ કાઢારે;
 બંગલે પધારીને કથા વાંચે, વૈષ્ણવને સુખ દીધાં. મા'રે. ૨૫
- ખારશનાં સુખ શાં વખાણું, મારે મુખે કહ્યાં ન જાય રે;
 એાછી મતિ કહાં વર્ણવું, દેખેલી બની આવે. મા'રે. ૨૬
- હું રાંકની યદવિનતિ, કૃપા કરી કાન ધરને રે;
 યુગલ રવકપના ચરણકમલમાં, દાસી પોતાની કરને. મા'રે. ૨૭
- મુઠાં રાંકની યદવે, કૃપા રી ભક્તિ આપોરે;
 એ વલ્લભ વલ્લભીને સત્ત્વરે જોડે, પુષ્કિલક્તિ દઢ સ્થાપો. મા'રે. ૨૮

ધોળ ૨૩ મું.

જે પદ્યો શ્રીમદ્ભગવત્પ્રકાશને આગેની મહારી; જે ખોલો શ્રીવજ્રસાલાસની
 મીઠી મધુરી વાણી એ વલાલાની, હો બહેની મહારી; જેખોલો.—ટંક
 શ્રીનટવરલાલ સ્યામલાલની સેવા કરવા પ્રકટયા,

- ૧૭ મહારાજને ત્યાંથી સટક્યા. હો બહેની. ૧
 ૧૮ મહારાજના લાલજી કલાવે, વૈગ્યવ મન તાવે. હો બહેની. ૨
 ૧૯ વહુજીની કુખે રત્ન જળ્યા, શ્રીવજ્રકાર માજીએ ગોદ ખેલાવ્યા. ૩
 ૨૦ લક્ષ્મી વહુજીના પ્રાણપતિ કહીએ, એ વાલાલાનું મુખ જોઈ રહીએ. ૪
 ૨૧ લક્ષ્મી વહુજી સદારે સોદાગી, લાલજી જન્મ્યા છે બડાગી. હો. ૫
 ૨૨ પુત્ર શ્રીઆલકૃષ્ણજીલાલ છે. શ્રીવદ્ધાવતી વહુજી સરદાર છે. હો. ૬
 ૨૩ નાયલાલજી સેવાના છે રસીયા, શ્રીજનકી વહુજીને મન વસીયા. હો. ૭
 ૨૪ લક્ષ્મી વહુજીએ મહા તપ કર્યાં, એ લાલજી વહુજીનાં સુખ લીધાં. ૮
 ૨૫ વરલાલ શ્યામલાલે આનંદ દીધો, શ્રીગોકુલમાંહે અષ્ટમાસો કરીધો. હો. ૯
 ૨૬ પધાર્યા દૈવીજીવને ઉદ્ધાર્યા, લવસાગરમાં કુખેલાને તાર્યા. હો. ૧૦
 ૨૭ વહુજીને લેછ રાજનગર પધાર્યા, સેવકને સુખ વધાર્યા. હો. ૧૧
 ૨૮ પે હું તો વિનંતિ કરું છું, ચિત્ત માલારું ચરણે ધરું છું. હો. ૧૨

ધોળ ૨૪ મું.

શ્રીમહાપ્રભુજીને પ્રથમ પાયે લાગીયે રે લોલ;
 વંશ વરણુવું ને વાણી એવી માગીયે રે લોલ;
 નૈલંગકુલમાં શ્રીવલ્લભ પ્રભુ પ્રકટીયા રે લોલ,
 શ્રીલક્ષ્મણલક્ષ્મી પ્રલંભજી આનંદીગઢે બોલ,
 દૈવી જીવ ઉતર ચિત્ત હિત કરી આજીવન,
 નામ આપ્યાં પ્રભુજીને કરી
 બલસંપદ કહી,
 તન મન ધન અવણુ કરાવે પ્રભુજીને,
 પરિબલ શ્રીવલ્લભ પ્રભુ જાણીયે રે લોલ,
 એમના બે પુત્ર પ્રકટયા તે વખતેથી રે લોલ,
 બલદેવ ને શ્રીકૃષ્ણ પ્રમાણીયે રે લોલ,

શ્રીવિક્રમનાથજીના સાત લાલ શોભિતા રે લોલ.
 એમનાં દર્શને મહાદેવ મુની લોભતા રે લોલ,
 શ્રીગિરિધર શ્રીગોવિંદ ગુણ ગામ્યે રે લોલ.
 શ્રીઆલકૃષ્ણ ગોવિંદનાથ મન ભાવીયે રે લોલ;
 શ્રીરઘુનાથ યદુનાથ શ્રીધનસ્યામ જે રે લોલ.
 વજ્રસુંદરીના પૂરણ કામ છે રે લોલ;
 પ્રથમ પુત્ર શ્રીગિરિધર ગૃહે વધામણાં રે લોલ.
 શ્રી ગોપીનાથ પ્રકટયા તે સોહ્યામણારે લોલ;
 શ્રીગોપીનાથજી ગૃહે ગોવિંદરાયજી આવીયા રે લોલ.
 એમના શ્રી બંદ આભુરાયજી મન ભાવીયા રે લોલ;
 શ્રીઆભુરાયજીના શ્રીગોવર્ધનેશ તત્ત છે રે લોલ.
 એમના બંસીધર તન મન ધન છે રે લોલ,
 એમને ઘેર શ્રીઆલકૃષ્ણજી પધારીયારે લોલ.
 એમના શ્રીવિકૃલેશ આનંદે વધાવીયા રે લોલ,
 શ્રીવિકૃલરાયજીના શ્રીઆભુરાયજી વખાણીયે રે લોલ.
 તે સ્વરૂપ શ્રીમહાપ્રભુજીનાં બાણીયે રે લોલ.
 શ્રીઆભુરાયજીએ નિશાન વજ્રહાવીયાં રે લોલ,
 શ્રીવ્રજનાથજી મહારાણીજી કુખે આવીયા રે લોલ.
 સંવત ૧૮૭૩ આસો મંગળવાર છે રે લોલ,
 વદી પંચમી પ્રકટયા તે અવતાર છે રે લોલ.
 પહેલો પીતાંબર ને કિટ મુકુટ રાજતારે લોલ
 જમી નિરખતાં ને કાટિ કામ લાગતારે લોલ.
 કંઠે કૌસ્તુભ ને કુંડલ છે કર્ણમાં રે લોલ,
 કટિ મેખલાને ધુધરી ધમકે ચરણમાં રે લોલ,

શ્રવણ સુણી ગોપીજન સૌ આવીયાં રે લોલ,
 પ્રકટયા પ્રાણજીવન મન ભાવીયારે લોલ.
 ગોપ નાચે છે દુધ દહિ ધીરકતારે લોલ,
 મલિ માખણ ઉડાવે મન હરખતાં રે લોલ.
 શોભા શી કર્કુ તે સમે નરનારની રે લોલ,
 લીલા નિરખો શ્રીકૃષ્ણ અવતારની રે લોલ.
 વિપ્ર વેદધુની ગાય રંગ રીતશું રે લોલ,
 દાન દે શ્રીઆચુરાયજી આનંદશું રે લોલ.
 દેવ વિમાને ખેસીને આવી નિરખતાં રે લોલ,
 જય જય જય કહી પુષ્પ વરખતાં રે લોલ.
 કંચન ધાર સાજી આરતી વારતી રે લોલ,
 ન્યોછાવર તન મન ધન વારતી રે લોલ.
 ધન્ય ધન્ય માત તાત ધન્ય નિરખીયારે લોલ,
 ધન્ય ધન્ય વૈષ્ણવજન મન હરખીયાં રે લોલ.
 એવા અખંડ ઓચ્છવ શ્રીવલ્લભ આરણે રે લોલ.
 દાસ દાસનો તે દાસ જય વારણે રે લોલ.

ઘોળ રૂપ મું.

ધન્ય શ્રીચીમનલાલ ટળા ચિત્ત ચિંતા હમારી;

દેખીને દીન દયાળ, ટળા ચિત્ત ચિંતા હમારી.

ટક.

અનુપમ અંગજ આપનું, કંદર્પરૂપ કળાય;

જ્યોતીરૂપ સકલ જગે, એવું જોતાં ખીજું ન જણાય. ટળાચિત્ત. ધન્ય. ૧

ગૌર વરણ મુછ વાંકડી, ખિટળીયાળા કેશ;

ભ્રમર અતિશય ઓપતી, ખાહુ ખેય ખિરાજે ખેશ. ટળા. ધન્ય. ૨

શ્રીનવનીતપ્રિયાજીની, સેવા સાધન નીત;

ન્યાં શ્રીયુગલકિશોરની, જખી એટ તેપર પૂરી પ્રીત. ટળા. ધન્ય. ૩

વદન દીઠે વશ થાય છે, મુખ દાઢે દુઃખ જાય;
 નરનારી ગુણ ગાય છે, જેથી પાતક પ્રલય થાય. ટળી. ધન્ય. ૪
 ભાવ અતિ તમ પર દીસે, સહુ સેવકનાં સાય;
 અંત સમાના બેલી છે, ગ્રહો બાંધે તેને નાવે આંચ. ટળી. ધન્ય. ૫
 નેહધરી નીભાવજો. માગે મોતીલાલ.
 દરબેડીને દાડથી, વળી અંતરમાં આણીને વહાલ. ટળી. ધન્ય. ૬

ધોળ ૨. મું.

નમું નમું રે શ્રીનરસિંહલાલ નહ ધરી તમને;
 જેથી ભાગે ભવ જંગલ, એ સખ દો અમને. ટેક.
 વેરાવળમાં વાસ કર્યો, પણ સકળ તણા ધિરતાજરે;
 ભાવધરી પ્રણમું પુરોત્તમ સુધરે જેથી કાજ. નેહ ધરી તમને, નમું. ૧
 મતિ પ્રમણે ગુણ તમ કથવા, અંતર ઉપની આશરે;
 વિમલ મતિ દેખે દેનબંધુ, ગાણી આપનો દાસ. નેહ. નમું. ૨
 ગુણ પરિમલ જગમાં મહુ બહેરે, આપતણાજ અપારરે;
 શું હું વર્ણન કરી શકુ પણ, પાંડે ઉપજ્યા પ્યાર, નેહ. નમું. ૩
 શ્રીલાડલેશજીની સેવા ત્યાં, આનંદ ઉત્સાહરે;
 નિત નિત નવલા ભોગ પ્રભુને વર્ણન શોભા વાહ નેહ. નમું. ૪
 ઉચિતકર્મ આત્મથી કેરુ દિ જગતનુ જેમરે;
 આદરતા તમ મનથીર રીત, તરતય આપજ જેમ. નેહ. નમું. ૫
 શ્રીગોવર્ધનલાલ કુલભૂષણ, શોભા છે અતિ સારરે;
 પૂર્ણ પ્રતાપી રૂપ પ્રગટયું જન દુઃખને હરનાર. નેહ. નમું. ૬
 ધન્ય પ્રતાપ. પુત્રજ એવા, ગુણ તણાજ અપારરે;
 વદન કમળ જોતાં દુઃખ જાયે, ધન્ય ધન્ય વલ્લભવીર. નેહ. નમું. ૭
 કુલ પાવન દુઃખ ભકત નિવારણ, જે જે જીગદાધારરે;
 ભકિતદાતા આપ વિના નથી, જોતાં સૌ સંસાર. નેહ. નમું. ૮
 ભાઈચંદ મુત મોતીલાલે સ્તુતિ રચી આ ઠારરે;
 જય જય શ્રીનરસિંહલલજી, પૂરણ રાખજ પ્યાર, નેહ. નમું. ૯

પ્ર.કરણ ૧૦ મું.

રાસલીલાનાં ધોળ.

ધોળ ૧ લું.

- સાખી શરદપુનમની રાત, નંદસૂત બંસી બળવી;
રાસરમણની વાત, લાલના મનમાં બાવી. ૧
- ચમુના પુલિન પુનીત, શીત સૌરભ મંદાનિલ;
પરસે વાધી પ્રીત, કામરસ થયું મન પંકિલ. ૨
- રજનીપતિ સુખદાન, કાન દેખી મન હરખ્યાં;
બંસી બળવી કાન, તાન મોહની રસ વરખ્યાં. ૩

- સાખી—બંસી ધુની સુણી સુંદરી, જન મન વધ્યો અનંજ;
વિહલતા પરવશ થયાં, ચિત્ત ચાલ્યું સ્થામને સંગ. ૨
- કોએ જમતા તન્યા ભરથાર, બહાર શીશુ મેલ્યાં રમતાં;
ઉલટા કર્યા શણગાર, નાર તન્યાં મળ્લન ગમતાં. ૪
- કોએ ઉલટાં પહેર્યાં વસ્ત્ર, આશ્ર અંતરમાં હરિની;
દોહોતી મેલી ગાય, જાય જાણે કરી પ્રતિ કરિની. ૫

- ગુરુજનની તજી લાજ, કાજ મનમાં સિદ્ધ કરવા;
 તોડી મરજદાની પાજ, સાજ સાજ્યો રસ ભરવા. ૧
- સાખી**—સદન તજી મૌ સુંદરી. ચાટ્યાં હરીની પાસ;
 સરિતા જેમ સાગર ભાગી, મને રાસરમણની આશ. ૨
 ચલ કચ કચ મણિ હાર. અપાર શોભા તે ક્ષણમાં;
 શ્રમનો મન ન વિચાર. સાર વાધ્યો વણો તનમાં. ૭
 કાલિંદીને કુલ, કુલતરુ કુલ્યાં સુંદર;
 કમલ કુમુદ અનુકુલ. થયો તે સ્થલ સૌરભ ભર. ૮
 ચંદ્ર ચંદ્રિકા માંય. ચંદ્રમુખી ચપલા જેવી;
 નંદનંદન ઘન છાય. બની એ શોભા કેવી. ૯
- સાખી**—કાલિંદી તટનિકટમાં, નટવર ગોકુલ ચંદ;
 દેખી મન ટાટું થયું. પડ્યાં પ્રેમ કામને ફંદ. ૩
 કરજેડી કહે સઉ આલ,હાલ નમ શરણે આવ્યાં;
 શાંત કરે રમર ઝાલ. લાલ અમને મન ભાવ્યાં. ૧૦
 મદનકોટિ અભિરામ. સ્યામ તમ સાથે રમવા;
 મન વાધ્યો બહુ કામ, ધામ રતિ લાગી નમવા. ૧૧
 અધરામૃતનું પાન. કાન જ્યારે કરશું મુખથી;
 રહેશે ત્યારે નિદાન. પ્રાણુ આ તનમાં સુખથી. ૧૨
- સાખી**—મયુર મુગુટ ને કાછની, સુથન ગુંગન માલ;
 પીતાંબર છખી મન વસી, દેખી લોચન થયાં નિહાલ. ૪
 રસિક શિરોમણિ લાલ, દયાલ તમે છો મનના;
 જાણીને અપલા આલ, વાહાલ સુખ આપો તનમાં. ૧૩
 દેખીતારે એવા દીન, મીનધ્વજ પરવસ મનના;
 ખોલ્યા તે વચન પ્રવીણ. નવીન દયા નિજ જનના. ૧૪

- સુખ દેવા પરમ અપાર, સાર એના મનનો લેવા;
ચિતના અતિસુકુમાર, માર મોહન રસ દેવા. ૧૫
- સાખી**—વધુ જન સારા વંશના, કરે કેમ બલિચાર;
કંથ તમારા ઘેર છે, તમે ભજશે મને કેમ નાર. ૫
- જોયું વિપિન સુખકાર, વાર યમુનાનાં પરસે;
શીત સુગંધ ઉદાર, ભાર મંદાનિલ સરસે. ૧૬
- નિર્મલ ચંદ્ર પ્રકાશ, હાસ જાણે રવિના કેરો:
સ્વચ્છ રેણુ જાણે વાસ, કામ સુમંદતનો ઘેરો. ૧૭
- નીર તીર વન ઘેર, મોર જંતુનો જોમાં;
રજનિ કાલ કઠોર, કરો કેમ અખલા તેમાં. ૧૮
- સાખી**—કાળ સયાં મમ દર્શનથી, જાઓ ગોકુલ ધામ;
વાટ તમારી પતિ જીવે, તેના પૂરાં કરો જામ કામ. ૬
- એવાં વચન સુણી પ્રજાપાલ, લાલનાં કર કમ્મ જોવાં;
મનમાં થયાં બેહાલ, ચાલ નહિ સુઝે કહેવા. ૧૯
- નયનકંજથી ધાર, વારિની ચાલી જ્યારે;
અધરર્ષિજ સુકુમાર, નારનાં સુકયાં ત્યારે. ૨૦
- પદ સરસિજ અંગુષ્ઠ દષ્ટિથી પરસી ધરણિ;
મનનાં વાધ્યાં કટ, નષ્ટ ધનની થામ સરણિ. ૨૧
- સાખી**—ધીરજ મનમાંહે ધરી, કરી નેત્ર જલ દૂર;
કરજોડી વિનતિ કરે, વ્રજસુંદરી પ્રેમનું પુર. ૭
- ચિત્ત ચોરીને લાલ, લાલ અમને કાં કાઢો;
અખલા છીએ અમે ખાલ, વહાલ પંથ કીધો કાં ઢાઢો. ૨૨
- છોડીને ચરણસરોજ, ઓળ નથી જોવા મનમાં;
કરશું તે તમથી મોળ, ફોળ છે સ્મરના તનમાં. ૨૩

તે પતિ સુખ ધન ધામ, કામ નથી તેનું અમારે;
 છો તમે સર્વે શ્યામ, હામ છે રાસની બારે. ૨૪
 જગરૂપી જગદાધાર, સાર સહુના છો સ્વામી;
 તમથી શો વ્યભિચાર, માર મોહન નહિ કામી. ૨૫

સાખી—પ્રેરક મન તનનું હવે, તે તમ પાસે સ્થામ:
 લોચન તમ મુખ લાલચી, હવે કેમ જમ્યે અમે ધામ. ૮
 તમે આનંદ ધન સ્વરૂપ, તમે કાણુ તમને પ્રાણી,
 ભોગ ચતુરના બૂપ કહે એમ વેદની વાણી. ૨૬
 તમ સાથે રસ ભોગ ભોગ નિશ્ચય જે પામે:
 લેશ ન તેને શોક, ઓધ આનંદનો ધામે. ૨૭
 દીન દયાળુ નાથ, હાથ માગે ધરી દીજે;
 અભયદાનથી ગાથ, સાથ અમ રાસ જ કીજે. ૨૮
 કાત્યાયની વ્રત અંત, કંથ વચન તમે જે દીધું;
 પાળો તેને ધીમંત, સંત જન સ્તુતિ પથ કીધું. ૨૯

સાખી—દીનમીન સમ મધુરવચ, સુણીને નંદકિશોર;
 રાસરમણનું પણુ કર્યું, વ્રજસુંદરી જનમન ચોર. ૯
 નિધનને જેમ ધન, તન જેમ નિર્ધનને મલતાં;
 ક્ષુધિતને જેમ ભોજન, મન વાઘો હરખતે વળતાં. ૩૦
 વ્રજલલના વ્રજ ચંદ, કંદમાં લીધા તારે;
 શરદ પુનમનો ચંદ, મંદ થયો શોભા બારે. ૩૧
 રસ દીપન ઉપચાર, ચાર ચંદન ચંદ્રોન્મલ:
 વિવિધ પુષ્પના હાર, બાર સૌ રત્નનો તે સ્થળ. ૩૨

સાખી—એલા કમુક લવંગને, નાગરવદ્ધી ધન સાર;
 બીડી વિવિધ મુગધની. માહે કાથો ચૂનો ખેર સાર. ૧૦

શ્વેત સ્વચ્છ મૃદુ સેજ, તેજમાં એ શશીનું ભારી;
દોઠે રમર ઉપજે જ, કેજે કવિ મનમાં વિચારી. ૩૩
રતન જડિત ચો સાર, થાળ સામગ્રીના સુંદર,
મુકુર ધર્યા દિશ ચાર, વાર પાટલ સુગંધભર. ૩૪
સરસ ગાનની તાન, કાને સુણિ ઉપજે રતિ પતિ;
વીણા મુરજનું માન, દાન કરે સુખનું તે અતિ. ૩૫

સાખી—પુખ્પ ખાણુના ખાણુ, તે સમે થયાં સુખદાન;
વ્રજ જીવન મલિયા મલ્યું, ન્યારે રસિક રીતનું માન. ૧૧
કાએ રતિસુખ પરવશ ચેત, હેતથી હરિને રીઝાવે;
વિવિધ ભાવ સંકેત, પ્રિતમને કંઠે લગાવે. ૩૬
તેજ કમલની સેન, મેન ભર મનનો જતાવે;
ખોલે મીઠાં વેન, ચેન ધણું મનમાં લાવે. ૩૭
ખટરસ ભોજન થાળ, લાલને પાસે લાવે;
મુખ માંએ આપે ખાલ, રસાલ તે હરિ મન લાવે. ૩૮

સાખી—નિજકર કરી ખીડી સરસ, રસિકરાય મુખમાંથ;
આપે વ્રજ લલના લલિત, પોતે તેનું ચર્વિત ખાય. ૧૨
અધર ખિંખ થયા લાલ, લાલના લોચન જેવા;
દર્પણુ લીધું ખાલ, વહાલથી પ્રિયકર દેવા. ૩૯
દર્પણુ લઈ નિજ નાથ, હાથમાં નિજ મુખ જોયું;
ત્યારે રીઝયા અંક માલ, ખાલને દન દુઃખ જોયું. ૪૦
ચોપડ ખેલ રસાલ, ચાલ જેમાં રસની ભારી;
ખેલે શ્રીનંદલાલ, થઈ રતિ સુખ તૈયારી. ૪૧

સાખી—કુસુમ માલ કરથી કરી, વેણીબૂષણ અંગ;
ધારે એકબીજા મલી, વાળ્યો આનંદ જલધિતરંગ. ૧૩

ગાએ કદારે ને ગિહાગ, સુહાગ જે સુરતો જેમાં;
 લયના લાગ્યા બાગ, જગરૂક તાલ છે તેમાં. ૪૨
 તાનના ભેદ અનેક, એકએકને સમજાવે;
 રીઝી કરે તન એક, રસિકજન પ્રીતિ વધાવે. ૪૩
 કુસુમ પ્રચુર પર્યંક, અંક ભરી ભામિની સાથે;
 બેઠા શ્રીકૃષ્ણમયંક, શંક તણ સરસિજ લાથે. ૪૪

સાખી—પરસી મૃદુલ કપોલને, લોચન લોલ વિશાલ;
 પ્રિયતમ પ્રિય વાતો કરે, ભરે પ્રેમથી લલના ને લાલ. ૧૪
 અતિરતિ સુરત સુજન, માન તણ સુંદરી સંગે;
 સકલ અંધ સુખ દાન, કાન કીધું શ્રમ થયો અંગે. ૪૫
 શ્રમ સીકર તે અમદં, સુગંધયુત એવા શોભે;
 ધરણિએ નિર્મલ ચંદ, તારા આગ્યા તેના શું લોભે. ૪૬
 શીતલ તારે સમીર, નીર યમુનાનાં પરમે;
 કુંજપરાગથી ધીર, તીર તરૂ ધાતેં મરમે, ૪૭
 ત્યારે થયો શ્રમ દૂર, પૂર સૂખનો મન માંગે;
 રતિપતિ કીધો ચુર, શૂર એવા બે ને ત્યાંગે. ૪૮

સાખી—જલસ્થલ કુંજનિકુંજમાં, યુવતિપુંજને સાથ;
 એવા વિવિધ વિહાર ભર, કરી સુખ દે વ્રજનાથ. ૧૫
 અચલ અનંત વિહાર, સાર શ્રુતિનો એ કેવલ;
 કહેતાં ન આવે પાર, ધાર મનમાં છે એ ફલ. ૪૯
 આનંદમય નંદલાલ, ખાલવ્રજની નિકુંજ થલ;
 પશુ પક્ષી દુમ જલ, તાલ સરિતા પ્રસૂત ફલ. ૫૦
 એવું મનમાં જ્ઞાન, ધ્યાન એવું સ્થિર માયું;
 પ્રેમભક્તિ કરો દાન, કાન તમ પદ જુગ લાયું. ૫૧

સાખી—રનેહ સૌખ્ય નિશ્ચય કરો. જગજીવન નંદ નંદ,
 રસ શૃંગાર સંયોગનો, એ પૂરણ થયો પ્રખંધ. ૧૬
 સંવતસર યુગ નદ શશી, અસિત સપ્તમી વાર;
 સુરગુર ગુર્જર એ મિતિ, ને આશ્વિન માસ છે આર. ૫૨

ધોળ ૨ જી.

સખી શરદ પૂનમની રાતરે, સુંદર વેણ વાજે. (૨) ૧
 મારો વહાલોજી રમીયા રાસરે. સુંદર. ૨
 એના હુધરવાળા ફેશરે. સુંદર. ૩
 મારો વહાલોજી નટવર વેશરે. સુંદર. ૪
 ગોપી અતિઉતાવળાં આવોરે. સુંદર. ૫
 એતો આવીને ચરણે લાગેરે. સુંદર. ૬
 શ્રીવલ્લભ પ્રભુની પ્રીતરે. સુંદર ૭
 અમને રાસ રમાડ્યાં રંગરોતરે. સુંદર. ૮

સાખી—કેમ આવ્યાં તમે કામિની, એમ ખોટ્યા નંદકિશોર;
 અર્ધનિશ્ચાએ આ વનમાં, જે વેલાએ ચાલે ચોરરે.
 કામિની કેમ આવ્યાં કેમ આવ્યાં.
 આ વનમાં તે શું છે કામરે, કામિની કેમ આવ્યાં. ૯
 એમ ખોટ્યા તે સુંદર સ્યામરે, કામિની. ૧૦
 તમે ઘેર જાઓ ગોપીઓ ધટે છે રે. કામિની. ૧૧
 તમે વેગે જાઓ વેળા તો વટે છે રે. કામિની. ૧૨
 આ ધર્મ તમારો લાગેરે. કામિની. ૧૩
 સખી લોકમાં તે લાંછન લાગેરે. કામિની. ૧૪
 શ્રીવલ્લભપ્રભુજી એમ કહે છે રે. કામિની. ૧૫
 સુણી રનેહ નિર ધારા વહે છે રે. કામિની. ૧૬

સાખી—તમે ત્રિભુવન તેડાવીને તળવ્યો સંસાર;

તમે તે વનમાં તેડાવીને, હવે ડરો છો તિરસ્કારે.

નંદજીના નંદલાલા નંદલાલા.

તમારી ચાલ દેખી હું તો છટી છુરે. નંદજીના. ૭

મારે વહાલું નથી તમ પાખેરે. નંદજીના. ૧૮

અમે તજી છે કુળની લાજ રે. નંદજીના. ૧૯

મારા વહાલાજી ચતુર સગણુરે. નંદજીના. ૨૦

આપ્યાં આનંદ રસનાં દાનરે. નંદજીના. ૨૧

શ્રીવલ્લભપ્રભુને ખલિહારે. નંદજીના. ૨૨

અમે આવ્યાં તમારે ચરણેરે. નંદજીના. ૨૩

સાખી—વચન સુણી પ્રજનારનાં થેષ થેષ રમીયાં રાસ;

રૂમઝુમ વાગે ધુધરા, પ્રજસુંદરીની પૂરી આશરે.

ગિરિવર ગિરિધારી ગિરિધારી.

ફરતાં કામિની વચ્ચે વનમાળીરે. ગિરિવર. ૨૪

સખી અન્યોઅન્ય લે છે તાળીરે. ગિરિવર. ૨૫

ત્યાં જોવાને દેવતા આવ્યારે. ગિરિવર. ૨૬

લષ્ટ પુષ્પે પ્રભુને વધાવ્યારે. ગિરિવર. ૨૭

શ્રીયમુનાજી વહે છે ગંભીરે. ગિરિવર. ૨૮

રહ્યો ચંદ્રમા શરદનો સ્થિરે. ગિરિવર. ૨૯

મુખે તા થેષ તા થેષ ખોલેરે. ગિરિવર. ૩૦

સહુ સુંદરીની સંગે ડોલેરે. ગિરિવર. ૩૧

કાષ્ટ સખીનો અધર રસ લૂટેરે. ગિરિવર. ૩૨

પ્રજવનિતાનો અમૃતરસ લૂટેરે. ગિરિવર. ૩૩

પ્રજવલ્લભ પ્રભુને જોષનેરે. ગિરિવર. ૩૪

મહારૂં મનડું રહ્યું છે મોહીરે. ગિરિવર. ૩૫
સાખી-ધન્ય ધન્ય પ્રજની ભૂમિકા, ધન્ય ધન્ય પ્રજની નાર;
સ્થામસંગ કીડા કરે, શું વર્ણવું લીલા અપારરે. ગિરિવર.

ધોળ ૩ જી.

સખી આજરે વાગે શ્રીવૃંદાવન વાંસલી,
મારે મંદીરીએ મંભળાય, સખી આજરે વાગે શ્રીવૃંદાવન. ૧
સખી વાંસલી તે કરી વેણમાં મારૂં ચિત્ત બણું અકળાય. સખી. ૨
સખી સુદ્ધ બુદ્ધ ભૂલી સુંદરી, જીરે ધર તજીને વન જાય. સખી. ૩
સખી અવળાં તે આભરણ પહેરીયાં જીરેઅવળાં ઓઢ્યાં છે ચીર. સખી.
સખી કરનાં તે કંકણ જોડનાં, જીરે નૂપુર ધરીયાં કાન. સખી. ૫
સખી નયણે તે સિંદુર સારીયાં, જીરે કાળજી ટીલડી લલાટ. સખી. ૬
સખી ગાયોનાં દોહન ચુકીયાં, જીરે વાજરાં બાંધ્યાં છે બહાર. સખી. ૭
સખી ધરનાં તે કામકાજ ચુકાયાં જીરે રોતાં મેહેલ્યાં છે બાળ. સખી. ૮
સખી મેલ્યાં તે માત તાત બ્રાતને, જીરેમેલ્યાં પતિ પુત્ર પરિવાર. સખી. ૯
સખી આસો તે માસ સોહામણો, જીરે સોહામણી શરદનીરાત. સખી.
સખી માધવદાસના સ્વામીને વિનવું, હારેવાહાલે રંગે રમાડ્યાં છે રાસ.

ધોળ ૪ થું.

સખી શરદ પુનમની રાત મુજને વહાલીજી,
એવી ગોકલ પ્રજની નાર રમવા ચાલીજી. ૧
એવાં નાક પ્રમાણે નયનાં નિર્મલ મોતીજી,
એવાં દર્પણ લીધાં હાથ મુખડાં જોતીજી. ૨
એવાં કક્ષાં ને કાંબી ચાર વીંછવા ઝણકેજી,
એવો ઝાંઝરનો ઝમકાર બુધરી ધમકેજી. ૩
એવાં ચોળાને પહેર્યાં ચીર પીતામ્બર પીળાંજી,

મારા વહાલા સાથે રમવો રાસ કરવી લીલાળ.	૪
એવી લીલા તે ગાળ્યો નિત્ય નર ને નારીળ,	
ત્યાં રમે ગોપીઓને કહાન રમતાં ભારીળ.	૫
એવાં ખાંહે બાબુખંધ ઓગનીઆં ખળકેળ,	
એવો હમડે એકાવલિ હાર જીમણાં ઝળકેળ.	૬
ત્યાં પુદડી ફરે ગોપી ચાર વચ્ચે ગિરધારીળ,	
એવા માધવદાસના દાસ જાઉં બલિહારીળ.	૭

ધોળ ૫ મું.

જનમાં વાગેરે વાંસળી, માહારા મંદિરીએ અંબળાય.	વનમાં. ૧
મોહ સહુ પામીરે સોભામણી, જીવડો આકુલવ્યાકુલ થાય.	વનમાં. ૨
વેગે ચાલીરે વનિતા, મેંતો ધરમાં નવ રહેવાય.	વનમાં. ૩
દેહની દશારે વિસરી, અંગે આભૂષણ બદલાય.	વનમાં. ૪
ભુવન ભુવનથીરે ભામિની, ચાલી કામ કરી ધર ત્યાજ.	વનમાં. ૫
સાસરે મહીષરે મેહેલીયું, લોપી લોકડીયાંની લાજ.	વનમાં. ૬
વન સહુ આર્થારે ગોપીયો, નયને નિરખ્યા શ્યામશરીર.	વનમાં. ૭
રત્નનાથ હરખ્યો રે હૈયે ધાગું, સુંદર જીમનાં ફેરી તીર.	વનમાં. ૮

ધોળ ૬ ઠું.

મારા વહાલાના વન માંહ, વાગે રૂડી વાંસલડી;	
હું તો થેલી ફરે ધરમાંહ, કાણે દીધી સાંકલડી.	૧
કુંભ વિના જલ ભરવા ચાલી, શિરપર મેહેલી ઉઢાણીરે;	
ગરજું લઇ જલ ગળવા બેડી, કુંભની શુધયુધ ભુલી.	વાગે. ૨
ગુણિયા વિના ગૌ દોહોવા બેડી, સાડી ભીજાઇ નવ જાણીરે;	
વાંછડું વાળતાં ગોપીઓએ, બાલક ખાંધ્યાં તાણી.	વાગે. ૩
ધી નાવીને ઝાશમાં રેડ્યાં. દુધમાં રેડ્યાં પાણીરે;	

નેતરે લેઈ નાવલીઓ આંધ્યો, ઘરનો ધણી નવ જાણ્યો. વાગે. ૪
 પાત્ર વિના મેં ભોજન પીરસ્યાં, મોદક મરચાં ભેળીરે;
 સાકર વડીનાં શાક વધાર્યાં, સેવમાં સુંઝળ ભેળી. વાગે. ૫
 સાસુ કહે વડુને વૈતર વળગ્યાં, અવચળિયા ઉતરાવોરે;
 દોયેર કહે ભોગ્નમને આંધો, સાન કરી સમગ્નવા. વાગે. ૬
 તનમન મારા પ્રાણ દરી માલારે વાહાલોજી મધુરાં જાયરે,
 રામકૃષ્ણ પ્રભુ એ રસ પીનાં, વારે વારે સમગ્નવું. વાગે. ૭

ધોળ ૭ મું.

રાસમેં બિહારી આજ રાસમેં બિહારી:
 સોહત સલુણે શ્યામ, રાસમેં બિહારી. ટેક.
 મયુર મુકુટ કાછતી કડી, પીત પટ સંમારી;
 શ્રવણ કુંડલ ચરણ નુપુર, મુરલી અંધર ધારી. ૧
 અંસી સુણી આય મીલી, સખ વ્રજકી નારી;
 એક એક પ્રતિ રૂપ ધરી, વિલસત વનમાળી. ૨
 વૃન્દાવન કુંજલતા, રાસ રચ્યો આરી;
 થેઇ થેઇ નાયત હરિ, સંગ રાધા પ્યારી. ૩
 સુરનર મુનિ નાર સહિત, નિરખી સુધ વિસારી.
 ધન્ય ધન્ય રઘુનાથ પ્રભુ, વ્રજજન સુખકારી. ૪

ધોળ ૮ મું.

શરદ રેન જી રહી યા બનમે, મુરલી અંધર ધરેરે. ટેક.
 કંચન કંકણ નુપુર બાજે, ગલે મોતીયનકી માળારે;
 બાજુબંધ સુરજકી જ્યોતિ, કુંડલ મુકુટ ધરેરે. ૧
 શ્રવણ સુનત વિરહ તાપ હીય, પતિસુ છાંડ ચક્ષી બનમે;
 હરિદર્શનકી પ્યારી અખિયાં, ચર્ચુન જાય ઠરીરે. ૨
 દેખીયત સુંદર રૂપ માધુરી, તનકી શક્ત ટરીરે;
 સૂરદાસ પ્રભુ મનમથકે, અહનિશ રાસ વરીરે. ૩

પદ ૯ મું.

ખાંસુરી બળદ આજ રંગસો મુરારી.
 ખંસીકી ધુની સુની, શંકરકી તારી છુટી;
 વેદ પદત ભૂલ ગયે, બ્રહ્મા બ્રહ્મચારી. ૧
 જલ સ્થલ કે જીવ મોહે, મોહે મોહે પક્ષી સારી;
 ગોકુલ કે ગ્વાલ મોહે મોહી વ્રજનારી. ૨
 જમુના જલ ચક્રિત લયો, સુધ ન સંભારી;
 સૂરદાસ મદન મોહન, તીનલોક વારી. ૩

પદ ૧૦ મું.

ખંસીઆજીરે કાના તેરી મદન ગોપાલ;
 મદનગોપાલ, નાગર નંદાજીના લાલ અંસી. ૧
 ખંસી આજી વૃંદાવનમેં દોડી વ્રજકી ખાલ;
 લાજ કાજ મૂકી વ્રજજનની, જઈ પહોંચી તત્કાલ. અંસી ૨
 દે દે ગોપી ખીચ ખીચ માધો, નાચે દે દે તાલ;
 રાસ મંડલકે ખીચમેં મોહન, ગાવે રસિક રસાલ. અંસી. ૩
 મયુર મુકુટકી લટક બનીહે, ગજે વૈજયંતી માલ;
 પીળે પટકે મન મોહું છે, લાગી વેરણુ વિશાલ. અંસી. ૪
 ગાય ચરાતો વ્રજભૂમિમેં, સંગ સખા લેછ ગ્વાલ;
 ધુમર ઘોરી કાજર કહી કહી, બોલાવ ગોપાલ. અંસી. ૫
 કુમુદ વનમેં જઈને પહોંચ્યા, સખીઓ લાવે છાક;
 લાડુ પુરી શાક ભુજૈના, દહીં માખન દુધપાક. અંસી. ૬
 પીસ્તાં ને બદામ ટોપરું, ખારેક મીશ્રી દ્રાક્ષ;
 ખરબુજ નારંગી જામફળ, આંખા કેરી સાખ. અંસી. ૭
 બીની બીની રોટલી ને કારેલાનું શાક;
 આવરે વરસાદ તમને ઘંચરીઓ પરસાદ. અંસી. ૮
 મોદકાઆની માર મચી છે, ખેલ કરે નંદલાલ;
 શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ એમ કહે છે. એનું નામ કનૈયાલાલ. અંસી. ૯

ધોળ ૧૧ મું.

- એવો નંદ કુંવર મતવાલો, વૃંદાવન જોવા ચાલો.
એ તો રાસ કરે મધુવનમાં, એની પ્રીતડી સાલે આ તનમાં;
એવો શાણો દીન દયાળો. વૃંદાવન. ૧
- પ્રભુ કાને કુંડલ ઝળકે, મોતીના તોરા લરકે;
એવો મયુર મુકુટ ધરનારો. વૃંદાવન. ૨
- ગાય વાંસલડીમાં સુર સારો, ખીજો આંખ તણો અણસારો;
ત્રીજો શ્યામસુંદર રંગ કાળો. વૃંદાવન. ૩
- એણે ધેલી કરી વ્રજનારી, હવે કુખળ લાગી વહાલી;
એવો દેવપ્રાનો સુત દયાળો. વૃંદાવન. ૪
- વ્રજવાસીનાં મન હરીને, ગોવર્દન હાથ ધરીને;
થયો વ્રજવનિતાનો વહાલો. વૃંદાવન. ૫
- એ તો મામા કંસને મારી, હવે કુખળ કીધી પ્યારી;
એવો ગાયોનો ગોવાળો. વૃંદાવન. ૬
- અખળાથી એ દિન જ કેવો, બહેની દુઃખડાં શિરપર સેવો;
દેઈ દર્શન વેદના ટાળો. વૃંદાવન. ૭
- કહે કૃષ્ણદાસ તમ શરણે, તમને નમીને લાગું ચરણે;
અમને અભય વચન હરિ આલો. વૃંદાવન. ૮

પદ ૧૨ મું.

- હિભા રહોને ગોવાલીયા તમે મુરલી મીડી વાછ. ટેક.
મુરલી મીડી વાછ, વહાલો ગીત મધુરાં ગાય. હિભા. ૧
- મુખ દીઠે મુખ ઉપજે મારાં, નયણાં તૃપ્ત માય;
નિરખું દીનાનાથને મારાં, પંડનાં પ્રાશ્નિત જાય. હિભા. ૨
- નયણાં તમારાં કામણુગારાં, આંખસડીમાં જંત્ર વહાલા;

વશ કરી વ્રજનારને ક્યાંથી, શીખી લાવ્યા મંત્ર. ઉભા. ૩
 મથુરામાંથી સંચર્યા વહાલો, આવ્યા ગોકુલ ગામ;
 પૂતના કેરા પ્રાણુ શોખ્યા, મામા કંસને માયો ઠાર. ઉભા. ૪
 દેવકીજીના ઉદર વસ્યા, જસોદાજી કીધાં માય;
 મુખ થકી મુરલી બજાઇ, આપ્યાનંદની ચારી ગાય. ઉભા. ૫
 ચટકો ત્હારી ચાલનો બહાલા, પાવડીએ કંગણુ કેર;
 રૂમક બૂમક ધુધરી વાગે, નેનમાં ઝલકે મોર. ઉભા. ૬
 મોરલીમાં તો મોલ પમાડ્યાં, જેમ હરાયાં દેર;
 લાલણુ પ્રભુ નંદલાલના, મ્હારા ચીતડા કેરા ચેર. ઉભા. ૭

પદ ૧૩ મું.

વા'લા મારા વ્રંદાવનના ચોક કે, વહેલા પધારજેરે લોલ. ૧
 મુજને રાસ રમ્યાના કોડ કે, વાલા સંગ બેલડીરે લોલ. ૨
 એવી રૂડી ગોકુલની વ્રજનાર કે, વેગે બોલાવજેરે લોલ. ૩
 એવો રૂડો બંસી બટનો ચોક કે, કુંજ સોહામણોરે લોલ. ૪
 એવાં રૂડાં જમુનાજીનાં નીર કે, તટ રણિયામણોરે લોલ. ૫
 એવી રૂડી શરદ પૂનમની રાત કે, ચંદ્ર સોહામણોરે લોલ. ૬
 મધરાતે વાઇ વેણુ રસાલ કે, હું થઇ બેલડીરે લોલ. ૭
 લેવા મુખડાનો તંબોલ કે, મળી તેવ તેવડીરે લોલ. ૮
 ફરતી ગાન કરે વ્રજનાર કે વચ્ચે મારો વા'લમોરે લોલ. ૯
 મળીઓ માધવદાસનો નાથ કે, રસ જામ્યો ઘણારે લોલ. ૧૦

પદ ૧૪ મું.

સખી શરદપૂનમની રાત જોઇ, વહાલે રમવા કીધું મનરે;
 વન પુલ્યાં તે લીલા શકતે, તે મન ચંદ્ર જતન. હરિરસ માતારે. ૧
 વેણુવગાડી ચિત્ત હર્યું, પ્રકટયું અંગ અનંગરે;

- સાંભળતાં ગોપીજન આવ્યાં, કૃષ્ણ સમીપે સંગ. હરિ. ૨
- વેણું સાંભળીને દોહોવું મૂક્યું, દોહતાં મૂક્યાં વાસણુરે;
- ખીર ચઢવી તેમ જ મૂકી વાલાલા પાસે મન. હરિ. ૩
- તાતાં દુધ જમાવતાં, પતિસેવા ભોજનરે;
- લેપનતાં લોચન આંજતાં, વિપ્ર તે આભરણ. હરિ. ૪
- પતિઓનાં રોક્યાં ન રહ્યાં, આત્મા હરિરસ માંહરે;
- કેટલાએક પતિએ રોક્યાં, માધવ ચરણે ચિત્ત લમ. હરિ. ૫
- સહુથી આગળ તે જઈ પહોંચ્યાં, સગુણ મૂકી તનરે;
- ત્યારે રાજ્યે પૂછ્યું, એ કેમ પહોંચિ જન. હરિ. ૬
- શુકળ ત્યારે એમ ઓચર્યા, પહેલું કહ્યું તે સત્યરે;
- દૂષ ભાવે શિશુપાલ ઉદ્ધર્યો, એતો પીયા જુગત. હરિ. ૭
- વ્રજભક્તો આવ્યાં જાણીને, પ્રભુજીએ કહ્યું વચનરે;
- આવ્યાં તે તો સારું કર્યું, કારણ કહો પ્રસન્ન. હરિ. ૮
- રજની એવી જાંતુ ભયંકર, હમણાં જાઓ ઘેરરે;
- માતપીતા ને પુત્ર ભાંડે, ચું છે તેહનાં પર. હરિ. ૯
- વન દીડું ચંદ્ર કેરી શોભા, કાલિંદી જલ તેમરે;
- ઘેર જઈ પતિ સેવા કરો, પાળો ખાલક જેમ. હરિ. ૧૦
- જો માહારે પ્રેમે આવ્યાં છે, તોએ તે પણ જોયુંરે;
- પતિને મૂકીને આવ્યાં, પતિવ્રતા ધર્મ ખોયું. હરિ. ૧૧
- ધરડો મૂખ રોગી એવો, તોય પતિ નવ તજીએરે;
- નિંદા આવે સર્વે જુવે, તેથી અન્ય નવ લજીએ. હરિ. ૧૨
- શ્રવણ કીર્તન ધ્યાને આવ્યું, એમ નહી કાંઈ વેહેલાંરે;
- એવાં વચન સાંભળી ગોપી, વિલસ થયાં સર્વં ધહેલાં. હરિ. ૧૩
- મુખ નીચું ખીંખાધર સુકે, શોક કરી નિસાસોરે;
- નયણે ભૂમિ લખીને માગો, અવનિ વિમલ વિમાસે. હરિ. ૧૪

- પ્રભુજીએ વાત કરી મન જોયું, એમ કહેશું વંદેરે;
નયણે આંસું ફેરવી લીધાં, બોલ્યાં ગદગદ કંઠે, હરિ. ૧૫
- ન મૂકાય તે મૂકી આવ્યાં, એવું કહેવું નવ ધંદેરે;
જો બીજું કહું તે જાણું, ધર્મ કાણથી પ્રગટે. હરિ. ૧૬
- ધર્મરૂપ કરી તમને જાણું, તમ ભજે સહુ વિલસેરે;
મૂકી નિત્ય અનિત્ય શું કહીએ, ચતુર થઈ ઓળખશો. હરિ. ૧૭
- ધણા દિવસના તાપ હતા, તમે વિના કાણુ સમાવેરે;
કો કહેશે જે કહું ન માન્યું, કહો ક્યમ ઘેર જવાયે. હરિ. ૧૮
- ચિત્ત હર્યું ને કામ નવ સૂજે, જ્યાં ચાલો ત્યાં જઈએરે;
અધરામૃત કરી વિરહ સમાવો, વિરહ અગ્નિ નવ ઝરીએ. હરિ. ૧૯
- નહિ સમે તો પદવી થાશે, ચરણુ તમારાં સોહીએરે;
ચરણુ રમાને દુર્લભ છેરે, તે જોઈ સંરક્ષણુ હોઈએ. હરિ. ૨૦
- વક્ષઃસ્થલ લક્ષ્મી રાજે છે, તો એ પદરજ ઇચ્છેરે;
સામર્થ્ય વાધ્યું તમ દીકા માટે, દાસી કરો સહુ ઇચ્છે. હરિ. ૨૧
- અલકાવૃત શ્રીમુખ અવિલોકતાં, થઈ અપ્રચર આજરે;
વેણુ ગાન સાંભળતાં મોહી, ત્રિલોક યુવતિ સમજે. હરિ. ૨૨
- ગોદિજ મ પુલકિત થયાં, બીજની શી વાતરે;
સ્તન મસ્તક કર પંકજ ધરે, આરતી મીટો ગાત. હરિ. ૨૩
- ખેદ જન સાંભળતાં પ્રભુ, ગોપીસંગે રમણુ કર્યાં;
હિંદુગણુ ને વચ્ચે ચંદ્ર જેમ, તેમ ગોપી પ્રભુ ઈર્ષ્યા. હરિ. ૨૪
- સતનાં યુથ મળીને ગાએ, યજ્ઞમાં ફરવા લાગ્યારે;
યમુના પુલીને મળી સહુ આવ્યાં, કેવલ રસમાં પાગાં. હરિ. ૨૫
- શ્રીમાં અધિક કાણુ અમરિના, એમ કયું મદ મનરે;
પ્રભુજીએ જાણી મનની વાર્તા, ત્યાં થયા અંતરધ્યાન. હરિ. ૨૬
- શ્રીવલ્લભ શ્રીવિદ્વલ પ્રભુજીની, કૃપાથી ગાય એમરે;
તમનિજ દ્વારકેશઉર લાવે, લીલા વર્ણવી પ્રેમ. હરિ. ૨૭

પ્રકરણ ૧૧ મું.

વસંત હોરીના ખ્યાલ, રસીયા વગેરે.

પદ ૧ લું.

પકડે ધનનન ગિરિધારી.

૨૬૦

ઉમંગ ભરી ગોપી સખ આઘ, ખેલ મચાયો ભારી;

ખેંચ લેછ પીતાંબર મુરલી, હાં હાં કરત મોરારી;

હસી સખ દે કર તારી. પકડે ૧

જહીં જપત મુનિવર જ્ઞાની, સકળ વાસના ટારી;

શારદ શેષ પાર નહિ પાવત, જહીં જપે ત્રિપુરારી;

તાકુ ગોપી દેત હેં આરી. પકડે ૨

કાલકો કાલ ઇશ્વરો ઇશન, જીત લીયો સુકુમારી;

કર જરી કે પીતાંબર માગત, ઘો ઘો મોરલીયાં ખ્યારી;

જાગ્યો અખ જીત તુમારી. પકડે ૩

લકત આધીન નિગમ નિત્ય ગાવત, મુનિવર કહેત ખીચારી;

મૂરદાસકે પ્રભુ રસીલે, વારવાર બલિહારી;

મગન કીની ધનનારી. પકડે ૪

પદ ૨ જી.

સામરો અજહુ નહિ આયો,

અજનિતા સખ છોડી સાંવરે, મધુવન જય ખસાયો;

દાસી કરી પટરાણી સામરે, નાથકો નામ લગ્નયો;

કંથ કુખળ કો કહાયો. સામરો. ૧

આપહી જય દ્વારકાં ખસાયો, હમકું જોગ બતાયો;

હમકું જોગ ભોગ કુખળકું, એસો કપટી કહાયો;

આખર આહીરકો જયો. સામરો. ૨

લખી લખી પતીયાં છતીયાં જરાવત, ઉધોકો વ્રજમેં પહાયો,

હમ મિત્રી તો હે વિશ્વાસી, દાસીસું નેહ લગાયો;

ગરલ ઘોરી જી પિલાયો. સામરો. ૩

ખર અકુર એ કહાંસે આયો, ઘર ઘર હોરી જગાયો;

એક હોરી તો જરતહે હૈયા મેં, સ્વપ્નામેં સુખ ના પાયો;

ફેર કહાંસે કાગુન આયો. સામરો. ૪

વેરી વિધાતા અતિ સંતાપે, કામંકા જોર બઢાયો;

મૂરદાસ અપલાકી વિનતી, કરત હે મનંકા લાયો;

જલે પર લોન લગાયો. સામરો. ૫

પદ ૩ જી.

રાધાવર ખેલત હોરી,

નંદગામકે આલક ધતતેં, ઉત ખરસાનેકી ગોરી;

કંક કરતાલ બજવત ગાવત, કેસર કુમકુમ ઘોરી;

પરપર રંગમે ખોરી. રાધાવર. ૧

ગાવત ગારી ગ્વાલ માનો નવ, નાગરી જોખન જોરી;

નંદલાલ બડા રસીયા હે, હમતેં કરત કહુ જોરી;

કાગુનમેં કાનકી ચોરી. રાધાવર. ૨

દશે દિશમેં ગુલાલ ધુમક રહ્યો, કાહુ ન લક્ષ પર્યોરી;

ઓચક આય ધાય ચંદ્રાવલી, લલિતાદિક સખ દોરી;

પ્રહ્લો કુંવર ખરજોરી. રાધાવર. ૩

ભોરમુગટ ખનમાલ મુરલીકા, પીતાંખર લીયો છોરી;

ભામિનીબેખ ખનાય કહતહે, નંદરાયકી છોરી;

ખની છખી કામકી મોરી. રાધાવર. ૪

દે દે તારી નચાવત જ્વાલની, અપની અપની ઓરી;

વા દિનકી શુધ બૂલ લગારે, યમુના તટ ચીર હર્યોરી;

આજ સખી દાવ પર્યોરી. રાધાવર. ૫

કૃષ્ણરંગ રંગવા જો ભામનો, દેકર બહુતનિહોરી;

હે આંધીન બ્રહ્મભાનસુતાકે, વિનતી કરે કર જોરી;

દેહુ આપનો કર છોરી. રાધાવર. ૬

પદ ૪ થું.

સાંવરે મોહી રંગમેં રોરી.

પ્રેયાં પકર મેરી શિરકી ગગરીયાં, છીનકે શિરતેં દોરી;

રંગમે લાલન રસવસ કીની, કારી ગુલાલકી ઓરી;

ગાવન લગ્યો મુખતેં હોરી, સાંવરે. ૧

આય અચાનક મીલ્યોરી કગરમેં, તખ નિરખ્યો નંદકોરી;

બર બુજલે મોહી પકરકે, જીવનતે ખરજોરી;

માલા મોતીયનકી તોરી. સાંવરે. ૨

મર્યાદા મેરી કહુ ન રાખી, કહી એક ખાત કોરી;

તખ ઇનકે મેં આંખ દિખાઇ, મત જાનો મોહી ભોરી,

જાનું તેરે ચિતકી ચોરી. સાંવરે. ૩

મેરો જોર પ્રભુ કહુ ન ચલત હે, કંચુકીકી કસ તોરી;

સૂરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, રસીયેને રંગમેં ખોરી.

ગઘ મેં નંદકી પોરી. સાવરે. ૪

પદ ૫ મું.

નેહ લગ્યો મેરો શ્યામ સુંદરસોં. ટેક૦

આયો વસંત સખી બન ઝુલે, કેત ન ઝુલીહે સરસોં;

મેં પીરી બધ પિયાકે વિરહસોં નીકસત પ્રાણ ધંધરસોં;

કહો જાય અંસીધરસોં; નેહ. ૧

ફાયુનમેં સખ હોરી ખેલતહેં, અપને અપને વરસોં;

પિયકે વિયોગ જોગન જલે નીકસી, ધુર ઉડાવત કરસોં;

ચલી મથુરાકી ડગરસોં. નેહ. ૨

ઉધો જાય દારકાંમેં કહીયો ઇતની અરજ મેરિ હરિસોં;

વિરહવ્યથાસેં જીયરા ડરતહે, જળતે ગયે હરિ ધરસોં;

દરસ દેખનકાં હોં તરસોં. નેહ. ૩

સૂરદાસ મેરી ઇતની અરજ હેં, કૃપાસિંધુ ગિરિધરસોં;

ગહરી નદી યા નાવ પુરાની, અખકે ઉગારો સાગરસોં;

અરજ મોરી રાધાવરસોં. નેહ. ૪

પદ ૬ હું.

અંદ્રાબન મોહન દધી હુંડી. ટેક૦

કહાં તેરો હાર કહાં નકવેસર, કહાં મોતીયનકી લર તૂટી. અંદ્રા૦ ૧

જોકુલ મેરો હાર મથુરાં નકવેસર, કુંજ ગલનમેં લર તૂટી. અંદ્રા૦ ૨

સૂરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, સર્વસ્વદે ગોવાલન છૂટી. અંદ્રા૦ ૩

પદ ૭ મું.

મન ખસે તો અંદ્રાબન ખસરે, ટેક૦

તીરથ વ્રત કાહેંકુ બટકે, અંદ્રાબનકો જપ કરરે. મન ખસે તો ૧

પ્ર. ૧૧ મું. વસંત હોરીના ખ્યાલ, રસીયા વગેરે. ૨૮૬

ખંદ્રાખનકી કુંજગલનમેં, સંતનકા દર્શન કરે. મન અસે તો ૦ ૨
સૂરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, હરિચરણેચિત્ત ધર લેરે. મન અસે તો ૦ ૩

૫૬ ૮ મું.

મુરલી ધનસ્યામ ખખવેંગે. ૨૬૦

ઉચો નંદગામ અરસાનો, ગોકુલપુરી કખ આવેંગે. મુરલી. ૧

હમ ખખુબાનકી કુંવરી રાધિકા, નંદજીકા કુંવર કહાવેંગે. મુરલી. ૨

સૂરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું હસી હસી પ્રીત ખઢાવેંગે. મુરલી. ૩

૫૬ ૯ મું.

શ્રી હાકાર કલંગી આપ ધરી. ૨૬.

મોરપીંછકી ખનીહે કલંગી, હીરા મોતી જડાવ જડી. શ્રી હાકાર. ૧

ખાંહે ખાળુખંધ ગલે ગુંજ ધરી, પીતાંખરકી છળિ ન્યારી. શ્રી હાકાર. ૨

સૂરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, ચરણકમલ પર અલિહારી. શ્રી હાકાર. ૩

૫૬ ૧૦ મું.

શ્રી જમુનાકે નિકટ ખજાઇ ખંસી. ૨૬૦

જીવજંત જળથળકે મોહે, ઓર મોહે તરવર પંખી. શ્રી જમુનાકે ૧

ધેલીચાલ ચલે ગલવા મોહે, ઓર મોહે હરના તપસી. શ્રી જમુનાકે ૨

સૂરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, કુંડલ જોત ખની સરસી. શ્રી જમુનાકે ૩

૫૬ ૧૧ મું.

દરશન ઘો નાથ ધખ ધારી. ૨૬.

તીહારે દર્શનકા મન તલકત હે, ત્રીન લોક મહિમા ભારી. દરશન ઘો. ૧

વજ છોડ મેવાડ ખસાઇ, એ મેવાડ લગી પ્યારી. દરશન ઘો. ૨

સૂરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, મંદિર ભીડ ભઇ ભારી. દરશન ઘો. ૩

૫૬ ૧૨ મું.

નંદકે હાર મચી હોરી. ૨૬.

ઉતમેં હાડે કુંવર કન્હૈયા, ઇત હાડી રાધા ગોરી. નંદકે. ૧

પાંચ વરસકે કુંવર કન્હૈયા, સાત વરસ રાધા ગોરી. નંદકે. ૨
 હાથમેં લાલ ગુલાલ ફેંટભર, ડારતહેં ભરભર ઝોરી. નંદકે. ૩
 સુરદાસ પ્રભુ તીકારે મીલનકું અવિચળ રહીયો યહ જોરી. નંદકે. ૪
 પદ ૧૩ સું.

વૃંદાવન ખેલ મચ્યો ભારી. ટેક.
 વૃંદાવનકી ગોરી નારી, તુટે હાર ફટે સાડી. વૃંદાવન. ૧
 વ્રજકી હોરી વ્રજકી ગારી, વ્રજકી શ્રી રાધા પ્યારી. વૃંદાવન. ૨
 પુરૂષોત્તમ પ્રભુ ખેલે હોરી, સંગ સખા કરે કીલકારી. વૃંદાવન. ૩
 પદ ૧૪ સું.

ખેલનદે મોયે હોરી રસીયા. ટેક.
 જાને ન દહંગી ગહી રાખુંગી, મેરી કાહેકું ખહાંયા મરોરી. ખેલનદે. ૧
 સખી સખ મીલી હોરી ખેલે, મેં કહા કીની ચોરી. ખેલનદે. ૨
 ચુવા ચંદન ઓર અગરજન, કેસર ગાગર ભરી દોરી. ખેલનદે. ૩
 કૃષ્ણજીવન લાહીરામ કે પ્રભુસોં, ફગુવા લીયો ભરભર ઝોરી. ખેલનદે. ૪
 પદ ૧૫ સું.

૩૬ ખાજો નંદ ખાખા ધરકે. ટેક.
 ચલોરી સખી મીલી દેખન જમ્મએ, છેલ છગનીયા નાગરકે. ૩૬ખાજો. ૧
 અરૂ ખાજતહેં દોલ દમામા, સુનીયત ધાવ નગારનકે. ૩૬ખાજો. ૨
 નાયત ગાવત કરત કુલાહલ, સંગ સખા હે ખરાખરકે. ૩૬ખાજો. ૩
 પુરૂષોત્તમ પ્રભુ કે સંગ ખેલત, જખમારત ધરખારનકે. ૩૬ખાજો. ૪

પદ ૧૬ સું.

મનમોહન રસીયા આયે અગીયનમેં, ખીલ રહી સખ કલી કલી.
 એક કલી હરિનામ જપતહેં, દુસરી પુકારત અલી અલી. ૧
 ચંપાખી ખાલા ગુલાબખી ખીલા, ખીલ રહી સખ અલી અલી. ૨

ખાજત અલી તુમ સદા રંગીલે, પરીયો નાચે ગલી. ૩
પુરૂષોત્તમ પ્રભુકી છબી નિરખત; ચરણકમલ ચિત લગી રહી. ૪

૫૬ ૧૭ મું.

તુમ ખીના મેરી રાન ખખર લે શ્રી ગોવર્દન ગિરિધારીરે;
ઝોરનકું તો ઝોર ભરંસો, હમકું આશ તુમારીરે. ૧
મોરમુગટ શિરછત્ર બિરાજે, કુંડલકી છબિ ન્યારીરે. ૨
જમુનાકે નીરે તીરે ઘેનુ ચરાવે, ખસી ખળવે રંગ ખ્યારીરે. ૩
વૃંદાવનકી કુંજ ગલનમેં, સોહત રાધે ખ્યારીરે. ૪
સૂરદાસ પ્રભુ તિહારે મીલનકું, ચરણકમલ પર વારીરે. ૫

૫૬ ૧૮ મું.

તુમ ટેડે મોરી ટેડી ગાગરીયાં.
તુમેરે ટેડે પ્રભુ મુખકી મોરલીયાં, ઉનસેં ટેડી મોરી નાકકી નંચનીયાં. ૧
તુમેરે ટેડે પ્રભુ મોર મુગટ હે, ઉનસેં ટેડી મોરી સુરંગ ચુંદડીયાં. ૨
તુમેરે ટેડે પ્રભુ ગ્વાલ ખાલહે, ઉનસેં ટેડી મોરી સંગકી સાહેલીયાં. ૩
સૂરદાસ પ્રભુ તિહારે મીલનકું. સખસેં ટેડી મોરી ગોકુલ નગરીયાં. ૪

૫૬ ૧૯ મું.

અખુભાનકી લલી, શામળીયાસેં નેહડો લગાકે ચલો.
આવોજી શામરે હમારી ગલી, ફાડે રહો લાલજી મેં કપકી ખડી. ૧
લાથમેં હે ગજરા ગુલાબકી છડી, પાઉંસેં ઝાંઝર ખળવતી ચલી. ૨
આંખો ભરે સુરમે ને મુખમેં ભરેપાન, છોટી ઉમ્મર રાધાજોતસા ગુમાન ૩
આઘમીરાં કહે પ્રભુ ધોર ગંબીર, ગ્વાલીનકું મીલગયે જમુનાંજીકે તીર. ૪

૫૬ ૨૦ મું.

મુખપાતું માંડણુ મોતી, મહારાજ મારા મુખપાતું માંડણુ મોતી. ૨૬.
મેં જલ જમુના ભરન ગમતી, મુખકુ ધોતાં ખોયું મોતી. ૧

ગાગર ભર પનઘટ પર મૂકી, લાગી કુદ મોતી જોતી જોતી.	૨
ધર જાઉં તો મોરી સાસુ લડતહે, નણુંદી બોલે છે મહેણું દેતી.	૩
પુરુષોત્તમ પ્રભુ આયે અયાનક, મોતીકું લીધું છે માડું ગોતી.	૪

પદ ૨૧ મું.

શ્રાદ્ધે મથુરામેં ખસકે, ગોકુલકો આવનો છોડ દીયો.	
જળતેં ધ્રુવજાસીન ત્યાગ કીયો, ગૌવનકો ચરાવનો છોડ દીયો.	૧
જળતેં કુળજકો સંગ કીયો, પનઘટકો આવનો છોડ દીયો.	૨
કંસકુ મારી ભયે મહારાજ, ગલીયન અથડાનો છોડ દીયો.	૩
લલિતકીશોરી સંગ રંગ ભીને, ગોપીમેં નેહ છોડ દીયો.	૪

પદ ૨૨ મું.

કષ્ટ દોષ નહિ મનમોહનકો, બન ખાંસ ભુરે જીનકી ખંસુરી. ટેક.	
તેરી જાત ભાત મેં સખ જાનું, તેરે ગાત ગાતમેં હે રસરી.	૧
બન દુલહે ખાંસ કટાય દહિં, ઉપજે નહિ ખાંસ બજે ખંસુરી.	૨
હમ છોડ દીયો વ્રજકો વસવો, યામેં તું ખસ તું બેરન ખંસુરી.	૩
ચંદ્રસખી ભજ બાલકૃષ્ણ છખી, ચરણનમેં ચિત્ત ધરે સજની.	૪

પદ ૨૩ મું.

રસીયો રસે ભયોરે, વહાલો શ્રી વિઠ્ઠલવર વરણાગી રે,	
વ્રજવનિતાએ વર્યોરે. એમની છખી ઉપર લેહ લાગીરે.	૧
નાગર નંદતણોરે, નટવર નાચે ને ગાયે ગીતરે,	
વહાલો લાગે ઘણોરે, ખ્યારો પ્રેમે ઉપજાવે પ્રીતરે.	૨
મુંદર શ્યામળારે, હરિ મહારા હૈડા કેરા હારરે,	
પ્રીતમ પાતળારે, મહારા પ્રાણજીવન આધારરે.	૩
લાગે હરિ મીઠડારે રસિઓ રાસ રમણના ભોગીરે,	
વૃદ્ધભ પ્રભુ દીડારે, તેથી સદા રહીએ સંજોગીરે.	૪

૫૬ ૨૪ મું.

- લાગી મને નેહજીરી, એથી અળગા કેમ રહેવાયરે;
નિરખું ઘડી ઘડી રે, સુખડા કેની આગળ કહેવાયરે. ૧
- ભીડી મને ગેલમારે, વડાલો શ્રી વ્રંદાવનના ચંદરે;
ઐયર સાથમારે. સોહીએ તારામાં જેમ ચંદરે. ૨
- ઉભા અલખેલડોરે, જીવણુ શ્રી જમુનાજીને તીરરે;
લાલચ ઘેલડોરે, વેણુ વગારે હળધર વીરરે. ૩
- સખી ટોળે મળીરે, જેવા જસોદાજીના કાહાનરે;
મરજનદા ટળીરે, વહ્નિલ પ્રભુજી શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

૫૬ ૨૫ મું.

- ઘેલી થઇ ફરંરે, ઘેલા ગિરિધારીની સંગરે;
ધીરજ નવ ધરંરે, આતુર કીધું મ્હારં મનરે; ૧
- જળ ભરવાને મસેરે, જાતું શ્રી જમુનાજીને ઘાટરે;
હરિ હરખે હસેરે, આડા આવી રોકે વાટરે. ૨
- નિરખું નૈણું ભરીરે, સજની શામળીઆનું રૂપરે;
હરખું હૈડાં ભરીરે, સર્વસ કોમળ સ્યામ સ્વરૂપરે. ૩
- ખીજું મને નવ ગમેરે, મ્હારે સર્વસ્વ નંદ કુમારરે;
મન કેડે ભમેરે દાસ વહ્નિલ પ્રભુ પ્રાણુઆધારરે. ૪

૫૬ ૨૬ મું.

- પ્રીતની વાતડીરે, જેહને લાગી હોય તે જાણેરે;
તુજ ઘેર જાતડીરે, નિર્લજ થાય તે એ રસ માણેરે. ૧
- પ્રેમ ત્યાં નેમ નહિરે, જ્યાંહાં પડેહો ત્યાં શાની પ્રીતરે;
નેમ ત્યાં પ્રેમ નહિરે, જગત ભગતની અવળી રીતરે. ૨
- પ્રીત છે માહરેરે, સજની શામળીઆની સાથરે;
એવી નથી તાહરેરે, અમે વેચાણુ એહને હાથરે. ૩

તનમન સોંપીયુંરે, હવે જે થનાર હોય તે થાયરે;
ભવો ભવ અર્પીયુંરે. દાસ વહ્નિભ જુગલ જશ ગાયરે. ૪

પદ ૨૭ મું.

કારણ શું એ કહુંરે, મુજને કહાનુડાના કાડરે;
કાઠથી નવ ડરુંરે, હરખે હૈકું મોડા મોડરે. ૧
પ્રિત પ્રગટ કરુંરે, સજની શેને રાખું છાતુંરે;
હરખ હૈયે ધરુંરે, મારા મનના માન્યા માનુંરે. ૨
આ ભવ દુઃખ ટળ્યુંરે, હતું જેમ યુગી કેરું સાલરે;
દુરીજન દેખી બજેરે, મારે સર્વસ્વ નંદજીના લાલરે. ૩
પ્રાણના પ્રાણ સખીરે, જીવણ જસોદાજીના કહાનરે;
રાખું હૈયે લખીરે, વહ્નિભ પ્રભુશું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

પદ ૨૮ મું.

રસ રસીઆ તણોરે, મીડડો લાગ્યો જેને મનરે;
પીતાં પ્રેમ ધણોરે, સોંપ્યાં તન મન ધનરે. ૧
વ્રજમાં વાય છેરે, એ રસ ઉમંગ્યો અંગોઅંગરે;
અઢળક ઉર ઢળ્યોરે, રમતાં રસ વાળ્યો ખેઉ રંગરે. ૨
છે રસ પ્રીતનોરે, લટકે લેતાં છૂટે લાજરે;
અધર રસ લહેરનોરે, સુત પતિ તજ્યાં ધરનાં કાજરે. ૩
લલિતા લાલસુરે, કરતી અહોનિશ આનંદ ખેલરે;
વિલાસ ગોપાળસુરે, જેને હરિની સાથે હેલરે. ૪
ધન્ય વ્રજ વાસીયોરે, ધન્ય શ્રીગોકુળ જમુના તીરરે;
ભવોભવ દાસીયોરે, જેને વાહાલો હળધર વીરરે. ૫
ખટરસ આંગણોરે, ખીજ રસમાં સ્વાદ ન હોયરે;
વહ્નિભ પ્રભુ મળ્યારે, મોહન મુખ દીઠે સુખ હોયરે. ૬

પદ ૨૯ મું.

- મુણુ સાહેલડીરે, મારે નંદકુંવરશું સ્નેહરે;
ઝાઝું શું કહુંરે, મારા પ્રાણુજીવન ધન એહરે. ૧
- હાર હૈયા તણારે, મારા ચિત્તડા કેરા ચોરરે;
મસ્તકના મણિરે, મ્હારા કાળજડાની કારરે. ૨
- હિર લપટાવીયેરે, એ પર આવે એવી વહાલરે;
સખી હું શું કહુંરે, મહોટું સાસરીયાનું સાલરે. ૩
- આજ હું એકલીરે, મને માર્ગે મળીયો કહાનરે;
મુખ જોલ્યા બંન્ધોરે, મ્હાધી આંખલડીમાં સાનરે. ૪
- હું સમજી રહીરે મુજને તેડી શ્રીવૃંદાવનરે;
સજની શું કહુંરે, ન મુઝે રજની ને કાંઈ દિનરે. ૫
- વહાલે મને બોળવીરે, ચારી લીધું મારું ચિત્તરે;
વહાલના સ્વામી મળ્યારે, મારે પ્રાણુજીવન ધન હિતરે. ૬

પ્રકરણ ૧૨ મું.

શ્રી ઠાકોરજીના યશ તથા માહાત્મ્યનાં ધોળ-પદ

પદ ૧ લું.

વાંકે અંબોડે શ્રી નાથજી ને સુંદર સ્વામ સ્વરૂપ,	
શ્રી વક્ષભસુત સેવા કરે એ શ્રી ગોકુળનાભૂપ.	૧
પાધ ખાંધી બહાલે જરકશી, ને સુંદર વાગા સાર.	
પટકા છે પચરંગના સજ્યા તે સોળ શણગાર,	૨
કેસરી તિલક સોહ્યામણાં, નાસિકા વિશ્વાધાર,	
ચિથુકની અતિ કાંતિ છે, કંઠે મોતીના હાર.	૩
હડપત્તીએ હીરલો ઝગમગે, એના તેજ તણો નહિ પાર,	
અધર ખિંચ એ રસિક છે, ઝળકે તે જોત પ્રકાશ.	૪
ખાંહે બાબુખંધ બેરખા હરીના ખીટલીઆળા કેશ,	
નિરખ્યા ને વળા નિરખયું, એનો પાર ન પામે શેષ.	૫
ડાખી બાબુએ ગિરિવર ધર્મો, જમણે કટિ મધ્ય ભાગ,	
કૃપા કરે શ્રી નાથજી, બલિહારી માધવદાસ.	૬
માધવદાસ કહે હરિ, માહારૂં માગ્યું આપો મહારાજ,	
વળા વળા કરૂં વિનતી, મુને આપજો વ્રજમાં વાસ.	૭

ધોળ ૨—સખી આજનો લાલવો લીજીએરે, કાલ કાણે દીડી છે;
ફૂલની ગાદી ને ફૂલના તફીયા, ફૂલનાં બીજનાં બીજાવીએરે. કાલ ૧
સોનાનાં સોગટાં ને રેશમની ચોપાટ, હીરલાના પાસા ઢળાવીએરે. કાલ ૨
સોનાનું પારણું ને રેશમની દોરી, હરખે શ્રીનાથજી ઝુલાવીએરે. કાલ ૩
વાણીના મેહુલા ને આનંદની હેલી, સુખને શરવડે ભીંજાવ્યેરે. કાલ ૪
વહ્નિભના રત્નામીપ્રભુરસિક શિરોમણિ, વળીવળીમુખડાં નિહાળીએરે. કાલ ૫

ધોળ ૩—ન્હાના સરખા શ્રીનાથજી, ન્હાના ન્હાનારે હાથ,
ન્હાની લખોટીઓ કર ગ્રહી, સુંદર દીસો છો પ્રાણનાથ. ન્હાના. ૧
ન્હાના સરખા ગોવાળીયા, ન્હાની સરખીરે ગાય;
મ.થે શીંગડીરે શોભતી, મૌ ધેન ચારવારે જાય. ન્હાના. ૨
ન્હાની ખંસીરે કર ગ્રહી, હરીયાં ગોપીનાં મન;
રૂડો નંદજીનો લાડીલો, રૂડો વૃંદાવન. ન્હાના. ૩
ન્હાની સરખીરે મોજડી, ન્હાના સરખા છે પાય;
પાયે રણુજી ધુધરી, અણુવટ વીંધુવા સાર. ન્હાના. ૪
પ્રભુજીના મુખ પર મોરલી, વાઘ વેણુ રસાળ;
શબ્દે મોહીરે ગોપીકા, રેતાં મેલ્યાં છે ખાળ. ન્હાના. ૫
કાલિંદીને કાંડડે ઉભા વગાડો છો વેણુ;
જવા દોને જાદવા, કે વ્રજમાં થાશે પોકાર. ન્હાના. ૬
આંગળી સાહીને હરિ તાણુશો, પ્રભુ મ્હાંકે ધુજે છે અંગ;
સઘળી ગોપિકા આવશે, તમને ઘેરશે મહારાજ. ન્હાના. ૭
કે ખંસીખટના ચોકમાં, ઉભા વગાડો છો વેણુ;
માધવદાસની વિનતી, આપો વ્રજમાં વાસ. ન્હાના. ૮

ધોળ ૪ થું.

મીડકા બોલા શ્રી નાથજી, મળીયા મારગ માંડ,
સહુ સુખ આપ્યારે સેજમાં.

- મનહું માહારૂં રે મોહી રહું, પૂર્વ જન્મનીરે પ્રીતઃ
 શોભા શી કહું શ્યામની, નિત્ય નિત્ય નવલીરે રીત. મીઠડા. ૧
- વાંકી વાઘ વરણાગીઆ, વાંકી ચાલે છે ચાલ;
 વાંકાં નઘણાં સોહામણાં, કે વાંકી વેણુ રસાળ. મીઠડા. ૨
- નઘણાં તમારાં શ્રીનાથજી, કયમ કરી કરે વખાણ;
 શુદ્ધ ન રહી શરીરની, માનુની મુકે છે માન. મીઠડા. ૩
- શ્રીજમુનાજીમારે ઝીલતાં, તુટયો નવસર હાર;
 મોતી સઘળાં વેરાઈ ગયાં, હીરલો લાખ્યો છે હાથ. મીઠડા. ૪
- કે મનહું માહું મોહી રહું, દેખી છબીલાની ચાલ;
 ધન ગોવિંદ પ્રભુ એહી મળ્યા, પામ્યા મોટો ઉલ્લાસ. મીઠડા. ૫

ધોળ ૫ મું.

- માહારે મંદિરે પધારો શ્રી નાથજી, હુંતો જોઈરે તમારી વાટ. ૧
- હુંતો શેરી વળાવી સજ કહે, હુંતો કુલડાં વેરાવું સારી વાટ. ૨
- હુંતો ચીરના ચંદરવા બંધાવતી, હુંતો પથરાવું લીલા પીળા પાટ. ૩
- હુંતો શણગાર કરાવું હરિને ભાવતા, હુંતો દર્પણુ દેખાડું મહારા નાથ. ૪
- હુંતો મીઠડા મેવા મંગાવતી, આરોગોને શ્રી વૈકુંઠનાથ, માહારે. ૫
- હુંતો શીરો કરાવું રનેહતણો, જીવણુ આરોગો તમારે હાથ. ૬
- હુંતો જમુનાજી ઝારી ભરાવતી, આચમન કરો શ્રી વૈકુંઠનાથ. ૭
- આસઠ પાનનાં બીડલાં બંધાવતી, મુખવાસ કરોને વૈકુંઠનાથ. ૮
- હુંતો સોનાનાં સોગડડાં મંગાવતી, રમત રમજો સારી રાત. ૯
- હુંતો સેજ પથરાવું રનેહતણી, પોઢણુકરો શ્રી ગોકુલનાથ. ૧૦
- હુંતો કુલના પંખા ભરાવતી, વીંજણુ કહેરે સારી રાત. ૧૧
- હુંતો કુલની જળી ભરાવતી, માંહે પીરાજો શ્રી ગોકુલનાથ. ૧૨
- હુંતો થાળ ભરૂં સગ મોતીએ, વંધાવું શ્રી વલ્લભકુલ પરિવાર. ૧૩

ધોળ ૬ હું.

- ગોકુળની ગોપીઓરે ચાલી જળ હરવા,
શામળીઓ સન્મુખરે, આવ્યા મ્હારે મન હરવા. ૧
- આતે શું અચરજરે, આવ્યા માહારી શેરડીએ,
કાંઈ હું નવ બોલુરે, એ બોલાવે છે. ૨
- મોહનને મોહીતેરે માયા લાગી છે,
જીવણને જોષ્ટેરે, ધર ધંધા બૂલી. ૩
- હારે મને સખળ ગમે છેરે, એ વરનો લટકો;
આંગળીએ વળગ્યોરે, વાહાલા આંવ છે. ૪
- આ અમે વહુવારુરે, લાલા લાજ લય્યા;
બોલતાં બીજેરે કંથે કેદ કર્યા. ૫
- સાસુડી સુણુશેરે, નણુદત્ર નાહાની છં;
માધવના સ્વામીરે, અમૃતની આ ધડીઆ. ૬

ધોળ ૭ મું.

- માયા સંબંધીડા શ્રીગોકુળ ક્યારે જઈશું.
આપણે એ બેલડીએ વળગી, શ્રી જમુનાજીમાં નાહીશું. સાચાં ૧
- ગોકુળીઆની ગલીએ ગલીએ, ગુણ ગોવિંદના ગાઈશું. સાચાં ૨
- શ્રીગિરિધારી અલખેલા જોષ્ટ જોષ્ટ, મન ચીતવ્યાં લાડ લડીશું. ૩
- લીમના ઠાકારને જઈને ભેટીશું, સદા સોહાગણુ થઈશું. સાચાં ૪

ધોળ ૮ મું.

- શ્રીગોકુલીયું મૂકીને કંઈ જઈએ નહિ,
વાસો વસીએ ચરણકમલની છાંય જો;
શ્રીજમુનાજીનાં સુંદીર તટ રળીયામણાં,
ત્યાં માહારા વાહાલાજીના પરમ રમણ સુખધામજો. શ્રીગો. ૧

જસોદાધાટે આનંદસાગર ઉલટયો,

મુખસાગરમાં ઝીસે ભક્તસમાજજ્ઞે;

શ્રીકંકરાણી ધાટે ખેડક સુંદર શોભિતી,

સદા ખિરાજે શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદારજ્ઞે.

શ્રીગોકુળીયું. ૨

શ્રીગોકુલીયાની વ્રક્ષ લતા સહુ નમી રહી,

ચરણ સ્પર્શવા શ્રીગોકુલપતિ મહારાજજ્ઞે;

ગિરિ ગોવર્દન રત્ન ખચિત સોહે ઘણું,

આઘ વૃંદાવન નિત્ય રમણનું ધામજ્ઞે.

શ્રીગોકુલીયું. ૩

આનંદ મંગળ મહારસ સિંધુ ઉલટયો,

કુંજકુંજ પ્રતિ ખેલે શ્રી નંદકુમારજ્ઞે;

જે નયણે શ્રી ગોકુલીયું નિરખ્યું સહી,

તે નયણાંના લાઝ્યતણે નહિ પારજ્ઞે.

શ્રીગોકુલીયું. ૪

શ્રી વલ્લભધાટે પ્રીતમજી ખેસે ઘણું,

કુંજગલીમાં ભીડ તણે નહિ પારજ્ઞે;

રંગીલી ગલી શ્રી ગોકુલપતિ મંદિર જતાં,

પ્રીતમજી ત્યાં વળી લે છે દાનજ્ઞે.

શ્રીગોકુલીયું. ૫

જગમોહનમાં ખેડક સુંદર શોભતી,

મનોરથ પૂરે શ્રીગોકુલનો નાથજ્ઞે;

રમણ રેતીમાં રાસમંડલ રચના કરી,

નિરખી હરખી જીવ કૃતારથ થાયજ્ઞે.

શ્રીગોકુલીયું. ૬

ભેટ પહેરામણી ભાવ સહિત ત્યાં સહુ કરે,

વૈષ્ણવ કહે અમને આપો વજ્રમાં વાસજ્ઞે;

શ્રીયમુનાજીનાં ઘહેરાં નીર અતિ શોભતાં,

એવી રીતે કહે છે શ્રી વલ્લભદાસજ્ઞે.

શ્રીગોકુલીયું. ૭

ઘેર ઘેર શ્રી યમુનાજીને વિનતિ કરે,
નિત્ય પ્રતિ રાખો ચરણકમલની છાંયજો;
નિજલક્તનટી નિજ દાસી હું તમ તણી,
કિંકરી કહે મને આપો શ્રી વ્રજમાં વાસજો. શ્રીગોકુલીયું. ૮
ઘોળ ૯ મું.

લાલ તમારો લટકો જોઇ મને ચટકી લાગી પ્રેમતણી:
શ્રી દાહજી તમારો લટકો જોઇ મને ચટકી લાગી પ્રેમ તણી. ટક.
લટપટી પાંચ કેસરીઆ વાધા, જડાવ તિલકની શોભા ખની: લાલ. ૧
રસિક કુંડળ લોલક લગજે, જડાવ જડયાંરે મહી હીરા મણી: લાલ. ૨
ખાંહે બાબુખંધ ઘેરખા સોહીએ, જડાવ પોંહેંચીની શોભા ધણી. ૩
ધૃતિ ગોકુલ ઉત મથુરાં નગરી, ખીચ જમુનાજી નીર વહે. લાલ. ૪
વંદાવનમાં રાસ રચ્યો હે, સહસ્ત્ર ગોપીને વચ્ચે ગીરધારી; લાલ. ૫
વંદાવનની કુંજગલનમાં, જુગ જુગ રહીયો એ જોડી; લાલ. ૬
જમુનાજીની નીરે તીરે ધેન ચરાવે વહાલો, ખંસી ખજાવે વાહાલો કદમ ચદા
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, રંગ તણા મહારાજ ધણી. લાલ. ૮

૫૬ ૧૦ મું.

હાંહારે વારી જાહિં તમને વિકૃતારે, ગોપીના વલ્લભ પ્રાણુરે;
મારા શામળીઆ સુજાણુરે, જસોદાજીના જીવણુ જાદવારે. હાંહારે ૦ ૧
હાંહારે નટવર ભેખ ધર્યો શ્રીનાથજીરે, કાંઈ કદંબ કેરી છાંયરે;
મુખ વાએ મધુરી વાંસળીરે, વગ્નડતા તેને કામરે. હાંહારે ૦ ૨
હાંહારે મોર મુગટ સોહામણુરે, પીતાંખર સોહે અંગરે;
ગળે હાર ગુંજ તણુરે, એનો દીસે છે અતિ રંગરે. હાંહારે ૦ ૩
હાંહારે અમને માયા લાગી તમથુંરે, મેં તો મેઘ્યાં ધરનાં કાજરે;
રંગે રાસ રમાડજોરે, હું તો કહું છું મેલી લાગરે. હાંહારે ૦ ૪

હાંહારે તમારા મુખડા સામું જોતીરે, નયણાના ચાળે લોભીરે;
 તારે રૂપે લોભાણી વિકૃતારે, મારા ચિત્તડાના ચોરરે. હાંહારે૦ ૫
 હાંહારે વૃંદાવન રણિઆમણારે, મારે વા'લોજી ખેલે રાસરે;
 ખેલે નંદનો કુંવર લાડીલોરે, બલિહારી માધવદાસરે. હાંહારે૦ ૬

ધોળ ૧૨ મું.

ચતુભુજ છે ચારે, રૂપાળા રસીયા;
 મુખ મનોહર સુંદરરે, સરિતાતીર વસીયા. - ૧
 ચરણ કમલ ચિત્ત માંરે ધુધરીને ધમકે;
 પાયે વાંછવા પહેર્યારે, ઝાંઝરને ઝમકે. ૨
 શ્રેત શરીરે ચંદનરે, આનંદથી અરચ્યું;
 કરતુરીનું તિલકરે, ચંદન અંગે ચરચ્યું. ૩
 કાને કુંડળ લળકેરે, ચળકે ચુની ચારે;
 ભાલ બ્રકુટી નીરખીરે, મન મોહું માંરે. ૪
 અતિ અણિયાયાળી આંખેરે, કાળજ કારાણું;
 કાકા કામણુગારોરે, ચિત્ત તેથી ચારાણું. ૫
 પીળા પટકા લટકેરે, ચટકે ચાખડીઓ;
 જનમા છે જરકશીરે, કર કશી રાખડીઓ. ૬
 મુગટ લટપટ લળકેરે, માતનની માળા;
 રત્ન સિંહાસન રાજેરે, રસિયા રૂપાળા. ૭
 પ્રભાશંકરના સ્વામીરે, વસીયા ગુજરાતે;
 ભાવ કરી સહુ ભેટેરે, કણ્ણાકારી તે. ૮

ધોળ ૧૨ મું.

તમારું જોવા સરખું રૂપ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે;
 રૂપે મોહ્યા મોટા ભૂપ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે. ૧

વહાલા મારા નવાનગરના વાસી, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે,	
ખીજું નગર વસાવ્યું કાશી, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે.	૨
સાથે મદનમોહનજી બિરાજે, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે;	
સેવા શ્રી ગિરિધરલાલજીની છાજે, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે.	૩
સાથે વહુખેટીઓનો સાથ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે;	
સામગ્રી કરતાં સારી રાત, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે.	૪
ભોગ ધરાવે દીનાનાથ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે.	
ખીડલાં આપે શ્રી જમણે હાથ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે.	૫
એમ કરી કહે છે શ્રી વલ્લભદાસ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે;	
એ સુખ કહ્યાં નવ જાય, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે.	૬
ખલિહારી જાય માધવદાસ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે;	
અમને વ્રજમાં તે આપો વાસ, શ્રી ગોવર્દનનાથજીરે.	૭

ધોળ ૧૩ મું.

શ્રી ગોકુલ ગામ અતિ શોભિતાં, શોભિતાં મંદિર માળીયાં;	
ચોક ચિત્રામણ શોભિતાં, શોભિતાં જડિતને જળીયાં.	૧
મણિ માણેક સ્થંભ શોભિતા, શોભિતા હિંડોળા ખાટજી;	
પાટી પચરંગી શોભિતી, શોભિતા ધુધરીના ધાટજી.	૨
ત્યાં બિરાજે શ્રીવલ્લભ રાજ્યા, ભલી મળી વૈષ્ણવની જોડજી,	
આનંદ પ્રગટયો અતિ વણો, થઇ છે કલ્યાણની કોટજી.	૩
કુમકુમ થાળરે કરે ધરી, ભરી મુક્તાકળ સારજી;	
વ્રજત્રિયા વેગે વધાવાને, આવે છે મોડલા મોડજી.	૪
અમિ થકી વહાલો પ્રગટીયા, કાધો છે અતિવણો શ્રમજી;	
એવા પ્રભુજીને નિરખીને કાઇ ના જાણે તેનો મર્મજી.	૫
શ્રી વલ્લભ ચરણે જે નમે, તેની તે પૂરી છે આશજી;	
માધવદાસની વિનતી, રાખજો દૃઢ વિશ્વાસજી.	૬

ધોળ ૧૪ મું.

- તેડી જાઓ તો અમારાં મન ફરે, હું તો જોઈં શ્રીગોકુલની રીતરે;
હું તો નૈણે નિરખું શ્રી નાથજી, છે પૂર્વ જન્મની પ્રીતરે. ૧
- ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં, ભવન ભવન વસે વ્રજનાથરે;
વસે શ્રી વલ્લભાચાર્યજીના લાડીલા, મહા મોટા મુનિવર હંસરે. ૨
- શ્રી વ્રંદા તે વન રળીઆમણું, સોહામણા હરાણીના ધાટરે;
સોહામણી વાય વહાલો વાંસળી, તે તો યળભદ્ર કેરા પીરરે. ૩
- શ્રી વ્રંદા તે વનની કુંજમાં, અમો દ્રેમ ના સરજ્યા મોરરે;
અમો હેલ કરત નંદલાલસું, નયણે નિર્મલ નંદકિયોરરે. ૪
- હું તો વિરહે દર્શનની વ્યાકુલી, જર છરણુ મારી દેહરે;
હું તો વહુ ખેડીઓને પાયે પડું, નિલાળું શ્રીમુખ ચંદ્રરે. ૫
- જેણે નયણે ના નિરખ્યા શ્રી નાથજી, તેણે શાને ધરી આ દેહરે;
જેણે શ્રીગોવર્દ્ધન જોયા નહિ, તેનો સૂતો ગયો સંસારરે. ૬
- જેણે શ્રીવલ્લભકુળ જાણ્યા નહિ, તેનો એજે ગયો અવતારરે;
ધિક્ક ધિક્ક પડ્યો આ દેહને, ના નાહો શ્રી જમુનાનીરરે. ૭
- ધન્ય ધન્ય જીવન વ્રજવાસીનું, જેણે વ્રજમાં તે પૂર્યો વાસરે;
કર જોડીને કરે વિનતી બલિહારી તે માધવદાસરે. ૮

ધોળ ૧૫ મું.

- વદનકમળ જોયું જેણે એક વાર, શ્રીનાથજીનું વદનકમળ જોયું-ટેક.
મનુષ્યા દેહ ધર્યો તેનો સફળ છે, જનમ મરણ દુઃખ ખોયું. જેણે. ૧
- ક્રાંતિ કલ્પનું મેલું થએલું મન, એક પલકમાં ધોયું. જેણે. ૨
- મેવાડ દેશમાં ગિરાજે મારો વાલમો, શપ્ત શંકરે ચિત્ત પ્રાયું. જેણે. ૩
- કમળચોક રત્નચોક જગમોહન જોયું, રત્નો એક બાકી સર્વે ખોયું. ૪
- દયાના પ્રીતમજીયું પ્રીત નથી જેને માતપિતા નામને વગોવ્યું. જેણે. ૫

ઘોળ ૧૬ મું.

- નાથ કેસે ગજ્જકા બંધ છોડાયો, ચેહી અચરજ મોહે આયો. નાથ.
- ગજ ઓર ગ્રાહ લડત જળ ભીતર, લડત લડત ગજ હાર્યો;
ગવપુર મુંઠ રહી જળ ઉપર, તમ હરિનામ પોકાર્યો. નાથ. ૧
- શબરીકે ખોર સુદામાકે તાંદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો,
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, ભાજી વિદુર ઘર પાયો. નાથ. ૨
- પેડ પાતાળ કાળીનાગ નાથ્યો, ફેણુપર નૃત્ય કરાયો;
ગિરિ ગોવર્ધન કરપર ધાર્યો, નંદ શ્વેર લાલ કહેવાયો. નાથ. ૩
- અઘાસુર માર્યો બકાસુર માર્યો, દાવાનળ પાન કરાયો;
રથલ ફેડી હીરણ્યકશ માર્યો, નરસિંહ નામ ધરાયો. નાથ. ૪
- અન્નમેલ ગજ ગુણક તારી, દ્રૌપદીકા ચીર પુરાયો;
પયપાન કરતાં પુતના મારી, કુબ્જકો રૂપ બનાયો. નાથ. ૫
- કૌરવ પાંડવકો યુદ્ધ રચાયો, કૌરવકું માર હડાયો;
દુર્યોધનકો માન ઘટાયો, મોયે ભરંસો આયો. નાથ. ૬
- સખ સખીયન મીલી કંગન બાંધ્યો, રેશમ ગાંડ બંધાયો;
છુટે નહિ રાધાજીકો કંગન, કેસે એ ધનુષ ઉડાયો. નાથ. ૭
- છાંડ કોટી પ્યાદલ ધાયે, ગરૂડકું નાજ સંતાયો;
છુટે નહિ રાધાજીકો કંગન એ બળ કહારે છુપાયો. નાથ. ૮
- જોગી જાંઘા ધ્યાન ધરતહેં, ધ્યાન ધરત નહિ આયો;
મૂરદાસ કહે પ્રભુ તીહારે મીતનકું, જસોદાકી ધેન ચરાયો. નાથ. ૯

પ્રકરણ ૧૩ મું.

વિરહ, દીનતા અને વિનતિનાં ધોળ તથા પદ,

ધોળ ૧ લું.

- વિનતી કરું શ્રીવલ્લભપ્રભુ, અંતરગત જાણો,
ચરણ શરણ રાખો સદા, જીવ જન્ત લોભાણો. ૧
- અવગુણ અમારા અનેક છે, હરિ દૈયે ન ધરશે;
હું અખળાની વિનતી, જાણી કરેણા કરશે. ૨
- છેલ છમીલા શ્રીનાથજી, આંખલડી અણીયાળી;
અંગે આબૂપણ શોભતાં, લટકે વનમાળી. ૩
- કમલ કોમલ મુખ માધુરી, દર્શન દીનને દેજો;
દૈવી ઉદ્ધારણુ કારણે, ખરદ પૂરણુ કરજો. ૪
- હું અજ્ઞાની આ મર્મમાં, પ્રભુ કાંઈ નવ જાણું;
કહાડોને લવમાંથી કર ગ્રહી, શોભા વદન વખાણું. ૫
- દરશન આપો મારા વાલમા, ત્રિદિ લાવ જણાવો;
વાટ માં જોશે સાધન તણી, રસ મનમાં ભરાવો. ૬

- ભટકી કાળ કંઈક વહી ગયા, વિષયરસ માતા;
શરણુ સમર્પણુ પામીયા, તોયે રંગે રાતા. ૭
- તમારે બળે ત્રિભુવન ધણી, જીવ રૂપ જણાશે;
લોક વહેવાર વૈદિક તણી, મરજદા જાશે. ૮
- શરણાંગત હું શ્રીહરિ, એવું મન ઉપજાવે;
દાસ પોતાનો જાણીને, હવે વાર માં લાવે. ૯
- તમે તો વચન પ્રભુ પાળીયાં, ભૂતલ પાઈં ધારી:
વંશ પ્રકાશ કીધો ભલો, લીલા અવતારી. ૧૦
- પ્રકટ અનુભવ આપીને, સુખ રાસ દેખાડ્યા:
જેવો મનોરથ જેહિનો, તેવા રંગે રમાડ્યા. ૧૧
- કરૂણા તણી કૃતિ શી કહું, કોઈ પાર ન પામે;
જીવ પડ્યો જંગળમાં ખેંચી આણ્યો છે કામે. ૧૨
- જેમ જેમ જન વિનતી કરે, તેમ તેમ તમે કીધું;
અંગીકૃત જે જીવ છે, તેણે સર્વ સુખ લીધું. ૧૩
- આ અઠગક અવતારમાં, અળગા તે અભાગી;
દહ આશરો જેને નાથસું, તે તો સદાય સુહાગી. ૧૪
- આ લીલા આગે નવ સુણી, હવે પાછળ રોશો;
અખંડ લીલા કલિકાલમાં, બડભાગી જોશો. ૧૫
- શ્રી ગિરિધારીજી સુખકારી, વહેલા દર્શન આપો;
વજરજમેં મન રાખજો, ભવ બંધન કાપો. ૧૬
- કૃત્ય અમારાં કરોડ છે, નરસામાં નરસાં;
દાસનો દાસ વિનતિ કરે, પ્રભુ પરજ પરસાં. ૧૭

ધોળ ૨ જી.

વજના જીવન કરે વિનતી, હો શ્રીગોકુલના રે ચંદ;

- વેગે તે આણું મોકલો, હો શ્રીવલ્લભનંદ. વ્રજના. ૧
- તમારા દર્શન વિના શ્રીવલ્લભરે, કહોજી કેમ રહેવાય;
મનડાં તે કઈ પેરે વાળીએ, નંથણે નીર ભરાય. વ્રજના. ૨
- અરજ સુણો આદર કરીરે, શ્રી યમુનાજીમાય;
વિયોગ તણું દુઃખ દોહડાં, કહોજી કેમ રહેવાય. વ્રજના. ૩
- નયણું ભરી ક્યારે નીરખશુંરે, શ્રીકકરાણીનો ઘાટ;
અંતરમાં ઇચ્છા ધણી, જોઉં છું વ્રજની રે વાટ. વ્રજના. ૪
- દૂર રહે કેમ આલશે રે, કહોને ક્યાંની એ રીત;
આજ કાલનું કોઇ નથી, એ છે પૂર્વની પ્રીત. વ્રજના. ૫
- હરિ દેયાના જાણુ છો રે, એ છે પૂર્વનો રત્નેલ;
દીન જાણીને દયા કરો, નહિ તો તજશું આ દેલ. વ્રજના. ૬
- તન સુકાઇ ત્વયા થયાં રે હરિ હળધર વીર;
પાપી તે નયણું ખૂટે નહિ, ભરી ભરી આવે છે નીર. વ્રજના. ૭
- વ્રજમાં તે વાસ માગું સદા રે, શ્રીગોકુલગામ;
શ્રીયમુનાજીને કાંડે, શ્રીકકરાણીજીનુ કામ. વ્રજના. ૮
- રાંક ઉપર શાં રૂપણું રે, તમે છો દીન દયાલ;
દાસ પોતાનો જાણીને કરજો રે મંભાળ. વ્રજના. ૯

ધોળ ૩—દામોદર દુઃખડાં કાપારે, પાવલે લાગું;
નંદલાલ નિજનંદ આપોરે, એ વર માગું. ટંક.

વહાલાજી હું છું પળ પળનો અપરાધી;
ભરેલો આધિ આધિરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૧

વહાલાજી હું તો તમારા, જળથી ઘણો ગાળું;
જાણો છો કહું શું ઝાઝુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૨

વહાલાજી જેવા નેવો તોએ છું તમારો;

આધાર અવર નહિ મા'રોરે પાવલે લાગું.	દામોદર. ૩
વહાલાજી મારું જોર, નથી જો તરછોડો:	
શું રૂડી કરે મંકોડોરે, પાવલે લાગું.	દામોદર. ૪
વહાલાજી શ્રીમુખ પોતાનો, કહો છો માટે લાડું;	
બીજું બળ ક્યાંથી કહાડુંરે, પાવલે લાગું.	દામોદર. ૫
વહાલાજી જનનું માન, જગતમાં વધારો;	
ગમે તો ધરમાં મારોરે, પાવલે લાગું.	દામોદર. ૬
વહાલાજી નૃપના ગજ ઘોડા, મસ્તીખોરાને માન મોઢું;	
મા'રે તો માન ખોડું રે, પાવલે લાગું.	દામોદર ૭
દયાના પ્રીતમ પાણિ, ગ્રહો છે તો નીલાવાં;	
મારો દાસપણુનો દાવોરે, પાવલે લાગું.	દામોદર. ૮

ધોળ ૪—મા'રે અંત સમય અલખેલા મુજને મૂકશે મા;	
મા'રા મદનમોહનજી છેલા, અવસર ચૂકશે મા.	૧
હરિ હું જોવો તેવો તમારો મુજને મૂકશે મા;	
શ્રી ગુરૂ સોંપી ગ્રહો કર મારો અવસર ચૂકશે મા.	૨
મારા દોષકાષ સંભારી મુજને મૂકશે મા;	
શરણાંગત વત્સલ ગિરિધારી, અવસર ચૂકશે મા.	૩
હરિ મા'રે ધર્મ નથી કાઢ સાધન, મુજને મૂકશે મા;	
નથી સતસંગત રમરણુ આરાધન, અવસર ચૂકશે મા.	૪
શ્રી પતિ સર્વાત્મા સર્વોત્તમ, મુજને મૂકશે મા;	
મારા પ્રાણજીવન પુરુષોત્તમ, અવસર ચૂકશે મા;	૫
સમર્થ કર્ણાસિંધુ શ્રીજી, દયાને મૂકશે મા;	
મારે ઝોથ નથી કાઢ બીજી, અવસર ચૂકશે મા.	૬

પદ ૫—કાઢ મને કૃષ્ણ દેખાડોરે શ્રી ગોકુળમાં,

કોઇ મને પ્રભુજી મેળાવોરે. મધુવનમાં. કોઇ મને.
 મેરી મતી હેરી તેરો મર્મ ન જાણે,
 વનમાં ફરે વહાલો તનમાંરે. મધુવનમાં. કોઇ મને. ૧
 સકળ જન હુંઢ્યાં સકળ વ્રજ ઘેર્યાં,
 અતીરે ઉદાશી માહારા તનમાંરે. મધુવનમાં. કોઇ મને. ૪
 અમર ચીર પહેર્યાં મેઘાડંબર ઓઢ્યાં,
 પુલડાં ખેનનતી ખાગનમાંરે. મધુવનમાં. કોઇ મને. ૩
 ફાટતાં ચીર ને હાર, માહારા તૂટ્યા,
 નીર ભરાયાં લોચનમાંરે. મધુવનમાં. કોઇ મને. ૪
 સૂરદાસ કહે પ્રભુ તીહારે મીલનકું,
 અતીરે ઉલટ મહારા તનમાંરે. મધુવનમાં. કોઇ મને. ૫
 પદ ૬ હું.

ધેર આવો ગોપીયોના વાહાલા, આનંદ વધારે નંદનાલાલા;
 નાથ નથી કાંઈ નાહાના કાલા તો, ખાલા પીળે પ્રેમનારે. ૧
 આવો તો આલિંગન દીળે, પ્રેમ તણા રસ પાછએ ને પીળે;
 દાસલડાંને દરસન દીળે તો, નીરબં કહેજો નામનીરે. ૨
 જન્મો જન્મના શ્યામ છો સંગી, મળે ગોપીઓ એકજ રંગી;
 નાથ વિના નહિ બીજા સંગી તો, રહીએ ત્રિલંગી ટેકમાંરે. ૩
 આપખળે ગોવર્દન ધરીયો, સુરપતિ કેરો ગર્વજ હરીયો;
 વ્રજવાશીનાં કારજ સરીયાં તો, ગોકુળ રાખ્યું રેલતુંરે. ૪
 માડી માહારં એ વર રૂડો, જેની બીકથી કંસરાય બુઢો;
 નાહાતો એ પરાક્રમે પૂરો તો, ચોઢો અતીયજા ચાંદલોરે. ૫
 કુમકુમ કેરા છડા દેવરાવો, મહીરે મોતીના ચોક પુરાવો;
 તરીયા તોરણ દ્વાર બંધાવો તો, વહાલાને વધાવો પ્રેમસુંરે. ૬
 જોશીડા તેડી જોશ જોવરાવો, ધડીયાં લમ ઠીક દરાવો;

ખાંતીલ ખુપની ચોપ કરાવો તો, તેજ જઈ સ્વદાન દેખતેરે. ૭
તમારા પિતાજી લખ્યાં લે છે, વાહારને બેના લાગ ફળ્યા તમારે;
પોકે તો પહેંચે કાઠ અમારા તો, કહે માંધવદાસ કરગઈ હુરે. ૮

પદ ૭ મું.

મને કાઠ મીલાવોરે, ગોકુલ ગામના ગારડી. ટેક.
ગારડી ગારડી ગારડી, મને. ૧
મને મીલાવે તેને સર્વસ્વ આપું, આપું હૈયાં ડરી હારડી. મને. ૨
જડી જુદી તો કામ ન લાગે, કહું છું આરડી આરડી. મને. ૩
મદન ભોરીંગ જેનાં ભાગ્ય ટાળ્યાં, પ્રેમ સુદળ રસ પ્યારડી. મને. ૪
પુરુષોત્તમ પ્રભુડી છખી નિ. ૫, ચરણકમળ ચિત્ત આરડી. મને. ૫

પદ ૮ મું.

વ્રજ વહાલુરે વૈકુંઠ નહિ આવું, ત્યાં તો નંદકુંવર ક્યાંથી લાવું. વ્રજ. ૧
ત્યાં લલિતત્રિલંગી નથી ગિરિધારી સંગે સોહિયે રાધાપ્યારી;
એમને નિરખતાં આંખ ઠરી મારી. વ્રજ વહાલુરે. ૨
ત્યાં શ્રીયમુનાજી ગિરિવર છેજ નહિ, માઈ મન આશક્તિ બેજ મહી;
મારા પ્રાણ પ્રસન્ન ત્યાં તો રહેજ નહિ. વ્રજ વહાલુરે. ૩
ત્યાં શ્રી વૃંદાવન રાસ નહિ, વ્રજવનિતાની સંગે વિલાસ નહિ;
કૃષ્ણ વેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહિ. વ્રજ વહાલુરે. ૪
સુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણ વિના કડવું મને ન ગમે અલસદન અડવું;
ધિક્ક ધિક્ક એ સુખ પામીને પડવું. વ્રજ વહાલુરે. ૫

પદ ૯ મું.

વળી વેગે દરશન આપજો, લાલ ગોવર્ધનધારીરે;
કઈરે પેરે પેરે વારણાં, મુખ પર જાઉં બલિહારીરે. ૧
મુંદીર શોભા તાહરી શી કહું, માંરે મુખ રસના એકરે;

શેષનાગ કહેવા સમર્થ નહિ, કહો જીવ કોણુ વશેકરે.	૨
જસોદાને નયણે નિદ્રા તજી, થઇ રહી આતુર નારરે;	
પ્રજના જીવન મહારો વાલમો, કરજો અમારી સહાયરે.	૩
થોડા માંહે ધણું કરી વિનતિ ચિત્તડામાં ધરજોરે;	
દીન જાણી દીનાનાથજી, તાપ ત્રિવિધ તણું હરજોરે.	૪

પદ ૧૦ મું.

અમ્મ તો પ્રિય આય મીસો નંદ કે દુલારે,	
નંદકે દુલારે, રાણી જસોદાજીકે પ્રાણપ્યારે.	ટેક.
લાગ્યો મોયે તેરો ધ્યાન, ત્રિગુણ દેહમાના;	
રેન દિના એન નહિં પ્રાણુનેકે પ્યારે.	અમ્મ તો. ૧
જમ્મ દેખોગે કરણી મેરી, તમ્મ તો ક્યાં પાઉં ડોર;	
આપની ઓર કરો નેક, ભવસિંધુકે કિનારે.	અમ્મ તો. ૨
મો સરખી તો અનેક, મેરે પ્રભુ તુમહી એક;	
ટેક ધરી નાથ નેક, કરી કૃપા નિહારો.	અમ્મ તો. ૩
શીશ નાઇ રધુરાઇ, કહેન શીતળ હોત ગાત;	
કૃપાનાથ ધરો હાથ શીશપે હમારે.	અમ્મ તો. ૪

પદ ૧૧ મું.

ગોપીજનના રે પ્રાણુ મારા પ્રભુજીની પાસે;	
અહીંયાં રહ્યાં એ તો સૂતાં શરીર, ગોપીજનનારે.	૧
કરમે અમારે ક્યાંથી અફૂર આગ્યા, જગ કરી લેઇ ગયા બળભદ્ર વીર.	૨
રથરે રોકીને જ્યારે રહ્યારે રાધાજી, કેટલીટ દીધીતી અમને ધારણુ ધીર.	૩
આગ્યાની આશે અમે રહ્યારે વિશ્વાસે, આવડાં મેં નહોતાં જાણ્યાં હૈયાનાં કુડ.	૪
શ્યામ સ્વરૂપ વિના શાં કરીયે સાધન, અમ્મ મૂકીને દ્રાણુ શેવે કથીર.	૫
ખારા તે જળમાં પંખી ત્યાંય ન જોજે, ચઢ્યા ના ઉતરે એવા સતીના શણુમારડ.	

જળ વિના જીવે એતો હોય દાદુરડાં, મીન મરે જ્યારે ના હોય નીર. ૭
કેસરી બૂખ્યો કદી ઘાસ ના ખાયે, કેળ ના ફળે એ તો ખીજરે વાર. ૮
પ્રેમની વાતો એ તો પ્રેમીજન જાણે, વંઝા શું જાણે પહેલા પ્રસવની પીડ. ૯
વચન તમારાં ઓધવ રૂઢીયામાં સાલે, તાકીને માર્યાં જાણે તનડામાં તીર. ૧૦
એક પલક ઘડી કહો કેમ ચાલે, નયણુમાં રમી રહ્યા નંદકિશોર. ૧૧
ગિરિધરલાલ વિના ઘડીએ ના ગોઠે, પ્રીતમના સ્વામી મારા પ્રાણ આધાર. ૧૨

પ્ર.કરણ ૧૪ મું.

વૈષ્ણવ માહાત્મ્યનાં ઘોળ તથા પદ વગેરે.

- ઘોળ ૧ છું—શ્રી દામોદરદાસ હરસાની અતિ હરખે લયા,
ઉપર બેઠા જોતા હુતા વાટજો;
ભાષ સર્વે ધન કાઢીને ઢગલા કર્યા,
તેહોના સાહમાં જોયાં નહિ લગારજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૧
એટલામાં તો પ્રભુ પોતે પધારીયા.
આવતાં નીખ્યાં પોતાના નિજ નાથજો;
દોટ મેલીને દોડી પાસે આવીયા,
પડ્યા પાયને જોડ્યા છે બેઉ હાથ જો. શ્રી દામોદરદાસ. ૨
હાથ સાહીને પ્રભુ તો પોતે ઉઠાંડીયા,
પૂછયું દમલા આઘ્યો તેહની વાર જો;
શીશ નમાવી સ્વામી પ્રત્યે બોલીયા.
વાટ ક્યારની જોતો હતો મહારાજજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૩

ત્યાંથી સાથે તેડી પોતે પધારીયા,
 આવ્યા શ્રીગોકુળ માંહે શ્રી ગોવિંદ ધાટજો;
 બ્રહ્મસંબંધની આગા પ્રભુજીએ ત્યાં કરી,
 વચન સુણ્યાં પણુ સમન્ત્યા નહિ તલ માત્રજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૪
 ત્યાંથી શ્રી ગોવર્દન ઉપર પધારીયા,
 આવી પહોડ્યા છોકર છાંયા માંહજો; પછી પધાર્યા શ્રીગોવર્દનનાથજી,
 હાથ થંભીને રાખ્યા વેગળા તાંહજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૫
 ત્યારે શ્રીવલ્લભ ખીજીને ખોલીયા, દાસપણું તે જાણીને અપરાધ જો;
 ત્યારે શ્રીમુખેથી શ્રીજી ખોલીયા,
 દાસધર્મ રાખ્યો માટે નહિ બાધજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૬
 એક સમે શ્રીવલ્લભ પોતે ખોલીયા, પુષ્ટિમાર્ગ ચલાવ્યો પ્રકાશજો.
 તે તો દમલા તાહરે સારે જાણુજો,
 રેહેશે રૂઢેમાં રેહેશે કરીને વાસજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૭
 એવી કૃપા જાણી શ્રી ગુસાંધજીએ, પોતે કરાવ્યું પિતાનું ત્યાંહા શ્રાદ્ધજો;
 દક્ષણા માગી ત્યારે તો પોતે કહ્યું,
 સિદ્ધાંતરહસ્યના દોઢ શ્લોકની વાતજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૮
 એવી કૃપા જાણી શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, ખેસાડતા તે ગાદી અડધો હાથજો;
 ચરણામૃત તો પોતાનું આપેજ નહિ,
 એવા મોહોટા જાણી શ્રી વલ્લભદાસજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૯
 ત્યારે શ્રીવલ્લભ મુખેથી ખોલીયા;
 મુજમાં ને શ્રીગુસાંધજીમાં નથી કાંઈ ભેદજો;
 માટે ચરણામૃત તો તું લેજો સદા,
 શ્રીવલ્લભ વાણી કહી તે જાણીને વેદજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૧૦
 ત્યારે પોતે આવીને વિનંતિ કરી, મને કૃપા કરી પોતે શ્રી મહારાજજો;
 ત્યારે પોતેકૃપા કરીને આવીયા, વલ્લભદાસનાં સરીયાં સખળાંકાજો. ૧૧

- ધોળ ૨—કૃષ્ણદાસ મેઘન મન મોદ કરે ધણું,
 શ્રી વલ્લભ ચરણે થઇને સહુ દુઃખ વામ્યા ને;
 કૃપા કરીને પોતે પાસે રાખીયા,
 સદા સમીપ રહીને બહુ સુખ કમાયાને. કૃષ્ણદાસ. ૧
- મારગ જાતાં પહાડ થકી શિલા પડી,
 તેને ત્યાં પણ હાથે થાંભી રાખીને;
 શ્રી વલ્લભ પર વાત્સલ્યતા કીધી ધણી,
 પોતે પ્રસન્ન થઇને વાણી ભાખીને. કૃષ્ણદાસ. ૨
- માગ માગ જે માગું તે આપું તને,
 મારગ દઢ હોય મુખરતા નવ આવે ને;
 બે આપીને ત્રીજાની તો ના કહી, ગુરૂદ્વાર તે વેદવિરૂદ્ધ કહાવને. ૩
 વ્યાસ ગુરૂાથી પ્રભુ પોતે પધારીયા,
 બહાર ઠાડો રહેજે એમ કરી બોલ્યાને,
 ત્રણ દિવસ લગી અહો રાત્ર ઠાડા રહ્યા;
 પોતે પ્રસન્ન થઇને કહ્યું મન બોલીને. કૃષ્ણદાસ. ૪
- માગ્ય કહ્યું ત્યારે તેનું તે માગીયું, તે માંહે બે આપી તેતો અપારને;
 ગુરૂદ્વારની પોતે તો નાહિ કરી, શ્રીવલ્લભ સર્વેશ્વર સધળે વ્યાપને. ૫
 ગંગાસાગર પ્રભુ પોતે પધારીયા, ધાન મુરમુરાની ઇચ્છા મન કીધીને;
 પાર જઇને સિદ્ધ કરાવી લાવીયા, પોતે પ્રસન્ન થઇને આગા દીધીને; ૬
 પૂછ્યું ત્યારે તેનું તે માગીયું, પોતે કહ્યું જે જીવશું માગી જાણેને;
 ગુરૂ આગળ સમ, ખાધા તે સાચા ખરા.
 શ્રી વલ્લભ પુરૂષોત્તમને વેદ વખાણેને. કૃષ્ણદાસ. ૭
- પ્રિય અપ્રિય શું તે પ્રભુજીને પૂછીયું,
 જોરસ રનેહ પર અતિશય પ્યારને;
 ધુંવાં દ્રોહકેશ પ્રભુનેનાં ગમે, શ્રીવલ્લભમુખથી બોલ્યા નિરધારને. ૮

ધોળ ૩—સંભરવાળા દાસ દામોદરને હરિ,

પત્ર પમાડી શ્રીવલ્લભ શરણે લીધાન્ને;

સેવા પધરાતી શ્રી દ્વારકાનાથની,

વળતી ભક્તિરસ ભાવ ધરીને પીધાન્ને.

સંભરવાળા ૧

જળસેવા પણ પ્રભુજીની પોતે કરી,

લોકલાજ કુળ દાન સમુદ્રની મેહેલી ને;

સન્યા મંદિર માંહે સન્યા સમારતાં,

વિપરીત વાસના રંચક મનમાં ફેલીન્ને.

સંભરવાળા. ૨

રાજભોગની થાળધરી ચોકીચકી, પ્રભુજીએલાત મારીનેપાડી નાંખીન્ને;

કલ્પું સેવા કરતું કહીને ખીન્યા ધાતું,

વળતી નાક ધસીને દીનતા ભાખીન્ને.

સંભરવાળા. ૩

ઉપજી કાળમેં ચોવારે સુતા જઈ, પ્રભુઉપર વાતસલ્ય કાંઈનવ લાગ્યાન્ને;

દરો ઉપર દયા પ્રભુ પોતે કરી, મંદિર ખોલાવીને પંખો કરાવ્યોન્ને. ૪

મંદિર સિદ્ધ કરાવી પ્રભુ પધરાવીયા,

રાજ વૈભવ પેરે સેવા સુખ માનીન્ને;

અમરીષ રાજ સરખો અને જાણુન્ને,

એવી શ્રીવલ્લભ મુખથી ખોટ્યા વાણુન્ને.

સંભરવાળા. ૫

દાસ દામોદર હરસાણી ઘેરઆવીયા, અનસખડી લેવરાવી પૂરણુ પ્રીતેન્ને;

સુખડીની વિનતી તો પોતે ના કરી.

શ્રીમહાપ્રભુજીને રીસ ચડી તે રીતેન્ને.

સંભરવાળા. ૬

ઘરમાં બેઠા એવું પોતે જાણીયું,

શ્રીવલ્લભ પાસે જઈ અપરાધ સમાવ્યાન્ને;

માટે સહુ શ્રીવલ્લભ પદ સેવા કરો,

અન્યાશ્રયનો દોષ ધણો ખતલાવ્યોન્ને.

સંભરવાળા. ૭

ધોળ ૪—પદ્મનાભ તે દાસ વ્યાસ સુખ અતિ ધણું,

શ્રીવલ્લભ શરણુ રહીને બહુ સુખ લીધુંજો;

અવ્યાઘ્રત કરીને સેવ્યા શ્રી મથુરેશજી,

વેપારીને ધન કરજી કહાડી દીધુંજો.

પદ્મનાભ તે દાસ. ૧

બેટી છોટી કુંવારી પોતા તણી,

વૈષ્ણવ જાણી પરજ્ઞાતિમાં દીધીજો;

ફેરો સગાઈ તુળસા બોલી તે સમે,

પોતે કહો અમે કીધી તે તો કીધીજો.

પદ્મનાભ તે દાસ. ૨

એવું સાંભળી તુળસા મન હરખી ધણું,

વૈષ્ણવ ઉપર વાહાલ સરવેને એવાજો;

પારવતી સેવાથી પ્રભુ રીઝયા ધણું,

સુત રૂઝનાથદાસ તે કહીએ તેવાજો.

પદ્મનાભ તે દાસ. ૩

એવા ધૈર્યવાન તે બીજા દાહ નહિ,

શ્રીવલ્લભશરણુ થઈને ભકિતરસ પીવોજો;

દરશન કરવા સાડ અડેલમાં,

છોલા સમરખી પ્રભુજી પ્રસન્ન કીધોજો.

પદ્મનાભ તે દાસ. ૪

ધોળ ૫—પુરુષોત્તમ દાસ સદા સુખ અતિ ધણું,

શ્રીવલ્લભ કૃપા કરીને સુખ લીધુંજો;

પોતે શરણુ થયા તે સહુ પરીવારજી,

શ્રી મદનમોહનજી સેવીને સુખ લીધુંજો.

પુરુષોત્તમદાસ. ૧

ગોચ્છવ જન્મ તે પ્રગટ પ્રભુ પોતે કર્યો,

નંદ જસોદા ગોપ ગોપી સહુ આવ્યાંજો;

દૈવી જીવ પર દયા પ્રભુ પોતે કરી,

પ્રગટ કદપની લીલા સહુ દર્શાવીજો.

પુરુષોત્તમદાસ. ૨

ઝોચ્છવ જેવા સારૂ શ્રી મહાદેવજી,
આવી પોતે પ્રસાદ માગી લીધાંને;
ધર ચોટી સારૂ આઘા પોતે કરી,
કાળ ભૈરવને હુકમ પોતે કીધાંને. પુરુષોત્તમદાસ. ૩

પુત્રી પુણ્ય પવિત્ર એક પોતા તણી,
નામ તે બાપ રૂક્મણી કહીએ તેહનુંને;
કારતક રનાન કરી હરી સેવ્યા હેતથું,
એવું મોટું ભાગ્ય તે કહીએ તેહનુંને. પુરુષોત્તમદાસ. ૪

નામ દેવાની આઘા પ્રભુ પોતે કરી,
દૈવી જીવ જન જે કામ આવે તેહનેને;
વળતી શ્રીવલ્લભ પોતે પધારીયા,
એવી કૃપા કરી તેહવી નહી કામનેને. પુરુષોત્તમદાસ. ૫

પત્રાવલંબન ગ્રંથ પ્રગટ પ્રભુએ કર્યો,
માયાવાદી તતક્ષણ જીતી લીધાંને;
બહિર્મુખ સાથે સંભાષણ નવ કર્યું,
પૂરણબ્રહ્મ શ્રીકૃષ્ણ પ્રસિદ્ધ તે કીધાંને. પુરુષોત્તમદાસ. ૬

ગોપાળદાસ ગુણ ગાવું ઉદાસમે,
પુત્ર શેઠના એવા તે વળિ કહીએને;
માટે શ્રી વલ્લભચરણ સદા સેવો સહુ,
વૈષ્ણવજન તે સદા તરણ છે લહીએને. પુરુષોત્તમદાસ. ૭

શ્રી ચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૬—પ્રથમ રમરૂં શ્રી વલ્લભ વિકૃલેશને,
એમના ચરણકમલની રજ ભસ્તક ધરૂં;

- જનશે મારા જન્મ તણા કલેશનં,
ચોરાશી વૈષ્ણવના ગુણ ગાઘ્યે પ્રેમસું. ટેક. ૧
- શ્રી દામોદરદાસ હરસાણી પ્રભુ પાસે રહેતા,
એમને શ્રીવલ્લભ કહેતા દમલા નામ જો;
તારા સાર આ માર્ગ પ્રગટ કર્યો,
એવી રીતે શ્રીમુખથી કહેતા આપજો. ૨
- કૃષ્ણદાસ મેઘન તે આગા પાળતા,
શ્રીવલ્લભના તો મનની જાણે વાતજો;
ગંગાસાગર તરીને મુરમુર લાવ્યા જો,
રાતે રાતે શ્રીમહાપ્રભુજીને આરોગાવતા જો;
ત્રણ વસ્તુ શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે માગી સહી,
જે વસ્તુનાં આપ્યાં છે વરદાન જો. ચોરાશી. ૩
- સંભરવાલા દામોદરદાસ ક્ષત્રિ કહીએ,
એમને માથે શ્રી દ્વારકાનાથજી ખીરાજો જો;
વિવિધ ભાતની સામગ્રી ઉજવલ કરી,
પ્રીત કરીને નિત્યપ્રતિ ધરતા ભોગ જો. ચોરાશી. ૪
- પદ્મનાભદાસે સેવ્યા શ્રીમથુરેશજી,
ભાવ કરીને છોલા ધરતા ભોગ જો;
પ્રેમ કરીને આરોગ્યા બહુ સ્વાદથી,
જે જે વસ્તુનાં નામ લઈને ભોગ ધરતા જો;
તે તે વસ્તુનો સ્વાદ મહાપ્રસાદમાં આવતો જો. ૫
- પદ્મનાભદાસની ખેટી તુલાસા જાણુજો,
એક સમે એક વૈષ્ણવ આવ્યા ઘેર જો;
તેને મહાપ્રસાદ લેવરાવી બહુ આદર કર્યો.
લગવત્સરજી કરતાં ખેડિ કરજોડ જો. ૬

- પદ્મનાભદાસના સુતનાં પાર્વતી વહુ,
 શ્રી ઠાકોરજીની સેવા કરતા રીતે ભાતે જો:
 એમના સુત રઘુનાથદાસને જાણજો,
 શાસ્ત્ર ભણીને આવ્યા શ્રી ગોકુળ માંહજો. ૧૭
 રજો ક્ષત્રાણી શ્રી બાલકૃષ્ણજીને સેવતાં,
 સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતાં જો:
 શ્રીમહાપ્રભુજી નિત્યે આરોગતા,
 એમને શ્રીવલ્લભે કીધાં સેવા યોગ્ય જો. ૮
 શેઠ પુરુષોત્તમદાસ ક્ષત્રિ કાશીમાં રહતા સદા,
 શ્રી મદનમોહનજીને બાવન બીડાં આરોગાવતા જો:
 શ્રીમહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી,
 પહેલો નંદમહોત્સવ એમને ઘેરથી માન્યો જો. ૯
 શેઠ પુરુષોત્તમદાસની બેટી કહીએ રૂક્મણી,
 કાર્તિકી નાહાવાને શેઠ પુરુષોત્તમદાસને પુછ્યું જો;
 સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતા,
 ગંગાજી સરખાં તીર્થ મનમાં ના લાવ્યાં જો. ૧૦
 શેઠ પુરુષોત્તમદાસના બેટા ગોપાલદાસ જાણજો,
 શ્રી મદનમોહનજી સાનુભાવ જણાવતા જો;
 એમના મુખ થકી શ્રી મદનમોહનજી ઉચ્ચારતા,
 રાતે રાતે શ્રી ઠાકોરજી હુકારી હેતા જો. ૧૧
 સારસ્વત બ્રાહ્મણુ રામદાસને જાણજો,
 એમણે તાંતીવાલાને દ્રવ્ય દેધને પાછાં લીધાં જો;
 શ્રી નવનીતપ્રિયાજીએ વાણીયાનું દેવું આપીયું,
 જલબીડાં લેઈ લેતા અપરશ માંહ જો. ૧૨

- સારસ્વત પ્તાત્મણુ ગદાધરને જાણુને,
એમને માથે શ્રી મદનમોહનજી બિરાજે ને;
ગૌર તન ને ચતુભુજ સ્વરૂપ સોહ્યામણા,
જલ છાણીને સમે સમે ભોગ ધરતા ને. ૧૩
- વૈષ્ણવ કહીએ વેણીદાસ માધવદાસ બે ભાઈને,
ગદાધરદાસે ભક્તિ આપી પ્રેમસું;
એમના આશીર્વાદથી થયા છે વૈષ્ણુરાજને. ૧૪
- હરિવંશ પાડક તે બનારસના વાસીને,
ધંધાને અર્થે રહેતા પટણા ગામમાં;
ડોલ બુલાવવાને આવ્યા પોતાને ઘેર ને. ૧૫
- ગોવિંદદાસ ભટ્ટા છે થાનેશ્વરના વાસીને,
શ્રીજીની સેવા પહોંચીને ઘેર આવતા;
રસોઈ કરીને ધરમાં પ્રસાદ લેતા ને. ૧૬
- અમ્મા ક્ષત્રાણી વૈષ્ણવ છે બહુ ભાવિક ને,
શ્રી ઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતાં;
બે પુત્રના શોક મનમાં ન લાવ્યાં ને. ૧૭
- ગજનધાવને શ્રી નવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યા.
ભાત ભાતની પ્રભુ સાંથે કીડા કરતા ને;
સાચી પ્રીતે શ્રીહરિને મન લાવીયા. ૧૮
- મહાવનમાં એક નારાયણદાસ બ્રહ્મચારી ને,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીને ખીર ધરતા પ્રીતથું;
ધાસ ધોઈને ગાયોને ખવરાવતા ને.
ન્યાં બેસે ત્યાં દ્રવ્યના ઢગલા થાયને;
બેઠીને કહે બગાડ કાઢી નાંખો ને. ૧૯

- મહાવનમાં એક વૈષ્ણવ છે ક્ષત્રાણી ને,
શ્રીયમુનાજી ન્હાવાને નિત્યે આવતાં;
ચાર સ્વરૂપ એમને ત્યાંથી પ્રાપ્ત થયાં ને. ૨૦
- જીઆદાસ સુરીલો ક્ષત્રિ સારજો,
ચાર પહોર શ્રી લાડલેશજીની સેવા કરી;
દેહે દોડીને આવ્યા લીલા માંહ ને. ૨૧
- દેવાકપુર ક્ષત્રી કડા ગામના વાસી ને,
શ્રી લક્ષ્મિત્રિલંગીને સેવ્યા બહુ રસ રીત શું;
એ વૈષ્ણવ મહા કહીએ પ્રેમી પૂરા ને. ૨૨
- વૈષ્ણવ કહીએ એકજ દિનકર શેઠજો;
કથા સાંભળવા ઉપર એમને રૂચિ ધણી;
શ્રી મહાપ્રભુજીએ એમને શ્રોતા કીધા ને. ૨૩
- દિનકર મુકુંદદાસ કાયસ્થ કહીએ ને,
શ્રી સુખોદિનીજી માંહે પ્રવંશ ધણો;
એ તો ચરણકમળમાં દઢ આશરો કરી રહેતા ને. ૨૪
- પ્રભુદાસ જલોટા ક્ષત્રિ શીહાનંદના વાસીજો,
એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી બિરાજતા;
દહીં લઇને મુકિત આહીરને આપી ને. ૨૫
- પ્રભુદાસ ભાટ તે શીહાનંદના વાસીજો,
શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતા;
પ્રથોદક તીર્થ તુચ્છ કરીને માન્યા ને. ૨૬
- પુરુષોત્તમદાસ તે રહેતા આગ્રા માંહે ને,
અમને ઘેર શ્રીગુંસાઇજી સદાએ પધારતા;
કૃપા કરીને ભોજન કરતા ત્યાંય ને. ૨૭

- ત્રિપુરદાસ કાયસ્થ શેરગઢના વાસીજે,
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીને પીઠ દમને નવ ચાલતા;
એમની રળદ પ્રભુજીએ કીધી અંગીકારજો. ૨૮
- પૂર્ણમણ ક્ષત્રી અંખાલયના વાસી જો,
એમને સ્વપ્રામાં શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીગોવર્દ્ધન ઉપર મંદિર મારાં કરજો જો. ૨૯
- યાદવેંદ્રદાસ પ્રજાપતિ તે બહુ બલવંત જો,
શ્રીગુસાંઈજીએ નીમ ખોદવાની આજ્ઞા કરી;
અઢી પહોર રાતમાં ખોદી કરી તૈયાર જો. ૩૦
- ગુસાંઈદાસ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એમના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી;
શ્રીકાકારજીનાં શ્વરૂપ પધરાવીને આપ્યાં જો. ૩૧
- માધવભટ્ટ તે કાશ્મીરના વાસી જો,
એમણે શ્રીમહાપ્રભુજીની શ્રીમુખની કથા સુણી;
શ્રી સુખોધિનીજી લખતા અવળે પગલે જો. ૩૨
- વાંસવાડાના કહીએ ગોપાલદાસ જો, ધર્મશાળા બધાવી ધરને બારણે;
વૈષ્ણવ ઉતરે ને ભગવદ્વાર્તા થાય જો. ૩૩
- પદ્મરાવલ સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો.
એ ગોપાલદાસની સંગે બહુ વૈષ્ણવ થયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ ચંદન ચરણામૃત આપ્યાં જો. ૩૪
- પુરૂષોત્તમ જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એ ઉજ્જન પદ્મરાવલને ઘેર આવતાં;
કૃષ્ણજીટે બહુ આદર કરીને ખેલાવ્યા જો. ૩૫
- જગન્નાથ જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ ખેરાણુના વાસીજો,

એક દિવસ એમના મન માંહે આવી ગયું,
 શ્રીહાકારજી કેમ વાધા પહેરીને આરોગે જો.
 જગન્નાથ જોશીનાં માતા વૈષ્ણવ કહીએ જો,
 બે સુતને શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે મોકલ્યા;
 સેવક થઇને આવ્યા પોતાને ઘેર જો.
 નરહર જોશી સાચોરા આહ્વાણુ શ્રીજગન્નાથરાયજી જતા જો;
 એક વૃક્ષ તળે જઇને રસોઇઓ તૈયાર કરી,
 શ્રીહાકારજીએ રોટી માગી લીધી જો.

રાણાવ્યાસ સાચોરા આહ્વાણુ, ગોધરા ગામના વાસીજો;
 શ્રીમહાપ્રભુજીને ત્યાં જઈ સેવક થયા,
 એક રજપુતાણીનાં સત નાંખ્યા ઉતારી જો.
 રામદાસ સાચોરા આહ્વાણુ રાજનગરના વાસીજો,
 શ્રીમહાપ્રભુજીએ સેવા સોંપી ચરણુની;
 તે પધરાવીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો.
 ગોવિંદ દવે સાચોરા આહ્વાણુ, એમનું મન વિગ્રહ બહુ રહેતું
 શ્રીમહાપ્રભુજીએ નવરત્ન પાક લણાવીયા,
 તે શિખ્યાથી સેવામાં ચિત્ત રહેતું જો.
 સાચોરા આહ્વાણુ રાજદુવે ને માધવદુવે બે ભાખજો,
 એમની કૃપાથી બીજા બે વૈષ્ણવ થયા;
 એમનાં દુઃખ એક ક્ષણુમાં નાંખ્યાં કાપી જો.
 ઉત્તમશ્લોકદાસ સાચોરા આહ્વાણુ, શ્રીજીના બીતરીયા જો,
 સૌ સેવકને ઘી લઈ પીરસતા;
 સૌ સેવક એમને મહેતારી કહી બોલાવતાજો.
 ઇશ્વરદુવે સાચોરા આહ્વાણુ શ્રીજીના રસોઇઆ જો,

શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે એવું માગીયું;	
આપ ઉપર મને કુભાવ કદી ન આવે જો.	૪૪
છકડા વાસુદેવ સારસ્વત પ્રાહ્મણ્ય કહીએ જો.	
શ્રીમહાપ્રભુજીની નંહાંડવઈ લેખને ચાતતા,	
વળી હાકેમ સાથે યુદ્ધ કરીને જીત્યા જો.	૪૫
ખાખાવેણું ને મૃષ્ટ્યુદાસ ગગરીઆ કહીએ જો,	
એક પદ ગાગને લીલામાં પ્રવેશ કર્યો;	
નદવદાસ ખવાસે સેવા કરી દેહ છોડી જો.	૪૬
જગતાનંદ તે સારસ્વત પ્રાહ્મણ્ય થાનેશ્વરના વાસી જો;	
સરસ્વતી ઉપર કથા કહેવાને ખેસતા,	
શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને વૈષ્ણવ કીધા જો.	૪૭
આનંદદાસ વિશંભરદાસ, ક્ષત્રિ વૈષ્ણવ છે એ ભાષજો,	
તે ભગવદ્વાર્તા કરતા એકાંતે ખેસી;	
ખીચ ખીચમાં શ્રીકાકરજી હુંકારી દેતા જો.	૪૮
એક પ્રાહ્મણી વૈષ્ણવ અડેલમાંહી રહેતી જો,	
એમના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી;	
એમને માથે શ્રીખાલકૃષ્ણજી પધરાવ્યા જો.	૪૯
વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી ચરખો કાંતીને રહેતી જો,	
લાડવા કરીને મંદિરમાં ઉંચા ધર્મા,	
તે શ્રીખાલકૃષ્ણજી તતસ્રણ્ય લખને લખને આરોગ્યા જો.	૫૦
સીહાનંદનાં સાસુ વહુ ક્ષત્રાણી, ગોરખ ને સમરાષ્ટ્ર જો.	
એમને માથે શ્રીદામોદરરાયજી ખીરાજતા,	
સાચી પ્રીત જાણીને વહુ સાથે રમણ્ય કીધાં જો.	૫૧

- શ્રીફલમણિ વહુજીની ખવાસણી કૃષ્ણદાસી જો,
શ્રીવલ્લભ તો પ્રગટયા છે એમને કહે;
શ્રીગોકુલનાથજી ધરીઆં એમનાં નામ જો. ૫૨
બુલામિત્ર સારસ્વતપ્રાહ્મણ પશ્ચિમદેશના વાસી જો.
ક્ષત્રી યજ્ઞમાનને હરિવંશ મંભળાતીયા;
તે સાંભળ્યાથી પુત્ર થયો તત્કાળ જો. ૫૩
રામદાસ મીરાંના પુરોહિત, મેવાડમાં રહેતા જો
વૃત્તિ છોડીને ખીજે ગામ જઈને રહ્યા;
મીરાંનાં મુખ કોઈ દહાડો નવ જોયાં જો. ૫૪
ખીજા રામદાસ રજપુત તે ચોલાણ જો.
શ્રીગિરિરાજની કંદરામાં રહેતા સદા;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જો. ૫૫
ત્રીજા રામદાસ પંડિત ચાનેશ્વરના વાસી જો,
વૈષ્ણવ અપરાધે શ્રીમહાપ્રભુજીએ ત્યાગ કર્યો;
વચનવાળા શ્રીનાથજીએ નવ છોડ્યા જો. ૫૬
વિષ્ણુદાસ છીપા શ્રીગુસાંઈજીની સેવા કરતા જો.
વાદ કરતા પંડિત પાછા વાળિયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીની કૃપાથી સમર્થ ભારે જો. ૫૭
જીવણુદાસ કપુર ક્ષત્રી શીલાનંદના વાસી જો,
રસોમ કરતાં ઘટા ઉઠી વરસાદની;
શ્રીમહાપ્રભુજીની આણુ દેઇને રોકી જો. ૫૮
ભગવાનદાસ તે સારસ્વત પ્રાહ્મણ હાજીપુરના વાસી જો,
એમને ઘેર શ્રીગુસાંઈજી સદા પધારતા;
ચરણ પાદુકાની સેવા કરતા પ્રીતે જો. ૫૯

- ખીજી ભગવાનદાસ શ્રીજીના બીતરીઆ જો;
ખાલભોગની સામગ્રી કરતા ભાવશું,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જો. ૬૦
- અચ્યુતદાસ સનોડીયા આલિણુ, માનસી ગંગા ઉપર રહેતા જો;
શ્રીગિરિરાજની દંડવતી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી,
સેવા સ્મરણ કરતા નિશદિન સાર જો. ૬૧
- ખીજી અચ્યુતદાસ ગૌડ આલિણુ મ્હોટા ભગવદિ કહીએ જો.
એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી ધિરાજતા;
હવે ધિરાજે શ્રાનાથજીની પાસે જો. ૬૨
- ત્રીજી અચ્યુતદાસ સારસ્વત આલિણુ, કડા ગામના વાસી જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે પૃથ્વી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી,
એમને માથે ધિરાજે ચરણારવિંદની સેવા જો, ૬૩
- નારાયણદાસ તે દેશાધિપતિના ચાકર કહીએ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીના દર્શનની આરતિ ધણી;
એમને ચાકર કહે ચલો ભઠઆ, શ્રીગોકુળ જઈએ જો. ૬૪
- ખીજી નારાયણદાસ મથુરાજીના વાસી જો,
એમના સ્વપ્નમાં શ્રીમદનમોહનજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીવૃંદાવનની ભૂમિમાંથી કાઢો જો. ૬૫
- ત્રીજી નારાયણદાસ લવાણા નગરકટ્ટાના વાસી જો,
જે આલિણુ વૈષ્ણુવને કન્યાદાન દેવાને દ્રવ્ય આપીયાં;
ત્યારે બંધીખાતેથી છૂટીને ઘેર આવ્યા જો. ૬૬
- શીંહાનંદમાં એક વૈષ્ણુવ છે ક્ષત્રાણી જો,
શાક લેવાને શ્રીકાકેરજી પોકારતા;
તોતરી કરીને રોડી ધરતા ભોગ જો. ૬૭

દામોદરદાસ કાયસ્થ એમની સ્ત્રી વીરાંબાઇ શેરગઢના વાસી જે,
એમને માથે શ્રી કપુરરાયજી બિરાજતા;
શ્રી હાકોરજીની આજ્ઞા થકી સુવાવડમાં સેવા કરી,
શુદ્ધ થયા ત્યારે અપરશ કાઢી નાંખી જે. ૬૮

શીહાનંદનાં સ્ત્રી પુરૂષ રહેતા આગ્રા માહે જે,
સાંકડી જગ્યાને માટે એ બહાર સૂતા;
મેહ વરસતાં પલળતાં એ બેઠે જણાં,
શ્રી હાકોરજીએ ધરમાં બોલાવી લીધાં જે. ૬૯

એક સુતારને એક અન્ય માર્ગાનો સંગ હતો,
એ સુતારને એક વૈષ્ણવનો સત્સંગ થયો;
પૂર્ણ પુરુષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જે. ૭૦

કવિ લઘુ પુરુષોત્તમદાસ કવિતમાં બહુ બળવંત જે,
એક કવિત કરીને શ્રીજીને સુણાવતા;
શ્રી મહાપ્રભુજીના કવિત પણ બહુ કરતા જે. ૭૧

કવિરાજ ભાટ તે ત્રણ ભાઈ છે વૈષ્ણવ જે,
શ્રી મહાપ્રભુજીને શ્રી ગોવર્દનનાથજી; એક કરીને જાણતા.
બે સ્વરૂપનાં કવિત ભેળાં કરતા જે. ૭૨

ગોપાલદાસ તે ઈંટોડાના વાસી જે, ચોખરા કરીને બહુ રીતે ગાયાજો.
તે સુણી શ્રી મહાપ્રભુજી પ્રસન્ન થયા.

એવી રીતના બહુ જાંદ બનાવ્યા જે. ૭૩

જનાર્દનદાસ ચોપડા ક્ષત્રી શ્રી ગોકુલમાં આવ્યા જે,
શ્રી મહાપ્રભુજીનાં અલૌકિક દર્શન થયાં,
પૂર્ણ પુરુષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જે. ૭૪

નરહદાસજોશી ગોડીઆ પ્લાત્તણ, શ્રીમદનમોદનજીની સેવા કરતાજો,

- એમની દેહ થાકી એણીવારે શ્રીગુસાંછજીને ઘેર પધરાવિયા,
હવે બિરાજે શ્રી ગોકુલચંદ્રમાજીની પાસે જો. ૭૫
- ગરુડસ્વામી બ્રાહ્મણુ વૃદ્ધાવનમાં રહેતા જો;
એમના સ્વમામાં શ્રી દ્વારજીએ જતાવીયું,
તમે શ્રી મહાપ્રભુજીને શરણે જજો જો. ૭૬
- કનૈયાલાલ ક્ષત્રી રહેતા આગ્રા માંહે જો,
શ્રી મહાપ્રભુજીની પાસેથી સર્વ ગ્રંથ લખીયા;
શ્રી ગુસાંછ એમની પાસેથી સર્વ ગ્રંથ શીખ્યા જો. ૭૭
- મ ગિર્યંદ, સદુપાંડે, ભવાની, આન્યોર ગાયમાં રહેતા જો,
નંદાયાછ દૂધ લઇ શ્રીનાથજીને આરોગાવતાં;
શ્રી મહાપ્રભુજીએ અચ્યું તે દૂધ માંગી લીધું જો. ૭૮
- બાદરાયણદાસ, બાલકૃષ્ણદાસ પુષ્કરણા બ્રાહ્મણુ.
મોરખી ગામમાં રહેતા જો,
શ્રી મહાપ્રભુજીની સાથે બહુ વાર શ્રીદ્વારકાં ગયા;
ષટ માસ રહીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૭૯
- નરહર સંન્યાસી ને વેણી કાઠારી વૈષ્ણવ કહીએ જો.
શ્રી મહાપ્રભુજીની સાથે શ્રી દ્વારકાં ગયા;
શ્રી રણછોડજીનાં દર્શન કરીને ઘેર આવ્યા જો. ૮૦
- ગોપાલદાસ જટાધારી કહીએ, શ્રીનાથજીની ખવાસી કરતા જો.
એ અનુસરમાં પંખો કરતા ઉભા રહી,
સેવા છોડીને પૃથ્વીપ્રદક્ષિણા સાર દેહ છોડી જો. ૮૧
- કૃષ્ણદાસ તે સ્ત્રીપુરૂષ બે બ્રાહ્મણુ વૈષ્ણુ કહિયે જો,
સ્ત્રી વાણીયાને સોંપી ને વૈષ્ણવનું સમાધાન કર્યું;
શ્રી કૃષ્ણનું સ્મરણ કરીને જોડે જન હરખ્યા જો. ૮૨

સંતદાસ તે ચોપડા ક્ષત્રિ રહેતા આગ્રા માંહે જો.

અષ્ટપદોર એ પોથી લેઇને ખેસતા;

ઢાઢ ભગવદી મળે ત્યારે ભગવદ્વાર્તા કરતા જો.

૮૩

સુંદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુજીની સેવા કરતા જો,

એમની મંંગે માધવદાસ વૈષ્ણવ થયા;

શ્રી મહાપ્રભુજીને પોતાને ઘેર પધરાવતા જો.

૮૪

માવજી પટેલ એમની વીરજો સ્ત્રી રહેતા ઉજ્જન માંહે જો,

એ બાર મહિનામાં બે વાર શ્રી ગોકુળ આવતા;

શ્રી મહાપ્રભુજીને શ્રી નાથજીનાં દર્શન કરતા જો.

૮૫

ગોપાલદાસ તે નરોડા ગામના મોટા ભગવદી કહીયે જો,

શ્રી મહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આગ્રા કરી;

શ્રીનાથજીએ એમની ઝારીનાં જળ પાયાં જો.

૮૬

સૂરદાસ એક બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવ ભક્તશિરોમણિરાજ જો,

સવા લક્ષ પદ કરવાનો સંકલ્પ કર્યો;

સૂરસાગર કરી શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો.

૮૭

ગોપાલપરામાં એક વાણીઓ રહેતો ઠટ્ટાવિદ્યા બહુ કરતો જો,

સૂરદાસજીએ ક્ષમા કરીને વૈષ્ણવ કર્યા;

સાઠ વર્ષના થઇને શરણે આવ્યા જો.

૮૮

પરમાનંદદાસ કનોજીઆ બ્રાહ્મણ પરમ ભગવદી કહીયે જો,

એક જલગરીઆ વૈષ્ણવનો સત્સંગ એક વૈષ્ણવને થયો,

સર્વ ભાવથી પરમાનંદ સાગર ગાયા જો.

૮૯

કુંભનદાસ તે ગોડીયા બ્રાહ્મણ, જમનાવતામાં રહેતા જો,

શ્રીગોવર્દનનાથજીના સખા થઇને સંગે રહ્યા,

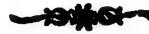
ખાલાવે શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો.

૯૦

- કુલનદાસના સુત કૃષ્ણદાસ ગાયોની સેવા કરતા જો,
સિંહથી ગાય છોડાવીને પોતાની દેહ ત્યાગ કરી,
શ્રી નાથજી આગળ ગાયો દોવરાવવા આવી ઉભા જો. ૬૧
- કૃષ્ણદાસ અધિકારી કહીએ એમને રાસલીલા ધણી વહાલી જો.
એ કીર્તન કરીને શ્રીજીને સુષાવતા
શ્રીગુસાંધજીએ એમનો અપરાધ ક્ષમા કરીને
રાખ્યા ચરણની સેવામાં જો. ૬૨
- સકલ મનોરથ પ્રભુએ એમના પુરણ કર્યા,
મનવાંછિત ફળ આપ્યાં છે નિરધાર જો. ૬૩
- ભાવ કરીને સર્વ ભગવદીના ગુણ ગાયા જો,
શ્રીગુરુદેવની કૃપાથી મેં વર્ણવ્યા, તેથી મારાં સર્વે સરીયાં કાળ જો.
ભક્ત સકલના ગુણગુણો નહિ પાર જો,
ગાતાં સુણતાં દુષ્ટ ત્યા તનનાં જશે.
આ મુખથી નિર્ણય કહેજો વારંવાર જો. ૬૪
- ભાવ કરીને ગાશે નર ને નાર જો,
શ્રીવલ્લભ ભટ્ટલ પ્રભુ એમને હૃદયે વસે:
નિજલીલામાં તેને પ્રાપ્તિ થાય જો,
ઉંચનીચ જે ધરશે એમનાં ધ્યાન જો;
ભવ સાગરમાં તરવા તે સિદ્ધાન્ત છે,
હિત ચિત્ત કરી સાંભળશે ધરી કાન જો. ૬૬
- ચોરાશી વૈષ્ણવની લીલામાં એમની પાંતી જો,
તે માટે શ્રીમહાપ્રભુજીએ પ્રાગટ્ય કર્યા;
કાલયુગ જીવને સુધારવા શ્રીનાથ જો. ૬૭
- ભક્તજનની શ્રીમહાપ્રભુજી પુરે આશ જો,
શ્રીયમુનાજી પાન સદા મુખથી કરે;
દાસ કહે મને આપો શ્રીવજ્રમાં વાસજો. ૬૮

શ્રી બસેંખાવન વૈષ્ણવનું ધોળ.

શ્રીમદ્વલ્લભ પ્રભુને નમું શ્રીવિદ્લેશ,
સાત સ્વરૂપ સહિત સધળો વંશાત્મક વિશેષ. ૧
સેવક શ્રી વિકલેશજીના બસોને ખાવન,
જેનું નામ ઉચ્ચાર માત્રથી થાય સા પાવન. ૨

ગુણ ગોવિંદદાસના ગાઘયેરે, છીતસ્વામી પરમ ચિત્ત લઘયેરે
નંદદાસ શ્રીકૃષ્ણ આસક્તરે, ચતુર્ભુજદાસ સદા અનુરક્તરે.
નિત્ય નાગજીભાઈ હિયરીએરે, કૃષ્ણભટજીને મન ધરીએરે,
ચાચાજી નારાયણદાસરે, વિકૃલદાસ ભક્ત ઉલ્લાસરે.
કૃષ્ણદાસ મોરારિદાસરે, ખાપ બેટા મન ઉલ્લાસરે.
હરિદાસ જનાર્દનદાસરે, રૂપમોરારિ રસરાસરે,
અલીખાન વલીખાન જાદીરે, જેમલ રજપૂત હરિવાદીરે.
માધવદાસને નાહાલચંદરે, માધવદાસ કાયસ્થ ગુણવંતરે.
કાયસ્થ ધણી ને ધણીઆણીરે, રૂપચંદ નંદ શુભ વાણીરે.
એક આલ્મજી રાધવદાસરે, ગોપાલદાસ ગુજરાતના વાસીરે
રાજા લાખા ને એક ખાઈરે, હરિદાસ ખવાસ સુખદાધરે.
શેઠ જ્ઞાનચંદ જદુનાથરે, ભાઈલા કોઠારી હરિ હાથરે.
માણેકચંદ ને એકિની નારીરે, હરજી કોઠારી ગુણ ભારીરે.
ગોપાલદાસ આલ્મજી ખંગાળીરે, વ્યાસગણેશ બહુ ભાગ્યશાળીરે.
મધુસૂદનદાસ છે હરિને વહાલારે, એક કણખી માળાવાળારે.
એક વૈષ્ણવની છે કન્યારે, રામાનંદને પરણાવી કન્યારે,
એક વૈષ્ણવની બેટી ટેકીરે, તેતો પરણી ધર્મ વિવેકીરે.
વૈષ્ણવ એક તરૂના સંગીરે, પાથોગુજરી હરિરસ સંગીરે.

એક વ્રજવાસી સુત નારીરે, ગોપીનાથદાસ ગૌચારીરે.	૨૧
કણુખી ગુજરાતી ખે ભામરે, દ્વિજપત્ની આગરાધરે.	૨૨
એક ગોડીઓ પંડિત શોભેરે, એક રઘુપતિ દર્શન લોભેરે.	૨૩
એક પંડિત ને કહાનખાધરે, વૈષ્ણવ ક્ષત્રી છે આગરાધરે.	૨૪
મોહાદીમર ને દ્વિજ રેડોરે, નારાયણદાસે હરિને તેડ્યારે.	૨૫
એક વૈષ્ણવ સૂરતવાળારે, રાગ આસકરણુ પ્રણુ વાહાલારે.	૨૬
ખે હતિતપતિત કણુખીરે, વહુ અજગકુંવરી ખેહુ ધર્મીરે.	૨૭
એક પ્રોહિત વેશ્યા કન્યારે, ગંગાખામ છે પૂર્ણુ ધન્યારે.	૨૮
એક રાગ ને એક ઘોખીરે, ખે સાચોરા રસ લોભીરે.	૨૯
એક વૈષ્ણવ મદનગોપાળરે, ખે કણુખી પટેલ રસાળરે.	૩૦
સેવક એક વિકતરે, દયા ભવૈયા આસકતરે.	૩૧
એક વાણીઓ ને એક નારીરે, એક પરમ વૈષ્ણવતા ધારીરે.	૩૨
એક ક્ષત્રાણી વિરકતરે, વાધાજી રજપુત આસકતરે.	૩૩
એક ગોપાળદાસ ભીતરીયારે, ખીગ આઠ સેવક અનુસરીયારે.	૩૪
ગોપાળદાસ સીંધલ ભોળાભાધરે, શેઠ પુત્રી દિવાનની જાધરે.	૩૫
એક કુંઝરી રૂપાભાધરે, હરિદાસસુતા સુખદાધરે.	૩૬
એક ક્ષત્રી વૈષ્ણવ ખાધરે રાગ રાણી પુત્રને દાધરે.	૩૭
શાહુકારનો ખેટા વિલાસીરે, એક વૈષ્ણવ કૃષ્ણ પ્રકાશીરે.	૩૮
એક વેશ્યા ભોવનની વાસીરે, તે હરિગુણ માંહિ નિવાસીરે.	૩૯
પુત્રજ વડો વિરકતરે, વેણીદાસ છીપા છે ભકતરે.	૪૦
એક શ્યામળદાસ એક નાધરે, પુત્ર પડાણનો સુખદાધરે.	૪૧
ઓઝા દામોદરદાસ છે ભકતરે, ખેટી શાહુકારની આસક્તરે.	૪૨
વૈષ્ણવ એક ખડગ્યાવાળોરે, શેઠ આગરાધને મન ભાળેરે.	૪૩
એક કાપડવાળો શોભેરે, કણુખી આંજણો વૈષ્ણવ લોભેરે.	૪૪

એક શાસ્ત્રી મોરારિદાસરે, લાજમાઇ ભાટ ગુણરાશરે.	૪૫
રાજરાણી હરિ મન લાવેરે, એક વૈષ્ણવ ડોલ ઝુલાવેરે.	૪૬
દગ શેઠ સોની પરમાનંદરે, મેહરા પુરુષોત્તમ ગુણવંતરે.	૪૭
એક બે ભાઇ ચંદન લાવ્યારે, ચોપડા ભંડારીને મન લાવ્યારે.	૪૮
દગ એક દસ એક સંગીરે, માતા બેટી હરિસ રંગીરે.	૪૯
એક ગૃહસ્થી ને વિરક્તરે, બીજા બે ભાઇ આશક્તરે.	૫૦
જીવા પારેખ ને સેજપાળરે, દોશી માધવદાસ દલાલરે.	૫૧
બેટો પટેલનો આવેરે, બેટી પટવારીને મન લાવેરે.	૫૨
હરિદાસ જમાઈ માણેકચંદરે, પ્રભુએ ત્યાગ કર્યો મનરે.	૫૩
એક ગિરિની પરિક્રમા કરતારે, એક નિત્ય ઉઠી વ્રજમાં ફરતારે.	૫૪
બે કણુબીએ કરી એવીરે લઇ કુવામાં નાંખી દેવીરે.	૫૫
કણુબી ગુજરાતની વાસીરે, બેટી બીરબલની સુખરાસીરે.	૫૬
રાજા જોધસીંગ દક્ષિણનારે, વળી પુરોહિત તેના ઘરનારે.	૫૭
માસુ વહુ સુરતના વાસીરે, રાજા પુરવનો સુખરાશિરે.	૫૮
શેઠ સુત રહેનારો ગુજરાતીરે, એક આલ્મણી નાગર જાતિરે.	૫૯
શ્રી વિકલેશ શ્રીજીને રૂપેરે, દીધું દર્શન બેને અનુપેરે.	૬૦
એક દુઃખંગ મીઠો વિરક્તરે, બીજો ભાઇ આસક્તરે.	૬૧
વેણીદાસ છીપા છે ભક્તરે, એક રજપૂત કાંઠાના આસક્તરે.	૬૨
દિગ્ગજની પત્ની વૈષ્ણવ સંગથીરે, ખોયા કોહોડ પોતાના અંગથીરે.	૬૩
એક ન્યુન અધિક બે આવેરે, એક દ્રવ્ય સામગ્રી લાવેરે.	૬૪
એક કણુબી ગાય ચરાવેરે, એક રાસની રીત ચિત્ત લાવેરે.	૬૫
જોડ દગ ને એક ગુજરાતીરે, સીતાબાઇ છે દક્ષણી જાતિરે.	૬૬
એક વૈષ્ણવ ને એક બાઇ રે, દામોદરદાસ સુખદાઇરે.	૬૭
વડનગરમાં માધવદાસરે, એક વૈષ્ણવ મહા વનવાસરે.	૬૮

ગુજરાતના દાસ મોરારિરે, ભક્ત બીમ અતિ હિતકારીરે.	૬૯
એક દાસ ગોવર્દન ધારીરે, રામદાસ પરમ આચારીરે.	૭૦
જ્યાદાસ ને નરહરિદાસરે, રાજ ટોડરમલ સુખરાશરે.	૭૧
નરશીદાસ ને પીતાંબરદાસરે, ધર્મદાસ ગોવાળ પ્રકાશરે.	૭૨
એક પ્રાહ્મણ માધવદાસરે, એક વહેપારી સુખરાશરે.	૭૩
એક પ્રાહ્મણ ને એક નારીરે, એક સ્ત્રી છે સુખકારીરે.	૭૪
એક જનભગવાન બે ભાઇરે, એક હીમર સુખદાઇરે.	૭૫
દ્વિજપત્ની પત્ની પટેલરે એક સોદાગર રસરેલરે.	૭૬
મીસરીદાસ ચતુર્ભુજ ભાવેરે, ગોપાળદાસ ગોરવા કલાવેરે.	૭૭
એક ક્ષત્રી રઘુનાથરે, આધો ત્રવાડી હરિ હાથરે.	૭૮
દેવે ઈશ્વરદાસ સાચેરાંરે, મંતદાસ ક્ષત્રિ ગુણ ગોરાંરે.	૭૯
ક્ષત્રિસુતને સુત પ્રાહ્મણનોરે, એક વૈષ્ણવ રાજનગરનોરે.	૮૦
વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ સોલાવેરે, એક દક્ષણી વૈષ્ણવ આવેરે.	૮૧
સ્વામી કૃષ્ણદાસ વિદ્યામીરે, એક ક્ષત્રિ મથુરાવાસીરે.	૮૨
દ્વિજ જ્ઞેશી રાજ બીમારે, શાહુકાર સુત સુખસીમારે.	૮૩
એક ક્ષત્રિ જાદવદાસરે, હરિજન મથુરાંવાસીરે.	૮૪
શાહુકાર વળી ક્ષત્રાણીરે. એક વ્રજવાસી શુભ વાણીરે.	૮૫
દાસ પુરુષોત્તમ પોકરણારે, વળી દુર્ગાદાસ ગુણ ગણાણારે.	૮૬
ક્ષત્રિ ચોપડા ધ્યાનદાસરે, લક્ષ્મીદાસ ગુજરાતમાં વાસરે.	૮૭
તારાચંદ ને બિહારીરે, વૈષ્ણવ ગુજરાતી અતી ભારીરે.	૮૮
હરિદાસ મોહનદાસરે, માધો સાર સુત ગુણરાસરે.	૮૯
દ્વિજ બેટી ક્ષત્રિ કન્યારે, એક ચોર સેવક થયો ધન્યારે.	૯૦
એક ઉતમલોકદાસરે, ખેડાવાળ ભક્ત રસરાસરે.	૯૧
સાસુ ને સસરા જ્ઞાનીરે, રજપૂતની બેટી પરમાણીરે.	૯૨

સાચોરા આનંદદાસરે, એક બીલડી છે સુખરાસરે.	૯૩
સધનદાસ દેવાદાસ કણુખીરે, રાજપુત્ર મોહનદાસ ધમીરે.	૯૪
નરનારી વસે છે પ્રયાગરે, માધવદાસ સુરત અનુરાગરે.	૯૫
ભદ્ર કલ્યાણુજી વીરાભાઇરે, મહારાજ પુરુષોત્તમ સુખદાઇરે.	૯૬
રૂડા રતનજી અધિકારીરે, રૂપઆઇ પરમ ગુણુ ભારીરે.	૯૭
વૈષ્ણુવ ક્ષત્રી છે આગરાઇરે, એક મહીધર ને કુલઆઇરે.	૯૮
દેવે ભીમ ભંડારીરે' રાજા માનસિંહ અધિકારીરે.	૯૯
દેવે પુરોહિત સુત વિખ્યાતરે, કૃષ્ણદાસ ગોરવા જાતરે.	૧૦૦
વડનગરા માધવદાસરે, દ્વિજ ઉજ્જૈણીના સુખરાસરે.	૧૦૧
નારાયણુદાસ સનોડીયા જ્ઞાનીરે, લક્ષ્મીદાસ રજ્જે ક્ષત્રાણીરે.	૧૦૨
રાજા ખીરખલ ને તાનસેનરે, આનંદનાપરી સુદર ખેનરે.	૧૦૩
વેણીદાસ દામોદરદાસરે, વીજનનગરીમાં વાસરે.	૧૦૪
એક એક ફળ લખી લીધુરે, લખી સ્વરૂપ હૈયામાં લીધુરે.	૧૦૫
વલણુ— યથામતિએ કહ્યા છે, વળી ખીજ છે અપાર;	
પરમ તત્ત્વનું તત્ત્વ છે, એ ભક્તના આધાર	૧૦૬
ભક્તરાજ શિરોમણિ, ને એકનો આધાર;	
કયાં છે વળી કરે છે, વળી કરશે નિરધાર.	૧૦૭
તે માટે સર્વ પ્રાતઃઉડીને, નામે કરો કરાહાર;	
કંઠમાં ધારણુ કરો તો, હરિ મળે સુખસાર.	૧૦૮
સર્વે ભગવદીને નમન કરીને, એજ માયું નેમ;	
શ્રી વિક્રમવરની સૃષ્ટિ ઉપર રહો દુર્લભ પ્રેમ.	૧૦૯

ધોળ ૮ મું.

તાદશીય જન જેને જાણીએરે, જેમાં એવા ગુણુ હોયરે;
નિદાસ્તુતિ કાઢની નવ કરે, સધળે સમદષ્ટિ જોય (૨) રે. ૧

- જેના દર્શન માત્રથીરે, ટળે પ્રપંચનું ધ્યાનરે;
 રમરણ કરાવે શ્રી કૃષ્ણનું, નસાવે અમ અજ્ઞાન (૨) રે. ૨
- ગુણ ગાતાં ગોવિંદનારે, પુલકિત તન થાયરે;
 નેત્ર પ્રવાહ વહે પ્રેમના, હરખે હૃદય રૂંધાય (૨) રે. ૩
- પરદુઃખે દાઝે ધણારે, ન કરે કામનો દ્રોહરે,
 ઇન્દ્રિયજિત સાચા સદા, ન પામે માયામાં મોહ (૨) રે. ૪
- સકળ ચરાચરને વિષેરે, વસ્યા દેખે ભગવાનરે;
 શુભ ઇચ્છે સર્વ જગતનું લેશ નહિ અભિમાન (૨) રે. ૫
- સધળી લીલા અવિનાશનીરે, જેમાં લુપ્ત જેનું મનરે;
 પ્રીતિ બહુ પર ઉપકારમાં, સદાપ્રસન્ન વદન (૨) રે. ૬
- નટવર ઝલકે નેનમાં રે કાંતિ કરૂણામય હોયરે.
 સત્ય ભાવ સંતોષ બહુ, દોષ કામનો ન જોય (૨) રે. ૭
- વહાલા લાગેછે સર્વનેરે, અતિ ઉદાર જેનું ચિત્તરે;
 અનન્ય ભાવે ભજે શ્રીકૃષ્ણને, જેને વહાલું નહિ વિત્ત (૨) રે. ૮
- હરિગુરૂ વૈષ્ણવને વિષેરે, જેને અતિ ધણું વહાલરે;
 દદ આશ્રય અરૂ દીનતા ખોલે વચન રસાલ (૨) રે. ૯
- સેવા રમરણ સતસંગ વિષેરે, જેની આસકિત અનંતરે;
 કપટનો લેશ નહિ રૂઢિયા વિષે, જેનું હરિચરણે ચિત્ત. (૨) રે. ૧૦
- વિહવલતા શ્રીવિદ્વલેશસુંરે, મુખે શ્રીકૃષ્ણનું નામરે;
 એવા ભગવદીયના દાસના, હરિદાસ ગુણ ગાય (૨) રે. ૧૧

ધોળ ૯ મું.

- વૈષ્ણવ નથી થયો તુંરે, શીદને ગુમાનમાં ધુમેરે;
 હરિજન નથી થયો તુંરે. ૨૬
- હરિજન જોઇ હરકું નવ હરખે, દ્રવે ન હરિગુણ ગાતાં;
 કામધામ ચટકી નથી ફટકી કોયે લોચન રાતાં. ૧

તુજ સંગે કોઇ વૈષ્ણવ થાએ, તો તું વૈષ્ણવ સાચો.	
તારા સંગનો રંગ ન લાગે, તાંહાં લગી તું કાચો.	૨
પરદુઃખ દેખી હદે ન દાઝે, પરિનિદાથી નથી ડરતો,	
વહાલ નથી વિકૃતસું સાચું હકે ન હું હું કરતો.	૩
પરોપકારે પ્રીતી ન તુજને, સ્વાર્થ દૂટયો છે નહીં;	
કહેણી તેની રહેણી ન મળે, કહાં લખ્યું એમ કહેની.	૪
ભજવાની રૂચી નથી મન નિશ્ચયે, નથી હારતો વિશ્વાસ;	
જગત તણી આશા છે જહાં લગી. જગત ગુરૂ તું દાસ.	૫
મનતણો ગુરૂ મનને કરીશ તો સાચી વસ્તુ જડશે;	
દયા દુઃખકે સુખ માન પણ, સાચું કહેવું પડશે.	૬

પદ ૧૦ મું.

મીલે કય શ્રીવલ્લભકે ન્યારે.	ટેક.
જનકે હાવ ભાવ પ્રીતિ રસ, તીન લોકતે ન્યારે.	૧
કૃપા સમુદ્ર ભરે અંગ અંગમે, ઉછલિત રસકી ધારે;	
ભાલ તિલક ખરાજત અદ્ભુત, કંજણમય અનુહારે;	૨
કોટિ જન્મકે તન દુઃખ ભાજત, હૃદય કરત ઉજ્યારે;	
પુલકિત પ્રેમ કંઠે ભરી આવત, સુખ ઉપજવત ભારે.	૩
જન પર કૃપા કરત શ્રીગિરિધર, તમ ધનકે અનુસારે;	
રસિકદાસ જન કો વિધિ પામ્યો, દોઉં નયનકે તારે.	૪

પદ ૧૧ મું.

આએ મેરે શ્રી વલ્લભ નામ ઉપાવસી.	ટેક.
માલા તિલક ગોપીજન મુદ્રા, કોટિક અંદ્ર પ્રકાશી.	૧
ભગવદ્ કથા શ્રવન પુટ પીવાવત, પૂર્ણ પ્રેમ નિવાસી;	
દર્શન ભયે લહે સખરી સુખ, તતક્ષણ આનંદરાસી.	૨
પ્રિષ્ઠિ ભક્તિકો દાન કરત નિત્ય, વિરહ સત લોક ઉદાસી;	
રસિકદાસ જન સો ખડભાગી, ધનકે સંગ સુવાસી.	૩

પદ ૧૨ મું.

આએ મેરે શ્રીવલ્લભકે દાસ.	ટંક.	
તાકી સરભરા નહીં ત્રિભોવનમેં, સુણો વેદ ઇતિહાસ.		૧
વ્રજ રસનાંકે ભાવની ભાવક, સદા પ્રસન્ન હુલાસ;		
મેધ ગંભીરે ગર્જત વચનામૃત, વર્ષત સુખ સુખકી રાસ		૨
કોટિ જન્મ અધ હરત, કરત શુદ્ધ ભેદત સખ વ્રજઆસ;		
નામ લેત મન આનંદ ઉપજત, ભજનાનંદ વિકાસ.		૩
તીનકી સંગત કબહુ ભઇ, હરિવશ હોય આનાયાસ,		
વાગ્ધીશ પદ કમલ એ શિર, નિરમે કરત વિલાસ.		૪
તાકીમહિમા કો કવિ ધરણ્યત, શુક સનક સરસ્વતી વ્યાસ;		
તીર્થનંદા અતિ તિર્થ કરી અખ, પદરજ ગંધ મુવાસ.		૫
લક્ષ્મી કરત અપેક્ષા જનકી, નિશદિન કીયે નિવાસ;		
ભક્તિ મુક્તિ સંભ લાગી ડોલન, કરત અન્ય ન ઉપાસ.		૬
કોટિ સમુદ્ર કૃષ્ણા નેનનમે, સખ ગુણ તેજ પ્રદાસ;		
રસિકદાસ જનકા તખ દીજે, નિજજન પદરજ આસ.		૭

પદ ૧૩ મું.

આયે મેરે નંદ નંદનકે પ્યારે.	ટંક.	
માલા તિલક મનોહર પાનો, ત્રિભોવનકે ઉજ્યારે.		૧
પ્રેમ સહિત ખસત મનમોહન, નેકહું ટરત ન દારે;		
હૃદયકમલકે મધ્ય ખિરાજત. શ્રીવૃપભાન દુસારે.		૨
કલા જનો કલા પુન્ય પ્રગટ લયો, મેરે ધરણુ પધારે;		
પરમાનંદ કરત ન્યોછાવર, વારિ વારિ હોં વારે.		૩

પદ ૧૪ મું.

હોં વારી ઇન વલ્લભીયન પર.		
મેરે તનકા કરોં ખિછોના, શીશ ધરોં ઇનકે ચરણનતર.		૧

નેહ ભરી દેખો મેરી અખીયન, મંડલ મધ્ય ખિરાજત ગિરિધર;
 યહતો મેરે પ્રાણુજીવન ધન, દાન દીયો હે શ્રી વલ્લભવર. ૨
 પુષ્ટિ પ્રકાર પ્રગટ કરવેકો ફિર પ્રગટે શ્રી વિકૃલ વપુ ધર;
 રસિક સદા આશ ઈનકી કર, વલ્લભીયનકી ચરણુરજ અનુસર. ૩
 પદ ૧૫ મું.

હું હરિજનકો દાસ ભવોભવ
 મેરે સકલ શિરોમણિ, યાકે ચરણુ રેનકી આશ. ૧
 ન કાહુકી કરત અવગ્યા, ન કાહુકી આશ;
 પર ઉપકારી જગ હિતકારી શીલ દયાકી રાશ. ૨
 સખ ગુણુ આગર ભક્તિ ઉજગર, ભવ સાગરકી નાવ;
 તાકી સેવા અધિક હરિ માનત, હર્ષણુ હૃદયે ભાવ. ૩
 પદ ૧૬ મું.

કુંભનદાસ મહા રસ કંદ, પ્રેમપ્રયોનિધિ પરમાનંદ;
 છીતસ્વામી જશ ખોલે સહુ, હરિ ગુણુ આંધે સુર ખહુ.
 દૃષ્ટુદાસ જુગ પાવન કરે, ચતુરજુદાસ કીર્તિ ઉચ્ચરે;
 નંદદાસ ઘેર સદા આનંદ, ગુણુ ગાયે સ્વામી ગોવિંદ.
 રસિક એ જશ રાખો હૃદે, શ્રી વલ્લભ કુલકી વાણી વહે;
 કરો સેવા મન રાખો ધ્યાન, નિત્ય પ્રતિદ્યો એ આકો નામ.

પદ ૧૭ મું.

શ્રીવિકૃલનાથ યસત જીય જાકે, તાકી રીત પ્રીત જીખી ન્યારી;
 પ્રકૃષ્ટિત યદન કાંતિ કરજ્યામય, નેનનમેં જાળકે ગિરિધારી. ૧
 ઉત્તર સ્વભાવ પરમ પરમારથ, સ્વારથ લેશ નહિ સંસારી;
 આનંદ રૂપ કરત એક ક્ષણુમં, હરિજીકી કથા કહેત વિસ્તારી. ૨
 મન કમ વચન તાર્કિકો સંગ કીજે, પૈયત વ્રજયુવતિન સુખકારી,
 દૃષ્ટુદાસ પ્રભુ રસિકમુગટમણી, ગુણુનિધાન શ્રીગોવરધનધારી. ૩

પદ ૧૮ મું.

હરિજનકું હરિનામ ખડો ધન; ટંક.
ખિન રખવારે ચોર નહિ ચોરત, સોવત હે સુખધામ, ૧
દિન દિન હોત સવાઇ દેરી, ઘટત નહિ કધુ દામ.
સૂરદાસ પ્રભુ સેવા જાકી પારસસું કહા કામ. ૨

પદ ૧૯ મું.

ગદાધરદાસ કપીલ કડા માંહે ખરા, ક્ષત્રીકોસડના પ્રોહિત તે જાણુજો;
શ્રીવલ્લભ શરણુ થઇને સુખપામ્યા ધણું, અવ્યાવૃત્તરહીને સેવ્યારસ મનજો.
જે આવે તે સર્વે સમર્પે શ્રીનાથને, ધરમાં રહીને શ્રીકૃષ્ણ પોતે મુખથી
ભાખે જો. ૨
કોઈસમે વળીવળતી કાંઇ આવે નહિ, સર્વ ભોગમાં જળસમર્પણુ કીધાંજો;
મધ્યરાત્રે યજમાને આવી આપીયું. લાવી જલેખી ને ધરાવી દીધી જો. ૩
પ્રસાદ લેતાં વૈષ્ણવ પ્રસન્ન થયા, એ સ્વાદ અમે નથી કાંઇ ચાખ્યા જો;
જેવી લાવ્યા તેવી કૃતિ પોતે કહી, સત્ત્વ વચન તે મુખથી પોતે ભાખેજો. ૪
માધવદાસ વાવથી ભાજી લાવીયા, આરોગ્યા તે પ્રભુ પૂરણુ પ્રીતજો;
શ્રી મુખથી આશીર્વાદ પ્રસન્ન થઇને કહ્યું, હરિ ભક્તી થઇ દહ રંગની
રીતે જો. ૫

એવો જશ્ન લગવદીનો પોતે કર્યો, શ્રીવલ્લભ પ્રભુ કૃપાયકી સહુ જાણુજો;
માટે સહુ શ્રીવલ્લભ પદસેવા કરો, વૈષ્ણવ ઉપર વહાલતે ધણું આણુ જો. ૬

પદ ૨૦ મું.

હરિભક્તનસોં ગર્વ ન કરવો.
થહ અપરાધ પરમ પદ હું તે, ઉત્તર નરકમેં પડવો. ૧
હું કુલોન ધનવાત થહ ભિક્ષુક, ઇતનો મનમેં ન ધરનો;
ગજ સિંહાસન ઉંદ અથ ચઢી. ભવસાગર નહિ તરવો. ૨
ખાન પાન બહાય ભલે જી, શીર વદન પસારકે મરનો;
સૂરદાસ દિતચિત વિવેક ધર, ભક્તકે સંજ ઉપરવો. ૩

પદ ૨૧ મું.

ભક્તકો સાચો ધન હે હરિનામ,

ચોર ન લૂટે અમિ ન દાઝે, ગાઢે આવે કામ. ૧

દિન દિન દુનો બઢત સવાયો, ઘટત ન એકો દામ;

સૂરદાસ સેવાકો રસ્તા પારસસું કહા કામ. ૨

આ શિવાય ચોરાશી વૈષ્ણવનાં ધોળ તથા વૈષ્ણવ માહાત્મ્યનાં
ખીજાં અપ્રાસદ્ધ પદ અમારા “વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ ભાગ
૨ જામાં જોવાની વાંચક વગને ભલામણ કરીએ છીએ.

પ્રકરણ ૧૫ મું.

જીવશિક્ષા, જ્ઞાન, વૈરાગ્યનાં પદ અને ધોળ.

॥ શ્રી કૃષ્ણાય નમઃ ॥

અથ જન્મવૈફલ્યનિરૂપણાષ્ટકમ્ ,

નાશ્રિતો વલ્લભાધીશો ન ચ દૃષ્ટા સુબોધિની,

નારાધિ રાધિકાનાથો વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે. ૧

ન ગૃહીતં હરેર્નામં નાત્માદ્યસ્થિલમર્પિતમ્ ,

ન કૃષ્ણસેવા વિહિતા વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે. ૨

ન લીલાર્ચિતનં નૈવ દીનતા વિરહાદ્ધરે;

ન વા કૃષ્ણાશ્રયઃ પૂર્ણો વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે. ૩

ન નીતા વાર્ત્તયા ઘસ્ટાઃ સાધવો નૈવ સેવિતાઃ

ન ગોવિંદગુણા ગીતા વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે. ૪

ન કૃષ્ણરૂપસૌંદર્ય મનો નૈવ વિરાગિતમ્ ,

ન દુઃસંગપરિત્યાગો વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે, ૫

ન ભક્તિ પુષ્ટિમાર્ગીયા ન નિઃસાધનતા હ્રદિ,

ન વિસ્મૃતિઃ પ્રપંચમ્ય વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે. ૬

ન ધર્મપરતા નૈવ ધર્મમાર્ગે મનોગતિ

ન ભક્તિર્જાનવૈરાગ્યે વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલ. ૭

ન નિજસ્વાભિવિરહપરિતાપો ન ભાવના,

ન દૈન્યં પરમં યત્ત વૃથા તજ્જન્મ ભૂતલે. ૮

इति श्रीहार्दयसूक्तं जन्मवैफल्यनिरूपणाष्टकं संपूर्णम्.

પદ ૧ છું.

શ્રી વલ્લભ વિદ્વલ હરિ ન જાણ્યા, તેણે સર્વાસ્વ ખોયુંરે. ૧૬.

શું લાવ્યા શું લાખે જશો, વારંવાર વહેવાયારે;

પુષ્ટિમાર્ગમાં જે જન આવ્યા, વિશ્વાસે ન વળગ્યારે. શ્રી વલ્લભ. ૧

સેવાનું ફળ સેવા થાશે, ઋતુ પ્રમાણે મેવારે;

અંપત પ્રમાણે સમર્પી લેજો, તેનું નામ તો સેવારે. શ્રી વલ્લભ. ૨

સેવા કરશે ને પાખંડ ધરશે, તે અથડાતા મરશેરે;

ભાવ વિના જે ભક્તિ કરશે, તે પત્થર કેમ તરશેરે. શ્રી વલ્લભ. ૩

મીઠું ખોલે ને આચરણ ખોટાં, તેને તો ખર કહીએરે;

માધવદ્વાર તો એટલું માગે, તેનો મંગ ના કરીએરે, શ્રી વલ્લભ. ૪

- પદ ૨ જી. એક સમે આસન સિંધાસન સોનેકા,
 એક સમે ધાસકે બીછીયાપેં રહ્યયે;
 એક સમે રસોધમેં નાના પ્રકારકે ખિંજન,
 એક સમે તોન બીન અલોને હું ખાધયે. ૧
 એક સમે અપનો હુકમ દશ આદમપેં,
 એક સમે હજાર જાત પાજીકી સહીયે;
 હારીએ ન હિંમત ખિસારીએ ન હરિનામ,
 જો વિધિ રાખે રામ તા વિધિ રહીયે. ૨
- પદ ૩ જી. જગ્ન ગોપાલ કૃપા કરે, નમ સખ જન આવે;
 સુખ સંપત્તિ આનંદ ધર્મ ૧૨ એકે પાવે. ૧
 કુખજ કાલા ઉદ્યમ કીચો, મથુરાકે માલી;
 ઉલિ અંદન ઉલિ પુષ્પમાલ, ચરચત જનવારિ. ૨
 ખિનુ તીરથ ખિનુ દાન પુન્ય, ખિનહિ તપ કીને;
 પાંડવકુલહિત જનકે, અપને કર લીને. ૩
 એસી બહુત ગોપાલકી, તાકે મુનિ સાખી;
 પરમાનંદ પ્રભુ સભામાંજ, દ્રૌપદીકી પત રાખી. ૪
- પદ ૪. ભજ શ્રીકૃષ્ણ શરણું મમ;
 અષ્ટાદશકો સાર એહીહે, તત્ત્વ શરણું મમ. ૧
 મુક્તિ મોક્ષકો સાર એહી પદ, પુષ્ટિભક્તિ શરણું મમ;
 ચક્ત શીરત એર સોવત જગત, રોડો રસના શરણું મમ. ૨
 તખ જીવનકો એહી પરમ ફલ, અંત સહાયે શરણું મમ.
 નોમદ વલ્લભ પરમ દયા કરી, વાક્ય દીયે શરણું મમ. ૩
 કર વિશ્વાસ એહી મુખને, રોડો શ્રી કૃષ્ણ શરણું મમ;
 મર્લાવાસકો દુઃખ મીટી જેહે, હરિ નિકટ ખસો શરણું મમ.

પ્ર. ૧૫ મું. જીવશિક્ષા, જ્ઞાન, વૈરાગ્યનાં પદ અને ઘોળ. ૩૪૫

વ્રજભક્તનસોં હીલમીલ સેવા, કરો સદા શરણું મમ;
ભોગ વિકાસ સખે સુખ લેહો, પુષ્ટ પુષ્ટ શરણું મમ. ૫
મૂરખ મન અલિલાખ ચેહીહે, કરો કૃપા શરણું મમ;
દેહો નિવાસ ચરનતર મોકો, અભે કરો શરણું મમ. ૬

પદ ૫. મનકી ખાત મનમેં રહી.

આય અચાનક કાલને ઘેરોં, કષ્ટ ન જાત કહી. ૧
કફ વાયુ શ્વાસ કફ રોંધ્યો, જીભ્યા અટક ગઇ;
અખ કહા રોવત મહા અધર્મી, પહેલે કષ્ટ ન લઇ. ૨
લખ ચોરાશકિ દુઃખ પામે, અખ નરયોની લહી;
સો તો હરિકે કામ ન આઇ, પુની પુની ખોઈ એકી. ૩
મોહ જાળકી બદ્યો કાંસમે, ભવકી ત્રાસ સહી;
રસિકદાસ કહાલોં ખરનો, જમકી માર પહી ૪

પદ ૬. લગ્યો હરિભક્તનકો વેશ.

મલમલ ઘોયે કપરા પહેરે, અર મુડાયે કેશ;
જો કાઉ માયામતિ આવત, તીનસું અતિ ઉપદેશ. ૧
ખડી કહાનકી ખાત ખનાવત, નહિ ધરમંકા લેશ;
ખડે ખડે પોચા સંગ રાખત, કગ કગ ખાયો દેશ. ૨
જખ કાઉ સાધુ જન આવત, તીનતેં રાખત દેશ;
મનહી કહેત યહ મો સમ નાહિ, ચલ્યો પાપકે પેખ. ૩
એસે અપુનો જન્મ ખિતાયો, કહા કહું હમેશ;
રસિકદાસ જનકી સખ રાખો, શ્રી વલ્લભ મધુરેશ. ૪

પદ ૭ મું.

અખ મેરી કાન ગતિ વ્રજનાથ, અખ મેરી; ટેક.
ભજનખિમુખ અર શરણુ નાહિ. શ્રીરત વિષયા સાચ. અખ મેરી. ૬

- હું પતિત અપરાધી પૂરણુ, આચરુ કર્મ બિકાર. અખ મેરી. ૨
- કામ ક્રોધ અરુ લોભ ચિંતવન, નાથ તુમહી ખિસાર. અખ મેરી. ૩
- અખ ચરણુ શરણુ લપટાનો, રાખી લો મહારાજ. અખ મેરી. ૪
- સૂરદાસ પ્રભુ પતિતપાવન, શરણુકો ખિરદ સભાર. અખ મેરી. ૫
- પદ ૮. આજ કામ કાલ કામ, પરસુ કામ કરનો;
- પહેલે દિન બહોત કામ, કામમેં પીછે મરનો. આજ કામ. ૧
- જગત કામ સોવત કામ, બહિર્મુખ હોય ચલનો;
- છોડ કામ રમર સ્યામ, સૂર કહે પકડ કરનો. આજ કામ. ૨
- પદ ૯. મનકો વેગ પવન તેં ભારી. ટેક.
- કમલુક રાજસિંહાસન ચાહત, હય ગજકી અસ્વારી. મનકો. ૧
- કમલુક વિખયવાસના ચાહત, આલિંગન પરનારી;
- કમલુક બ્રાત કુટુંબ સુખ ચાહત, સોવત જય અટારી. મનકો. ૨
- કમલુક જ્ઞાન વૈરાગ્ય હું આવત, બેઠત હોય બનચારી.
- કમલુ સંત મહંત હોયે બેઠત પુજવત ધ્વજચારી. મનકો. ૩
- કમલુક ચિંતા શોક સમુદ્રમેં બેઠત, હેં દુખીઆરી;
- રસિકદાસ જનકી સુન લીજે, વાગધીશ ગિરિધારી. મનકો. ૪

પદ ૧૦ મું.

- ટાળી નાહી ટળે, કમગત ટાળી નાહી ટળે. ટેક.
- કહાં વે રાહુ કહાં વે રવિ શશિ, આન સંજોગ પરે. કર્મ. ૧
- ઋષિ વશિષ્ઠ મુનિ પંડિત જ્ઞાતા, રૂચિ રૂચિ લગ્ન ધરે;
- દશરથ મરણુ હરણુ સીતાકો, બન બન રામ કીરે. કર્મ. ૨
- પાંડવ કુલકે આપ સ્વારથી, તીન હું પે વિપત્ત પરે;
- ચક્રવર્તી હરિશ્ચંદ્ર રાજ, નીચ ધર પાણી ભરે. કર્મ. ૩
- તીન લોક સખ ભાવહીતે વશ, સુરનર મુનિ અસુરે;
- સૂરદાસ હોની સો હોઇ, મરખ ક્યોં સોચ કરે. કર્મ. ૪

પદ ૧૧ મું.

નાચ્યો બહોત ગોપાલ, અખલું મેં નાચ્યો બહોત ગોપાલ. ટેક.
કામ ક્રોધક્રો પહેર ચોલનો કંકે વિપયકી માલ. અખલું. ૧
તૃષ્ણા નાદ કરત જલ ભીતર, નાના વિંધકે તાલ;
ભ્રમર હોય મન રહ્યો પખાવળ, ઉપર હંસગત ચાલ. અખલું. ૨
માયા કટિકો ફેંટા બાંધ્યો, લોભ તિલક દીયો લાલ;
મહા મોહકે તેપુર બાંધે, નિદા શબ્દ રસાલ. અખલું. ૩
ક્રોટિ કલા કષ્ટક દિખલાઇ, જલ થલ શુદ્ધ આકાર:
સૂરદાસકી સખ અવિદ્યા, દૂર કરો નંદલાલ. અખલું. ૪

પદ ૧૨. મનરે તેં બહુ વિધ પોલ ચલાઇ. ટેક.
લકત લકત કહી જગત પુજાયે, સખ ભઇ વિમુખતાઇ. ૧
લગવદ્ધ ધર્મ કોડીકે પલટે, કહુકો કહું બિઝાઇ;
ક્રોટિક ભાંતિ દિખાયે દીનતા, તહું ન પેટ ભરાઇ. ૨
કલાલોં કહોં પ્રશ્નસા તેરી, સમજ સમજ સકુચાઇ;
રસિકદાસ જન જન કૃપાનિધિ, કષ્ટ એક ધીર ધરાઇ. ૩

પદ ૧૩. રે મન તું નિશંક જહે નાચ્યો.
લોક વેદકી કાન ન માની, પરનારી સંગ રાચ્યો. ૧
પાપ પૈસા ભેલો કીનો, જય જમલોં સોર માંચ્યો;
રસિકદાસ જન સોહી સુધર, જો શ્રીવલ્લભ સુખ વાંચ્યો. ૨

પદ ૧૪. યામેં કહા ધટેગો તેરો.
નંદનંદન કર ધરકો ઠાકુર, આપ હોય રહો ચેરો. ૧
ભલી ભઈ જો સંપત્તિ બાઢી, બહુત કીયો ધર ધેરો;
સુત વનિતા બહુ યુથ સંકેલે, વૈભવ ભયો ધનેરો. ૨

કહું હરિકથા કહું હરિ સેવા, કહું ભક્તનકો ડેરો;
સૂર સમર્પણ કરો શ્યામકો યહ સાચો મત મેરો. ૩

પદ ૧૫. ભજન ગિત જીવત જોસેં પ્રેત.

મન મલિન ઘર ઘર ડોલત હેં, ઉદર ભરન કે હેત. ૧

કબહું પાવત પાપકો પૈસા, ગાડ ધુળમેં દેત:

સેવા નહિ ગે.વિંદ્યંદકી ભવન ગલીનકો ખેત. ૨

મુખ કટુ વચન કરત પરનિંદા, અંતનકું દુઃખ દેત:

સૂરદાસ બહુત કહા કહું, હુખે કુટુંબ સમેત. ૩

પદ ૧૬. રે મન ચિંતા ના કર પેટકી.

હલન ચલન યામેં કહુ નાહિ, કલમ લીખી જો ઠેકકી. ૧

જીવ જંતુ જલ સ્થાન કે જોતે, તિન વિધિ કહોં સમેટકી:

સમે પાયે સળહીનકો પહોંચત, કહાં બાપ કહાં ખેટકી. ૨

જીતનો જાકો લિખ્યો, વિધાતા, તાકો પહોંચે તેટકી:

સૂરદાસ તાહે કયોં ન સુમરે, જો હે એસો ચેટકી. ૩

પદ ૧૭. હોં હરિ સખ પતિતનકો નાયક.

કો કરી શકે અરાબરી મેરી, એતે માનકો લાયક. ૧

જો તુમ અજમીલસો કીની, સો પાંતિ લિખિ પાઉં;

હોય વિશ્વાસ ભલો જીવ અપને, ઓર પતિત બુલાઉં. ૨

સિમીટ જહાં તહાં તે સખ કોઉ, આય જુરે એક ડોર;

અજકે છતને આનિ મિલાઉં, એર દુસરી ઓર. ૩

હોડા હોડી મન હુલ્લાસ કરી, કરે પાપ ભરી પેટ;

સખલિ મીલે પાપની તરયારો, યદૈ હમારી બેટ. ૪

એસી કેતીક બતાઉં બ્રાહ્મપતિ, સુમિરો હે ભયો આરો;

અજકી વેર નિવેરી લેહુ પ્રભુ, સૂર પતિતકો તારો. ૫

પદ ૧૮ મું.

૨ ખેર નહિં આવે, અવસર ખેર ખેર નહિં આવે;
 તે જાણે તો કર લે લલાઇ, જન્મો જન્મ સુખ પાવે. અવસર ૧
 ન જોખન અંજલીકા પાની, વણસતાં વાર ન લાગે;
 ન જુટે ધન કૌન કામકો, કાયકું કરખી કલાવે.
 કિા મન બહ્યો કૃષ્ણ કહનેકું જૂઠું કપડું નહિ આવે;
 રદાસકી પેહી વિનતી, હરખી નિરખી ગુણ ગાવે. અવસર ૩
 ૧૯. કેતી કહી સમજાઇ, તોસું કેતી કહી સમજાઇ.

નંદનંદન કે ચરણકમલ ભજ, તજ પાખંડ ચતુરાઇ. ૧
 સુખ સંપત દારા ધન વે હે, જૂઠું સખ સમુદાઇ;
 કણ્ણલંગુર એ સખે શ્યામ બિન, અંતે સંગ નહિ જાઇ. ૨
 જન્મત મરત બહોત યુગ ખીતે, અજ હું લાજ નહિ આપી;
 સૂરદાસ ભગવંત ભજન ખીન, જઇએ ગાંઠ ગમાઇ. ૩
 ૨૦. હરદમ કૃષ્ણ કહે, શ્રી કૃષ્ણ કહે તું જીભ્યા મેરી:
 યહી મતલબકે ખાતર કરતાહું ખુશામત મેં તેરી. હરદમ. ૧
 દહીં એર દુધ સફર, દેતા હું હર બખ્ત તુજે;
 તોભી હરરોજ હરિનામ, સુનાતી ના મુઝે. હરદમ ૨
 કરે ગુનગાન ગોવિંદકા, તું મુખમેં પરી રહે લલા;
 નહિં તો મેં ખેંચ નિકાલુ, ક્યા મુખમેં ચામ લલા. હરદમ. ૩
 ખોઇ જીંદગાની સારી, સોઇ ગુન્હા માફ તેરા;
 દયાપ્રોતમ ભૂલે મતિ નામ, આખર બખ્ત મેરા. હરદમ. ૪

પદ ૨૧ મું.

નેશ્યેના મહેલમાં વસે મા'રે વહાલમો,
 ખેરાજે વજ લાડીલો, જેરે જાય તે ઝાંખી પામેજી.

ભૂત્યા ભમે તે તો ખીજાં સાધનને શાધે, હરિ ના મળે એક કામેરે.
 સત્સંગ દેશમાં ભક્તિ નગર છેરે, પ્રેમની ગોળ પૂછી જાળેરે.
 વિરહતાપ છે પોખીઆનેમળી, મહેલે ચઢજેરે સેવાસીડીસાહી ભેલાથાજેરે.
 દીનતાના પાત્રમાં મન મણિ મૂકીનેરે, ભેટ ભૂધરજીને કરજેરે.
 હુંભાવ કુભાવ ન્યોછાવર કરીને, શ્રી ગિરિધરવરને તમે વરજેરે.
 એરે મંડાણું મૂળ હરિધનજારે, કૃપા વિના સિદ્ધિ ન થાયરે;
 શ્રી વલ્લભ શરણુ જાતાં સહુ પડે સહેલુંરે દૈવી જન પ્રત્યે દયો ગાયેરે.

પદ ૨૨. સખદિન ગયે વિષયનકે હેત.

ગંગજલ છાંડ કૂપજલ પીવત, હરિ તજી પૂજત પ્રેત.
 જન જુજી અપનો તન ખોયે, કેશ ભયે સખ શ્વેત;
 શ્રવણુ ન સુનત નેન ન દેખત, થકે ચરનકે ચેત. ૩
 રૂઢે દાર શબ્દ કૃષ્ણ નહિ આવત, ચંદ્ર અહે જોસે કંત;
 સૂરદાસ કષ્ટુ અથ નહિ લાગે, અખે કૃષ્ણ નામકો લેત. ૩

પદ ૨૩. હરિ ન ભજે તિનકે મુખ કારે,

વિષયરસ પીવત પ્રેમસોં, નામસુધારસ લાગત ખારે. ૧
 શ્રી લાગવત સુને નહિ શ્રવનન, કાટિ જન્મ પાપકે મારે;
 સૂરદાસ એસે પતિતન સદા, યમ દંદોરત કારે. ૨

પદ ૨૪. કેતે દિન હરિ સુમિરન ખિન ઓયે.

પરનિદા પરદ્રોહ પરાધ, અપને પિતર ખિજોયે. ૧
 તેલ ક્રગાય કિયો રૂચિમર્દન મેલે મેલે વસ્ત્ર ઘોયે,
 તિલક લગાય ચલ્યો સ્વામી હોય જીવતિનકે મુખ જોયે. ૨
 કાલખલતે સગજીવ કંપત બ્રહ્માદિકસે રોયે,
 સૂર અવમકી હોય કાન ગતિ ઉદર ભરે અરુ સોયે. ૩

પદ ૨૫ મું.

- તાહિકાં સિર નાધયે જ્ઞે, શ્રી વલ્લભસુતપદ્મજરતિ હોય;
કીજે કાહા આન ઉંચે પદ, તિનસોં કાહા સગાઇ મોહિ. ૧
- જાકે મનમેં ઉચ્ચ ભરમ હે, શ્રી વિદ્વલ શ્રી ગિરિધર દોય;
તાકો સંગ વિષમ વિષદુતે, ભૂલે ચતુર કરા મતિ કોઈ. ૨
- સારાસાર વિચાર મતો કરિ, શ્રુતિ ખિચ ગોધન લીયો હે નિચોય;
તહાં નાનીત પ્રકટ પુરૂષોત્તમ, સહજહિ ગોરસ લીયો હે વિલોય. ૩
- ગુણ પ્રતાપ દેખીયત અપને ચક્ષુ, અસ્મસાર જલ બેદે ન તોય;
કૃષ્ણદાસ સુરહુતેં અસુર ભયે, અસુરતે સુર ભયે ચરણન છોય. ૪
- પદ ૨૬. અપ્પતો સાચે કલિયુગ આયો,

- પુત્ર પિતાકો કલો ન માનત કરત આપ મન લાયો. ૧
- પુત્રી ખેચ પિતા ધન ખાવત દિન દિન મૌલ સવાયો;
યાતે ખીરખા અદ્ય ભઈરી કાલે સખ જુગ ખાયો. ૨
- છીપત ગોવર્દન ઘટત વૃંદાવન કાલીંદી રૂપ છીપાયો;
સૂરદાસ પ્રભુ યા કલિયુગમેં મોહે કાહેકો જીવાયો. ૩

પદ ૨૭. ગાયો ન ગોપાલ મન લાયો ન રસાલ લીલા;

- સુની ન સુખોધિની ન સાધુ સંગ પાયો હે. ૧
- સેચો ન સ્વાદ કરી ઘડી હું ન અષ ઘડી;
કખહું ન કૃષ્ણનામ રસના રટાયો હે. ૨
- શ્રી વલ્લભ શ્રી વિકૃલેશ પ્રભુપ્રી શરન જાય;
દીન હોય મતિ જિન શીશહું ન નાયો હે. ૩
- રસિક કહે બાર બાર લાજહું ન આપ તોય;
મનુષ્ય જન્મ પાચકેં કહાયો કમાયો હે. ૪

પદ ૨૮. ગાયો ન ગોપાલ મન લાયે કે નિવારી લાજ;

- પાયો ન પ્રસાદ સાધુ મંડલીમેં જાય કે ૧

ધાગો ન ધમક વૃંદાવિપુનકી કુંજનમેં,
 રહ્યો ન શરણુ જાય વિકૃલેશરાયકે. ૨
 નાથજી ન નિરખી શક્યો છિનહું છખીલી છપ્પિ,
 સિંધપોર ખેડ્યો નહિ શીશહું નમાયકે. ૩
 કહે હરિદાસ તોય લાજહું ન આપ જીય,
 જનમ ગમાયો ન કમાયો કછુ આયકે. ૪

પદ ૨૯ મું.

જપ તપ તીર્થ નેમ ધર્મ વ્રત મેરે શ્રી વલ્લભપ્રભુજીકો નામ;
 રસના રટત રહો નિશવાસર, દુરિત કટે સુધરે સખ કામ. ૧
 હૃદય ખસો યશોદાસુતપદ લીલા સહિત સકલ સુખધામ;
 રસિક ચેહી નિરધાર કીયો હે, સાધન તજી ભજ આઠો જનમ. ૨
 પદ ૩૦ મું. ખોલો લૈયા ગોવિંદ કૃષ્ણ હરિ.

માલ દામ કછુ ખેડત નાહિ છૂટત નહિ ગડડી. ૧
 એ કાયા કાગદકી પુતરી સો છિનમેં જાત જરી,
 જા મુખ સૂર પ્રભુ નહિ ઉચરત તા મુખ ધૂર પરી. ૨

પદ ૩૧ મું.

ખિના ગોપાલ કોહિ નહિ અપનો,
 કોન માન પિતા સુત ધરની, યહ સખ જગત રેનકો સ્વપનો. ૧
 ધનકારન નિશદિન જગ ભટકટ, વૃથા જન્મ સખ ચોંહિ અપનો;
 અંત સહાય કરે નહિ કોઇ, નિત્રે કાલ અમિ મુખ ઝપનો. ૨
 સખ તજ હરિ ભજ યુગલ કમલપદ, મોયે નીગડ ચરણુતેં કટનો;
 કહત દાસ વલ્લભ શ્રી વિકૃલ, શ્રી ગિરિધર રસના મુખ રટનો. ૩
 પદ ૩૨ મું. ભાવિ કાહુપેં ના ટરે.
 કહાં વે સૂરજ કહાં વે રાહુ આન સંયોગ મિલે. ૧

પ્ર. ૧૫ મું. શ્રવશિક્ષા, જ્ઞાન, વૈરાગ્યનાં પદ અને ધાળ. ૩૫૩

વસિષ્ઠ મુની મહા પંડીત જ્ઞાની સો રૂચિ રૂચિ લભ કરે,
તાતલિ મરન હરન ત્રિયાકા રિપુ બન રામ કિરે. ૨
પાંડુપુત્રકે લયે હે સારથિ સો બન બન ભટકત કિરે,
દુર્વાસાએ આપ દિવાયે યદુકુલ નાશ કરે. ૩
તિનલોક સખ ભાવિકે વશ દેવ મુનિ સગરે,
સૂરદાસ પ્રભુ ન ટરે ભાવિક મુનિ કાઠિં સોચ કરે. ૪

પદ ૩૩ મું. સપ્તદિન હોત ન એક સમાન.

પ્રગટ હોત પૂરવજી કરણી તજ મન સોચ અજ્ઞાન. ૧
કળહુંક રાગન હરિશ્ચંદ્રકી સંપત્તિ મેરે સમાન,
કળહુંક દાસ શ્રવણ ગૃહ રહીકે અંબર હરત મસાન. ૨
કળહુંક રાજ યુધિષ્ઠિર ખેડેં સિંહાસન અનુચર શ્રી ભગવાન,
કળહુંક દ્રુપદસુતા કૌરવ બસ કેશ દુઃશાસન તાન. ૩
કળહુંક રાગ રામ જનક દુલિતા બેઠે વિચરત પુષ્પવિમાન.
કળહુંક રૂદ્રન દરત શીરત હે મહાત્રિપિત ઉદ્યાન. ૪
કળહુંક દુલહે બને બરાતી ચહું દિશ મંગલ ગાન,
કળહુંક મૃત્યુ હોળુ બતલે પરસિ બત પગ આન. ૫
કળહુંક જનની જરૂર અમિ બસ લિયો લાલ બૌર લાનિ,
સૂરદાસ યતન સખ જૂઠે બિધિકે લેખ પ્રમાણ ૬

પદ ૩૪ મું. મન મેરો એક તાકુ આપદા અનેક હેં,

રહ્યો ન વિવેક ટેક પર્યો જી વિપત્તિમેં. ૧
અહે તજ બાંધ્યો એંચ ઉત કામ કોષ ખેંચ,
ચિરિયાંકી ચેંચ જેસેં બાજકી અપદમેં. ૨
કેસેં કર હરિ ભળે કેસેં તેરો બ્યાન સળે,
કેસેં તેરો નામ રહું ત્રિવિધ તાપકી તપતમેં. ૩

સૂર કહે બાર બાર આતુર હોયે કરોં પુકાર.
અથ મોહે રાખ લેહો માયાકી ઝપટતેં.

પદ ૩૫ મું.

ભળે ગોપાલ ભૂલી મત જાઓ, મનુષ્યાદેહીમે એહીહો દહાવો.	૧
ગુરુસેવા કરી ભક્તિ કમાઇ, જખતે મનુષ્યાદેહી પાછ.	૨
જઈ સ્મરીએ શ્રીગુરુદેવ, નિતપ્રતિ કરીયે હરિકી સેવ.	૩
સુનોસંત સેવાકી રીત, કરો ક્રિયા મન રાખો પ્રીત.	૪
પ્રાતઃઉડી શ્રીકૃષ્ણકું ગાવે, બે ફળ માગે સો ફળ પાવે.	૫
જીને ઠાકારકો દર્શન કીતો, જીવન જન્મ સફળ કરી લીતો.	૬
જે ઠાકારકી આરતી કરે, ત્રણલોક તાકે પાચન પરે,	૭
જે ઠાકુરકું કરે પ્રણામ, વૈકુંઠ હે તાકો નિજધામ.	૮
જે હરિકો સ્મરે નામ, તાકું કુશળ નિત્ય પૂરણ કામ.	૯
જે ઠાકારજીકું ધ્યાનમાં લાવે; ધ્રુવ પ્રલહાદકી પદરી પાવે.	૧૦
જેણે હરિકો ચરણામૃત લીતો, વૈકુંઠલોક અપનો કરી લીતો.	૧૧
જે હરિ આગે વાજંત્ર યજ્ઞવે, ત્રણલોક રાજધાની પાવે.	૧૨
જે હરિકો સ્નાન કરાવે, ગર્ભગોત્રિમાં કપહુ ના આવે.	૧૩
જે હરિકો કરે શૃંગાર. તાકોહો પૂર્ણ અંગીકાર.	૧૪
જે ઠાકારજીકું દપણ દિખાવે, ચંદ્ર સુરજ તાકું શિર નમાવે.	૧૫
જે ઠાકુરજીકું તુંલસી ચઢાવે, તાકી મહિમા કહી ના આવે.	૧૬
જેઠાકુરજીકું કીર્તન સુનાવે, તાકુ ઠાકાર નિકટ ખોલાવે.	૧૭
હરિમંદિરમેં દીપક કરે, અંધકૂપ ભવમેં નહિ પરે.	૧૮
જે ઠાકારજીકી સેજ યિછાવે, નિજપદ પાવે દાસ કહાવે.	૧૯
જે ઠાકુરજીકું પારણે ઝુલાવે, વૈકુંઠ સુખ અપને ધર લાવે.	૨૦
જે ઠાકારજીકું ધરાવે ભોગ, તાકુ પરમાનંદ નિત્ય જોગ.	૨૧

પદવી જસોદામાત, તા સુખકી કષ્ટ કહી ન જાત.	૨૨
મંડલીસું ગોપાળ જગાવે, સો કાકારજીકું સખા કહાવે.	૨૩
ગોકુલ ગોવર્દન લીલા ગાવે, ચર્ણકમલરમ તખી પાવે.	૨૪
વૈષ્ણવ તાદશીય કહાવે, તાકી સંગત નિત્ય પ્રતિ હોવે.	૨૫
આગવત સુણે આદર કરી, તાકે હૃદયે વસે શ્રી હરિ.	૨૬
કાકારજીકું ભોગ ધરાવે, સેવાકા ફલ તખી પાવે.	૨૭
કરે શ્રી યમુનાજળપાન, સો કાકારકે રહે સન્નિધાન.	૨૮
રમાં જે કરે ભુલારી, કપાડુ ને દેખે જમકી દારી.	૨૯
કાકારજીકી ગાગર આણી, વૈકુંઠ લોક અપને રથાન દારાની.	૩૦
કાકારજીકો મંદિર લીપે, મનુષ્યજન્મ તે જન જીતે.	૩૧
કાકારજીકા સીધો ખીતે, જીતનો તીર્થ તીતને કીતે.	૩૨
કાકારજીકા ખીતે ફુલ, સદા અમે કાલીદિકે ફલ.	૩૩
કાકારજીકી માળા પ્રોવે, સો પરમલક્ષ્મી કહાવે.	૩૪
કાકારજીકું ચંદન લગાવે, ત્રિવિધ તાપ તાકુ સમાવે.	૩૫
કાકારજીકા વાસન ધોવે, સદા સર્વદા નિર્મળ હોવે.	૩૬
હરિકીર્તન મુખે કરે, મુક્તિ ચાર તાકે પાવે પરે.	૩૭
માં જે આળસ કરે, કુકર હોય કે શીર શીર મરે.	૩૮
સાચે જે સેવા કરે, તખી સેવા પૂર્ણ કરે.	૩૯
કે આશરે રહીએ, સુખદુઃખ સખી સહીએ.	૪૦
સેવામાં મંદેહ લાવે, કાટિ જન્મ પ્રેતકુ પાવે.	૪૧
પુરાણ શાસ્ત્ર જે લાખે, સેવાકા રસ વજજન ચાખે.	૪૨
કી અદ્ભુત રીત, શ્રી વિકૃલનાથસોં રાખો પ્રીત.	૪૩
દાયાજીએ પ્રગટ બતાવી, કૃપા કરી તાકે મન લાવી.	૪૪
કો ફળ કહી ન આવે, સૂરદાસ પ્રભુ હૃદયે લાવે.	૪૫

પ્રકરણ ૧૬ મું.

આશરાનાં પદ.

પદ ૧ જી.

ફિર પદ કમલ શ્રી વલ્લભાધીશકે, રેન ઝોર દિવસ નિજ શિર ધરીએ. ૧
ગહેત દઢ બાંહ કાન શ્રીનંદસુત, પત્ર ફલ પુષ્પ સેવા અનુસરીએ. ૨
પ્રેમભાવતે નિકટ સંતત રહત, રાખ વિશ્વાસ વતતે ના ટરીએ. ૩
શ્રીવિકૃત ગિરિધરનહેત પ્રગટ શ્રીલક્ષ્મણસુવન, ભકતકે ભવનમેં વાસકરીએ. ૪

પદ ૨ જી.

હોં શ્રી વલ્લભજીકા દાસ, મન ન ધરત કાલુકી આસ. ૧
સેવું ચરન રહું નિત્ય પાસ, ભયો સમીપીનતેં નિરાશ ૨
મેરે દઢ મનમાંધી વિશ્વાસ, હોં ન ડરો દુરજન ઉપલાસ. ૩
તાતેં ભકિત હોત જીયેં પ્રકાશ, પ્રજર જત પાતક જ્યોં ધાસ. ૪
વાગ્ધીશ પતિકે વચન વિદાસ, રસના કલા કહું મિદાશ. ૫
કાટે હેં દુઃખતકે કાંસ, રસિક વિપયમતિ હોત વિનાશ. ૬

પદ ૩ જી.

શ્રી વિકૃતનાથ અસત જીય જનકે, તાકી રીત પ્રીત જીબિ ન્યારી. ટેક.
પ્રકુલીત અદન કાન્તિ કંઠામય, નેનનમેં ઝલકે ગિરીધારી. શ્રી. ૧
ઉઝ સ્વભાવ પરમ પરમારથ, સ્વારથ લેશ નહિ સંસારી;
આનંદરૂપ કરત એક ક્ષણમેં, હરિજીકી કથા કહત વિસ્તારી. શ્રી. ૨
મન કર્મ વચન તાલીકા મંગ કોજે, પૈયત અજયુવતિન સુખકારી;
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ રસિક મુગટમણિ, ગુણનિધાન શ્રીગોવર્ધનધારી. શ્રી. ૩

પદ ૪ મું. મેરી કૃતિ જીન દેખો, શ્રી વલ્લભ મેરી કૃતિ જીન દેખો. ૧
 ક્ષણું ક્ષણુંમેં અપરાધ પડત હેં, ગીનન ન આવે લેખો. ૨
 નિરાધારકે શરણુ નાથ તુમ, અપનો ખિરદ ખિસેખો. ૩
 રસિક કહે મોહે અપનો જનનક, કરો કૃપા ખિસેખો. ૪
 મદ ૫ મું.

આશરો એક શ્રી વલ્લભાધીશકો.

માનસી રીનકી મુખ્ય સેવા વ્યસન, લોક વૈદિક ત્યાગ શરણુ ગોપીશકો.
 દીનતા ભાવ યુન ગાન ઉદ્દમોધમું, ધોખત્રિય ભાવના ઉભય જાને.
 શ્રીકૃષ્ણનામ સ્તુરે પલ ન આગ્યા ટળે, કૃતિ વચન વિશ્વાસ મન ચિત્તે આણે.
 ભગવદી જાન સતસંગકો અનુસરે, ન દેખે દોષ અર સત્ય જાખે.
 પુષ્ટિપંથ મર્મ દશ ધર્મ યહ ખિધ કહે, સદા ચિત્તમેં શ્રીદ્વારકેશ રાખે.

પદ ૬ મું.

લાલનહીકી ચહીએ, કૃપા એક લાલનહીકી ચહીએ, ટેક.
 અપનો દોષ વિચારહી સજની, ઈનસોં કષ્ટુ નહિ કહીએ.
 વે જો કરે સોઈ સખ આધી અપને શિર પર સહીએ;
 સૂરે શ્યામસોં કષ્ટુ ન કહીએ, જ્યોં રાખે ત્યોં રહીએ. કૃપા એક

પદ ૭ મું. વૃક્ષનકા મત લે, મનરે તું વૃક્ષનકા મત લે.

કાટે તાપેં ક્રોધ ન કરહી, સીચે તાપેં ન રનેહ. મનરે. ૧
 જો કોઉ વાકો પત્થર ચલાવે, તાહીકો ક્ષત દે;
 ધુપ સહતહે અપને શિર પર, ઓરનકો સુખ દે. મનરે. ૨
 ધન્ય ધન્ય એ જડ પરમ પરમારથ વ્રથા માનસ દેહ;
 સૂરદાસ મન કર્મ વચન કર, સંતનકો મત એહ. મનરે. ૩

પદ ૮ મું. ભજિયે શ્રીવલ્લભવરકે ચરણ. ટેક.

સકલ પતિત ઉદ્ધારણુ કારણુ, પ્રગટ કિયે અવતરણુ ૧

ગૂઢ શ્રીભાગવત પ્રતિ પદ, અર્થ પ્રકટ કરણ;
આશરો કરિ રહે જે જન, મીઠે જન્મ ને મરણ. ૨
અખિલ લોકો પ્રેમ સંયુત. દિખાવે ગિરિધરણ,
રસિક વિનતિ કરે માતો, ચરણકમલ અનુશરણ. ૩

પદ ૯ મું. શ્રીવલ્લભ કૃપા કીજે મોહિ.

જાન લક્ષિત વિવેક ગણકો આશરો નહિ કોઈ.
યહી બળ હોં ચિત્ત વિચારે, જિનક દગ ભરી જોઈ.
દેહો દર્શન દયા કરેક, નિજ દાસનકે દુઃખ ખોઈ. ૨

પદ ૧૦ મું. શ્રીવલ્લભ ભલે જીરે તોડિ નેરે.

તુમહી હમારી લાગ જઠાઈ, વિનતિ સુનો પ્રભુ મેરે. ૧
અન્ય દેવ સગ રંકે ભિખારી, દેખે બહુત ધનેરે;
હરિ પ્રતાપ બલ ગિતન ન કાલે, નિડર ભયે સગ ચેરે. ૨
સગ ત્યજ તુમ શરણાંગત આપે દદ કર ચરણ ગહેરે;
સૂરદાસ પ્રભુ તુમારે મિલેને પાપે સુખણુ ધનેરે. ૩

પદ ૧૧ મું. અરે મન શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય.

ટેક.

વ્રથા કાલ કાલેકોં ખોવત, વેદ પુરાણ પઢાય. ૧
શ્રીગિરિરાજ ધરણ પેવેકોં, નાહિ ન ઝોર ઉપાય;
રસિક સદા અનન્ય હોય કે, ચિત્ત ઈત ઉત ન ફુલાય. ૨

પદ ૧૨ મું. સખતેં શ્રીવલ્લભ નામ ભલો.

ટેક.

લીજે લીજે લીજે નાતર, કલિયુગ કરત છલો. ૧
સદ્મદ તીર્થ સદન સ્યામધન, તીર્થ વ્રથા ચલો;
છીતસ્વામી ગિરિધરણ શ્રીવલ્લભ, રિદ્ધિસિદ્ધિ પ્રખલો.

પદ ૧૩ મું. લીજે મોહિ જુલાય શ્રીવલ્લભ.

ટેક.

બહુત દિવસ દર્શન ભયે મોકો તાને મન અકુલાય. ૨

નિશદિન અનિદી ક્ષીણ હોત નન, સુદ્ધ બુદ્ધ સમે ભુક્ષાય;
ગોવિંદ પ્રભુ તુમારે દર્શન વિન, યુગભર કલ્પ વિહાય. ૨

પદ ૧૪ મું. જય શ્રીવલ્લભ ચરણકમલ શિર નામયે. ટેક.

પરમ આનંદ સાકાર શશિ શરદ મુખ;
મધુરી વાની ભકતજનન સંગ ગામયે, ૧
રાજ તમ છાંડ મદ સત્વકે સંગ બૈદે,
રાખ વિશ્વાસ પ્રેમ પંથકા ધામયે;
કહત પ્રજાપ્રીશ વ્રંદા વિપિન દંપતી,
ધ્યાન ધર ધર દિયે દગન સિરાઈયે. ૨

પદ ૧૫ મું. યહ માંગો સંકર્ષણુ વીર. ટેક.

ચરણકમલ અનુરાગ નિરંતર, ભાવે મોહે ભકતનકી ભીર. ૧
સંગ દેહો તો હરિભકતનકો, વાસ દેહો શ્રીયમુનાતીર;
શ્રવણ દેહો તો હરિસ્થાનસઃ ધ્યાન દેહું તો શ્યામશરીર.
મનકામના કરા પરિપૂર્ણ, પાવન મજ્જન સુરસરી નીર;
પરમાનંદદાસકો કાકુર, ત્રિભુવનનાયક ગોકુલપતિ ધીર. ૩

પદ ૧૬ મું. યહ માંગો ગોપીજનવલ્લભ. ટેક.

માનુષ જન્મ ઓર હરિસેવા, પ્રજ વસંતો દીજે મોહી સુલ્લભ. ૧
શ્રીવલ્લભકુલકો હોહું ચેરો, વૈષ્ણવજનકો દાસ કલાહિં;
શ્રીયમુનાજલ નિત્યપ્રતિ નહાહિં, મન ક્રમ વચન કૃષ્ણ ગુણ ગાહિં. ૨
શ્રીભાગવત શ્રવણ સુતત નિત્ય, ઇત ત્વજ ચિત્ત કહું અનત ન લાહિં;
પરમાનંદદાસ યહ માંગત, નિત્ય નિરખોં કમલું ન અધાહિં. ૨

પદ ૧૭ મું.

શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેરે મન મેરે, કોટિજન્મ કષ્ટ પાપહિનમેં જાયતેરે
જગત્યાવરેકે સંગતુંઆવરો કયોહિયરે શ્રાહરિભુકો ચરણારવિંદ બેરબેરમહરે.
બેરબેરકહતહોંતું સુતતનાદિગહેરે, કહેતહોં ગોવિંદસદા આનંદમેંરહેરે. ૩

પદ ૧૮ મું.

કૃષ્ણ: શ્રીકૃષ્ણ શરણું મમ ઉચ્ચરે.

રેનદિનનિત્યપ્રતિ સદાપલાછન ધડી, કરતવિધ્વંસજન અખિલ અધ
હોય હરિરૂપ વ્રજભૂપ ભાવે સદા, અગમ ભવસિધુ'કા વિના સાધ
રહત નિશ દિવસ આનંદ ઉરમે' ભરે, પુષ્ટિ લીલા સકલસાર ઉરમે'
રમા અજ શેષ સનકાદિ શુક શારદા, વ્યાસ નારદ રટે પલક મુખ
લાલગિરિધરનકી મહિમા અતુલ જગમગે, શરણુકૃષ્ણદાસનિગમનેતિ'

પદ ૧૯ મું.

કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ મનમાંહિ ગતિ જાનિયે.

દેહધંદ્રિય પ્રાણ દાગારાદિ વિત્ત; આત્મા સકલ શ્રીકૃષ્ણકી માનિયે.
કૃષ્ણ મમ સ્વામિ હોં દાસ મન વચ્ચે કર્મ, કૃષ્ણ કર્તાયેહિ સદા જીય
કૃષ્ણદાસની નાય હરિદાસવર્ય' ધર, ચરણરજ વલ્લભાધિશ મન સાધિ
પદ ૨૦ મું. કહો મન શ્રીકૃષ્ણ શરણું.

મમકે મિલેં અધિક અમૃત સુખ, એસેહેં દુઃખહરણું.

કરોનિવેદન સુરત નિપટ કર. પરમાનંદ કરણું,

સેવા સાવધાન હોય સાધો અંચર ભોગ આભરણું.

દાસત ઓર કથું નહિં કમહુ, ભવસાગરતરણું,

શ્રીવિકૃલ ગિરિધરનલાલકી ગહો કમલચરણું.

પદ ૨૧ મું.

પરમ કૃપાત્ર શ્રીવલ્લભનંદન, કરત કૃપા નિજ લાય દે માથે.

જે જન શરણુ આપે અનુસરહી, મહી સોંપત શ્રીગોવર્દનનાથે

પરમ ઉદાર ચતુર ચિંતામણી, રાખત ભવધારા વલ્લો જાતે;

ભજિ કૃષ્ણદાસ કાજ સખ સરહી, જો જાને શ્રીવિકૃલનાથે.

પદ ૨૨ મું.

ભૂલ જિન જય મન અનંત મેરો. ટેક.
રહોં નિશદિવસ શ્રીવલ્લભાધીશ પદ, કમલસોં લાગ ખિના મૂલકો ચેરો. ૧
અન્ય સંબંધનેં અધિક ડરપત રહોં. સકલ સાધનદૃતેં કર નિવેરો;
દેહ નિજ ગેહ યહલોક પરલોકસો, ભગ્ને શીતલ ચરણ છાંડ અરૂ ઝેરો. ૨
ઈતની માગત માહારાજ કર જોરકેં, જોસોહોં તેસો અખ કહાઉં તેરો;
રાસક શિર કર ધરો ભવદુઃખ પરિહરો, કરો કરૂણા મોહિ રાખ નેરો. ૩

પદ ૨૩ મું. દદ ધન ચરણન કેરો ભરોંસો. ટેક.

શ્રીવલ્લભ નખચંદ્ર જટાખિન, સખ જગમાંઝ અંધેરો. ૧
સાધન ઓર નહી યા કલિમેં, જસોં હોય નિવેરો;
સૂર કહા કહેં દિવિધ આંધરો, ખિના મૂલકો ચેરો. ૨

પદ ૨૪ મું. મેરે તો તુમહો શ્રીવલ્લભસ્વામિ. ટેક.
મેરે અંતરકી ગત જનો તુમહી અંતરજામી. ૧
તુંમ સરખે નહી દિન દયાલ, મો સરખો નહિ કામી;
રસિક વિનતીકરૂં કર જોડી શીશ નામી. ૨

પદ ૨૫ મું.

જોસો હું તેસો તિયારો શ્રીવલ્લભ, અખ જિન છાંડ દેહો મોહિ કરતે.
ખાંલ પ્રહોકી લાજ મન ધરહો, નાહિં ભરોંસો મોહિ સાધન ખતતે. ૧
તુમ ત્યજ ઓર ઠોર નાહિં મોઝોં જય કહેં દુઃખ ભરતેં;
રસિક શિરોમણિ શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, રાખો મોહિ ચરણ શરણ મવડરતેં.

પદ ૨૬ મું.

અદ્ભૂત નિદ્રા આઘ મંડલીમેં ટેક.
દદધન ચરણન શબ્દ સુનતહી, તરતહી આંખ ખુલાઘ. ૧
ખેગ ઉઠો પ્રસાદ અંટાવો, લે અપને ધરખખ;
સુરદાસ પ્રભુ જો સુન્યો સો પુસ્તકમાંહી સંભાઘ. ૨

પદ ૨૭ મું.

શ્રીવક્ત્રમ વક્ત્રમ વક્ત્રમ વક્ત્રમ, શ્રીવક્ત્રમદેવ હમારે, સદાય. ૧
 ઉઠત વક્ત્રમ બેઠત વક્ત્રમ શ્રીવક્ત્રમ કહેત કહા તેરો જય. ૨
 જગત વક્ત્રમ સોવત વક્ત્રમ, શ્રીવક્ત્રમસોં મેરી પ્રીત સદાય. ૩
 સાધન વક્ત્રમ તીર્થ વક્ત્રમ, શ્રીવક્ત્રમ નામ નયો નિધિ પાય. ૪
 દાસ કહે હું ઓર ન માણું, શ્રીવક્ત્રમ ચરણ કમલ શિર નાય. ૫

પદ ૨૮ મું.

જય શ્રીકૃષ્ણરે ભાષ, બોલો બોલો વૈષ્ણવરાષ;
 તેથી કલિમલ જય નસાઈ. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૧
 વક્ત્રમી વૈષ્ણવની એ રીત, જય શ્રીકૃષ્ણ ધણા પવિત્ર.
 તેથી પ્રસન્ન થાય નવનીત. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૨
 જોણે જયશ્રીકૃષ્ણ ગાયા, તેનો અડસડ તીરથ નાઢ્યા;
 તેથી પરમ પદાર્થ પાયા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૩
 નામ તણો પ્રતાપજ મોટો, તેથી આ જુગ લાગે છે ખોટો;
 મર્વે વ્રજભૂમીમાં લોટો. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૪
 જે જન જસોદાજી ઘણું જાણે, અમના સુતનો ઉદય વખાણે;
 મનમાં મેહર કરીને માને. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૫
 જસોદા સુતને પાન કરાવે, ગોપીજન સહુ આનંદ પામે;
 બહાલો મારો વ્રજમાં લાડ લડાવે. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૬
 સુત તો પારણામાંથી જાગ્યા, સહુ ગોપીજન આનંદ પામ્યા;
 બહાલે મારા તનના તાપ સમાવ્યા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૭
 વૃંદાવનની રે વાટે, માર્ગે રોકા છે શા માટે;
 બહાલે મારે રાસ રમાડ્યારાને. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૮
 જોણે જયશ્રીકૃષ્ણ ગાયા, તેની સફળ થઈ છે કાયા;

તે તો પાંચ પદાર્થ પાયા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૯
રાખો ચરણ કમલની છાંય, તેનો ભવનો ફેરો જાય;
તે તો હરિદાસ ગુણ ગાય. જય શ્રીકૃષ્ણ.

પદ ૨૯ મું.

મનરે તું સ્યામસોં કર હેત. ટેક.
કૃષ્ણ નામકી વાર કર લે જ્યે તેરો ખેત. ૧
મન સુવા તન પીઝરા, તામુ ખાંધ્યો હેત;
કાલરૂપી મંજર ડાલ અખ ઘડી તોફું લેત. ૨
વિપ વિપય રસ છાંડ દેરે, ઉતરે સાયર સેત;
સૂર શ્રી ગોપાલ ભજ લે, ગુરૂ પતાય દેત. ૩

પદ ૩૦ મું.

ત્યજ મન હરિવિમુખોડા સંગ. ટેક.
જાકે સંગેને કુબુદ્ધિ ઉપજત, પરત ભજનમેં ભંગ. ૧
ખરકું કહા અરગજલેપન, મર્કટ ભૂપણ અંગ;
કાગડો કહા કપૂર ચુગાવત, જ્વાન નલવાવત ગંગ, ૨
કહા ભયો પયપાન કરાવત, વિપ નહિ ત્યજત ભુજંગ;
સૂરદાસ પ્રભુ કારી કામરીયાં, ચંદ ન દૂળે રંગ. ૩

પદ ૩૧ મું.

મન રે તું બુદ્ધ્યો જન્મ ગુમાવે. ટેક.
ખખર ન પરી તોંકા શિર ઉપર, કાલ સદા મઠરાવે. ૧
ખાન પાન અટક્યો નિશવાસર, જીભ્યા લાડ લડાવે;
ગૃહ સુખ દેખ ફિરત કુદ્યો, સો સ્વપ્ને મન ભટકાવે. ૨
કે તું છાંડ જયગો ઇનકો, કે તુંહિં યહિ છુડાવે;
જ્યોં તોતા સેવર ઘર ઐડ્યો, હાથ કછુ નહિ આવે. ૩
મેરી મેરી કર ન ખાવરે, આયુષ વૃથા ગુમાવે;
હરિ હેતુ વિસાર વિપયસુખ, વિષ્ટા ચિત મન ભાવે.

ગિરિધરલાલ સકલ સુખ દાતા, શ્રુતિ પુરાણ સખ ગાવે;
સૂરદાસ વલ્લભ હર અપને, ચરણ કમલ ચિત્ત લાવે.

૫

પદ ૩૨ મું.

કાહેકું દેહ ધરી ભજન વિના. ટેક.
ગર્ભવાસમેં ભક્તિ કબુલી ખહાર કાદો ત્રીહરિ. ભજન. ૧
કોલ દેહ કરી ખહાર નિકળ્યો, પીછે બુદ્ધિ ફરી. ભજન. ૨
સૂરદાસ ભગવંત ભજન વિના, જનુની તેં ભારે મરી. ભજન. ૩

પદ ૩૩ મું.

ભજ સખી ભાવ ભાવિક દેવ. ટેક.
ઢાઢિ સાધન કરો ઢાઢિં તોઢિં ન માને સેવ. ૧
ધુમકેતુ કુમાર માંગ્યો, કોન માર્ગ રીતિ;
પુરૂષતેં ત્રિયભાવ ઉપજ્યો, સખે ઉલટી રીતિ. ૨
ખમન ભૂપણ પલટ પહેરે, ભાવ સોં સંગેય.
ઉલટ મુદ્રા દહ અંકન વર્ણુ સૂધે હોય. ૩
વેદ વિધિકા નેમ નાહી, પ્રીતકી પહીયાન;
મજવધુ વશ કિયે મોહન, સૂર ચતુર સુખન. ૪

પદ ૩૪ મું.

ગોપી પ્રેમકી ધ્વજ. ટેક.
જિન ગોપાલ કિયો અપને વશ, હર ધર સ્યામ ભુજ. ૧
શુક મુનિ વ્યાસ પ્રશંસા કીતી, ઉયો સંત સરાહી;
ભુરિ ભાગ્ય ગોકુલકી વનિતા, અતિ પુનીત ભવમાંહી. ૨
કદા ભયો ને વિપ્ર કુલ જન્મ્યો, જે હે હરિ સેવા નાંછ;
સોછ કુલીન દાસ પરમાનંદ ને હરિસન્મુખ ધાછ. ૩

પદ ૩૫ મું.

ગોવિંદ પદ પદ્મવ શિર પર યિરાજમાન. ટેક
તાકી કહા દહી આવે સુખકો પરમાણુ. ગોવિંદ. ૧

વજ્ર નરેશ દેશ ખસ, કાંલાનલાડુ ન વસત;	
કુલસત મન વલસત કર લીલા રસપાન.	ગોવિંદ. ૨
ભીજે નિત્ય નેણા રણત દરિદ્રે, ગુણુગાન કરત;	
ગનત નદી ત્રિવિધ તાપ, માનત નદી આન-	ગોવિંદ. ૩
ગોકો મુખ કમલ દરસ પાવન, પદરેણુ પરસ;	
અધમ ગન ગદાવર તોડિ પાવત સન્માન.	ગોવિંદ. ૪

પદ ૩૬ મું.

લલિત વજ્રદેશ ગિરિરાજ રાજે.	ટેક.
ધોખ સીમંતની સંગ ગિરિવરધરન.	
કરત નિત્ય કોલ તલાં કામ લાજે.	૧
ત્રિવિધ પવન સંચરે સુખદ ઝરના ઝરે,	
લલિત સૌરભ સરસ મધુપ ગાજે.	૨
લલિત તર ફુલ ફલ ફલિત ખટ ઝગતુ સદા,	
ચત્રભુજદાસ ગિરિધર સમાજે.	૩

પદ ૩૭ મું.

મધુર વજ્રદેશ વસી મધુર કીનો.	ટેક.
મધુર ગોકુલ ગામ મધુર વલ્લભ નામ;	
મધુર વિક્રલ ભજનદાન દીનો.	૧
મધુર ગિરિધરન આદિસત તનું વેણુનાદ,	
સત રંગન મધુર રૂપ લીનો.	૨
મધુર ફલ ફલિત અતિ લલિત પદ્મનાભ પ્રભુ,	
મધુર અલિ ગાવત સરસ રંગ ભીનો.	૩

પદ ૩૮ મું.

જો કાંઈ શ્રીગોકુલ રસ ચાખે.	ટેક.
તાકો ચિત્ત અનંત નહિ ભટકે, લોભ દિખાવે લાખે.	૧
પર્યો રહ્યાં છાકરકી હૈયાં, નિરખત તરૂવર સાખે;	
શ્રીયમુના જલપાન કરત નિત્ય, શ્રીવલ્લભ મુખ ભાખે.	૨

સાત સ્વરૂપ આદિ શ્રીજી મિલિ, ધ્યાન હૃદયમાં રાખે;
રસિક પ્રીતમજીકીં આનિક ઉપર, જગત વારી સખ નાંખે.

૩

સુતી વખતે ગાવાનું.

પદ ૩૯ મું.

જય શ્રી વલ્લભ જય શ્રી વિઠ્ઠલ, જય શ્રી યમુના શ્રી નાથજી,
કલિયુગના તો જીવ ઉદ્ધાર્યા મસ્તક ધરીયા હાથજી.
વૈષ્ણવ જન પર કૃપા કરીને, દેખે ત્રજમાં વાસજી
આગે પાછે ગૌ ગિરાજે, ખીચમેં મારો નાથજી.
મોર મુકુટ પીતાંબર સોહિયે, મોરલી સોહે હાથજી
જય શ્રી ગિરિધર જય શ્રી ગોવિંદ, જય શ્રી બાલકૃષ્ણજી.
જય શ્રી ગોકુલપતિ જય શ્રી રઘુપતિ જય શ્રી યદુપતિ ધનરયામજી.
શ્રી ગોકુલવારે નાથ, મેરી દોરી તમારે હાથજી.
જય શ્રી યમુના શ્રી ગોવર્દનનાથ, મહાપ્રભુ શ્રી વિઠ્ઠલનાથ.
જય જય શ્રી ગોકુલેશ શેષ ન રહે કલેશ,
ક્ષણ ક્ષણ પળપળ સ્મરણ કીજે, નામ નિરંતર લીજેજી.
ચરણ શરણ રાખે મારો વ્હાલો, શ્રીગોકુળમાં અવતરીયેજી.
શ્રી ગોકુલમાંતો વાસો વસીએ, સંત સમાગમ કરીએજી.
શ્રી વલ્લભ વલ્લભ મુખથી કહીએ, તો ભવસાગર તરીએજી,
નિત્યપ્રતિ રમણરેતીમાં નાહીએ, ગુલામજીડી દર્શન કરીયે.
જે દર્શન બ્રહ્માને દુર્લાભ, તે અપને અંગે કરીયે.
શ્રીવૃન્દાવન શ્રી ગોવર્દનધામ, રાધા માધવ મુંદર સ્યામ.
હરિદાસ હરિજનકા સેવક, દર્શન દીજે આઠો જામ.
શ્રી વલ્લભ યુગ યુગ રાજ કરો, શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ ગોપીનાથ.
દેવકીનંદન શ્રી રઘુનાથ, યશોદાનંદન નંદકિશોર.

श्री मुरलीधर भाण्युच्ये,
 सरदास, कृष्णदासजु, परमानंद कुलनदासजु;
 छितरवाभी, गोविंद श्री वल्लभ देवकी जय
 प्राण्युच्ये श्री गोवर्द्धननाथकी जय
 श्री व्याख्यान मलाप्रभुजकी जय, श्री गुह्यदेवकी जय.
 योराशी वैष्णवकी जय, जसंगान वैन्युच्ये जय,
 ओरुं कही दाधपग घेई शुद्ध भने यरणाभृत लेई सुई जयुं.

—६६६६६६६६६६—

॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

॥ अथ शरणमन्त्रटीका ब्रजभाषा ॥

॥ “श्रीकृष्णः शरणं मम” ॥

अर्थ । श्रीशब्दकरिकें मुख्य श्रीस्वामिनीजी । कृष्णशब्दकरिकें श्रीपुरुषोत्तम एसे युगल स्वरूप, मम कहिये मोकूँ, शरणं कहिये आश्रय होय ओर समुदायको अर्थ॥ युगल स्वरूप मोकूँ आश्रय होय ॥

ओर अन्यके आश्रय सगरे अनित्यहे । सो कोनसे ? । सो कह-
 तहैं । देह । स्त्री । पुत्र । पुत्री । माता । पिता । भगिनी । कुटुम्ब । गृह ।
 वित्त । पशु, ग्राम, देश, राजा, इन सवनके आश्रयहैं सो अनित्य हैं ।
 भ्रमात्मकहैं । ओर भगवदाश्रयहे सो नित्य हे । आनन्दरूप हे । इह-
 लोक परलोकको देवेवारो हे । तातें अन्याश्रयनिवृत्तिपूर्वक भगवदा-
 श्रय होय । एसी भावना वैष्णवोंको अवश्य कर्तव्य हे ।

इति श्रीगोस्वामि श्रीगोपालात्मज श्रीगिरिधरजीकृता
 नाममन्त्र व्याख्या संपूर्णा ॥

શ્રીમદ્વલ્લભકુળના ખાળકોના જન્મ દિવસની નોંધ ગુજરાતી માસ પ્રમાણે

૩૬૮

વિવિધ યોગ તથા પદ્મસંક્રાંતિ. જાગ્ર ૧ લો.

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી. ચૈત્ર વદી ૧૧

શ્રીગોપીનાથજી ભાદરવા વદી ૧૨

શ્રી ગુમાંજી માગસર વદી ૯

—૬૬૬૬૬—

શ્રીગુમાંજીના સાત ખાળકો કે જે

સાત ગાદીના ટિકેટ કહેવાય છે તેમના

જન્મ દિવસ.

૧ શ્રી ગિરિધરજી કારતક સુદી ૧૨

૨ શ્રીગોવિંદરાયજી „ વદી ૮

૩ શ્રીઆલકૃષ્ણજી ભાદરવા વદી ૧૩

૪ શ્રીગોકુલનાથજી માગસર સુદી ૭

૫ શ્રીરઘુનાથજી કારતક સુદી ૧૨

૬ શ્રીચંદુનાથજી ચૈત્ર સુદી ૬

૭ શ્રીધનશ્યામજી કારતક વદી ૧૩

લાલ ભૂતળ ઉપર ૪૩ ખાળકો બિરાજે

છે તેમના જન્મ દિવસ.

૩ શ્રીજીદ્વારમાં.

૧ તિલકાચિત શ્રીગોવર્દનલાલજી શ્રાવણ વદી ૧

૨ „ શ્રીદામોદરલાલજી પોષ સુદી ૬

૩ શ્રી ગોપેશ્વરલાલજી „ ૫

૨ શ્રી કાંડોરોડીમાં.

૧ શ્રીવજ્રભૂષણલાલજી મહા વદી ૨

૨ શ્રીવિદ્યનાથજી પોષ વદી ૯

૨ શ્રી મથુરાજીમાં.

૧ શ્રીરમણલાલજી કારતક સુદી ૧૪

૨ શ્રી વજ્રપાલલાલજી આસો વદી ૧૩

૨ શ્રી કામવનમાં.

૧ શ્રીરમણલાલજી કારતક વદી ૮

૨ શ્રીવલ્લભલાલજી અષાઢ સુદી ૩

૧ શ્રી શેરગઢ (હાલ વડોદરા)

૧ શ્રીવલ્લભજાલજી ભાદરવા વદી ૭

૩ શ્રી ચાપાસેનીમાં.

૧ શ્રીવિરૂદ્ધનાથજી આવણ વદી ૧૨

૨ શ્રીદ્વારકેશજાલજી માગશર સુદી ૧૪

૩ શ્રીવજ્રનાથજાલજી આવણ વદી ૧૦

૫ શ્રી પારખંદરમાં.

૧ શ્રીધનસ્થામજાલજી અષાઠ સુદી ૮

૨ શ્રીદામોદરજાલજી ભાદરવા વદી ૩

૩ શ્રીદ્વારકેશજાલજી ચૈત્ર વદી ૧

૪ શ્રીપુરુષોત્તમજાલજી માગશર વદી ૧૩

૫ શ્રીગોવર્ધનજાલજી ફાગણ સુદી ૨

૯ શ્રી મુંબાઈમાં.

૧ શ્રીગોમુળનાથજી ભાદરવા સુદી ૧૨

૨ શ્રીગોવર્ધનેશજી આવણ વદી ૯

૩ શ્રીદાક્ષજી વૈશાખ વદી ૧૨

૪ શ્રીગોપીનાથજી આવણ સુદી ૧૨

૫ શ્રીરણછોડજાલજી માગશર વદી ૭

૬ શ્રીવલ્લભજાલજી પોષ વદી ૯

૭ શ્રીદ્વારકેશજાલજી જ્યેષ્ઠ સુદી ૯

૮ શ્રીપુરુષોત્તમજાલજી ભાદરવા સુદી ૪

૯ શ્રીવિરૂદ્ધશરાયજી આવણ સુદી ૫

૩ શ્રી મુરતમાં.

૧ શ્રીવજ્રતત્તજાલજી ભાદરવા સુદી ૭

૨ શ્રીગોવિંદશયજી ફાગણ સુદી ૧૧

૩ શ્રીમધુસૂદનજાલજી ફાગણ સુદી ૧૪

૧ શ્રી નડીઆદમાં.

૧ શ્રીઅનિરૂદ્ધજાલજી ભાદરવા સુદી ૧૨

૩ શ્રીરાજનગરમાં અમદાવાદ)

૧ શ્રીમધુસૂદનજાલજી માસા સુદી ૪

૨ શ્રીરણછોડજાલજી પોષ વદી ૧૧

૩ શ્રીછોટાજાલજી આવણ વદી ૪

૨ શ્રી ઠાશીમાં.

૧ શ્રીગિરિધરજાલજી મલા સુદી ૧૫

૨ શ્રીમુરલીધરજાલજી ચૈત્ર સુદી ૧૩

૨ શ્રી જુનાગઢમાં.

૧ શ્રીપુરુષોત્તમજાલજી ધારતક સુદી ૨

૨ શ્રીવજ્રજીજાલજી પોષ વદી ૧૨

૨ શ્રી ઇંદોરમાં.

૧ શ્રીદેવકીનંદનજાલજી વૈશાખ વદી ૧

૨ શ્રીમૃણ્મયજી અષાઠ વદી ૧૩

૨ શ્રી દ્વારકાં ખેટમાં.

૧ શ્રીપ્રભભાજાલજી મલા વદી ૧૨

૨ શ્રીગોપિધાવલ્લભજાલજી અષાઠ સુદી ૨

૨ શ્રીગોમુળનાથજી પોષ સુદી ૪

॥ श्रीवल्लभोजयति ॥

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીની ૮૪ ખેડકો, શ્રીગુણાંકજી (શ્રીવિકુલનાથજી) ની ૨૮ ખેડકો, શ્રીગોકુળનાથજીની ૧૩ ખેડકો તથા શ્રીહરિરાયજી (મહાપ્રભુજી) મહારાજની ૭ ખેડકો કયા કયા સ્થળમાં છે તેનાં નામ, ઠેકાણું, ત્યાં જવાનો રસ્તો તથા રેલવે સ્ટેશન અને લાઈનનું નામ, વગેરે જાણવાની સંપૂર્ણ માહિતી અતાવનારો કોઠો.

નં.ક્રમ.	ખેડકનું નામ.	ઠેકાણું.	જવાનો રસ્તો.	સ્ટેશન તથા રેલ્વે લાઇન.
			મથુરા થઇને	
૧	શ્રીગોકુલ	શ્રીકંડરાણી ઘાટડિપર	"	મથુરાં
૨	શ્રીગોકુલ (બડી ખેડક)	શ્રીદારકાંતાથજીના મંદિર બહાર	"	(નાગરા મથુરાં રેલ્વે બી. બી. સી. આઈ.)
૩	શ્રીગોકુલ	શ્રીદારકાંતાથજીના શૈયા મંદિરમાં	"	"
૪	શ્રીવૃંદાવન	અંસીબટમાં	"	"

નંબર ૧ થી ૨૩ સૂચીની ખેડકો ૮૪ કોશ પ્રજ્ઞયાત્રાની પરિક્રમા કરવામાં આવી જાય છે માટે આ ખેડકોનાં દર્શન કરવાની ઇચ્છા હોય તેમણે પ્રજ્ઞપરિક્રમા કરવી.
(જીઓ વનયાત્રાનું ધોળ પાને ૧૧૫ મે પુટનોટમાં.)

૫	શ્રીમથુરાંજી	વિશ્રામઘાટ (અભિમુક્ત ઘાટ)	મથુરાં	”
૬	શ્રીમધુવન	કૃષ્ણકુંડ ઉપર	મથુરાંથી વજ્ર ચોરાશી કાશની	
૭	શ્રીમુદ્ધવન	કુંડ ઉપર	પરિક્રમા કરવા જતાં	”
૮	શ્રીબહુલાવન	”	”	”
૯	શ્રીનાથાકૃષ્ણકુંડ	”	”	”
૧૦	શ્રીમાનસાંગંગા	મંગાઘાટ ઉપર	”	”
	”	ચક્રેશ્વર	માનસાંગંગા ઉપર બે બેડકા છે એમ કહેવાય છે. તેથી આ ખીજી બેડક લીધી છે.	”
૧૧	શ્રીપરાસોલી	ચંદ્રસરોવર ઉપર (બોંકર નીચે)	”	”
૧૨	શ્રીઆન્યોર	સદુપાડેના ઘરમાં	”	”
૧૩	શ્રીગોવિંદ કુંડ	કુંડ ઉપર	”	”
૧૪	શ્રીગિરિરાજ	મુખારવિન્દ સન્મુખ	”	”
૧૫	શ્રીકામવન	શ્રીકુંડ ઉપર	”	”
૧૬	શ્રીગહેવરવન	કૃષ્ણકુંડ ઉપર	”	”
૧૭	શ્રીપ્રેમસરોવર	કુંડ ઉપર	”	”
૧૮	શ્રીમંકેત વન	કુંડ ઉપર	”	”
૧૯	શ્રીનંદગામ	પાનસરોવર ઉપર	”	”
૨૦	શ્રી કાકીલાવન	કુંડ ઉપર	”	”

૨૧	શ્રીકરેલા	શ્રીનાથજીના જળા ધરમાં	"	"
૨૨	શ્રીચીરઘાટ	કાત્યાયનીદેવીની પાસે શ્રીયમુના- જીના કીનારે	"	"
૨૩	શ્રીમાનસરોવર	કુંડ ઉપર	"	"
૨૪	શ્રીસોરભઘાટ (સુરક્ષેત્ર)	ગામની નજીકમાં	મયુરાંથી કાસગંજ સ્ટેશનથી બીજી સ્ટેશન	સોરાં (બી.પી.સી.આઇ.રેલવે)
૨૫	શ્રીચીત્રકુટ	કુંગર ઉપર	અલહાબાદથી સાતમું સ્ટેશન	ચીત્રકુટ.
૨૬	શ્રીઅયોધ્યા	વલ્લભઘાટ ઉપર હનુમાન મઠીપાસે	માણેકપુરજી કસનથી ચાંચુર સ્ટેશન આઉદ અને રોહિલખંડ રેલવે (અયોધ્યા સ્ટેશન)	માણેકપુર ઝાંસી સેકસન (જી. આઇ. પી.) રેલવે તથા બેંગાલ એન્ડ નોર્થ વેસ્ટર્ન રેલવે)
૨૭	શ્રીનૈમીષ્યારણ્ય	ગોવિંદકુંડ ઉપર (છોંકર નીચે)	સંડીલા સ્ટેશનથી જવાય છે.	(સંડીલા આઉદ રોહિલખંડ રેલવે)
૨૮	શ્રીકાશી	શેઠ પુરૂષોત્તમદા- સને ઘેર	૦	કાશી (ઇસ્ટ ઇન્ડીયા રેલવે)
૨૯	શ્રીકાશી	હનુમાનઘાટ ઉપર	૦	"
૩૦	શ્રીહરીહરક્ષેત્ર	શેઠભગવાનદાસના ધરમાં	પટણથી અપરાંથી સોનપુર સ્ટેશનથી એક મૈલ ઉપર છે હાલનું હાથપુર	હાથપૂર (બેંગાલ એન્ડ નોર્થ વેસ્ટર્ન રેલવે)
૩૧	શ્રીજનકપુર	માણેકતળાવઉપર	હાથપુરથી ત્રણેક માઇલ દૂર છે	"

૩૨	શ્રીગંગાસાગર	કપીલદેવના આશ્રમમાં	કલકત્તાથી ૯૦ માઈલ દૂર વહાણમાં બેસી જવાય છે.	કલકત્તાથી ડાયમંડ બંદર રેલવે સ્ટેશન થ છત્તે પણ જવાય છે.
૩૩	શ્રીચંપારણ્ય	૦	નાગપુર થઇ રાયપુર થઇ રાજીમ સ્ટેશન થઇ ત્રણ માઈલ દુર છે.	રાજીમ
૦	શ્રીચંપારણ્ય	પ્રાગટ્યનું સ્થળ	આ ઠેકાણે બીજાએડક હોય તેમ કેટલાક માનેછે તેથી લખ્યું છે. ઉપરનીએડકથી ૧૦ માઈલ દુર છે.	ટાપટીવેલી રેલવે માર- ફત બેંગાલ નાગપુર રેલવેમાં
૩૪	શ્રીજગદીશ	ગોવર્ધન મંડની પાસે	જગન્નાથપુરી	પુરી. કલકત્તાથી બેંગાલ નાગ પુર રેલવેમાં જવાનું છે.
૩૫	શ્રીભીમરથી	નદીના કાંડા ઉપર	પંદરપુર-પુનાથી બારમી થઇને (શ્રીવિક્કલનાથજી)	જી. આઇ. પી. રેલવે
૩૬	શ્રીનાથક	નદીના સામે આરે પંચવટીમાં	(મુંબાઇના શ્રીગોકુલનાથજી મહારાજના માથે ખિરાજેછે.)	નાથક (જી. આઇ. પી. રેલવે)
૩૭	શ્રીપનાનુર્મીહજી	છાંકરતીયે	બક્ષારી જંકશનથી બેજવાડા થઇ મંગલગિરિ સ્ટેશન છે. સ્ટેશનથી ગામમાં ગયા પછી પર્વત ઉપર ચઢવાનું છે. પછી બેડકે જવાય છે.	મંગલગિરિ મદ્રાસ એન્ડ સંધન મરાડા રેલવે
૨૮	શ્રીલક્ષ્મણ બાલાજી	પુષ્કરકુંડ ઉપર બાલાજીના મંદીર જોડ	રેણીચુંટા જંકશનથી તીરપતિ સ્ટેશનથી ૧૧ માઈલ બાલાજીનો કુંગર છે, ઉપર મંદીર છે.	તીરપતિ મદ્રાસ એન્ડ સંધન મરાડા રેલવે

૮૯	શ્રીરંગજી	કાવેરી નદી ઉપર	મ્હેસુરથી ત્રીજી સ્ટેશન શ્રી રંગમથી બે ગાઉ દૂર છે.	શ્રીરંગપટમ (બેંગલોર સેકસનરેલવે)
૪૦	શ્રીવિષ્ણુકાંથી	વેગવતી નદીના કીનારા ઉપર	હાલનું કાંજીવરમ, આર્કોનમ જંકશનથી ત્રીજી સ્ટેશન, મદ્રાસ રેલવેમાં. ૧ માઇલદુર છે	કાંજીવરમ (સાઉથન-ડીયનરેલવે)
૪૧	શ્રીરામેશ્વર	રામકુંડ ઉપર	મદુરા જંકશનથી માંડાપમથી આગબોટમાં બેકલાકે જવાય છે.	માંડાપમ (સાઉથન-ડીયન રેલવે)
૪૨	શ્રીમલયાયલ	કુંડ ઉપર	મ્હેસુર થઇને બીજી સ્ટેશને ઉતરવાનું ત્યાંથી પગરસ્તે દી. ૩ માં પહોંચાય છે, (ગુપ્ત છે)	
૪૩	શ્રીલોહમઢ	હાલનું ગોવા		મુંબઈથી આગબોટમાં જવાય છે.
૪૪	શ્રીતામ્રપરણી	નદી ઉપર	રામનાદથી મદુરા, મણીયાચીથી ત્રીનાવલી સ્ટેશન ઉતરી નજીક છે.	ત્રીનાવલી (સાઉથન-ડીયન રેલવે)
૪૫	શ્રીકૃષ્ણા નદી	ખીપરના વૃક્ષ નીચે	સોલાપુરથી	કૃષ્ણા સ્ટેશન (જ. આઇ. પી. રેલવે)
૪૬	શ્રીપંપાસરોવર	હાલનું કિઞ્કિંધા	બલારી જંકશનથી ગુત્તી થઇ કિઞ્કિંધા સ્ટેશન ઉપર દી. ૩ માં જવાય છે.	કિઞ્કિંધા મદ્રાસ સર્વનં મરાઠા રેલવે

૪૭	શ્રીપદ્મનાભજી	વરાહકુંડ ઉપર	ત્રીનાવલી સ્ટેશન ઉતરી ૧૦ માઉ તોતાદ્રી ગામછે ત્યાંથી ૫૦ માઉ ઉપર છે.	ત્રીનાવલી (સાહિયન-ડીયન રેલવે)
૪૮	શ્રીજનાદન	કુંડ પાસે છોંકરનીચ	પદ્મનાભથી ૩૦ મૈલ થાયછે. નહેરમાં હોડીમાં ખેસી જવાયછે	"
૪૯	શ્રીવિદ્યાનગર	રામના મહેલમ	ખણારી જંકશનથી હાસપેટ-સ્ટેશનથી ૭ મૈલ ઉપર હાલનું વિજયનગર છે તે.	(હાસપેટ સાહિયન-ડીયન રેલવે)
૫૦	શ્રીત્રિલોકાભાનજી	•	•	(ખખર મળા નથી)
૫૧	શ્રીતોતાદ્રીપર્વત	પર્વત ઉપર	ત્રીનાવલી સ્ટેશનથી ૪૦ મૈલ	(બુઓ નં. ૪૭ માં)
૫૨	શ્રીકર્મસેન (દ્રવસેનજી)	નવચહુતા મંદીરજોડે	રામનાદ સ્ટેશનથી ૪ માઉ છે	(બુઓ નં. ૪૪ માં)
૫૩	શ્રીસુરત	તાપી નદી ઉપર અશ્વત્થીકુમારનાઆરે	સુરત શહેરથી ૩ માઇલ છે.	સુરત (ખી.ખી.સી.આઇ.રેલવે)
૫૪	શ્રી ભરૂચ	સ્ટેશન નજીક છે.	•	ભરૂચ (ખી.ખી.સી.આઇ.રેલવે)
૫૫	શ્રી મોરખી	મચ્છુ નદી ઉપર	•	મોરખી (મોરખી રેલવે)
૫૬	શ્રીનવાનગર (જામનગર)	નામમતી નદી ઉપર	•	જામનગર (જામનગર રેલવે)

૫૭	શ્રીખંભાલીયા	કુંડ ઉપર	પોરબંદરથી ૧૫ ગાઉ છે ગમનગર થઇને પણ જવાય છે	ગમનગર અથવા પોરબંદર
૫૮	શ્રીપીંડતારક	પીંડારાકુંડ ઉપર લાલનું(પીંડારા ગામ)	ખંભાળીયા થઇને પગ રસ્તે પીંડારાગામ જવાય છે.	"
૫૯	શ્રીમુલગોમતી	કુંડ ઉપર	પીંડારા થઇને જવાય છે.	"
૬૦	શ્રીદ્વારકાં	ગોમતી કીનારે	સ્ટીમરમાં જવાય છે.	દ્વારકાં (સ્ટીમરનું સ્ટેશન છે)
૬૧	શ્રીગોપીતંત્રેયા	કુંડ ઉપર		"
૬૨	શ્રીશંખોદ્ધાર	"	બેટ દ્વારકાં	"
૬૩	શ્રીનારાયણ સર (કચ્છમાં)	માર્કેડ ઝપિના આશ્રમમાં	દ્વારકાંથી સ્ટીમરમાં બેસી માંડવી ત્યાંથી પગ રસ્તે દી. ૪ માં જવાય છે	"
૬૪	શ્રીભુતાગઢ	દામોદર કુંડ ઉપર હીરનારની તળેટીમાં		ભુતાગઢ
૬૫	શ્રીપ્રભાસપાટણ	હીરવધા નદી ઉપર	વેરાવળ સ્ટેશનથી બે ગાઉ	વેરાવળ
૬૬	શ્રીભાધોપુર	કુંડ ઉપર	ભુતાગઢથી કેશોદ સ્ટેશન ઉતરી વેરાવળથી કાડીનારથી દી. ૧ માં પગ રસ્તે જવાય છે.	કેશોદ (બી. જી. જે. પી. રેલ્વે) વેરાવળ
૬૭	શ્રીગુપ્તપ્રયાગ	કુંડ ઉપર		

૬૮	શ્રીતગડો		ગણપુર સ્ટેશનથી પગરસ્તે ધંધુડા થઇ પાંચ ગાઉ	ગણપુર
૬૯	શ્રીનરોડા	ગામ ખહાર ૦૧ માઇલ	અમદાવાદથી ૪ માઇલ	નરોડા અમદાવાદ પ્રાંતિજરેલવે
૭૦	શ્રીગોધરા	ગામમાં રાણા આસને ઘેર	(ગુપ્ત છે)	ગોધરા (ખી.ખી.સી. આઇ. રેલવે)
૭૧	શ્રીખેરાલુ	ગામમાં	જોશી કાળીદાસ ધનેશ્વરને ઘેર	ખેરાલુ (મહેસાણા જંકશનથી જવાય છે)
૭૨	શ્રીસિદ્ધપુર	ખીંદુસંગાંવર ઉપર	સ્ટેશનથી ૦૧ ગાઉ ગામખહાર ૦૨	સિદ્ધપુર ખી.ખી. સી. આઇ. ઉત્તરગત
૭૩	શ્રીઉજ્જવન	ગોમતીકુંડ ઉપર પીપળાના આડ નીચે	શહેર ખહાર ૨ માઇલ દૂર છે	(નાગડા મથુરા રેલવે)
૭૪	શ્રીપુષ્કરજી	કુંડ ઉપર	અજમેર સ્ટેશનથી ૩ ગાઉ દૂર	અજમેર (આર. એમ. રેલવે) થાનેશ્વર
૭૫	શ્રીકુરુક્ષેત્ર	..	રથાનેશ્વર સ્ટેશનથી જવાય છે એકક ગુપ્ત હોય તેમ લાગે છે	૦
૭૬	શ્રીહરદ્વાર	કનખલ ક્ષેત્રમાં	સાહરાનપોરથી ૩૦ માઇલ દૂર કી થર્મલમકર જંકશને ઉદરા- નુન વ્યાંચમાં ખેસવાથી હર- દ્વાર સ્ટેશને ઉતરાશે.	હરદ્વાર (આઉથ એન્ડ રોહીલ ખંડ રેલવે)

શ્રી અક્ષાત્રજુગની એકાન્તી યાદી.

૭૭	શ્રીઅદિકાશ્રમ		કેદારનાથથી પાછા આવી રપ ગાઉ છે. વધુ વિગત માટેબુઓ	
૭૮	શ્રીકેદારનાથ	કેદાર કુંડછિપર	(શ્રીવલ્લભાચાર્યજીનુંજીવનચરીત્ર હરદ્વારથી હાંધિકેશ થઇશ્રીનગર થઇ રૂદ્રપ્રયાગ થઇ કેદારનાથ જવાય છે.	હરદ્વારથી કેદારનાથ ૧૫૦ માઇલ થાય છે.
૭૯	શ્રીવ્યાસાશ્રમ		કેદારનાથથી જવાય છે.	હરદ્વારથી હીમાલય જવાના રસ્તામાં આ ખેડકા છે.
૮૦	શ્રીહિમાચલ		કેદારનાથની ઉત્તરે.	
૮૧	શ્રીવ્યાસ ગંગા		"	"
૮૨	શ્રીમુદ્રાચલ		"	"
૮૩	શ્રીચરણાટ		ચુનાર સ્ટેશન છે. કાશીથી ૭ આનાની દીરીટ છે.	ચુનાર (ઇસ્ટ ઇન્ડિયા રેલવે)
૮૪	શ્રીઅડેલ		પ્રયાગના સામે આરે ખેડક છે અદલાઆદથી બીબુ સ્ટેશન નૈનીનું છે.	નૈનો (ઇસ્ટ ઇન્ડિયા રેલવે)

વધુ વિગત માટે અમારો “હિંદુસ્તાનમાં આવડાં વૈષ્ણવ સંપ્રદાયનો તીર્થક્ષેત્રનો નકશો
તથા આખા હિંદુસ્તાનમાં આવડાં વૈષ્ણવ સંપ્રદાયનાં સંઘનાં તીર્થોની સંપૂર્ણ માહિતી ખતાવનાર
‘તીર્થયાત્રાનો હુવાલ’ એ નામનું પુસ્તક અમાગ તરફથી હમણા બહાર પડ્યું છે તે બુઓ.

શ્રીગુંસાહજી (શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી)ની ૨૮ બેઠકોની યાદી.

૧	શ્રીગોકુલ	ઠાકરણી ઘાટ ઉપર	મથુરાંયો ત્રણ ગાઉ	મથુરાં
૨	શ્રીગોકુલ	શ્રીદ્વારકાંતાથજીના મંદીરમાં	” ત્રજ્યારાસી કોશમાં જતાં	”
૩	શ્રીવૃંદાવન	અંસીબટમાં	”	”
૪	શ્રીરાધાદ્રુષ્યકુંડ	કુંડ ઉપર	”	”
૫	શ્રીચંદ્રસરોવર	”	”	”
૬	શ્રીચંદ્રસરોવર	”	”	”
૭	શ્રીગોપાલપુર	ગિરિગામનીતળેટીમાં	”	”
૮	શ્રીકામવન	સુરભીકુંડ ઉપર	”	”
૯	શ્રીપ્રેમસરોવર	કુંડ ઉપર	”	”
૧૦	શ્રીમંદતવન	વનમાં	”	”
૧૧	શ્રીરોઠોરા	પીપળાના વૃક્ષ નીચે	”	”
૧૨	શ્રીકરસલા	કુંડ ઉપર	”	”
૧૩	શ્રીકાટવન	”	”	”
૧૪	શ્રીચીરઘાટ	”	”	”
૧૫	શ્રીવચ્છવન	”	”	”
૧૬	શ્રીખેલવન	”	”	”
૧૭	શ્રીચરણાટ	”	કાશીથી ૭ આના દીકીટ	સુનાર (ધંરટ ઇડીઆ રેલવે)

૧૮	શ્રીઅડેલ		પ્રયાગના સામે આરે બેઠક છે (અલહાબાદથીખાલુ રેશન નનું છે)	નૈની (ઈસ્ટ ઈંડિયા રેલવે)
૧૯	શ્રીગોડદેશ	૦	૦	ખખર મળતી નથી
૨૦	શ્રીસોરમજી	ગામની નજીકમાં	મથુરાથી કામગંજથી સોરો રેશન છે.	સોરો (ખી.ખી.સી.આઈ.રેલવે)
૨૧	શ્રીગોધરા	ગામમાં	૦	ગોધરા (ખી.ખી.સી.આઈ.રેલવે)
૨૨	શ્રીઅલીયા	,	ડાકિરથી ૫ ગાઉ દૂર	ડાકિર (ખી.ખી.સી.આઈ.રેલવે)
૨૩	શ્રીઅસારવા	૦	અમદાવાદથી ૦૧ માઈલ	અમદાવાદ (ખી.ખી.સી.આઈ.રેલવે)
૨૪	શ્રીખંભાત	ગામ બહાર	૦	ખંભાત (આણંદ ખંભાત રેલવે)
૨૫	શ્રીનવાનગર (જામનગર)	,	૦	જામનગર (જામનગર રેલવે)
૨૬	શ્રીગંગાગઢ	૦	હાલનું ગુરગઢ જામનગરથી કારકાં જતાં રેસ્તામાં	,

૨૯	શ્રીદ્વારકાં	૦	સ્ત્રીમરઆગળોટમાંએસીજવાયછે	દ્વારકાં(સ્ત્રીમરનુંસ્ટેશન)
૨૮	શ્રીદ્વારકાં	૦	"	"

બેડે શ્રીગિરિધરજી મહારાજની ૩ બેઠકો છે.

૧	શ્રીગોકુલ	૦	વજ્યારાસી કાશની પરીક્રમા	મધુરાથી ત્રણ ગાઉ
૨	શ્રીગોપાલપુર	૦	"	મધુરાથી જવાય છે
૪	શ્રીકામવન	૦	"	"

શ્રીગોકુલનાથજીની ૧૩ બેઠકોની યાદી.

૧	શ્રીગોકુલ	શ્રીગોકુલનાથજીના	વજ્યારાસી કાશની પરીક્રમા	મધુરાથી જવાય છે
		મંદિરમાં		
૨	શ્રીવૃંદાવન	અંસીખટમાં	"	"
૩	શ્રીરાધાકૃષ્ણકુંડ	કુંડ ઉપર	"	"
૪	શ્રીચંદસરોવર	"	"	"
૫	શ્રીગોપાલપુર	શ્રીગોકુલનાથજીના	"	"
		મંદિરમાં		"
૬	શ્રીકામવન	શ્રીકુંડ ઉપર	"	
૭	શ્રીકરદલા	"	"	
૮	શ્રીપરામોલી	"	"	"
૯	શ્રીસોરમજી	ગામની નજીકમાં	જુઓ શ્રીમલાપ્રભુજીની બેઠકોની યાદીમાં	સોરો" (ખી.ખી.સી.આઇરેલ્વે)

શ્રીગોકુલનાથજીની ૧૩ બેઠકોની યાદી.

૧૦	શ્રીએડલ	૦	"	તૈની (ધરટ-ધન્ડીયા-રેલવે)
૧૧	શ્રીકાશ્મીર	૦	શ્રીનગરમાં બેઠક છે એમ તપાસ કરતાં મારુમ પડે છે.	ખખર મળતી નથી
૧૨	શ્રી ગોધરા	ગામમાં	૦	ગોધરા (ખી.ખી.સી.આઈ.રેલવે)
૧૩	શ્રી અસારવા	૦	૦	અમદાવાદ. (ખી.ખી.સી.આઈ.રેલવે)

શ્રી રઘુનાથજી મહારાજની બેઠક ૧.

૧	શ્રીગોકુલ માં	૦	૦
---	---------------	---	---

શ્રી હરિરાયજી મહારાજની ૭ બેઠકોની યાદી.

૧	શ્રીગોકુલ		નળચેરાસી કોશમાં જતાં	મથુરાથી ૩ ગાઉ
૨	શ્રીનાથદ્વારા	શ્રીવિક્રમનાથજીના મંદિરમાં	રતલામ થઈ ચીતોડથી માવલી હિતરી ૧૦ ગાઉ પગ રસ્તે	માવલી. (ઉદેપુર ચીતોડ રેલવે)
૩	શ્રીખીમનોર	૦	શ્રીજીદ્વારથી ૭ ગાઉ દૂર છે.	"
૪	શ્રીજેમલમીર	૦	મારવાડ જંકશનથી કરાંચી રે- લવેમાં આરમ્ભેના સ્ટેશનથી પગરસ્તે જવાય છે.	આરમ્ભેર સ્ટેશનથી (જોધપુર ખીકાનેર રેલવે)

૫	શ્રીહરોર	ગોમતી ઉપર	૦	હરોર (ખી.આ.સી.આઇ. રેલવે)
૬	શ્રીસાવલી	ગામતી નજીકમાં	વાસદ સ્ટેશનથી ૪ ગાઉ સમળાયા „ ૩ „	વાસદ (ખી.આ.સી.આઇ. રેલવે)
૭	શ્રીજંબુસર	ગામમાં	હોમોર્થ (જંબુસર રેલવે)	જંબુસર (ભરૂચ જંબુસર રેલવે)

પરમ ભગવદીય શ્રીદામોદરદાસજીની બેઠકો ૨ (ભાવીદ ભક્તો માને છે)
તેની યાદી.

૧	શ્રીજોકુલ	દકરાણીઘાટ ઉપર	વજ્યોરાશી ડાશમાં	મથુરાથી જવાય છે.
૨	શ્રીવૃંદાવન	અંસીચટમાં	„	„

વિવિધ વિગત તથા પદસંમલ. બાળા ૧ હો.

શ્રીગોકુલનાથજીકે વચનામૃત વ્રજકે માસસું દેખનો, તીજ તેરસ ઝોર પાંચમ
પુનમ એક, ચૌદસ અમાવસ તજની. યા વચનામૃતપે વિધાસ રાખિકે
પ્રયાણ કરે તો મનોર્થ સિદ્ધ હોય.

પો.	મા.	દા.	ચૈ.	વૈ.	જે.	અ.	શ્રા.	ભા.	આ.	કા.	મા.	
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	અહોત સુખ હોય, કલેશ ન હોય, અર્થ પૂર્ણ હોય.
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	મહાભારત હોય, અશુભ, જીવનાશ હોય.
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	અર્થ પૂર્ણ હોય, મનોરથ સિદ્ધ હોય. કામના પૂર્ણ હોય.
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	કલેશ હોય, જીવનાશ હોય, કુશલમું ઘર નહિ આવે.
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	વસ્તુલાભ હોય, મિત્ર મિત્રે, વ્યાધિ મિત્રે, લાભ હોય.
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	પ્રમદાગિતા હોય, વિયોગ હોય, કદાચિત્ ઘર આવે.
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	સૌભાગ્ય પાવે, રત્નસંહિત ભલીભાતિસું ઘર આવે.
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	મિલવો ન હોય, અહોત યુગે હોય જીવનાશ હોય, દુઃખ પાવે.
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	આશા પૂર્ણ હોય, સૌભાગ્ય પાવે, કામના સિદ્ધ હોય.
૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	સૌભાગ્ય પાવે, દિન અહોત લગે, કુશલમું ઘર આવે.
૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	કલેશ હોય, જીવનાશ નહિ, સૌભાગ્ય પાવે નહિ.
૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	માગમે સિદ્ધિ હોય, મિત્રમિત્રે, વિત્રમિત્રે, ધનકારિત્રલાભહોય.

